

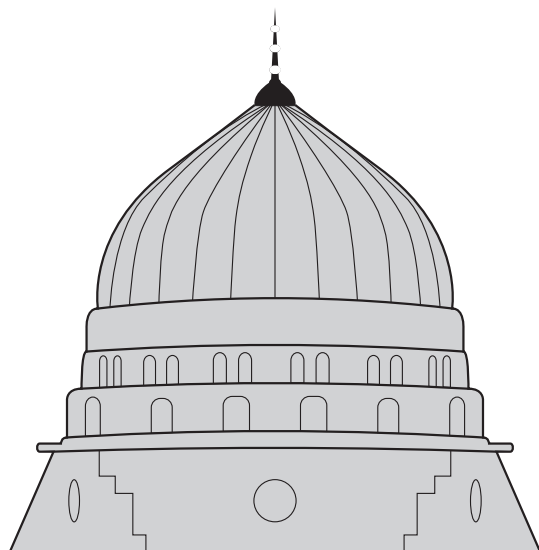
ЖИВОТЪТ НА
ЛЮБИМИЯ МИ ПЕЙГАМБЕР
МУХАММЕД
(салляллāху алейхи ве селлем)

Проф. д-р Рамазан Айваллъ

ЖИВОТЪТ НА
ЛЮБИМИЯ МИ ПЕЙГАМБЕР
МУХАММЕД
(салляллāху алейхи ве селлем)

Проф. д-р Рамазан Айвалъ
Университет Мармара, Ислямски факултет

Print:

Çınar Matbaacılık.
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Atahan No: 34
Kat: 5 Bağcılar - ISTANBUL - TURKEY
Tel: 0212 628 96 00

2021

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДИСЛОВИЕ	7
БЛАГОСЛОВЕНАТА СВЕТИНА НА ПЕЙГАМБЕРА НИ (<i>алейхисселѧм</i>)	9
Създаването на благословената светлина	10
Предаването на светлината от чело на чело	10
Абдулмутталиб - дядото на Пратеника (<i>алейхисселѧм</i>)	12
Пожертвването	15
Хазрети Абдуллах - бащата на Мухаммед (<i>алейхисселѧм</i>)	16
Преминаването на благословената светлина на майката	17
Събитието със слона	18
Радостни вести.....	19
Епохата на невежеството.....	20
РАЖДАНЕТО НА МУХАММЕД (<i>алейхисселѧм</i>)	22
Събитията в нощта на раждането	24
Нощта Мевлид.....	26
При дойката	26
Разтварянето на гърдта му.....	29
Смъртта на уважаемата майка	30
При любящия го дядо	31
Монахът от Неджрѧн.....	32
Смъртта на любимия дядо.....	33
Под закрилата на Ебѹ Тѧлиб.....	34
Монахът Бахѧра.....	34
МЛАДОСТ И ЖЕНИТБА.....	36
Заниманието с търговия.....	37
Женитбата	40
Зейд бин Хѧрисе	42
Съдникът при Кяабе.....	44
ПРОРОЧЕСТВОТО И ПРИЗИВЪТ КЪМ ИСЛЯМА.....	44
Първото откровение.....	46
Получаване на повелята за възвестяване на религията	47
Първите мюсюлмани.....	48
Призив към близките роднини.....	52
Дори да сложат слънцето в дясната ми ръка... ..	55
Мъчения, изтезания и насилие.....	57
Да се погубят ръцете на Ебѹ Лехеб!	58
Мъченията, на които бяха подложени сподвижниците (Есхѧб-и кирѧм)	63
Изтезания до припадък... ..	66
Дѧр-ул Еркѧм (Домът на Еркѧм)	66
Първите мъченици (шехѧди).....	67
Приемането на исляма от Ебѹ Зер ел-Гифѧрѧй	68
Четене на Свещения Корѧн в Кяабе.....	71
Приемането на исляма от Туфейл бин Амр (<i>радияллѧху анх</i>)	71
Призивът по панаирите.....	73
Слушането на Свещения Корѧн от езичниците	75
Вярата на Хѧлид бин Сайд	78
Приемането на исляма от Мусаб бин Умейр.....	79
ПРЕСЕЛЕНИЕТО В АБИСИНИЯ (ЕТИОПИЯ)	80
Приемането на исляма от Хазрети Хамза.....	81

Приемането на исляма от Хазрети Омер	83
Второто преселение в Абисиния	87
Печални години... Блокадата	92
Разцепването на луната на две части.....	96
Нека Аллāху теāля напъти и вас в правия път!	97
Година на скръб.....	98
Смъртта на майка ни Хазрети Хадйдже.....	99
Ръката му се парализира	100
Призивът към исляма в Таиф	100
Кажете „Ля иляхе илляллāх“ и се спасете.....	103
МИ'РĀДЖ	105
ПРЕСЕЛЕНИЕТО НА МЮСЮЛМАНИТЕ В МЕДЙНА	119
Първото споразумение в Акабе и изгряващото слънце над Медйна.....	120
Вторият обет за вярност в Акабе	122
Преселението на мюсюлманите в Медйна.....	125
Сурāка бин Мāлик	130
Радвайте се! Радвайте се! Идва Пратеникът на Аллāху теāля (<i>салляллāху алейхи ве селлем</i>)!.....	131
ГОДИНИТЕ В ЛЪЧЕЗАРНАТА МЕДЙНА	133
Побратимяването на енсāрите с мухāджирите	135
Месджид-и Небй	137
Стенанието на дънера	138
Бракът с Хазрети Аише.....	138
Езāн – призивът за молитвата намāз в исляма	139
Обучението на благородните сподвижници	140
Есхāб-и суффе.....	141
Хадйсьт, свързан с Джебрāил (<i>алеихисселям</i>)	143
Приемането на исляма от Селмāн-и Фāрисй	145
Мелйикетата идваха да слушат	149
Някои други събития, случили се през първата година от хиджра.....	151
Първият писмен договор	151
О, Любими Мой! Не се натъжавай	152
Първите военни походи	154
Месджид-и Къблятейн	156
БИТКАТА ПРИ БЕДР	157
Помощта на мелйикетата	161
Убийството на Ебу Джехл	169
Победата на вярващите.....	171
Сватбата на Хазрети Али и Хазрети Фāтима	176
Убийството на Кааб бин Ешраф	181
Юдеите от рода Бенй Кайнука	183
БИТКАТА ПРИ УХУД	184
Героизмът на Хазрети Али	194
Героизмът на Талха бин Убейдуллах	197
Походът към Хамра-ул Есад	205
Събитието в Раджи	206
Събитието край кладенеца Маўне	211
Юдеите от племето Бенй Нāдир.....	212
Смъртта на Фāтима бинти Есад (<i>радияллāху анхā</i>)	212
Походът срещу Бенй Мусталик.....	214

БИТКАТА ПРИ РОВА.....	214
Юдеите от Бенй Курайзѧ.....	229
Хазрети Саад бин Муѧз стана шехйд	232
МИРНИЯТ ДОГОВОР ХУДЕЙБИЙЕ	234
Бй'ату-р-ридвѧн	238
Спаси ме, о, Расѧляллах!	241
ПИСМА, С КОИТО РАСѧЛЮЛЛАХ ПРИЗОВА КЪМ ИСЛЯМА	244
Писма, изпратени до различните владетели	244
ПРЕВЗЕМАНЕТО НА ХАЙБЕР.....	256
Героизмът на Хазрети Али	261
УМРАТУ-Л-КАЗѧ	265
БИТКАТА ПРИ МЪТЕ	268
ПРЕВЗЕМАНЕТО НА МЕККА	277
Който се подслони в Свещената джамия	278
Дойде истината и погина заблудата	282
БИТКАТА ПРИ ХУНЕЙН.....	284
ПОХОДЪТ КЪМ ТѧИФ	286
ПОХОДЪТ КЪМ ТЕБЪК.....	288
Клопката	291
Месджид-и Дирѧр.....	292
ПРОЩАЛЕН ХАДЖ.....	293
ПРОЩАЛНА ПРОПОВЕД.....	295
СМЪРТТА.....	297
Вероотстъпничество.....	309
ГРОБЕН ЖИВОТ	311
Виждането на Пратеника на Аллѧху теѧлѧ (<i>салляллѧху алейхи ве селлем</i>) насън и наяве	313
Посещаване на благословения гроб на Пратеника на Аллѧху теѧлѧ (<i>салляллѧху алейхи ве селлем</i>)	317
Тевессул	322
Достойнствата на салевѧтите и наградите, които се дават за тях	327
ХИЛЙЕ-И СЕѧДЕТ (Обликът на Расѧлюллах (<i>салляллѧху алейхи ве селлем</i>))	332
Благословените му имена	332
Хилйе-и Сеѧдет.....	333
Красотата на Пратеника на Аллѧху теѧлѧ (<i>салляллѧху алейхи ве селлем</i>)	337
ДОСТОЙНСТВАТА МУ	341
Превъзходният характер на Пратеника на Аллах (<i>салляллѧху алейхи ве селлем</i>)	341
Достойнствата на Пратеника на Всевишния Аллах (<i>салляллѧху алейхи ве селлем</i>)	348
Покаянието му	353
Застъпничеството му.....	355
ЧУДЕСАТА НА ПРАТЕНИКА НА АЛЛѧХУ ТЕѧЛѧ (<i>САЛЛЯЛЛѧХУ АЛЕЙХИ ВЕ СЕЛЛЕМ</i>)	359
ЕХЛ-И БЕЙТ.....	364
Благословените му съпруги.....	364
Останалите съпруги на Пратеника на Аллѧху теѧлѧ	366
Семейството му	370
Сподвижниците на Пратеника на Аллѧху теѧлѧ.....	373
СУННЕТ-И ЗЕВѧИДИТЕ НА ПРАТЕНИКА НА АЛЛѧХУ ТЕѧЛѧ.....	376
Брадата и косата на Пратеника на Аллѧху теѧлѧ (<i>салляллѧху алейхи ве селлем</i>)	376
Лягането и спането на Пратеника на Аллах (<i>салляллѧху алейхи ве селлем</i>)	378

Начинът му на сядане	380
Начинът му на хранене	381
Поведението на Пратеника на Аллāху теāлā (<i>салляллāху алейхи ве селлем</i>) в дома и извън него.....	390
Облеклото му	393
Връхната дреха, дадена на Кааб ибн Зухейр	396
Златният пръстен, изпратен от негуса.....	398
Постелята му.....	400
Тоягата му	401
Седемте неща, които носеше със себе си.....	402
Отдаваше особено значение на порядъка	402
Мечовете и копията му	403
Лъковете и щитовете му	404
Ризниците му	405
Шлемовете му.....	405
Знамената му.....	405
Конете му	406
Камилите му.....	407
Домът му	408
Вакъфските имоти	409
РЕЛИГИЯТА ИСЛЯМ	410
Вяра.....	410
Религиозни задължения	420
Ахляк	421
Следването на Мухаммед	422
ХРОНОЛОГИЯ	425
РЕЧНИК	426
БИБЛИОГРАФИЯ	434

ПРЕДИСЛОВИЕ

Хвала (хамд) на Аллāху теāлā (Всевишния Аллах) и безкрайна благодарност за дадените от Него блага и добрини! Мир и благослов за Неговия Любим Пейгамбер Мухаммед (алеїхисселām) - най-красивият, най-добрият и най-високопоставеният измежду хората във всяко едно отношение, за всички неговии сподвижници (Есхāб), имали честта да видят красивото лице и чуят полезните думи на Мухаммед (алеїхисселām), като по този начин са станали най-ценните сред хората, и за онези, които вървят по техния път...*

В историята има период наречен "Епоха на невежеството" ("Епохата Джāхилия"). По това време хората на Арабския полуостров се кланяли на идоли, постоянно употребявали алкохол и играели хазартни игри. Силният се считал за прав, жените се продавали и купували като търговски стоки, а малките момиченца се погребвали живи. Не само Арабският полуостров, но и целият свят бил потънал в мрак. Положението в Азия, Африка и Европа не било по-различно. Разбира се, имало и хора със здрав разум, макар и малко на брой, които били обезпокоени от това и се молили на Аллāху теāлā да доведе до край тази тъмнина.

През различните епохи и на различните географски ширини Аллāху теāлā, Който съжбява хората, е изпращал много пратеници (пейгамбери, пророци). По същия начин Той е изпратил и последния небї и расўл (т.е. пратеник) Хазрети Мухаммед (алеїхисселām) със задачата да освети този мрак.*

Всевишният Аллах, проявявайки Своята милост, ни е удостоил с най-висшето благо, като ни е сторил от неговата общност. Известил ни по ясен начин, че трябва да следваме Мухаммед (саллаллāху алеїхи ве селлем). Колкото и да прославяме и благодарим на Аллāху теāлā за това велико благо, ще е малко.

Учените на Ехли суннет казват: "Всеки пейгамбер е по-високопоставен във всяко едно отношение от всеки от своята общност, живял по негово време и на едно и също място с него, а Мухаммед (алеїхисселām) е най-съвършеният сред всички създания във всяко едно отношение, независимо кога и в коя страна са живели, т.е. от създаването на света до самия му край (Деня Къямет). Никой и в нито едно отношение не може да е по-добър от него."

Аллāху теāлā най-напред, преди да сътвори всичко друго, създал благословената светлина на Мухаммед (алеїхисселām). В Корāн-и керїм в обръщение към него се казва, меāл: "Изпратихме те като милост за световите." А в един хадїс-и кудсї се казва: "Ако не беше ти, ако не беше ти, нямаше да създам творението!"*

Основното условие на вярата е: "Хубби филлях ве бугди филлях" т. е. да се обичат приятелите на Аллāху теāлā и да се мразят Неговите врагове. Докато не е налице това, нито един ибāдет (служене) не се приема и се отхвърля. Затова е фарз (задължително) да обичаме Султана на световите, да поместим благословената му обич в сърцата ни и да придобием красивия му нрав.

За да продължи тази любов към него, ислямските учени през вековете са писали книги за благословения му живот. Пишат се и днес. За да прелива неговата любов в сърцата ни, дълги години, подбирайки информация след

стриктни проучвания върху книгите на Ехли суннитските учени, се опитахме да напишем книга за благословения живот на Султана на светове - Расулюллах (салияллаху алейхи ве селлем).

Нека Аллаху теѝля напълни сърцата ни с любов към Пратеника (алейхиссе-лям) и да ни напъти по правия път, известен от учениите на Ехли суннет! Амѝн!

Проф. д-р Рамазан Айваллъ

БЛАГОСЛОВЕНАТА СВЕТЛИНА НА ПЕЙ- ГАМБЕРА НИ (алейхисселѣм)

Мухаммед (*алейхисселѣм*)* е Любимият на Аллāху теāлѣ. Той е най-високопоставеният, най-красивият и най-честитият сред всички хора и създадения във всяко едно отношение. Той е похваленият от Аллāху теāлѣ последен и най-високопоставен пейгамбер (пророк), избран като пратеник за всички хора и джинове*. Изпратен е като милост за световите и всичко е създадено в негово име. Благословеното му име **Мухаммед** (*алейхисселѣм*) означава “премного възхваляваният; отново и отново възхваляваният.” **Ахмед**, **Махмūd** и **Мустафā** са част от другите му благословени имена. Баща му се казваше Абдуллах. Мухаммед (*алейхисселѣм*) се роди 53 години преди Преселението, на 12-ти рабѣу’л-еввел, понеделник вечерта, когато приближаваше сутринта. Това се случи в град Мекка. Според историците тази дата съответства на 20 април 571 година (по Григорианския календар).

Няколко месеца преди неговото рождение почина баща му Абдуллах, а когато бе на 6 години почина и майка му Āмине. Поради тази причина той бе наречен “**Дурру’л йетѣм**” (Единствената, голямата и най-ценна перла в седефа на Вселената). До 8-годишна възраст остана при дядо си Абдулмутталиб, а след неговата смърт при чичо си Ебӯ Тāлиб. На 25 години се ожени за майка ни **Хадѣджегу’л-Кубрā**. Първородният му син от тази жена бе Кāсим. Сред арабите съществуваше традицията бащите да се назовават с имената на първите си синове и затова Пейгамберът ни (*алейхисселѣм*) бе наречен “**Ебӯ’л Кāсим**” т.е. бащата на Кāсим.

На 40 години Аллāху теāлѣ му извести, че е пратеник на всички хора и джинове. След три години започна да призовава всички към вярата. На 52-годишна възраст се случи събитието “Ми’рāдж”(Възнесение). Когато бе на 53 години, през 622 година, се пресели (Хиджра) от Мекка в Медѣна. Воюва двадесет и седем пъти. През 11 година по Хиджра (632 година), на 12-ти рабѣу’л-еввел, понеделник преди обяд, на 63-годишна възраст, той почина в Медѣна.

Аллāху теāлѣ се обръща към всичките Си пратеници по име, но към него се обръща с думите “О, Любими Мой!”. Аллāху теāлѣ в един āйет (знамение) казва, меāл: “**Изпратихме те като милост за световите**” (сӯра Енбийя: 107). А в един хадѣс-и кудсѣ* изтъква: “**Ако не беше ти, ако не беше ти, нямаше да създам творението!**”¹

Всеки пратеник е бил най-съвършеният измежду хората за своето време и сред своята общност. Пейгамберът ни Мухаммед (*саллаллāху алейхи ве селлем*)* е най-достойният, най-високопоставеният сред всички създания във всяко едно отношение от създаването на света до Къямета (края на света). Никой и в нито едно отношение не може да бъде по-високопоставен от него, защото такъв го е създал Аллāху теāлѣ!

¹ Суйӯтѣ, *ел-Леāли’л-Маснӯа*, I, 272; Аджлӯнѣ, *Кешфу’л-Хафā*, II, 164

Създаването на благословената светлина

Аллāху теāля най-напред, преди да сътвори всичко друго, създаде благословената светлина на любимия ни Пейгамбер Мухаммед (*aleyхисселāм*). Голяма част от учените по тефсир* и хадис предават: “Аллāху теāля от Своя нūr* създаде една красива и голяма същина, а после от нея поред създаде цялата вселена.” Тази същина се нарича **“Нūr-и Мухаммедī”** (светлината на Мухаммед (*aleyхисселāм*)) – началото, първоизточникът на всички души и тела.

Един ден Джāбир бин Абдуллах от Есхāб-и кирām* попита: “О, Пратенико на Аллāху теāля! Какво е първото нещо, което Аллāху теāля е сътворил?” Пейгамберът ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) отговори: **“Най-напред сътвори светлината на твоя Пейгамбер, т.е. моята светлина от Своята. Тогава не съществуваше скрижал, калем, Дженнет, Джехеннем, мелāнке*, небеса, земя, слънце, луна, хора и джинове.”**

Когато тялото и сърцето на Āдем (Адам) (*aleyхисселāм*) бяха сътворени, светлината на Мухаммед (*саллялāху алейхи ве селлем*) бе поставена между веждите му. След като му бе вдъхната душа, той забеляза светлината, която сияеше като зорница на челото му.

След създаването му, Āдем (*aleyхисселāм*) чрез вдъхновение разбра, че Аллāху теāля го нарича **Ебū Мухаммед**, т.е. бащата на Мухаммед и затова попита: “О, Господарю! Защо ме нарече Ебū Мухаммед?” Аллāху теāля отговори: “О, Āдем! Повдигни си главата!” Той си повдигна главата и видя на Арша* написаното със светлина име на любимия ни Пейгамбер (*саллялāху алейхи ве селлем*) - **Ахмед**. Тогава попита: “О, Господарю! Кой е този?” Аллāху теāля му отговори: “Той е пратеник от твоето поколение. На небесата името му е **Ахмед**, а на земята **Мухаммед**. Ако не беше той, нямаше да създам теб и земите и небесата.”²

Предаването на светлината от чело на чело

След създаването на Āдем (*aleyхисселāм*) на челото му бе поставена светлината на любимия ни Пейгамбер Мухаммед (*aleyхисселāм*), която започна да блести. Както е посочено в Корāн-и керīm, от Āдем (*aleyхисселāм*) тази светлина, преминавайки през благородни и чисти бащи и чисти майки, достигна до Мухаммед (*aleyхисселāм*). Аллāху теāля съобщава това в един āйет по следния начин, меāl [учените по тефсир съобщават, че този āйет носи следния смисъл]: **“Ти, т.е. твоята светлина (нūr), предавайки се все по покланящите се в сужд, достигна до теб.”** (сūra Шуарā: 219).

В хадис-и шериф се казва: **“Аллāху теāля създаде хората. Мен ме създаде от най-добрата им част. После избра най-добрата от тези части (в Арабия) и ме създаде от тях. После избра най-доброто от къщите, семействата и ме създаде от тях. Затова моята душа и моето тяло са най-добрите сред създанията. Монте предци са най-добрите хора.”**

² Ибн Асāкир, *Тариху Тāриху*, VII, 437; Хейсемī, *Меджмау'з-Зевaid*, VII, 198

В друг хадїс-и шерїф се съобщава: **“Аллāху теāлā сътвори всичко от нищото. Измежду всичко заобича хората. Избраните измежду хората ги посели в Арабия. От избраниците в Арабия избра мен. Помести ме винаги в най-добрите, избраните за своето време. Затова онези, които обичат имащите връзка с мен хора от Арабия, ги обичат заради мен. А онези, които оказват вражда към тях, ще са оказали вражда към мен.”**

Първият човек, създаден от Аллāху теāлā - Āдем (*алейхисселām*), носеше частицата на Мухаммед (*алейхисселām*) и затова неговата светлина блестеше на челото му. От него частицата се предаде и на Хазрети Хаввā (Ева), от нея на Шїт (*алейхисселām*) и така от чисти мъже на чисти жени и от чисти жени на чисти мъже. Заедно с тази частица, от чело на чело преминаваше и светлината на Мухаммед (*алейхисселām*). Всеки път, когато мелāикетата гледаха Āдем (*алейхисселām*), те виждаха тази светлина на челото му, и правеха истигфār* за него.

Āдем (*алейхисселām*), в последните си земни мигове, каза на сина си Шїт (*алейхисселām*): „Дете мое! Тази светлина, която блести на челото ти, е светлината на последния пратеник Мухаммед (*алейхисселām*). Предай я на вярваща и чиста жена, и завещай това на сина си!” Всички бащи, докато се достигне до Мухаммед (*алейхисселām*), предадоха на синовете си тези думи и те, изпълнявайки завещанието, се ожениха за най-благородните и учтиви жени. По този начин светлината, преминавайки през чисти чела, достигна до истинския си притежател. Ако някой от предците на Расūлюллах* (*саллаллāху алейхи ве селлем*) имаше двама синове или племето пък се разделеше на два рода, светлината на Мухаммед (*алейхисселām*) се намираше винаги на страната на най-достойния, на най-благородния. Във всяко време пращането му се познаваше по сиянието на лицето му. Родът-носител на неговата светлина бе избран от Аллāху теāлā и предците му от този род във всяка епоха имаха твърде красиви и сияйни лица. Притежателят на светлината се открояваше сред своите братя, а племето, към което принадлежеше, винаги превъзхождаше другите племена със своето благородство.

В един хадїс-и шерїф Пейгамберът ни (*алейхисселām*) казва: **“Нито един от моите предци не извърши прелюбодеяние. Аллāху теāлā ме създаде от чисти, добри бащи и чисти майки. Когато един от моите предци имаше двама синове, аз се намирах у най-достойния, най-добрия сред тях.”**

Благословената светлина, започвайки от Āдем (*алейхисселām*), премина от бащи на синове и достигна до Тārūх, от него премина на сина му – пратеника Ибрāхим (Авраам) (*алейхисселām*), от него – на сина му Исмāил (Исмаел, Измаил) (*алейхисселām*). Сияещата като слънцето светлина после се предаде на сина му Аднāн, от него на Меād, от него на Низār. Когато се роди Низār, баща му Меād забеляза светлината на челото му и много се зарадва. За да отпразнува това събитие, той даде богато угощение и каза: „Това угощение е много малко за такъв син.“ Оттук името на сина му остана Низār, което означава „много малко“. От Низār предаването на светлината продължи, докато накрая достигна до истинския си притежател – любимият ни Пейгамбер Мухаммед (*алейхисселām*).

Благословеният род на Пейгамбера ни (*алейхиссалāту vessелām*) бе следният:

МУХАММЕД (*алейхисселѧм*)

Абдуллах
Абдулмутталиб (Шейбе)
Хѧшим (Амр)
Абду Менѧф (Мугйра)
Кусай (Зейд)
Килѧб
Мурра
Каб
Лувей
Гѧлиб
Фихр
Мѧлик
Надр
Кинѧне
Хузейме
Мудрике (Ѧмир)
Илийс
Мудар
Низѧр
Меѧд
Аднѧн

Пейгамберѧт ни (*алейхиссалѧту весселѧм*) в един от благословените си хадйси казва следното: “Аз сѧм Мухаммед, синѧт на Абдуллах, Абдулмутталиб, Хѧшим (Амр), Абду Менѧф (Мугйра), Кусай (Зейд), Килѧб, Мурра, Каб, Лувей, Гѧлиб, Фихр, Мѧлик, Надр, Кинѧне, Хузейме, Мудрике (Ѧмир), Илийс, Мудар, Низѧр, Меѧд, Аднѧн. Когато общността, кѧм която принадлежа се разделяше на две, Аллѧху теѧлѧ ме поместваше винаги в най-добрата част.”³

В друг хадйс-и шерйф се казва: “Аллѧху теѧлѧ избра Исмѧил от синовете на Ибрѧхим. От синовете на Исмѧил избра синовете на Кинѧне. От синовете на Кинѧне избра Курайш. От Курайш избра синовете на Хѧшим. От синовете на Хѧшим избра синовете на Абдулмутталиб, а от синовете на Абдулмутталиб избра мен.”⁴

Абдулмутталиб - дядото на Пратеника (*алейхисселѧм*)

Пейгамберѧт ни (*салляллѧху алейхи ве селлем*) бе от рода Хѧшим на племето Курайш. Баща му бе Абдуллах, а неговият баща - Шейбе. Дядото на Расѳуллоллах (*алейхиссалѧту весселѧм*) се роди в Медйна. Бе още дете, когато баща му Хѧшим почина. Един ден той се упражняваше да стреля с лѧк сѧс своите приятели пред кѧщата на вуйчовците си в Медйна. Големците, които ги наб-

³ Ибн Саад, *ет-Табакѧт*, I, 55-56

⁴ Ибн Саад, *ет-Табакѧт*, I, 20

людаваха, видяха сияеща светлина на челото на Шейбе и предположиха, че това дете е син на някой благороден човек. Възхитиха му се. Когато дойде ред на Шейбе да стреля, той опъна тетивото на лъка си и пусна стрелата към целта. Уцелвайки точно целта, той възторжено възкликна: „Аз съм син на Хъшим! Естествено е моята стрела да попадне в целта.“ От тези негови думи хората разбраха, че той е син на Хъшим от Мекка, който по това време не бе сред живите. Един човек от рода Абди Менъф, завършвайки се в Мекка, каза на брата на Хъшим – Мутталиб: „Племенникът ви Шейбе, който се намира в Медйна, е много умно дете, а на челото му сияе светлина, която изумява всички. Правилно ли постъпвате като оставяте такова скъпо дете далеч от вас?“ Като чу тези думи, Мутталиб веднага замина за Медйна и доведе племенника си Шейбе в Мекка. На въпроса, задаван му от хората по улиците на Мекка: „Кое е това момче?“, Мутталиб отговаряше, че е негов роб. Затова Шейбе стана известен с името Абдулмутталиб, което означава „робът на Мутталиб“.⁵

Абдулмутталиб остана при вуйчо си Мутталиб до неговата смърт. Благословеното му тяло ухаеше на мускус, а на челото му сияеше светлината на Любимия на Аллаху теалъ - Мухаммед (*алейхисселъм*). Навсякъде, където се намираше, излъчваше доброта и берекет. Когато в Мекка настъпваше суша, жителите на града, хващайки го за ръката, се изкачваха на планината Себир и го молеха да се помоли на Аллаху теалъ за дъжд. Той никога не им отказваше и винаги изпълняваше молбата им. И в чест на светлината на любимия ни Пейгамбер Мухаммед (*алейхисселъм*) Всевишният Аллах приемаше неговата молба (ду'а) и ги даряваше с много дъжд. Затова ценността и репутацията му нарастваха от ден на ден. Избраха го за техен водач. Никои не му се противопоставяше и подчиняващите му се намираха спокойствие и мир. Владетелите по негово време признаваха неговото достойнство и високопоставеност. Само хосроят (владетелят) на Персия му завиждаше и таеше скрита и явна вражда към него.

Абдулмутталиб принадлежеше към ханйфската религия, т.е. той бе мюсюлманин. Това бе религията на неговия предшественик Ибрахим (*алейхисселъм*). Затова той никога не се поклони на идолите и дори не се доближаваше до тях. Молеше се на Всевишния Аллах около Кябе и правеше ибъдет.

Един ден в съня си някой му каза: „О, Абдулмутталиб! Стани и изкопай Таййибе!“ и изчезна. На другия ден същият глас каза: „Стани, изкопай Берра!“ На третия ден същият глас му заповяда: „Стани, изкопай Меднъне!“ Сънищата нямаха край. На четвъртия ден пак същият глас му каза: „О, Абдулмутталиб! Стани и изкопай кладенеца Земзем!“ Тогава Абдулмутталиб попита: „Къде се намира Земзем? Къде е кладенецът?“ Гласът отговори: „Земзем е кладенец, който не пресъхва и не можеш да се добереш до неговото дъно. Водата му е достатъчна за всички поклонници (хаджи), пристигащи от четирите краища на света. Това е водата, която била сътворена от Всевишния Аллах за пратеника Исмаил (*алейхисселъм*) и се е появила от удара по земята на меляикето Джебраил (Гавраил) (*алейхисселъм*) с крилото си. Тази вода утолява жаждата, засища гладните, служи като цял за болните. Ще ти разкрия неговото място.

⁵ Ибн Саад, *ет-Табакът*, I, 82

Когато пренасят в жертва животни, остатъците от тях ги изхвърлят на едно място. Когато отидеш там ще дойде една врана с червен клон. Тази врана ще рови земята с клоната си. Точно там ще видиш един мравуняк. Ето там е мястото на източника Земята.⁶

Сутринта Абдулмутталиб, взимайки със себе си сина си Хāрис, отиде в Кябе и зачака с нетърпение. По едно време прилетя враната, която бе описана в съня му. Качна в една яма и започна да кълве с клоната си. Изрови мравуняка. Абдулмутталиб и синът му Хāрис веднага започнаха да копаят. След малко видяха и самия кладенец. Тогава Абдулмутталиб, зарадван произнесе думите, възвеличаващи Всевишния Аллах: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ („Аллах е велик! Аллах е велик!“).

Курайшите, които следяха внимателно още от самото начало копаенето на кладенеца, се намесиха, когато изворът се бе появил, и рекоха: „О, Абдулмутталиб! Това е изворът на баща ни Исмāил (*aleyхисселām*). Ние също имаме права над него! Трябва да ни сториш съучастници.“ Абдулмутталиб веднага възрази: „Не! Това е задача, дадена само на мен!“ Курайшите този път казаха: „Ти си сам. Нямах никого освен сина си. По този начин не можеш да ни се противопоставиш!“ Това порицание много натъжи Абдулмутталиб, защото го бяха обвинили в самота и безпомощност. Тогава отправи следната молитва: „Я, Раббī (О, Господарю)! Дари ме с десет деца. Ако приемеш ду'ата ми, в Кябе ще пренеса в жертва едно от тях за Теб!“⁷

Абдулмутталиб разбра, че взаимоотношенията се обтегнаха заради изкопаването на извора и че това може да доведе до кървави сблъсъци. Накрая прекрати разкопаването и прибягна до споразумение. Поиска въпросът да се разреши от някой съдия. Всички стигнаха до извода, че един гадател от Шам ще разреши това. Накрая заедно с една група от видните курайшити потеглиха на път. По пътя керванът, измъчен от жажда и зной, спря. Копнееха за глътка вода, но в суровата знойна пустиня намирането на вода бе невъзможно.

Когато пътниците изгубиха всяка надежда, изведнъж чуха радостния вик на Абдулмутталиб: „Елате, елате! Съберете се! Намерих вода, която ще стигне за вас и за вашите животни!“ Камилата на Абдулмутталиб – носителят на благословената светлина на Мухаммед (*aleyхисселām*) – се спъна на един голям камък и под камъка бликна вода. Всички изтичаха натам и се напиха до насита.

Курайшите, засрамени пред величието на Абдулмутталиб, казаха: „О, Абдулмутталиб! Нямаме вече какво да ти кажем. Ти си най-достоеен за разчистването на кладенеца. Вече няма да спорим с теб по този въпрос и няма за какво да отидем при съдника. Връщаме се обратно.“ и поеа обратно към Мекка. Така Абдулмутталиб, в името на сиящата светлина на челото си, се сдоби с честта за разчистването на кладенеца.⁸

⁶ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 2-5; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 143; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 83-84

⁷ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 144-145; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 88

⁸ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 144-145; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 81-88

Пожертвованиято

След намирането на извора Земзем, известността и репутацията на Абдулмутталиб още повече нараснаха. Изминаха години. Аллāху теāля бе приел искрената му ду'ā и освен с Хāрис го благослови с още десет синове и шест дъщери. Имената на синовете му бяха Кусем, Ебӯ Лехеб, Хаджл, Мукаввим, Дирāр, Зубейр, Ебӯ Тāлиб, Абдуллах, Хамза и Аббās. А дъщерите: Сафийе, Атике, Умму Хаким Бейдā, Берра, Умейме и Ервā. От всички свои деца Абдулмутталиб най-много заобича Абдуллах, защото светлината от неговото чело, започна да блести на челото на Абдуллах.

Един ден в съня си на Абдулмутталиб бе казано: “О, Абдулмутталиб! Изпълни си обета!” На сутринта той пренесе в жертва един овен. През нощта в съня му бе заповядано: “Пожертвай нещо по-ценно!” На сутринта поднесе като курбан говедо, но в съня му пак същият глас каза: “Пожертвай нещо още по-ценно!” И тогава Абдулмутталиб попита: “А кое е още по-ценно от това?” Бе му отговорено: “Ти обеща да пожертваш един от синовете си. Изпълни обета си!”

На другия ден събра синовете си и им разказа за молитвата, направена от него преди години. После им съобщи, че трябва да пожертва един от тях. Нито един от тях не се възпротиви, всички бяха съгласни и рекоха: „О, татко наш! Изпълни обещанието си. Свободен си да правиш каквото пожелаеш.“ Тогава Абдулмутталиб, чрез теглене на жребий определи сина, когото трябваше да пожертва. Жребият се падна на Абдуллах – най-обичаният, най-любимият му син, който носеше на челото си светлината на Любимия на Аллāху теāля – Мухаммед (*aleyхисселāм*). Абдулмутталиб за миг изгуби равновесие, очите му се напълниха със сълзи. Мъката му бе голяма, но трябваше да изпълни обещанието, дадено на Всевишния Аллах. Взе в едната си ръка ножа, а с другата хвана своя любимец Абдуллах и заедно отидоха в Кяабе, за да изпълни обещанието към Господаря си.

Първенците на Курайш учудено следяха случващото се. Измежду тях вуйчото на Абдуллах рече: „Спри, о, Абдулмутталиб! Ние в никакъв случай не сме съгласни да пренесеш в жертва сина си. Ако го направиш, това ще се превърне в традиция сред курайшитите. Всеки ще даде обет и ще пренесе в жертва сина си. Недей да бъдеш инициатор на такова дело! Намери някакъв друг начин, така че Господарят ти да бъде доволен от теб!..“ След това му предложи следното: “Допитай се до някой гадател, който да ти покаже някакъв изход!”

Приемайки предложението му, Абдулмутталиб отиде в Хайбер при гадателя Кутбе (или Седжак) и му разказа за проблема. Гадателят го попита: „Каква е цената на кръвнината при вас?“ Той отговори: „Десет камили.“, „Тогава – каза гадателят – теглете жребий между десетте камили и сина ти. Ако жребият се падне на сина ти, увеличи броя на камилите с още десет. Увеличавайте по десет, докато жребият не падне на камилите.“

Абдулмутталиб бързо се върна в Мекка и изпълни думите на гадателя. Започна да тегли жребий. Всеки път, когато жребият падаше на Абдуллах, той увеличаваше с десет броя на камилите. Когато камилите станаха сто, жребият се падна на тях. За по-сигурно той хвърли жребия още два пъти и той всеки път се падна на камилите. Абдулмутталиб се зарадва много и изричайки тек-

бири „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“⁹, пренесе в жертва камилите и цялото месо раздаде на бедните.

Същата тази история с пожертвованието, от времето на Āдем (*алейхисселām*) до сега, се бе случила единствено с Исмāил (*алейхисселām*). Знаейки, че родът му стига до Исмāил (*алейхисселām*), Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: **“Аз съм потомък (син) на двамина, нарочени да бъдат пренесени в жертва!”**¹⁰

Хазрети Абдуллах - бащата на Мухаммед (*алейхисселām*)

Когато Абдуллах, носещ на челото си светлината на Султана на двата свята - Пейгамбера ни Мухаммед (*алейхисселām*), се появи на бял свят, хората на Писанието* рекоха: “Бащата на пейгамбера на āхир заман (времето преди края на света) се е родил в Мекка.”

У израилтяните се намираше една вълнена връхна дреха (джуббе) на пророка Яхийя (Йоан) (*алейхисселām*), попита с кръвта му, която той носеше, когато стана шехид* (мъченик). В свещените им писания пишеше: “Когато изсъхналата кръв по палтото се опресни и започне да капе, тогава ще се роди бащата на последния пратеник.” Когато забелязаха този признак, те разбраха, че се е родил Абдуллах. Впоследствие, колкото и да се опитваха да го убият от завист, Всевишният Аллах винаги го закриляше в името на светлината на челото му.

След като стана пълнолетен, заради красивия си характер и външен вид, Абдуллах се превърна в изключителна личност. От близо и далеч прииждаха хора, които се надпреварваха да омъжат дъщерите си за него. Сред тях имаше и много владетели, които идвайки при Абдулмутталиб, предлагаха дъщерите си, а в замяна бяха съгласни на всякаква саможертва. Но той, мило и любезно, изказваше своето несъгласие.

Красотата на Абдуллах стана легендарна, щом той достигна 18-годишна възраст. Светлината на челото му сияеше като слънце и момичетата, виждайки го, се влюбваха в него. Мълвата за неговата красота и слава достигнаха чак до Египет. Приблизително двеста девойки оттам дойдоха в Мекка, за да му предложат брак. Но Абдулмутталиб търсеше за сина си най-учтивото, благородно и красиво момиче за времето си, което да принадлежи към ханйфската религия - религията на Ибрāхим (*алейхисселām*).

Израилтяните, като разбраха от свещените си книги, че последният пратеник няма да е от тях, от завист се заклеха да убият Абдуллах. За целта изпратиха въоръжени седемдесет души в Мекка и започнаха да го чакат. Най-накрая, когато един ден Абдуллах излизаше на полето, тези хора, мислейки си, че никой не ги вижда, извадиха мечовете си и се нахвърлиха върху него. Точно по това време, заради мъдростта на Аллāху теāлā, един роднина на Абдуллах –

⁹ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 10-17; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 151-154; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 88-94

¹⁰ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 10-18; Хāким, *ел-Мустедрек*, II, 604,609; Аджлūнй, *Кешфу'л-Хафā*, I, 199, 230

Вехб бин Абди Менāф бе на лов с приятелите си. Те видяха нападащите юдеи и решиха да му помогнат. Но отсрещната страна бе многобройна и нямаха никакъв шанс да ги победят. Накрая сметнаха за необходимо да изберат друг подход – да ги наставяват. Но когато се доближиха до тях, внезапно като светкавица, неизвестно откъде, се появиха конници с мечове в ръце, които произнасяйки текбър се нахвърлиха върху израилтяните, избиха ги до един и пак така внезапно изчезнаха. След тази случка Вехб разбра, че Абдуллах се намира под покровителството на Всевишния Аллах и колко ценен е той за Него. Връщайки се вкъщи, той разказа всичко на жена си и двамата стигнаха до извода, че този младеж е достоен за дъщеря им Āмине.

Абдулмутталиб бе чувал много за Āмине – дъщерята на Вехб от племето Бенй Зухра, за нейната красота, целомъдрие, скромност и привързаност към религията. А бяха и роднини. Родовете им се сливаха няколко поколения назад. Той отиде у тях да поиска Āмине за жена на сина си. Тогава Вехб му каза: „О, сине на чичо ми! Ние преди вас получихме това предложение.“ и му разказа случката, на която бе станал свидетел. После добави: „Майката на Āмине сънувала, че в къщата ни влиза една светлина, която огрява навсякъде. Аз пък тази нощ сънувах нашия предшественик Ибрāхим (*алейхисселям*). Той ми каза: „Аз извърших бракосъчетанието на твоята дъщеря със сина на Абдулмутталиб – Абдуллах. И ти го признай.“ От сутринта съм под влияние на съня и чакам с нетърпение вашето идване.“ Чувайки всички тези думи, Абдулмутталиб не се сдържа и възкликна: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ (Аллах е велик! Аллах е велик!) И така Абдулмутталиб взе за жена на сина си красивата и умна Āмине. Съществуват и други предания за тяхната женитба.¹¹

Преминаването на благословената светлина на майката

Когато благословената светлина на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) премина на неговата майка, вълците и птиците си предадоха един на друг благата вест: „Набласти появяването на бял свят на Султана на Вселената. Той е надеждният на света и слънцето на своето време.“ Същата нощ, всички идоли, намиращи се в Кяабе, паднаха по лица. По това време в Мекка властваше суша, от години нямаше дъжд, по дърветата нямаше нито едно зелено листо, а от реколтата нямаше и следа. Хората бяха изпаднали в немотия, намираха се в пълна безизходица. Но когато светлината на любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) премина от Абдуллах на Āмине толкова много валя и реколтата бе толкова богата, че нарекоха тази година „Година на изобилието“.

Когато майка ни Āмине бе бременна, мъжът ѝ Абдуллах замина за Шам по търговия. На връщане оттам той се разболя и почина в Медйна, при вуйчовците си от рода Неджār. Тогава бе на 18 или на 25 години. Когато тъжната новина достигна до Мекка, целият град потъна в дълбока скръб.¹² Абдуллах ибни Аббās (*радияллāху анх*)* от Есхāб-и кирām, предава: „Когато Абдуллах, бащата на Пейгамбера ни (*алейхисселяту vessелям*) починал, без да види детето си,

¹¹ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 19-24; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 94-95

¹² Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 99-100

мелайкетата казали: „О, Господи! Пратеникът ти остана сирак.“ Всевишният Аллах им отговорил: „Неговият Закрилник и Помощник съм аз.“

Събитието със слона

Оставаха два месеца до раждането на последния пратеник Мухаммед (*сал-лялляху алейхи ве селлем*). Тогава се случи събитието със слона. По това време владетелят на Йемен – Ебрахе, с помощта на византийския император, построи в Санā една голяма църква с една единствена цел – да спре прииждащите тълпи от хора, които посещаваха Кяабе и да промени тяхната посока, т.е. да ги насочи към новопостроената църква. Арабите обаче бяха свикнали да посещават Кяабе и не уважиха църквата на Ебрахе. Отнесоха се с пренебрежение. Даже се стигна дотам, че един от тях оскверни (омърси) църквата.

Това оскверняване ядоса много Ебрахе и той реши да разруши Кяабе. За целта събра голяма армия и потегли към Мекка. Когато наближиха Мекка, хората му почнаха да грабят от собствеността на племето Курайш. Сред плячката им бяха и двеста камили, собственост на Абдулмутталиб. Когато Абдулмутталиб отиде при Ебрахе и поиска да си върне камилите, той му каза: „Аз дойдох да разруша вашия свещен дом Кяабе, а ти вместо да го защитиш, искаш да си върнеш камилите?“ Абдулмутталиб му отговори: „Аз съм собственик на камилите. А Кяабе със сигурност си има свой Собственик, Който ще го опази.“ Ебрахе каза: „Никой не може да го опази от мен!“ и връщайки камилите на Абдулмутталиб, го отпрати. След това даде заповед на своята армия да се движи към Мекка. Начело на армията стоеше един слон на име Мамūd. Вярваха, че така ще постигнат победа. Когато армията на Ебрахе се насочи към Кяабе този слон легна на земята и спря да се движи. При смяна на посоката, т.е. когато го насочваха към Йемен, слонът започваше да тича.

В този момент Всевишният Аллах изпрати ято от птици, наречени ебāбил (планински лястовички), над безсилната за нападение армия на Ебрахе. Всяка една от тях носеше по три малки камъчета – по едно в човките и по две в краката. Птиците пускаха камъчетата върху войните на Ебрахе и тези камъчета, падайки върху главите им, ги пронизваха и те моментално умираха. Както се съобщава и в Свещения Корāн, войните заприличаха на проядени листа. Ебрахе, който бе главната мишена на камъчетата, изпадна в паника и реши да избяга, но не успя. Камъчетата настигнаха и него. Бягайки, тялото му се разпаднаше парче по парче и така умря.

Тази случка в Свещения Корāн е описана по следния начин, меāl:

“Не видя ли (О, Пратенико) как постъпи твоят Господар с владетелите на Слона(, които поискаха да разрушат Кяабе)? Не заличи ли Той тяхната измама (целяща унищожаване на Кяабе)? И изпрати срещу тях ята от птици, като всяка от тях хвърляше камъни от печена глина върху тях (т.е. върху войниците). Накрая Аллāху теāлй ги унищожи като проядени от молци листа. (Стори ги като прогризани и накълцани от личинки листа).”¹³

¹³ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 38-44; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 43-56; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 55-56, 92, 108; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, I, 269-279

Радостни вести

Всички пратеници и техните общности, започвайки от първия пратеник Адем (*алейхисселѧм*), бяха известени от Аллѧху теѧлѧ с идването на любимия ни Пейгамбер Мухаммед (*саллѧллѧху алейхи ве селлем*). Бяха им разкрити голяма част от признаците, благовестяващи приближаването на неговото рождение.

В свещената книга Теврѧт (Тората), дадена на пратеника Мѧсѧ (Мойсей) (*алейхисселѧм*), а впоследствие изопачена, пишеше така:

“Той е такава благословена личност, че полага много усилия и помага. Любимец на бедните, лечител на богатите. Той е най-красивият сред красивите и най-чистият сред чистите. Когато говори е мил. Когато разпределя е справедлив. Правдив е във всяко свое дело. Към неверниците е твърд и суров. Към възрастните проявява уважение, а към децата съчувствие и милосърдие. И за малкото е благодарен. Съчувства робите. Винаги е усмихнат. Не се смее на висок глас, а само се усмихва. Неграмотен е, но без да е прочел и написал нещо, всичко му е било известно. Той е пратеник на Аллѧху теѧлѧ. Не е с лош характер и не е коравосърдечен. По улиците и по тържищата не говори на висок глас. Неговата общност, неговите последователи, са хора с красива нравственост. От високи места споменават Аллѧху теѧлѧ. Муеззините* им от минарета-та призовават хората към намѧз. Извършват обредно умиване (абдест) и изпълняват намѧз. Когато го изпълняват се подреждат в редици (саф). През нощта шумът от техните броеници прилича на жужене на пчели. Ще се роди в Мекка. Всичко от Медѧна до Шам (Дамаск) ще бъде под негова власт. Името му е Мухаммед, но аз го нарекох **Мутевеккил***. Докато не отстрани видоизменилите се религии и не разпространи и установи истинската религия, няма да го прибера от този свят. Той ще призове хората към Аллѧху теѧлѧ. Благодарение на него слепите очи ще прогледат, глухите уши ще прочуят. От сърцата ще се заличи гафлета (забравата на Аллѧху теѧлѧ).”

В свещената книга Зебѧр (Псалми), дадена на Дѧвѧд (Давид) (*алейхисселѧм*), а впоследствие видоизменена, пишеше:

„Той е човек с широка ръка, т.е. щедър. Никога не се ядосва. Има много благ характер. Лицето му е красиво, думите - ласкави, лицето - сияйно. Той е лечителят на човечеството. Много плаче, малко се смее. Малко спи, много мисли. По сътворение е хубав и красив. Думите му омайват сърцата и привличат душите... О, Любими Мой! Изкарвайки сабята на усилието, отмъсти с все сила на неверниците на бойното поле на героизма! С красиво слово разпространи Моето прославяне навсякъде по света! Всички неверници ще сведат глави пред твоите правещи керѧмети (чудеса) ръце...”

В свещената книга Инджѧл (Евангелие), дадена на пратеника Йѧсѧ (Исус) (*алейхисселѧм*), а впоследствие променена, пишеше:

„Той не яде много, не е скъперник. Никога не мами, не клевети. Никога не бърза. Не отмъщава за себе си. Не е мързелив. Не говори за хората в тяхно отсъствие (не злослови)...“

Пак в същата книга пишеше:

“Ако беше дошъл Той - Мунхаменнѧ, Дух Светий, изпратен от Господа (Аллѧху теѧлѧ), Той щеше да свидетелства за мен. И вие щяхте да свидетелствате,

защото се намирате с мен от дълго време. Аз ви казах това, за да не се съмнявате и отклоните.” Мунхаменнā на древносирийски означава Мухаммед.¹⁴

Епохата на невежеството

Преди да се роди Гордостта на битието Мухаммед (*саллаллāху алейхи ве селлем*) в целия свят, от морална гледна точка, цареше ужасна несправедливост и пълен мрак. Хората бяха ожесточени, озлобени. Религиите*, изпратени от Всевишния Аллах бяха забравени, Неговите закони бяха заменени с личностни идеи, мисли.

Всички народи забравиха Всевишния Аллах, **единобожието** – извора на спокойствието, щастието, блаженството и радостта. Бурята на неверието бе изкоренила вярата от сърцата. В душите, на мястото на вярата в Аллāху теāлā, се бе появила вярата в поклонение на идоли*.

Религията на Мūsā (*алейхисселām*) бе забравена, а свещената книга Теврāt, низпослана нему бе изопачена. Религията на Йсā (*алейхисселām*) – назаряньството, бе напълно изопачена [бе превърната в християнство]. Вече нямаше нищо общо с една религия. Възприета бе идеята за триединството – трите същности на бога, т. нар. троица. Съдържанието на свещената книга Инджил също бе променено. Появиха се изменените му варианти, които бяха написани от свещеници. И двете свещени писания престанаха да бъдат словото на Аллāху теāлā.

В Египет хората се придържаха към законите на видоизменилия се Теврāt, а във Византия господстваше изцяло променената религия на Йсā (*алейхисселām*). В Иран (Персия) се кланяха на огъня и този огън не бе изгасен цели хиляда години. Религията на Китай бе конфуцианството, а на Индия – будизмът. Тези религии бяха измислени.

В Арабия положението бе още по-лошо. В най-скъпото за Всевишния Аллах място, в свещеното Кяабе, арабите бяха поставили триста и шестдесет идола. Кяабе бе образецът на Бейт-и Ма'мūr, който се намира на Арша и бива посещаван от мелайкетата. Всеки, който се отнасяше с неуважение към Кяабе, в най-кратък срок получаваше заслуженото наказание от Аллāху теāлā.

Сред племето Джурхум, което живееше в Мекка, бе разпространено прелюбодейството и проституцията. Господарите на това племе, виждайки гнусните и неприлични действия на хората от своето племе, правеха следното наставление за тях: "О, народе на Джурхум! Съвземете се! Оценете святостта на Кяабе и достойно се отнасяйте към това свещено място – дома на Аллāху теāлā. Знаете за наказанията на Всевишния, които сполетяха хората от племената на пейгамберите Хūd (Евер), Сāлих (Шела) и Шуайб (Йотор) (*алейхимусселām*). Насъставлявайте се в доброто, забранявайте злото! Не се подмамвайте от временната сила, която притежавате! В Мекка странете от отвръщане от Аллāху теāлā и от угнетяване. Угнетяването става причина за гибел. Кълна се в Аллāху теāлā, че хората, живеещи на това свещено място преди вас и вършещи такива аморални

¹⁴ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 119-124; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 232-233; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 360-363

деяния бяха наказвани от Него, като техният род биваше заличен, изкоренен, а на тяхно място се установяваха други племена. Тук няма постоянно пребиваване за народа на Мекка, който продължава да престъпва границите и да се отвръща от Аллāху теāлā. Тук преди съществуваша други по-силни, по-многобройни, по-богати и по-дълголетни от вас - като Тасм, Джедис и Амāликитите. Неуважителното отношение към святото място, забравата на Всевишния, разпространилото се насилие бяха причините за тяхното прогонване. Едни бяха прогонени чрез мравки, други чрез немотия, а някои чрез саби. Вече видяхте и чухте за тях!"

Но племето Джурхум не послуша тези увещания и бе жестоко наказано от Аллāху теāлā.

Ето, в една такава епоха, в центъра на земното кълбо – в благословения град Мекка – неверието течеше като потоп. Бейтуллах (домът на Аллāху теāлā, Кяабе) бе напълнен със стотици идоли като Лят, Уззā, Менāt... Насилието достигна крайния си предел, безнравствеността се считаше за достойнство, пороците се насърчаваха като добродетели. Арабия, по отношение на религията, политиката, духовните и обществено-социални ценности бе в пълна тъмнина, в пълно невежество, невъздържаност, разврат и насилие. В тази епоха, наречена **Епоха на невежеството** (безпросветна епоха) хората водеха предимно чергарски (номадски) начин на живот, бяха разделени на племена. Тези племена се намираха в постоянна вражда помежду си. Мародерството (грабителството) приемаха като средство за препитание. Широко разпространени бяха алкохолизмът, хазарта, проституцията, кражбите, насилието, несправедливостта, лъжата и т.н. Силните използваша като средство насилието спрямо слабите. Жената бе подлагана на унижение – продаваше и се купуваше като обикновена вещ. А раждането на момиче, от една част от обществото, се приемаше като беда и позор за семейството. Това ужасно схващане доведе чак до това, че започнаха да заравят дъщерите си живи в предварително приготвени пясъчни ями, без да чуват техните ридания и молби, сладките и нежните им думи, като „тате“, „татенце“. Всичко това смятаха за героизъм и не изпитваха никакви угризения на съвестта. Добродетелите, като милосърдие, състрадание, човещина, справедливост, благодеяние, като че ли бяха изчезнали.

Единствено литературата и реториката (ораторското изкуство) бяха на пиедестал. Поетите и поезията заемаха много важно място. Добрият поет, а заедно с него и племето, към което спадаше, се славеха с голямо уважение. В определени дни от годината арабските племена се събираха на определени тържища и се провеждаха състезания за най-хубави стихове и речи. А произведенията на първенците се окачваха на стените на Кяабе. Най-известните седем стиха на епохата на невежеството, окачени на стените на Кяабе бяха наричани „ел-Муаллакātус-Себ’а“, т.е. седемте окачени.

Отношението към религията в Арабия по това време бе различно: една част от хората бяха пълни атеисти и за тях не съществуваше нищо, освен земния живот, друга част от тях вярваха в Аллāху теāлā и задгробния живот, но не приемаха, че ще дойде последния пратеник. Трета част от хората вярваха в Аллāху теāлā, но не вярваха в задгробния живот. Друга голяма част от населението правеха ширк (съдружаваха) на Аллāху теāлā и се кланяха на идоли.

Всеки от мушриците (съдружаващите, идолопоклонниците) имаше по един идол в дома си.

Освен тях имаше и такива, които принадлежаха към религията на Ибрāхим (*алейхисселām*) и се наричаха **ханйфи**. Те вярваха единствено във Всевишния Аллах и стояха далеч от идоли. Дядото, бащата и майката на Пратеника (*саллялāху алейхи ве селлем*), и някои други хора принадлежаха към тази религия.

Всички групи освен ханйфите бяха в заблуда, голяма тъмнина и мрак.

РАЖДАНЕТО НА МУХАММЕД (*алейхисселām*)

Светът до такава степен беше почернял, тъмнината така беше покрила всичко, че хората бяха оставили да вярват и правят ибāдет (служат) на Аллāху теālй. Хората бяха объркани. Кланяха се на явленията, произтичащи във Вселената, на предметите, сътворени от Всевишния и най-вече на идолите, които самите те дяха от камъни и дървета и ги наричаха богове.

Вселената беше натъжена, живите същества бяха натъжени, душите бяха натъжени, а лицата бяха забравили да се усмихват. Най-висшите същества, сътворени от Всевишния Аллах – хората, цялото човечество, се нуждаеше от герой, който да стане причина за тяхното спасение от Джехеннема (Ада). Неговото раждане наближаваше съвсем и всички се подготвяха да посрещнат притежателя, собственика на благородната светлина - предаваща се от чисти на чисти чела от Āдем (*алейхисселām*) дотогава. Идваше **неповторимият човек**, който щеше да покаже на всички хора и джинове пътя към вечното щастие!.. Идваше източникът на съчувствие и милост, идваше високопоставеният човек, придобил нрава на Господаря си!...

Идваше притежателят на Макām Махмūd*, водачът на застъпниците!.. Идваше учителят на Вселената, идваше същността на творенията, султанът на хората!... Идваше помощникът в Съдния ден, главатарят на пратениците!... Идваше Любимият на Аллāху теālй, идваше любимият ни Пейгамбер, в чието име е създадено всичко и който е изпратен като милост за световите!... (*Саллялāху алейхи ве селлем*!)

Седемде слоя небеса, седемте слоя земи и накратко цялото творение с голямо уважение и радост очакваха своя Султāн, който е Сеййиду'л-Мурселйн (най-високопоставен сред хората), Хāтему'л-Енбийя (последен пратеник), Хабйбу'л-Худā (Любим на Всевишния). Творенията бяха готови да извикат: „Добре дошъл, о, Расūляллах (Пратенико на Аллах)!“

Петдесет и три години преди Хиджра (Преселението) и два месеца след събитието със слона, вечерта на дванадесети от месец рабйу'л-еввел, когато наближаваше сутринта, понеделник, на улицата на синовете на Хāшим в Мекка, в къща до хълма Сафā, се роди очакваният с копнеж Мухаммед Мустафā (*саллялāху алейхи ве селлем*) - светлината на Аллāху теālй. С неговото раждане светът се оживи отново. Тъмнината изведнъж се озари от светлина.¹⁵

В книгата „**Медāридж ун-нубувве**“ се казва:

¹⁵ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 100-103

„Удостоената с най-висока чест най-щастлива майка Хазрети Ёмине обяснява бременността си така: „По време на бременността си няхах никакви болки и притеснения. Изобщо не чувствах, че съм бременна. Но след шест месеца някой в полусън ме попита: „Знаеш ли кого носиш в утробата си?“ „аз отговорих „Не знам.“. Тогава чух новината: „Да знаеш, че си бременна с последния пратеник!“ Когато наближи раждането, същият човек отново дойде и каза: „О, Ёмине, след като се роди бебето, назови го Мухаммед.“ А в друго предание се казва: „О, Ёмине! Когато се роди бебето, назови го Ахмед!“

Самото раждане майка ни Хазрети Ёмине обяснява така:

„Когато наближи раждането чух един величествен глас. Настръгнах. После видях една бяла птичка, която ме погали с крилото си. От страха и ужаса не остана и помен у мен. В този момент бях ожадняла и сякаш изгарях от жажда. До себе си видях паничка с шербет, бял като мляко. Дадох ми да го пия. Изпих го. Беше студен и по-сладък от мед. Вече си бях утолила жаждата. След това видях една голяма светлина. Къщата ми толкова се освети, че не виждах нищо, освен тази светлина.

Точно по това време видях много жени, които ме бяха наобиколили. Бях високи, лицата им грееха като слънце. Приличаха на момичетата от племето Абди Менѐф. Бях изненадана от внезапното им появяване. Едната от тях каза: „Аз съм съпругата на Фараона – Ёсия.“, а другата: „Аз съм Мерйем бинти Имрѐн. А тези тук са хўриите (девиците) от Дженнета (Рая).“

В същия момент видях един бял, дълъг копринен плат, който се разстилаше от небето до земята. И казаха: „Скрийте я от хорските погледи!“ Точно тогава се появиха много птици. Човките им бяха от изумруд, а крилата от рубин. Бях се изпотила от страх. От потта, която капеше, се разнасяше ухание на мускус. В това състояние свалиха пердето от очите ми. Видях цялото земно кълбо – от изток до запад. Бях обкръжена от мелйикета.

Още щом се роди, Мухаммед (*саллялѐху алейхи ве селлем*) сведе благословеното си чело в сужд* (земен поклон) и си вдигна показалеца. После един бял облак се спусна от небето и го обви. Чух един глас да казва: „Разведете го навсякъде от изток до запад. Разведете го, за да го види целият свят. И да знаят, че той се казва Мѐхй, т.е. Всевишният Аллах с него премахва ширка (съдружаването с Аллах).“ И този облак изчезна и видях Мухаммед (*саллялѐху алейхи ве селлем*) обвит в бял вълнен плат. В същото време дойдоха трима души със сияйни като слънцето лица. Единият държеше сребърен ибрик (стомна), другият – изумруден леген, а третият – коприна. От ибрика се носеше аромат на мускус. Сложиха благословената ми рожба в легена, измиха главата и краката му и го завиха в коприна. После намазаха благословената му глава с хубав парфюм, на очите му поставиха антимон (сурма) и изчезнаха.“

По време на раждането при майка ни Хазрети Ёмине се намираха майката на Абдурахмѐн бин Авф – Шифѐ, майката на Осмѐн бин Ебў'л-Ёс – Фѐтима и лелята на Пейгамбера (*саллялѐху алейхи ве селлем*) – Сафийе. Те станаха свидетели на светлината и на останалите събития около раждането и съобщиха видяното.

Шифѐ (*радиялѐху анхѐ*)* разказва: „В тази нощ аз се намирах при Ёмине като помощничка. Още щом се роди Мухаммед (*алейхисселѐм*) го чух да отпраща ду'ѐ и да се моли. От неведомото се каза: „**Йерхамукѐ Раббуке**“. После

се появи една светлина и дотолкова освети навсякъде, че се видя всичко от изток до запад...”

Свидетелката на още много други чудеса Шифā (*радияллāху анхā*) разказва: „Когато му беше съобщено, че е пратеник, без никакво колебание, аз бях една от първите, приели вратата.“

А лелята на Пратеника (*алеихисселām*) – Сафийе разказва следното:

„В момента, в който се роди Мухаммед (*салляллāху алейхи ве селлем*), една светлина освети навсякъде. Още щом се роди направи суждѹд и вдигайки благословената си глава, с ясен глас каза: „**Ля иляхе илляллāх, инний расѹлюллāх**“. Когато поисках да го изкъпя, ни се каза: „Ние го изпратихме изкъпан“. Видях го обрязан и с прерязана пѣпна връв. По време на суждѹд с тих глас казваше нещо. Доближих ухото си до благословената му уста и чух да казва: „**Умметй, Умметй!** (Моя общност, моя общност!)“

По време на раждането на любимия ни Пейгамбер (*алеихиссалāту весселām*), дядо му Абдулмутталиб бе в близост до Кяабе, където се молеше и отпращаше ду’ā на Аллāху теāля. В деня на раждането на внука си той стана свидетел на много необикновени явления, и като му предадоха радостната вест, много се зарадва и каза: „Славата на внука ми ще бѣде много велика.“¹⁶

За да отпразнува щастливото събитие, на седмия ден от раждането, Абдулмутталиб угости мекканците в продължение на три дни. Освен това заколи камили във всички улици на града и нахрани хората и животните. На въпросите на мекканци за името на внука си, Абдулмутталиб отговаряше: „Дадох му името **МУХАММЕД**“, а на въпросите защо не е избрал едно от имената на своите предшественици, отговаряше: „Защото искам Аллāху теāля и хората да го възхваляват.“ Според едно друго предание името „Мухаммед“ бе дадено от майката āмине.

Събитията в нощта на раждането

Преди и след раждането на Мухаммед (*салляллāху алейхи ве селлем*) се случиха много събития, предсказващи неговото появяване на бял свят. Още преди да се роди, знатните личности на времето сънуваха разни сънища, които бяха тълкувани от гадателите и знаменитите учени. Те казваха, че тези сънища са знак за приближавашото появяване на Мухаммед (*алеихисселām*).

Дядото на любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) разказва следното:

„Веднѣж бях задремал. Събудих се целия настрѣхнал от съня, който сънувах. Набързо отидох при един гадател, за да разтълкува съня ми. Когато пристигнах при него, той ме погледна и попита: „О, вожде на Курайш! Какво ти е? Виждаш ми се притеснен. Нещо важно ли се е случило?“ Аз отговорих: „Да, сънувах ужасяващ сън, който все още не съм разказал на никого.“ Седнах при него и започнах да разказвам:

„Тази нощ сънувах едно голямо дърво. Единият му край стигаше до небето, а клоните му се бяха разпрострели на изток и на запад. Това дърво излъчваше толкова много светлина, че слънчевата светлина би била много по-слаба в

¹⁶ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 100-103

сравнение с неговата. Ту се показваше, ту изчезваше. Хората се бяха насочили към него. Светлината му ставаше все по-ярка.

Една част от племето Курайш се хващаха за клоните на това дърво, а друга част се мъчеше да го отреже. Един младеж се противопоставяше на тези, които искаха да го отрежат. Имаше много красиво лице. Аз досега не съм виждал такова прекрасно лице. От тялото му се разнасяше приятен аромат. Протегнах си ръката, за да хвана един клон, но не успях.“ Като свърших разказването на съня си, лицето на гадателя се промени, пребледня. После ми каза, че аз няма да имам щастието да се хвана за клоните на това дърво и продължи: „От твоето поколение ще дойде един пейгамбер, който ще господства навсякъде, хората ще приемат неговата религия!“ После, обръщайки се към сина ми Ебӯ Тāлиб, който беше до мен, му каза: „Този сигурно ще му бъде чичо.“ След години, когато Пейгамберът (*саллялāху алейхи ве селлем*) бе известен с пророчеството, Ебӯ Тāлиб му разказа тази случка и рече: „Ето го това дърво. Това дърво е Ебӯ'л Кāсим (бащата на Кāсим), ел-Емйн (довереният) Мухаммед (*алейхисселām*).“

В нощта, в която се роди любимият ни пейгамбер Мухаммед (*алейхисселām*), на небето се появи една звезда. По нея юдейските учени разбраха, че се е появил на бял свят последният пратеник.

Хассāн бин Сāбит от Есхāб-и кирām предава:

„Бях на осем години. Една сутрин един от юдеите бягаше, крещейки: „О, юдеи! О, юдеи!“ Юдеите се струпаха около него и го попитаха: „Какво има? Защо крещиш?“ Той им отговори: „Да знаете, че тази нощ се роди звездата на Ахмед! Тази нощ се роди Ахмед!“

В тази нощ всички идоли, намиращи се в Кяабе, се стовариха по лица на земята. От Урве бин Зубейр се предава: „Една група от племето Курайш си имаше един идол. Един път в годината обикаляха около него, колежа камили и пиеха вино. В един такъв ден, отивайки при идола, го намериха проснат на земята. Изправиха го, но той пак се просна. Това нещо се повтори три пъти. Тогава го подпряха от всички страни и когато го изправиха се чу някакъв глас: „Роди се някой и цялата земна повърхност се раздвижи. Всички идоли бяха повалени. Кралските сърца се разтрепераха от страх.“ Това събитие се случи точно в нощта, в която се роди Мухаммед (*алейхисселām*).

В същата нощ се срутиха четиринадесетте кули на двореца на персийския хосрой (владетел) в град Медāин. Владетелят и жителите на града се събудиха с шум и ужас и от разтълкуваните страшни сънища на техните знатни мъже разбраха, че това е знак за нещо много важно.

Пак в тази нощ внезапно угасна огънят на огнепоклонниците (меджӯсї), който гореше от хиляда години. Тази дата, в която угасна огънят, бе отбелязана и тя съвпаднаше със срутването на кулите на владетеля.

Езерото Саве, което по това време се считаше за свещено, внезапно пресъхна.

Пресъхналата от хиляда години река Семāве, намираща се в Шам, в нощта на раждането на благословения Пратеник (*саллялāху алейхи ве селлем*), започна отново да тече и преля.

От тази нощ нататък гадателите на Курайш не можеха да получат новини от шейтāна (сатаната) и джиновете. Предсказването, предричането свърши...

В нощта на раждането на Пейгамбера (*саллялляху алейхи ве селлем*), а и след това се случиха още много чудни събития. Всички те бяха знак за появата на последния пейгамбер Мухаммед (*алейхисселлям*).¹⁷

Нощта Мевлид*

Нощта на раждането на Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) се нарича „Нощта Мевлид“. „Мевлид“ означава „раждане, време на раждане“. Тази нощ е най-важната, най-значимата нощ след „Нощта Кадр“. Хората, радващи се в тази нощ на раждането на любимия ни Пейгамбер (*саллялляху алейхи ве селлем*), ще бъдат опростени. Голям севāб* е в тази благословена нощ да се четат, слушат и научат чудесата, свързани с раждането на Пратеника (*саллялляху алейхи ве селлем*). И самият ни Пейгамбер (*алейхиссаляту vessеллям*) разказваше за тях.

И Есхāб-и кирām [т.е. мюсюлманите, видели Пратеника на Аллāху теāля (*саллялляху алейхи ве селлем*)] в тази благословена нощ се събираха и четейки, и разказвайки помежду си, споменаваха това събитие. Мюсюлманите от всички краища на света всяка година празнуват тази нощ, известна като „Мевлид Кандили“. Навсякъде се четат касидета и се възпоменава Султанът на вселената.

Общността на всеки един пратеник превърна в празник рождената дата на своя пейгамбер. Денят на раждането на Пратеника на Аллāху теāля (*саллялляху алейхи ве селлем*) е празник за мюсюлманите, ден на щастие и радост.

При дойката

Майка ни Āмине, когато взе в ръце сияйната си рожба, поне за малко забрави болката от загубата на мъжа си. Тя кърми детето си девет дни, след което няколко дни го кърми наложницата на чичо му Ебӯ Лехеб – Сувейбе. Преди това Сувейбе бе кърмила Хамза (чичото на Пратеника (*алейхисселлям*)), след него и Ебӯ Селеме.

Хāфъз Ибни Джебзрй предава: „Един човек сънува Ебӯ Лехеб и го попита как е. Той отговори: „Изтърпявам гробно наказание, но всяка година, в 12-ия ден на месец рабӯ'л-еввел тези мъчения се облекчават. Смучейки студената вода, излизаща измежду двете ми пръсти, ми става леко. В тази нощ, след като се роди Расӯлюллах (Пратеникът на Аллāху теāля), наложницата ми Сувейбе ми съобщи радостната вест. Много се зарадвах и от радост я освободих и ѝ заповядах да му стане дойка. И затова, в тези нощи, моите страдания се облекчават.“

По това време, по традиция, жителите на Мекка даваха малките си рожби на кърмачки от близките планински местности, където въздухът бе чист и водата сладка. Причината за това бе жаркото време на Мекка. Всяка година в Мекка пристигаха много жени с такава цел и взимайки по едно кърмаче се връщаха по домовете си. Тези кърмачета оставаха там определено време, дока-

¹⁷ Ибн Кесйр, *ел-Бидāйе*, III, 211-212

то поотраснат и укрепнат физически, след което бяха предавани на своите семейства, а в замяна получаваха голямо възнаграждение и много подаръци.

И в годината на раждането на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) много жени от племето **Бенй Саад**, живеещи по планинските местности, пристигнаха в Мекка. Всяка от тях взе по едно кърмаче. Сред всичките околни на Мекка племена, племето Бенй Саад бе много известно със своето достойнство, благородство, великодушие, щедрост и смиреност и с правилното владееие на арабския език. Първенците на племето Курайш предпочитаха да дават рожбите си на жените-кърмачки от това племе. Тази година бе много тежка за племето Бенй Саад – по техните земи господстваше голяма суша, глад и немотия. Халїме – дойката на Мухаммед (*алейхисселām*) - обяснява това тежко положение на племето си по следния начин:

„Аз обикалях по полетата, събирах трева и благодарях на Аллāху теāлā за тази възможност. Понякога три дни не слагах нищо в устата си. В това състояние родих. От една страна бях гладна, а от друга – притеснена след раждането. Имаше такива моменти, в които от глад не можех да различавам земята и небето, деня и нощта. Една нощ бях заспала в пустинята. Сънувах, че един човек ме потопа в една вода, по-бяла от мляко и ми каза: „Пий от тази вода!“ Пих до насита. После ме принуди още да пия. Пих отново и отново, беше по-сладка от мед. Каза ми: „О, Халїме, нека кърмата ти бъде обилна!“ и ме попита дали съм го познала. Когато отговорих, че не съм го познала, ми каза: „Аз съм твоята благодарност, която произнасяше в трудни моменти. О, Халїме, иди в Мекка! Там една „Светлина“ ще стане твой приятел и ще се напълниш с щастие, изобилие, благоденствие. И не разказвай съня си на никого!“ След като се събудих видях, че гърдите ми се бяха напълнили с мляко, а гладът и трудностите вече ме бяха изоставили.“

Заради глада и недоимъка и за да преодолеят трудностите, през тази година в Мекка пристигнаха много повече кърмачки в сравнение с предхождащите години. Всички бързаха да вземат деца от заможни семейства. Първите пристигнали жени си бяха взели по едно дете, а към Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) не проявяваха желание, защото бе сираче и мислеха, че няма да получат добро възнаграждение. Сред тези жени бе и Халїме, известна със своето целомъдрие, чистота, спокойствие, срамежливост и прекрасен характер. Тя и мъжът ѝ пристигнаха в Мекка късно, защото животното им, с което дойдоха, бе слабо. Но това закъснение стана причина да се сдобият с нещо по-скъпо от търсеното. Обикаляйки с мъжа си улиците на Мекка те видяха, че кърмачетата на заможните семейства вече са взети. Обаче не искаха да се връщат с празни ръце. Тяното единствено желание бе да се върнат с едно кърмаче.

Накрая те срещнаха един миловиден и излъчващ уважение човек. Този човек бе вождът на Мекка – Абдулмутталиб. Той, като узна техните намерения, им предложи да вземат неговия внук и каза, че благодарение на него ще се сдобият с голямо благополучие и щастие. Останаха впечатлени от прекрасните думи и приятелското отношение на Абдулмутталиб и веднага приеха предложението му. Тогава той заведе Халїме в дома на Хазрети Амине. Ето как разказва Халїме срещата си с малкото кърмаче:

„Когато се приближих до кърмачето беше завит с пелени и спеше сладко-сладко върху зелено копринено покривало. Наоколо ухаеше на мускус. Бях изумена от неговата красота и веднага го обикнах. Не смеех да го събудя. Когато сложих ръката си върху гърдичките му, то се събуди, погледна ме и се усмихна. От тази усмивка едва не изгубих съзнание. После, подтикната от мисълта, че майката може да не даде това красиво и благословено дете, закрих лицето му и веднага го взех в обятията си. Сложих го на дясната си гърда – почна да суче. Сложих го на лявата – не пожела да суче. Дядото Абдулмутталиб, обръщайки се към мене, каза: „Ти си щастливка, защото никой сред жените, освен теб, нямаше щастието да се сдобие с такова благо.“¹⁸

А Хазрети Амине, след като ми даде любимото си дете, каза: „О, Халиме! Преди три дни чух глас, който ми каза: „Жената, която ще кърми твоята рожба ще е от рода Ебӯ Зуейб на племето Бенй Саад.“ Като чух това, ѝ казах: „Аз съм от племето Бенй Саад, а баща ми е от потомците на Ебӯ Зуейб.“

Халиме продължава:

„Амине ми разказа още много необикновени истории и ми даде наставления. А аз ѝ разказах съня си, който бях сънувала, преди да дойда в Мекка и как, идвайки насам, чувах отсякъде гласове, казващи: „О, Халиме, имаме благи вести за теб! Ти ще имаш щастието да кърмиш Светлината, ослепяваща очите и озаряваща целия свят.“

Срещата на мъжа ѝ с детето предава по следния начин:

„Взех Мухаммед (*aleyhisselām*) и излязох от дома на Хазрети Амине. Отидох при мъжа си. Виждайки лицето на детето, той едва не изгуби съзнание. Каза ми: „О, Халиме, до ден днешен не бях виждал такова красиво лице!“ А впоследствие, когато видя изобилието, с което се сдобихме след като го взехме, ми каза: „О, Халиме! Да знаеш, че ти си взела едно много благословено и безценно дете!“ А аз му казах: „Кълна се в Аллāху теāля, исках такова дете и желанието ми се изпълни.“

В момента, в който Халиме и мъжът ѝ, вземайки Мухаммед (*aleyhisselām*), потеглиха от Мекка, върху тях започна да се сипе благодат. Немошната и слаба магарица вече се движеше като хала. Даже превари потеглилия преди тях керван, който бе на много голямо разстояние от тях. Пристигайки у дома си, в земите на Бенй Саад, бяха засипани от изобилие и благодат. Животните им, от които преди изцеждаха много малко мляко, сега бяха с натежали от мляко вимета. Изумените им съседи ясно разбраха, че причината за цялата тази благодат бе малкото кърмаче.

Веднъж, поради настъпилата голяма суша, всички изпаднаха в голямо затруднение и излязоха на открито, за да се молят на Всевишния Аллах за дъжд. Взеха и Мухаммед (*aleyhisselām*). В негово име Аллāху теāля ги дари с много дъжд и плодородие.

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) сучеше само от дясната гърда на своята кърмачка, а лявата оставяше за млечния си брат. Когато стана на два месеца започна да пълзи; на три месеца – стоеше изправен; на четири месеца – започна да ходи, подпирайки се на стената; на пет месеца – проходи; на шест

¹⁸ Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, II, 144-145; Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 37

месеца – се движеше бързо; на седем месеца – вече ходеше навсякъде; на осем месеца – проговори; на девет месеца – съвсем ясно разговаряше. На десет месеца започна да стреля с лък.

Халиме разказва следното: „Първите му думи бяха: **„Ля иляхе иллялляху валляху екбер, Велхамдулилляхи раббил әлемйн.** (Няма друг Бог освен Аллах, Аллах е велик. Хвала на Аллах – Господа на световете).“ След този ден, без да споменава името на Алляху теәля, не се доближи до нищо. Никога не се хранеше с лявата си ръка. Когато проходи, стоеше далеч от играещите деца и им казваше: **„Ние не сме създадени за това.**“ Всеки ден го покриваше една светлина, подобна на слънчевата, а после изчезваше. Разговаряше с луната, а когато насочваше пръста си към нея, тя се движеше.“

Халиме разказва още:

„Когато Мухаммед (*әлейхисселәм*) стана на две години, го отбих. После с мъжа ми отидохме в Мекка, за да го предадем на майка му. Но благодарение на него се бяхме сдобили с толкова много благодат, че ни беше трудно да се разделим и да не виждаме благословеното му лице. Разказах на Әмине необикновените неща, които се бяха случили с него. Тя каза: „Славата на моя син е голяма.“ А аз ѝ казах: „Кълна се в Алляху теәля, до сега не съм виждала поблагословено дете от него.“ После помолих Әмине, изтъквайки разни причини, детето ѝ да остане още малко при нас. Тя даде своето съгласие и ние, заедно с него отново се върнахме при племето си. С неговото завръщане домът ни се напълни с безкрайна благодат.“¹⁹

Разтварянето на гърдта му

Халиме разказва следното:

„Един ден Мухаммед (*саллялляху әлейхи ве селлем*) ме попита: **„През деня не мога да видя брат си и сестра си. Каква е причината?“** Аз му отговорих, че отиват да пасат овцете и затова се връщат късно. Тогава ме помоли: **„Нека и аз да отида с тях да паса овцете.**“ С какви ли не думи се мъчех да го склоня да се откаже от това свое намерение, но не успях. Приех молбата му. На другия ден сресрах благословената му коса, облякох го и го изпратих със своите млечни братя. Няколко дни отиде с тях. Един ден млечната му сестра Шеймә се бе върнала от полето. Когато я попитах: „Къде е светлината на моите очи – синът ми Мухаммед?“, тя отговори, че е на полето. Пак попитах: „Миличкото ми, как ли издържа на горещината?“, дъщеря ми Шеймә отговори: „Майчице моя, нищо няма да му се случи, защото един облак стои върху благословената му глава и се движи заедно с него. И по този начин той е предпазен от жаркото слънце.“ На въпроса ми, дали е вярно всичко това, тя ми се закле и аз се успокоих. Веднъж, пак по обед, млечният му брат Абдуллах, идвайки при мене, каза: „Майчице! Бързо помогни. С братчето ми от племето Курайш пасяхме овцете. Внезапно дойдоха двама души, облечени в зелено. Взеха брат ни и го отведоха на върха на хълма. Сложиха го по гръб и разтвориха с нож корема му.

¹⁹ Ибн Исхак, *ес-Сйре*, 25-25; Ибн Хишам, *ес-Сйре*, I, 158-167; Ибн Саад, *ет-Табакат*, I, 108-115

Когато идвах към теб, те бяха още там. Не знам дали е жив.“ Много се уплаших. Бързо отидохме при него. Когато го видях, веднага целунах благословенното му лице и главичка и го попитах: „Милото ми дете! Какво ти се случи? Кой те обезпокои?“ А той ми отговори: „Като излязох от къщи видях двама души в зелени дрехи. Единият държеше сребърен ибрик, а другият – леген от зелен изумруд. Легенът беше пълен с нещо по-бяло от сняг. Заведоха ме на върха на хълма. Единият ме сложи по гръб на земята. Когато го наблюдавах, ми разцепи гръдта до пъпа. Не изпитвах никаква болка. Пъхайки ръката си, извади всичко отвътре. Измиха изваденото с бялото съдържание от легена и го сложиха пак на мястото му. Единият каза на другия: „Стани, за да си свърши и аз работата!“, след което, пъхайки ръката си, извади сърцето ми, разряза го на две части, извади отвътре нещо черно и го изхвърли. И ми каза: „Това е дялът на шейтāна от теб. Извадихме го и го изхвърлихме. О, любимце на Всевишния Аллах! Предпазихме те от нашепванията и измамите на шейтāна.“ После напълниха сърцето ми с нещо нежно и меко, намиращо се при тях. Запечатаха го с печат от светлина. Все още чувствам студенината на този печат. Единият от тях сложи ръката си върху раната ми и тя заздравя. После ме претеглиха с десет души от моята общност, аз натежах. Претеглиха ме с хиляда души, пак натежах. Тогава единият каза на другия: „Стига си го претеглял вече. Кълна се в Аллах, ако го претеглим с цялата му общност, пак ще натежи.“ След това и двамата целунаха ръката и лицето ми, оставиха ме тук и си отидоха.“ На благословените му гърди беше останал видим белег от раната.²⁰

Тази случка, свързана с любимия ни Пейгамбер (*aleyhissalātu vesselām*) е съобщена в първи аят от сūra Инширах и се нарича **“Шакк-ъ садр”** (разтварянето на гръдта).

След като на Пейгамбера ни (*aleyhissalātu vesselām*) бе съобщено, че е пейгамбер, част от сподвижниците го помолиха: „О, Пратенико на Аллāху теālā! Бихте ли ни разказали за вас?“ Той им отговори: **„Аз съм молбата (ду’а) на моя предшественик Ибрāхим (aleyhisselām), благата вест на моя брат Йсā (aleyhisselām), и сънят на майка ми. По време на бременността си тя сънувала как една светлина, осветяваща дворците на Шам, излиза от нея... Аз бях кърмен и израснах сред потомците на Саад бин Бекр.“**

Когато Мухаммед (*aleyhisselām*) стана на четири години Халйме го заведе в Мекка и го предаде на майка му. Дядото Абдулмутталиб отрупа милата дойка с много подаръци. Мъката на Халйме бе много голяма. Тъжната си раздяла с любимото кърмаче тя изрази с тези думи: „Сякаш душата и сърцето ми останаха с него.“

Смъртта на уважаемата майка

Любимият ни Пейгамбер (*salāllāхu aleyhi ве sellem*) до шестгодишна възраст расна под нежните грижи на майка си. Когато стана на шест години майка му, заедно с наложницата Умму Еймен, го отведе в Медйна, за да посе-

²⁰ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 121; Ибн Хишām, *ес-Сире*, I, 164-165; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, II, 167

тят роднините си и гроба на баща му Абдуллах. Там останаха един месец. В Медйна Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) се научи да плува в басейна на техните роднини от рода Неджър. В това време един юдейски учен видя у него пророческите признаци и приближавайки се до него, го попита как се казва. Мухаммед (*алейхисселām*) му отговори: „Ахмед“. Като чу името, ученият изкрещя: „Това дете ще е последният пейгамбер!“ Белегът на пророчеството бе забелязан и от други юдейски учени, и когато обсъждаха този въпрос помежду си, Умму Еймен чу техните разговори и съобщи състоянието на майка ни Āмине. Разтревожена за своето дете, благословената майка реши да се върнат в Мекка. На връщане, в местността Ебвā, майка ни Хазрети Āмине се разболя. Състоянието ѝ се влошаваше и започна често да губи съзнание. Поглеждайки към любимия си син Мухаммед (*алейхисселām*), който бе до нея, му каза: „О, сине на човека, който благодарение на милостта и щедростта на Аллāху теāлā бе откупен срещу сто камили и спасен от страшния лък на смъртта. Нека Всевишният Аллах те благослови! Ако сънят ми се окаже достоверен, ти ще бъдеш изпратен от Превеликия и Щедър Аллах, за да известиш на хората позволеното и забраненото. Аллāху теāлā ще те защити от идолите и идолопоклонничеството.“ И продължи с тези двустийшия:

*„Новото овехтява, живеещият умира.
Изчерпва се многото. Вечно млади дали има?*

*И аз ща умра, но разлика има една:
аз те родих и чест за мен е това.*

*След себе си оставих полезно дете.
Затворих очи, душевно съм добре.*

*Моето име и моята слава ще е вечна.
Любовта към теб в сърцата ще е безконечна.“*

Изричайки тези думи, любимата майка на Пратеника (*салляллāху алейхи ве селлем*) почина в местността Ебвā, където бе и погребана. Тогава тя бе на двадесет години.

А Умму Еймен и Султанът на световите (*салляллāху алейхи ве селлем*), след няколкодневно пътуване, се завърнаха в Мекка и тя го предаде на дядо му Абдулмутталиб.²¹

При любящия го дядо

Родителите на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) принадлежаха към религията на Ибрāхим (*алейхисселām*), повеляваща служене единствено на Аллāху теāлā, т.е. бяха вярващи. Ислямските учени казват, че те принадлежат и към религията на Ибрāхим (*алейхисселām*), и към общността на последния пратеник Мухаммед (*алейхисселām*), защото след като на

²¹ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 168; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 116

него му бе съобщено, че е пейгамбер, Всевишният Аллах ги съживи, те произнесоха Келиме-и шехадет (засвидетелствуваха единството на Аллāху теāлā и пророчеството на Неговия пратеник Мухаммед (*салляллāху алейхи ве селлем*)) и се присъединиха към неговата общност.²²

До осем годишна възраст Мухаммед (*алейхисселām*) остана при дядо си. Дядото Абдулмутталиб бе уважавана личност, ръководеща различни дела. Бе внушителен, търпелив, благовъзпитан, почтен, смел и щедър човек. Хранеше бедните, даже даваше храна и вода на гладните и жадни животни. Вярваше в Аллāху теāлā и в отвъдния живот. Предпазваше се от лошите постъпки, стоеше далеч от грозните обичаи на епохата на невежеството. Възпрепятстваше насилието, несправедливостта в Мекка и проявяваше гостоприемство. Бе му станало навик през месец рамазāн да се усамотява в планината Хирā, далеч от обществения живот. Абдулмутталиб обичаше децата, бе милосърден към тях. Любимия си внук Мухаммед (*алейхисселām*) обсипваше с любов и нежност и никога не го отделяше от себе си. Настаняваше го до себе си на специалния си миндер, който се намираще в сянката на Кяабе. А на тези, които искаха да му попречат, казваше: „Оставете внука ми. Неговата слава е велика.“²³ Постоянно съветваше бавачката му Умму Еймен: „Наглеждай внука ми добре. Хората на Писанието казват, че моят внук ще стане пейгамбер на тази общност.“ Умму Еймен разказва следното: „В детството си никога не се е оплаквал от глад и жажда. Всяка сутрин пиеше една глътка Земзем. Когато искахме да го нахраним, казваше: „Не искам, сит съм.“

Когато Абдулмутталиб спеше или бе сам в стаята си, не позволяваше на никого, с изключение на внука си, да влиза при него. Прегръщаше го нежно, милваше го, много харесваше думите и постъпките му. Не сядаше на софрата без него, настаняваше го на коляното си и го хранеше с най-хубавото, най-вкусното ястие. Сънуваше много сънища, свързани с него и ставаше свидетел на много необикновени случки.

Веднъж в Мекка имаше суша и глад. Абдулмутталиб, опирайки се на един свой сън, хвана Мухаммед (*алейхисселām*) за ръката и се качи на планината Ебū Кубейс. Там се помоли на Аллāху теāлā с думите: "О, Аллах мой! В името на това момче ни зарадвай с обилен дъжд!" Молбата му бе приета, завали обилен дъжд. Тогавашните поети описаха в стихове това събитие.

Монахът от Неджрāн

Един ден, когато Абдулмутталиб седеше в близост до Кяабе, към него се приближи един монах от Неджрāн и му каза: „Ние четохме от свещените писания за качества на последния пратеник, който ще бъде от потомците на Исмāил (*алейхисселām*). Тук (т.е. Мекка) ще е родното му място. Ще притежава такива и такива качества.“ и едно по едно изброи неговите качества. През това време при тях дойде любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*). Монахът започна внимателно да го наблюдава, а после, приближавайки се до него, погледна очите, гърба и краката му, и развълнуван каза: „Ето, това е той!

²² Касталāнī, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, I, 652

²³ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 70-74

Това дете от твоя род ли е?“ Абдулмутталиб отговори: „Той е мой син.“ Тогава монахът каза: „Ние четохме от свещените писания, че неговият баща не трябва да е измежду живите.“ Абдулмутталиб призна: „Той е син на моя син. Баща му почина преди той да се роди, когато майка му беше бременна.“ „Сега каза истината.“ рече монахът. След всичко това Абдулмутталиб, обръщайки се към синовете си, им каза: „Чуйте какво се говори за вашия братов син, грижете се много добре за него и го закриляйте.“

Смъртта на любимия дядо

В последните си земни мигове Абдулмутталиб събра синовете си и им каза: „Вече е време да се преселя в отвъдния свят. Мисля единствено за това сираче. Де да беше животът ми по-дълъг и да продължавах да се грижа с любов за него. Но какво мога да направя? Животът ми свършва. Няма да ми стигне времето. Сега сърцето и езикът ми горят от мъката по раздялата с него. Искам да поверя на един от вас този бисер, но кой ли най-добре ще съблюдава неговите права и ще се грижи за него?“ Ебӯ Лехеб, коленичейки каза: „О, предводителю на арабите! Ако сте си наумили някого, на когото да го поверите, нямам нищо напротив, но ако няма, аз бих се погрижил за него.“ Абдулмутталиб отговори: „Ти си богат, но си коравосърдечен и малко състрадателен. А сърцето на едно сираче е нежно и лесно ранимо.“ Някои от другите му синове също предложи своята опека, но Абдулмутталиб, разкривайки личните качества на всеки един от тях, не прие предложенията им. Когато дойде ред на Ебӯ Талиб, той каза: „Аз най-много от всички искам неговата опека, но не исках да предявя своето желание преди по-големите ми братя. Не съм богат, но съм по-предан от братята си.“ „Вярно е. Ти си достойният за тази служба.“ каза Абдулмутталиб, „Но аз винаги за всичко питам самия него и постъпвам така, както той иска. И винаги резултатът е сполучлив. Трябва да се посветвам с него по този въпрос и ще се съглася с неговия избор.“ После, обръщайки се към любимия ни Пейгамбер (*саллялълāху алейхи ве селлем*), попита: „О, светлина на моите очи! С копнеж по теб се отправям към отвъдния свят. Кого избираш от вуйчовците си?“ В този момент Пейгамберът ни (*алейхиссалāту весселām*) стана от мястото си, отиде при Ебӯ Талиб и, прегръщайки го, седна на коляното му. Абдулмутталиб много се зарадва на неговия избор и каза: „Хамд на Аллāху теāля! Такова беше и моето желание.“ След това се обърна към Ебӯ Талиб и му каза: „О, Ебӯ Талиб! Този скъп бисер не е виждал родителска нежност и любов, затова се грижи много за него. Ти си по-достойния сред всички. Това голямо и безценно съкровище предавам на теб, защото ти и неговият баща сте от една и съща майка. Да го пазиш така, както пазиш самия себе си. Приемаш ли моето завещание?“ Ебӯ Талиб прие завещанието на баща си. Абдулмутталиб прегърна любимия ни Пейгамбер (*саллялълāху алейхи ве селлем*), целуна благословената му глава и лице и каза: „Всички бъдете свидетели на това, че аз никога не съм усещал по-приятен аромат от неговия и никога не съм виждал по-хубаво лице от неговото.“²⁴

²⁴ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 45-48; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 169-178; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 117; Сухейлий, *ер-Равзул-Унуф*, II, 188

Под закрилата на Ебӯ Тāлиб

Когато Абдулмутталиб почина, Султанът на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе на осем години. След неговата смърт той заживя при чичо си Ебӯ Тāлиб и расна под неговата опека. Ебӯ Тāлиб, също като баща си, бе от първенците на племето Курайш. Бе обичан и уважаван човек. И той, като баща си, се отнасяше с много нежност и любов към племенника си Мухаммед (*алейхисселām*). Обичаше го повече от собствените си деца. Без него не заспиваше и не ходеше никъде. Казваше му: „Ти си много благословен.“ Без него не сядаше да яде и изчакваше първо той да почне, а понякога заповядваше да му приготвят отделна софра. Сутрин, когато се събуждаше, всички виждаха как лицето му сияе като месечина и косата му винаги бе сресана. Ебӯ Тāлиб не бе много богат, а семейството му голямо, но след като взе под своя опека племенника си Мухаммед (*алейхисселām*), семейството му бе дарено с много изобилие и благодат. В Мекка от дългата суша хората изпаднаха в безизходица. Тогава Ебӯ Тāлиб заведе племенника си в близост до Кяабе и се помоли на Аллāху теāля. В негова чест заваля много дъжд. Спасиха се от сушата и нищетата.²⁵

Монахът Бахйра

Един ден, когато любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе на дванадесет години, забеляза чичо си Ебӯ Тāлиб да се приготвя за път. Като разбра, че чичо му не иска да го вземе със себе си, му каза: „**На кого ме оставяш в този град? Нямам нито баща, нито някой, който да ме съжали!**..“ Тези думи трогнаха Ебӯ Тāлиб и реши да го вземе със себе си. След дълго пътуване търговският керван отседна до един християнски манастир в Бусра. В този манастир живееше един монах на име **Бахйра**. При този начетен християнски монах, който преди това бе юдейски учен, се намираше една книга, съхранявана, предавайки се от ръка на ръка, и от нея монахът отговаряше на въпросите на хората. Керванът на курайшите минаваше оттам много пъти в предишните години и той никога не се бе интересувал от него. Бахйра всяка сутрин, качвайки се на покрива на манастира, насочваше погледа си в посоката на пристигащите кервани, като че ли очакваше с нетърпение някого. Но този път, когато керванът на курайшите се зададе в далечината, той се стресна и с вълнение изскочи от мястото си, защото забеляза един облак, който се движеше заедно с тях. Този облак служеше като сянка на Пратеника (*алейхисселāту vesselām*). Когато керванът спря за почивка, Бахйра видя облака да се спуска над клоните на дървото, под което беше седнал Мухаммед (*алейхисселām*), и още повече се развълнува. Нареди веднага да приготвят трапези и изпрати човек, който да покани всички хора от курайшкия керван. Всички, с изключение на любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*), който остана да пази кервана, отидоха при монаха. Бахйра по облака разбра, че някой е останал при кервана и внимателно, оглеждайки всички, попита: „О, курайши, има ли още някой, който да не е дошъл.“ А те отговориха: „Да, има още един.“ Монахът

²⁵ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 179-180; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 119

настоя и той да дойде. Още с пристигането му започна да го разглежда внимателно и попита Ебӯ Тәлиб: „Това момче от твой род ли е?“ Когато Ебӯ Тәлиб отговори, че това момче е негов син, Бахйра каза: „Той не е твой син, защото в писанията пише, че бащата на това момче няма да е сред живите.“ Тогава Ебӯ Тәлиб отговори: „Той е син на брат ми.“ Бахйра продължи да пита: „А какво стана с баща му?“, „Баща му почина няколко месеца преди да се роди.“ отговори чичото. Монахът потвърди казаното и попита: „А какво стана с майка му?“, чичото пак отговори: „Тя също почина.“ След целия този разговор Бахйра каза: „Всичко, което каза е вярно.“ и обръщайки се към Пратеника ни (*алейхиссаләту весселәм*), се закле в името на идолите. Любимият ни Пейгамбер (*саллялләху алейхи ве селлем*) му каза: **„Не се заклевай в името на идоли-те. На света аз нямам по-големи врагове от тях. Аз ги ненавиждам.“**

Този път Бахйра се закле в името на Аллāху теālя и го попита: „Ти спиш ли изобщо?“. На този въпрос Пратеникът (*алейхисселām*) отговори: **“Очите ми спят, но сърцето ми не спи.”** Монахът зададе още много въпроси и получените отговори дословно съвпадаха с прочетеното от техните писания. После, гледайки благословените очи на любимия ни Пейгамбер (*саллялләху алейхи ве селлем*), попита Ебӯ Тәлиб: „Тази червенина в благословените му очи постоянна ли е?“, а вуйчото отговори: „Да, тази червенина не изчезва.“ След като стана свидетел и на това съвпадение, за да се увери и за да няма повече съмнения, поиска да види печата на пророчеството. Пейгамберът ни (*саллялләху алейхи ве селлем*) от благоприличие не пожела да покаже благословения си гръб, но Ебӯ Тәлиб го помоли: „О, светлина на моите очи! Изпълни и това негово желание“. Когато показва благословения си гръб, Бахйра не можа да откъсне очи от тази великолепа гледка. Той го целуна с вълнение и сълзи като ручей потекоха от очите му. Каза: „Аз свидетелствам, че ти си пратеник на Всевишния Аллах.“ и повишавайки глас, продължи: „Ето го Гордостта на световете!.. Ето го Пратеникът на Господа на световете!.. Ето го проводеният от Всевишния Аллах като милост за световите най-велик пейгамбер!..“. Намиращите се там курайши, не скривайки своето удивление, казаха: „Какво важно място заемал Мухаммед при този монах.“

След всичко това монах Бахйра, обръщайки се към Ебӯ Тәлиб каза: „Той е последният и най-почитан пратеник. Неговата религия ще се разпространи из цялата земна шир и ще замени предишните религии.“ и го помоли: „Недей да водиш това момче в Шам, защото израилтяните (евреите) са негови врагове. Страх ме е да не му навредят на благословеното тяло. В негова полза са се сключвали много договори, давали се обещания.“ Ебӯ Тәлиб не разбра и попита за какво става въпрос. Монахът обясни: „Всевишният Аллах взе обещание от всички пейгамбери, най-накрая и от Йсā (*алейхисселām*), че ще уведомят своите общности за идването на последния пратеник.“

След разговора с Бахйра Ебӯ Тәлиб се отказа да отиде в Шам. Продаде стоката си в Бусра и се върна в Мекка.²⁶ Думите на Бахйра звучаха в ушите на Ебӯ Тәлиб през целия му живот и той заобича Пейгамбера ни (*алейхиссаләту вес-*

²⁶ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 53-58; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 180-182; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 76, 154-156; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, II, 216-220; Ибн Кесйр, *ел-Бидāйе*, III, 283-286

селѣм) още повече. Защишава го до последния миг на живота си и му помага във всичко.

Любимият ни Пейгамбер (*салляллѣху алейхи ве селлем*) – притежателят на добротата и красотата, изключителният човек на Вселената – бе на седемнадесет години, когато чичо му Зубейр, отиващ по търговски дела в Йемен, го взе със себе си за по-изобилна търговия. И при това пътуване хората станаха свидетели на много чудеса и сред племето Курайш започна да се говори, че неговата слава ще е велика.²⁷

МЛАДОСТ И ЖЕНИТБА

Най-възвишеният, най-неповторимият сред всички хора от всяка гледна точка Мухаммед (*алейхисселѣм*), още в младежките си години бе харесван повече от връстниците си. Хората се възхищаваха на прекрасния му характер, на любезното му отношение, на спокойствието и нежността му и на други неговии изключителни качества. Заради неговата удивителна честност, правота и доверието на хората към него, жителите на Мекка му дадоха прозвището „ел-Емйн“ („Доверения“), т.е. човек, на когото можеш винаги да се довериш. В младежките си години бе известен с това име.

В младежките години на Пейгамбера ни (*салляллѣху алейхи ве селлем*) арабите се намираха в пълно невежество. Идолопоклонничеството, алкохолът, прелюбодеянието, лихварството и още много други аморални деяния бяха широко разпространени. Мухаммед (*алейхисселѣм*) крайно ненавиждаше неприличното, неетичното поведение на хората и стоеше далеч от техните злодеяния. Всички жители на Мекка знаеха това негово отношение и му се чудеа. Изпитваше силна омраза към идолите и затова никога не се доближаваше до тях. Никога в живота си не бе ял от месото на пренесените в жертва в името на идолите животни. В детството и юношеството си пасеше овце в планината Джияд и околностите му и по този начин изкарваше прехраната си. Това му позволяваше да бъде далеч от крайно поквареното общество. Веднъж каза на Есхѣба си: **„Няма пейгамбер, който да не е пасял овце.“** А когато го запитаха: „О, Расуляллах! И вие ли пасяхте?“, отговори: **„Да, и аз пасях.“**

Когато любимият ни Пейгамбер (*салляллѣху алейхи ве селлем*) бе на около двадесет години, общественият ред в Мекка бе напълно разрушен. Разпространилото се насилие бе заличило сигурността по отношение на имот, живот и чест. Местното население на Мекка проявяваше несправедливост и беззаконие към чужденците – търговците и хората, които идваха да посетят Кяабе. Угнетените хора нямаше къде да потърсят правата си. По това време стоката на един йеменски търговец бе насилно присвоена от един мекканец на име Ёс бин Вѣил. След случилото се йеменският търговец се качи на планината Ебу Ку-бейс и ридаетки на силен глас призова за помощ всички племена. След тази случка, показваща пределната фаза на насилието и несправедливостта, първенците на родовете, в това число и на рода Хѣшим и Зухра, се събраха в дома

²⁷ Ибн Исхѣк, *ес-Сѣре*, 53-59; Ибн Саад, *ет-Табакѣт*, I, 120-123

на Абдуллах бин Джудан и сключиха споразумение никои в Мекка, независимо дали е местен жител или чужденец, да не става жертва на насилие и несправедливост, да спрат насилието и ако се наложи да помогнат на жертвите. С тази цел сформираха **общество за справедливост**.²⁸ Тази общност, в която любимият ни Пейгамбер (*саллялляху алейхи ве селлем*) участва на млада възраст и в чието учредяване бе много активен, бе наречена **Хълфул Фудул**. Такова общество бе сформирано и преди в Мекка от трима души, двамата от които се казваха Фадл, а третият – Фудайл. Те също сключиха подобно споразумение и поради тази прилика и новото общество бе наречено по същия начин. То успя да предотврати несправедливостта и да възстанови разстроеният вътрешен ред. Неговото влияние продължи дълго време.

Пейгамберът ни (*саллялляху алейхи ве селлем*), след като му бе съобщено пророчеството, каза на Есхаба си: **„И аз присъствах на клетвата в дома на Абдуллах бин Джудан. За мен тази клетва е по-любима от притежаването на камили с червена козина (на богатство). Ако ме поканят да участвам в такова събрание и сега, пак щях да се съглася.“**²⁹

Заниманието с търговия

Жителите на Мекка от далечни времена се занимаваха с търговия. Търговията бе тяхното средство за препитание. С търговия се занимаваше и чичото на Пратеника (*саллялляху алейхи ве селлем*) – Ебӯ Талиб. Когато любимият ни Пейгамбер бе на около двадесет и пет години, мекканците се намираха в много тежки икономически условия. За да подобрят условията си на живот те приготвиха един голям търговски керван с цел търговия в Шам. В тези дни Ебӯ Талиб, отивайки при Расулюллах (Пратеника на Аллах) (*саллялляху алейхи ве селлем*), каза: „О, скъпи мой племеннико! Бедността достигна своя краен предел. Гладът и сушата ни отнеха всичко. Керванът на Курайш е готов и скоро ще потегли. И почитаемата Хадйдже ще изпраща своя стока. Без съмнение за тази работа търси хора, на които да се довери. Несъмнено, тя се нуждае от верен, предан и порядъчен човек като теб. Би било добре да отидем и да поговорим с нея. Без съмнение, тя ще предпочете теб пред другите. Всъщност, аз не искам ти да отидеш в Шам, защото се опасявам тамошните юдеи да не ти навредят, но пък друг изход не виждам.“ Пейгамберът ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) му каза: **„Постъпи, както желаш.“**

Хазрети Хадйдже бе много известна в Арабия със своето обаяние, богатство, благоразумие, целомъдрие, скромност и вежливост. Затова имаше много претенденти отвсякъде, но тя не бе благосклонна към никого, защото веднъж сънува как луната, спускайки се от небето, влиза в нейната пазва и светлината на луната, излизайки от ръкава ѝ, осветява целия свят. На сутринта, когато разказа този сън на своя родственик Варака бин Неуфел, той ѝ каза: „Родил се е последният пратеник. Той ще се ожени за теб и по твое време ще получи ва-

²⁸ Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, I, 91

²⁹ Ибн Хишам, *ес-Сйре*, I, 133; Ибн Саад, *ет-Табакат*, I, 82; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, I, 91; Ибн Хабйб, *ел-Мухаббер*, 167; Ибн Кесйр, *ел-Бидайе*, III, 290-293

хий (откровение). Светлината на неговата религия ще покрие света. Ти ще си първият човек, който ще му повярва. Той ще е от Курайш и от Бені Хāшим.“ Хазрети Хадїдже (*радияллāху анхā*) много се зарадва на тези думи и започна да чака идването на този пейгамбер.

Хазрети Хадїдже се занимаваше с търговия, даваше на търговци пари да търгуват срещу част от печалбата. Ебў Тāлиб разказа на майка ни Хазрети Хадїдже за Пейгамбера ни (*aleyхиссалāту весселām*) и ѝ предложи да търгува за нея. При това тя покани Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) в дома си, за да го види и да говорят по този въпрос. Когато Мухаммед (*aleyхисселām*) я удостои с посещението си, тя му оказа голямо уважение и почит. Виждайки неговата деликатност, нежност и неговото обаяние (чистото му и непорочно лице), изпадна във възторг и каза: „Знам, че сте честен, надежден, правдив и високонравствен човек. За тази работа ще ви възнаградя много повече, отколкото съм давала досега...“ После му даде дрехи, необходими за възложената работа, и го изпрати душевно успокоена.

Майка ни Хазрети Хадїдже вече бе научила пророческите признаци от своя братовчед Варака бин Неуфел, който бе начетен християнин, и при това посещение на Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) тя ги забеляза в него. Затова каза на своя роб Мейсера: „Когато керванът потегли, дай юздата на камила-та в ръцете на Мухаммед (*aleyхисселām*), за да не клюкарстват мекканците. А когато се отдалечите от града, дай му да облече тези скъпи дрехи.“ После нагизди най-красивата камила като за султан и каза на Мейсера: „Качи го на тази камила с голямо уважение и вземи юздата в ръката си. Бъди слуга на този благословен човек. Не прави нищо без негово разрешение и винаги го защитавай, дори това да коства живота ти! Не се забавяйте много, върнете се бързо, за да не се изложим пред рода Хāшим. Ако изпълниш тези мои препоръки, ще те освободя и ще ти дам толкова имущество, колкото пожелаеш.“

Керванът бе готов. Мекканците се събраха на големи тълпи, за да се сбогуват с близките си. Там бяха и роднините на любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*). Когато лелята на Пратеника (*aleyхиссалāту весселām*) видя племенника си, облечен като слуга и хванал юздата на камилата, от тъга ѝ се подкосиха краката. Започна да плаче и да стене: „О, Абдулмутталиб! О, ти, който откри кладенеца Земзем! О, Абдуллах! Излезте от гробовете си и вижте този благословен човек!“ Същата болка изпитваше и Ебў Тāлиб. Сълзи, като бисери се търкулнаха от благословените очи на Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), видели Аллāху теāля. Сбогувайки се с всички, им каза: **„Не ме забравяйте! Знайте, че ще тъгувам и ще ми е мъчно в чужди земи.“** Тези печални думи разплакаха всички. Към тъгуващите се присъединиха и мелāикетата от небето. Те се обърнаха към Всевишния Аллах: „О, Господи! Това е твоя любимец Мухаммед (*aleyхисселām*), когото дари с най-високата степен. Каква мъдрост се крие тук?“ А Аллāху теāля им отговори: **„Да, той е Моят любимец. Но вие не можете да знаете тайната на любовта. Не можете да узнаете тайните между любим и любящ. Тази тайна е непонятна за вас.“**

Най-после керванът потегли. Когато се отдалечиха от Мекка и градът спря да се вижда на хоризонта, Мейсера, изпълнявайки дадената му заповед, даде на любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) да облече скъпите

дрехи. Качи го на нагиздената и покритата с разнообразни платове камила и взе юздата на животното в свои ръце.

По време на пътуването хората от кервана станаха свидетели на много чудеса. Те видяха един облак, който предпазваше от жаркото слънце изпратения като милост за световите Мухаммед (*алейхисселъм*), и две меляикета, приели образа на птици, да се движат заедно с него.³⁰ Станаха свидетели и на това, как Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) докосна с ръка краката на две много изморени и изостанали от кервана камили и те веднага ускориха своето движение. Виждайки тези негови чудеса, хората още повече го заобичаха и разбраха, че неговата слава ще е велика.

Когато пристигнаха в Бусра спряха за почивка до онзи същия манастир, където преди време монах Бахйра, виждайки пророческите белези у Пейгамбера ни (*алейхисселъм*), беше разбрал, че той ще бъде последния пейгамбер. Но при това тяхно пристигане монах Бахйра вече не бе сред живите. Неговото място бе заето от един друг монах на име Настūra. Монахът, наблюдавайки настанилия се в близост до манастира керван, видя как един човек седна под едно изсъхнало дърво и то веднага се раззелени. Попита Мейсера: „Кой е този човек, който е седнал под дървото?“ Мейсера отговори, че той е от племето Курайш. Монахът каза: „Под това дърво досега не е сядал никой, освен пратениците.“ После го попита: „Има ли червенина в очите му?“ Мейсера отговори: „Да, има и тази червенина не изчезва.“ Чувайки това, Настūra каза: „Кълна се в името на Аллāху теāлй, Който низпосла свещената книга Инджил на Йсā (*алейхисселъм*), че този човек ще стане последният пейгамбер. Да бях доживял дните, когато той ще бъде заповядан да призовава хората към вярата!“

Когато Мухаммед (*алейхисселъм*) продаваше стоката на Хазрети Хадйдже на пазара в Бусра, един юдей, с когото се спазаряваше, не му повярва и му каза: „Закълни се в името на Лйт и Уззā и ще ти повярвам.“ Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) му отвърна: „**Аз никога не се кълна в името на идолите. Когато минавам покрай тях се обръщам на другата си страна.**“ Юдеят, виждайки у него и други признаци на пророчеството каза: „Кълна се в Аллāху теāлй, този човек ще бъде пейгамбер.“ и продължи: „Нашите учени са открили в писанията неговите качества.“

Мейсера запаметяваше всичко видяно и чуто, свързано с Пратеника на Аллāху теāлй (*алейхиссалйту весселъм*) и му се възхищаваше все повече и повече. В сърцето му се породила голяма любов към Султана на световите (*салляллāху алейхи ве селлем*) и започна да му служи с още по-голямо уважение и удоволствие. Изпълняваше всяка негова дума с голяма любов.

Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) успя да продаде цялата стока на майка ни Хазрети Хадйдже, а печалбата, в името на неговия берекет, бе много повече от всякога. Керванът потегли обратно към Мекка. Когато пристигнаха в местността Меррузахрāн, Мейсера предложи на любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) да отиде преди кервана в Мекка и да занесе радостната вест. Султанът на световите прие предложението му и ускоривайки движението на камилата си, се отдалечи от кервана.

³⁰ Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 41

Хазрети Нефйсе бинти Муниййе разказва следното: „Времето за завръщане на кервана беше наближило. Всеки ден Хазрети Хадйдже със своите слуги, качвайки се върху покрива на къщата си, очакваше завръщането му. В един такъв ден на очакване бях при нея. Изведнъж отдалече се зададе един човек върху камила. Един облак и две птички го предпазваха от жегата, а светлината върху благословеното му чело на Пейгамбера ни сияеше като месечина. Хазрети Хадйдже разбра кой идва и се успокои, но се престори, че не е познала идващия и попита: „Кой ли идва в това жарко време?“ Слугите отговориха: „Прилича на Мухаммед (*aleyhisselām*).“ и изпаднаха във възторг от видяното. След малко Пратеникът на Аллāху теāлй (*salīyallāхu aleyhi ве sellem*) пристигна в дома на майка ни Хадйдже и разказа за сполучливата търговия. Тя много се зарадва.“

След известно време керванът пристигна в Мекка. Мейсера разказа на майка ни Хазрети Хадйдже как облакът бе пазел Пейгамбера ни (*aleyhisselām*), как слабите камили започнали да ходят бързо, разказа ѝ също думите на монах Настūra и още куп други подобни необикновени състояния. Мейсера го похвали колкото му стигаха силите. Майка ни Хазрети Хадйдже знаеше всичко, но тези думи затвърдиха нейните знания. Тя предупреди Мейсера да не разказва чутото и видяното на никого.³¹

Майка ни Хазрети Хадйдже отиде при Варака бин Неуфел, за да му разкаже случилото се. Слушания с голямо удивление Варака ѝ каза: „О, Хадйдже, ако всичко това е истина, то Мухаммед (*aleyhisselām*) ще стане пейгамбер на тази общност.“

Пейгамберът ни пътува четири пъти с търговския керван: на 12 години заедно с чичо си Ебў Тāлиб отиде до Бусра, на 17 години с чичо си Зубейр пътува до Йемен, на 20 години потегли за Шам и на 25 години пак за Шам, за да продаде стоката на Хазрети Хадйдже. Тези четири пътешествия бяха единствените в живота му.

Женитбата

Майка ни Хазрети Хадйдже след като чу радостната вест на Варака бин Неуфел и след като видя благородните качества на любимия ни Пейгамбер (*salīyallāхu aleyhi ве sellem*), пожела да стане негова жена и да получи честта да му служи. Нефйсе бинти Муниййе забеляза нейното състояние и реши да ѝ помогне. С тази цел отиде при Пейгамбера ни (*salīyallāхu aleyhi ве sellem*) и му каза: „О, Мухаммед! Какво ви спира да се жените?“ Той отговори: „**Нямам материална възможност, за да се ожения.**“ „О, Мухаммед – каза Хазрети Нефйсе – ако искате да се ожените за една целомъдрена и почтена, богата и обаятелна жена, аз съм готова да ви помогна.“ Любимият ни Пейгамбер я запита: „**Коя е тази жена?**“, Нефйсе отговори: „Хадйдже бинти Хувейлид.“ Пратеникът на Аллāху теāлй (*salīyallāхu aleyhi ве sellem*) я попита: „**Кой ще посредничи за това?**“, „Аз.“ отговори Нефйсе и отиде при Хазрети Хадйдже, и ѝ предаде радостната вест. Майка ни Хадйдже покани своите роднини Амр бин Есад и Варака бин Неуфел и им съобщи решението си. Изпращайки човек,

³¹ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 59

покани и Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Ебў Тāлиб и братята му направиха нужните приготовления и отидоха заедно с Пейгамбера ни (*алейхисселām*).

Майка ни Хазрети Хадїдже разкраси дома си и от благодарност за този благословен ден подари всички свои скъпоценности на своята прислуга. След това ги освободи.

Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) и чичовците му пристигнаха в дома на майка ни Хадїдже. Ебў Тāлиб започна да говори: „Хамд на нашия Създател за това, че ни стори от синовете на Ибрāхим (*алейхисселām*) и от потомците на Исмāил (*алейхисселām*). Отреди ни да бъдем пазители на Бейтуллах (дома на Аллах). Ощастливи ни със Свещения дом, който е кѣбля за хората (посоката, към която мюсюлманите се обръщат по време на намāз) и около който правят тавāф (обикалят) световите, и със защитавания от всякакви злини Месджид-и Харām. Синът на брат ми Абдуллах – Мухаммед (*алейхисселām*) е такъв човек, че ако го сравним с когото и да било от Курайш, то той винаги ще се извиси над него. Вярно е, че не е богат, но на богатството се няма доверие, защото богатството е като сянката, минавайки от ръка на ръка си отива. Славатата на моя племенник, неговото превъзходство са ви известни. Сега той иска ръката на Хадїдже бинти Хувейлид. Колко мехр (имуществото, което мъжът дава на жената при сключване на брак) ще искате? Кълна се, че мястото, което заема Мухаммед е много важно.“ Варака бин Неуфел потвърди истинността на тези думи. Чичото на майка ни Хадїдже (*радияллāху анхā*) Амр бин Есад каза: „Бъдете свидетели, аз дадох Хадїдже бинти Хувейлид за жена на Мухаммед (*алейхисселām*).“ и брачният договор бе сключен. Според едно предание мехрът бил 400 мискалa злато, според друго предание – 500 динара, а според трето предание – 20 камили.³²

Ебў Тāлиб закла една камила за сватбата и даде невиджано угощение. Женихбата бе осъществена. Майка ни Хазрети Хадїдже подари цялото си състояние на Пейгамбера ни (*алейхиссалāmту весселām*) и му каза: „Всичко това принадлежи на вас, на вашата велика личност. А аз се нуждая от вас и съм ви признателна.“

Майка ни Хазрети Хадїдже винаги, през целия си живот, служи на Мухаммед (*алейхисселām*) и му помага. Техният съвместен живот, до смъртта на майка ни Хадїдже, продължи двадесет и пет години - петнадесет години до бисет и десет след бисет. (Бисет - Времето, когато на Мухаммед (*алейхисселām*) бе съобщено, че е пейгамбер.) До нейната смърт Пейгамберът ни Мухаммед (*салляллāху алейхи ве селлем*) не се ожени за друга. Имаше шест деца: две момчета и четири момичета. Това са: Кāсим (Кāсъм), Зейнеб, Рукайе, Умму Гулсум, Фāтима и Абдуллах (Таййиб или Тāхир). А от Мāрийе, с която се ожени след като му бе съобщено пророчеството, имаше един син – Ибрāхим. От другите си жени нямаше деца. Зейнеб бе най-голямата от дъщерите, а Фāтима – най-малката и най-любимата. Роди се тринадесет години преди Хиджра. Всичките синове на Пратеника (*алейхисселām*) починаха като малки. Дъщерите му, с изключение на Хазрети Фāтима, също починаха преди него. Майка ни Фāтима

³² Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 43; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 9; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, II, 231; Касталāний, *ел-Мевāхибу'л-Ледўннийе*, 41

почина шест месеца след Пейгамбера ни (*алейхиссалйту весселйм*). Тя се омъжи за Хазрети Али. Родът на любимия ни Пейгамбер (*алейхиссалйту весселйм*) продължи с нейните синове.³³

Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) се занимава с търговия и след женитбата си с майка ни Хадйдже. Със своите доходи те помагаха на бедните и сираците, оказваха гостоприемство на посетители и гости.

Зейд бин Хāрисе

Зейд бин Хāрисе, когато бе малък, заедно с майка си Суда отиде да посети роднините си. През това време едно племе ги нападна. Отвякоха малкото момче, заведоха го на панаира в Сўк-и Укāз и го изкараха за продан. Племенникът на Хазрети Хадйдже – Хāким бин Хизām го купи за 400 динара. След това той го подари на леля си – Хазрети Хадйдже, а тя го подари на мъжа си – Пейгамбера ни (*алейхиссалйту весселйм*). Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) веднага го освободи и го остави при себе си, защото нямаше къде да отиде. И Зейд с голяма радост остана при Расўлюллах.

Зейд бин Хāрисе обичаше Мухаммед (*алейхисселйм*) повече от своите родители. Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*), още преди да му бе съобщено пророчеството, се отличаваше със своите качества като справедливост, съвестност, милосърдие, човеколюбие, приветливост, почтеност, щедрост, умението да държи на думата си, съблюдаване на повереното, благотелност, беззаветност, самопожертвование, надеждност, готовност да помага на бедните и онеправданите, любов към децата, честност, правдивост, скромност, способност да ръководи хората, храброст и мъжественост. Той бе създаден, за да допълни всички тези видими и невидими, познати и непознати морални качества. Най-възвишеният от всички същества, получилият, печелейки доверието на хората, прозвището „ел-Емйн“, се отнасяше със Зейд много добре и затова момчето изобщо не искаше да се отделя от него.

Родителите на Зейд не знаеха къде е отведен синът им и какво е станало с него. Бащата Хāрисе изгаряше от мъка по сина си, търсеше го навсякъде и молеше роднини и познати, отиващи от Йемен до различни места да донесат някаква вест от него. Проливаше сълзи и съчиняваше стихове, в които разкриваше болката и тъгата по изгубения си син. Един от стиховете му гласи:

*„Плача за моя Зейд. Какво ли с него стана?
Жив ли е, или смъртта го е покосила?*

*Недей да питаш, сърце мое, напразно за него!
Не ще узнаеш гроба му, на равнина ли е или е на било...“*

Впоследствие, преди идването на исляма, хора от племето Бенй Келб, които дойдоха в Мекка, за да посетят Кяабе, видяха и разпознаха Хазрети Зейд. Той

³³ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 59-61; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 82-85;131-132; Ибн Кесйр, *ел-Бидāйе*, III, 293-295

им каза: „Знам, че майка ми и баща ми ще плачат за мен, но вие им предайте тези мои думи:

„Далеч съм от роден край. Сърцето ми се къса.

Съсед съм на Кябе, дори и да съм далеч от майка и баща.

*Не позволявайте на болката да се загнезди в сърцата,
и риданията ви да се извисят до небесата.*

*Благодаря на Аллах, че се намирам в такъв дом,
благодаря за оказаната почит и добрина.“*

Бащата Хāрисе, получавайки тази радостна вест, много се зарадва. Веднага, заедно с брат си Кааб, взимайки голяма сума пари, отиде в Мекка. Когато пристигна в града, намери Пейгамбера ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) и му каза: „О, господарю на племето Курайш! О, внуко на Абдулмутталиб! О, сине на рода Бенй Хāшим! Ти си съсед на Харām-и шериф, оказваш гостоприемство и спасяваш пленници, подарявайки свободата им. Освободи твоя роб, който е мой син, и ще ти платим колкото искаш. Молим те, не ни отказвай!“ Пейгамберът ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) отговори: „**Да извикаме Зейд и да му разкажем всичко. Да го оставим сам да избере. Ако предпочете вас, то тогава вие можете да го отведете, без да ми давате никакви пари. Но ако предпочете мен и иска да остане при мен, кълна се във Всевишния Аллах, не бих изоставил този, който ме предпочита.**“

Хāрисе и брат му останаха много доволни от този отговор и казаха: „Ти се отнесе с нас много справедливо и съвестно.“ След това Расūлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) извика Зейд и го попита: „**Познаваш ли тези хора?**“. Той отговори: „Да, единият от тях е моят баща, а другият – моят чичо.“ Тогава Пророкът ни (*aleyхиссалāту весселām*) каза: „**О, Зейд! Ти вече знаеш какъв човек съм и видя моето отношение към теб – моето милосърдие и състрадание. Тези хора са дошли да те вземат. Тогава или предпочети мен и останни, или предпочети тях и си замини.**“

Бащата и чичото очакваха Зейд да предпочете тях и да го отведат, но той каза: „Аз не бих предпочел никого пред вас. Вие сте за мен и баща, и чичо. Искам да остана при вас.“

Бащата и чичото бяха поразени от неговия отговор. Баща му се ядоса и рече: „Жалко за теб. Значи ти предпочиташ робството пред свободата, майка си, баща си и чичо си!“ Зейд отвърна: „Тате, от този човек видях такова милосърдие и добро отношение, че не бих го предпочел пред никого.“

Пророкът ни (*aleyхиссалāту весселām*) обичаше много Зейд. Виждайки тази негова привързаност и любов, той (*саллялāху алейхи ве селлем*) го заведе в Кябе и обръщайки се към всички, на висок глас каза: „**Бъдете свидетели, Зейд е мой син. Той е мой наследник и аз съм негов наследник.**“ Като чува това, бащата и чичото на Зейд се успокоиха и със спокойна душа се върнаха обратно по домовете си. След тази история Зейд, от страна на Есхāб-и кирām, започна да се нарича Зейд бин Мухаммед (Зейд – син на Мухаммед). Впоследствие Аллāху теāля низпосла пето и четиридесето знамение от сūra Ахзāб, меāl: „**На-**

зовавайте децата с имената на бащите им! Това е по-правилно при Аллах.” “Мухаммед (*aleyхисселѧм*) не е баща на никого от вашите мъже (като Зейд).” С тези заповеди осиновяването се забрани и Хазрети Зейд започна да се назовава с името на баща си, т.е. Зейд бин Хѧрисе (Зейд, синът на Хѧрисе).³⁴

Съдникът при Кяабе

На тридесет и пет години на Расулюллах (Пратеника на Аллах) се наложи да встъпи в качеството на съдия при възстановяването на Кяабе. По това време поройните дъждове и придошлият буен поток съвсем повредиха стените на Кяабе. Също така възникна и пожар, който го унищожил съвсем. Трябвало да се извърши пълно възстановяване. За целта племето Курайш разруши Кяабе до основите, положени от Ибрахѧм (*aleyхисселѧм*), след което започнаха отново да го строят. На всяко племе бе определена част от него и по този начин стените бяха издигнати. Но когато се стигна до поставянето на Хаджеру’л-есвед (Черния камък) на точно определеното за него място, възникна голям спор между племената. Всяко племе желало да се падне тази чест. Абдуд-дѧровите синове се заклеха, че ако някой друг се опита да сложи камъка, ще се стигне до проливане на кръв. Тези разногласия продължиха четири-пет дни и едва не се стигна до кръвопролитие.

Тогава, вуйчото на Абдулмутталиб – Хузейфе бин Мугѧра, който бе вече на преклонна възраст, предложи: „О, курайши! Нека този, който пръв влезе от тази порта да разреши вашия спор.“ и показа портата Бенѧ Шейбе, която се отваряше към Кяабе. Всички приеха неговото предложение и гледайки към Бенѧ Шейбе зачакаха с нетърпение човека, който, прекрѧчвайки пръв прага на портата в най-деликатния за тях момент, ще разреши възникналия спор. Най-накрая от портата видяха, че се задава Мухаммед (*aleyхисселѧм*), наречен от тях ел-Емѧн, и чиято честност и възвишен морал оценяват. Всички извикаха радостно: „Това е ел-Емѧн! Съгласни сме с неговото решение.“

След като разясниха на любимият ни Пейгамбер Мухаммед (*aleyхисселѧм*) ситуацията, той помоли за един плащ. Разстилайки го на земята, положи върху него камъка и нареди: „**Нека по един човек от всяко племе да хване за краищата плаща.**“ Накара да вдигнат камъка до мястото му, след което го взе и го постави. Всички останаха доволни от неговата постѧпка и продължавайки със стените, завършиха строежа благополучно.³⁵

ПРОРОЧЕСТВОТО И ПРИЗИВЪТ КЪМ ИС-ЛЯМА

Когато Султанът на световите (*салляллѧху алейхи ве селлем*) бе на тридесет и седем години започна да чува гласове, казващи: „О, Мухаммед!“ На тридесет

³⁴ Бухѧрѧ, „*Тѧфсѧр*“, 2; Ибн Саад, *ет-Табакѧт*, I, 487

³⁵ Ибн Исхѧк, *ес-Сѧре*, 83-105; Ибн Хишѧм, *ес-Сѧре*, I, 192-198; Ибн Саад, *ет-Табакѧт*, I, 145-147; Ибн Кесѧр, *ел-Бидѧйе*, III, 298-305

и осем години започна да вижда светлини. За тези състояния разказваше само на майка ни Хазрети Хадїдже. Наближаваше времето на съобщаване на пророчеството. Известният поет на времето Кус бин Сайде на пазара Ук̣аз пред голяма тълпа от хора, сред които бе и любимият ни Пророк (*алейхиссалѣту весселѣм*) прочете върху своята камила хутбе (проповед), в което съобщаваше радостната вест за идването на последния пейгамбер. В една част от своето хутбе Кус бин Сайде казва:

„О, хора! Елате, слушайте, запомнете и си вземете поука! Живеещият умира, тялото на умиращия изчезва (плътта изгнива)!.. Слушайте добре! На небето има вести, на земята поучителни неща!.. При Аллах има една религия! И Аллах си има един пророк, който ще се появи скоро. Много скоро. Неговата сянка е върху главите ви. Колко благословени са онези, които го слушат и му вярват! Колко злочести са отричащите и противопоставящите му се! Горко на общностите, прекарали живота си в забрава на Аллѣху теѣлѣ!..“

По това време хората в Арабия не се придържаха към религиозните закони, разделени бяха на слоеве като богати и бедни, силни и слаби, господари и робби. Богатите потискаха бедните, силните потискаха слабите, господарите потискаха робите и не ги считаха за хора. Чрез използване на сила вземаха от ръцете им всичко, което притежаваха, и нямаше кой да им помогне, да се застъпи за тях. Хората бяха забравили срама и страха, пораждащи се от вярата в Аллѣху теѣлѣ. Бяха съвсем се отдалечили от достойнствата. Всякакви долни постъпки се вършеха наяве. Хазартните игри, алкохолът, проституцията, прелюбодейанието и други аморални деяния бяха обичайни. Убийствата не преставаха. Блудствата и нападенията нямаха край. Горчивите стонове и викове на невинните хора разтърсваха Арша. От морална гледна точка господстваше пълно падение, хората се давеха в океана на невежество. Жената се купуваше и продаваше като обикновена стока, а малките момиченца най-безмилостно бяха погребвани живи. И най-лошото от всичко това е, че тези упорити и безчувствени хора считаха за голямо достойнство да се кланя на собственоръчно изработените от тях идоли, които нито можеха да им помогнат, нито да им навредят.

Такава диващина, безнравственост, нерелигиозност в света не бе видяна от времето на Адем (*алейхисселѣм*). Хората бяха враждебно настроени един към друг. Бяха се превърнали в зверове. Обществото бе готово да експлодира. В тази тъмнина, за да настъпи спокойствие и мир за хората, трябваше да изгрее слънцето на щастието. С неговото изгряване вярата щеше да замени неверието, справедливостта щеше да замени несправедливостта, знанието щеше да замени невежеството и хората щяха да се сдобият с вечното блаженство.

Най-накрая любимият ни Пейгамбер (*салѣлѣлѣху алейхи ве селлем*) започна да сънува **правдиви сънища**. В един благословен хадїс-и шерїф се казва, че началото на откровението започнало под формата на правдиви сънища. Всичко, което сънуваше се сбъдваше в реалността. Това състояние продължи шест месеца. С наближаването на откровението гласовете, казващи: „О, Мухаммед!“ зачестяха. Заобича самотата и започна да се усамотява, далеч от хората, в една пещера в планината Хирѣ, където се отдаваше на размишления. Понякога се връщаше в Мекка, извършваше тавѣф около Кябе, след което отиваше в дома си. Известно време оставаше при семейството си, а после, вземайки със

себе си малко храна, се връщаше отново в пещерата и продължаваше с размишленията и служенето на Аллāху теāлā. Понякога оставаше там дни наред. Тогава Хазрети Хадйдже му носеше храна сама или изпращаше по някого.³⁶

Първото откровение

Когато Пейгамберът ни Мухаммед (*aleyхисселāм*) бе на четиридесет години, през месец рамазāн, отново се оттегли в пещерата, намираща се в планината Хирā. На 17-ия ден на месец рамазāн, в понеделник, след полунощ, чу един глас, който го зовеше по име. Когато си повдигна главата и се огледа наоколо, чу за втори път същия глас и видя една светлина да осветява навсякъде. След това пред него застана Джебрāил (*aleyхисселāм*) и му каза: „Чети!“, **„Не мога да чета.“** отвърна той. Тогава мелйикето го сграбчи и го стисна силно, докато остане без сили, и повтори: „Чети!“. Пак му отвърна: **„Не мога да чета.“** Пак го сграбчи, стисна силно и каза: „Чети!“ . **„Не мога да чета.“** отвърна отново Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). Тогава мелйикето го сграбчи и го стисна за трети път, след което го пусна и му съобщи първите пет āйета на сūra “Аляк“, меāл: **Чети (О, Мухаммед) в името на Създателя Аллах! Той сътвори човека от съсирек! Чети! Аллах е притежател на голяма щедрост. Той научава чрез калема, научава човека на онова, което не знае.”** Мухаммед (*aleyхисселāм*) повтори заедно с него. По такъв начин дойде първото откровение и слънцето на исляма, озаряващо цялата вселена, изгря!³⁷

Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) с ужас и вълнение излезе от пещерата и започна да слиза от планината. Но когато стигна до средата на планината чу Джебрāил (*aleyхисселāм*) да му казва: „О, Мухаммед! Ти си пратеник на Аллāху теāлā, а аз съм Джебрāил.“ и удари с петата си по земята. От това място бликна вода и той започна да извършва частично обредно умиване (абдест). Пейгамберът ни (*aleyхисселāм*) следеше внимателно всички негови движения. След като свърши с обредното умиване каза на Мухаммед (*aleyхисселāм*) да повтори видяното. След това Джебрāил (*aleyхисселāм*) стана имāм и двамата отслужиха два рекята намāз. След изпълнението на намāза Джебрāил (*aleyхисселāм*) каза: „О, Мухаммед! Имаш поздравии (селāм) от твоя Господ(ар).“ и продължи с повеленото от Всевишния Аллах: „Ти си Моят пратеник, изпратен към всички джинове и хора. Затова ги призовавай към вяра в единния Аллах (тевхйд).“ Тогава любимият ни Пейгамбер (*aleyхисселāм*) хем видя, хем говори с мелйикето.

Пророкът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), през целия път на връщане към дома си, чу как камъните и дърветата, покрай които минаваше, му казваха: „Есселāму алейке я Расūляллах!“ („Приветстваме те, о, Пратенико на Аллах!“) Пристигайки въщи, помоли: **„Загърнете ме! Загърнете ме!“** и остана така, докато му отмине треперенето. После разказа видяното на майка ни Хазрети Хадйдже и добави: **„Джебрāил (*aleyхисселāм*) се скри от погледа ми, но неговата внушителност, неговата сила и страхът не ме напускат. Страхувах се от това, че ще ме наричат безумец и ще говорят лоши неща за мен.“**

³⁶ Ибн Хишāм, *ес-Сйре*, I, 233-240

³⁷ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 196

Благословената Хадйджe очакваше тези дни и бе подготвена за това, което се случваше. Тя му каза: „Аллāху теāлй да ви опази! Всевишният Аллах ви дарява само с добро. Той няма да пожелае за вас нищо освен добро. В името на Аллāху теāлй вярвам, че вие ще бъдете пророкът на тази общност, защото вие сте гостоприемен, винаги говорите истината и сте благонадежден, помагате на безпомощните и слабите, защитавате сираците, помагате на бедните. Благодарен сте. Притежаващият тези качества не трябва да изпитва страх.“

После двамата отидоха при Варака бин Неуфел. Той изслуша Расūлюллах (салляллāху алейхи ве селлем) и му каза: „Приятна вест, о, Мухаммед (aleyхисселйām)! Кълна се в Аллāху теāлй, че вие сте последният пророк, за когото е съобщавал Йсā (aleyхисселйām). Мелйикето, което ви се е явило е Джебрāил (aleyхисселйām). Това е мелйикето, което преди това се е явило и на Мўсā (aleyхисселйām). Ах! Да бях млад и да можех да доживея до времето, когато ще бъдете принуден да се изселите от Мекка, и да можех да ви се притека на помощ. В най-скоро време ще ви бъде повелено оповестяването и разпространяването на религията (джихād).“ След това целуна благословената ръка на Пророка (aleyхиссалйату весселйām). Не след дълго Варака бин Неуфел почина.³⁸

Получаване на повелята за възвестяване на религията

Така дойде първото откровение, което съобщи на любимия ни Пейгамбер (салляллāху алейхи ве селлем), че е пророк. След това откровението прекъсна три години. През това време при него идва Исрāфил (aleyхисселйām), за да го учи на някои неща, но това не бе откровение (вахий). Понякога Пратеникът на Аллāху теāлй (салляллāху алейхи ве селлем) много се натъжаваше. Тогава се появяваше Джебрāил (aleyхисселйām) и го успокояваше с думите: „О, любимецо на Аллāху теāлй! Ти си Негов пратеник.“

Пейгамберът ни (салляллāху алейхи ве селлем) каза: „Беше времето, когато откровението бе прекъснато. Един ден, когато слизах от планината Хирā изведнъж чух глас, идващ от небето. Погледнах нагоре и видях Джебрāил (aleyхисселйām). Беше седнал на един трон между небето и земята. Обхвана ме страх. Прибрах се въщи и казах: „Завийте ме с нещо!“ Тогава Хак теāлй (Аллāху теāлй) низпосла откровението (меāл): “О, Пейгамбере, който се завиваш в своите одежди! Стани и сплаши (твоего племе с мъчението на Аллах)! (Възвести им, че ще бъдат сполетени от мъчение ако не повярват.) Възвеличавай Господаря си и дрехите си ги поддържай чисти.“ **Това бяха първите āйети на сўра „Мудессир“.** След това откровението не беше прекъсвано.“

След низпославането на тези знамения Султанът на вселената (aleyхи ефдалюс салевāт) започна да призовава хората към исляма и да известява повелите и забраните на Всевишния Аллах. Джебрāил (aleyхисселйām) понякога приемаше човешки образ и се явяваше пред Мухаммед (aleyхисселйām) в образа на Дихйе-и Келбй от Есхāб-и кирām. Понякога поставяше откровението в сър-

³⁸ Ибн Исхāк, *ес-Сўре*, 140-142; Ибн Хишām, *ес-Сўре*, I, 239-240; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 129, 194-195; Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 48

цето на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), като в този случай Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) не го виждаше. Понякога се явяваше в съня му, а понякога идваше с ужасно бучене. Това бе най-тежкото и най-трудно откровение. При получаване на такова откровение, даже и в най-студено време, се изпотяваше, а ако през това време се намираше върху камилата си, от тежестта на откровението камилата коленичеше на земята. Даже и сподвижниците му, намиращи се в близост до него, усещаха тежестта на откровението. Няколко пъти Джебрāил (*алейхисселām*) се показваше и в истинския си облик.

Всевишният Аллах низпосла откровение на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и без посредничеството на мелāике и без никаква завеса. Това се случи в нощта Ми'рāдж.

След низпославането на първото откровение Пратеникът Мухаммед Мустафā (*салляллāху алейхи ве селлем*) започна пророческата си мисия. Тази мисия – възвестяването на исляма – продължи двадесет и три години (тринадесет години – в Мекка и десет години – в Медйна).

Корāн-и керīm бе низпослан в продължение на 22 години 2 месеца и 22 дни.

Мухаммед (*алейхисселām*) бе „уммий“ (неграмотен), т.е. никога не бе чел книги, не бе писал и никой не го бе обучавал (не владееше четмо и писмо). Той се роди и израсна в Мекка сред определени хора. Въпреки това съобщаваше за знания и случки от свещените писания Теврāt и Инджил и от книгите на гръцката и римската епоха. В шестата година от Хиджра изпрати писма до владетелите на Византия, Персия, Хабаша (Абисиния) и до арабските владетели, с които ги призова към исляма. Повече от шестдесет чужди посланици го уважиха с присъствието си. Това се съобщава в Корāн-и керīm по следния начин, меāl: **“Преди да дойде този Корāн-и керīm ти не беше чел книга, нито беше писал. Иначе неверниците щяха да се усъмнят.”** (сūra Анкебūt: 48)

В един от благословените си хадйси Пратеникът на Аллāху теālйя (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: **„Аз съм неграмотният пророк Мухаммед... Няма друг пророк след мен.“**³⁹ Пак в Корāн-и керīm се казва, меāl: **“Той (Мухаммед (*алейхисселām*)) не говори от себе си. Неговите думи са му съобщени, научени чрез вахий (откровение).”** (сūra Неджм: 3,4).

Първите мюсюлмани

Първият човек, повярвал в Пейгамбера ни (*алейхиссалāту vessелām*), бе майка ни Хазрети Хадйдже. След низпославането на първото откровение тя, без никакво колебание, прие исляма и постигна честта да бъде първата мюсюлманка. Пророкът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) я научи как да прави обредно умиване (абдест), както бе научил от Джебрāил (*алейхисселām*). После той стана имām и двамата изпълниха два рекята намāз. Майка ни Хазрети Хадйдже се подчиняваше по свършен начин на всяка дума и всяка заповед на любимия ни Пророк (*салляллāху алейхи ве селлем*) и по този начин спечели

³⁹ Хейсемй, *Меджмау'з-Зевāид*, I, 205

много висока степен при Всевишния Аллах. Когато Расулюллах (*саллялляху алейхи ве селлем*) се натъжаваше, когато страдаше от подигравките на отричащите, тя го успокояваше и му казваше: „О, Расуляллах! Изобщо не се измъчвайте, не тъгувайте! Накрая религията ни ще набере сила, съдружаващите (мушриците) ще бъдат погубени. Народът ви ще ви се подчини...” Заради мощта и голямата подкрепа на майка ни Хадйдже един ден Джебрәил (*алейхисселәм*) дойде при Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) и му каза: „О, Пратенико на Алляху теәлй! Предай на Хадйдже поздрав (селям) от Всевишния Аллах.“ Пейгамберът ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) отиде при нея и рече: **“О, Хадйдже! Ето, Джебрәил (алейхисселәм) ти предава селяма на Алляху теәлй.”**⁴⁰

Веднъж Пейгамберът ни (*алейхисселәту весселәм*) каза: **„Алляху теәлй ми заповяда да благовестя Хадйдже с къща от бисери в Дженнета. Там няма болести, мъка и главоболие.“**

Следващият приел исляма сред възрастните бе близкият приятел на Расулюллах (*саллялляху алейхи ве селлем*) – Хазрети Ебӯ Бекр. Преди двадесет години той сънува един странен сън. Сънува, как луната се спуска от небето и слизайки над Кябе, се разделя на парчета, всяко едно от които пада върху къщите на Мекка и после всички тези парчета, събирайки се, пак се издигат на небето. Но парчето, което пада в къщата на Ебӯ Бекр (*радиялляху анх*) не се издига. Виждайки това, Хазрети Ебӯ Бекр веднага затваря вратата си, като че ли по този начин иска да попречи на парчето да се издигне.

Ебӯ Бекр (*радиялляху анх*) се събуди с голямо вълнение и на сутринта веднага изтича при един юдейски учен и му разказа съня си. Ученият му каза: „Това е един от заплетените сънища и затова не може да се разтълкува.“ Ебӯ Бекр (*радиялляху анх*) не бе доволен от отговора му. Този сън продължи да го безпокои. Веднъж, когато се занимаваше с търговски дела се озова в Бурса, където се намираше манастира на монах Бахйра. Той помоли Бахйра да разтълкува съня му. Монахът го попита: „От къде си?“, Хазрети Ебӯ Бекр отговори: „От Курайш съм.“ Той каза: „Там ще се появи един пророк и светлината на напътствието ще достигне до всички краища на Мекка. Ти ще си негов везир, а след смъртта му ще си негов халиф.“ Хазрети Ебӯ Бекр бе удивен от отговора му и не разказа съня си на никого, докато Мухаммед (*саллялляху алейхи ве селлем*) не съобщи, че е пейгамбер.

Когато стана известно пророчеството на Мухаммед (*алейхисселәм*), Хазрети Ебӯ Бекр веднага изтича при него и го попита: „Пророците имат доказателства за пророчествата си. Кое е вашето доказателство?“ Пейгамберът ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) отговори: **„Доказателство за моето пророчество е сънят, който ти поиска да бъде разтълкуван от един юдейски учен. Този учен каза: „От заплетените сънища е. Не може да се разтълкува.“ После монах Бахйра го разтълкува правилно.“** и обръщайки се към Хазрети Ебӯ Бекр каза: **„О, Ебӯ Бекр! Призовавам те към Всевишния Аллах и Неговия Пратеник.“** При това Ебӯ Бекр (*радиялляху анх*) без никакво колебание, про-

⁴⁰ Хәким, *ел-Мустедрек*, III, 206; Ибн Хишәм, *ес-Сйре*, I, 241; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, II, 416

изнасяйки думите: „Свидетелствам, че вие сте пратеник на Аллāху теāлā, вашето пророчество е истинно и е светлина, осветяваща целия свят.“ стана мюсюлманин.

В друго предание се казва, че Хазрети Ебӯ Бекр, във времето преди да дойде откровение на Расӯлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*), отиде по търговски дела в Йемен. При това свое пътуване той се срещна с един начетен старец от племето Езд. Този старец, поглеждайки към Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) каза: „Струва ми се, че ти си от Мекка.“ Получавайки положителен отговор, старецът започна да му задава въпроси и между тях се проведе следния разговор:

- От Курайш ли си?
- Да.
- От Бенī Темīm ли си?
- Да.
- Остана още един белег.
- Какъв е той?
- Покажи си корема?
- Защо трябва да си показвам корема?
- От писанията четох, че в Мекка ще се появи един пророк. Ще му помагат двама човека. Единият ще е млад, другият – възрастен. Младият ще превърне трудностите в леснина. А възрастният ще е белолик, слаб и с черна бенка на корема си. Струва ми се, че този човек си ти. Покажи си корема, да видя.“

След тези негови думи Хазрети Ебӯ Бекр показа благословения си корем. Виждайки черната бенка, намираща се върху пъпа му, старецът каза: „Кълна се в Аллāху теāлā, този човек си ти.“ и му даде много съвети.

Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*), когато приключи работата си, отиде при стареца, за да се сбогува и го помоли да му прочете няколко двустичия, свързани с последния пророк. Той прочете дванадесет двустичия, а Хазрети Ебӯ Бекр успя да ги наизусти.

След завръщането на Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) в Мекка, видните хора на Курайш, като Укбе ибни Ебӯ Муайт, Шейбе, Ебӯ Джехл, Ебӯ’л-Бухтерй, отидоха да го посетят. Хазрети Ебӯ Бекр, обръщайки се към тях, ги попита: „Случило ли се е нещо ново?“ Те му отговориха: „Какво по-чудно може да се случи от това. Сиракът на Ебӯ Тāлиб твърди, че е пророк и казва, че ние, нашите бащи и деди сме на неправилния път. Ако не беше уважението ни към теб, той вече щеше да е мъртъв. Ти си негов добър приятел, разреши този въпрос.“

Хазрети Ебӯ Бекр след като ги отпрати, узна, че Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) се намира в дома на Хазрети Хадїдже. Отивайки там, го попита: „О, Мухаммед! Какви са тези слухове, които се носят за теб?“ Пратеникът на Аллāху теāлā (*алейхиссалāту vessелām*) отговори: „**Аз съм пратеникът на Всевишния Аллах. Изпратен съм за теб и за всички синове на Āдем (цялото човечество). Приеми вярата, за да спечелиш задоволството на Хак теāлā и да спасиш душата си от Джехеннема.**“ Хазрети Ебӯ Бекр го попита: „Какво е доказателството ти?“ „**Доказателството е разказът на стареца в Йемен.**“ отговори Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*). „В Йемен аз видях много стари и млади хора.“ каза Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*). Пророкът ни (*алейхиссалāту vessелām*) уточнявайки каза: „**Това е онзи старец,**

който ти повери дванадесет двустишия и ги изпрати на мен.“ и му прочете всичките двустишия. „Кой ти съобщи това?“ попита Хазрети Ебӯ Бекр. **„Мелйикето, което се е явявало и на другите пророци.“** отговори Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Чувайки тези думи, Хазрети Ебӯ Бекр хвана благословената ръка на Мухаммед (*алейхисселām*) и произнасяйки думите: „Ешхеду ен ля иляхе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх“, стана мюсюлманин.⁴¹

За пръв път в живота си Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) изпита такава голяма радост – върна се в дома си като мюсюлманин. В един хадīs-и шерїф се казва: **„Всеки един, когото призовавах към вярата се мръщеше и се двоумеше. Само Ебӯ Бекр прие вярата без никакво колебание.“**

Един ден, когато Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и майка ни Хазрети Хадїдже изпълняваха намāз, ги видя Хазрети Али. Тогава бе на десет или на дванадесет години. След изпълнението на намāза ги попита: „Какво е това?“ Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) отговори: **„Това е религията на Всевишния Аллах. Аз те призовавам към тази религия. Аллāху теāлй е един и няма съдружник. Призовавам те към вярата в Аллах, който е един и няма съдружник!“**, „Трябва да попитам баща си.“ каза Али (*радияллāху анх*). Пророкът ни (*алейхиссалāту весселām*) му каза: **„Ако не желаеш да приемеш исляма, недей да разкриваш тази тайна на никого!“** На другата сутрин Хазрети Али, отивайки при Пратеника на Аллāху теāлй (*алейхиссалāту весселām*) го помоли: „О, Расӯляллах! Научете ме на исляма.“ и стана мюсюлманин. Той бе третият, приел исляма. През живота си този велик човек прояви голяма саможертва и винаги предпочете Расӯл-и екрем (*салляллāху алейхи ве селлем*) пред себе си. Неговите услуги за исляма не могат да се опишат.⁴²

Един от първите мюсюлмани бе Зейд бин Хāрисе. Той бе четвъртият след Хазрети Хадїдже, Хазрети Ебӯ Бекр и Хазрети Али, но сред освободените роби постигна честта да е първият. Заедно с него и жена му Умму Еймен прие исляма.⁴³

Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*), след като прие исляма, веднага отиде при своите любими приятели и ги убеди да станат мюсюлмани. Сред тях бяха видните личности на Курайш, като Осмāн бин Аффāн, Талха бин Убейдуллах, Зубейр бин Аввām, Абдуррахмāн бин Авф, Саад бин Ебӯ Ваккās. Тези осем души, които станаха мюсюлмани след майка ни Хазрети Хадїдже бяха наречени **Сāбикӯн-и ислām** (първите мюсюлмани).

Ето как Хазрети Осмāн обяснява удостояването си с исляма: „Имах една леля гадателка. Един ден, когато отидох да я посетя, ми каза: „Ще имаш една непорочна съпруга. Тя ще е с красиво лице и няма да е отдадена на земното. Най-вероятно ще е дъщеря на голям пророк.“ Бях изумен от думите ѝ. После ми каза: „Появи се един пророк и му бяха низпослани откровения.“ Аз ѝ казах: „О, лельо! В града не бе чула такава тайна. Разкрий ми я.“ Тогава леля ми каза: „На Мухаммед бин Абдуллах му бе съобщено пророчеството. Той ще призова-

⁴¹ Ибн Исхāк, *ес-Сїре*, 120-121; Ибн Хишām, *ес-Сїре*, I, 249-250

⁴² Ибн Исхāк, *ес-Сїре*, 118; Ибн Хишām, *ес-Сїре*, I, 245-247

⁴³ Ибн Хишām, *ес-Сїре*, I, 247-248

ва хората към правия път. В скоро време целият свят ще бъде осветен от неговата религия, а главите на противящите се ще бъдат отсечени.“

Тези нейни думи ми въздействаха силно. Започнах да се безпокоя. Бяхме големи приятели с Хазрети Ебӯ Бекр, винаги бяхме заедно. След два дни аз отидох при него, за да поговорим по този въпрос. Разказах му думите на леля ми. Той ми каза: „О, Осмән! Ти си умен човек. Как могат няколко камъни, които нито чуват, нито виждат, нито могат да помогнат или навредят някому, да бъдат достойни за богове.“ Казах му: „Прав си, леля ми казва истината.“

Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) разказа на приятеля си за исляма и го заведе при Расӯлю'с-секалейн, т.е. при Пратеника на хората и джиновете (*салияллāху алейхи ве селлем*). Той му каза: „**О, Осмән! Всевишният Аллах те кани да бъдеш гост на Дженнета. Приеми неговата покана. Изпратен съм при всички хора като водач на напътствието.**“ Удивителните състояния и впечатляващите слова на Расӯлюллах (*салияллāху алейхи ве селлем*), изречени с усмихнато лице, така удивиха Хазрети Осмән, че той с голямо желание и смирение изрече: „Ешхеду ен ля иляхе иляяллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх!“ („Свидетелствам, че няма друг бог освен Аллах и свидетелствам, че Мухаммед е Негов раб и пратеник.“) и стана мюсюлманин.

Расӯлюллах (*салияллāху алейхи ве селлем*) в първите три години на пророческата си мисия призоваваше хората тайно към исляма. За тези три години броят на приелите достигна едва тридесет. Тези мюсюлмани изпълняваха религиозните си задължения по домовете си, четяха тайно низпосланите айети и ги запаметяваха.

Призив към близките роднини

След низпослането на сӯра „Муддессир“ Пратеникът на Аллāху теāля (*салияллāху алейхи ве селлем*) започна да призовава хората към исляма. Този призив се извършваше тайно, но след време бе низпослано следното знамение, меāл: **“Призовавай към правилната религия близките си роднини, като ги сплашваш с мъчението на Аллāху теāля.”** (сӯра Шуарā: 214) и Мухаммед (*aleyхисселāм*), изпращайки Хазрети Али, покани всички свои роднини в дома на Ебӯ Тāлиб. Пред всички тях постави храна, достатъчна само за един човек, а именно една чиния с ядене и една паничка мляко. Пръв, изричайки „Бисмилляхиррахмāниррахим“ започна да яде самият Мухаммед (*aleyхисселāм*), а после прикани и роднините си. Те бяха четиридесет души, но храната стигна за всички и изобщо не намаля. Поканените бяха изумени от това чудо. След като се нахраниха, Пророкът ни (*салияллāху алейхи ве селлем*) поиска да призове своите роднини към исляма, но чичо му Ебӯ Лехеб враждебно каза: „До сега не сме виждали такава магия. Вашият родственик ви омагьоса. О, сине на брат ми! Аз не съм виждал друг човек като теб, който да донесе толкова зло и вреда.“ и продължи оскърбителната си реч.

Пейгамберът ни (*aleyхисселāм*) на свой ред, каза на Ебӯ Лехеб: **„Ти ми стори толкова зло, колкото не биха могли да сторят Курайш и всичките арабски племена.“** Така роднините си разотидоха, без никой от тях да приеме исляма. След време пак, изпращайки Хазрети Али покани своите роднини. И този път пред тях бе поставена храна. След като се нахраниха,

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) стана от мястото си и каза: „Хамдът принадлежи само на Аллāху теāлй! Помощ искам само от Него. На Него вярвам и на Него се уповавам. Без съмнение знам и заявявам, че няма друг бог освен Аллāху теāлй. Той е един! Няма подобен Нему и няма съдружник.“ и продължи речта си с тези думи: „Никак не ви лъжа и ви казвам истината. Призовавам ви да вярвате в Аллāху теāлй, който е един и няма друг бог освен Него. Аз съм Неговият пророк, изпратен на вас и на цялото човечество. Кълна се в Аллāху теāлй, вие ще умрете така, както се унасяте в сън, и ще бъдете съживени така, както се събуждате от сън, и ще бъде потърсена сметка за стореното от вас, за благодеянията ще бъдете възнаградени, а за злодеянията ще бъдете наказани. Ще бъдете, или вечно в Дженнета, или вечно в Джехеннема. Вие сте първите, които плаша със задгробното наказание.“

След като изслуша думите на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) Ебӯ Тāлиб каза: „О, уважаеми мой племеннико! Не мога да си представя нещо по-ценно от това да ти помогнем. Приехме наставленията ти и от сърце потвърждаваме твоите думи. Събралите се тук са синове на дядо ти Абдулмутталиб. Без съмнение и аз съм един от тях. Бих се притекъл пръв към онова нещо, към което ни призоваваш. Аз ще те подкрепям в твоите дела. Кълна се, че ще продължавам да те пазя и да те защитавам. Прави каквото ти е повелено. Но аз не се чувствам готов да се разделя със старата си религия.“

Всички роднини и чичовци, с изключение на Ебӯ Лехеб, говориха мило. Но той, отправяйки заплахи, каза: „О, синове на Абдулмутталиб! Спрете го, преди някой друг да го спре! Ако днес приемете неговите думи, ще бъдете унижавани и укорявани. Ако се опитате да го защитите, всички ще бъдете убити.“ В отговор на Ебӯ Лехеб, лелята на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „О, брате мой! Приляга ли ти да оставиш братовия ми син и неговата религия без никаква подкрепа. Кълна се в Аллāху теāлй, днешните учени съобщават, че от рода на Абдулмутталиб ще се появи един пророк. Ето го този пророк.“

След думите на лелята, Ебӯ Лехеб продължи да говори оскърбително. Ебӯ Тāлиб му се ядоса и каза: „О, страхливецо! Кълна се в Аллāху теāлй, ние ще го пазим и ще го защитаваме, докато сме живи.“ и обръщайки се към Мухаммед (*алейхисселām*) рече: „О, племеннико! Предупреди ни, когато искаш да призовеш хората към Господа си и ние, въоръжавайки се, ще бъдем с теб.“

Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) започна отново да говори: „О, синове на Абдулмутталиб. Кълна се в Аллāху теāлй, че не е имало някой из арабите, който да е донесъл на своя народ нещо по-съвършено и добро от това (т.е. от тази религия), което ви донесох аз. То е добро за земния ви живот и за отвъдния! Каня ви да изречете думи, които са лесни за изричане, но които ще натежат на Взната. А те са да засвидетелствате, че няма друг бог освен Аллах и че аз съм Негов раб и Пратеник. Аллāху теāлй ми заповяда да ви призовавам към това. Тогава кой от вас ще приеме моята покана и ще ми бъде помощник по тоя път?“ Никой от присъстващите не проговори. Всички сведоха глави. Пророкът (*салляллāху алейхи ве селлем*) повтори думите си три пъти. След всяко негово призоваване само Хазрети Али се изправяше от мястото си. След третия път Али (*радияллāху анх*) рече: „О, Пратенико на Аллāху теāлй! Въпреки, че съм най-малкият от всички, аз ще ви по-

могна.“ Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) хвана ръката му, а останали-те се разотидоха с изумление.

Любимецът на Всевишния Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе много огорчен от поведението на своите роднини, но не се отказа, а продължи своето дело – призивът за спасението им от Джехеннема и откриването на вечното щастие.

В четвъртата година на пророческата мисия бе низпослан 94-ия айет на сӯра „Хиджр“, меъл: **“(О, Любими Мой) Извести онова, което ти бе повелено (т.е. заповедите и забраните). Отдръпни се от съдружаващите! (Не обръщай внимание на техните думи.)”** След като получи тази повеля на Аллāху теāлй, любимият ни Пророк (*салляллāху алейхи ве селлем*) започна открито да призовава жителите на Мекка към исляма. Един ден, изкачвайки се на хълма Сафā, извика: **„О, курайши! Съберете се и се вслушайте в моите думи!“** Когато всички родове се събраха, той ги попита: **„О, мое племе! Да сте чували досега някаква лъжа от моя страна?“**, всички отвърнаха: „Не, не сме чували“. И продължи: **“Аллāху теāлй ме благослови с пророчество и ме изпрати за пейгамбер на вас.”** После прочете сто петдесет и осмо знамение на сӯра А’рāф, меъл: **“(О, Любими Мой) Кажете им: „О, хора, аз съм Пратеника на Аллāху теāлй, дошъл при всички вас - на Аллāху теāлй, Който е Притежателят и Управляващият небесата и земята. Няма друг освен Него, който да заслужава поклонение (ибāдет). Той умъртвява и съживява всяко живо същество.“** Чичото Ебӯ Лехеб, който бе сред слушащите, много се ядоса и упорстввайки в неверието, изкрещя: „Моят братов син е полудял! Не слушайте думите на този, който не почита нашите идоли и се отделя от нашата религия.“ След тези негови думи намиращите се там се разотидоха и никои не прие вратата. Знаейки правдивостта и благородния характер на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), всички му обърнаха гръб и станаха негови врагове.

В един друг ден, следвайки повелята на Всевишния Аллах: **“Извести онова, което ти бе повелено (т.е. заповедите и забраните)”**, пак се изкачи на хълма Сафā и с висок и плътен глас извика: **„О, сабāхāх! Елате, съберете се, имам важно съобщение за вас.“**⁴⁴ Чувайки тези думи, хората се събраха и зачакаха с удивление и любопитство. Тези, които нямаха възможност да отидат, изпратиха свои хора, за да видят какво става. Част от хората го запитаха: „О, Мухаммедулемйн! Защо ни събра тук, какво ще ни съобщиш?“ Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) започна с обръщението: **„О, родове на Курайш!“** Всички го слушаха с голямо внимание. И той продължи: **„Моето състояние с вас прилича на състоянието на човек, който е видял врага и тича, за да съобщи това на семейството си и страхувайки се, че врагът ще достигне при тях преди него и ще им навреди, вика: “О, хора! (Обсадени сме от врага! Настана утро. Подгответе се за сражение.)” О, Курайш! Ако кажа, че зад тази планина има вражеска армия и се готви да ви нападне, ще ми повярвате ли?”** Те му отговориха: „Да, ще повярваме, защото досега не сме чули от теб нищо друго освен истината. Никога не сме виждали да лъжеш!“

⁴⁴ Бухāрй, “*Тефсйр*”, 4; Тирмизй, “*Тефсйру’л-Кур’āн*”, 90

След това, обръщайки се към родовете на племето Курайш, започна един по един да ги призовава: „О, синове на Хāшим! О, синове на Абди Менāф! О, синове на Абдулмутталиб! Аз съм предвестителят на голямото наказание, което без съмнение ще дойде. Аллāху теāля ми заповяда да предупредя най-близките си роднини с наказанието в отвъдното. Призовавам ви да повярвате, изричайки „Ля иляхе илляллāху вахдехū ля шерйке лех (Ал-лāху теāля е един! Няма друг бог освен Него). А аз съм Негов раб и Пратеник. Приемете исляма! Ако повярвате в това, ще отидете в Дженнета. Докато не кажете: “Ля иляхе илляллāх”, аз няма да мога да ви осигуря никаква полза в този свят и дял в отвъдното.” Ебў Лехеб, който бе сред слушателите, взе от земята един камък и го отпрати към любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*). Никой друг, освен него, не се противопостави. Хората, разговаряйки помежду си, се разотидоха.⁴⁵

Дори да сложат слънцето в дясната ми ръка...

След тези призови любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) започна да говори за исляма на всеки, когото види. Съобщава им, че истинското спасение е възможно само, ако се отдалечат от подчинението на нефса*, насилието, несправедливостта и от всякакви лоши постъпки и вярват във Всевишния Аллах. Тези, които се отдаваха на своите страсти, потискаха по-слабите и прекалено озверените твърдо му се противопоставяха. Виждайки настъпващия край на злодеянията си, отрекоха съобщенията на Мухаммед (*алейхисселām*). Станаха врагове както на Пророка (*салляллāху алейхи ве селлем*), така и на вярващите.

Езичниците, отначало се подиграваха с мюсюлманите, присмиваха им се. После решиха да действат със сила и да ги подлагат на жестоки мъчения. По този начин искаха да накарат вярващите да се откажат от вярата си и да угасят пламъка (делото) на исляма. Начело на езичниците стояха Ебў Джехл, Утбе, Шейбе, Ебў Лехеб, Укбе бин Ебў Муайт, Āс бин Вāил, Есвед бин Мутталиб, Есвед бин Абди Ягвес, Велїд бин Мугїра...

Един ден Утбе, Шейбе и Ебў Джехл се обърнаха към Ебў Тāлиб: „Ти си най-възрастният сред нас и ние винаги сме те уважавали и почитали. Сега, племенникът ти основа нова религия. Хули божествата ни и ни обвинява в неверие. Поговори с него. Накарай го да се откаже от тази работа. Ако не се откаже, ние знаем как да постъпим с него...” Ебў Тāлиб успя да ги поуспокои и ги отпрати. Пред племенника си, от страх да не го натъжи, не спомена нищо. След време езичниците, събирайки се, отново дойдоха при Ебў Тāлиб и му казаха: „Преди време бяхме дошли при теб и ти обяснихме как стоят нещата, но ти не предприе нищо. Той продължава да хули идолите ни. Търпението ни се изчерпа. С всеки един от вас двамата ще се бием до последната ни капка кръв. Или той, или ние в Мекка трябва да умрем.“ Ебў Тāлиб се опита пак да ги успокои, но този път бяха много упорити.

⁴⁵ Ибн Исхāк, *ес-Сїре*, 188-191; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 133; Ибн Кесїр, *ел-Бидāйе*, III, 38-41

Ебӯ Тāлиб не искаше нито да огорчи племенника си, нито пък да се появи някаква вражда между него и племето му. Затова отиде при Пророка ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) и му каза: „О, Мухаммед! Цялото племе се е съюзило срещу теб и дойдоха да ми се оплачат. Не е хубаво да има вражда между роднини. Те не искат да ги наричаш неверници и да казваш, че са на неверния път.“ След като го изслуша, Пейгамберът ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) каза: **“О, чичо! Знай, че дори да сложат слънцето в дясната ми ръка, а луна-та - в лявата ми (каквото и да ми обещаят), аз пак няма да се откажа от тази религия и от нейното разпространяване. Или Аллāху теāля ще разпространи исляма по целия свят и така моята задача ще свърши, или в името на делото аз ще умра!”** Изричайки тези думи, Расūлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) се изправи. Благословените му очи се напълниха със сълзи.

Виждайки натъжения си племенник, Ебӯ Тāлиб се разкая за изречените от него думи и прегръщайки го, каза: „О, племеннико мой! Ти продължавай делото си, прави каквото искаш. А аз, докато съм жив, ще те покровителствам и ще те защитавам.“⁴⁶

Когато езичниците разбраха, че Ебӯ Тāлиб продължава да покровителства Мухаммед (*алейхисселām*), десет души от тях, заедно с Умāра бин Велйд отидоха при Ебӯ Тāлиб и му казаха: „О, Ебӯ Тāлиб! Знаеш, че Умāра е най-красивият, най-силният и най-възпитаният юноша сред младежите на Мекка. Също така е и поет. Вземи този младеж и го използвай за своите си нужди. В замяна на него ни предай племенника си Мухаммед, за да го убием. Ето ти човек за човек! Какво друго искаш!“ Това неприемливо предложение разгневи много Ебӯ Тāлиб. Той им отвърна: „Вие, първо ми дайте вашите си родни синове, аз да ги убия. След това ще ви дам племенника си.“ Виждайки сериозността на ситуацията, езичниците казаха: „Но нашите синове не вършат това, което той върши...“ Тогава Ебӯ Тāлиб им рече: „Кълна се, че моят племенник е по-добър от всички ваши синове, взети заедно. Значи, предлагате ми сина си – аз да ви го храня, а вие ще вземете моя любимец и ще го убиеете, така ли!.. Даже женската камила не копнее за никого и не защитава никого, освен рожбата си. Вашето предложение е твърде далеч от разума и логиката. Знайте, че врагът на моя любимец е и мой враг! Това го запомнете и правете каквото можете.“⁴⁷ Езичниците яростно станаха от местата си и си тръгнаха. Ебӯ Тāлиб веднага събра рода Хāшим и рода Абдулмутталиб. Разказа им за случилото се и ги убеди да помагат на любимия ни Пейгамбер (*саллялāху алейхи ве селлем*). Ръцете, които дръзнеха да убият Расūлюллах, щяха да бъдат счупени. Всички, с изключение на Ебӯ Лехеб, бяха готови да го защитят. Ебӯ Тāлиб, обръщайки се към тях, каза: „Хей, юнаци! Нека всеки от вас утре да си вземе меч и да ме последва.“ На другата сутрин Ебӯ Тāлиб отиде в дома на своя племенник и двамата се запътиха към Харām-и шерйф. Следваха ги юнаците на рода Хāшим. Когато пристигнаха в Кяабе, застанаха пред езичниците и Ебӯ Тāлиб им рече: „О, курайши! Чух, че сте взели решение да убиеете племенника ми. Знаете ли, че тези младежи, които стоят зад мен, хванали мечовете си, с нетърпение чакат само един мой знак? Ако вие се опитате да убиеете моя племенник

⁴⁶ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 135

⁴⁷ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 134-135

Мухаммед, то аз се заклевам, че няма да оставя жив нито един от вас!..“ и започна да чете стихове, възхваляващи любимия ни Пророк (*салляллāху алейхи ве селлем*). Намиращите се там езичници, начело с Ебӯ Джебл, се разотидоха.

Мъчения, изтезания и насилие

След всички тези събития, езичниците от племето Курайш започнаха при всеки удобен случай, когато Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе сам, да се нахвърлят върху него, да го обиждат, дори посягаха да го бият. Измъчваха и неговите сподвижници.

Един ден езичниците седяха до Кябе и говореха за Мухаммед (*aleyхисселām*): „Към никого друго не сме били толкова търпеливи. Нарича ни разюздани, поругава и злослови божествата ни, порицава религията ни, разединява обществото ни. Въпреки това ние го търпим и не си отваряме устата.“ казваха те. Точно по това време Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) дойде да посети Кябе. Целувайки Хаджер-и есвед, започна да извършва тавāф. Когато, по време на тавāфа, мина покрай езичниците, започнаха да го нападат с обидни думи. Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) много се натъжи, но мълчаливо продължи обряда си. При третото минаване покрай тях се спря и им каза: „**О, Курайши! Чуйте ме! Кълна се във Всевишния Аллах, в Чиято ръка* е нефсът ми, беше ми съобщено, че ще изпаднете в много жалко състояние...**“ Чувайки тези думи всички се стъписаха, замръзнаха по местата си. Единствено Ебӯ Джебл, заставайки пред Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), каза: „О, Ебӯ’л-Кāсим! Ти не си чужд човек. Не обръщай внимание на нашите грубости, продължавай обряда си. Ти не си толкова глупав, че да слушаш нас.“ След тези думи Мухаммед (*aleyхисселām*) се отдалечи оттам.

На другия ден езичниците пак се събраха на същото място и отново започнаха да говорят за Пророка ни (*aleyхисселām*). В това време пристигна и самият той. Езичниците веднага се нахвърлиха върху него. Най-злощастният от тях – Укбе бин Муайт се вкопчи в него и започна да го души. В този момент пристигна Хазрети Ебӯ Бекр и викайки: „Нима ще убие човек, който казва: „Моят Господар е Аллах“? Той ви донесе откровение от Твореца на световите...“ започна да го защитава. Тогава езичниците, оставяйки Любимия на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) се нахвърлиха върху него и започнаха да го налагат с юмруци и ритници. Злощастникът Утбе бин Рабиа, удрайки Хазрети Ебӯ Бекр по лицето с обувките си, го обезобрази до неузнаваемост. Ако не бяха хората от неговия род – от рода Тейм, които се притекоха и ги разтърваха, щяха да го бият до смърт. Те положиха окървавения и безсилния Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) върху едно покривало и го отнесоха в дома му. След това бързо отидоха в Кябе и казаха на езичниците: „Ако Ебӯ Бекр умре, кълнем се, че ще убием Утбе!“ и се върнаха при него.

След побоя Хазрети Ебӯ Бекр известно време не бе на себе си. Баща му и хората от рода Бенй Тейм направиха всичко, за да дойде в съзнание. Чак към вечерта отвори очи и с претръпнал глас успя да ги попита: „Какво прави Пратеникът на Аллāху теāля? Как е той? И него го бяха обидили.“ Тогава помолиха майката Умм-ул Хайр да попита сина си, дали иска да яде и пие нещо, но

Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) бе много немошен и не пожела нищо. По-късно, когато къщата опустя, майката отново го попита дали иска да яде и пие, но той отново ѝ зададе същия въпрос: „Как е Пратеникът на Аллāху теāлā? Какво е неговото състояние?“ Майката отвърна: „Кълна се, че нямам никакви сведения за приятеля ти!“ Тогава Хазрети Ебӯ Бекр ѝ каза: „Отиди при Умму Джеми́л, дъщерята на Хаттаб и попитай нея за Расӯлюллах.“

Умму Джеми́л (*радияллāху анхā*) бе сестра на Хазрети Омер. Тя бе приела исляма. Майката на Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) отиде при нея и я попита: „Синът ми Ебӯ Бекр пита за Мухаммед (*aleyхисселāм*). Дали знаеш нещо за състоянието му?“ Тя ѝ отговори: „Не знам нищо нито за Мухаммед (*aleyхисселāм*), нито за Ебӯ Бекр! Ако искаш да дойда с теб?“ Умм-ул Хайр прие нейното предложение и двете отидоха при Хазрети Ебӯ Бекр. Виждайки го в такова тежко състояние, целия в синини и рани, Умму Джеми́л не се стърпя и извика: „Племето, което ти е причинило това, без никакво съмнение, е разярено и невъздържано. Моля се на Всевишния Аллах, да си получат заслуженото.“ Ебӯ Бекр-и Сиддик попита Умму Джеми́л за състоянието на Пророка ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). Тя се притесни от майка му и каза: „Тук е майка ти. Тя ще чуе това, което ти казвам.“ „Не се безпокой, тя няма да разкрие нищо пред никого“ рече той. Тогава тя спокойно отговори, че е жив и е в добро състояние. След това той я попита, къде се намира в момента и тя отговори, че е в къщата на Еркām. Получавайки отговорите на измъчващите го въпроси, Хазрети Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) каза: „Кълна се, докато не отида да видя Пратеника на Аллāху теāлā, няма нито да се храня, нито да пия нещо!“ Майка му, успокоявайки го, рече: „Почакай малко, всички да заспят и тогава.“ След като всички заспаха и улиците опустяха, Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) опирайки се на майка си и на Умму Джеми́л, бавно бавно се придвижи до мястото, където се намираше Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Пристигайки при него, го прегърна и го целуна. След това прегърна и намиращите се там мюсюлмани. Тежкото му състояние разстрои твърде много Пратеника на Аллāху теāлā (*aleyхиссалāту весселāм*), но Хазрети Ебӯ Бекр го успокои: „О, Расӯляллах! Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас! Не ме безпокой нищо, освен това, което стори с мен този разярен мъж – докара ме до това неузнаваемо състояние. Тази жена до мен е жената, която ме е родила – моята майка Селмā. Моля ви да се помолите за нея. Надявам се във ваше име Всевишният Аллах да я предпази и спаси от огъня на Джехеннема.“ При това любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) се помоли на Всевишния Аллах Селмā да приеме исляма. Молбата му бе приета и Умм-ул Хайр бе удостоена с честта да се присъедини към числото на първите мюсюлмани.

Да се погубят ръцете на Ебӯ Лехеб!

Къщата на Пророка ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) се намираше между къщите на двама свирепи и жестоки езичници – чичо му Ебӯ Лехеб и Укбе бин Муайт. Тези двамата дебнеха всеки удобен за тях момент, за да му причинят страдания. Даже през нощта, в тъмното, изхвърляха пред вратата на къщата му животински вътрешности. Ебӯ Лехеб не се задоволяваше само с това. Той безпокоеше постоянно Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*),

като хвърляше по него камъни от къщата на своя съсед Адий. Жена му Умму Джемил също бе враг на Расулюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Тя събираше трънаци и ги изсипваше на пътя, по който минаваше Любимият на Аллāху теāлā. В един такъв ден, когато Ебӯ Лехеб изхвърляше нечистотии пред къщата на племенника си, го видя Хазрети Хамза. Бързо изтича при него, взе нечистотиите и ги изсипа върху главата на брат си Ебӯ Лехеб.

След оскъблението на Ебӯ Лехеб и жена му, Аллāху теāлā низпосла сӯра Теббет, която започва по следния начин, меāл: **“Да изсъхнат ръцете на Ебӯ Лехеб. Те и без това изсъхнаха.”**

Като чу, че е низпослано такова знамение за тях, жената на Ебӯ Лехеб започна да търси Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*). Когато разбра, че той се намира в Кяабе, взе един голям камък и се запъти натам. По това време Хазрети Ебӯ Бекр получаваше честта да се намира в присъствието на Расулюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Виждайки Умму Джемил с камък в ръка, Хазрети Ебӯ Бекр рече: „О, Расуллāх (Пратенико на Аллāху теāлā)! Идва Умму Джемил. Много лоша жена. Страх ме е да не ви навреди. Да бяхте се скрили някъде, за да не ви тормози.“ Пророкът ни (*aleyхиссалāту весселām*) му каза: **„Тя няма да може да ме види.“** Умму Джемил пристигна и заставайки пред Хазрети Ебӯ Бекр започна да му вика: „О, Ебӯ Бекр! Къде е приятелят ти? Отговори ми бързо. Злословил е по мой адрес и по адрес на мъжа ми. Ако той е поет, то и аз и мъжът ми сме поети. Ето, и аз го порицавам. Ние не се подчиняваме на него, не приемаме неговото пророчество и не харесваме религията му. Кълна се, ако го бях видяла, щях да стоваря този камък върху главата му.“ и наговори унизителни думи. Хазрети Ебӯ Бекр ѝ каза: „Той не е поет и не е злословил по твой адрес.“ и тя си отиде. Тогава той се обърна към Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и го попита: „О, Пратенико на Аллах! Тя не ви ли видя?“. **„Не ме видя.“** отговори любимият ни Пейгамбер (*aleyхиссалāту весселām*). **„Аллāху теāлā стори нейното око неспособно да ме види.“**⁴⁸

Благословените дъщери на Пророка ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) – Умму Гулсум и Рукаййе (*радияллāху анхумā*) бяха сгодени за синовете на Ебӯ Лехеб – Утейбе и Утбе, но все още не бяха омъжени. След низпослането на сӯра „Теббет“, джехеннемското гориво Ебӯ Лехеб, жена му и големците на Курайш, обръщайки се към Утбе и Утейбе казаха: „Вземайки дъщерите му облекчихте неговото бреме. Оставете ги, за да изпадне в трудно положение. И да ви вземем, която си харесате мома от Курайш.“ Братята се съгласиха да се разделят с дъщерите на Пратеника на Аллāху теāлā (*aleyхиссалāту весселām*), но за злощастника Утейбе това бе недостатъчно. Той отиде при Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и заставайки пред него, каза: „О, Мухаммед! Аз не признавам теб и твоята религия. Разделих се с дъщеря ти. Оттук нататък нито ти мене обичай, нито аз тебе! Нито ти идвай у нас, нито аз ще отида у вас!..“ След тези обидни думи се нахвърли върху него, хвана го за благословената яка и продължавайки да го обижда, успя да разкъса ризата му. След цялата тази случка любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) го прокле с думите: **„Я, Раббй (О, Господи)! Изпрати му един от Твоите зверове.“**

⁴⁸ Ибн Асāкир, *Тāрйху Димашик*, LXVII, 173; Хейсемй, *Меджмау'з-Зеваид*, VII, 53

Злощастникът Утейбе отиде при баща си и му разказа случилото се. Ебӯ Лехеб рече: „Страхувам се от молбата на Мухаммед.“

След няколко дни Ебӯ Лехеб изпрати сина си Утейбе до Шам по търговски дела. Когато керванът им спря за нощувка в местността, наречена Зерка, един лъв започна да обикаля около тях. Виждайки лъва, Утейбе каза: „Ах! Кълна се, че проклятието на Мухаммед е прието. Този лъв ще ме изяде! Мухаммед, въпреки че се намира в Мекка, е моят убиец.“ След малко лъвът изчезна. Накараха Утейбе да легне на високо място. През нощта лъвът пак пристигна и душейки всички хора от кервана, стигна до Утейбе. Скочи върху него, разпори му корема, после го хвана за главата и го ухапа смъртоносно. Умиращият Утейбе каза: „Аз не ви ли казах, че Мухаммед е най-правдивият в думите си.“ Когато Ебӯ Лехеб чу, че синът му е разкъсан от лъв, рече: „Аз не ви ли казах, че се страхувам от молбата на Мухаммед.“ и заплака.⁴⁹

Любимият ни Пророк (*салляллāху алейхи ве селлем*) призоваваше хората към вечното щастие, към вярата в съществуването и единството на Аллāху теāлā, стремеше се да ги предпази от огъня на Джехеннема. Ала езичниците продължаваха да се покланят на идолите и казваха: „Това е религията на нашите бащи.“ Пейгамберът ни (*алейхиссалāту весселām*) ги призоваваше да живеят нормално, като хората – с чест и достойнство, да се отърсят от дребнавостите и да се стремят към висшето, възвишеното. Но те упорито се противопоставяха и продължаваха да причиняват страдания на мюсюлманите. Един от най-големите врагове на вярващите бе Ебӯ Лехеб. Той непрекъснато преследваше Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) и полагаше всякакви усилия хората да не слушат неговите думи и се стремеше да все съмнения у хората. Когато по пазарите чуеше призива на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*): „**О, хора! Кажете „Лā илāхе илляллāх.“ и се спасете!**“, докопвайки се до него казваше: „О, хора! Това е моят племенник. Недейте му вярва! Стойте далеч от него!“

Един ден Мухаммед (*алейхисселām*) изпълняваше намāз в Кяабе. Седем души от племето Курайш, сред които бяха Ебӯ Джехл, Шейбе бин Рабāа, Утбе бин Рабāа и Укбе бин Ебӯ Муайт дойдоха и седнаха близо до него. В близост до тях се намираха останките от заклана предишния ден камила. Подлият Ебӯ Джехл, обръщайки се към своите приятели направи следното грозно предложение: „Кой от вас може да вземе и да постави тези вътрешности на камилата върху гърба, между двете рамене на Мухаммед, когато той се наведе в суджӯд (седже)?“ Най-жестокият, най-безмилостният, най-злощастният от тях – Укбе бин Муайт веднага се изправи и каза: „Аз ще го направя.“ Стана, взе вътрешностите на камилата и когато Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) се наведе в суджӯд ги постави на гърба му, между благословените му рамене. През това време езичниците се превиваха от смях. Пророкът ни (*алейхиссалāту весселām*) продължаваше да стои в това положение и не вдигаше благословената си глава (удължаваше суджӯда си). Цялата тази случка бе видяна от Абдуллах бин Месӯд, един от сподвижниците на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Ето какво разказва той: „Виждайки Пратеника на Аллāху теāлā в такова положение кръвта ми кипна (много се ядосах). Но бях беззаци-

⁴⁹ Ибн Асāкир, *Тāрīху Димашк*, XXXVII

тен, няхах никаква опора, няхах племе и род, които да ме защитават от езичниците. Бях сам и безсилен. В този момент не намирах сили дори да говоря. Стоях и в дълбока мъка го наблюдавах. Да можех сам да се защитавам от езичниците или да имах покровители и да можех да вдигна тези вътрешности от благословените му рамене. Докато стоях и чаках, бяха съобщили всичко на Хазрети Фâtима, дъщерята на Расûлюллах. По това време Фâtима беше малко момиченце. Тичешком дойде и махна от гърба на баща си всичките тези мърсотии. Прокле всички, които бяха участвали в това грозно дело. Пратеникът на Аллах изпълни намаза си така, като че ли нищо не беше се случвало, след което три пъти повтори: „О, Аллах мой! Тази група от курайши оставям на теб! О, Аллах мой! Ебû Джехл Амр бин Хишâm го оставям на теб! О, Аллах мой! Укбе бин Рабîа го оставям на теб! О, Аллах мой! Шейбе бин Рабîа го оставям на теб! О, Аллах мой! Укбе бин Муайт го оставям на теб! О, Аллах мой! Умеййе бин Халеф го оставям на теб! О, Аллах мой! Велîд бин Утбе го оставям на теб! О, Аллах мой! Умâра бин Велîд го оставям на теб!“ Чувайки това проклятие езичниците спряха да се смеят. Започнаха да се страхуват, защото вярваха, че молбите, отправени от Бейтуллах, се приемат. После Пратеникът на Аллаху теâlйя (*салляллаху алейхи ве селлем*) се обърна към Ебû Джехл и каза: „Кълна се в Аллах, или ще се откажеш от тези твои постъпки, или ще бъдеш наказан от Всевишния Аллах.“ Кълна се в Аллаху теâlйя, аз бях свидетел на това, как всички тези хора, чиито имена беше произнесъл Расûлюллах, бяха убити в битката при Бедр и вонящи от топлото време бяха погребани в една обща яма.“

Един ден Ебû Джехл се обърна към езичниците, които се намираха в Кяабе: „О, курайши! Всички сте свидетели на това, как Мухаммед не престава да обижда нашата религия, да злослови нашите идоли и нашите бащи, които се кланят на тези идоли, и да ни приема за глупави. Кълна се пред всички вас, че утре ще донеса един много тежък камък и когато се наведе в суджûд по време на намаз, ще го стоваря върху главата му. А вие, ако искате ме защитавайте от рода Абдулмутталиб, ако искате – не ме защитавайте. След като го убия, неговите родственици, каквото искат, това да сторят с мен...“ Намиращите се там езичници, подстрекавайки го, казаха: „Ние си кълнем, че ще те защитим и няма да те предадем на никого. Ти само го убий!“

На сутринта Ебû Джехл с един голям камък в ръка отиде в Кяабе. Седна при езичниците и зачака. Любимият ни Пейгамбер (*салляллаху алейхи ве селлем*) дойде в Кяабе и както всеки път, започна да изпълнява намаз. Ебû Джехл, вземайки камъка, стана от мястото си и се насочи към него. Езичниците наблюдаваха случващото се с вълнение. В момента, в който Ебû Джехл се приближи до Расûлюллах (*салляллаху алейхи ве селлем*) изведнъж започна да трепери. Големият камък падна от ръката му и целият посивя. Уплаши се и се отдръпна назад. Езичниците отидоха при него и учудени, го попитаха: „О, Амр бин Хишâm! Кажи ни, какво се случи?“ Ебû Джехл им отговори: „В момента, в който вдигнах камъка, пред мен се появи една разярена камила. Кълна се, през живота си такава камила, с високи крака и остри зъби, нито съм виждал, нито съм чувал. Ако още малко се бях доближил до него, сигурно щеше да ме убие.“

Друг път Ебû Джехл отново, събирайки езичниците, ги попита: „Сирачето на Абдуллах изпълнява ли тук намаз и опира ли си лицето до земята?“ Полу-

ченият отговор бе положителен. Очакващият този отговор Ебӯ Джехл, им каза: „Ако го видя, ще му стъпча главата.“ Един ден Пратеникът на Аллāху теāлй (*саллаллāху алейхи ве селлем*) изпълняваше намāз в Кяабе. Там бе и Ебӯ Джехл, който седеше с приятелите си. По едно време той стана от мястото си и се насочи към Расӯлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*). Доближи се много близо до него, но изведнъж, трейки си лицето, започна да бяга. Приятелите му, отивайки при него, го попитаха: „Какво стана? Какво ти е?“, той отговори: „Между нас се появи една огнена яма. Видях някакви си да се нахвърлят върху мен и избягах.“

Големците на Курайш, като Велйд бин Мугйра, Ебӯ Джехл (Амр бин Хишām), Есвед бин Мутталиб, Умеййе бин Халеф, Есвед бин Абдиягвес, Āс бин Вāил, Хāрис бин Кайс, при всяка среща с Пратеника на Аллāху теāлй (*саллаллāху алейхи ве селлем*) му се присмиваха и подиграваха. Казваха му: „Този пък се мисли за пророк и си въобразява, че Джебрāил идва при него.“ В един такъв ден, когато Расӯлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) бе много разстроен, се яви Джебрāил (*алейхисселām*) и му предаде някои āйети. меāл: “(О, Мой пейгамбере!) Подиграваха се и на пейгамберите, изпратени преди теб, но онези, които им се присмиваха, заради подигравките си, бяха обградени изцяло от беда и мъчение.” (сӯра Енām: 10)

“Без съмнение Ние сме ти достатъчни срещу присмивачите. Това са онези хора, които наред с Аллāху теāлй приемат друг бог. Ала скоро ще узнаят (какъв ще е краят им). И наистина знаем Ние, че сърцето ти се свива заради техните думи (съдружаване, клевети срещу Корāн-и керйм и подигравки с теб).” (сӯра Хиджр: 95-97)

Един ден, когато Султанът на вселената (*саллаллāху алейхи ве селлем*) извършваше таваф около Кяабе, му се яви Джебрāил (*алейхисселām*) и му каза: „Аз получих заповед да им видя сметката на тези (да накажа тези присмехулници).“ Малко след това пред тях мина Велйд бин Мугйра. Джебрāил (*алейхисселām*) попита Пейгамбера ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*): „Какъв човек е този?“, а той (*алейхиссалāту весселām*) отговори: „Той е един от най-лошите раби на Аллāху теāлй.“ Джебрāил (*алейхисселām*) посочи крака на Велйд и каза: „Справих се с него (получи си заслуженото).“ След него мина Āс бин Вāил. Получавайки същия отговор и за него, Джебрāил (*алейхисселām*) посочи корема му и каза: „И той си получи заслуженото.“ Когато мина Есвед бин Мутталиб посочи очите му. Когато мина Абдиягвес посочи главата му и когато мина Хāрис бин Кайс посочи стомаха му. След всичко това, обръщайки се към Пейгамбера ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*), каза: „О, Мухаммед! Всевишният Аллах те спаси от тяхното зло. Скоро всеки един от тях ще бъде сполетян от някакво наказание.“

Така се и случи. В крака на Āс бин Вāил влезе един трън. Опитаха всичко, но нищо не му помогна. Накрая кракът му се поду като камилска шия. Умря мъчително, ридайки и повтаряйки: „Уби ме Аллах – Господарят на Мухаммед.“ Есвед бин Мутталиб пък ослепя. Джебрāил (*алейхисселām*) блъсна главата му в едно дърво и той умря. А на Есвед бин Абдиягвес лицето и тялото му почерняха, когато се намираше в местността, наречена Бād-и семӯм. Като се върна в дома си, не го познаха и го изпъдиха от вратата. Бе скрушен и удряйки главата си във вратата на къщата си, умря. Хāрис бин Кайс пък изяде солена

риба. Колкото и вода изпи, не можа да си утоли жаждата и накрая се пукна. В прасеца на крака на Велїд бин Мугїра пък влезе желязно парче. Раната му не заздравя, изгуби много кръв и ридаейки: „Уби ме Аллах – Господарят на Мухаммед.“, умря. По този начин всеки един от подиграващите се с Расулюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) си получи заслуженото. В същото време бяха низпослани айети, в които се съобщава, че езичниците ще останат вечно в Джехеннема.

Един ден любимият ни Пророк (*саллаллāху алейхи ве селлем*) среща Ебў’л-Ас. Когато се разделиха, Хакем чрез неприлични мимики и жестове се подигра след Любимия на Аллāху теāлā. Благодарение на пророческата светлина Мухаммед (*алейхисселām*) видя жестовете и мимиките на Хакем и се помоли на Всевишния Аллах този човек да остане така за цял живот. Молбата му бе приета – тялото му бе обхванато от треска, която продължи до края на живота му.

Мъченията, на които бяха подложени сподвижниците (Есхāб-и кирām)

Езичниците подлагаха на мъчения не само Пейгамбера ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*), но и неговите славни сподвижници. Техните жестоки, деспотични действия бяха насочени преди всичко към бедните и незащитни мюсюлмани. Един от тях бе и Билāl-и Хабешї. Той бе роб на езичника Умеййе бин Халеф. С помощта на Ебў Бекр-и Сиддїк бе приел исляма. Умеййе, от всички свои дванадесет роби най-много обичаше Хазрети Билāl и затова го направи пазач на храма, където се намираха идолите. Когато стана мюсюлманин, Хазрети Билāl постави всички идоли в поза на поклон (на суджўд). Като чу новината Умеййе изпадна в ужас. Повика Билāl (*радияллāху анх*) и го попита: „Станал си мюсюлманин и си се кланял на Господа(ря) на Мухаммед. Вярно ли е това?“, Хазрети Билāl отговори: „Вярно е. Кланям се на Великия и Всевишния Аллах.“ Този отговор не се понрави на Умеййе и той веднага пристъпи към изтезания и мъчения. По-пладне, в най-жаркото време на деня, го събличаше, събаряше го по гръб върху нагорещените камъни и поставяйки други нагорещени камъни върху корема му, го уговаряше: „Отречи се от исляма! Поклони се на идолите Ля̀т и Уззā!“, но Хазрети Билāl, повтаряйки: „Аллāху теāлā е един! Аллāху теāлā е един!“ изказваше своята твърдост. Това негово търпение подлудяваше Умеййе бин Халеф и той продължаваше още повече да го измъчва, като влачеше тялото му по трънаци. Билāl (*радияллāху анх*) не обръщаше внимание на раните и кръвта, която се стичаше по тялото му като река. Изричайки думите: „О, Аллах мой! Съгласен съм на всичко, което е от Теб.“ показваше своята твърдост във вярата.

Това свое състояние Хазрети Билāl разказва по следния начин: „Този подлец Умеййе в най-жаркото време на деня ме връзваше, а през нощта ме измъчваше. В един много горещ ден, както всеки път, започна да ме измъчва. Викаше ми: „Поклони се на нашите идоли! Откажи се от Мухаммед, от неговия Аллах, откажи се, откажи се...“, а аз му казвах: „Аллах е един! Аллах е един!“ В този ден, за да ми отмъсти, сложи върху гърдите ми една много голяма скала. В същия момент съм изгубил съзнание. Когато се свестих видях, че скалата върху мен беше вдигната и слънцето се беше скрило зад облака. Благодарих на

Аллāху теāлā и си казах: „О, Биāл! Всичко, което е изпратено от Всевишния Аллах е хубаво.“

Един ден Умеййе бин Халеф изведе пак Биāл-и Хабешī навън, за да го изтезава. Съблече го, събори го върху нагорещения пясък и постави върху тялото му камъни. Езичниците, събирайки се, го подложиха на жестоки мъчения и му казаха: „Ако не се откажеш от религията си, ще те убием.“, но той повтаряше едно и също: „Аллах е един! Аллах е един!“. В това време оттам минаваше любимият ни Пейгамбер (*саллялāху алейхи ве селлем*). Като видя състоянието на Биāл (*радияллāху анх*) много се натъжи и му каза: **„Споменаването на името на Аллāху теāлā ще те спаси.“**

Когато Пратеникът на Аллāху теāлā (*aleyхиссалāту весселām*) се прибра у дома си, у тях пристигна Ебӯ Бекр-и Сиддīк. Разказа му за мъченията на Биāл-и Хабешī и добави, че е много огорчен от това. Хазрети Ебӯ Бекр веднага отиде при езичниците и им каза: „Какво печелите, като постъпвате така с Биāл? Продайте ми го.“ Те му отговориха: „Колкото и злато да ни дадеш, пак не бихме го продали. Но можем да го дадем в замяна на твоя роб Āмир.“ Робът на Хазрети Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) Āмир вършеше неговите търговски дела и изкарваше голяма печалба. Освен собственото си имущество, притежаваше и десет хиляди мискал злато. Бе негов помощник и вършеше всичките му работи, но бе неверник и твърдо отстояваше това. Хазрети Ебӯ Бекр прие тяхното предложение, като им каза: „Давам ви Āмир с цялото му богатство, в замяна на Биāл.“ Умеййе бин Халеф и езичниците се зарадваха много и си казаха: „Излъгахме Ебӯ Бекр.“

Хазрети Ебӯ Бекр веднага махна тежките камъни, поставени върху тялото на Биāл-и Хабешī и го вдигна. Но той, от всичките тези мъчения, бе много изтощен. Хвана го за ръката, заведе го направо при любимия ни Пейгамбер (*саллялāху алейхи ве селлем*) и каза: „О, Расӯляллах! Днес освободих Биāл в името на задоволството на Аллāху теāлā.“ Расӯлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) се зарадва много на тези думи и отправи много молитви за Хазрети Ебӯ Бекр. В това време Джебрāил (*aleyхисселām*) донесе седемнадесето и осемнадесето знамение на сӯра Лейл. Меāлят на тези āйети е следният: **“Онзи, (като Хазрети Ебӯ Бекр) който е крайно богобоязлив (който избягва политеизма и греховете) и харчи имота си за добро, за да бъде чист при Аллāху теāлā (и за да постигне Неговото обещание), е отдалечен от него (Джехеннема).”**

На жестоки мъчения бе подлаган и Хазрети Хаббāб бин Ерет. Той бе роб на една жена на име Умму Енмār. Хаббāб (*радияллāху анх*) нямаше роднини, които да го защитават и затова езичниците се събираха, събличаха го и прокарваха тръни по голото му тяло. А понякога го обличаха в желязна ризница и го държаха под жаркото слънце. Също така върху голото му тяло поставяха нагорещени камъни и го уговаряха да се откаже от исляма и да се покланя на идолите им, но непоколебимият Хаббāб (*радияллāху анх*), изричайки: „Лā илāхе иллял-лāх Мухаммедун расӯлюллах“ упорито им се противопоставяше.

Един ден езичниците се събраха и наклаха огън. Докараха завързания Хазрети Хаббāб, съблякоха го и го хвърлиха върху огъня. Или щяха да го накарат да се откаже от исляма, или щяха да го изгорят жив в огъня. Положеният по гръб върху огъня Хаббāб (*радияллāху анх*) отправи ду’ā към Всевишния Аллах:

„О, Аллах мой! Виждаш ме и знаеш моето състояние. Дай ми голямо търпение и стори вярата ми непоклатима!“ Един от езичниците стъпи върху гърдите на Хазрети Хаббāб, но тези неверници си нямаха представа от това, че вярващите се намират под закрилата на Аллāху теāлā.

Когато след години попитаха Хаббāб (*радияллāху анх*) за случилото се, той показва белезите от изгарянията по гърба си и каза: „Накладоха огън и влачейки ме, хвърлиха в него. Огънят се угаси единствено с плътта ми!“

Изтезанията над Хазрети Хаббāб продължаваха и въщи. Неговата господарка Умму Енмāр обгаряше главата му с нажежено желязо, но той търпеше всички тези жестокости и не се отказваше от вярата си.

Един ден Хаббāб (*радияллāху анх*) отиде при любимия си Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) и му каза: „О, Расūляллах! Навън съдружаващите ме хвърлят в огъня, а въщи собственичката ми Умму Енмāр жигосва главата ми със нагорещено желязо. Искam ду'ā от вас!“ После показва раните по главата и тялото си. Пейгамберът ни (*алейхиссалāту весселām*) съжали много Хазрети Хаббāб, не се стърпя и се помоли: **„О, Господи! Помогни на Хаббāб!“** Всевишният Аллах веднага прие молбата на Своя Пратеник (*салляллāху алейхи ве селлем*) и наказва Умму Енмāр със силни болки в главата. Господарката му по цели нощи стене от тези болки. Накрая я посъветваха да обгори главата си с нажежено желязо и тя заповяда на Хаббāб (*радияллāху анх*) да нажежи една желязна пръчка в огъня и с нея да обгори главата ѝ.

В първите дни на исляма езичниците не обръщаха много внимание на Хаббāб бин Ерет (*радияллāху анх*). Но с всеки изминал ден броят на мюсюлманите се увеличаваше и това накара езичниците да предприемат сериозни мерки срещу тях – започнаха да подлагат Хазрети Хаббāб на още по-жестоки изтезания. Постоянно го биеха, раняваха и измъчваха, но Хазрети Хаббāб, въпреки нечовешките жестокости, не се отказа от вярата си и не изпълни техните искания.

Когато изтезанията станаха съвсем непоносими, Хазрети Хаббāб помоли Султана на вселената да отправи ду'ā за тяхното избавление. Пратеникът на Аллāху теāлā (*алейхиссалāту весселām*) му каза: **“В общностите преди вас имаше хора, на които кожата и плътта им бяха раздирани с железни гребени, но дори и това изтезание не ги отвърщаше от религията. Разполовяваха телата им, режейки ги с триони от главите до петите, но тези изтезания пак не ги отвърнаха от религията. Аллāху теāлā, без съмнение, ще завърши това дело (исляма). Ще го възвиси сред всички други религии. Ще настанат такива времена, когато човек ще пътува сам върху животното си от Сана до Хадрамūt и няма да се страхува от нищо, освен от Всевишния Аллах. А за овцете си, освен от нападението на вълци, от нищо друго няма да се тревожи. Но вие бързате.“** След тези думи Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) го погали по гърба и отправи ду'ā за него. Действащите като цял за душите прекрасни думи на Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) спряха болката на Хаббāб (*радияллāху анх*).

Злощастният идолопоклонник Āс бин Вāил имаше много дългове към Хаббāб (*радияллāху анх*). Когато Хазрети Хаббāб отиде да си ги върне, Āс бин Вāил му каза: „Докато не отречеш Мухаммед няма да ти върна нищо.“, „Кълна се в Аллāху теāлā, аз никога няма да се откажа от своя пророк – нито на този

свят, нито пък в откъдния, когато умра и се изправа от гроба си. Мога от всичко да се откажа, но от него – не.“ каза Хаббāб (*радияллāху анх*). Тогава Āс бин Вāил го попита: „Нима ще се съживим след като умрем? Ако има нещо такова, то тогава аз ще имам и богатство и деца. Тогава ще ти върна и дълга си.“

След думите на Āс бин Вāил, Аллāху теāля изпрати следните знамения от сūra Мерйем, меāл: “(О, Любими Мой) **Видя ли сега онзи мъж** (Āс бин Вāил), **който отрича Нашите знамения и казва: “Непременно ще ми бъдат дадени имот и деца** (в Деня Къямет).” **Нима надникна той в неведомото, или взе обет от Рахмāн (Всемилоствия)? Ала не! Ние ще запишем това, което той каза** (въз основа на това ще потърсим сметка от него в Съдния ден) **и ще увеличим неговото мъчение все повече и повече.**” (сūra Мерйем: 77-79)

Изтезания до припадък...

В мъченията езичниците не правеха разлика между мъже и жени, подлагаха ги на еднакви изтезания и насилия. От първите мюсюлмани бе и Зиннйра (*радияллāху анхā*). Тя бе робиня и си нямаше никого. Когато разбраха, че е приела исляма, езичниците започнаха да измъчват и нея. Принуждаваха я да се покланя на идолите Лят и Уззā, душаха я до припадък, но въпреки това тя не се отказваше от вярата си и не изпълняваше техните искания. Особено много я измъчваше Ебӯ Джехл, в резултат на което тя ослепя. Ебӯ Джехл ѝ каза: „Видя ли? Лят и Уззā те ослепиха!“, а Зиннйра (*радияллāху анхā*), като доказателство, че не се е отказала от вярата си, му отговори: „О, Ебӯ Джехл! Кълна се в Аллāху теāля, ти грешиш. Идоли като Лят и Уззā не служат за нищо, но моят създател Всемогъщият Аллах е способен да върне зрението ми.“

Ебӯ Джехл бе зашеметен от непоклатимата вяра на Зиннйра (*радияллāху анхā*). Аллāху теāля прие нейната молба – зрението ѝ се възстанови, даже бе по-добро отпреди. Но Ебӯ Джехл и езичниците, виждайки всичко това, продължиха да упорстват. „Това е една от магиите на пейгамбера им Мухаммед. Не се ли учудвате на тези глупаци, които са избрали неговия път? Ако този път беше нещо добро, най-напред ние щяхме да го изберем. Значи един роб намери преди нас истината?“ казаха те.

Във връзка с това Аллāху теāля низпосла 11-ия айет на сūra „Ахкāф“, меāл: **“Тези неверници казаха на вярващите: “Ако имаше добро в него (исляма), те (бедните, безпомощните) нямаше да ни изпреварят, да тичат към него преди нас.” И тъй като не бяха напътени с него** (с Корāн-и керйм – за разлика от мюсюлманите), **ще кажат** (с цел да отрекат Корāн-и керйм): “Този Корāн-и керйм е стара лъжа (измислена от Мухаммед)!”

Дār-ул Еркām (Домът на Еркām)

Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) страдаше много за своите сподвижници (Есхāб). Трябваше да намери едно безопасно място за обучение и разпространение на исляма. За тази свещена служба избра дома на Хазрети Еркām. Тази къща се намираше на изток от хълма Сафā, в тясна улица, на едно високо място. Оттам съвсем спокойно се виждаше свещеното Кябе. Къщата бе удобна за контролиране на минаващите хора. А и Хазрети Еркām бе

един от влиятелните и уважавани хора на Мекка. В тази къща Любимият на Аллāху теāлā (салияллāху алейхи ве селлем) разказваше на своите сподвижници за исляма и тези, които искаха да приемат вярата, идвайки тук при него, ставаха мюсюлмани. Сподвижниците, притаявайки дъх (сякаш птици кацнали върху главите им и ще изхвъркнат щом проговорят), слушаха благословените му, действащи като цяр за душите, слова и обогатяваха знанията си. И моментално, без да изпускат нито една негова дума, наизустяваха словата му. Пейгамберът ни (aleyхиссалияту весселām) поучаваше своите сподвижници от сутрин до вечер. Домът на Еркām бе първия щаб на мюсюлманите – „Дār-ул ислям“. Събиращите се там мюсюлмани бяха защитени от всякакви злодеяния на езичниците.

Аммār бин Яасер (радияллāху анх) разказва следното: „Исках да отида в дома на Еркām, да се срещна с Расūлюллах (салияллāху алейхи ве селлем) и да приема исляма. На вратата срещнах Хазрети Сухейб. Когато го попитах какво прави тук, той ми зададе същия въпрос. Отговорих му, че отивам при Хазрети Мухаммед, за да слушам неговите думи и да приема исляма. Разбрах, че и той е дошъл със същата цел. Тогава двамата заедно влязохме при него. Той ни разказа за исляма и ние с голямо желание станахме мюсюлмани.“⁵⁰

Аммār бе от муджāхидите (борците за вяра), които не се страхуваха да разкрият своята вяра. Подлаган бе на много тежки мъчения. Езичниците го водеха на скалистото място Рамда в Мекка, събличаха дрехите му и го обличаха в желязна ризница. По този начин го държаха под жаркото слънце и го измъчваха. Понякога обгаряха гърба му с огън и му казваха: „Отречи се!.. Отречи се!.. Поклони се на Ля̀т и Уззā и се спаси!..“, но Аммār (радияллāху анх) с голямо търпение им отговаряше: „Моят Господар е Аллах! Моят пейгамбер е Мухаммед (aleyхисселām).“ Тези неговии думи още повече изнервяха езичниците и те поставяха върху гърдите му големи нагорещени камъни. Понякога, хвърляйки го в кладенеца, се опитваха да го удавят. Един ден, Аммār бин Яасер отиде при любимия ни Пейгамбер (салияллāху алейхи ве селлем) и му каза: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Езичниците преминаха всички граници.“ Пейгамберът ни (aleyхиссалияту весселām) съжали Хазрети Аммār и му каза: „Потърпи, о, баща на Яхзāн!“. След това се помоли на Всевишния Аллах: „О, Господарю, никой от семейството на Аммār да не изпита джехеннемско мъчение!“

Първите мъченици (шехйди)

Цялото семейство на Хазрети Аммār – баща му Яасер, майка му Сумеййе и брат му Абдуллах, станаха мюсюлмани. Безпощадните езичници изтезваха семейството му повече от него. По време на изтезанията ги заставяха да се откажат от вярата си, но те им казваха: „И кожата ни да одерете, и на парчета да ни направите, няма да изпълним вашите желания.“, и след това произнасяха думите: „Ля̀ иля̀хе илляллāх, Мухаммедун расūлюллах“.

⁵⁰ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, III, 227; Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 449; Ибн Асāкир, *Тārīху Димашик*, XXIV, 219

Един ден езичниците измъчваха семейството на Яасер в местността Батхā. Край тях мина Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и виждайки страшната гледка, много се натъжи. Хазрети Яасер го попита: „О, Пратенико на Аллах! Постоянно ли ще бъдем подложени на тези мъчения?“ Той (*салляллāху алейхи ве селлем*) отговори: „**Потърпете, о, семейство на Яасер! Радвайте се, о, семейство на Аммār! Без съмнение, вашето място е в Дженнета.**“

В един друг ден, когато езичниците обгаряха с огън гърба на Аммār (*радияллāху анх*), Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) дойде при тях и заповяда на огъня: „**О, огъне! Бъди прохладен и безопасен така, както беше за Ибрāхим (aleyхисселām).**“ След време, когато Аммār си показва гърба, се виждаше белегът от огъня, но този белег бе получен преди молитвата на Пророка ни (*салляллāху алейхи ве селлем*).

Жестокостта на езичниците нямаше край. След поредните изтезания над семейството на Хазрети Яасер те сториха шехйди (мъченици) със стрели Яасер и сина му Абдуллах (*радияллāху анхум*). С Хазрети Сумеййе постъпиха още по-жестоко. Злощастникът Ебӯ Джехл заповяда да завържат краката на Сумеййе (*радияллāху анхā*) за краката на две камили. След това подкараха камилите в противоположни посоки и тялото на Хазрети Сумеййе бе разчленено на две части. Вестта за жестокото убийство на семейството на Яасер натъжи много Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) и неговите сподвижници. Тази случка сплоти още повече подложените на нечовешки изтезания мюсюлмани.⁵¹

Приелите исляма изпълняваха религиозните си задължения (ибāдети) тайно, на безлюдни места. Един ден, в една от долините на Мекка, наречена Ебӯ Дуд, сподвижниците Саад бин Ебӯ Ваккās, Сайд бин Зейд, Абдуллах бин Месūd, Аммār бин Яасер и Хаббāб бин Ерет изпълняваха намаз. В този момент няколко преследващи ги езичници, сред които бе и Ахнес бин Шерик, се доближиха до тях и започнаха да им се присмиват и да ги обиждат. Саад бин Ебӯ Ваккās и приятелите му не можаха да изтърпят техните нападки и се нахвърлиха върху тях. Хазрети Саад удари единия от тях със случайно попаднала в ръката му камилска кост и нарани главата му. Езичниците се уплашиха и избягаха. Така за първи път бе пролята кръвта на неверник.

Приемането на исляма от Ебӯ Зер ел-Гифārй

С всеки изминал ден хората един по един вече намираха напътствието. Светлината на исляма, разпространявайки се и извън пределите на Мекка, започна да осветява целия свят.

Езичниците полагаха всякакви усилия, за да не се разчуе новината за възникването на исляма и за да възпрепятстват неговото разпространение. Въпреки техните усилия новината достигна и до племето Бенй Гифārй. Ебӯ Зер ел-Гифārй веднага щом чу новината изпрати брат си Унейс в Мекка, за да научи нещо повече за исляма. Унейс отиде в Мекка, присъства на събиране на мюсюлманите и слуша благословените слова на Пейгамбера ни (*салляллāху алей-*

⁵¹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 264; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, II, 86

хи ве селлем). Върна се при племето си възхитен и запленил от думите на Пророка ни (*алейхиссалату весселъм*). Когато се прибра, брат му Хазрети Ебӯ Зер го попита: „Какви новини ми носиш?“ Той отговори: „О, братко! Кълна се в Аллāху теāлй, видях един величествен човек, който призовава хората към правене на добро и въздържане от зло.“ Ебӯ Зер ел-Гифāрй продължи с въпросите си: „А хората какво казват за него?“ Унейс, който бе един от известните поети на своето време, отговори: „Казват, че е поет, гадател, магьосник, но неговите думи не приличат на думи на гадател и на магьосник. Съпоставих думите му и с всякакви стихове, но и на тях не приличат. Тези безподобни думи не могат да се сравнят с ничия реч. Кълна се в Аллāху теāлй, този човек говори само истината. Тези, които не му вярват са лъжци и тънат в заблуда.“

След като получи цялата тази информация, Ебӯ Зер ел-Гифāрй реши да отиде в Мекка, да се види с Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) и да приеме исляма. С тояга в ръка, с малко храна и с огромно желание се отправи към Мекка. Когато пристигна в Мекка, не разкри на никого същността си и намеренията си, защото езичниците се отнасяха крайно враждебно към Пейгамбера ни (*алейхиссалату весселъм*) и приемащите исляма, подлагаша ги на най-различни мъчения. Особено жестоки бяха към слабите, беззащитните и бедните. Ебӯ Зер не познаваше никого в Мекка, бе чужденец и затова не посмя да попита никого за нищо. Чака удобния момент да види Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) около Кяабе и търси някакъв знак, по който да го намери.

Към привечер седна в ъгъла на някаква уличка. Видя го Хазрети Али. Разбра, че е беден и го заведе в дома си. Хазрети Али не го попита за нищо и той не разкри тайната си. На сутринта отново отиде в Кяабе, обикаля до вечерта, но не успя да постигне желанието си. Отиде и седна на същото място. Хазрети Али пак мина оттам. Казвайки си: „Този безпомощен човек още не си е научил къщата.“, го заведе в дома си. На сутринта пак отиде в Кяабе, а привечер седна на мястото си. Хазрети Али отново го покани в дома си, но този път го попита откъде е и за какво е дошъл в Мекка. Хазрети Ебӯ Зер му отвърна: „Ако обещаеш, че ще ми кажеш само истината, ще ти разкрия повода за моето идване.“ Хазрети Али му обеща и той разкри тайната си: „Чух, че тук се е появил един пратеник. Дойдох да се срещна с него.“ Хазрети Али (*радияллāху анх*) каза: „Ти намери истината и постъпи разумно. В момента аз отивам при него. Последвай ме и влез в къщата, в която ще вляза аз. По пътя, ако разбере, че някой може да ти навреди, ще се преструвам, че си оправям обувката, а ти не спирай и продължавай да вървиш.“

Ебӯ Зер ел-Гифāрй последва Хазрети Али и накрая се сдобил с честта да види благословеното лице на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). При тази дългоочаквана среща Ебӯ Зер поздрави Пратеника на Аллāху теāлй (*алейхиссалату весселъм*) с думите: „Есселāму алейкум“ („Мирът да е с вас“). Това бе първото приветствие (селām) в исляма и Ебӯ Зер ел-Гифāрй бе първият поздравяващ. Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) отговори на поздрава му с думите: „**Милостта на Аллāху теāлй да е над теб.**“ След това започна да го разпитва. Попита го кой е и от кога е тук. Ебӯ Зер отговори, че е от племето Бенй Гифāр и от три дни и три нощи се намира в Мекка. Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) го попита: „**Кой те нахрани?**“, Ебӯ Зер от-

говори: „Не можах да намеря нищо друго, освен Земзем. Пиех Земзем и не изпитвах нито глад, нито жажда.“ Тогава Пейгамберът ни (*алейхиссалātu весселām*) каза: „**Земзем е благословена вода. Тя насища гладните.**“ След този разговор Ебӯ Зер ел-Гифārй помоли Пратеника на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*) да го въведе в исляма. Повтаряйки след него думите „Ешхеду ен лй илāхе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх“, бе удостоен с исляма и стана един от първите мюсюлмани.⁵²

След като прие исляма Хазрети Ебӯ Зер, обръщайки се към Любимия на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „О, Расӯляллах! Кълна се във Всевишния Аллах, Който ви е изпратил като истински пейгамбер, аз ще произнеса тези думи пред езичниците.“ Отиде в Кяабе и извика: „О, курайши! Ешхеду ен лй илāхе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх“ – „Свидетелствам, че няма друг бог освен Аллāху теālй и свидетелствам, че Мухаммед (*алейхисселām*) е Негов раб и пратеник.“ Чувайки тези думи, езичниците се нахвърлиха върху него и започнаха да го бият с камъни, пръчки и кости. Разкъравиха го целият. Хазрети Аббās ги видя и им се развика: „Оставете този мъж! Ще го убие! Той принадлежи към едно племе, което живее на пътя, по който минава вашия търговски керван. Как ще минавате после оттам!?“ По такъв начин той успя да го предпази от езичниците, но удостоеният с исляма Ебӯ Зер (*радияллāху анх*) не можеше да се успокои от щастие и на следващия ден, отивайки отново в Кяабе, произнесе на висок глас Келиме-и шехāдет (шехāда) – свидетелството на вярата. Езичниците отново го нападнаха. И този път Хазрети Аббās му се притече на помощ и го освободи от техните ръце.

Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) заповяда на Хазрети Ебӯ Зер ел-Гифārй да се върне в родния си край и там да разпространява исляма. Следвайки тази заповед, той се върна при своето племе и им разказа за единството на Всевишния Аллах, че Мухаммед (*алейхисселām*) е Негов раб и пратеник и че неговите думи са истинни и правдиви. Каза им, че е безсмислено да се кланят на идолите. Една част от слушащите започнаха да възразяват, но водачът на племето Хаффāф ги успокои и ги помоли да послушат Ебӯ Зер (*радияллāху анх*). Той продължи така:

„Един ден, преди да стана мюсюлманин, бях отишъл при идола Нухем и бях поставил пред него мляко. Едно куче дойде, изпи млякото и омърси идола. В този момент много добре разбрах, че идолът не може да се защити. Как се кланят на такива идоли, които даже кучетата обиждат? Това не е ли безумие? Ето, на това се кланят вие.“ Всички стояха с наведени глави. Един от тях попита: „А този пейгамбер, за когото говориш, какво съобщава? Как разбра, че говори истината?“ Хазрети Ебӯ Зер с висок глас отговори: „Той съобщава, че Всевишният Аллах е един, че няма друг бог освен Него, че Той е Творецът и Владетелят на всичко... Призовава хората към вяра в Аллāху теālй, към вършене на праведни дела, към добродетелност и взаимопомощ. Казва да се въздържа от лошите действия, като насилие, погребване на малки момичета живи и всякаква несправедливост.“ и още дълго им обясни за исляма. Изброи

⁵² Бухārй, „Менāкиб“, 11; „Фезāилу'с-Сахāбе“, 62

едно по едно аморалните деяния на своето племе и обясни тяхната вреда. След всички тези разяснения вождът на племето Бенй Гифър Хаффф, братът на Хазрети Ебӯ Зер - Унейс и още много други от присъстващите станаха мюсюлмани.⁵³

Четене на Свещения Коран в Кяабе

Един ден сподвижниците се събраха на едно безлюдно място и си говореха: „Кълна се в Аллāху теāля, никой освен Расӯлюллах не посмя да прочете Свещения Коран пред тези езичници. Ще се осмели ли някой от нас да го направи?“ Намиращият се там Хазрети Абдуллах бин Месӯд каза: „Аз ще го направя.“ Част от сподвижниците казаха: „О, Абдуллах! Страхуваме се да не ти навредят. На нас ни трябва човек, чието племе да може да го защити при нужда.“, но той, настоявайки им, каза: „Позволете ми да отида. Всевишният Аллах ще ме опази.“

На следващата сутрин отиде в Макām Ибрāхим, където се бяха събрали езичниците, и изричайки „Бисмилляхиррахмāниррахīm“ започна да чете сӯра „Рахмāн“. Езичниците се удивиха. „Какво казва синът на Умму Абд? Сигурно чете донесеното от Мухаммед.“ казаха те и се нахвърлиха върху него с юмруци и ритници и го обезобразиха. Но той, въпреки техните удари, не спря да чете Свещения Коран. Когато се върна при сподвижниците, целият в синини и рани, те много се натъжиха. Абдуллах бин Месӯд (*радияллāху анх*) изобщо не бе разстроен от случилото се. „Не бях виждал враговете на Аллāху теāля толкова слаби.“ каза той на сахāбините и продължи: „Ако искате, утре мога да им прочета още толкова.“, но Есхāб-и кирām, забранявайки му казаха: „Не, стига ти толкова. Ти накара неверниците да послушат това, което не харесват.“⁵⁴

Приемането на исляма от Туфейл бин Амр (*радияллāху анх*)

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) денем и нощем не спираше да призовава хората към исляма, а езичниците с всички сили се стараеха да му попречат. Те подлагаха на жестоки мъчения вярващите, лъжеха ги и ги наклеветяваха. Когато видяха някой да се среща и разговаря с Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) отиваха веднага при него и го уговаряха да не го слуша и да не вярва на думите му. Правеха всичко, за да възпрепятстват срещите на пристигащите в Мекка чужденци с Мухаммед (*алейхисселām*).

В това тежко за мюсюлманите време в Мекка пристигна Туфейл бин Амр ед-Девсй. Виждайки го, вождовете на езичниците отидоха при него и му казаха: „О, Туфейл! Ти дойде в нашия край, но да знаеш, че появилият се сред нас сирак на Абдулмутталиб притежава някакви странни качества. Думите му са като магия. Син от баща си, брат от брата си, жена от мъжа си разделя. Със своите идеи внася безпорядък. Чулият неговите думи син вече не слуша баща си, а се подчинява на него. Вече никой никого не слуша, всички стават мюсюлмани. Страхуваме се това разделение, което сполетя нас, да не сполети теб

⁵³ Бухārй, „Менāкиб“, 10; „Фезāилу'с-Сахāбе“, 62; Ибн Исхāk, *ес-Сйре*, 122-123

⁵⁴ Ибн Исхāk, *ес-Сйре*, 166; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I 314-315

и твоето племе. Нашият съвет към теб е да не говориш с него и да не слушаш неговите думи. Внимавай много. Не оставай дълго тук. Върни се веднага!“

Туфейл бин Амр (*радияллāху анх*) разказва следното :

„Кълна се, толкова много повтаряха тези думи, че реших да не говоря с него и да не слушам неговите думи. Даже бях си запушил ушите с памук, да не би да чуя нещо. На следващата сутрин отидох в Кяабе и видях Расул (*алейхисселям*) да изпълнява намаз. Заставах близо до него и с позволението на Всевишния Аллах успях да чуя нещичко от прочетеното от него. Колко хубави бяха тези думи. Казах си: „Не съм човек, който да не може да различава доброто от злото. А съм и поет. Защо пък да не слушам думите му? Ако ги харесам – ще ги приема, ако не ги харесам – няма да ги приема.“ Скрих се на едно място и изчаках Пратеника на Аллāху теāля да свърши намаза и да тръгне към дома си. Последвах го. Когато влезе в дома си и аз влязох след него и му казах: „О, Мухаммед (*алейхисселям*)! Когато пристигнах тук, вашето племе ми наговориха много неща и ми казаха да стоя далеч от вас. От страх, да не би да чуя думите ви, си запуших ушите, но Всевишният Аллах ми позволи да чуя прочетеното от вас. Много харесах. Сега ми кажете всичко, което трябва. Аз съм готов да приема.“ Расулoллах ми разказа за исляма и прочете откъс от Свещения Корāн. Кълна се, никога през живота си не бях чувал такива прекрасни думи. Веднага произнесох Келиме-и шехāдет (шехāда) и станах мюсюлманин.

След това казах: „О, Расулoллах! Аз съм уважаван човек. Ползвам се с авторитет сред своето племе и всеки ме слуша. Нека да отида и да ги призова към исляма. Помолете се за мен, Всевишният Аллах да даде някакво знамение, да стори някакъв керāмет*, който да улесни моя призив!“ След моята молба Пратеникът на Аллāху теāля се помоли: „**О, Аллах мой! Създай за него знамение, някакъв знак!**“

След това се върнах в родния си край. Когато в тъмната нощ се изкачих на хълма, откъдето се виждаше моето племе, на челото ми се появи една светлина и започна да блести. Тогава се помолих: „О, Аллах мой! Премести тази светлина от челото ми на друго място, за да не помислят невежите от племето Девс, че това е Твое наказание за това, че съм се отказал от тяхната религия.“ И веднага тази светлина се премести на върха на моя камшик и се закачи като кандило. Когато, слизайки от стръмнината, се приближих към племето си, намиращите се там хора започнаха да показват един на друг сияещата като кандило светлина на върха на камшика ми. Така се прибрах вкъщи. Пръв при мен дойде баща ми. От голямата си обич към мен ме прегърна. Беше много стар. Казах му: „О, тате! Ако останеш такъв, какъвто беше преди, то знай, че нито аз съм от теб, нито ти си от мен!“ Чувайки тези думи, баща ми много се учуди и ме попита: „О, сине, защо говориш така?“ Отговорих му: „Аз приех религията на Мухаммед (*алейхисселям*) и станах мюсюлманин.“ Тогава баща ми каза: „Сине, и аз приемам религията, която ти си приел. Нека твоята религия стане и моя!“ и произнасяйки шехāда стана мюсюлманин. След това го научих на всичко, което знаех за исляма. Той се изкъпа и облече чисти дрехи. После дойде и жена ми. Същите неща разказах и на нея, и тя, приемайки ги, стана мюсюлманка.

На сутринта разказах за исляма и на племето Девс. Призовах ги, но те не пожелаха да приемат, дълго време се противяха. Не се отказаха от греховните

и лошите си постъпки. Даже ми се присмиваха. Дотолкова се бяха пристрасти-ли към хазарта и лихварството, че не послушаха моите думи и не се подчини-на на исляма. Не се покориха на Аллāху теāля и Неговия пейгамбер.

След известно време, идвайки в Мекка, се оплаках на Расūлюллах от пле-мето си. Казах му: „О, Пратенико на Аллах! Племето Девс не се покори на Ал-лāху теāля. Не приеха моя призив. Помолете се за тях!“ Любимият ни Пейгам-бер (*алейхиссалātu vesselām*), който проявяваше състрадание и милосърдие към всеки, се обърна към Кяабе, протегна си ръцете и каза: „**О, Господарю! Упъти към правия път племето Девс и ги приобщи към исляма!**“ После, обръщайки се към мен, каза: „**Върни се при племето си и продължавай с ус-михнато лице и ласкави думи да ги призоваваш! Бъди мил с тях!**“ Веднага се върнах в своя край и не престанах да призовавам племето Девс.“⁵⁵

Призивът по панаирите

В определени дни от годината в Мекка пристигаха хора от различни места, за да посетят свещеното Кяабе. Пейгамберът ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) посрещаше гостите и им говореше за исляма. Съобщаваше им, че Всевишният Аллах е един и че самият той е истински пратеник и че единствено в това е спасението. Един ден Велйд бин Мугйра, събирайки езичниците, им каза: „О, курайши! Отново дойде сезонът за посещение на Кяабе. Гласът на Мухаммед се е разпространил по целия свят. Арабските племена идват при него, харесват думите му и приемат неговата религия. Затова трябва да предприемем някакви мерки. Да се разберем така, че всеки от нас да говори едно и също по негов адре-с, за да не се издадем.“ Курайшите отвърнаха: „О, баща на Абдишемс! Ти си най-далновидният сред нас. Кажни ни ти какво да говорим. Ние ще те послу-шаме.“, но Велйд им рече: „Не, вие кажете, аз да ви послушам.“ Предложиха да го нарекат гадател, но Велйд веднага възрази. „Не, не може! Кълна се, че той не е гадател. Виждали сме много гадатели. Те, без да се срамуват, говорят и истината и лъжат. Думите на Мухаммед не приличат на гадателски измисли-ци. Та ние не сме чували никаква лъжа от него. Ако го наречем по този начин, никой няма да ни повярва.“ След това предложиха да го нарекат луд, безумец, но Велйд пак възрази: „Не! Кълна се, той не е безумец и не е луд. Ние знаем как изглеждат те и какви са техните белези. Той нито се задъхва, нито се тресе, нито пък фантазира. Ако го наречем по този начин, ще ни опровергават.“ После предложиха да го нарекат поет, но Велйд отново възрази: „И поет не е! Ние отлично познаваме всички видове поезия. Няма никаква прилика между него-вите думи и поезията.“ Предложиха да го нарекат магьосник, но Велйд, възра-зявайки, каза: „Той не е магьосник. Ние сме виждали магьосниците и техните магии. В неговите думи няма и следа от магия. Неговото слово е над всичко. И не е безизвестна личност. Отдалечавайки хората от него, не можем да му по-печим да говори. В риториката, в правилните и смислени речи, превъзхожда всички свои връстници. Каквото и да кажем за него, хората няма да ни повяр-ват, ще разберат, че ги лъжем.“ Курайшите, като не можаха да измислят нищо, казаха на Велйд бин Мугйра: „Ти си най-възрастният и най-опитният сред нас.

⁵⁵ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 382-385; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, II, 168

Готови сме да приемем това, което ти ни предложиш.“ След недълго мислене Велйд бин Мугйра каза: „Най-добре и логично е да го наречем магьосник, защото с думите си той разделя хората от племето и роднините си, разваля отношенията между братя и приятели.“ След това събиране курайшите веднага се разпръснаха и сред населението на Мекка разпространиха приетото от тях предложение, че Мухаммед е магьосник. А когато започнаха да прииждат племената, пресрещайки ги, уговаряха хората да не се срещат с Пратеника на Аллāху теāля (салляллāху алейхи ве селлем).

Тези действия на езичниците доведоха до разчуването на исляма из всички арабски страни и хората започнаха да се замислят много сериозно над въпроса за идолите.

Всевишният Аллах низпосла āйети, в които се съобщава за непоносимото мъчение, очакващо неверника Велйд бин Мугйра. Меāлят на 11-и и следващите āйети от сūra Муддесир е следният:

“**(О, Пратенико Мой!) Остави на Мен (наказанието на) онзи (неверник като Велйд бин Мугйра), когото сътворих самотен (и лишен от имущество. Аз съм достатъчен, за да му отмъстя. Създадох онзи неверник) и му дадох голямо богатство (отредих много блага на онзи неблагодарник, който първоначално не притежаваше нищо. Дадох му градини, бостани, огромно състояние) и синове (живеещи) до него (в Мекка. Живяха заедно в изобилие.) Удължих живота и увеличих славата му.** (Той се сдобил с власт в града, сдобил се с многобройни градини и бостани между Мекка и Тāиф. Нареклоха го Райхāнету’л-Араб. Изтъкваше се като уникална личност сред племето си. Не трябваше ли да благодари за всички тези блага? Не трябваше ли да приеме Аллāху теāля, Който му бе дал всичко това? Не трябваше ли да повярва в Него?) **А после той (лакомият и неблагодарен човек) ламти да му се надбавя (имущество и деца, без да цени блага и без да се стреми да прояви благодарност. Каква страст, каква неописуема неблагодарност!) Ала не! (Няма да се задоволи желанието на неверника и неблагодарника! Няма да му се надбавя имущество и деца!) Защото пред Нашите знамения (Корāн-и керйм) той упорства, отрече (знаейки, че Моят Пратеник е надежден и че той е Мой пейгамбер. Вътрешно разбра истината, но от упорство се осмели да отрече. Каква огромна заблуда!) Ще го подложa на мъчението саўд. (За „саўд“ в един от благословените хадйси се казва: „Саўд е планина в Джехеннема. Неверниците ще изкачват тази планина за седемдесет години, след което ще падат и това ще продължава по този начин.) И после неверникът размисли (как да опетни Корāн-и керйм, който чу от Расўлюллах) и прецени (каква клевета да изрече) и – проклет да е! – как прецени (относно Корāн-и керйм!) И пак – проклет да е! – как прецени! После погледна (какво може да каже на племето си или относно Книгата на Аллāху теāля). После (в яда и безпомощността си да измисли нещо) се намръщи и навъси. После се отвърна (от вярата в Аллāху теāля и Неговия Пейгамбер) и се възгордя. И рече: “Това (т.е. казаното от Мухаммед) е само научена и предавана от магьосници магия. Без съмнение това е само хорска реч.” Въпреки това по-рано беше признал сред своето племе, че Корāн-и керйм е чудно слово и не носи прилика с думите на хора и джинове. После онзи неверник, за да угоди на племето, промени своите думи и очерни Корāн-и керйм с клевети, абсолютно неподходящи за него. По този начин**

той заслужи божественото мъчение. Ще го хвърля Аз в Джехеннема, в Секар. Откъде научи какво е Секар, какво е Джехеннем? Той не оставя никаква следа от тялото (погубва всичко). После го възстановява отново и продължава (със същото изтезание).”

Слушането на Свещения Корън от езичниците

Видните езичници чрез всякакви хитрости и мъчения възпираха встъпването на хората в исляма. Забраняваха на жителите на Мекка да слушат знаменията, които четеше Мухаммед (*алеихисселъм*), но самите те, през нощта тайно се доближаваха до къщата на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) и криейки се в един ъгъл, слушаха четения от него Корън-и керйм. На разсъмване, без да имат представа един от друг, се срещаха, порицаваха един другия и се заклеваха това да не се повтаря. На следващата нощ се случваше същото и срещайки се случайно на сутринта, оставаха поразени. Кълнях се повече да не го правят, но не можеха да се откажат. Самолюбието, гордостта, страхът да не ги порицаят другите езичници и много други празни мисли ги възпираха от приемането на вярата. На всичкото отгоре, крещейки по улиците: „Мухаммед е магьосник.“, възпрепятстваха и другите.

Една привечер неверниците, събирайки се около Кяабе, решиха: “Да извикаме Мухаммед и да обсъдим ситуацията. Накрая да не сме виновни ние. Да имаме оправдание поне.” Изпращайки човек, поканиха Пратеника на Аллāху теāлй (*алеихиссалйту весселъм*). Той (*салляллāху теāлй алейхи ве селлем*) се отзова на поканата им, дойде в Кяабе и седна пред тях. Езичниците му казаха: „О, Мухаммед! Повикахме те тук, за да се разберем с теб. Кълнем се, че не сме виждали сред арабите човек като теб, който да е причинил толкова проблеми на племето си. Ти порица нашата религия! Поруга божествата ни! Не одобри нашите мисли! Разедини ни, раздели общността ни и ни направи врагове! Какви ли не бели докара до главата ни! Ако по такъв начин, с действията си и с думите си, се стремиш към богатство, то ние сме съгласни да ти дадем и повече. Ако се стремиш към известност и слава, да те обявим за наш господар. Ако искаш да си владетел, да те провъзгласим за такъв и да сме в твоето обкръжение. Ако си под въздействието на нещо, да ти помогнем. Ако е някаква болест, свързана с джинове, да потърсим лек за това...”

Султанът на световите (*салляллāху алейхи ве селлем*) ги изслуша търпеливо и накрая даде следния впечатляващ отговор: „О, курайши! Никое от тези неща, за които споменахте, не съществува у мен. С това, което съм ви донесъл, аз не се стремя нито към богатство, нито към слава и известност, нито пък към власт. Но Всевишният Аллах ме изпрати като пейгамбер при вас и ми низпосла Книга. Заповяда ми да съм благовестител (с Дженнета за повярвалите) и предупредител (срещу Джехеннема за отричащите). Аз ви съобщих повелята на моя Господар и ви наставлявах. Ако приемете това, което ви донесох, то ще ви бъде дял и препитание както на този, така и в отвъдния свят. Ако не приемете и отхвърлите, то докато Всевишният Аллах отсъди между вас и мен, аз ще продължавам да изпълнявам повелите Му и ще търпя всякакви несподоби...”

Ебӯ Джахл, Умеййе бин Халеф и другите езичници казаха: „О, Мухаммед! Знаеш, че няма племе, което да припечелва препитанието си по-трудно от нас. Щом си пейгамбер, помоли се на твоя Господар да премахне тези планини, които ни обграждат и затрудняват! Да разшири нашата страна и да ни дари с реки, като реките в Шам (Дамаск) и Ирак! Освен това да съживи някои наши предци, начело с Кусай бин Киляб, който беше честен и велик човек. И да пийтаме него, дали си прав или не. Ако той потвърди истинността на твоите думи и ако изпълниш нашите искания, ние ще ти повярваме. По такъв начин ще можем да узнаем и положението, което заемаш при твоя Господ. Ако не направиш това за нас, то поискай нещо за себе си от Него. Поискай да ти изпрати едно мелйике, което да потвърди истинността на твоите думи и да те опази от нас. Освен това, твоят Господар да ти даде градини, имения, богатства и да се освободиш от тежкия начин на живот, защото и ти като нас ходиш по пазарите и си изкарваш прехраната!...“

Султанът на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*) им каза: „**Аз не съм ви изпратен с това. Аз ви донесох само това, с което бях изпратен от Аллāху теāлй. И ви го съобщих. Аз не съм такъв човек, че да искам от моя Господ(ар) за себе си (богатство и имоти)... Всевишният Аллах ме изпрати като благовестител (с Дженнета – за тези, които приемат донесеното от мен) и като предупреждаващ с наказание (с Джахеннема – за тези, които не приемат и отричат донесеното от мен). Ако приемете това, което съм ви донесъл, то То ще е дял и препитание за вас както на този, така и в отвъдния свят. Ако не приемете и отхвърлите, то до решението на Всевишния Аллах за отношенията между вас и мен, аз ще продължавам да изпълнявам повелите на моя Господ(ар) и ще търпя всякакви несгоди...**“

Този път пък езичниците рекоха: „Щом твоят Господар, ако пожелае, може да стори всичко, то поискай от Него да разкъса небето на парчета и да го стовари върху главите ни! Докато не го направиш, няма да ти повярваме!“ Мухаммед (*алейхисселām*) им отвърна: „**Това е дело на Аллāху теāлй. Ако пожелае непременно ще го направи.**“ Премайнавайки всякакви граници, неверниците продължиха: „О, Мухаммед! Твоят Господ не знаеше ли, че ние ще седим тук с теб и не ти ли съобщи предварително какво ще те питаме и какво ще искаме от теб? Защо не ти обясни какво да правиш с нас, ако не приемем известното от теб?.. Докато не изпрати мелйикета, които да свидетелстват правотата на твоите думи, няма да ти повярваме. Вече не носим никаква отговорност за теб. Кълнем се, че вече няма да те оставим на мира. Или ние ще те погубим, или ти нас.“ Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) видя, че, вместо да се споразумеят, пропастта между тях растеше, затова стана и си отиде.⁵⁶

След като неверниците отблъснаха по този начин Султана на вселената, Всевишният Аллах им отговори с āйети, низпослани чрез Джебрāил (*алейхисселām*). Извести ги за тежките мъчения, които ги очакват. Меāл на сūra Енām, от четвърти до единадесети āйет:

“**Няма дори едно знамение сред знаменията на техния Господар, (āйет сред āйетите на Корāн-и керим или доказателство сред доказателствата, или**

⁵⁶ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 315

чудо сред чудесата), от което да не са се отвръщали. И взеха за лъжа (отрекоха) правдата (Корън-и керъм), когато тя дойде при тях. Но ще ги достигнат вестите (наказанието) за онова, на което са се подигравали. Не видяха ли (населението на Мекка) колко поколения преди тях погубихме? Те не бяха ли непосредствено известени за това? Дадохме им всички възможности, които не дадохме на вас. Изпратихме им от небето обилен дъжд. Сторихме сред (техните бостани, градини и дворци) реките да текат, но после ги погубихме заради (неблагодарността и) греховете им и създадохме след тях други поколения.

И ако ти бяхме низпослали написана Книга и го пипнеха с ръцете си, онези неверници пак щяха да рекат: “Това не е нищо друго освен явна магия.” Освен това рекоха: “Какво ще да стане ако му бе изпратено мелйике (на Мухаммед (*алеихисселъм*), което да видим и да ни каже, че наистина той е пейгамбер)? А ако бяхме изпратили мелйике (и те не бяха повярвали), щеше да е свършено с тях (щеше да се даде присъда за тяхното унищожение). После нямаше да им се даде отсрочка (дори колкото око да мигне). И ако сторехме него (Пратеника) мелйике, щяхме да го покажем в образа на мъж и пак да ги хвърлим в онова съмнение, в което бяха изпаднали. Подигравах се и на пратениците преди теб, но онези, които им се присмиваха, бяха изцяло заобиколени от беда и мъчение, като наказание за техните подигравки. Кажете: “Вървете по земята и после вижте какъв е бил краят на отричащите пейгамберите!”

Меълът от седми до единадесети айет на сѹра Фуркън е следният: “Неверниците казаха: “Що за пратеник е този? Яде храна като нас и ходи по улиците. Ако беше пратеник, при него щеше да дойде мелйике. Той щеше да има помощници и те щяха да ни съобщят, да ни сплашат с Джехеннем. Или неговият Господ(ар) щеше да му изпрати съкровища или градини и той щеше да яде каквото иска.” Угнетителите един на друг казват: “Ако го последвате този, вие ще сте последвали омагьосан човек.” (О, Любими Мой), погледни какви лоши примери дадох за теб и така се отклони от правилния път, изпадна в заблуда. Вече не могат да излязат от заблуда и да намерят напътствие. Колко велика е славата на Аллăху теълй, че ако пожелае би ти отредил по-доброто от това (в земния живот) - градини, сред които реки текат. Би ти направил дворци!”

Меълът на двадесет и първи айет на същата сѹра е: “Онези, които не се надяват да Ни срещнат, казват: “Какво ще да стане ако ни бяха изпратени мелйикета (които да ни съобщят, че Мухаммед казва истината) или да видим своя Господар? Възгордяват се и прекрочват границата с голяма дързост.”

Меъл на сѹра Себе, девети айет: “Ако Ние бяхме пожелали, щяхме да накараме земята да ги погълне (заради отричането на ясните знамения така, както земята погълна Кăрўн) или щяхме да спуснем върху тях огнени късове от небето.”

Сѹра Исрă, деветдесет и седми айет, меъл: “В Деня Къймет ще ги подкараме по лица - слепи, неми и глухи. Мястото, където ще отидат е Джехеннемът. Всякога, щом позагасне, ще им добавяме пламъци.”

След тези знамения, изпратени по техни адрес, неверниците усилиха още повече своята враждебност. Особено Убей бин Халеф и брат му Умеййе тор-мозеха много Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). Нещастникът Убей, заставайки пред него с изгнила кост в ръка, каза: „О, Мухаммед! Твоят Аллах щял да съживи тази кост, след като изгние, така ли? Значи ти си мислиш, че Той ще може, след като изгние, да съживи това?“ и го направи на прах. После духна върху любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) и продължи: „О, Мухаммед! Кой би могъл да съживи това?“ Пратеникът на Аллāху теāля (*алейхиссалāту весселām*) отговори: „**Да! Всевишният Аллах ще убие и теб, и него... После ще те съживи и ще те хвърли в Джехеннема.**“ След тази случка Всевишният Аллах низпосла следните āйети, меāl: „**Не видя и не разбра ли ясно онзи човек (неверник), че Ние го сътворихме от частица сперма? Въпреки това той се превърна в явен противник. Забравяйки своето сътворение, той Ни даде пример, като каза: „Кой ще съживи тази кост, след като е изгнила и се е разпаднала?“ Кажй, (о, Пратенико Мой): „Ще ги съживи Онзи (т.е. Аллāху теāля), Който ги създаде първия път (от нищото). Той е Този, Който знае подобаващо всяко сътворено същество. Онзи, Който извади за вас огън от зеленото дърво, и ето ви сега от него палите огън! А нима Онзи, Който сътвори небесата и земята, не е способен да сътвори подобни? Той е Съзателят на всичко и знае всичко.**“ (Йāсйн: 77-81)

Вярата на Хāлид бин Сайд

В първите дни на исляма Хāлид бин Сайд сънува странен сън. Сънува, че стои на ръба на Джехеннема и баща му иска да го бутне, но точно в този момент Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) го хвана за кръста и го спаси. Събуди се, плачейки и си каза: „Кълна се, този сън е истински.“ Когато излезе навън, срещна Хазрети Ебӯ Бекр и му разказа съня си. Той му каза: „Сънят ти е истински. Този човек, когото си сънувал, е пратеник на Всевишния Аллах. Веднага отиди при него и му се подчини! Ти ще му се подчиниш, ще приемеш неговата религия и ще бъдеш до него. И той, както си сънувал в съня си, ще те предпази от Джехеннема, а баща ти ще остане вечно там!“

Хазрети Хāлид бин Сайд под въздействието на съня си веднага, без да губи време, отиде в местността Еджād и заставайки пред Мухаммед (*алейхисселām*) го попита: „О, Мухаммед! Към какво призоваваш хората?“ Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) отговори: „**Аз призовавам хората да вярват във Всевишния Аллах, Който няма подобен и равен на Себе Си и в това, че Мухаммед (алейхисселām) е Негов раб и пратеник. Призовавам ги да спрат да се кланят на никакви си камъни, които нито чуват, нито виждат, нито могат да навредят или да помогнат на някого, нито пък имат представа от това, кой им се кланя и кой не.**“ След тези думи Хāлид бин Сайд каза: „Аз свидетелствам, че няма друг бог освен Аллāху теāля и свидетелствам, че ти си Негов пратеник.“ и стана мюсюлманин. Това зарадва много Пратеника на Аллāху теāля (*алейхиссалāту весселām*). След него и жена му Умеййе прие исляма.

Халид бин Сайд (*радияллāху анх*) желаше и братята му да станат мюсюлмани и полагаше много усилия в тази насока. Един от братята му – Омер бин Сайд също стана мюсюлманин. Баща им Ебӯ Ухайха, който бе жесток враг на исляма, като чу, че синовете му Халид и Омер станали мюсюлмани и изпълняват намаз в едно затънтено място на Мекка, веднага изпрати останалите си синове, които не бяха мюсюлмани, да ги доведат. След като дойдоха, баща им ги накара да се откажат от новата им религия и започна да ги обижда и да ги бие. След това каза на Халид бин Сайд (*радияллāху анх*): „Ти си се подчинил на Мухаммед, така ли? Но ти виждаш, че той се противопоставя на своето племе и поругава нашите идоли и предци?“ Хазрети Халид бин Сайд му каза: „Кълна се в Аллах, Мухаммед (*алейхисселām*) казва истината. Аз му се подчиних. Ще умра, но няма да се откажа от вярата си.“ Чувайки тези думи, бащата още повече се разгневи и започна да го бие, докато пръчката не се счупи. После му каза: „О, негоднико! Иди където си искаш! Но се кълна, че няма да те храня повече!“ Хазрети Халид му каза: „Ако ти не ми дадеш нищо, Всевишният Аллах несъмнено ще ме дари с препитание.“ Бащата, заплашвайки останалите си синове, им каза: „Ако някой от вас се осмели да поговори с него, го очаква още по-тежко наказание!“ След това заповяда да го хвърлят в мазето и в жаркото време на Мекка го държа там три дни без вода и храна.

Хазрети Халид бин Сайд намери някакъв начин и успя да избяга от баща си. Баща му бе покосен от тежка болест, но и в това тежко състояние, лежейки болен, заради враждата си към исляма, той не престана да казва: „Ако оздравея и се изправа на крака, всички в Мекка ще се кланят на нашите идоли. Никой няма да може да се кланя на други богове...“ Халид (*радияллāху анх*), за да предпази религията си и братята си мюсюлмани от това враждебно отношение на баща си, вдигайки ръце се помоли: „О, Творецо на световите! Баща ми да не надвие тази болест!“ Всевишният Аллах прие молбата му, Ебӯ Ухайха не можа да се оправи и почина.

Приемането на исляма от Мусаб бин Умейр

Мусаб принадлежеше към едно от благородните и знатни семейства на племето Курайш. Когато чу благословените слова на Пейгамбера ни (*саллялāху алейхи ве саллем*) в сърцето му се зароди голяма любов и копнееше колкото се може по-скоро да се види с него. Накрая отиде в къщата на Еркām (Дār-ул Еркām) и стана мюсюлманин. Като разбраха за това, баща му и майка му започнаха да го изтезават. Затвориха го в мазето и го държаха дни наред без храна и вода. В най-голямата жега го подложиха на жестоки и нечовешки мъчения, но Хазрети Мусаб бин Умейр, чието сърце бе пълно с вяра, показва голямо търпение и не се отказа от вярата си.

Преди да приеме исляма, Хазрети Мусаб живееше охолно, защото родителите му бяха богати, състоятелни хора. И всички му завиждаха. След приемането на исляма, родителите му го лишиха от всичко и го подложиха на мъчения. Един ден Мусаб бин Умейр (*радияллāху анх*) отиде при Пратеника на Аллāху теāля (*алейхиссалāту весселām*). Хазрети Али, който по това време се намираше там, предава неговото идване по следния начин: „Когато седяхме с Пратеника на Аллāху теāля при нас дойде Мусаб бин Умейр. Беше облечен в

закърпени дрехи. Състоянието му беше плачевно. Виждайки това негово състояние, благословените очи на Расулюллах се напълниха със сълзи. За него, за човека, който въпреки мъченията и беднотията не се отрече от своята религия, Пратеникът на Аллāху теāлā каза: „Погледнете този човек, чието сърце е озарено от Всевишния Аллах. Бях свидетел на това, как неговите родители го хранеха с най-добрите храни и питиета. Любовта към Всевишния Аллах и към Неговия пратеник го доведоха до това състояние.“

ПРЕСЕЛЕНИЕТО В АБИСИНИЯ (ЕТИОПИЯ)

На петата година от съобщаването на пророчеството на Мухаммед (*aleyхисселām*) броят на мюсюлманите, въпреки мъченията на идолопоклонниците, продължаваше да се увеличава. Успоредно с това се увеличаваха и изтезанията на езичниците – ставаха все по-непоносими и по-нечовешки. Дори бяха разкъсали Хазрети Сумеййе на части. Цялата тази жестокост измъчваше много Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). Изпълненото му с милосърдие сърце не можеше вече да понесе всичко това. И един ден, събирайки сподвижниците си, им каза: „**О, сподвижници мои! Разпръснете се из света! Всевишният Аллах скоро пак ще ви събере на едно място.**“ Те го попитаха: „О, Пратенико на Аллах, къде да отидем?“ Тогава той насочи благословената си ръка към Хабаша (Абисиния) и каза: „**Ето там! В земите на Хабаша**⁵⁷, защото там има владетел, при когото не се угнетява никой. Това е страната на правдата. Стойте там, докато Аллāху теāлā не ви отвори път за спасение от страданията.” По този начин Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*), който още след раждането си произнесе думите: „**Моя общност! Моя общност!**“, реши да спаси сподвижниците си (Есхāб) от мъченията на угнетителите и жертвайки живота си в името на тяхното спасение, сам да продължи борбата с тях. След това негово разрешение за преселение, една част от сподвижниците, напускайки родните си места, започнаха да се преселват. Болката от раздялата с любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе твърде голяма...

В това първо преселение се включиха Хазрети Осмāн и жена му Рукаййе бинти Расулюллах (дъщерята на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*)), Ебӯ Хузейфе и жена му Сехле бинти Сухейл, Зубейр бин Аввām, Мусаб бин Умейр, Абдурахмāн бин Авф, Ебӯ Селеме бин Абдулесед и жена му, Умму Селеме, Хāтиб бин Амр, Āмир бин Рабīа и жена му Лейлā бинти Ебӯ Хасме, Осмāн бин Мазӯн, Ебӯ Себра бин Ебӯ Рухм и жена му Умму Гулсум бинти Сухейл, Сухейл бин Бейдā, Абдуллах бин Месӯд (*радияллāху анхум*).⁵⁸

Във връзка с преселението на Хазрети Осмāн, Пейгамберът ни (*aleyхиссалāту vessелām*) казва: „**Несъмнено, Осмāн е първият човек след пейгамбера Лӯт, който се преселва заедно с жена си.**“

⁵⁷ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 194; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 321; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 203-204; Ибн Кесйр, *ел-Бидāйе*, III, 94

⁵⁸ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 205-210; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 204

Сподвижниците, една част върху животни, друга част пеша, тайно излязоха от Мекка. Плащайки на търговци, те се качиха на кораби и през Червено море успяха да се доберат до Хабаща. Неверниците научиха за това и тръгнаха след тях, но усилията им бяха напразни и отчаяно се върнаха назад.

Негусът на Хабаща се отнесе много добре с мюсюлманите. Прие ги в пределите на своята родина. Във връзка с пребиваването си в Хабаща сподвижниците казват: „Тук ние видяхме добросъседство и покровителство. Бяхме в неприкосновеност – ние и нашата религия. Не чувахме неприятни думи. Спокойно изповядвахме религията си.“⁵⁹

Приемането на исляма от Хазрети Хамза

С всеки изминал ден гласът на исляма ставаше все по-силен и мощен и достигаше все по-далече и по-далече. Това въбесяваше езичниците, които, въпреки огромните си усилия, не можеха да предотвратят и възпрепятстват неговото разпространение.

В книгите „Далйил-ун нубувве“ и „Меъридж-ун нубувве“ се съобщава следното: Един от езичниците на име Велйд притежаваше един идол, на който неверниците, събирайки се на възвишението Сафā, се покланяха. Един ден Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) отиде при тях и ги призова към исляма. Един джин-неверник, се вмъкна в идола и наговори неприлични неща по адрес на любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*). Това го разстрои много. След няколко дни, едно невидимо същество, поздравявайки Мухаммед (*алейхисселām*), му каза: „О, Расūляллах (Пратенико на Аллах)! Един джин-неверник е наговорил неприятни неща по ваш адрес. аз го намерих и го убих. Ще благодарите ли утре да дойдете на възвишението Сафā? Вие пак ще ги призовете към исляма, а аз, вмъквайки се в този идол, ще ви възхвалявам.“ Пророкът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) прие предложението на този джин на име Абдуллах.

На другия ден отиде на възвишението Сафā и отново призова неверниците към исляма. Там бе и Ебӯ Джехл. Джинът-мюсюлманин се промъкна в идола, намиращ се в ръцете на езичниците, и започна да реди стихове, възхваляващи исляма и любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*). Чувайки тези думи, неверниците направиха на парчета намиращия се в ръцете им идол и се нахвърлиха върху Пратеника на Аллāху теāля (*алейхиссалāту весселām*). Благословените му коси се разпиляха, благословеното му лице бе обляно в кръв, но той, показвайки голямо търпение, им каза: „**О, курайши! Вие ме удряте, но аз съм вашият пейгамбер.**“ и се прибра вкъщи. Цялата тази случка бе видяна от една слугиня.

По това време Хамза бе на лов в планината. В момента, в който се готвеше да пусне стрелата си по една газела, тя проговори: „О, Хамза! Би било по-добре, вместо да стреляш по мене, да стреляш по тези, които искат да убият братовия ти син.“ Хамза, чудейки се на думите на газелата, бързо тръгна към

⁵⁹ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 194-204; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 321-332; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 204

дома си, но преди да се прибере вкъщи, по навик, при всяко връщане от лов, той се отбиваше в Харām-и Шерйф и извършваше тавāф. И този път направи същото. По време на тавāфа при него дойде слугинята и му разказа за това, което Ебӯ Джехл бе сторил на Мухаммед (*aleyħisselām*). Хамза като чу, че са обидили племенника му, веднага се въоръжи и отиде при неверниците. Обръщайки се към Ебӯ Джехл, каза: „Ти ли си този, който оскърби моя племенник? Ето – неговата религия е и моя. Ако имаш смелост, опитай се да сториш и на мен това, което си сторил на него.“ и удряйки с лъка си по главата му, го рани тежко. Намиращите се там неверници тъкмо се канеха да нападнат Хамза, но Ебӯ Джехл им каза: „Не го докосвайте! Хамза е прав. Аз оскърбих племенника му.“ След като Хамза си тръгна, Ебӯ Джехл, който много добре знаеше каква силна и почтена личност е той, предупреждавайки приятелите си, им каза: „Никой да не го докосва. Може да ни се ядоса и да стане мюсюлманин. По този начин Мухаммед ще укрепне, ще добие повече мощ.“

Хамза отиде при Пророка ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и му каза: „О, Мухаммед! Отмъстих на Ебӯ Джехл. Целият е в кръв. Не се разстройвай, радвай се!“, „**Аз не се радвам на такива неща.**“ отговори любимият ни Пейгамбер (*aleyħissalāту vesselām*). Тогава Хамза каза: „Готов съм на всичко, което ще те зарадва!“ Мухаммед (*aleyħisselām*) му каза: „**Аз бих се зарадвал само тогава, когато ти приемеш исляма и спасиш скъпото си тяло от огъня на Джехеннема.**“ След тези думи на племенника си, Хазрети Хамза веднага стана мюсюлманин. За него бе низпослано знамение. Според Хазрети Абдуллах ибн Аббās: “В Корāн-и керйм, в 122-и āйет от сӯра Енām, човекът, който е съживен и осветен със светлина е Хазрети Хамза, а лутащият се в тъмнина е Ебӯ Джехл.”

Хазрети Хамза, отивайки при неверниците, им съобщи, че е приел исляма и че е готов да жертва живота си за Любимия на Всевишния Аллах (*aleyħissalāту vesselām*). След това им прочете касйда, в която се казваше: „Хвала на Аллāху теāля, Който склони моето сърце към исляма и истината. Тази религия е изпратена от Господа на световите – Всезнаещия, Всемилолюбивия, Всемогъщия Аллах. При четене на Свещения Корāн от очите на притежаващите сърце и разум се стичат създи. Свещеният Корāн е низпослан на Мухаммед (*aleyħisselām*) на ясен и разбираем език под формата на āйети. Той, Мухаммед Мустафā, е благословена и уважавана личност. О, езичници! Да не сте посмели да използвате груби и оскърбителни думи по негов адрес. Но ако имате такова намерение, то това може да го извършите само през трупа ни (през трупа на мюсюлманите).“

Приемането на исляма от страна на Хазрети Хамза зарадва много любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*). С присъединяването му в техните редици мюсюлманите се сдобиха с голяма сила.

Положението коренно се промени, защото жителите на Мекка знаеха какъв мъжествен, храбър и голям герой е Хамза (*радияллāху анх*). Езичниците, които се страхуваха от неговия безпощаден и остър меч, вече не можеха да докоснат мюсюлманите безпричинно и да се отнасят с тях лошо.⁶⁰

⁶⁰ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 151-153; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 291-292

Приемането на исляма от Хазрети Омер

Ислямската религия се разпространяваше с всеки изминал ден и светлината на Свещения Корън осветяваше душите на все повече хора. Грешниците, приемайки дара на Всевишния Аллах – вярата, откриваха напътствието. Тези, удостоени с честта да станат част от сподвижниците (Есхāб-и кирām), благословени хора не се разделяха от Пратеника на Аллāху теālя (*салляллāху алейхи ве селлем*). Всяко едно негово мъничко желание, всеки един негов знак прие-
маха за важна заповед и се състезаваха за неговото изпълнение, дори бяха готови да пожертват живота си за това. Тревогата и безпокойството на езичниците пък достигна пределната си фаза, защото един от най-големите храбречи – Хамза (*радияллāху анх*) стана мюсюлманин и премина в редиците на вярващите. Това неочаквано събитие ги вбеси напълно.

Един ден синът на Хаттāб – Омер (тогава все още не бе мюсюлманин) излезе от дома си с намерение да убие Пратеника на Аллāху теālя (*салляллāху алейхи ве селлем*). Откри го в Месджид-и Харām (Свещената джамия), където изпълняваше намāз. Изчаквайки свършването на намāза, започна да го слуша. В това време Любимият на Аллāху теālя (*aleyхиссаляту весселām*) четеше сūra „Ел-Хакка“:

„Денят Къямет, който е истина, ще настане! Какво е Денят Къямет, който е истина? Кой ти съобщи за Деня Къямет, който е истина и ще настане? Самудяните и адитите отрекоха Къямета, от чийто ужас ще треперят сърцата. Самудяните, заради покварата си, бяха погубени от Вика (на Джебрāил (*aleyхисселām*)). А адитите бяха погубени от унищожаваш, издаващ тътен, свиреп и мощен ураган. Накара го Той да вилнее срещу тях седем нощи и осем дни поред. (Докара ги до такова състояние, че ако беше там) щеше да видиш как са загинали и паднали като кухи финикови палми, откъснати от корените си! Сега виждаш ли някой останал от тях?

И Фараонът, и онези преди него, и народите на сринатите селища (на Лӯт) вършеха същата грешка (съдружаване и непокорство). И се възпротивиха на пратеника от своя Господ (на Лӯт (*aleyхисселām*) и на другите), затова ги настигна наказание, по-силно от това на другите общности. Наистина Ние, когато водата покри всичко (по време на потопа на Нӯх), ви (т.е. предците ви, причини за вашето съществуване) понесохме в кораб, за да сторим това поука за вас и да го запомнят, наизустят помнещи уши. Когато се протръби с Рога първия път, земята и планините ще бъдат вдигнати и разклатени. В онзи ден ще настане Къямет. Небето, загубило сила и твърдост, ще се разцепи и разпръсне. И ангелите ще са по краищата му. (Ще чакат заповедта на Господаря си.) В този Ден осем мелāйикета (от намиращите се около небето) ще носят Арша на твоя Господ. В този Ден ще бъдете изправени (пред Аллāху теālя за равностетка). Така, че (за Аллāху теālя) няма да остане скрита и една ваша тайна (която в земния живот си мислихте, че криете).

И тогава онзи, чиято книга му се даде в дясната ръка, (радвайки се) ще каже: „Вземете и прочетете моята книга, защото аз без съмнение знаех, че ще получа своята равностетка.“ Той е в живот, от който е доволен. Във висок Дженнет. (Плодовете) ще са толкова близо, че лесно ще могат да бъ-

дат откъснати. (На тях ще им се каже:) **“Яжте, пийте и добър апетит в замяна на праведните дела, които сте вършили в отминалите дни (земния живот)!”**

А що се отнася до онзи, чиято книга се даде в лявата му ръка, ще каже: **„О, да не ми бе давана моята книга и да не бях узнал каква е моята равностметка! О, да бе сложила (смъртта) окончателен край на всичко (и да не бях възкръснал)! Не ми помогна с нищо моето богатство. Властта (силата, доказателството и всичко, което имам) ме напусна и пропадна. (Аллāху теāля ще нареди на ангелите в Джехеннема:) “Хванете го и го вържете (вържете ръцете му за врата)! После го хвърлете в огъня с пламъци! После във верига, дълга седемдесет аршина, го сложете (отново) там! Защото той не повярва във великия Аллāху теāля. (Освен че не хранеше, а) и не подканваше да бъде нахранен нуждаещият се, затова Днес няма тук за него ближен (и приятел, който да го съжали), нито храна освен гълсин (гной от обитателите на Джехеннема, примесена с кръв). Ядат го само тези, които (съзнателно) допускат грешки (т.е. неверниците)...“**

Хазрети Омер слушаше с възхищение любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*). Никога в живота си не бе чувал такива прекрасни думи. По-късно, самият той разказва така: „Бях възхитен от гладкостта, правилността и подредбата на тези думи. Казах си: „Кълна се, този наистина е поет, както твърдят и курайшите!“ В този момент Пратеникът на Аллāху теāля (*алейхиссалиātu vessелām*) продължи да чете:

„Кълна се в това, което виждате и в това, което не виждате, без съмнение той (Корāн-и керйм) е слово, изпратено от Аллāху теāля на Пратеник с много висока чест, а не е слово на поет. Колко оскъдно вярващи хора сте вие...“

Хазрети Омер: „Пак си казах: „Този сигурно е гадател, защото прочете моите мисли!..“ Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) продължи да чете:

„И не е и слово на гадател. Колко оскъдно мислещи хора сте вие!... Той (Корāн-и керйм) е низпослан от Господа(ря) на световете (на Мухаммед (*алейхисселām*), посредством Джебрāил (*алейхисселām*)). И ако той (Пророкът) Ни приписваше някакви слова (които не сме казвали), без съмнение щяхме да му отнемем дясната ръка (неговата сила и мощ), после да му разкъсаме вената на сърцето (нямаше да го оставим жив). И тогава никой сред вас нямаше да може да възпре това. Без съмнение То (Корāн-и керйм) е ясно наставление за богобоязливите. Ние без съмнение знаем, че сред вас (както има потвърждаващи, така) има (и) отричащи. Без съмнение (в отвъдния живот) Той (Корāн-и керйм) е (неизбежен) копнеж за неверниците (които ще видят благата, дадени на потвърждаващите го). Без съмнение Той (Корāн-и керйм) е хакк-ул якйн. (Той издига до степента хакк-ул якйн онези, които го следват и се подчиняват на неговите заповеди и забрани.) Затова прославяй името на великия ти Господ(ар)!“

„Когато Расūлюллах прочете цялата сūra, в сърцето ми се появи любов към исляма.“ каза Хазрети Омер.

Три дни след като Хамза (*радияллāху анх*) стана мюсюлманин, Ебӯ Джехл събра неверниците и им каза: „О, курайши! Мухаммед поруга божествата ни. Каза, че нашите предци горят в Джехеннема и че ние също ще отидем там.

Нямаме друг изход, освен да го убием. На този, който го убие ще дам сто червени камили и много злато.“ Любовта на Омер бин Хаттаб към исляма в миг се изпари от сърцето му и скачайки от мястото си, каза: „Никой друг освен сина на Хаттаб не е достоен за тази работа.“ Курайшите го аплодираха и казаха: „Хайде, сине на Хаттаб! Да те видим!“

Омер опас меча си и тръгна да изпълнява обещанието си. По пътя срещна Нуайм бин Абдуллах, който го попита: „О, Омер, накъде си се запътил така ядосан?“ Той отговори: „Отивам да убия Мухаммед, който раздели обществото ни и превърна братята във врагове.“ Нуайм каза: „О, Омер! Тази работа е много трудна. Сподвижниците му не се отделят от него, за да не го сполети нещо лошо. Много е трудно да се доближиш до него. И да го убиеш, няма да можеш да се отървеш от Абдулмутталибовите синове.“

Тези думи ядосаха много Хазрети Омер. Той го попита: „Да не би и ти да си от тях?“ и хващайки се за меча си, каза: „Първо да свърша твоята работа!“ Тогава Нуайм каза: „О, Омер! Ти остави мене, а отиди при сестра си Фатима и мъжа ѝ Сайд бин Зейд, и те станаха мюсюлмани.“ Хазрети Омер не му повярва, но Нуайм продължи: „Ако не вярваш, иди и питай! И ще разбереш.“

Ако Хазрети Омер бе успял да изпълни своето намерение (да убие Пратеника на Аллāху теāля *(салляллāху алейхи ве селлем)*), щеше да се премахне религиозното разделение, но пък щеше да се появи друг проблем – кръвното отмъщение, един от обичаите на арабите, и Курайш щеше да се раздели на два лагера, между които щеше да има нестихващи кръвопролития. По такъв начин щеше да бъде убит не само Омер бин Хаттаб, но и всички от рода Хаттаб. Но от яд силният и храбрият Омер бин Хаттаб не успя да помисли за това. Веднага, за да узнае истината, отиде в къщата на сестра си. Съвсем наскоро бе низпослана сūra „Тā Хā“ и Сайд и Фатима (*радияллāху анхум*) четяха новите знамения заедно със сахāбина (сподвижника) Хаббāб бин Ерет, когото поканиха в дома си. Хазрети Омер чу техните гласове и почука много силно на вратата. Виждайки ядосания и препасалия меча си Омер, скриха Хазрети Хаббāб и свитъка със знаменията. След това отвориха вратата. Като влезе вътре Хазрети Омер ги попита: „Какво четяхте?“, „Нищо.“ отвърнаха те. Той се разгневи още повече и им каза: „Това, което чух за вас е било истина, и вие сте се заблудили от неговата магия.“ Хвана Хазрети Сайд за врата и го повали на земята. Фатима (*радияллāху анхā*) се опита да защити мъжа си и получи един силен шамар по лицето. Като видя стичащата се кръв по лицето на сестра си, Хазрети Омер я съжали. Но тя, не обръщайки внимание на болката и разкървавеното си лице, подтикната от силната си вяра и осланяйки се на Аллāху теāля, му каза: „О, Омер! Как не те е срам пред Всевишния Аллах? Защо не вярваш на Неговия пратеник? Ето, аз и моят съпруг бяхме удостоени с честта да станем мюсюлмани. И да ни убиеш, пак не бихме се отказали от вярата си.“, след това произнесе шехāда.

Тази непоколебима вяра на сестра му накара Хазрети Омер да омекне. Седна на земята и с мек глас ги помоли: „Извадете най-последна книга, която четяхте.“ Фатима (*радияллāху анхā*) му каза: „Докато не се пречистиш, няма да ти я дам.“ Хазрети Омер извърши пълно обредно умиване (гусюл абдест). След това Фатима (*радияллāху анхā*) донесе свитъка и му го даде. Хазрети Омер бе много добър четец. Започна да чете сūra „Тā Хā“. Красноречието на

Корāн-и керйм, дълбокото му смислово съдържание и величество смекчиха сърцето му. След прочитането на 6-и айет, меъл („Негово е всичко на небесата и на земята, и на всичко между тях, и всичко под пръстта (седемте слоя) .““) потъна в дълбоки мисли. Попита сестра си: „О, Фāтима! Всички тези безброй създания на вашия Аллах ли са?“, „Да, така е! Нима съществува някакво съмнение?“ отговори тя. Удивлявайки се на това, Хазрети Омер каза: „О, Фāтима! Ние имаме около хиляда и петстотин идоли от злато, сребро, бронз и камък, но нито един от тях не притежава нищо на земята.“ След това прочете още малко:

„Няма друг истински бог освен Аллāху теāлй, който да заслужава поклонение. Най-прекрасни са неговите имена.“ (меъл на Tā Xā: 8) Замисли се над този айет и каза: „Наистина е много правилно.“ Чувайки тези негови думи, Хаббāб (*радияллāху анх*) изскочи от своето укритие, произнесе текбйр и му каза: „Радвай се, о, Омер, защото Расūлюллах, отправяйки ду'ā към Аллāху теāлй, призова: **„О, Господарю, укрепи исляма с Ебў Джехл или с Омер!“** и ето това щастие споходи теб.“

Този айет и тази ду'ā изтриха враждебността от сърцето на Хазрети Омер и то се изпълни с любов към Расūлюллах (*сāляллāху алейхи ве селлем*). Веднага ги попита: „Къде е Пратеникът на Аллāху теāлй?“ Тогава любимият ни Пейгамбер (*aleyхиссāлйту весселām*) се намираше в къщата на Хазрети Еркām и наставляваше сподвижниците си. Те, от своя страна, гледаха сияйното му лице и биваха удостоени с това да слушат неговите сладки и омайващи слова. Сърцата им се полираха, изпитваха безкрайно задоволство и радост, изпадаха в неописуеми състояния. Душите им намираха покой.

Идването на препасалия меча си Хазрети Омер бе забелязано от къщата на Еркām. Внушителният му вид накара сподвижниците да наобиколят Пратеника на Аллāху теāлй (*сāляллāху алейхи ве селлем*). Хазрети Хамза каза: „Няма за какво да се притесняваме. Ако е дошъл с добро, добре дошъл е. В противен случай, ще накарам главата му да изхвърчи още преди да си е извадил меча.“, но Расūлюллах (*сāляллāху алейхи ве селлем*) каза: **„Сторете му път, за да влезе!“**

Идването на Хазрети Омер бе предварително съобщено от Джебрāил (*aleyхисселām*), затова Пейгамберът ни (*aleyхиссāлйту весселām*) го посрещна с усмивка и каза на сподвижниците си: **„Оставете го!“** Хазрети Омер се приближи и коленичи пред Любимия на Аллāху теāлй (*сāляллāху алейхи ве селлем*). Той (*aleyхиссāлйту весселām*) го хвана за ръката и му каза: **„Приеми исляма, о, Омер!“** Тогава Хазрети Омер с чисто сърце веднага произнесе шехāда и стана мюсюлманин. Радостните текбйри на сподвижниците – „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ се издигнаха до небесата.

Хазрети Омер разказва: „По времето, когато станах мюсюлманин, сподвижниците се криеха и тайно извършваха религиозните си задължения (ибāдети). Това много ме натъжи и аз попитах Пратеника на Аллāху теāлй: „О, Расūляллах! Ние не сме ли на правия път?“, „Да, така е. **Кълна се във Всевишния Аллах, в Чиято Длан е съществуването ми, и живи да сте, и мъртви да сте, вие сте на правия път.**““ отвърна той. Тогава аз му казах: „О, Пратенико на Аллах! След като ние сме на правия път, а езичниците са в заблуда, тогава защо си крием религията? Кълна се в Аллах, без никакво съмнение, ре-

лигията на Всевишния Аллах ще възтържествува в Мекка. Ако племето ни се отнася с нас съвестно ще е много добре, ако ли не – ще се борим с тях.“ Но Расул-уллах ме предупреди: **“Ние сме твърде малко на брой!”**, а аз му рекох: „О, Пратенико на Аллах! Кълна се във Всевишния Аллах, Който те изпрати като истински пратеник, няма да остане нито едно езическо общество, пред което, без никакво притеснение и страх, да не разкажа за исляма. Да излезем вече.“ Моето предложение беше прието и излизайки на улицата, подредени в две редици, ние се отправихме към Месджид-и Харām. Едната редица оглавяваше Хамза, а другата – аз. Крачейки твърдо, влязохме в Месджид-и Харām. Курайшите гледаха ту към мен, ту към Хамза. Бяха изпаднали в такава скръб, че сигурно през живота си не бяха изпитвали такова отчаяние.“

Ебӯ Джехл, не очаквайки такова завръщане, каза на Хазрети Омер: „О, Омер! Какво е това?“ Омер (*радияллāху анх*), без да му обръща внимание, каза: „Ешхеду ен ля иляхе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухӯ ве расӯлюх“ Ебӯ Джехл бе зашеметен от случващото се. Не можа да каже нищо. Хазрети Омер, обръщайки се към езичниците, каза: „О, курайши!.. Знаещите ме знаят! Тези, които не знаят, да знаят, че аз съм Омер – синът на Хаттāб. Ако някой желае да остави жена си вдовица и децата си сираци, нека помръдне от мястото си. Ще го направя на парчета с моя меч.“ След тези негови думи курайшите мигновено се разпръснаха и се отдалечиха оттам. Пратеникът на Аллāху теāля (*салияллāху алейхи ве селлем*) и славните му сподвижници, подреждайки се плътно един до друг в редица (образувайки саф) и произнасяйки на висок глас текбър („Аллāху екбер! Аллāху екбер!“), за първи път изпълниха намāз на открито в Месджид-и Харām.⁶¹

След приемането на исляма от Хазрети Омер бе низпослан 64-и āйет на сӯра Енфāl, меāl: **„О, Пейгамбере Мой, като помощници са ти достатъчни Аллāху теāля и вярващите, които те следват.“** Хората, които се двоумяха дали да приемат исляма или не, като разбраха, че Омер (*радияллāху анх*) е станал мюсюлманин, веднага го последваха. Вече броят на мюсюлманите растеше като лавина.

Второто преселение в Абисиния

До мюсюлманите, намиращи се в Хабаша (Абисиния), достигна невярната вест, че в Мекка мюсюлманите и езичниците са постигнали помирение. Получавайки тази вест, си казаха: „Нашето преселение беше поради враждебното отношение на езичниците. Тяхната враждебност вече се е превърнала в приятелство. Щом са се помирили, тогава да се върнем и да получим честта да служим на Пратеника на Аллāху теāля.“ Взеха разрешение от владетеля на Хабаша и се върнаха в Мекка. Пристигайки в Мекка, разбраха, че новината бе лъжлива.⁶² Отидоха при Пейгамбера ни (*салияллāху алейхи ве селлем*) и му разказаха надълго впечатленията си от гостоприемната страна. Разказаха за това, как водата, въздухът и плодовете на Хабаша укрепват човека; че в тази страна

⁶¹ Ибн Исхāk, *ес-Сйре*, 160-165, 221-229; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 342-350; Сухейлӣ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 119

⁶² Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 205

има четири места за правене на ибāдет и в тях всеки ден се колят камили, овце и се канят бедните и самотни хора, как самият владетел, посещавайки ги, им дава доверие и им помага.⁶³

След завръщането на сподвижниците в Мекка, езичниците (съдружаващите, идолопоклонниците) отново започнаха да ги подлагат на мъчения. Насилието им се увеличаваше все повече и повече и един ден Хазрети Осмāн каза на Пейгамбера ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*): „О, Расūляллах! Хабаша е много подходящо място за търговия. Едномесечната търговия би донесла много печалби. Докато Всевишният Аллах не определи място за преселение, за мюсюлманите няма по-подходящо място оттам. Най-малкото, ще се освободят от преследването на курайшските угнетители. А и негусът се отнесе с нас много добре.“ Тогава Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) каза: **„Върнете се обратно в Хабаша, за да бъдете предпазени с името на Аллāху теāля!“** Хазрети Осмāн рече: „О, Расūляллах! Ако благоволите да отидете там, може и те да станат мюсюлмани. Те са хора на Писанието и бързо ще приемат исляма и няма да щадят помощта си.“ Любимият ни Пейгамбер (*aleyhissalātu wesselām*) му отговори: **„Не ми е повелено да съм в леснина и спокойствие. Относно преселението чакам повелята на Всевишния Аллах. Ще постъпя така, както ми бъде повелено.“**

Според едно предание, една група от сто и един души се отправи за втори път към Хабаша. За предводител на групата бе назначен Хазрети Джа'фер бин Ебū Тāлиб. Вярващите благополучно се добраха до страната на негуса. За това преселение разказва уважаемата съпруга на Пратеника на Аллāху теāля (*саллаллāху алейхи ве селлем*) – Умму Селеме (*радияллāху анхā*):

„Когато пристигнахме в Хабаша, ние срещнахме един много добър съсед. Този съсед бе негусът – владетелят на Хабаша. Той изпълни всички наши желания. Извършвахме свободно религиозните си задължения и никой не ни преследваше. Не чувахме нито една лоша дума.“

Научавайки за това, мекканските неверници решиха да изпратят двама свои представители при владетеля на Хабаша. Пригответи му много скъпи подаръци, сред които и голямо количество мекканска преработена кожа, която той много харесваше. Пригответи бяха и подаръци за религиозните водачи и държавниците на негуса. За тази работа бяха назначени Абдуллах бин Ебū Рабīа и Амр бин Āс. Тези двама представители получиха много строги указания за това, какво да говорят пред негуса. Казано им бе: „Преди да се срещнете и да разговаряте с владетеля, раздайте подаръците, предназначени за неговите епископи и командири. След това поднесете подаръка на негуса. След като раздадете подаръците, поискайте да ви предадат мюсюлманите. Не давайте възможност на негуса да се вижда и да разговаря с тях.“⁶⁴

Представителите пристигнаха в Хабаша, срещнаха се с приближените на владетеля, раздадоха подаръците им и казаха: „Сред нас се появили някакви хора, които измислиха непозната за нас и за вас религия. Ние искаме да върнем тези хора в родината им. Постарайте се да ни предадете тези хора, без да се срещат с владетеля. Тези, които най-добре ще се справят с тях, са техните

⁶³ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 194; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 364; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 208

⁶⁴ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 195; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 334

родители и съседи. Те най-добре ги познават.“ Епископите приеха предложението им. След това представителите на Мекка поднесоха подаръците на негуса. Той прие техните подаръци и поканвайки ги, се среща с тях.

Представителите на Мекка казаха на негуса: „О, владетелю! Група наши хора са потърсили убежище във вашата страна. Тези хора не само, че изоставиха религията на своя народ, но и вашата религия не приели. Имат си тяхна измислена религия. Нито ние, нито пък вие познавате тази религия. Благородните мъже на тяхното племе, а това са бащите и най-близките роднини на приютилите се във вашата страна, ни изпратиха с молба да ни помогнете да ги върнем обратно, защото те ги познават най-добре...“ Най-голямото желание на Амр бин Ёс и на Абдуллах бин Ебу Рабиа бе негусът да ги послуша и да действа съобразно техните искания. Епископите, взимайки думата, подкрепиха двамата представители: „Правилно казват. Техните хора по-добре ще знаят как да се грижат за тях, по-добре ще преценят кое харесват и кое не. Затова им предайте тези хора, за да ги върнат в родината им.“

Тези думи ядосаха много владетеля и той каза: „Кълна се, няма да им предам тези хора. Не мога да изменя на хората, потърсили убежище в моята страна. Те са предпочели именно мен и са дошли тук, в моята страна. Затова ще ги покая и ще изслушам и тях. Ако преселилите се отговарят на техните описания, ще ги отпратя заедно с тях. Ако ли не – ще ги защитавам и докато живеят тук, ще се отнасям с тях много добре.“ Преди време негусът бе чел небесните книги и от тях узна, че е наближило идването на пратеника Мухаммед (*алейхисселям*), че неговото племе няма да му повярва и ще го застави да напусне Мекка.

Негусът попита представителите на Курайш: „Кого следват тези хора?“ Те отговориха: „Мухаммед.“ Чувайки това име разбра, че става дума за Пейгамбера (*салляллаху алейхи ве селлем*), но не се издаде. Зададе им още един въпрос: „Той какъв мезхѐб (път) и каква религия следва и към какво призовава хората?“ Амр отговори: „Той не следва никакъв път.“ Тогава негусът им каза: „Как ще ви предам хората, които са намерили убежище при мен и за религията, на които нищо не знам? Нека да повикаме мюсюлманите и да се изяснят нещата. Да узнай и тяхната религия.“ Поканиха в двореца и мюсюлманите.⁶⁵

Мюсюлманите започнаха да обсъждат помежду си какво да кажат на владетеля, че хем той да го хареса, хем да е по негов вкус. Джа'фер (*радияллаху анх*) каза: „Кълна се в Аллаху теаля, нашите знания се състоят от това, което ни е съобщил Пратеникът на Аллаху теаля. Каквито и да са последствията, ние ще ги приемем.“ Всички бяха съгласни с него и единодушно приеха той да говори пред владетеля.

Владетелят събра своите учени. След това доведе и мухаджирите (мюсюлманите преселници). Те поздравиха със селям владетеля, но не му се поклониха доземи. Негусът ги попита: „Защо не се поклонихте?“ Те му отговориха: „Ние не се покланяме на никого, освен на Всевишния Аллах. Нашият Пейгамбер ни забрани и ни предупреди: „**Земният поклон (седжде, суджуд) е специфичен само за Всевишния Аллах.**“

⁶⁵ Ибн Исхак, *ес-Сйре*, 195; Ибн Хишам, *ес-Сйре*, I, 332

Негусът продължи да ги пита: „О, преселници! Кажете ми, защо дойдохте в моята страна? Какво е вашето състояние? Не сте търговци и нямате никакви искания. Какво представлява този ваш Пейгамбер? Защо не поздравявате така, както поздравяват вашите сънародници?“ Джа'фер (*радияллāху анх*) каза: „О, Владателю! В самото начало искам да кажа три неща. Ако казвам истината, потвърдете истинността на моите думи, ако лъжа, опровергайте. Но първо наредете, от тези двамата да говори само единият.“ Амр бин Ёс предложи: „Нека аз говоря.“ Тогава негусът каза: „О, Джа'фер, пръв ти започни да говориш.“ И Хазрети Джа'фер започна: „Аз имам само три въпроса. Питайте този човек, ние избягали роби ли сме, които трябва да се хванат и да се върнат на своите господари?“ Негусът попита: „О, Амр! Те роби ли са?“ Амр отговори: „Не, те не са роби. Свободни хора са.“ Джа'фер (*радияллāху анх*) зададе следващия си въпрос: „Да не би ние да сме пролели нечия кръв и трябва да бъдем върнати на тези, чиято кръв е пролята?“ Негусът попита: „Тези безпричинно човек ли убиха?“ Амр отговори: „Не, не са пролели нито една капка кръв.“ Хазрети Джа'фер зададе и третия си въпрос: „Да сме взимали несправедливо нещо от някого, да сме длъжници на някого?“ Негусът рече: „О, Амр! Ако тези хора имат дългове, дори и много злато да дължат, аз ще ги платя, вие само кажете.“ Амр отговори: „Не, дори и един кърат (парична единица) нямат.“ Тогава негусът го попита: „Тогава вие какво искате от тях?“ Амр отговори: „Нашата религия беше една и съща и следвахме един и същ път. Те изоставиха нашата религия и приеха религията на Мухаммед.“ Негусът се обърна към Джа'фер (*радияллāху анх*) и го попита: „Защо изоставихте религията си и приехте друга? Каква е тази ваша религия, заради която сте изоставили религията на вашето племе и не сте приели моята религия? Бихте ли ми я обяснили?“

Хазрети Джа'фер започна да говори: „О, Владателю! Ние бяхме невеж народ, прекланяхме се пред идоли, ядохме мърша, живеехме в разврат. Прексвахме родствените (кръвните) си връзки, отношенията ни със съседите бяха много лоши. Силните потискаха слабите и не знаеха какво е милост. Така беше, докато Всевишният Аллах не изпрати един пратеник, който беше един от нас и чиято честност, благонадеждност, строга нравственост и чисто потекло знаехме. Той ни призова към вяра в съществуването и единосьщието на Аллāху теāля, заповяда ни да служим само на Него и да се откажем от камъните и идолите, пред които се прекланяхме и ние, и нашите деди. Повели ни да казваме истината, да бъдем благонадеждни, да поддържаме роднински връзки и добросъседски отношения, да се въздържаме от прегрешения и проливане на кръв. Забрани ни да вършим всякакви безнравствени деяния, да изричаме лъжи, да посягаме на имота на сираците, да клеветим благочестивите жени. Повели ни да служим единствено на Всевишния Аллах, без да Го съдружаваме с нищо друго. И ние приехме и повярвахме във всичко, което ни донесе от Всевишния Аллах, и изпълнихме казаното. Служихме на Аллāху теāля. Забраненото от Него приехме за забранено, позволеното за позволено. Затова народът ни се надигна срещу нас, измъчваха ни. Искане да се откажем от своята религия и отново да се кланяме на идолите. Подложиха ни на всякакви мъчения. Бяхме угнетени. Потискаха ни все повече и повече. Застанаха между нас и нашата религия и поискаха да ни разделят от нея. И ние, оставяйки дом и родина, потърсихме убежище в твоята страна. Сред равните ти, избрахме теб, поис-

кахме твоето покровителство, твоето съседство. Надяваме се, че при теб няма да бъдем потиснати, онеправдани. А що се отнася до нашия поздрав, ние те поздравихме с поздрава на Расулюллах. Така се поздравяваме и помежду си. Нашият Пейгамбер ни съобщи, че и обитателите на Дженнета ще се поздравяват по същия начин. Затова и вас, ваше величество, поздравихме по този начин. С оглед на това, че нашият Пейгамбер ни забрани да се покланяме на хората, ние се осланяме на Аллāху теāля да ни предпази от това, да се покланяме на друг, освен на Него.“

Негусът попита Хазрети Джа’фер дали знае нещо от низпосланото от Всевишния Аллах. Джа’фер (*радияллāху анх*) отговори положително и изрецитира началните āйети на сūra „Мерйем“ (съобщено е също, че е чел от сūra „Анкебūt“ или „Рум“). Негусът плачеше. Сълзите намокриха брадата му. Плакаха и духовниците. После негусът и духовниците помолиха Джа’фер (*радияллāху анх*): „О, Джа’фер! Рецитирай още малко от това сладко и прекрасно слово!“ И той им изрецитира началните āйети на сūra „Кехф“, меāl:

“Хамд на Аллāху теāля, Който низпосла правилната Книга (Корāн-и керйм), която няма нарушение в съдържанието и противоречие в смисъла (далеч от крайности), на Своя раб (Мухаммед (*aleyхисселāм*)), за да сплаши неверниците с най-суровото мъчение (с Джехеннема) от Него и да благовестява вярващите, вършещи праведни дела, с красива награда (Дженнет), в която ще останат вечно. И да сплаши онези, които казват: “Аллāху теāля се сдобил със син. Нито те (казващите, че Аллāху теāля се е сдобил със син) имат знание за това, нито предците им. Тази дума, изречена от тях, е неверие (ширк). Те не изричат друго освен само лъжа.

(О, Пратенико Мой!) Ако те не повярват в този Корāн-и керйм, нима ще погубиш себе си с тъга и гняв след тях? Ние сторихме украса това, което е на земята (находищата, растенията и животните), за да изпитаме чие дело е праведно.” Негусът не се стърпя и каза: „Кълна се, това е светлина, която блика от едно и също кандило. И Мўсā (*aleyхисселāм*), и Йсā (*aleyхисселāм*) бяха изпратени с това.“ И, обръщайки се към представителите на Курайш, каза: „Вървете си! Кълна се, че аз нито ще ви предам тези хора, нито пък мисля да им сторя зло.“ Абдуллах бин Ебў Рабйа и Амр бин Āс излязоха.⁶⁶

Амр каза на Абдуллах: „Кълна се, ще видиш, как разкривайки една тяхна основателна вина пред негуса, ще ги изкореня.“ Абдуллах каза на приятеля си: „Недей, колкото и да ни се противят, не забравяй, че са ни роднини.“ Но Амр, готов да осъществи замисъла си, каза: „Ще съобщя на негуса, че те считат Йсā (*aleyхисселāм*) само за раб на Господа.“

На следващия ден, отивайки при негуса, каза: „О, Владетелю! Тези хора изричат обидни думи за сина на Мерйем – Йсā (*aleyхисселāм*). Повикай ги и ги попитай какво говорят.“ Негусът, за да научи думите на мюсюлманите относно Йсā (*aleyхисселāм*), ги покани отново в двореца си. Мюсюлманите отново започнаха да обсъждат помежду си какъв да бъде отговорът им на въпросите на владетеля, но Хазрети Джа’фер ги успокои с думите: „Кълна се в Аллāху теāля, за Йсā (*aleyхисселāм*) ще кажем това, което ни е повелил Всевишният Аллах и ни е съобщил нашият Пратеник.“

⁶⁶ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 195; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 332-333

Когато застанаха пред негуса, той ги попита: „Вие какво казвате за сина на Мерйем – Йсă (алейхисселѣм)?“ Хазрети Джа'фер отговори: „За Йсă (алейхисселѣм) казваме онова, което нашият Пейгамбер донесе от Аллăху теăлѣ и ни събщи. Ние приемаме, че той е раб на Аллăху теăлѣ и Негов пратеник, Негово слово, което Той е вдъхнал на Мерйем, непорочната Дева, която отказвайки се от света и мъжете, се отдала на Аллăху теăлѣ. Казваме, че Всевишният Аллах е сътворил Йсă (алейхисселѣм) без баща така, както сътворил и Āдем (алейхисселѣм) от пръст.“ След тези думи негусът се наведе, взе от земята една сламка и рече: „Кълна се, че Йсă, синът на Мерйем, не е нищо повече от това, което казвате. Дори колкото тази сламка разлика не съществува.“

След тези негови думи приближените му започнаха да си шушукат и да мърморят. Виждайки всичко това, негусът им каза: „Кълна се, каквото и да кажете вие, аз мисля само хубави неща за тези хора.“ После се обърна към мюсюлманите с думите: „Поздравявам вас и човека, при който сте били преди. Аз повярвах, че той е пратеник на Аллах. Ние бяхме научили за него от Инджил. За този пратеник е съобщил и Йсă, синът на Мерйем. Кълна се, ако той се намираще тук, щях да му нося обувките и да му мия краката. Вървете! Живейте в най-непокътнатата част на моята страна, далеч от всякаква агресия, в безопасност и в спокойствие. Готов съм да унищожа всеки, който би ви посегнал. Дори срещу планина от злато не бих причинил страдание на никого от вас.“⁶⁷

След това негусът се обърна към мекканските посланици и им рече: „Вземете си подаръците! Нямам нужда от тях!“ и те се върнаха с празни ръце. Негусът избра исляма и това зарадва много Есхăб-и кирăм (мюсюлманите, видели Мухаммед (алейхисселѣм)).

Печални години... Блокадата

Езичниците полагаха всякакви усилия, за да възпрепятстват проникването на исляма в сърцата на хората и неговото разпространение. Въпреки това, броят на мюсюлманите се увеличаваше с всеки ден. Мъченията и гнета, на които бяха подложени вярващите, вместо да ги накарат да се откажат от избрания път, ги правеха още по-сплотени и готови да пожертват живота си за Пратеника на Аллăху теăлѣ (саллѣллăху алейхи ве селлем). У хората от племената, живеещи извън пределите на Мекка, растеше интереса към исляма и лъчите му достигаха до все по-далечни места. Неверниците, като узнаха, че изпратените им в Етиопия представители не успели да постигнат желанията си и че негусът Есхаме не само, че защитил мюсюлманите, но дори приел и исляма, изпаднаха в ярост. За да им отмъстят и за да изкоренят исляма, събирайки се, взеха следното ужасно решение: „Мухаммед, където и да се намира, непременно ще бъде убит!“ Дадоха клетва за това.

Научавайки за това тяхно решение, Ебў Тăлиб много се натъжи и започна да се безпокои за живота на своя любим племенник. Събра племето си и им заповяда да го охраняват. Всички от рода Хăшим, с изключение на Ебў Лехеб, дадоха дума да защитят своя родственик. Пейгамберът ни (алейхисселѣм) и всички негови последователи бяха поканени да живеят в улицата на

⁶⁷ Ибн Исхăк, *ес-Сйре*, 195; Ибн Хишăм, *ес-Сйре*, I, 334

Ебӯ Тāлиб, намираща се на един хълм в северната част на Мекка, на три километра разстояние от Бейтуллах. Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллялāху алейхи ве селлем*), събирайки сподвижниците си, започна да живее там. Ебӯ Лехеб не замина с тях, а заедно с езичниците зачака подходящия момент за осъществяване на коварното намерение.⁶⁸

Езичниците, като видяха, че Пророкът ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) и сподвижниците са се настанили в махалата на Ебӯ Тāлиб, отново се събраха и приеха следното решение:

„Докато Мухаммед не бъде предаден на курайшитите, да не се взима мома от рода Хāшим и да не им се дава!.. Да не им се продава нищо и да не се купува нищо от тях!.. Да не стъпват в техните къщи и в тяхната махала!.. В никакъв случай да не се приеме мир от тях!.. Никога да не им се съчувства!..“ Това решение бе записано на един лист от неверника Мансӯр бин Икриме, сложиха му печат и го закачиха на стената на Свещеното Кябе.

Изключително огорчен от тази вест, любимият ни Пейгамбер (*aleyхиссалātu vesselām*) отправи молба към Всевишния Аллах. Молбата му бе приета веднага и ръцете на нещастника Мансӯр моментално изсъхнаха. Неверниците се слисаха и казаха: „Вижте какво се случи! Заради жестокостта ни към рода Хāшим ръцете на Мансӯр изсъхнаха, сполетя го нещастие.“ И вместо да се почувчат от случилото се, те се разяриха още повече. На всички пътища, водещи към махалата на Ебӯ Тāлиб, поставиха пазачи. Възпрепятстваха снабдяването им с храна и с дрехи. Не допускаха до тях и търговците, като им казваха, че са готови да купят стоката им, ако се наложи и на по-висока цена. Предполагаха, че по този начин ще уморят от глад намиращите се там или хората от рода Хāшим, разкайвайки се, ще им предадат Мухаммед (*aleyхисселām*). Това тежко положение продължаваше всяка година до сезона за посещение на Кябе.

По традиция през този сезон кръвопролитието бе забранено. Затова хората от рода Хāшим в този период от време отиваха свободно до Мекка и се запасяваха с храна за една година. Когато някой от мюсюлманите искаше да си купи нещо, големци на езичниците, като Ебӯ Лехеб и Ебӯ Джехл, веднага отиваха при търговците и им казваха: „О, търговци! Увеличете цените за Мухаммед и неговите сподвижници дотолкова, че да не могат да си купят нищо. Ако стоката ви остане, не се притеснявайте, ние сме готови да я вземем.“ Търговците вдигаха цените на стоките си и мюсюлманите се връщаха без да купят нищо.

В тези тежки за мюсюлманите дни любимият ни Пейгамбер (*саллялāху алейхи ве селлем*), майка ни Хазрети Хадйдже и Ебӯ Бекр-и Сиддйк раздадоха всичко, което притежаваха, за да спрат извисяващия се до небесата плач на децата. Когато всичките запаси на вярващите свършиха, започнаха да се хранят с треви и с листата на дърветата. Майките, за да спрат плача на децата си, накусваха във вода сухи кожи, изпичаха ги на огъня и с тях хранеха децата си. Самите те станаха кожа и кости. Пейгамберът ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) и сподвижниците връзваха камъни на коремите си, за да потискат глада. Ако някой от езичниците дръзнеше от жал тайно да донесе нещо на родствениците си, го биеха и обиждаха жестоко. Положението им бе много тежко.

⁶⁸ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 130-140; Ибн Кесйр, *ел-Бидāйе*, III, 84-87

Езичниците, след цялата тази жестокост, очакваха хората от рода Хāшим да се вразумят и Ебӯ Тāлиб да им предаде любимия си племенник. Но мюсюлманите, в противовес на тези техни мисли, вземайки всякакви предпазни мерки, продължаваха да покровителстват Пратеника на Аллāху теāля. Ебӯ Тāлиб, за да предотврати евентуалните опити за покушение, поставяше пазачи пред мястото, където почиваше любимият му племенник (*салляллāху алейхи ве селлем*) или му осигуряваше възможност да спи в неговия дом. А Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) не спираше да изпълнява повелята на Всевишния Аллах – разпространяването на исляма. Продължаваше да наставлява хората и призовавайки ги към правия път, се стремеше да ги спаси от огъня на Джехеннема.

За да изпитат и езичниците глада, един ден Мухаммед (*aleyхисселām*), вдигайки благословените си ръце, отправи следната ду'ā към Всевишния Аллах: **„О, Аллах мой! Помогни ми, като накажеш и тези със седем години глад, както по времето на Йūsуф (*aleyхисселām*).“**

След този ден от небето не падна нито една капка дъжд. Земята дотолкова изсъхна, че вече не се виждаше зелена растителност. Езичниците изпаднаха в ужас. Оцеляваха, ядейки животинска мърша и замирисала кучешка кожа. И техните деца започнаха да плачат от глад. Голяма част от тях умряха. Когато поглеждаха към небето, от глад им се струваше, че всичко наоколо е обхванато от дим. Вразумявайки се, като че ли почнаха да разбират важността на стореното. И изпратиха Ебӯ Суфян при Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). Пристигайки при него, той каза: „О, Мухаммед! Ти казваш, че си изпратен като милост за световите. Призоваваш ни към вяра в Аллах и съблюдаване на роднинските права. А племето ти умира от суша и недоимък. Помоли се на твоя Господар да премахне от нас това бедствие. Ако го направиш, всички ние ще повярваме в Него.“ и се закле.

И така, забравяйки за причинените от тях страдания, започнаха да молят Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) да се помоли за тях. Благословеният Пейгамбер (*aleyхиссалāту весселām*) не ги укори за стореното. Като чу изрази: „Ще повярваме в Него“, вдигна благословените си ръце и отправи ду'ā към Аллāху теāля. Всевишният Аллах прие молбата на Своя любимец и изпрати обилен дъжд над Мекка. Изсъхналата земя се оживи и започна да се покрива със зеленина. А спасилите се от сушата и глада езичници, забравиха за обещанието и продължиха да упорстват в своето неверие.

В отговор Всевишният Аллах низпосла следните знамения, меāl:

„Но напротив, те (по отношение на Корāн-и керйм и съживяването след смъртта) са в съмнение и се подиграват (с теб). Следователно (о, Любими Мой) изчакай деня, в който небето ще донесе явен дим! Той ще обгърне всички хора и те ще кажат: “Това е много тежко мъчение. О, Господарю наш, премахни от нас мъчението, за да повярваме.” Как ще мислят и вземат поука (как ще са се поучили)? Въпреки, че при тях дойде пейгамбер, разясняващ истините, пак се отвърнаха от него и му казаха: “Той е подучен, луд.” Ние ще отмахнем за малко (за кратко време) мъчението (с дима или глада), но вие пак ще се върнете към неверието и съдружаването. В Деня (на битката при Бедр), в който ще ги сграбчим (тях) с много голяма мощ и унищожителна сила, без съмнение Ние ще (им) отмъстим.

В името на Моята слава, без съмнение Ние преди тези (народа на Курайши) **изпитахме народа на Фараона** (като им дадохме определено време и голямо богатство). **При тях от Наша страна дойде достоен пратеник** (Мұсā (aleyхисселй̄м)), **който им рече:** “Предайте на мен рабите на Аллах (синовете на Исраїл). (Изпратете ги с мен. Освободете ги, не ги угнетявайте!) **Без съмнение аз съм ваш доверен пратеник, изпратен с откровение от Аллāху теāлй̄. Не се възгордявайте пред Аллāху теāлй̄! Защото дойдох при вас с доказателство, явно чудо, което потвърждава истинността на делото ми. Знайте, че се осланям на Аллāху теāлй̄, моя и вашия Господ, от това да не ме пребиете с камъни и убие! Той ще ме защити. Ако не потвърдите и повярвате в мен, оставете ме!** (Ако не видя добро от ваша страна, то поне вашето зло да не ме застигне.” Когато не повярваха, взеха за лъжа и започнаха някои изтезāния), Мұсā (aleyхисселй̄м) **позова Аллāху теāлй̄:** “О, Господарю! Това е народ, упорстващ в неверието.” Аллāху теāлй̄ **низпосла откровение и каза на Мұсā (aleyхисселй̄м):** “Излез с Моите раби (синовете на Исраїл) **нощем** (от Египет)! **Фараонът и помощниците му ще тръгнат след вас** (когато научат. Те без съмнение ще ви преследват.) **След като преминеш морето с народа си, остави го както си е** (не удрай с тоягата си повторно, за да се затворят отворилите се пътища. Остави ги отворени.) **Защото Фараонът и войници ще влязат в тези пътища и ще се издават.”** (сұра Духāн: 9-24)

Езичниците измениха на думата си и започнаха отново да угнетяват. Един ден Всевишният Аллах, чрез откровение, съобщи на Пратеника (aleyхисселй̄ту весселй̄м), че е изпратил един дървояд, който изгризал от листа, окачен в Кяабе, всички думи, освен името на Аллāху теāлй̄. Расūлюллах (салляллāху алейхи ве селлем) съобщи всичко това на чичо си Ебў Тāлиб: „О, чичо! Аллāху теāлй̄, Който е Моят Господ, изпратил дървояд на листа на курайшите. Той е унищожил всички думи, в които се говори за жестокост, разрушаване на роднинските връзки, клевета... с изключение на името на Всевишния Аллах.“

Ебў Тāлиб попита племенника си: „Твоят Господар ли ти съобщи това?“ и след като получи положителен отговор, каза: „Аз свидетелствам, че ти казваш само истината.“ Веднага се облече и отиде в Кяабе. Намиращите се там езичници, като го видяха, си помислиха, че идва да им предаде племенника си Мухаммед (aleyхисселй̄м). Пристигайки при тях, Ебў Тāлиб им каза: „О, курайши! Моят племенник, който е ел-Емйн и никога не е изричал лъжа, ми съобщи, че един дървояд е изгризал всички думи, освен името на Всевишния Аллах от листа, написан от вас. Хайде, донесете го да видим! Ако това, което казва той е истина, кълна се, че всички ние до края на живота си ще продължаваме да го защитаваме. А и вие вече се откажете от тази жестокост и от това лошо отношение...“

Езичниците свалиха с вълнение листа от стената и го донесоха. Ебў Тāлиб им каза да го прочетат. Когато един от тях отвори листа, забеляза, че всички думи, освен: „Бисмике Аллāхумме“, са изтрити. Неверниците бяха изумени. След всичко това, отворилата в душите дълбоки рани жестока тригодишна блокада бе вдигната. Но езичниците не се отказаха от враждебността си, даже повече се ожесточиха. Прибегнаха към всичко, за да спрат разпространението на исляма. Но усилията им бяха напразни – ислямът продължаваше да се разп-

ространява много бързо. Любимият ни пейгамбер Мухаммед (*алейхисселѧм*), извеждайки хората от мрака на епохата на невежеството, им помагаше да намерят истинското щастие. Открилите истинското щастие отправяха благодарности към Всевишния Аллах за това висше благо, с което се сдобиха, и никак не се страхуваха от обидите и мъченията на езичниците. Много от хората, които ставаха свидетели на чудесата на Мухаммед (*алейхисселѧм*) и на постоянството и непоколебимостта на мюсюлманите във вярата, биваха озарени със светлината на исляма.

Разцепването на луната на две части

Едно от големите чудеса на Пратеника на Аллѧху теѧлѧ (*саллѧллѧху алейхи ве селлем*) е разцепването на луната. Един ден група неверници, сред които бе и Ебѯ Джехл и Велѧд бин Мугѧра, казаха на Мухаммед (*алейхисселѧм*): „Ако ти наистина си пейгамбер, то тогава разцеди луната на две, така че едната ѧ половина да е над планината Куайкиан, а другата – над планината Ебѯ Кубейс.“ Расѯлюллах (*саллѧллѧху алейхи ве селлем*) ги попита: „**Ако го направя, ще приемете ли вярата?**“, а те отговориха: „Да, ще повярваме.“ Пратеникѯт на Аллѧху теѧлѧ (*алейхисселѧм*) помоли Всевишния Аллах да им покаже знамение. Джебрѧил (*алейхисселѧм*) пристигна веднага и му каза: „О, Мухаммед! Кажи на мекканци да наблюдават тази нощ знамението.“ Пратеникѯт на Аллѧху теѧлѧ (*саллѧллѧху алейхи ве селлем*) съобщи на хората, че през нощта (бе 14-ия ден от лунния месец и луната се намираше във фаза на пълнолуние) луната ще бѯде разцепена на две и тези, които искат да си вземат поука, да наблюдават това явление. Когато нощта настѧпи, любимият ни Пейгамбер (*саллѧллѧху алейхи ве селлем*) насочи благословения си прѯст към луната и тя се разцепи на две. Едната ѧ половина се издигна над планината Ебѯ Кубейс, а другата – над планината Куайкиан. След това двете части се съединиха и луната си възвърна целостта.

Пратеникѯт на Аллѧху теѧлѧ (*саллѧллѧху алейхи ве селлем*), обръщайки се към сподвижниците си, каза: „**О, Ебѯ Селеме бин Абдулесед, Еркѧм бин Ебѯ'л Еркѧм! Бѯдете свидетели!**“ След това се обърна към останалите си сподвижници и им каза същото. Езичниците станаха свидетели на още едно явно знамение, но въпреки това те не само, че не удържаха на думата си, но попречиха и на други да приемат вярата, казвайки им: „Това е само една магия на Мухаммед! Но не е възможно да омагѯоса всички хора. Нека да попитаме и пристигащите от други градове, дали и те са видели това явление? Ако са го видели, тогава твърдението на Мухаммед, че е пророк, ще е вярно. В противен случай – това е магия.“ И попитаха пристигащите пътници, дори изпратиха хора на други места, за да поразпитат и там хората. Отговорѯт на всички бе един и същ: „Да, видяхме го.“ Въпреки това курайшите, начело с Ебѯ Джехл, пак отрекоха. Неверникѯт Ебѯ Джехл продължи да всява смут в сърцата на хората, като им казваше: „Магията на сирачето на Ебѯ Тѧлиб въздейства и на небето.“ Във връзка с това Всевишният Аллах низпосла следните знамения, меѧл:

“**Наближи Часѯт (Кѯямет) и се разцеди луната (на две.) Когато те (курайшките неверници) видят чудо (доказващо пророчеството на Мухаммед (алейхисселѧм)) се отвърщат (от вярата и размишляването) и казват: “Това е**

постоянна (неспирна, голяма и силна) **магия.**” **И го взеха за лъжа** (Пейгамбера и чудото) **и последваха своите страсти** (желанията на нефса). **Всяко** (предопределено) **дело** (от добро за обитателите на Дженнета и зло за обитателите на Джехеннема) **ще се осъществи.** (Обитателите на Дженнета ще влязат в Дженнета, а обитателите на Джехеннема ще влязат в Джехеннема.) **Дойдоха при тях** (при мекканските езичници) **вести** (от Корън-и керйм, свързани с предишните общности и за състоянията в отвъдното), **които да ги откажат** (от упорството и неверието). **Това е зряла мъдрост.** (Ако не повярват, то изцяло ще са) **безполезни за тях пратениците, които ги сплашват** (с мъчението на Джехеннема). **Затова се отвърни и ти от тях** (о, Любими Мой, след като си съобщил пророчеството и си ги призовал към истината!) **В деня, когато канещият** (Исрафил или Джебрѐйл) **призове** (неверниците) **към нещо, което те отричат** (равносметката), **те ще излязат от гробовете си като пръснати скалци със сведен поглед** (незнаещи къде да отидат от страх и ужас). **Неверниците, тичайки към канещия** (със сведени глави), **ще кажат: “Колко труден и тежък ден е това.”** (сүра Камер (Луната): 1-8)

Нека Аллāху теāлй напѣти и вас в правия пѣт!...

След вдигането на тригодишната блокада при Пратеника на Аллāху теāлй (*саллаллāху алейхи ве селлем*) пристигна една група хора от Неджрāн. Тази група се състоеше от двадесет души. Те бяха чули от преселилите се в Абисиния (Етиопия) сподвижници (Есхāб-и кирāм) за исляма и дойдоха в Мекка с намерението да научат тази религия и да се сдобият с щастието да се видят с Расūлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*). Срећнаха се с него до Кяабе-и Муāззама. Зададоха му много въпроси и получиха много по-хубави и по-съвършени отговори, отколкото очакваха. В същото време курайшките езичници ги наблюдаваха. Любимият ни Пейгамбер (*саллаллāху алейхи ве селлем*), изпратен като милост за световите, им изрецитира някои āйети от Свещения Корāн. Това свещено слово им въздейства толкова силно, че не можаха да сдържат сълзите си и заплакаха. После Пейгамберът ни (*алейхиссāляту весселām*) ги призова към исляма и те с голяма радост, произнасяйки шехāда, станави мюсюлмани. Когато тези хора поискаха позволение, за да се върнат по родните си места, Ебў Джехл отиде при тях и ги оскърби с думите: „Не сме виждали по-глупави хора от вас! Само с едно сядане при него се лишихте от вярата си и потвърдихте истинността на това, което ви каза!“ Новопричислилите се към редиците на сподвижниците му отговориха: „Нека Всевишният Аллах напѣти и вас в правия пѣт. Ние не бихме постѣпили с вас така грубо и невежо, както постѣпвате вие. Всъщност ние не сме потѣпкали никое ваше право. Но знайте много добре, заради думите на няколко невежи хора, ние не бихме искали да загубим това голямо благо, с което се сдобихме, не бихме се отказали от тази истинска религия.“⁶⁹

След тази случка Аллāху теāлй низпосла следните āйети, меāl: **“Много хора, на които дадохме книга преди това** (т.е. преди Корāн-и керйм), **вярват в него** (в Корāн-и керйм). **И когато им бѣде четен** (Корāн-и керйм) **казват:**

⁶⁹ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 199-200; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 391-392

“Вярваме в него. Няма съмнение, че Той е истина (дошла) от нашия Господ(ар). Наистина ние бяхме от приелите исляма преди това.” **Тези ще бъдат възнаградени два пъти заради тяхното търпение** (и постоянство). **Те премахват злината с добрина, и от онова, което сме им дали за препитание, раздават (за добро).** **И когато чуят грозно слово, те се отвърщат от него и казват:** “Нашите дела са си за нас, а вашите - за вас. Мир вам! Ние не търсим невежите (не искаме и тяхното приятелство).” (сūra Касас: 52-56)

Година на скръб

Първородният син на Пейгамбера ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) – Кāсим почина, когато бе на седемнадесет месечна възраст. След години почина и другият му син – Абдуллах. Расūлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) изживя много тежко смъртта на невръстните си синове. Със сълзи на очи той (*алейхиссалātu весселām*) се обърна към планината и ѝ разкри дълбоката си болка, думайки ѝ: „**О, планино! Ако те беше сполетяло това, което сполетя мен, ти не би издържала и би се срутила.**“ Когато майка ни Хазрети Хадйдже го попита: „О, Пратенико на Аллах! Къде са те сега?“, ѝ отговори: „**Те са в Дженнета.**“

Смъртта на двамата синове на Султана на вселената зарадва много езичниците. Възползвайки се от това, неверници като Ебū Джехл, казаха: „Вече Мухаммед е лишен от потомство. Няма синове, чрез които да продължи потомството му и когато почине, името му ще бъде забравено.“ В отговор на тях, Аллāху теāля низпосла сūra Кевсер и успокои Любимия Си, меāл: “(О, Любими Мой!) **Наистина Ние ти дадохме (басейна) Кевсер** (и много блага). **Затова кланяй намāз за своя Господар. Жертвено животно** (курбан) **коли. Всъщност онзи, който те оскърбява**(, наричайки те лишен от поколение) **е негодник и лишен от потомство.** (Този, който те нарича лишения, самият той е без потомство, без слава и без име. А твоето чисто потомство, слава и име, о, Любими Мой, ще продължат да съществуват до Деня Къямет. И в отвъдното са ти предопределени много големи почести, за каквито човек не може и да си представи.)“

Скоро, след смъртта на двамата синове на Пратеника на Аллāху теāля (*саллаллāху алейхи ве селлем*) се разболя чичо му Ебū Тāлиб. С всеки изминал ден болестта му все повече се усилваше. Чувайки за това, езичниците се посъветваха помежду си: „Арабският храбрец Хамза и безстрашният и внушителен Омер станаха мюсюлмани. Всеки ден идват хора от арабските племена и се подчиняват на Мухаммед. Броят на вярващите расте. При това положение, ние трябва или да им се подчиним, или да се подготвим за борба и унищожение. През целия си живот Ебū Тāлиб много старателно закриляше племенника си, беше негова опора. Да отидем, макар и в последните му мигове, да го навеситим, да му разкрием положението и да го помолим да ни помири с племенника си. Ние да не посягаме на неговата религия и той да не посяга на нашата.“

Известни личности, като Укбе, Шейбе, Ебū Джехл и Умеййе бин Халеф, отидоха при Ебū Тāлиб и го помолиха да ги помири с Мухаммед (*алейхисселām*). Ебū Тāлиб покани племенника си и му каза: „Големците на Курайш те молят да не се месиш в тяхната религия. Ако приемеш това, те ще ти се под-

чинят и ще ти помагат.“ Султанът на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „О, чичо! Аз искам да ги призова само към една дума. С тази дума всички араби биха им се подчинили, а неарабите биха им плащали налог.“ След това се обърна към първенците на Курайш и им каза: „Да! Ако произнесете една дума, с нея бихте господствали над всички араби, а и неарабите биха ви се подчинили.“ Тогава Ебӯ Джехл рече: „Добре. Бихме я произнесли и десет пъти. И каква е тази дума?“ Пратеникът на Аллāху теāля (*алейхиссалāту весселām*) им отвърна: „Да кажете „**лā илāхе илляллāх**“ и да изхвърлите всички идоли, пред които се прекланяте, вместо на Аллāху теāля!“ Неверниците веднага рекоха: „Ти поискай нещо друго от нас.“ Мухаммед (*алейхисселām*) им отвърна: „**Даже слънцето да донесете и да го сложите в ръцете ми, аз не бих искал от вас нищо друго, освен това.**“ Тогава те казаха: „О, Ебӯ Кāсим! Предложението ти е много странно. От уважение към теб, ние искаме да ти се подчиним, но ти не ни уважавааш.“ и си отидоха. След тяхното заминаване Ебӯ Тāлиб каза на племенника си: „Това, което поиска от Курайш беше много уместно. Правилно каза.“ Тези думи на чичо му обнадеедиха Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) и той го помоли: „**О, чичо! Кажеш веднъж „Лā илāхе илляллāх**“ („Няма друг бог освен Аллах“), **за да се застъпя за теб в Деня Къямет.**“ Ебӯ Тāлиб му рече: „Боя се да не ме укоряват хората, говорейки, че съм приел исляма заради страха от смъртта.“ и вследствие на влошаването на болестта си, Ебӯ Тāлиб почина.

Смъртта на майка ни Хазрети Хадйдже

След вдигането на мъчителната и тежка три годишна блокада, в началото на месец рамазāн, три години преди Хиджра, на 65 годишна възраст почина двадесет и четири годишната спътница в живота на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), неговата помощница в делата на исляма – благословената ни майка Хазрети Хадйдже. Султанът на вселената (*алейхиссалāту весселām*) със собствените си благословени ръце положи в гроба любимата си съпруга. Тъгата по нея бе много голяма. Загубата, в рамките на една година, на двама – майка ни Хазрети Хадйдже и Ебӯ Тāлиб, потопиха в дълбока скръб Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). Затова тази година бе наречена „**Сенет-ул-хузн**“ (Година на скръб).

Смъртта на благословената ни майка Хадйдже потресе дълбоко любимия ни Пейгамбер, защото тя бе първата, която му повярва и потвърди пророчеството му, от нея получи най-голяма подкрепа и утеха, подкрепяше го морално (деля с него мъки и грижи) и финансово (раздаде цялото си богатство в името на исляма), никога не го бе огорчавала и натъжавала. Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), от време на време, разказвайки тези неща, споменаваше достойнствата на благословената си жена.

Един ден Хазрети Хадйдже излезе да потърси Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), който бе извън дома си. Пред нея се появи приелият човешки образ Джебрāил (*алейхисселām*). Хазрети Хадйдже поиска да го попита за мъжа си, но допускайки, че този човек може да бъде от враговете му, не посмя и се върна вкъщи. Завари любимия ни Пейгамбер (*алейхиссалāту весселām*) вкъщи и му разказа случилото се. Пратеникът на Аллāху теāля (*сал-*

ляллāху алейхи ве селлем) ѝ каза: „Знаеш ли кой беше този, когото си видяла и си искала да го питаш за мен? Той беше Джебрāил (алейхисселām). Каза да ти предам неговия поздрав (селām). Каза ми още да те благовестя за дом от бисери в Дженнета, подготвен за теб. Естествено, там няма да има страдание, безпокойство, проблеми и трудности.“

Ръката му се парализира

Чрез неповторимите си беседи любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) осветяваше сърцата на най-достойните и най-щастливите сред хора – своите сподвижници (Есхāб-и кирām). Обясняваше им смисъла на низпосланите знамения и не оставяше нищо неясно и неизяснено. В същото време отиваше и при неверниците и не спираше да ги призовава към исляма. Ебӯ Джехл и Велїд бин Мугїра много се ядосваха и казваха: „Както е тръгнало, Мухаммед ще успее да приобщи всички към своята религия и няма да останат хора, кланящи се на нашите идоли.“ Един ден езичниците решиха, че трябва да предприемат сериозни мерки и единственият изход бе да убият любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) – Султана на световете. Ебӯ Джехл, Велїд бин Мугїра и няколко младежи от рода Махзӯм отидоха в Кяабе. В този момент любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) изпълняваше намāз. Ебӯ Джехл взе един камък и тръгна към него, но точно когато вдигна ръката си, за да запрати камъка по Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*), тя се парализира (остана във въздуха). Бе поразен от случилото се. С вдигнатата ръка се върна обратно при неверниците. Когато пристигна при тях, ръката му се върна в изходното си положение и камъкът падна на земята.

Един от потомците на рода Махзӯм грабна падналия на земята камък и се запъти към Пророка ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) с думите: „Ще видите! Аз ще го убия!“ Но когато се доближи до него, изведнъж загуби зрението си и не можеше да вижда нищо. След това, всички от рода Махзӯм тръгнаха към любимия ни Пейгамбер (*алейхиссалāту vesselām*), но когато се приближиха съвсем близо до него той (*салляллāху алейхи ве селлем*) изчезна от погледа им, не го виждаха, но чуваха благословения му глас. Когато те се движеха по посока на гласа, гласът идваше зад тях, а когато се обръщаха назад – гласът идваше отпред. Това се повтори няколко пъти. Накрая изумените неверници си тръгнаха без да сторят нищо на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*). Във връзка с това Всевишният Аллах низпосла следното знамение, меāл:

„И сложихме пред тях ограда. Спуснахме завеса пред очите им. Отсега нататък няма да бъдат в състояние да виждат.“ (36: 9)

Призивът към исляма в Тāиф

Езичниците станаха свидетели на много чудеса на любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*), но въпреки това, те не само, че упорстваха в своето неверие, но и преследваха и измъчваха най-близките си хора, приели исляма – деца, братя и сестри, роднини и приятели. Този нарастващ гнет, тези

жестоки мъчения разстройваха много Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*). Затова той реши да отиде в Тāиф и да призове тамошното население към исляма. Вземайки със себе си Зейд бин Хāрисе, отиде в Тāиф. Там се среща с местните големци – синовете на Амр – Абд-и Ялїл, Хабїб и Месūd, обясни им същността на исляма и ги призова към вярата. Те, не само, че не приеха, но и го унижиха. Казаха му: „Всевишният Аллах не можа ли да намери някой друг освен теб за пророк? Всевишният Аллах непосилен ли е на това? Махни се от нашите земи, отиди кѓдето си искаш! Твоео племе не прие думите ти и ти дойде при нас, нали? Кѓлнем се, че и ние ще стоим далеч от теб и няма да приемем нито едно твое желание.“

Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) си трѓгна оттам с голямо огорчение. В продължение на десет дни или един месец призова племето Секїф към вярата, но нито един от тях не откликна на призива му, подиграваха се с него, обиждаха го и го измѓчваха. От двете страни на пътя, по който минаваше, наредиха деца и младежи, които го замерваха с камъни и го нападаха. Зейд (*радияллāху анх*), превръщайки се в жив щит, го прикриваше с тялото си, въртеше се около него, без да обръща внимание на падащите по тялото си камъни. А и не чакаше ли Хазрети Зейд точно такѓв момент? Момент, в който да пожертва живота си за него? И ето, замерваха с камъни Султана на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*), ругаейки и унижавайки го, се опитваха да го изгонят от земите си.

Камъните падаха едно след друго върху главата, тялото и краката на Хазрети Зейд. Цялото му тяло бе в кръв, но въпреки това той не спираше да брани любимия си Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) и да крещи с всички сили: „Недейте!.. Не хвърляйте!.. Той е Султанѓт на световете!.. Той е Расūлюллах!.. Разкѓсайте ме на парчета, но него оставете!..“ Камъните не пощадиха и Мухаммед (*aleyхисселāм*). Благословените му крака се разраниха и целите бяха в кръв.

Това безумие продължи, докато любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) натѓжен, уморен и ранен, стигна до градината на двамата братя Ут-бе и Шейбе. Там той изтри стичащата се от благословените си крака кръв, извърши обредно умиване (абдест) и отслужи два рекята намāз под едно дърво. След това вдигна благословените си ръце и отправи ду’ā към Всевишния Аллах.

През това време собствениците на градината го наблюдаваха. Те видяха тежкото му състояние и у тях се пробуди чувство на съжаление. Изразявайки своето състрадание, изпратиха чепка грозде по един от своите роби на име Аддāс. Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) преди да започне да яде гроздето каза: „Бисмиллāхиррахмāниррахїм“. Аддāс, който бе християнин, учудено попита: „Каква е тази дума? От много години съм тук, но такава дума от тукашните хора не съм чувал.“

Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) го попита: „От кѓде си?“, „От Ниневия.“ отговори Аддāс. „Значи ти си от града на Йūнус (*aleyхисселāм*)?“ каза Пратеникѓт на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Аддāс попита: „Ти откѓде познаваш Йūнус? Тук никой не го знае.“ Пейгамберѓт ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) отвърна: „Той е мой събрат. И той беше пророк като мен.“

Аддас каза: „Притежателят на това красиво лице и тези омайни думи не може да е лъжец! Аз повярвах, че ти си пратеник на Аллах.“ и стана мюсюлманин. След това рече: „О, Пратенико на Аллах! От години служа на тези потисници, на тези лъжци. Отнасят се несправедливо към всички, лъжат ги. Нямам нищо свято, станали са роби на своите страсти. Мразя ги. Искам да отида с вас, да ви служа, да стана мишена на грубостта на невежите и глупците, да защитавам благословеното ви тяло. Да се жертвам за вас.“⁷⁰

Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*), усмихвайки се, му каза: „**Сега остани при господарите си. Много скоро ще чуеш името ми навсякъде. Тогава ела при мен.**“ След кратка почивка потегли към Мекка. Когато наближи града, Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) видя облак, който му прави сянка, но когато се загледа по-внимателно, разбра, че това бе Джебрāил (*алейхисселām*). Това събитие впоследствие бе разказана от Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) на майка ни Āише (*радиял-лāху анхā*).

В „Сахйх“ на имām Бухārй и в „Муснед“ на Ахмед бин Ханбел се предава следното: Един ден майка ни Хазрети Āише попита Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*): „О, Пратенико на Аллах! Имаше ли в живота ви по-труден, по-тежък ден от деня Ухуд?“ Пейгамберът ни (*алейхиссалāту весселām*) ѝ отговори така: „**Кълна се в Аллах, заради твоя народ изпитах такова страдание, каквото дори не ми причиниха неверниците в битката при Ухуд. Когато разкрих пророчеството си на Ибн-и Абд-и Ялйл бин Абд-и Кулāl и го призовах към исляма, той не прие. С такава мъка се отделих оттам, че не можах да дойда на себе си чак до Карн-и Сеāлиб. Там си повдигнах главата и видях един облак да спуска сянката си над мен. Гледам, в облака стои Джебрāил (*алейхисселām*). Зовейки ме, каза: „О, Мухаммед! Хазрети Хак (Аллāху) теāлā чу думите на племето ти, казани по твой адрес. Знае [с изначалното си знание], че не искат да те защитят. Изпрати ти това Мелāйке на планините, за да му заповядаш каквото поискаш.“ След като и това мелāйке ме поздрави, каза: „О, Мухаммед! Хазрети Хак (Аллāху) теāлā, както каза Джебрāил, ме изпрати мен – Мелāйкето на планините, за да ми заповядаш каквото поискаш. Готов съм на твоите заповеди. Ако желаш тези две стръмни планини (Куайкиан и Ебū Кубейс) да се съединят така, че да затрупат мекканци (и напълно да смачкат всички езичници), то заповядай и аз ще ги съединя.“ **Аз не се съгласих и му казах: „(Не! Аз съм изпратен като милост за световете.) Моля се Всевишният Аллах да извади от потомството на тези неверници поколение, което да служи единствено на Всевишния Аллах и да не Го съдружава с нищо.**“**

На връщане в Мекка Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) спря за почивка в местността Нахле. По едно време, когато изпълняваше намāз, оттам мина една група джинове от Нусайбин. Чувайки āйетите от Свещения Корāн, те спряха и започнаха да слушат. След това тези джинове се срещнаха с любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) и станаха мюсюлмани. Той (*салляллāху алейхи ве селлем*) им каза: „**Когато се върнете**

⁷⁰ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 42; Ибн Кесйр, *ел-Бидāйе*, III, 135-137

при вашия народ, кажете им за моя призив и ги призовете към вярата.“ Когато тези джинове се върнаха и разказаха на другите джинове за призива на Пророка (*салляллāху алейхи ве селлем*), всички, които ги чуха, станаха мюсюлмани.⁷¹ За това се съобщава в сūra „Джин“ и в известните сборници с хадиси **“Бухāрий”** и **“Муслим”**. След тази случка Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) напусна Нахле и се отправи към Мекка.

Кажете „Лй илāхе илляллāх“ и се спасете...

Любимецът на Господаря на световите (*салляллāху алейхи ве селлем*) се върна в Мекка под покровителството на Мут’им бин Адй и продължи да призовава хората към правия път. Това въбеси отново езичниците и те започнаха да подлагат вярващите на още по-жестоки мъчения. Всевишният Аллах повели на Своя Пратеник да се срещне с арабските племена, идващи в Мекка през сезона за посещение на Кябе, и да ги призове към исляма.

След тази повеля Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), ходейки по пазарите, които се устройваха в околностите на Мекка – пазарите Зулмеджāз, Укāз и Медженне, призоваваше племената да засвидетелстват единството на Аллāху теāлй, да служат само на Него и да признаят пророчеството на Неговия пророк. Съобщаваше им, че ако приемат призива му, Всевишният Аллах ще ги възнагради с Дженнет. Но за жалост, нито едно от племената не откликна на неговия едва ли не умоляващ призив. Едни се отнесоха много грубо, други се намръщиха и отговориха с обидни думи. Езичниците пък не спряха да го преследват и да всяват смут у племената.

Имām Ахмед, Бейхакй, Таберāнй и Ибни Исахк предават от Рабйā бин Аббад следното: „Бях млад. С баща ми бяхме отишли в Минā. Расūл (*aleyхисселлām*), идвайки в селищата, където бяха отседнали арабските племена, им казваше: **„О, синове на еди-кого си! Аз съм пратеник на Аллāху теāлй, Който ви повелява да изхвърлите тези идоли, на които се прекланяте и да служите само на Него, без да Го съдружавате с други, да ми повярвате и да потвърдите истинността на моите думи, да ме защитавате, докато изпълня мисията, с която съм изпратен!...“**

Един кривоглед човек с плитка вървеше след него и говореше: „О, синове на еди-кого си! Този ви забранява да се кланяте на идолите Лйт и Уззā и ви призовава към измислена от него религия!.. Внимавайте!.. Не го слушайте и не му се подчинявайте!...“ Попитах баща си: „Кой е преследващият този човек?“, а той ми отговори: „Това е чичо му Ебū Лехеб.“

Таберāнй предава от Тāрик бин Абдуллах: „Бях видял Расūл (*aleyхисселлām*) на пазара Зулмеджāз. Призоваваше хората на висок глас, за да го чуят: **„О, хора! Кажете „Лй илāхе илляллāх (Няма друг Бог освен Аллах)“ и се спасете.“** Следваше го един човек, който хвърляше камъни по краката му и викаше: „О, хора! Не му вярвайте! Пазете се от него, защото той е лъжец!“ Камъните бяха разранили благословените му крака, но въпреки това той продължаваше, без страх и без умора, своя призив. Попитаха: „Кой е този човек?“, някой отгово-

⁷¹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 212

ри: „Един младеж от рода Абдулмутталиб.“ После попитаха: „А кой е този, който хвърля камъни по него?“ „Чичо му Ебӯ Лехеб.“ отговори някой.

В „Тāрих-ул Кебър“ на имām Бухārī и в „Му’джем-ул-Кебър“ на Таберāнī се казва: „Мудрик бин Муниб предава от баща си, а той от дядо си, който е казал: „С баща ми бяхме спрели в Минā. Там срещнахме една тълпа от хора. Един човек им говореше: **„О, хора! Кажете „Ля иляхе илляллях“ и се спасете.**“ Част от хората плюеха по неговото красиво лице, друга част хвърляха пръст върху главата му, а трета част го ругаеха и отправяха различни обиди към него. Това продължи до обяд. В това време дойде едно момиченце със съд за вода в ръката си. Виждайки го в това състояние, то започна да плаче. Човекът, след като изпи водата, се обърна към момичето и рече: **„О, дъще! Не се страхувай, че баща ти ще бъде убит или ще бъде подложен на унижение.**“ Ние попитахме: „Кой е този и кое е това момиче?“ отговориха ни: „Това е Мухаммед от рода Абдулмутталиб, а това момиче до него е дъщеря му Зейнеб.“

Сайд бин Яхия бин Сайд ел-Емевī в книгата си „Мегāзī“ предава от баща си, а той от Ебӯ Найм, от Абдуррахмāн Āмирī. А той предава от други хора следното: „Един ден любимият ни Пейгамбер (*саллялляху алейхи ве селлем*) отиде на пазара в Укāз. Срещайки се с племето Бенī Āмир, ги попита: **„О, Бенī Āмир! Как защитавате тези, които търсят убежище при вас.**“ Те му отговориха: „Нас никой не може да ни закача, без наше знание никой не може да се грее на нашия огън.“ Пратеникът на Аллāху теāлй (*саллялляху алейхи ве селлем*) им каза: **„Аз съм пратеник на Аллāху теāлй. Ако дойда при вас, бихте ли ме защитили, докато изпълня пророческата си мисия, която ми даде моят Господар?**“ А те го попитаха: „Ти от кой род на Курайш си?“ „**От рода Абдулмутталиб.**“ отговори той. „Щом си от тях, защо не те защитават?“ попитаха хората от племето Бенī Āмир. **„Защото те бяха първите, които ме отрекоха.**“ отговори Пейгамберът ни (*алейхиссалāту весселām*). Хората от племето му рекоха: „О, Мухаммед! Ние нито ще те отречем, нито пък ще приемем твоята религия. Но бихме те защитили до известяване на повелята на твоя Господ.“

След получаването на тяхното покровителство Пратеникът на Аллāху теāлй (*саллялляху алейхи ве селлем*) седна при тях. В това време, приключвайки търговията си, дойде един от големците на племето Бенī Āмир – Бейхара бин Фāрис. Виждайки Мухаммед (*алейхисселām*), попита: „Кой е този?“ отговориха му: „Мухаммед бин Абдуллах.“ „Вие каква работа имате с него, че е седнал при вас?“ попита той хората от племето си. „Потърси убежище при нас. Казва, че е пратеник на Аллах и иска да го защитим, докато възвести пророческата си мисия на хората.“ отговориха му те. Бейхара, обръщайки се към Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*), рече: „Да те защитим, означава нашите гърди да станат мишена за арабските стрели.“, а на племето си каза: „Няма племе, което да се връща в родината си с нещо по-лошо от това, с което се връщате вие. Значи вие ще воювате с арабите и ще подложите телата си на прицела на техните стрели, така ли? Ако неговото племе бе видяло нещо добро в него, първо те биха го защитавали. Вие се опитвате да помагате на човек, от когото се е отвърнало собственото му племе! Много грешно разсъждавате!“

После се обърна към любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) и каза следните грозни слова: „Веднага се махни оттук и се върни при племето си! Кълна се, че ако не беше сред племето ми, щях да ти откъсна главата!“ След тези думи, с голяма тъга, Султанът на световите (*салляллāху алейхи ве селлем*) се качи на камилата си. После арогантният Бейхара бутна Любимия на Аллāху теāля и той падна от камилата. Една мюсюлманка на име Дабā бинти Āмир стана свидетелка на случващото се и обръщайки се към своите роднини, изкрещя: „Как може да приемате такова поведение като достойно за Любимия на Всевишния Аллах? Няма ли някой, който от уважение към мен, да го защити от тях?“ Трима души от нейните роднини се нахвърлиха върху злощастника Бейхара. Двама от племето му се опитаха да му помогнат, но и те, като него, бяха пребити. Наблюдаващият всичко това Пратеник на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) отправи ду'ā към Всевишния Аллах в чест на тримата си защитници: „**О, Господарю! Дари тези хора с берекета Си.**“, а за Бейхара и помощниците му каза: „**О, Господарю! А тези лиши от милостта си.**“ Впоследствие тези, които заслужиха благодат, бяха удостоени с честта да станат мюсюлмани, а другите – умряха като неверници.

Като се върнаха в родината си, хората от племето Бенй Āмир разказаха на един старец, запознат със свещените писания, за случката в Мекка. Старецът, като чу името на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), укори хората от племето си, казвайки им: „Какво сторихте, о, Бенй Āмир! Никой досега от потомците на Исмāил не се е самообявил за пророк. Несъмнено, той ви е казал истината. Вече е много трудно да възстановите тази пропусната възможност!..“

МИ'РАДЖ

Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) призова всяко едно от племената към исляма и потърси убежище и закрила при тях, но те нито откликнаха на призива му, нито пък се съгласиха да го закрилят. Отговори му с обидни думи, подиграха се с него и го опровергаха. Султанът на вселената (*алейхиссалāту vessелām*) се чувстваше много уморен и натъжен, ходеше гладен и жаден. Така продължаваше всеки ден и всяка нощ. Мекканските езичници, следвайки го навсякъде, пречеха на пристигащите в Мекка племена да приемат исляма и не спираха да го унижават и тормозят. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) вече нямаше къде да отиде, враговете му бяха навсякъде. Затова отиде направо в къщата на дъщерята на чичо си Ебӯ Тāлиб – Умм-и Хāнй, която се намиреше в махалата на Ебӯ Тāлиб.

Умм-и Хāнй по това време все още не бе приела исляма. „Кой е?“ попита тя пристигналия гост. Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) отговори: „**Аз съм чичовия ти син Мухаммед. Дойдох ти на гости, ако ме приемеш.**“, „Как да не приема такъв правдив, надежден и благороден гост. Да знаех, че ще ми дойдете на гости, щях да приготвя нещо за ядене. В момента нямам нищо.“ каза тя. А Расūлюллах, успокоявайки я, рече: „**Не искам ядене и пиене. Не мисля за нито едно от тях. Едно местенце, където да служа и да се моля на моя Господар, ми е достатъчно.**“

Умм-и Хāнй прие в дома си любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*), даде му една рогозка, леген и ибрик. Гостоприемството и закрилата на госта у арабите се считаще за най-свещено задължение. Позор за домакина бе, ако се случи нещо неприятно с госта му. Умм-и Хāнй си помисли: „Той има много врагове в Мекка. Дори има и такива, които искат да го убият. Заради честта си, трябва да го охранявам.“, и взимайки меча на баща си, започна да обикаля около дома си.

В този ден на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) му бе много тежко на душата. Извършвайки частично обредно умиване (абдест), започна да се моли на Всевишния Аллах за опрощаване на греховете на Своите раби и за откриването им на правия път – пътят на спасението и вечното щастие. Бе много уморен, гладен и измъчен. Легна на рогозката и заспа.

В това време Всевишният Аллах повели на Джебрāил (*aleyхисселām*): **„Измъчих много любимия Си пророк. Огорчих много благословеното му тяло и нежното му сърце. Но въпреки това, той Ми се моли и не мисли нищо друго, освен Мен. Отиди и доведи Моя Любим! Покажи му Дженнета Ми и Джехеннема. Нека види благата, приготвени за него и за онези, които го обичат. Нека види наказанията, очакващи тези, които не му вярват и го огорчават с думите, писанията и делата си. Аз ще го утеша и ще залича раните от нежната му душа.“**

Приелият човешки образ Джебрāил (*aleyхисселām*) завари Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) да спи. Не успя да го събуди от умиление. Целуна благословеното му стъпало и (поради това, че мелйикето няма сърце и кръв в тялото си) го събуди със студените си устни. Веднага позва на Джебрāил (*aleyхисселām*) и му каза: **„О, братко Джебрāил! Защо се появи в такъв необичаен час? Да не би да съм направил някаква грешка и да съм огорчил Господаря си? Някаква тъжна вест ли ми донесе?“**

Джебрāил (*aleyхисселām*) отговори: „О, най-съвършени от всички създания! О, Любими на Създателя, Султане на пратениците, Изворе на всички съвършени човешки качества! О, велики и честити Пейгамбере! Твоят Господар те поздравява и те кани при Себе Си. Моля те, стани, да отидем!“

Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) стана и извърши частично обредно умиване. След това, Джебрāил (*aleyхисселām*) сложи върху благословената му глава имāме (чалма) от светлина, облече го в сияйни дрехи, препаса го с пояс от рубини. В благословената му ръка даде изумруден жезъл, украсен с четиристотин перли. Всяка перла блестеше като Венера. Обу му обувки от зелен изумруд. След това двамата, хващайки се за ръце, отидоха в Кяабе. Тук Джебрāил (*aleyхисселām*) разтвори благословената му гръд, извади сърцето му и го изми с водата земзем. След това донесе един съд, пълен с мъдрост и вяра, изсипа това съдържание в него и затвори гръдта му.

След това, посочвайки бялото животно на име Бурак, което бе донесъл от Дженнета, каза: „О, Пратенико на Аллах! Качи се на него! Всички мелйикета те очакват.“ В това време Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) го налегна дълбока печал и той се унесе в размишления. Тогава Всевишният Аллах заповяда на Джебрāил (*aleyхисселām*): **„О, Джебрāил! Попитай Моя Любим, защо е опечален?“** На въпроса на мелйикето Пророкът (*салляллāху алейхи ве селлем*) отговори: **„Аз видях толкова уважение и почести. Замислих се,**

какво ли ще бъде състоянието на моята слаба общност в деня Къямет? Как ще изтърпят петдесет хиляди години чакане на сбирещето Арасът* с толкова много грехове. Как ще преминат през моста Сирът*, дълъг колкото тридесет хиляди годишен път?”

Аллаху теяля утеши Своя Любим с думите: „О, Любими Мой! Не тъгувай, успокой се! Ще сторя тези петдесет хиляди години за мюсюлманите да бъдат като един миг!”

Пророкът ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) се качи на Бурак. Животното Бурак се движеше много бързо, с една стъпка стигаше отвъд най-далечното място, видимо с око. По време на пътуването на три места Джебрәил (*алейхисселлям*) каза на любимия ни Пейгамбер (*саллялляху алейхи ве селлем*) да слезе и да отслужи намаз. Султанът на световите (*саллялляху алейхи ве селлем*) изпълни неговото искане. Джебрәил (*алейхисселлям*) го попита дали познава тези места и отговаряйки сам, му обясни: първото място бе Медйна – съобщи му, че ще се пресели в този град, второто място бе планината Сйна – мястото, където Муса (*алейхисселлям*) разговарял с Всевишния Аллах по непонятен за хората начин и последното място бе Бейт-и Лахм – мястото, където се родил Иса (*алейхисселлям*). След това пристигнаха в намиращата се в Кудус (Йерусалим) Месджид-и Акса.

Джебрәил (*алейхисселлям*) с пръста си издълба дупка в една скала и завърза животното Бурак. Тук, в Месджид-и Акса, се бяха събрали приелите човешки образи, души на някои пророци. На Адем (*алейхисселлям*) бе предложено да стане имам, за да изпълнят колективния намаз, но той не прие. След него бе предложено на Нух (*алейхисселлям*), а след него и на Ибрахим (*алейхисселлям*), но и те не приеха. Тогава Джибрил (*алейхисселлям*) посочи Хабидуллах и му каза: „Никой не може да стане имам, когато ти си тук.”

Пратеникът на Аллаху теяля (*саллялляху алейхи ве селлем*) им стана имам и всички заедно изпълниха два рекята (две части) намаз. Самият Пейгамбер (*саллялляху алейхи ве селлем*) разказва събитието така: „Джебрәил (*алейхисселлям*) ми поднесе съд с дженнетско питие и съд с мляко. Аз взех млякото. Джебрәил (*алейхисселлям*) ми каза, че съм избрал онова, което отговаря на природата на човека (щастieto на двата свята). След това ми поднесе още два съда – единия с вода, а другия с мед. Изпих и от двата. Джебрәил (*алейхисселлям*) ми каза: „Медта е признак за това, че твоята общност ще съществува до Деня Къямет, а водата е признак за пречистването на твоята общност от греховете.“ После заедно се издигнахме към небето. Джебрәил (*алейхисселлям*) почука на вратата. Попитах го: „Кой си ти?“ „Аз съм Джебрәил.“, „А този до теб?“ „Той е Мухаммед (*алейхисселлям*)“, „Изпратено ли му бе (откровение и покана за Възнесение (Ми’радж))?“ „Да, беше изпратено.“, „Добре дошъл! Какъв прекрасен пътник е дошлият?“ (След тези думи) вратата веднага се отвори и аз се озовах пред Адем (*алейхисселлям*). Поздрави ме и отправи ду’а.

Тук видях много мелйикета. Всички те стояха изправени (в кийм* (къям)) с почитание и смирение и споменаваха Аллах с думите: „Суббухун куддусун рабб-ул-мелйикети вер-рух“. Попитах Джебрәил: „Така ли служат на Аллаху теяля (това ли е ибадетът на) тези мелйикета?“ „той ми отговори: „Да. От създаването им до Деня Къямет те ще стоят изправени. По-

моли Всевишния Аллах да дари (да ошастливи) и твоята общност с този ибāдет.“ Помолих Всевишния Аллах. Прие молбата ми. Това е къямът, който е по време на намāз.

Срещнах една група от хора. Мелāйкетата смачкваха главите им, те пак се възстановяваха. Пак ги смачкваха и пак се възстановяваха. Попитах: „Кои са тези?“, той ми отговори: „Това са тези, които пропускат (неоснователно) петъчния и груповия намāз. Тези, които не изпълняват цялостно и точно рукӯ и седжде.“

Видях една група от хора, които бяха гладни и голи. Мелāйкетата Зебāнй (мелāйкетата, които ще извършват наказанията в Джехеннема) ги подкарваха да пасат в Джехеннема. Попитах: „Кои са тези?“, той ми отговори: „Това са тези, които не изпитват състрадание към бедните и не дават зекят.“

Отбих се при друга група от хора, от едната им страна бяха сложени вкусни ястия, а в другата – мърша. Те бяха оставили вкусната храна и ядяха мърша. Попитах: „Кои са тези?“, той ми отвърна: “Това са мъжете и жените, оставящи халяла (позволеното) и насочващи се към харāма (забраненото). Онези, които ядат харām, при условие, че имат халял (хелял) имущество.”

Видях едни хора, които бяха изнемощели от тежестта на гърба им. Но въпреки това, викайки хората, ги молеха да им сложат още тежест. Попитах: „А тези кои са?“ Джебрāйл (*алейхисселām*) ми отговори: “Това са злоупотребяващите с доверието. Това са онези, на които не им стига да присвояват имуществото на хората, но и ги угнетяват.”

Срещнахме хора, които режеха парчета месо от собственото си тяло и ги ядяха. Попитах: „Кои са тези?“, Джебрāйл (*алейхисселām*) ми отговори: “Това са клюкарите и доносниците.”

Видях едно множество с черни лица, небесносини очи, с горна устна до челото и увиснала до краката долна устна. От устата им течеше кръв и гной. Караха ги да пият от огнени чаши отровна кръв и гной, изтичаща от Джехеннема, а те ревяха като магарета. Попитах: „Кои са тези?“, той ми отговори: „Това са хората, употребяващи алкохол.“

Срещнахме група от хора, с изкарани от главите езици, приели образа на свине. Измъчваха ги в този вид. Джебрāйл (*алейхисселām*) ми каза: „Това са лъжесвидетелстващите.“

Срещнахме едно друго племе, с подути и увиснали кореми, посинели, със завързани ръце и крака, не можещи да станат от местата си. Попитах за тях. Джебрāйл (*алейхисселām*) ми отговори: „Това са лихварите.“⁷²

Видяхме едни жени. Лицата им бяха черни, очите – небесносини. Бяха облечени в огнени дрехи. Мелāйкетата ги удряха с огнени боздугани, а те викаха като кучета и свине. Попитах Джебрāйл (*алейхисселām*): „Кои са тези?“, а той ми отговори: „Това са прелюбодействащите жени и съпруги, които огорчават мъжете си.“

Видях една много голяма група от хора. Бяха затворени в долините на Джехеннема. Огънят ги изгаряше, те се съживяваха и пак ги изгаряше.

⁷² Сухейлй, ер-Равзул-Унуф, II, 208

Попитах: „Кои са тези?“, Джебрәил (*алейхисселәм*) ми отговори: „Това са непокорните – онези, които противоречат на бащите си.“

Срещнах една група от хора, които сеяха посеви и тези посеви веднага се изкласяваха. Попитах: „Кои са тези?“, Джебрәил (*алейхисселәм*) ми каза: „Това са тези, които изпълняват задълженията (ибәдетите) си заради Аллах.“

Стигнах до едно море, толкова чудно, че е невъзможно да се опише. Беше по-бяло от мляко и с вълни като планини. Попитах Джебрәил (*алейхисселәм*) за морето и той ми обясни: „Името на това море е Море на живота. Когато настъпи време Всевишният Аллах да съживи хората, ще направи така, че да завали дъжд от това море и изгнилите и разложилите се тела ще възкръснат и като поникваща трева ще се изправят от гробовете си.“

После се издигнахме на второто небе и Джебрәил (*алейхисселәм*) почука на вратата. Казаха:

- Кой си ти?
 - Джебрәил (*алейхисселәм*)!
 - А кой е с теб?
 - Мухаммед (*алейхисселәм*)!
 - Има ли покана за ми'рәдж или вахий?
 - Да!
 - Селям да бъде за човека до теб! Колко хубав пътник е дошлият!
- Веднага се отвори вратата и се оказах сред братовчедите по майчина линия – Йсә и Яхий бин Зекерий (*алейхисселәм*). Поздравиха ме и отправиха ду'а.

Срещнах една група от меләикета. Бяха се наредили в редици (саф) и се намираха в поклон (рукӯ). Споменавах Аллаху теәлә по специфичен за тях начин. Стояха постоянно в рукӯ и не повдигаха главите си. Джебрәил (*алейхисселәм*) ми обясни: „Такъв е ибәдетът на тези меләикета. Помоли Всевишния Аллах да дари и твоята общност с такъв ибәдет.“ Отправих своя зов и Всевишният Аллах ни дари с рукӯ, като част от намәза.

След това се въздигнахме до третото небе. След същите въпроси и отговори вратата се отвори и се намерих пред Йәсуф (Йосиф) (*алейхисселәм*) и видях, че той бе дарен с половината красота. Поздрави ме и отправи ду'а.

Видях много меләикета, наредени в редици (саф) и всичките бяха в суджуд. Намиращите се, още от времето на сътворяването си, в суджуд меләикета споменавах Аллаху теәлә по специфичен за тях начин. Джебрәил (*алейхисселәм*) ми каза: „Такъв е ибәдетът на тези меләикета. Помоли Всевишния Аллах да дари и твоята общност с този ибәдет.“ Помолих Всевишния Аллах. Той прие молбата ми и ви дари със земния поклон суджуд като част от намәза.

Стигнах до четвъртото небе. Вратата му беше от чисто сребро и светлина и беше заключена с катинар от светлина. Върху катинара пишеше: „Лә иләхе илләлләх, Мухаммедун расулюллах.“ След същите въпроси и отговори се намерих пред Идрис (Енох) (*алейхисселәм*). Поздрави ме и отп-

рави ду'а. Аллāху теāлā казва за него (меāl): „И го въздигнахме него на извисено място.” (сūra Мерйем: 57)

Видях едно мелāйке, седнало на един трон. Беше натъжено и опечалено. Около него имаше толкова много мелāйкета, че броят им знае само Аллāху теāлā. Отдясно от него видях сияйни мелāйкета, облечени в зелено. От тях се носеше много приятен аромат. Бяха толкова красиви, че от красота не можеше да се погледнат лицата им. Отляво на него имаше мелāйкета, които бълваха огън от устата си. Пред тях имаше огнени копия и камшици. Имаха такива очи, че никой не би посмял да ги погледне. Седящото на трона мелāйке имаше очи от главата до краката му. Гледаше непрекъснато към намиращата се пред него книга и не откъсваше нито за миг погледа си от нея. Пред него имаше едно дърво. На всяко негово листо бе написано името на един човек. Пред него имаше и нещо като леген, от който постоянно вадеше нещо. Ту с дясната си ръка взимаше нещо и го предаваше на дясностоящите от него сияещи мелāйкета, ту с лявата си ръка взимаше нещо и го предаваше на лявостоящите мелāйкета на наказанието. Когато погледнах това мелāйке ме обхвана вътрешен страх. Попитах Джебрāил: „Кое е това мелāйке?“, а той ми отговори: „Това е Азрāил. Никой не би посмял да погледне лицето му.“ и доближавайки се до него, каза: „О, Азрāил! Този тук е последният пророк и любимецът на Всевишния Аллах.“ Азрāил (*aleyхисселāм*) повдигна главата си и се усмихна. След това стана, поздрави ме с уважение и каза: „Привет! Всевишният Аллах не е сътворил по-почтен човек от теб. И твоята общност превъзхожда всички други общности. Аз съм по-милостив към тях от техните бащи и майки.“ След тези негови думи го помолих: „Имам една молба към теб. Моята общност е слаба. Бъди мил и нежен към тях. Отнемай душите им меко и лесно.“ Той ми отвърна: „Казвам го в името на Всевишния Аллах, Който те е проводил като последен пророк и те е направил Свой любимец, че Той ми повелява по седемдесет пъти в денонощието: „Душите на хората от общността на Мухаммед вземи меко и лесно, без да им причиняваш болка. Бъди мил към тях.“ Затова, аз изпитвам повече състрадание към хората от твоята общност, отколкото техните майки и бащи.“

След това се издигнахме до петото небе. Там се срещнахме с Хārūн (Аарон) (*aleyхисселāм*), който ме поздрави и отправи ду'а.

Видях ибāдетите на мелāйкетата от петото небе. Всички те стояха изправени и гледаха пръстите на краката си. Не поглеждайки никъде другаде, на висок глас споменаваха Аллāху теāлā. Попитах Джебрāил (*aleyхисселāм*): „Такъв ли е ибāдетът на тези мелāйкета?“ Той ми отговори: „Да. Помоли Всевишния Аллах да дари общността ти с този ибāдет.“ Отправих своята молба и Всевишният Аллах ни дари с този ибāдет.

След това се издигнахме до шестото небе. Там се срещнахме с Мūsā (*aleyхисселāм*). Поздрави ме и отправи ду'а.

След това се въздигнахме до седмото небе. След същите въпроси и отговори срещнахме Ибрāхим (*aleyхисселāм*) подпрял гръб на Бейт-и Ма'мūr, където всеки ден влизат седемдесет хиляди мелāйкета (и повече никога не идва техен ред отново). Поздравих го. Приемайки поздрава ми,

каза: „Привет, праведен пророк, праведни сине!“ (След това ми) рече: „О, Мухаммед! Земята на Дженнета е изключително хубава и чиста. Кажи на твоята общност да засадят там много дръвчета.“ Попитах го: „Как (по какъв начин) може да се засади дръвче в Дженнета?“, а той ми отговори: „Произнасяйки думите: „Ля хавле веля куввете илля биллях“ (а в друго предание се казва: „Субхāналлахи велхамдулилляхи ве ля илйе иллял-лāху валлāху екбер“).

След това (Джебрāил (*aleyхисселъм*)) ме отнесе до Сидрат-ул-Мунтехā*. Неговите листа бяха като слонски уши, а плодовете като кули.⁷³ При всяка повеля на Всевишния Аллах, той така се променяше и разкрасяваше, че никое създание не е способно да опише неговата красота.

Тук Джебрāил (*aleyхисселъм*) ми посочи да продължа пътя и се сбогува с мен. Аз му казах: „О, Джебрāил! Сам ли ме оставяш?“ Джебрāил (*aleyхисселъм*) се притесни. От внушителността на Всевишния Аллах започна да трепери. Каза ми: „О, Мухаммед! Ако направя (още) една крачка цялото ми тяло ще изгори, ще изчезне.“

Дотук Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) дойде с Джебрāил (*aleyхисселъм*). Тук Джебрāил (*aleyхисселъм*) му се показва в истинския си образ, разперил своите шестстотин криле, всяко от които пръскаше бисери и рубини. След това долетя една зелена покривка от Дженнета на име Рефреф, която излъчваше светлина, по-ярка от слънцето и непрекъснато споменаваше и прославяше Всевишния Аллах. Тя поздрави Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). Той седна върху нея и за един миг се издигна на много голяма височина и преминаха през седемдесет хиляди завеси, наречени хиджāб. Разстоянието между завесите бе много голямо и на всяка завеса имаше мелйикета. При преминаването през всяка завеса Любимият на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) чуваше повеляващ глас: „Не се страхувай, о, Мухаммед! Приближи се, приближи се!“ После достигна до степената **Кяабе-кавсейн**. По волята на Всевишния Аллах, по незнаен, необясним и неразбираем начин, достигна желаните от Него висоти. Без място, време, посока и начин, настана руйет, т.е. видя Всевишния Аллах. Без очи, уши, средства и място, разговаря с Него. Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) получи блага, непонятни и неразбираеми за създанията.

Хазрети имām Раббāни в книгата си „**Мектубāt**“ казва: „Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) в нощта Ми’рāдж, видя Всевишния Аллах не на този свят, а в отвъдния. Защото в тази нощ Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) излезе извън кръга на време и пространство. Намери един безначален и безкраен момент. Видя началото и края като една точка. В тази нощ видя отиването в Дженнета на тези, които ще отидат там след хиляди години и тяхното пребиваване там. Виждането в онази степен не е като виждане-то на земята. Това виждане е като виждането в отвъдното.“

На Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) му бе повелено да възхвалява Всевишния Аллах и той веднага каза: „**Еттехиййātү лиллāхи vessалевātү**

⁷³ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 164; IV, 208; Бейхакй, *ес-Сунен*, I, 265; Кāдй Ийāд, Шифā-и Шерйф, 179

веттаййибāt (Всички възхвали на всички езици и всички ибāдети, направени с човешко тяло, и всяко добро, направено с имущество, да бъдат само за Аллāху теāля!)“**“** Първо Аллāху теāля поздрави Своя Любим по неподобен начин (без средство и пречист от пространство): „Есселāму алейке еййухеннебиййу ве рахметуллāх ве берекятух. (Мир на теб, о, пророк Мой, и милост от Аллах и благодат от Него!)“**“** Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) отговори: „Есселāму алейнā ве алй ибāдиллāхиссāлихйн (О, Господарю! Мир на нас и на всички Твои праведни раби.)“**“** Мелйикетата, когато чула това, всички в един глас казаха: „Ешхеду ен-лй илйхе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абду-хў ве расўлюх (Вярвам и знам, сякаш съм виждал със собствените си очи, че няма друг бог освен Аллāху теāля и че Мухаммед (*алейхисселām*) е Негов раб и Пратеник.)“**“**

Когато Пейгамберът ни (*алейхиссалāту весселām*) каза: „Есселāму алейнā...“**“** Всевишният Аллах го попита: „О, Любими Мой! Тук няма никой освен нас двамата. Защо каза „алейнā“ (на нас)?“**“** Расўл (*алейхисселām*) отговори: „О, Аллах мой! Моята общност тялом не е при мен, но духом е при мен. Моята милост и моята помощ са с тях. Ти ме поздрави и отдалечи от мен всички злини. Как да лиша моята бедна, измъчена, споветана от фитнето (смута) на āхир заман (времето преди края на света) общност от такива големи блага?“**“**

Аллāху теāля му каза: „О, Любими Мой! Тази нощ си Мой гост. Поискай от Мен каквото желаеш.“**“** Расўлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) отвърна: „(О, Аллах мой!) **Искам моята общност.**“**“**

В предание се съобщава, че Всевишният Аллах повторил този въпрос седемстотин пъти, а Пейгамберът ни (*алейхиссалāту весселām*) при всяко запитване отговарял по един и същ начин: „Искам моята общност.“**“** Когато Всевишният Аллах му каза: „Всеки път пожела общността си.“, той отговори: „О, Господарю! **Аз съм искащият, а Този, Който дава си Ти. Опрости, заради мен цялата ми общност.**“**“** Тогава Аллāху теāля му каза: „Ако опростя тази вечер, заради теб, цялата ти общност, Моята милост и твоята чест няма да са очевидни. Затова тази вечер опростих, заради теб, една част от тях, а две части оставих за Деня Къямет, тогава ще ме помолиш и аз ще опростя, докато станат очевидни Моята милост и твоята чест.“**“**

В един от благословените си хадйси любимият ни Пейгамбер (*саллаллāху алейхи ве селлем*) казва: „**В тази нощ** (нощта Ми’рāдж) **поисках от Всевишния Аллах да повери на мен равностетката на цялата ми общност. Хак** (Аллāху) **теāля каза:** „О, Мухаммед! Твоето желание е никой да не знае лошите постъпки на общността ти. О, Мухаммед! Ти си милостив пророк. Моето желание е техните лоши постъпки да са скрити, както за другите, така и за теб. Ти си напътващият ги в правия път, Аз съм техният Господар. Ти ги видя отс-коро, Аз ги видях от началото до края и продължавам да ги виждам. О, Мухаммед! Ако не обичах да разговарям с твоята общност, в Деня Къямет не бих търсил сметка за извършените от тях грехове. Нямаше да ги питам за големите и малките им грехове “**“**

Всевишният Аллах каза: „О, Мухаммед! Отвори благословените си очи и погледни под краката си.“**“** **Погледнах и видях една шепа пръст. Хак** (Аллāху) **теāля каза:** „Всички съществуващи неща са като пръстът под твоите

крака. Тази пръст ли донесе пред Приятеля си? На мен ми е по-лесно да опростя твоята общност, отколкото да опростя пръстта, полепнала по дрехите на един любим.“

В един от благословените си хадйси Пратеникът на Аллāху теāля (саллал-лāху алейхи ве селлем) казва: „**Зададох много въпроси на Всевишния Аллах и чух техните отговори. После съжалих, че бях попитал.** (Ето някои от тях) **„О, Господарю! На Джебрāил даде шестстотин хиляди криле. Какво даде на мен в замяна на това?“ Всевишният Аллах ми каза:** „За Мен един твой косъм е по-скъп от шестстотинте хиляди криле на Джебрāил. Заради един твой косъм Бих опростил хиляди грешници в Деня Къямет. О, Мухаммед! Ако Джебрāил си разпери крилото, то би закрило цялото разстояние от изтока до запада. А ако ти се застъпиш, Бих опростил всички грешници, намиращи се от изтока до запада.“ **Казах Му:** „**Накара мелāйкетата да се поклонят на моя прародител Āдем (алейхисселям). А какъв е мой дар в замяна на това?“ Всевишният Аллах ми каза:** „Причината за поклона на мелāйкетата на Āдем бе твоята светлина, намираща се на челото му. О, Мухаммед! Аз те дарих с нещо по-висше. Името ти сторих близко до Моето име и го записах на Арша. Тогава Āдем все още не беше сътворен. Твоето име написах на небесните врати, на завесите хиджāб, на вратите на Дженнетите, върху палатите и дърветата, навсякъде в Дженнета. В Дженнета няма нищо, върху което да не пише: „Ля иляхе илляллāх, Мухаммедун расūлюллах“. Този ранг е над този на Āдем.”

„**О, Господи! На Нūх (алейхисселям) даде кораб, а на мен какво ми даде в замяна на това?“ Всевишният Аллах ми отвърна:** „Дадох ти животното Бурак, с което в една нощ достигна до Арша. Видя Дженнета и Джехеннема. А на хората от твоята общност дадох месджиди, на които в Деня Къямет ще се качат като на кораби и с тях ще преминат моста Сирāt за време, колкото мигването на око и ще се спасят от Джехеннема.“

„**О, Господи! Над израелтяните спусна маната и птиче месо, подобно на пътпъдъченото..“ Всевишният Аллах ми отвърна:** „Теб и твоята общност дарих с земна и отвъдна благодат. Израилевите синове превърнах в мечки, маймуни и свине, но не постъпих така с никого от твоята общност. Тези беда не ги приемам за достойни за твоята общност, дори и да вършат същите дела. О, Мухаммед! Дадох ти една сūra, която няма подобна на себе си нито в Теврāt, нито в Инджил. Тази сūra е сūra „Фāтиха“. Който прочете тази сūra, неговото тяло ще е харām (забранено) за Джехеннема и ще облекча мъченията на неговите родители. О, Мухаммед! Не съм сътворил по-ценен, високопоставен и честит човек от теб. На теб и твоята общност съм вменил в дълг (сторих фарз) петдесет намāза в денонощието.

О, Мухаммед! Дженнетът е за онези, които приемат Моето единство и не Ме съдружават с нищо. Джехеннемът ще е харām за тях. Милостта Ми към твоята общност надделя над гнева Ми.

О, Мухаммед! За Мен ти си по-скъп от всички хора. В Деня Къямет ще те даря с толкова много блага, че всички ще се удивят. О, Любими Мой! Дженнетът е забранен за другите пратеници и общности, докато не влезеш ти в него. О, Мухаммед! Искаш ли да видиш какво съм приготвил за теб и твоята общност?“, „**Искам, о, Господи!“ отвърнах аз. В обръщение към Исрāфил, казва:** „О, Исрāфил! Кажете на Моя раб, и доверен, и вестител Джебрāил да отведе

в Дженнета Моя Любим и да му покаже какво съм приготвил за него и неговата общност и той да се успокои.“

Султанът на вселената (*алейхиссалѣту весселѣм*) и Исраѣфил (*алейхисселѣм*) пристигнаха при Джебрѣил (*алейхисселѣм*), и той изпълни повелята на Всевишния Аллах – да отведе Пейгамбера ни (*саллаллѣху алейхи ве селлем*) в Дженнета. Там ги очакваха мелѣикета, които в едната си ръка държаха съдове, пълни със скъпоценности, а в другата – съдове, пълни със светлина. Джебрѣил (*алейхисселѣм*) му каза: „О, Расуляллах! Тези мелѣикета бяха сътворени осемдесет хиляди години преди Адем (*алейхисселѣм*) и на това място чакат с нетърпение, за да разпръснат върху теб и твоята общност това, което се намира в ръцете им. В Деня Къѣмет (Съдния ден), когато ти и твоята общност прекрачите прага на Дженнета, тези мелѣикета ще разпръснат върху вас тези скъпоценности.“ Тук ги посрещна Ридвѣн – назначен в Дженнета. Той разведе Пейгамбера ни (*саллаллѣху алейхи ве селлем*) из Дженнета и го благовести със следното: „Всевишният Аллах раздели Дженнета на три части: двете части са за твоята общност, а третата част е за останалите общности.“

Любимецът на Аллѣху теѣлѣ (*саллаллѣху алейхи ве селлем*) разказва: „В средата на Дженнета видях една река, течаща в горната част на Арша. От едно и също място извираха вода, мляко, вино и мед и никога не се смесваха. Брегът на реката беше от хризолит. Камъните, намиращи се в нея, бяха скъпоценни, тинята му представляваше амбер (ароматно вещество), тревата му – за’ферѣн (ароматно цвете). Около реката бяха поставили сребърни чаши. Броят на тези чаши надвишаваше броя на звездите на небето. Наоколо имаше птици, чиито шии бяха като камилски. Всеки, който изпие от тази река и изяде от месото на тези птици, ще бъде удостоен със задоволството на Аллѣху теѣлѣ. Попитах Джебрѣил: „Коя е тази река?“, а той ми отговори: „Това е Кевсер. Всевишният Аллах го е подарил на теб. От Кевсер тече към бостаните на осемте Дженнета.“ На брега на реката видях шатри. Всички те бяха от перли и рубини. Попитах Джебрѣил за тях и той ми отговори: „Предназначени са за твоите съпруги.“ В тези шатри видях девици (хѣрѣи), със сияйни като слънцето лица. Всички те, тихо и нежно пееха песни с различни мелодии. Казваха: „Ние сме радостни и весели. Нас не ни застига тъгата. Ние сме натъкмени, нагиздени, никога не сме голи. Ние сме винаги млади, никога не остаряваме. Ние сме добродушни, никога не се ядосваме. Ние все сме такива, никога не умираме.“ Разпространявайки се до палатите на щастието и дърветата, техните мелодии и звуци достигаха навсякъде. Гласовете им бяха толкова приятни, че ако тези мелодии бяха достигнали до земята, то на земята нямаше да съществуват смъртта и нещастieto. Джебрѣил ме попита: „Искаш ли да видиш техните лица?“, „Искам“ отвърнах аз. Отвори вратата на една шатра. Погледнах и видях толкова красиви лица, че целият ми живот не би бил достатъчен, за да опиша тяхната красота. Лицата им бяха по-бели от мляко, бузите им – по-червени от рубини и по-сияйни от слънцето. Кожата им беше по-мека от коприна и светла като луната, уханието им – по-приятно от уханието на мускус. Косите им бяха тъмно черни, някои – на плитки, други – събрани, а трети – спуснати, седнат ли тя ставаше като шатра, а като се изправят

достигаше чак до краката им. Пред всяка от тях имаше слугиня. Джебрәил ми каза: „Тези (девици) са за твоята общност.“

Пейгамберът ни (*саллялләху алейхи ве селлем*) казва: „Видях градините и бостаните, и всичките блага на осемте Дженнета. Мина ми през ума: „Да можех да видя и Джахеннема и неговите нива.“ Джебрәил ме хвана за ръката и ме отведе при главния на мелйикетата в Джахеннема – Мәлик. Каза му: „О, Мәлик! Хазрети Мухаммед иска да види местата на враговете в Джахеннема. (Покажи му Джахеннема!)“ Мәлик ми показа нивата на Джахеннема. Видях (всички) седем нива. Седмото ниво се нарича Хәвийе. Там мъчението бе в пъти по-тежко от това на останалите. Попитах Мәлик: „Кои ще бъдат подложени на мъчение тук?“ Той ми отговори: „Тук ще бъдат наказани Фараонът, Кәрүн и двуличниците от твоята общност.“ Шестото ниво е Лази. Там ще бъдат подложени на мъчение политеистите (тези, които не принадлежат към нито една религия). Петото ниво е Хутәме. Там ще бъдат подложени на мъчение огнепоклонниците, бикопоклонниците, будистите. Четвъртото ниво е Джаһим. Там ще бъдат подложени на мъчение покланящите се на слънцето и звездите. Третото ниво е Сакар. Там ще бъдат подложени на мъчение християните. Второто ниво е Са’йр. Там ще бъдат подложени на мъчение юдените. Първото ниво е Джахеннем. Там мъченията, в сравнение с другите нива, са по-леки. (Въпреки това) там видях седемдесет хиляди огнени морета. Всяко едно от тях беше толкова голямо, че ако в едното от тях хвърлят земята и небето и заповядат на едно мелйике да ги открие, то той и хиляда години да ги потърси пак не би било възможно да ги намери. Мелйикетата Зебәйи (служещи в Джахеннема) бяха толкова внушителни, че ако един от тях сложи земята и небето в единия край на устата си, никак не би се личало. Вълните на тези морета издаваха ужасяващ звук. Ако от този звук съвсем малко бе достигнало до земята, всички живи същества биха умрели. Попитах: „За кого е предназначено това ниво?“, но Мәлик не отговори. Отново зададох същия въпрос. Замълча...

Джебрәил каза на Мәлик: „Чака да му отговориш.“ Извинявайки се, каза: „Прости ми!“, а аз му рекох: „Кажи, каквото и да е то, че днес да е възможно да се избегне.“ Тогава Мәлик отговори: „О, Пратенико на Алләху теәля! Това ниво е предназначено за непокорните от твоята общност. Наставлявай ги, да се предпазят от това ужасно място. Да отбягват всичко, което би могло да стане причина за тяхното мъчение. В този Ден аз няма да съм милостив към грешниците. Няма да съм милостив нито към белобрадите старци, нито към младите.“

Султанът на световите (*саллялләху алейхи ве селлем*), сваляйки чалмата от благословената си глава, започна да плаче и да моли Всевишния Аллах да пощади неговата слаба общност, която не би понесла такова наказание. Плака толкова много, че Джебрәил и всички други мелйикета не издържах и заплакаха заедно с него. Тогава Алләху теәля каза: „О, Любими Мой! Ти си много уважаван и ценен от Мен. Молбата ти е приета, успокой се. Осъществих желанието ти. Аз ще те даря с такъв ранг, че ще опростя много грешници чрез твоего застъпничество, докато ми кажеш: „Достатъчно!“. О, Любими Мой! Всеки, който изпълни моята повеля, ще се избави от наказание и ще

получи моята милост. Ще бъде удостоен с честта да ме види в Дженнета. На теб и твоята общност вменявам в дълг да изпълняват по петдесет намаза в денонощието.“

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) продължава: „След тази степен достигнах до Арша. Минавайки през небесата, стигнах при Мӯсā (*алейхисселām*). Той ме попита: „Какво вмени в дълг Хак теāля на теб и твоята общност?“ и аз отговорих: „Изпълняването на петдесет намаза денонощно.“ Той ми каза: „Върни се при Него и Го помоли да ги намали, защото твоята общност няма да понесе толкова. Убедих се в това при изпитанието на Израилевите синове.“ След това се върнах и помолих Аллāху теāля да облекчи това предписание. Намали ги само с пет. Като отидох при Мӯсā (*алейхисселām*) и му съобщих, той пак ме върна и каза да помоля Аллāху теāля да ги намали още малко. Така сновах между Мӯсā (*алейхисселām*) и Аллāху теāля, докато накрая Той ми повели: „Намалих намаза до пет изпълнения, но с награда за петдесет. Ако някой пожелае да направи добро, но не успее да го направи, за него ще има една награда, а ако го направи за него ще има десет награди. Ако пожелае да направи лошо и не го направи, няма да му се запише нищо, но ако го направи, ще бъде записано като един грях.“ След това се върнах при Мӯсā (*алейхисселām*) и му разказах всичко. Той отново ми каза: „Върни се и помоли Всевишния Аллах да ги намали още малко.“, но аз му рекох: „Вече се срамувам след толкова молби.“⁷⁴

Аллāху теāля по такъв начин, дарявайки Своя Любим с блага, непонятни за хората и недавани на нито едно създание, утеши нараненото му благословено сърце.

Султанът на световите (*салляллāху алейхи ве селлем*) след това веднага се върна в Кудус, а оттам в Мекка, в къщата на Умм-и Хāнй. Постелята му все още бе топла, движението на водата в легена от частичното умиване все още не бе спряло. Дежурящата пред дома си Умм-и Хāнй бе задрямала и нямаше никаква представа от случилото се. При завръщането си от Кудус в Мекка, Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) срещна кербана на курайшитите и стана свидетел на това, как една от камилите се изплаши и падна.

На сутринта Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), отивайки в Кяабе, извести своите съплеменници за Нощното си пътешествие. Езичниците, присмивайки се, казаха: „Мухаммед е изгубил ума си, той съвсем е полудял.“, а тези, които възнамеряваха да приемат исляма, изпаднаха в двоумение. Някои от неверниците отидоха в дома на Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*), за когото знаеха, че е умен, опитен и икономичен търговец. Когато Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) излезе, го попитаха: „О, Ебӯ Бекр! Ходил си много пъти до Кудус и знаеш много добре колко време отнема отиването до там и връщането.“ Хазрети Ебӯ Бекр им отговори: „Да, много добре знам. Повече от месец.“ Неверниците се зарадваха на неговия отговор и казаха: „Ето, това са думи на умен и опитен човек.“ След това, присмивайки се и подигравайки се, му рекоха: „А твоят господар казва, че за една нощ е отишъл до Кудус и се е върнал оттам. Вече съвсем се е

⁷⁴ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 164; IV, 208; Бейхакī, *ес-Сунен*, I, 265; Кāдй Ийāд, *Шифā-и Шерйф*, 179

побъркал.“ Те очакваха и Хазрети Ебӯ Бекр да е на същото мнение и се надяваха на неговата подкрепа, но той, като чу благословеното име на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*), им рече: „Ако го е казал той, значи е вярно. И аз му повярвах.“ и се прибра. Изумените неверници си казаха: „Какъв магьосник само, направил е магия на Ебӯ Бекр.“ и се върнаха обратно.

Хазрети Ебӯ Бекр веднага отиде при Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) и на висок глас пред голяма тълпа от хора каза: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Да е благословен Ми'рāджът ви! Безкрайна благодарност на Всевишния Аллах, че ни удостои с честта да служим на такъв велик Пейгамбер и благоволи да видим вашето благословено лице, да слушаме вашите омайващи душите и пленяващи сърцата прекрасни слова. О, Пратенико на Аллāху теāлā! Всяка ваша дума е вярна. Аз ви вярвам. Нека душата ми да бъде пожертвана за вас!“ Думите на Хазрети Ебӯ Бекр изумиха неверниците, но предадоха увереност на колебаещите се в приемането на исляма. В този ден Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) нарече Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) „Сиддйк“ (Всеправдивия). Приемайки това име, степената му се удвои.⁷⁵

Крепката вяра на мюсюлманите, тяхната преданост, приемането на всяка дума на Пейгамбера (*салляллāху алейхи ве селлем*) за истина, вбесяваше неверниците и те решиха да изложат и засрамят Пратеника (*алейхисселām*) с въпросите си. Започнаха да го разпитват, задавайки му въпроси от вида: „О, Мухаммед! Казваш, че си бил в Кудус. Тогава кажи ни колко врати и прозорци има месджидът?“ Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) отговори на всичките им въпроси, а Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*), казвайки „Така е, вярно е, о, Пратенико на Аллāху теāлā.“, потвърди всеки негов отговор. Пейгамберът ни (*алейхиссалāту vessелām*), който от свян не можеше дори да погледне в лицето стоящия пред себе си, каза: „**В Месджид-и Аксā не бях се поогледал и не бях видял това, за което ме питаха. Но точно в този момент Джебрāил (*алейхисселām*) ми яви ясно (донесе пред очите ми) Месджид-и Аксā и аз, виждайки прозорците му, броях и веднага отговарях на въпросите им.**“ Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) им каза, че на връщане по пътя видял кервана на курайшитите и им съобщи, че в сряда този керван Иншāллах (с позволенията на Аллāху теāлā) ще пристигне в Мекка. И наистина, в сряда, по залез слънце, керванът пристигна в Мекка. Разпитаха хората от кервана и те обясниха, че се е появил вятър и една от камилите им паднала. Цялото това потвърждение на думите на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) укрепи вярата на мюсюлманите, но увеличи враждебността на неверниците.⁷⁶

Това чудо, наречено Ми'рāдж, се случи една година преди Хиджра, двадесет и седмия ден на месец реджеб, в нощта срещу петък. Възнесението се осъществи тялом и духом, в будно състояние. В тази нощ му бяха показани много истини и петкратният намāз стана задължителен. Също така, в тази нощ бяха подарени последните два āйета на сӯра „Бакара“. За възнесението (Ми'рāдж)

⁷⁵ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 144

⁷⁶ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 215

се съобщава в Свещения Корāн – в сūra „Исрā“ и сūra „Неджм“ и в някои от благословените хадйси на Пейгамбера ни (*aleyхиссалātu vessельм*).⁷⁷

След възнесението, когато Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) разказваше на своите сподвижници за богатата на Дженнета, се обърна към Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) и му каза: „**О, Ебӯ Бекр! Видях твоя дворец. Беше от червено злато. Видях богатата, приготвени за теб.**“ Хазрети Ебӯ Бекр отвърна: „Нека този дом и неговият стопанин бъдат пожертвани за вас, о, Расӯляллах.“ След това се обърна към Хазрети Омер и му рече: „**О, Омер! Видях и твоя дворец. Беше от рубини. В него имаше много хӯрийи. Но не влязох вътре. Представих си твоето усърдие.**“ Хазрети Омер не се сдържа и продължително време плака. През сълзи, каза: „Майка ми, баща ми и животът ми да бъдат пожертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Възможно ли е да се ревнува от вас?“ След това се обърна към Хазрети Осмāн и му каза: „**О, Осмāн! Видях те на всички небеса. Видях двореца ти и помислих за теб.**“ На Хазрети Али пък каза: „**О, Али! Видях образа ти на четвъртото небе. Попитах Джебрāйл и той ми каза: „О, Пратенико на Аллах! Меляикетата се влюбила в съзерцаването на Хазрети Али и Всевишният Аллах сътвори едно мелйике с неговия образ, което стои на четвъртото небе и мелйикетата го посещават и получават берекет.**“ След това влязох в твоя палат. Помирисах плода на едно дърво и от него излезе една девица, която покри лицето си.“ Попитах я: „Коя си ти и чия си?, а тя отговори: „Аз съм създадена за сина на чичо ти – Али, о, Пратенико на Аллах.“

На следващата сутрин след нощта на възнесението дойде Джебрāйл (*aleyхиссельм*) и ставайки имām, научи Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) как и кога да се извършват петте намāза. В един от благословените си хадйси Пратеникът на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „**Два дни Джебрāйл (*aleyхиссельм*) ми беше имām до вратата на Кяабе. Дватама, когато на хоризонта започна да се появява светлина, изпълнихме утринния (сабах) намāз, когато слънцето започна да слиза от зенита си изпълнихме обедния намāз, когато сянката на предметите стана равна на тяхната височина изпълнихме следобедния (икинди), след залязването на слънцето изпълнихме вечерния (акшам), след изчезването на червенината (шафак) изпълнихме нощния. На втория ден утринния намāз изпълнихме, когато стана светло (преди изгрева), обедния – когато сянката на предметите стана два пъти по-дълга от височината им, следобедния – веднага след обедния, вечерния – след разговяване (залез слънце), нощния – в първата третина на нощта. След това (Джебрāйл) ми каза: „О, Мухаммед! Това са времената за намāз за теб и пейгамберите преди теб. Общността ти да изпълнява всеки намāз в рамките на тези две времена, в които ги изпълнихме.**“⁷⁸

⁷⁷ Бухārй, „*Менāкибул-Енсār*“, 42; Тирмизй, „*Тефсйру’л-Кур’ан*“, 20; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 403; Бейхакй, *ес-Сунен*, I, 255; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, II, 208

⁷⁸ Хāким, *ел-Мустедрек*, IV, 648-649; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 403-404; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 213-215

След известяването на времената за намāз осведомиха за това и мюсюлманите в Етиопия и им бе казано да изпълнят пропуснатите молитви намāз.

ПРЕСЕЛЕНИЕТО НА МЮСЮЛМАНИТЕ В МЕДЙНА

Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) всяка година призоваваше племената, дошли да посетят Кяабе, към исляма и не обръщайки внимание на техните обиди, неотклонно изпълняваше пророческата си мисия. Спирайки пред селищата на племената, казваше: **„Кой би ме подслонил и би ми помогнал, докато изпълня пророческата си мисия, дадена ми от Аллāху теāлй? (И по такъв начин) да бъде възнаграден с Дженнета.“**, но нито искаха да го подслонят, нито да му помогнат.

В единадесетата година на пророческата си мисия Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) срещна на пазара една група от шест души, дошли от Медйна, за да посетят Кяабе. Попита ги кои са и те му отговориха, че са от Медйна, от племето Хазрадж. Към това племе – племето Хазрадж, рода Неджрāн принадлежеше и прабабата на нашия Пейгамбер Селмā Хātун (майката на Абдулмутталиб – дядото на Мухаммед (*aleyхисселām*)). Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) поседя с тях известно време, рецитира им откъс от Свещения Корāн (35-52 āйети на сūra „Ибрāхим“), разказа им за исляма и ги призова към религията на Аллāху теāлй. След призива на Мухаммед (*aleyхисселām*), те разбраха, че това е пророкът, за когото говореха по-възрастните хора от тяхното племе и юдеите от Медйна. Спогледаха се и си казаха: „Ето това е пейгамберът, за когото съобщаваха юдеите.“

Племената Евс и Хазрадж от дълго време бяха врагове с юдеите и често нападаха един другото. Тези племена вярваха, че ако приемат исляма преди юдеите ще могат да ги победят и да ги изгонят от Медйна. И затова веднага, произнасяйки шехāда, приеха исляма. А на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) казаха: „О, Пратенико на Аллах! Оставихме народа ни разделен от вражда. Надяваме се Всевишният Аллах чрез вас да ги удостои с исляма. Още щом се върнем ще призовем юдеите и племето ни към твоята религия. Ще им разкажем за това, което сме приели. Ако Всевишният Аллах ги обедини и сплоти, няма да има по-скъп и по-благочестив човек от вас.“

Шестимата мъже от Медйна приеха и потвърдиха известното от Аллāху теāлй и искайки разрешение от Пратеника на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) се върнаха при племето си. Тези мъже бяха: Укбе бин Āмир, Есад бин Зурāра, Авф бин Хāрис, Рāфи бин Мāлик, Кутбе бин Āмир, Джāбир бин Абдуллах (*радияллāху анхум*).⁷⁹

⁷⁹ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 429-431; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 219-220; Ибн Асāкир, *Тāрйху Димашк*, IX, 82

Първото споразумение в Акабе и изгряващото слънце над Медйна

Връщайки се при племето си, шестимата мъже веднага започнаха да разказват за исляма и за Пейгамбера ни и да призовават хората към истинската религия. В Медйна не остана къща, в която да не се говори за Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) и за исляма. По такъв начин ислямът се разпространи не само сред племето Хазрадж, но и няколко души от племето Евс станаха мюсюлмани.

На следващата година, в сезона на хадж, в Мекка пристигнаха дванадесет души-мюсюлмани, начело с Есад бин Зурāра (*радияллāху анх*). През тази година езичниците изтезаваха и угнетяваха мюсюлманите повече, отколкото преди. Пристигайки в Мекка, те узнаха, че неверниците не спират да преследват Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) и да изтезават всеки, който се срещне с него, и затова се уговориха с него да се срещнат в Акабе през нощта. На тази среща те изказаха своята привързаност и готовност за изпълняване на всички заповеди и искания на Пейгамбера ни (*aleyhissalātu vesselām*), и се врекоха да не съдружават нищо с Всевишния Аллах, да не прелюбодействат, да не крадат, да не наклеветават и да не убиват децата си. Зурāра бе ръководител на тази група, която се състоеше от двама от племето Евс и десетима от Хазрадж.⁸⁰

Тези дванадесет души бяха назначени от Пратеника на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) за представители на племената си. Те трябваше да научат на исляма племената си и да отговарят за техните действия пред Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). А Есад бин Зурāра бе назначен за представител от името на всички тях. В първото споразумение в Акабе присъстваха: Есад бин Зурāра, Авф ибн Хāрис, Муāз ибн Хāрис от рода Мāлик бин Неджār; Рāфи бин Мāлик и Зеквāн бин Абдикайс от рода Зурайк бин Āмир; Убāбе бин Сāмит от рода Ганм бин Авф; Йезйд бин Са'лебе от рода Гусайна; Аббās бин Убāде от рода Аджлāн бин Зейд; Укбе бин Āмир от рода Харām бин Кааб; Кутбе бин Āмир от рода Севād бин Ганм; Ебўл-Хейсем Мāлик бин Теййихāн от рода Абдулешхел бин Гушем и Увейм бин Сāиде от рода Амр бин Авф.

След това споразумение Хазрети Есад и приятелите му се върнаха в Медйна, разказаха на племената си за исляма и ги призоваха към вечното щастие. В резултат на този призив, ислямът в Медйна започна да се разпространява много бързо. Племената Евс и Хазрадж, които дотогава бяха врагове, сега се обединиха и помолиха Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) да им изпрати учител, който да ги напътства в религията и да им чете Свещения Корāн. И Любимият на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) им изпрати Мусаб бин Умейр (*радияллāху анх*) от сподвижниците си в Мекка.

Хазрети Мусаб отседна в дома на Хазрети Есад. Двамата, ходейки от къща на къща, разказаха на хората за исляма и поискаха от тях да се закълнат, че ще защитават Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) от враговете му. По този начин ги подготвиха за обета.

Вождът на племето на Хазрети Есад бин Зурāра – Саад бин Муāз бе притеснен от техните действия, но не можеше да им попречи, защото бе роднина с

⁸⁰ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 220

Есад бин Зурāра (*радияллāху анх*) и сред арабите по това време съществуваше традицията да се избягват всякакви обиди и конфликти между роднини. И затова Саад бин Муāз каза на един от големците на племето – Усейд бин Худайр: „Отиди и виж този човек, който е отседнал в дома на Есад, и прави каквото е необходимо. Ако Есад не беше мой роднина (син на леля ми), нямаше да възлага тази работа на теб.“

Усейд бин Худайр грабна копието си и се запъти към къщата, в която бе отседнал Мусаб (*радияллāху анх*). Пристигайки там, започна да говори гневно: „Какво ви води при нас? Лъжете хората! Махайте се оттук, ако ви е мил животът!“ Мусаб бин Умейр му отвърна мило и нежно: „Седни поне малко при нас и чуй нашите думи. Ако ти се харесат, приеми ги, ако не ги харесаш, можеш да ни попречиш...“ Поуспокоилият се Усейд, съгласявайки се, каза: „Право думаш.“ и забивайки копието си в земята, приседна. Послуша красивите, омайващи сърцето, слова на Хазрети Мусаб и айетите от Свещения Корāн, които му изрецитира с прекрасния си глас. С голямо въодушевление изрече: „Колко е хубаво това!“ След това ги попита: „Какво трябва да направя, за да приема тази религия?“ Обясниха му и той, произнасяйки шехāда, стана мюсюлманин. Радостта му бе голяма. Ощастливеният с исляма Хазрети Усейд каза: „Да отида и да ви изпратя един човек. Ако той приеме исляма, в Медйна не би останал нито един човек от неговото племе, който да не приеме.“ Стана бързо и отиде направо при Саад бин Муāз. Саад, виждайки го, каза: „Кълна се, че лицето на Усайд не е същото, каквото беше.“

Попита го: „Какво направи, о, Усейд?“ Хазрети Усейд бин Худайр, подтикнат от огромното желание Саад бин Муāз да приеме исляма, каза: „Поприказвах с този човек (Мусаб бин Умейр), не видях нищо лошо у тях. Обаче чух, че хората от рода Бенй Хāрисе, подозирайки, че Есад укрива в дома си такъв човек, са тръгнали да го убият.“

Тези думи засегнаха дълбоко Саад бин Муāз, защото преди няколко години в едно сражение те победиха рода Бенй Хāрисе и ги принуди да се изселят в Хайбер, но след една година им разреши да се върнат по родните си места. Въпреки това, мисълта, че те не се страхуват да предприемат нещо такова, ядоса твърде много Саад бин Муāз. Но всъщност това не бе истина. По този начин Усейд бин Худайр (*радияллāху анх*), прибегвайки към хитрост, искаше да опази лелята на Муāз и сина ѝ Есад бин Зурāра (*радияллāху анх*), а чрез тях и Мусаб бин Умейр (*радияллāху анх*).

След тези думи на Усейд, Саад бин Муāз стана и отиде при Хазрети Есад бин Зурāра. Завари ги двамата да си приказват спокойно и тихо. Доближавайки се до тях, каза: „О, Есад! Ако не бяхме роднини, ти не би посмял да вършиш такива работи.“ Отговори му Мусаб (*радияллāху анх*): „О, Саад! Поседни при нас за малко и чуй нашите думи. Ако ги харесаш, какво по-хубаво от това, ако не ги харесаш, няма да ти предложим нищо и ти ще можеш да си отидеш.“ Тези прекрасни слова поуспокоиха Саад бин Муāз и той седна и започна да ги слуша.

Хазрети Мусаб бин Умейр първо му разказа за исляма, разясни му основите на исляма, след което с прекрасния и приятния си глас му речитира откъс от Свещения Корāн. Докато той речитираше, състоянието на Саад бин Муāз, се

промени. При това неповторимо красноречие сърцето му омекна. Накрая не можа да се сдържи и попита: „Как встъпвате в исляма?“

Мусаб бин Умейр (*радияллāху анх*) веднага го научи на шехāда и той, произнасяйки „Ешхеду ен лā илāхе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухū ве расūлюх“, стана мюсюлманин. Вече не можеше да стои на едно място от радост и вълнение. Веднага се прибра вкъщи и извърши пълно умиване (гусюл), както го бяха научили. След това нареди племето да се събере и заведе при тях Усейд бин Худайр (*радияллāху анх*). Обръщайки се към рода Абдулешхел, ги попита: „О, синове на Абдулешхел! Като какъв ме знаете?“ Всички присъстващи в един глас отговориха: „Ти си нашият вожд и ние сме ти подчинени.“ След тези техни думи Саад бин Муāз (*радияллāху анх*) рече: „Тогавя общавам на всички вас: Аз постигнах честта да приема исляма. Искam и вие да повярвате в Аллāху теāлā и Неговия пратеник. Ако не го направите, няма да се виждам с никого от вас!“

След призива на вождa Саад бин Муāз, всички мъже и жени от рода Абдулешхел приеха исляма. Чак до вечерта в цяла Медйна кънтяха гласовете на мюсюлмани, повтарящи на висок глас текбйри и шехāда.⁸¹

Скоро след това събитие цялото население на Медйна – племената Евс и Хазрадж, станаха мюсюлмани. Светлината на исляма озари всяка къща. Саад бин Муāз и Усейд бин Худайр (*радияллāху анхум*) унищожиха всички идоли, принадлежащи на племето им. Тази радостна вест зарадва много Пейгамбера ни (*aleyхиссалāту весселām*) и мюсюлманите от Мекка. Затова тази година (621 г.) бе наречена „Сенет-ус-сурūr“ (Година на радост).

Вторият обет за вяpност в Акабе

Бяха изминали тринадесет години от началото на пророческата мисия на Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). В Мекка насилиято над мюсюлманите от страна на езичниците достигна пределната си точка. Племената Евс и Хазрадж от Медйна, благодарение на усилията на Есад бин Зурāра и Мусаб бин Умейр (*радияллāху анхум*), бяха готови да отворят обятията си за мюсюлманите от Мекка и да пожертват всичко в името на исляма. Желаеха колкото се може по-скоро Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) да дойде в Медйна и обещаваха, че няма да щадят нищо от него.

В сезона на хадж с Мусаб бин Умейр в Мекка пристигнаха седемдесет и трима мъже и две жени мюсюлмани от Медйна. След хаджа, всички те се срещнаха с Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) отново в Акабе. Есад бин Зурāра и дванадесетте упълномощени помолиха Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*), от името на племената си, да се пресели в Медйна. Пейгамберът ни (*aleyхиссалāту весселām*) им рецитира āйети от Свещения Корāн и поиска да дадат окончателна дума, че ще го защитават така, както пазят собствения си живот и собствените си деца.

⁸¹ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 435; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, II, 258

Чичото на Расуллюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) Аббās, който все още не бе мюсюлманин, също бе там. Той се обърна към дошлите от Медйна с думите:

„О, люде от Медйна! Това е моят племенник и е най-любимият за мен човек. Ако потвърждавате неговото пророчество и вярвате в това, което е донесъл от Всевишния Аллах, и искате да го отведете с вас, трябва да ми дадете обещание, което да ме задоволи. Както знаете, Мухаммед е от нас и ние го защитавахме срещу неверниците. Продължава да живее сред нас – с чест и достойнство. Въпреки всичко това, той е решил да отиде с вас. Предприемете това ако имате достатъчна военна сила, за да се противопоставите на всички арабски племена, когато те заедно ви нападнат. Обсъдете този въпрос много добре помежду си, после да няма разногласия. Ще можете ли да удържите на думата си и ще можете ли да го защитите от враговете му? Ако изпълните достойно дадената от вас дума, ще е много хубаво. Ако ли не, по-добре се откажете още сега и го оставете да живее с чест и защитен в родината си.“

Думите на Аббās огорчиха мюсюлманите от Медйна. Като че ли те нямаха да могат да защитят Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) от враговете му и щяха да го изоставят. Есад бин Зурāра – от мединските сподвижници - обръщайки се към Пейгамбера ни (*алейхиссалāту весселām*), каза: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Ако ми позволите, искам да кажа няколко думи.“ След като получи неговото позволение започна: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллāху теāлā! Всеки един призив е труден или лесен за приемане. Вие сега ни призовавате към нещо, което е много трудно за приемане, защото е много трудно тези хора да изоставят идолите си и да приемат исляма. Но въпреки това ние приехме исляма с цялото си сърце. Също така ни заповядахте да не поддържаме роднински връзки с тези наши роднини, които са неверници. Знаете, че и това е трудно за приемане, но ние приехме и това с цялото си сърце. Отворихме обятията си за вас и приехме отговорността да покровителстваме човека, когото дори и собствените му чичовци не го защитават. Всички сме единомислени в това. Каквото казват езиците ни, това потвърждават и сърцата ни. Кълнем се, че ще браним благословеното ви тяло до последната ни капка кръв от онова, от което браним себе си, жените си и децата си. Ако нарушим клетвата си, нека бъдем от губещите, които нарушават обета пред Аллāху теāлā. О, Пратенико на Аллах, ние държим на думата си. Аллāху теāлā да ни дари с успех.“ И продължи: „О, Пратенико на Аллах! Можете да ни поставите условия, гарантиращи вашата сигурност.“ Пейгамберът ни (*алейхиссалāту весселām*) ги насърчи към исляма и им рече от Свещения Корāн. След това им каза: „**Условието ми в името на моя Господар, е да служите на Аллāху теāлā и да не Го съдружавате с нищо друго. Условието, касаещо мен и моите сподвижници, е да ни приютите, да ни помагате и да ни защитавате от това, от което защитавате себе си.**“

Берā бин Ма'рūr (*радияллāху анх*) каза: „Кълна се в Аллāху теāлā, Който ви изпрати като пейгамбер с истинската религия и книга, че ще ви браним така, както браним своите жени и деца. Приемете нашата клетва, о, Пратенико на Аллах!“

Аббās бин Убāде (*радияллāху анх*), от мединските мюсюлмани, за да затвърди споразумението, сключено с Пратеника на Аллāху теāлā, обръщайки се

към своите другари ги запитва: „О, хора от племето Хазрадж! Наясно ли сте по въпроса с приемането ви на Мухаммед (*aleyхисселѝм*)?“ и след като получи положителния им отговор продължи: „Вие приемате да бъдете до него в мир и по време на война и да му се подчинявате. Ако смятате да го оставите сам и без подкрепа, когато се случи нещо лошо с парите и имота ви и вашите роднини и познати бъдат убити, сторете го още сега. Кълна се в Аллѝху теѝлѝ, ако извършите това, ще бъдете от губещите и на този, и в отвѝдния свят. Ако пък смятате да сте му верни, дори и имота си да загубите и най-близките ви роднини да бъдат убити, дръжте се за него. Кълна се в Аллѝху теѝлѝ, това е най-доброто за вас и в двата свят.“ Приятелите му отвърнаха: „Дори и имота си да загубим и най-близките ни да бъдат убити, ние не бихме се отказали от нашия Пейгамбер и никога не бихме се отделяли от него. Ще умрем, но няма да се откажем.“ След това, обръщайки се към Пейгамбера ни (*саллялѝху алейхи ве селлем*), попитаха: „Ако спазим обещанието си, какво ще получим, о, Расѝлѝллах?“ Тогава любимият ни Пейгамбер (*саллялѝху алейхи ве селлем*) отговори: **„Задоволството на Аллѝху теѝлѝ и Дженнета.“**

Всеки един от тях, в качеството си на представител на племето си, положи клетва. Пръв положи клетва Есад бин Зурѝра (*радиялѝху анх*), с думите: „Заклевам се да изпълня обещанието си към Аллѝху теѝлѝ и Неговия Пратеник и да се боря за това с живота и имуществото си!“ Последваха го и останалите, като положиха клетва по посочения начин и изразиха своето доволство и отдаденост, казвайки: „Приехме призива на Аллѝху теѝлѝ и Неговия Пратеник. Послушахме и се подчинихме.“ По този начин, без колебание, те изрази своята жертвот готовност. Жените положиха клетвата, изричайки словата без ръкостискане.

Всички те се врекоха да не съдружават с нищо Всевишния Аллах, да не крадат, да не наклеветяват, да не прелюбодействат, да не погубват децата си, да не лъжат, да не се противят на доброто...

По време на споразумението от възвишението Акабе се чу следния вик: „О, хора, нощуващи в Минѝ! Пророкът и мюсюлманите от Медѝна се споразумяха да воюват срещу вас.“ Пратеникът на Аллѝху теѝлѝ (*саллялѝху алейхи ве селлем*) обясни, че това е шейтѝнът на Акабе, след което се обърна към викация: **„О, враже на Аллѝху теѝлѝ! Ще се справя и с теб.“** После заповяда на мюсюлманите от Медѝна да се върнат по шатрите си. Аббѝс бин Убѝде (*радиялѝху анх*) му рече: „О, Пратенико на Аллах! Кълна се, ако вие пожелаете, утре сутринта бихме нападнали и убили всички неверници, намиращи се в Минѝ.“ Думите му зарадваха Пратеника на Аллѝху теѝлѝ (*саллялѝху алейхи ве селлем*), но той отвърна: **„Все още не ни е повелено да постѝпваме по този начин. Засега се върнете по местата си.“**

Имѝм Несѝй предава от Абдуллах бин Аббѝс (*радиялѝху анх*), че енсѝрите, които присъствали на споразумението в Акабе, идвайки при Пратеника на Аллѝху теѝлѝ (*саллялѝху алейхи ве селлем*), станали мухѝджирѝ.⁸²

⁸² Ибн Хишѝм, *ес-Сѝре*, I, 438; Ибн Саад, *ет-Табакѝт*, I, 221-223; Сухейлѝ, *ер-Равзул-Унуф*, II, 261

Преселението на мюсюлманите в Медйна

След последното споразумение в Акабе за мюсюлманите Медйна се превърна в място, където сяха да намерят спокойствие и закрила. Езичниците като чува за споразумението в Акабе изпаднаха в ярост. Вече за мюсюлманите бе невъзможно да останат в Мекка. Разкривайки положението си пред Пратеника на Аллаху теӓля (*саллялӓху алейхи ве селлем*), поискаха разрешение за преселение. Един ден Пейгамберът ни (*aleyхиссалӓту весселӓм*), приближавайки се радостно към своите сподвижници, им каза: **„Известено ми бе мястото ви за преселение. Това място е Ясриб (Медйна). Преселете се там.“** и **„Там се сплотете с вашите братя мюсюлмани. Всевишният Аллах ги направи ваши братя, а Ясриб – място, където да се намерите сигурност и спокойствие.“** След разрешението и препоръката на Расулюллах (*саллялӓху алейхи ве селлем*) мюсюлманите започнаха да се преселват в Медйна.⁸³

Пейгамберът ни (*aleyхиссалӓту весселӓм*) предупреждаваше преселниците да бъдат предпазливи и предвидливи. За да не ги заподозрат неверниците, излизаха на малки групички и се движеха колкото се може по-тайно. Пръв в Медйна се пресели Ебӯ Селеме (*радиялӓху анх*), който бе измъчван твърде много от езичниците. След време обаче, забелязвайки това движение на мюсюлманите, езичниците започнаха да възпрепятстват по всякакъв начин тяхното преселение: връщаха обратно онези от преселващите се мюсюлмани, които видеха; разделяха жените от мъжете им; затваряха ги и ги подлагаха на различни мъчения, но заради страха от вътрешни междусобици не смееха да ги убиват. Въпреки това мюсюлманите не спираха тайно да се преселват в Медйна.

Един ден Хазрети Омер запаса меч, взе стрелите и копието си и пред погледа на всички извърши тавӓф около Кяабе. След това се провикна на тълпата от езичници: „Ето и аз се преселвам по пътя на Аллаху теӓля, за да опазя религията си. Ако има някой, който иска да остави след себе си жена-вдовица, деца-сираци и разплакана майка, да се яви пред мен зад тази долина!“

По такъв начин Хазрети Омер с още двадесет мюсюлмани, посред бял ден, се отправи към Медйна. От страх никой не се осмели да ги спре. След това открито преселение на Омер (*радиялӓху анх*) мюсюлманите се стекоха към Медйна.

В това време разрешение за преселение поиска и Хазрети Ебӯ Бекр, но любимият ни Пейгамбер (*саллялӓху алейхи ве селлем*) му каза: **„Потърпи. Надявам се Всевишният Аллах да разреши и на мен. Тогава двамата заедно ще се преселим.“** Хазрети Ебӯ Бекр (*радиялӓху анх*) попита: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Има ли такава вероятност?“ В отговор Пейгамберът ни (*саллялӓху алейхи ве селлем*) го зарадва с думите: **„Да, има!“** Хазрети Ебӯ Бекр се зарадва много. Веднага купи две камили за 800 динара и започна да чака този ден.

В Мекка вече бяха останали само любимият ни Пейгамбер, Хазрети Ебӯ Бекр, Хазрети Али, бедните, болните, старците и мюсюлманите, които бяха затворени от езичниците.

⁸³ Ибн Саад, *ет-Табакӓт*, I, 226

Жителите на Медйна (енсāрите) посрещнаха с отворени обятия пристигащите от Мекка преселници (мухāджири) и ги приеха в домовете си. Между тях се завърза голямо братство.

Езичниците бяха обезпокоени от евентуалното преселение на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) и заставането му начело на мюсюлманите в Медйна. Затова те се събраха в Дār-ун-Недве (Дома на събрание-то) и започнаха да обсъждат положението. На това събрание присъства и шейтāнът, приемайки образа на един старец от Неджд – Шейх-и Недждī, и послуша техните разговори. Имаше различни предложения, но нито едно от тях не бе прието. Тогава шейтāнът се обади: „Нито едно от вашите предложения не е разрешение на въпроса, защото той с това миловидно лице и с тези благи думи би объркал всичко. Измислете нещо друго.“

Вождът на курайшитите Ебӯ Джехл каза: „От всеки род да изберем по един силен младеж и всички с мечове в ръка да се нахвърлят върху Мухаммед и да пролеят кръвта му. Така няма да се разбере кой го е убил и ще се съгласят с кръвнината, която ще им платим.“ Шейтāнът хареса много това предложение и ги подтикна към неговото реализиране.⁸⁴

В това време, когато езичниците подготвяха този коварен план, Расӯл (*алейхисселām*) получи разрешение от Аллāху теāля за преселение. Джебрāил (*алейхисселām*), явявайки се, извести Пейгамбера ни (*алейхиссалāту весселām*) за заговора на неверниците и му каза тази нощ да не спи в постелята си. Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) заповяда на Хазрети Али: **„Тази нощ легни в моята постеля и се завий с моята върхна дреха! Не бой се, нищо лошо няма да ти се случи.“** и му заръча да предаде оставените при него за съхранение вещи на собствениците им.

Хазрети Али, без никакъв страх, с готовност за саможертва, изпълни заповедта на Любимия на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*).

В нощта на преселението Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) излезе от благословения си дом, който бе заобиколен от езичниците. Произнесе първите десет āйети на сӯра „Йāсїн“, взе шепя пръст и я разпръсна върху главите на езичниците. Според предание, езичниците, върху чиито глави се изсипала от тази пръст, били убити в битката при Бедр. Расӯллоллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) мина между тях съвсем спокойно, без да го види никой, и продължи към дома на Хазрети Ебӯ Бекр.

След известно време при тях дойде един човек и ги попита: „Какво чакате тук?“, а те отговориха: „Чакаме Мухаммед да излезе от дома си.“ Тогава човекът им каза: „Кълна се, че Мухаммед мина между вас и хвърли пръст по главите ви.“ Езичниците опипаха главите си и се убедиха в правотата на думите му. Веднага влязоха вътре и завариха Хазрети Али да лежи в постелята на Расӯл (*алейхисселām*). Попитаха го за Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). Той им отговори: „Не знам! Да не би да ми е наредено да го следя!“ Набиха го и го затвориха за известно време, след което го пуснаха.

Започнаха да търсят Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*).⁸⁵ Най-напред отидоха в къщата на Хазрети Ебӯ Бекр и попитаха дъщеря

⁸⁴ Ибн Хишām, *ес-Сīре*, I, 124; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 227

⁸⁵ Сухейлī, *ер-Равзул-Унуф*, II, 309

му Есмā. Като не получиха никакъв отговор от нея, я пребиха. След това го потърсиха навсякъде, но не успяха да го открият. Побесняха. Ебӯ Джехл, който бе най-свирепият сред тях, обеща да даде награда от сто камили на този, който доведе Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) и Хазрети Ебӯ Бекр или съобщи тяхното място. Чувайки за наградата, алчните за богатство се въоръжиха и се впуснаха да ги търсят.

Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) дойде в дома на Хазрети Ебӯ Бекр-и Сиддйк и му съобщи, че е получил разрешение за преселение. Хазрети Ебӯ Бекр го попита, дали и той ще е с него. Като узна, че в това пътуване ще е редом до Любимия на Аллāху теāлй, не сдържа сълзите си и заплака от радост. Каза: „Нека майка ми, баща ми и животът ми бъдат жертвани за вас о, Пратенико на Аллāху теāлй! Камилите са готови. Приемете тази, която пожелаете.“ Но Султанът на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*) му отвърна: „**Бих се качил на камилата само ако я купя.**“ и той бе принуден да каже цената на камилата.

Хазрети Ебӯ Бекр нае Абдуллах бин Урайкит, който много добре познаваше пътищата, да им показва пътя. Заповяда му след три дни да доведе камилите до пещерата, намираща се в планината Севр.

На 27-ия ден на месец сафер, в четвъртък, Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и Ебӯ Бекр-и Сиддйк, взимайки малко храна при себе си, се отправиха към планината Севр. През целия път Хазрети Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) вървя ту от лявата страна на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*), ту от дясната му страна, ту след него, ту пред него. Забелязвайки това Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) го попита защо постъпва по този начин. Хазрети Ебӯ Бекр му отговори: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллāху теāлй! Правя го, за да ви предпазя от евентуална опасност, която би могла да ви сполети.“ Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) му каза: „**О, Ебӯ Бекр! Искаш ли нещастие, което ще сполети мен, да сполети теб вместо мен?**“ Хазрети Сиддйк отговори: „Бих искал, о, Расӯляллах! Кълна се във Всевишния Аллах, Който ви е изпратил като истински пейгамбер с истинската религия!“⁸⁶

По пътя налъмите на Пейгамбера ни (*aleyхиссалйту vesselйm*), които бяха много тесни, се скъсаха и краката му се разраниха. След трудното изкачване на планината се добраха до пещерата. Пред входа на пещерата Хазрети Ебӯ Бекр рече: „О, Пратенико на Аллах! Нека вляза пръв в пещерата и да видя дали има нещо, което би могло да навреди на благословеното ви тяло. Ако стане нещо, да пострадам аз!“ Влезе и я разчисти. Вътре имаше много малки и големи дупки. Хазрети Ебӯ Бекр разкъса дрехата си и запуши дупките, но една от тях остана. Нея закри с петата си и след това покани Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*).

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) влезе, постави главата си в скута на Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) и заспа. В това време една змия ухапа крака на Хазрети Сиддйк. Въпреки болката, той, за да не събуди Расӯлюллах, не помръдна, но една негова сълза капна върху благословеното му лице и любими-

⁸⁶ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 230; Ибн Асāкир, *Тāрйху Димашик*, XXX, 78

мият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) го попита: „Какво стана, о, Ебӯ Бекр?“ Хазрети Ебӯ Бекр каза: „Ухапа ме една змия от дупката, която бях запушил с крака си.“ Тогава Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) намаза със спюнката си ухапаното място и болката му веднага изчезна.

През това време езичниците, следвайки следите, стигнаха до пещерата. Входът на пещерата бе покрит с паяжина и два гълъба си бяха свили гнездо. Следотърсачът Курз бин Алкаме каза: „Ето тук следите се губят.“ Неверниците отвърнаха: „Ако бяха влезли вътре, паяжината щеше да бъде разкъсана.“ Някои от тях рекоха: „И без това сме дошли до тук, да влезе някой и да провери.“, но неверникът Умеййе бин Халеф възрази: „Толкова ли сте глупави! Каква работа имате в пещера, чийто вход е покрит с пластове паяжина. Кълна се, че този паяк е изплел тази мрежа още преди да се е родил Мухаммед.“ Докато неверниците спореха пред входа на пещерата, вътре Хазрети Ебӯ Бекр се безпокоеше за живота на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). „О, Пратенико на Аллах! Кълна се в Аллāху теāлй, не се тревожа за себе си, но ме е страх за вас. Ако убият мен, аз съм един, нищо няма да се промени, но ако се случи нещо с вас, то тогава цялата общност ще загине и ислямът ще бъде обречен на изчезване.“ рече той. Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) му отвърна: „**О, Ебӯ Бекр, не се страхувай! Без съмнение Аллāху теāлй е с нас!**“

Ебӯ Бекр-и Сиддйк не спря да се тревожи и каза: „О, Пратенико на Аллāху теāлй! Животът ми да бъде жертван за вас! Ако някой от тях се наведе, ще ни види.“, Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) го успокои с думите: „**О, Ебӯ Бекр! Двама, а третият е Аллāху теāлй. Не гъгувай! Хак** (Аллāху теāлй) **е с нас.**“ Езичниците се отказаха да влязат в пещерата и се върнаха назад.⁸⁷

В Свещения Корāн това състояние е предадено по следния начин, меāл: **“Ако вие не му помогнете (на Моя Любим), Аллāху теāлй вече му помогна, (спомнете си за времето), когато неверниците го изкараха (от Мекка) – и бе един от двамата (с Ебӯ Бекр), когато бяха в пещерата (на върха на планината Севр); когато рече той (Расӯлюллах) на своя другар (Ебӯ Бекр-и Сиддйк): “Не страдай! Помощта на Аллāху теāлй без съмнение е с нас.” И низпосла Аллāху теāлй Своето успокоение над него, и го подкрепи (Своя Любим) с воини (с мелйикета), които вие не видяхте, и стори той словото на неверниците да е презряното, а Словото (тевхйд) на Аллāху теāлй е много велико. Аллāху теāлй е абсолютният Победител.”** (сӯра Тевбе: 40)

В пещерата останаха три дни и три нощи. През това време синът на Хазрети Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) Абдуллах идваше нощем при тях и им съобщаваше всичко, което се говори в Мекка, а освободеният му роб и овчар Āмир бин Фухейра им носеше мляко и заличаваше следите.

На четвъртия ден любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) и Хазрети Ебӯ Бекр се качиха на камила Кусвā. На другата камила пък се качи

⁸⁷ Муслим, “*Фезāилу’с-Сахāбе*”, 1; Тирмизй, “*Тевфсйру’л-Кур’ан*”, 10; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 228; Ибн Ебй Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VII, 471; VII, 459

Хазрети Амир бин Фухейра и водачът им Абдуллах бин Урайkit и потеглиха към Медйна.

Изпратеният като милост за светове Пратеник на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) напусна родното си място – възхваляваният от Всевишния Аллах най-почитан град Мекка. Обръщайки камилата си към Месджид-и Харām с много тъга каза: **“Кълна се в Аллāху теāля! Ти си най-ценната местност, сътворена от Аллāху теāля, ти си най-любимото място за Него. Ако не бях принуден, нямаше да те напусна. За мен няма по-красив и любим дом от теб. Ако моето племе не ме бе принудило, нямаше да тръгна, нямаше да потърся друго убежище освен теб!”**

В този момент Джебрāил (*алейхисселām*) дойде при Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) и го попита: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Затъжи ли се за родното си място?“, „**Да, затъжих се!**“ отговори той (*салляллāху алейхи ве селлем*). Тогава Джебрāил (*алейхисселām*) го зарадва и утеши с вестта, че ще се върне в Мекка с 85-и āйет от сūra Касас.

Пътуването протичаше спокойно. Неверниците ги търсеха навсякъде, но Всевишният Аллах ги пазеше от злото на езичниците. Когато пристигнаха в местността Кудейд, спряха пред шатрата на известната със своята щедрост и великодушие, умната и целомъдрена жена на име Умму Ма’бед. Поискаха да купят фурми и месо за ядене, но тя им каза, че би ги нагостила, но за съжаление няма нищо. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) я попита дали имат мляко. Отговори, че животните им са безплодни. Султанът на вселената (*алейхиссалāту vessелām*) видя една слаба овца, която стоеше до шатрата и попита Умму Ма’бед: „**О, Умму Ма’бед! Тази овца защо стои завързана тук?**“ Тя отвърна: „Тя е много болна и слаба и от изтощение не можа да отиде със стадото.“ Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) я попита: „**Дава ли изобщо мляко? Разрешавате ли ми да я издоя?**“ Тя разреши и Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), отивайки при овцата, спомена името на Аллāху теāля и отправи ду’ā за берекет (изобилие). Когато с благословената си ръка докосна вимето на овцата, то се напълни с мляко и потече. Веднага донесоха един съд и го напълниха. Най-напред дадоха на Умму Ма’бед да пие, след това на Хазрети Ебӯ Бекр и на останалите. Всички пиха до насита. Най-накрая пи и самият той (*салляллāху алейхи ве селлем*). След това отново издои овцата и напълни най-големия съд, намиращ се в шатрата и го даде на Умму Ма’бед.

След като си тръгнаха, пристигна мъжът на Умму Ма’бед. Видя млякото и с радост попита жена си: „О, Умму Ма’бед! Откъде е това мляко?“ Тя му разказа всичко, което се бе случило през този ден. Каза: „Днес у нас дойде един благословен човек и това, което виждаш е неговият дар, неговият берекет.“ Мъжът ѝ я помоли да опише този човек и тя го описа най-подробно.

Рече: „Този благословен човек беше с много красива осанка и миловидно лице. В очите му имаше малко червенина, гласът му беше нежен. Благословените му мигли бяха дълги. Бялото на окото му беше много бяло, а черното – много черно. Косата му беше черна, брадата – гъста. Когато мълчеше, в облика му се появяваше внушителност и достойнство. Когато говореше, се усмихваше и редеше думите като бисерни мъниста. Отдалече изглеждаше много внушителен, но отблизо беше много мил и приятен. Намиращите се при него му

оказваха уважение и с любов изпълняваха неговите заповеди.“ Нейният мъж, слушащ в захлас, рече: „Кълна се, че това е човекът, когото търсят курайшите. Ако го бях срещнал, щях да му служа и нямаше да се отделям от него.“ Според предание, тази овца е живяла осемнадесет години и нейното мляко било достатъчно за препитанието на това семейство. А мъжът на Умму Ма'бед настигна Пратеника на Аллāху теāля (*саллялāху алейхи ве селлем*) в долината Рим и прие исляма. По-късно и Умму Ма'бед прие исляма.⁸⁸

Сурака бин Мāлик

Неверниците не спираха да търсят отпавилите се към Медйна Мухаммед (*алейхисселām*) и Хазрети Ебӯ Бекр. Неоткриването им щеше да се превърне в сериозна заплаха за тях. Те бяха много разтревожени от мисълта, че мюсюлманите могат да основат ислямска държава и да ги унищожат за кратко време. Поради тази причина езичниците започнаха да използват всичките си възможности. Обявиха награда от сто камили и много богатство за този, който убие или плени Пейгамбера ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) и Хазрети Ебӯ Бекр. Тази новина достигна и до Сурака бин Мāлик от рода Мудлидж, който бе опитен следотърсач.

Един ден хората от рода Мудлидж се събраха в местността Кудайд. Сред тях се намираше и Сурака бин Мāлик. В този момент дойде един човек от курайшите и каза на Сурака: „О, Сурака! Кълна се, че преди малко видях една група от трима души, които отиваха към брега. Сигурно са Мухаммед и неговите сподвижници.“ Сурака не искаше да поделител наградата с никого и затова, казвайки: „Не, не са те. Това са еди-кои си хора, които бяха минали преди малко оттук. Ние ги видяхме“, се престори, че не предава никаква важност на думите му.

Сурака бин Мāлик постоя известно време, след което незабелязано се отдалечи оттам. Пристигайки в дома си, нареди на слугата си да вземе коня и оръжието си и да го изчака зад долината. Самият той взе копието си, обърна острието му надолу, за да не блести, качи се на коня си и тръгна по следите им. Настигна ги. Бе толкова близо, че чуваше как Пейгамберът ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) чете Свещения Корāн. Когато Хазрети Ебӯ Бекр се обърна назад, забеляза Сурака бин Мāлик и силно се разтревожи. Пратеникът на Аллāху теāля (*саллялāху алейхи ве селлем*) го успокои, както в пещерата, с думите: „**Не страдай! Аллāху теāля е с нас!**“

От Хазрети Бухāрй се предава, че когато Хазрети Ебӯ Бекр съобщил на Расūлюллах, че един конник се приближава към тях, Пратеникът на Аллāху теāля (*саллялāху алейхи ве селлем*) отправил следната ду'ā към Всевишния Аллах: „**О, Господарю! Събори го на земята!**“ Според друго предание, когато Сӯрака се доближил до тях, Хазрети Ебӯ Бекр започнал да плаче. Расūлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) го попитал защо плаче. Той му отговорил: „Не плача за себе си, а за вас. Страх ме е да не ви навреди.“

Сурака се доближи много близо до Пейгамбера ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) и каза: „О, Мухаммед! Днес кой ще те защити от мен?“ Султанът на

⁸⁸ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 230

вселената му отговори: **“Ще ме опази Аллāху теāлй, Който е Джеббār (Все-подчиняващ) и Каххār (Покоряващ).”** В този момент предните крака на коня на Сурака потънаха до колена в пясъка. Спасявайки се, отново се опита да нападне, но краката на коня му отново потънаха. Всичките му усилия да освободи коня си бяха напразни. Намиращия се в безизходица Сурака започна да моли състрадателния ни и милостив Пейгамбер (*саллаллāху алейхи ве селлем*), събрал в себе си всички черти на красивата нравственост. Накрая Сурака каза: „О, Мухаммед! Разбрах, че си закрилян. Помоли се да се освободя. Вече няма да ти навреда и няма да те издам на преследвачите.“ Султанът на вселената (*саллаллāху алейхи ве селлем*) отправи следната ду'а: **„О, Господарю! Ако той е искрен, освободи коня му!“**. Аллāху теāлй прие тази молба и едва тогава конят на Сурака успя да се освободи. От мястото, където бяха потънали краката на коня, към небето се издигна нещо като дим. Удивеният Сурака разбра, че Мухаммед (*алейхисселām*) се намира под постоянна закрила. Каза му: „О, Мухаммед! Аз съм Сурака бин Мāлик. Обещавам ти, че никога няма да правя това, което не харесваш. Твоето племе обяви много голяма награда за теб и твоите приятели.“ и му разказа подробно за решението на курайшите. След това им предложи храна и камила, но любимият ни Пейгамбер (*саллаллāху алейхи ве селлем*) не прие и каза: **„О, Сурака! Докато ти не приемеш исляма, аз не бих приел твоята камила и твоя добитък. Само не казвай на никого, че си ни виждал! Това стига!“**

От Ибн-и Саад се предава, че когато Сурака казал на Пейгамбера ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) да му заповяда това, което желае, Пратеникът на Аллāху теāлй (*саллаллāху алейхи ве селлем*) му отвърнал: **„Стой в родното си място и не позволявай на никого да ни настигне.“**

Ако Всевишният Аллах пожелае нещо да се случи, то се случва. Когато някой Му се довери с чисто сърце и следва Неговия път могат да се случат невероятни неща. Разяреният като лъв Сурака, който се бе отправил да убие Пейгамбера ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) и да получи обявената от курайшите награда, по волята на Аллāху теāлй вече бе като смирено и покорно дете. Способният на всичко Аллāху теāлй, за да опази Своя Любим, обърна сърцето на Сурака към добро. Разбира се, Всевишният Аллах нямаше да остави Своя Любим сам, защото го изпрати като милост за световите, изпрати го, за да покаже на хората пътя към вечното щастие.

След всичко това Сурака се върна назад и не разказа нищо за случилото се.⁸⁹

Радвайте се! Радвайте се! Идва Пратеникът на Аллāху теāлй (*саллаллāху алейхи ве селлем*)!..

В понеделник, осмия ден от месец рабй'ул-еввел Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*), Хазрети Ебӯ Бекр, Амир бин Фухейра (*радияллāху анхум*) и Абдуллах бин Урайкит пристигнаха в Кубā. Този ден стана начало на ислямското летоброене. Отседнаха в дома на Кулсум бин Хидм, който бе мю-

⁸⁹ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 489; Ибн Ебй Шейбе, *ел-Мусаннеф*, IV

сюлманин. Тук, в Куба изградиха първия месджид. В долината Куба отслужи-
ха първия петъчен намаз и изнесоха първото хутбе (проповед). Този месджид е
възхвален в Свещения Коран по следния начин, меал: „...**Месджидът, основан
върху таква*...**“ (сүра Тевбе:108)

В това време останалият в Мекка Хазрети Али отиде в Кяабе, седна на оби-
чайното място, където сядаше Мухаммед (*aleyхисселъм*) и върна на всички хо-
ра нещата, които те бяха поверили на Пратеника на Аллаху теаля (*саллаллаху
aleyхи ве селлем*).

Останалите в Мекка мюсюлмани, сред които се намираше и семейството на
Пратеника на Аллаху теаля (*саллаллаху алейхи ве селлем*), бяха под покрови-
телството на Хазрети Али. След известно време Пейгамберът ни (*aleyхисса-
ляту весселъм*) заповяда на Хазрети Али да доведе семейството му в Медйна.

Лъвът на Аллаху теаля – Хазрети Али отиде до мястото, където се събираха
курайшите и им каза: „С позволението на Аллаху теаля (Иншалах) утре оти-
вам в лъчезарната Медйна. Имате ли нещо да ми казвате? Ако имате, кажете го
сега.“ Всички наведоха глави и не казаха нищо. На сутринта Хазрети Али съб-
ра вещите на Пратеника на Аллаху теаля (*саллаллаху алейхи ве селлем*), и заед-
но със семейството му и роднините си, се отправи на път. Успя да настигне
Пейгамбера ни (*aleyхиссалляту весселъм*) в Куба с подут и окървавени крака,
тъй като през деня се укриваше от неверниците, а през нощта се движеше пе-
ша. Бе толкова изнемошял, че нямаше сили да отиде при Расулulloх (*саллал-
лаху алейхи ве селлем*). Като разбра това, Мухаммед (*aleyхисселъм*) отиде лич-
но при него. Като го видя, го съжали, прегърна любимия си чичов син, погали
нежните му крака, които бяха понесли много трудности по пътя на Аллаху
теаля и отправи ду'а за неговото оздравяване. Предава се, че в чест на тази не-
гова саможертва е бил низпослан следният айет, меал: „**Сред хората има та-
кива, които се жертват в името на задоволството на Аллаху теаля...**“ (Ба-
кара: 207)

Когато мухаджирите и енсарите научиха, че Султанът на вселената (*саллал-
лаху алейхи ве селлем*) е потеглил към Медйна, зачакаха с голямо вълнение не-
говото пристигане. По този повод в крайните райони на Медйна поставиха
наблюдатели, които да известят хората за неговото пристигане. Изгарящите от
любов към него, отправяйки поглед към хоризонта, го чакаха дни наред, така,
както горещата и жарка пустиня жадува за вода. И изведнъж се чу: „Идват!
Идват!..“ Чуващите радостния възглас насочиха погледа си към знойната пус-
тиня. И наистина! Ето ги! Идваха! Идваха!.. С голяма величественост се при-
ближаваха към тях. Из улиците на Медйна се чуваха само радостните възгласи
на хората: „Радвайте се! Радвайте се, о, жители на Медйна! Пратеникът на Ал-
лаху теаля пристига! Любимецът на Аллаху теаля пристига!“ Очакващите тази
радостна вест, малки и големи, обличайки най-хубавите си дрехи, бързаха да
посрещнат така дългоочаквания гост – Султана на вселената. Сълзи на радост
се стичаха като реки по бузите им. Възгласите на прослава и превъзнасяне на
Аллаху теаля изпълниха целия град, извисиха се до небесата.

Това бе най-неповторимият, най-незабравимият ден в историята на Медйна.
Цареше атмосфера на мъка и радост, защото от едната страна (в Мекка) се на-
мираха враговете, които искаха да убият Любимия на Аллаху теаля, познат от

всички като “Емйн”, а от другата страна (в Медйна) – онези, които бяха готови да пожертват живота си за него и неговите приятели.

Всички жители на Медйна искаха, колкото се може по-скоро, да видят сияйното лице на любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*). В този невиджан и неповторим празничен ден децата и жените нареждаха следните стихове:

*“Талеа’л-бедру алейнā,
Мин сенийāти’л-Ведā,
Веджебе’ш-шукру алейнā,
Мā де’ Аллāху дāи!
Еййух-ел-меб’ўсу фйнā,
Джи’те бил-емр-ил мутā!”*

Отвсякъде се чуваха приветствия и покани: „Добре дошъл, о, Пратенико на Аллах!“, „Заповядайте у нас, о, Пратенико на Аллах!..“ Големците на Медйна, хващайки юздите на камила му, го молеха: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Заповядайте у нас!..“, но той им казваше: „**Пуснете юздите на камила! Тя има задача. Където коленичи, там ще отседна.**“ Вълнението и любопитството бе голямо. Къде ли щеше да коленичи Кусвā? Кусвā продължаваше да се движи към вътрешността на Медйна. При всеки дом, край който минаваше Пейгамберът ни (*aleyхиссалāту весселām*), стопаните го молеха: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Заповядайте у нас!“ Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), усмихвайки се, им отвърщаше: „**Направете път на камила! На нея ѝ е повелено къде да коленичи.**“ Кусвā стигна до мястото, където сега се намират вратата на джамията на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) – Месджид-и Неbevй и коленичи, но Расўл (*aleyхисселām*) не слезе. Тя отново се надигна, повървя малко и връщайки се на същото място, коленичи и повече не стана. Тогава Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) слезе от камила и каза: „**Тук ще отседнем, с позволението на Аллах.**“ и попита: „**Чие е това място?**“ Обясниха му, че това място принадлежи на синовете на Амр – Сухейл и Сехл, които бяха сирачета. Тогава Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) попита за най-близката къща на своите роднини, защото майката на дядо му Абдулмутталиб бе от рода Неджār. Хазрети Хāлид бин Зейд Ебў Еййўб ел-Енсārй зарадван каза: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Най-близка е моята къща! Ето я! А това е вратата ѝ!“ и показа къщата си. След това взе багажа от гърба на камила и покани Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) в дома си.

Мюсюлманите от Медйна и мухāджирите се зарадваха твърде много на преселението на Мухаммед (*aleyхисселām*).

ГОДИНИТЕ В ЛЪЧЕЗАРНАТА МЕДЙНА

С преселението на любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) в Медйна през тринадесетата година от бисет (622г.), дванадесетия ден от месец рабй’ул-еввел, започна десетгодишния период от живота му в Медйна.

Хазрети Халид бин Зейд Ебӯ Еййӯб ел-Енсāрӣ бе удостоен с щастието да приеме в дома си Султана на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*). Пратеникът на Аллāху теāля предпочете да обитава долния етаж на къщата му и се настани там, защото бе много удобен и подходящ за посрещане на многото посетители, които идваха да се видят с него.

Хазрети Халид разказва по следния начин: “Когато Расӯлюллах ни удостои със своето присъствие, реши да отседне на долния етаж. Това много ни натъжаваше. Един ден казах: “Майка ми и баща ми да се жертват за вас, о, Расӯляллах! Много ме безпокои фактът, че ние оставаме на горния, а вие - на долния етаж. Не мога да успокоя сърцето си! Много ми е тежко! Моля ви, позволете ни да останем тук, а вие да се настаните горе.” Тогава ми отговори: **“О, Ебӯ Еййӯб! На нас ни е по-удобно и подходящо да останем на първия етаж.”** Пейгамберът ни (*алейхиссалāту весселām*) ми обясни, че, ако остане на долния етаж, ще може по-спокойно да посреща гостите. Така ние се подчинихме на неговото желание и останахме на горния етаж.

Веднъж се случи така, че стомната ни се счупи, и за да не предизвика неудобство разлялата се вода върху намиращия се на долния етаж Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), ние веднага с жена ми попихме водата с единствения ни кадифен юрган, с който се завивахме.”

Хазрети Ебӯ Еййӯб ел-Енсāрӣ продължаваше да се безпокои от това, че живее на горния етаж. Накрая Пейгамберът ни (*алейхиссалāту весселām*) се качи да живее на втория етаж.

Хазрети Ебӯ Еййӯб разказва: „Винаги готвехме вечеря за Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) и му я занасяхме. Когато връщаше останалата от вечерята храна, аз и жена ми Умму Еййӯб търсехме този край, откъдето е ял той (*салляллāху алейхи ве селлем*), и ние ядяхме от там за берекет. Една вечер бяхме приготвили храна, в която имаше лук или чесън. Когато Расӯлюллах ни върна храната, ние не видяхме следи от неговите пръсти. Бях се притеснил много. Плачейки отидох при него и му казах: „О, Пратенико на Аллах! Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас! Вие върнахте храната, но ние с Умму Еййӯб не видяхме вашите благословени следи по нея, защото ние ядяхме за изобилие от местата, докоснати от пръстите ви.” Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) отговори: **„В този зеленчук усетих някаква миризма и затова не ядох. Аз съм човек, който общува с мелāнке.“** Попитах го: „Тогава тази гозба харām ли е (забранена ли е)?“. Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) ми отговори: **„Не. Аз не го харесам заради миризмата му.“** „След като вие не го харесвате, значи и аз няма да го харесам” казах аз. Пейгамберът ни рече: **“Вие го яжте.”** След тези негови думи ние ядохме от тази храна, но друг път гозба с този зеленчук не сме приготвяли за Расӯлюллах.

Друг път бяхме приготвили гозба, която щеше да стигне само за Расӯлюллах и Ебӯ Бекр. Когато занесох храната, Расӯлюллах ми каза: **„О, Ебӯ Еййӯб! Покани тридесет души от първенците на енсāрите.“** Аз започнах да се безпокоя, защото храната беше малко, но той (*салляллāху алейхи ве селлем*) отново каза: **„О, Ебӯ Еййӯб! Покани тридесет души от първенците на енсāрите.“** Обзет от хиляди мисли, аз поканих тридесет души, и те дойдоха. Всички ядоха от гозбата и се нахраниха. Разбирайки, че това е едно чудо, вярва-

та на дошлите се усили, и те още веднъж дадоха обет за вяност. После си тръгнаха. След това Расуллоллах ми каза: „**Покани шестдесет души.**“ Този път без никакво притеснение, защото бях видял чудото, че храната не намалява, аз поканих тези хора. Те дойдоха, ядоха от храната и си отидоха. След тях Расуллоллах ми каза: „**Покани деветдесет души от енсърите.**“ Аз ги поканих. По заповед на Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) те седнаха на софрата да се хранят по десетина души. По този начин се нахраниха сто и осемдесет души, а яденето, което бях занесъл стоеше недокоснато. Всички тези хора станаха свидетели на това голямо чудо.⁹⁰

Побратимяването на енсърите с мухаджирите

За да е по-сплотено обществото на Медйна, Пейгамберът ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) побратими преселилите се мухаджири с енсърите, които ги приютиха в домовете си. Хазрети Али, който остана най-накрая, мислейки си, че е забравен, попита: „О, Пратенико на Аллах! Нима ме забравихте?“, но Султанът на вселената (*саллялляху алейхи ве селлем*) го успокои, казвайки му: „**Ти си мой брат, на този свят и в отвъдния.**“ Това братство се основаваше на принципа на материалната и духовна помощ. Енсърите оказваха, както материална, така и морална помощ на своите братя мухаджири. По този начин тъгата им по родната земя, по домовете и роднините поне за малко щеше да премине. Мюсюлманите от Медйна отвориха обятията си за братята си мухаджири, поканиха ги в домовете си и им предложиха цялата си помощ. Това побратимяване още повече ги сближи и засили тяхната обич. Пратеникът на Алляху теӓля (*саллялляху алейхи ве селлем*) побратими всеки мухаджир със сходен нему по характер енсър. Това братство бе на такова ниво, че те биха могли дори да споделят имота, наследен от бащите си.⁹¹

Всеки енсър даваше на своя брат-мухаджир половината от това, което притежаваше – земи, градини, дом, богатство. Един от мухаджирите – Абдурахман бин Авф разказва:

„Когато се преселихме в Медйна, Расуллоллах (*саллялляху алейхи ве селлем*) ме побратими със Саад бин Рабй. След това побратимяване моят събрат ми каза: „О, братко Абдурахман! Аз съм най-заможният мюсюлманин в Медйна. Разделих богатството си на две половини, едната е твоя.“ А аз му казах: „Всевишният Аллах да благослови имота ти. Аз нямам нужда от него. Ти само ме заведи до тържището, това ми стига.“

Преселенията, от времето на Адем (*aleyхисселӓм*) до това преселение на мюсюлманите от Мекка в Медйна, бяха много, но нито едно от тях не бе толкова смислено и възвишено, с такава пожертвувателност, дружба и братство между преселниците и местното население. Всевишният Аллах в Корӓн-и керӓм казва, меӓл: „**Единствено мюсюлманите са братя.**“ (сӓра Худжурӓт: 10) Това доказва, че истинската любов и искреност е свързана не с материални облиги, а с вяра и доверие. Сподвижниците постигаха това състояние само с ед-

⁹⁰ Кӓдй Ийӓд, *Шифӓ-и Шерӓф*, 289

⁹¹ Ибн Саад, *ет-Табакӓт*, I, 238; Ибн Кесӓр, *ел-Бидӓйе*, III, 226-229

нократно намиране в присъствието на Расуллоллах. Океани от фейз (сияние) и берекет, бликащата от сърцето на любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*), чрез беседите му се вливаха в сърцата на сподвижниците и в резултат на това те проявяваха невиждана самоотверженост, всеотдайност и предпочитаха братята си пред себе си.

Всички мюсюлмани – енсāри и мухāджири, сплотявайки се в този нов център на исляма, се врекоха да пожертват всичко, дори и живота си, за укрепването на исляма. По този начин, събирайки се около Расуллоллах, те градаха нов ред и щастлив живот, основан на исляма. Това бе първата крачка по пътя към формирането на Ислямската държава. Медйна се превръщаше в люлка и център на исляма.

В Медйна, освен мюсюлмани, имаше християни, юдеи и езичници. Юдеите се състояха от три племена – Бенй Кайнука, Бенй Курайзā и Бенй Надр. Те бяха врагове на исляма и особено на любимия ни Пейгамбер.

Езичниците от Мекка виждаха голяма опасност в побратимяването на мюсюлманите и предусещаха, че ако в най-скоро време не предприемат никакви мерки, мюсюлманите ще укрепнат и нападайки Мекка, ще си върнат изоставените къщи и земи. Затова изпращаха заплашителни писма до мюсюлманите в Медйна. В едно от тях се казваше: „Без съмнение, нито едно от враждуващите с нас арабски племена не ни е ядосало толкова, колкото вие. Защото вие, вместо да ни върнете човека, който е от нас, му помогнахте, приютихте го и го защитихте. Молим, да не заставате между нас и да го оставите на нас. Ако се държи добре с нас, най-много ние ще се зарадваме на това, но ако е обратното – ние знаем как да постъпим с него!..“

В отговор, Хазрети Кааб бин Мāлик им написа едно много хубаво писмо, в което възхваляваше Пейгамбера ни (*алейхиссалāту весселām*).

Заплашителни писма получиха и езичниците от Медйна. Езичниците от Мекка ги заплашваха, че ако не изгонят от Медйна или не убият Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), ще се бият с тях, ще ги убият и ще пленят жените им.

След тези заплахи езичниците от Медйна, начело с двуличника Абдуллах бин Убей, се събраха и решиха в най-удобния за тях момент да навредят на Расуллоллах (*салляллāху алейхи ве селлем*).

Когато мюсюлманите научиха за това тяхно намерение, започнаха да го охраняват. Заради враждебното отношение на езичниците, мюсюлманите не можеха да излязат навън през нощта и да спят спокойно в домовете си. Убей бин Кааб разказва: „Когато Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) и неговите сподвижници се преселиха в Медйна, мюсюлманите станаха прицел на враждебно отношение от страна на арабските езически племена. Въоръжени сподвижниците дежуреха по цели нощи.“

Сплотилите се сподвижници се притичваха на помощ на намиращите се в опасност братя мюсюлмани. Най-ярък пример за това бе любимият ни Пейгамбер. Той освен че бе първенец във всяко добро начинание, бе първенец и в смелостта и безстрашието. Когато през нощта се чуеше писък, независимо по кое време, Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), като светкавица с коня си пристигаше първи на мястото, след това съобщаваше на сподвижниците си, че няма никаква опасност и ги успокояваше.

Месджид-и Небй (Месджидът на Пейгамбера ни)

Първата работа на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), след преселението му в Медйна, бе да построи месджид, в който да се изпълнява съвместен намаз и да обучава своите сподвижници. Джебрāил (*алейхисселām*), явявайки се пред него, му каза: „О, Пратенико на Аллах! Всевишният Аллах ти повелява да построиш една къща (месджид) от камъни и кирпич.“ Любимият на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) веднага купи земята, където бе коленичила камилата му Кусвā, въпреки че собствениците му много искаха да я подарят. Те казаха: „О, Пратенико на Аллах! Ние ви подаряваме тази земя. Отплатата ѝ чакаме само от Всевишния Аллах.“, но Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) не се съгласи да приеме като подарък земята им, купи я, като заплати в повече.⁹²

Работата започна. Изравниха терена и подготвиха камъните и кирпича. След всички приготовления, мюсюлманите се събраха за поставянето на основите. Първият камък в основата ѝ положи Мухаммед Мустафā (*салляллāху теāля алейхи ве селлем*). След това заповяда: **„Ебӯ Бекр да постави своя камък до моя! Омер да постави камъка си до този на Ебӯ Бекр! Осмāн да постави камъка си до този на Омер! Али да постави камъка си до този на Осмāн!“** След тях заповяда и на останалите сподвижници да поставят камъните си.

Всички сподвижници, начело с любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*), се трудеха неуморно и без почивка. На благословения си гръб носеше камъни и кирпич. Основата на джамията издигнаха от камъни на метър и половина, стените иззидаха от кирпич. Един ден Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) носеше кирпич. Тогава един от сподвижниците, виждайки носещия кирпич Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), се приближи до него и с върховно благоприличие му предложи: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Ще ми позволите ли, аз да го нося?“ Но Мухаммед Мустафā (*салляллāху алейхи ве селлем*) с още по-голяма учтивост му отвърна, че самият той се нуждае от възнаграждението на Аллāху теāля повече от него, и не му даде кирпича. Посъветва го да отиде и да си вземе друг.

При изграждането на месджида най-много се трудеше Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Носеше най-тежките камъни при майсторите и в същото време съобщаваше на своите сподвижници с какви блага ще бъдат възнаградени за положените от тях усилия, като по този начин ги окуражаваше.

Мюсюлманите, виждайки усърдието на любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*), се трудеха с още по-голям ентузиазъм. Аммār бин Яасер носеше два кирпича – един за себе си и един за Расӯлюллах, докато другите носеха по един. Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) го забеляза, отиде при него и с благословените си ръце го погали по гърба и му каза: **„О, сине на Сумеййе! За теб има две награди, а за другите има една“.**

Стените на джамията бяха издигнати за кратко време. Към тях за Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) пристроиха и две помещения от кирпич и ги покриха с палмови клони. (Впоследствие тези помещения бяха

⁹² Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 239

увеличени до девет.) След приключване на строителството на месджидида Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) се премести от дома на Хазрети Хāлид бин Зейд в новопостроения си дом.

Стенанието на дънера

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) всеки петък четеше проповеди (хутбета), опирайки се на дънера на финиковата палма в месджидида, наречен **Ханнāне**. След известно време бе направен минбер с три стъпала и той започна да използва него. В един петъчен ден, когато любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) се изкачи на минбера, за да прочете хутбето си, изсъхналият дънер, на който се подпираше преди, започна да плаче и стене с глас, наподобяващ плача на бременна камила. Стонът обаче не спираше. Чувайки това, Султанът на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*) слезе от минбера, приближи се до дънера и го погали с благословените си ръце. В този момент стенанията му спряха. Сподвижниците, които станаха свидетели на голямата любов на дънера към Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), не устояха да сдържат сълзите си.

Във връзка с това Хазрети Енес бин Мāлик казва: „Дори и месджидът се разтrese от неговото стенание.“ Ибн-и Ебӯ Ведā също казва: „Дънерът се разцепи и се поклати. Расӯлюллах дойде, сложи благословената си ръка върху него и той замлъкна.“

За стенанието на дънера Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: **„Кълна се във Всевишния Аллах, в Чиято длан е нефът ми, ако не бях го погалил, от копнеж и мъка по мен щеше да плаче до Деня Къямет.“** След това по заповед на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) дънерът бе заровен.

В друго предание се казва, че Пратеникът на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), обръщайки се към дънера, казал: **„Ако искаш, да те върна в градината, отново да се разклониш и да си възвърнеш стария вид. Ако искаш, да те засадя в Дженнета и приятелите (приближените раби) на Аллāху теāля да ядат от твоите плодове.“** Пратеникът на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) чул неговия отговор, който бил следният: „Засадете ме в Дженнета, за да ядат от моите плодове ближните на Всевишния Аллах и да бъда там, където няма да изгния.“ Този отговор чули и намиращите се около Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) сподвижници. Той обещал да изпълни неговото искане и обръщайки се към своите сподвижници казал: **„Той предпочете вечния живот пред този свят.“**

Бракът с Хазрети Āише

Султанът на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*) и Хазрети Ебӯ Бекр се преселиха в Медйна, оставяйки семействата си в Мекка. Една година след смъртта на майка ни Хазрети Хадйдже, Пратеникът на Аллāху теāля се сгоди за Хазрети Āише в Мекка, но женитбата им се осъществи в Медйна. В един хадйс-и шериф, предаден от имām Бухāрий се казва, че Хазрети Āише е съобщила: „Пратеникът на Аллāху теāля ми каза: **„О, Āише! Ти ми беше показана**

два пъти в съня ми. Сякаш, бях видял върху парче зелен копринен плат твоя образ и ми беше казано: „Това е бъдещата ти съпруга.“ След този сън Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) се сгоди за майка ни Хазрети Аише, но сватбата им се състоя по-късно. Самата тя го разказва така:

„Расūлюллах, преселвайки се, беше оставил нас и дъщерите си в Мекка. По-късно, когато удостои с присъствието си Медйна, изпрати освобождения си роб Зейд бин Хāрисе и Ебū Рāфй с две камили и 500 динара за закупуване на необходимите вещи. А баща ми изпрати заедно с тях Абдуллах бин Урайкит с двестри камили и писмо, в което повеляваше на брат ми Абдуллах да качи на камилите майка ми Умму Рūмāн, мен и сестра ми Есмā и да ни отправи на път. И така заедно със семейството на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) ние се отправихме на път. Когато стигнахме до местността Кубейд, Зейд купи още три камили с 500-те динара. Към групата се присъедини и Талха бин Убейдуллах. След като пристигнахме в местността Бейд до долината Минā, моята камила избяга. Аз бях в махмила (в коша на камилата). До мен беше и майка ми. Тя се тревожеше за мен, повтаряйки: „О, дъщеричке моя! О, невесто моя!“ Всевишният Аллах успокои камилата ни и ни спаси. Накрая пристигнахме в Медйна. Аз слязох със семейството на баща ми.“

Семейството на Расūлюллах слезе пред помещенията, пристроени към месджиди. Майка ни Хазрети Аише остана в дома на баща си известно време. Един ден Хазрети Ебū Бекр попита Султана на вселената: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Кое ви пречи да живеете с половинката си (с жена си)?“ Расūлюллах отговори: „**Мехирът.**“ Тогава Хазрети Ебū Бекр му изпрати пари.⁹³

След това се състоя и сватбата им с майка ни Аише. По това време Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе на петдесет и пет години. Майка ни Хазрети Аише бе целомъдрена, много умна и способна, като на мига чрез поезия описваше случващите се събития. Никога не забравяше изученото и най-зустеното. Отличаваше се с отлична памет, знание, благороден характер и благочестивост. Сподвижниците научаваха много неща, чрез допитване до нея. Тя бе възхвалена с āйет в Свещения Корāн от Всевишния Аллах.

Езāн – призивът за молитвата намāз в исляма

Когато Месджидът на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе построен, не съществуваше специален начин за известяване на времето за намāз, както и нямаше специфично призоваване на мюсюлманите към месджиди. Призивът ставаше с думите: „**Ессалātu Джāми’а**“.

Расūлюллах (*алейхиссалātu весселām*) се посъветва със своите сподвижници за това, по какъв начин да бъдат призвани мюсюлманите към извършване на намāза. Някои предложиха да се бие камбана, както при християните, други – да се надува тръба, както при юдеите, а трети – да се пали огън, който да се издига високо. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) не прие нито едно от тези предложения.⁹⁴

⁹³ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 239; Кādй Ийād, *Шифā-и Шерйф*, 300-301

⁹⁴ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 247

Абдуллах бин Зейд бин Са'лебе и Хазрети Омер сънуваха езъна, призова за молитвата намъз. Хазрети Абдуллах отиде при Пратеника на Аллаху теалъ (*саллаллаху алейхи ве селлем*) и му разказа съня си:

„Сънувах един човек със зелен шал увит около робата му и с камбана в ръка. Попитах го дали продава камбаната, а той ми отговори: „Какво ще правиш с нея?“ Отговорих му: „Ще я използвам за известяване на времената за намъз.“ Тогава човекът ми рече: „Аз ще те науча на нещо по-хубаво.“ и обръщайки се към къбля, на висок глас произнесе: „Аллаху екбер, Аллаху екбер...“ След като свърши ми каза: „Когато ще се изправиш, за да изпълниш намъз, повтори същите думи, като към края добави „Кад кâмети'с-салъту“.

Тогава Расуллоллах каза: **„Сънят ти е истина. Научи Билял на тези слова, за да ги чете!“** Този призив за намъз бе наречен езън.⁹⁵

Хазрети Билял се изкачи на един покрив до джамията и за първи път с тези думи призова мюсюлманите към намъза.

Когато Хазрети Омер чу призова езън за намъз, изтича при Пратеника на Аллаху теалъ (*саллаллаху алейхи ве селлем*) и му каза, че е сънувал същите тези думи. През тази нощ същия сън сънуваха и други хора от сподвижниците. През това време на Расуллоллах (*алейхиссалъм*) бе низпослан 9-ти аят от сұра „Джумъ“.

Един ден, след като настъпи времето за утринния намъз, Билял-и Хабешъ застава пред вратата на любимия ни Пейгамбер (*саллаллаху алейхи ве селлем*) и произнесе два пъти следните думи: **„Ес-салъту хайрун миненнеум“**. Пратеникът на Аллах (*саллаллаху алейхи ве селлем*) му каза: **“Билял, колко хубави думи! И когато четеш езън за утринния намъз, прибави и тези думи!”** Така тези думи бяха прибавени към езъна за сутрешния намъз.

Гласът на Хазрети Билял, който изпълняваше длъжността муеззин до смъртта на Пейгамбера ни (*алейхиссалъту весселъм*), бе много силен, ясен, приятен и впечатляващ. Когато призоваваше мюсюлманите към намъз, всички го слушаха с голяма любов и вълнение. Всички се разплакваха.

За езичниците и юдеите от Медйна, този начин на призоваване бе много странен. Когато чуеха езъна, го взимаха на присмех и се отнасяха подигравателно към него. За това тяхно позорно и дръзко отношение, Всевишният Аллах в Свещения Корън казва, меъл: **„И когато зовете с езън към намъза, те го взимат на присмех и развлечение. Това е, защото са хора, които не проумяват.“** (сұра Мâиде: 58)

Обучението на благородните сподвижници

Чрез неповторимите си беседи в месджиди, Султанът на вселената обучаваше своите сподвижници. Още от първите беседи те чувстваха голяма промяна в сърцата си. Той (*саллаллаху алейхи ве селлем*) изливаше сиянията и благодатта, дарени му от Аллаху теалъ в техните сърца и те се изпълваха с неописуема любов един към друг. Пред Пратеника на Аллаху теалъ (*саллаллаху алейхи ве селлем*) се държаха изключително възпитано и бяха крайно внимателни, сякаш птица бе кацнала на главите им и като помръднат, ще изхвъркне. Така те

⁹⁵ Ибн Саад, *ет-Табакът*, I, 239

станаха най-достойните и най-възвишените сред всички живи същества след пейгамберите и големите мелйикета.

Всевишният Аллах в Корън-и керйм казва, меъл: „Вие станяхте най-добрата общност сред всички. Вие сте сътворени за доброто на хората. Повелявате доброто и възбранявате лошото.“ (сұра Ал-и Имрāн:110)

„Аллāху теāлй е доволен от онези, станали мюсюлмани преди, от първите от мухāджирите и енсāрите, и от онези, които ги следват. Те също са доволни от Аллāху теāлй. Той приготви за тях Дженнети, сред които реки текат. Те ще останат в Дженнетите вечно!“ (сұра Тевбе:100)

„Мухаммед (*салляллāху алейхи ве селлем*) е Пратеника на Аллāху теāлй и онези, които са заедно с него (т.е. Есхāб-и кирāм), са силни към неверниците, но милостиви един към друг. Виждаш ги много пъти в рукū и суджūd. Искат от Аллāху теāлй да даде на хората всяко добро и превъзходство в земния и отвъдния живот. Пожелават Ридвāн, т.е. доволството на Аллāху теāлй. По лицата им проличава, че правят много суджūd. Техните състояния и достойнства бяха посочени в Теврāt и Инджйл. Както се съобщава в Инджйл (Евангелието), те приличат на посев. Както той подава тънък филиз, после става по-дебел и расте, така и те, въпреки че бяха малобройни и слаби, се разпространиха наоколо за кратко време. Изпълниха всичко наоколо със сиянието на вярата. Както всички виждат състоянието на филиза и си казват: “Как за кратко време израстна!” – чудят се, така и тяхното състояние и слава се разпространи из света, и свидетелите се зачудиха и неверниците се ядосаха.“ (48:29)

И Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) в своите хадйси разкрива величието и възвишеността на своите сподвижници, казвайки:

„Не злословете по адрес на нито един от моите сподвижници! Не казвайте неподходящи думи за тяхната слава! Кълна се в Аллах Всевишния, в Чиято Длан е моят нефс! Ако един от вас даде злато като милостиня (садака) колкото планината Ухуд, няма да спечели севāба на един муд (мерна единица) ечемик, дадена от тях!“ и „Моите сподвижници са като звездите на небето. Ако последвате, който и да е от тях, ще се спасите.“

Есхāб-и суффе

Пейгамберът ни (*алейхиссалāту vessелām*) заповяда да построят навес от палмови клонки в северната част на Месджид-и Небй. Пак по негова заповед тук започнаха да живеят преселилите се от Мекка ергени, които не притежаваха никакво имущество. Броят им варираше от 10 до 400 души.⁹⁶ Те не се отделяха от Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) и не пропускаха неговите беседи. Тук те получаваха знания, денонощно четяха Свещения Корън и наизустяваха благословените хадйси. Повечето от дните им минаваха в говеене и постоянно служене на Аллāху теāлй. Получавайки отлична подготовка, те бяха изпращани да научат на исляма и Корън-и керйм новоприелите исляма племена. Тези, притежаващи толкова много добродетели, благословени сподвижници представляваха една голяма армия на познанието. Пратеникът на

⁹⁶ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 235; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 255

Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем) много ги обичаше, беседваше с тях и се хранеше заедно с тях. Тези мюсюлмани ги бяха нарекли **Есхāб-и суффе**.

Веднъж любимият ни Пейгамбер (aleyхиссалāту vessелāм) погледна към тях и си помисли за тяхната бедност и как тя не ги възпираше от правене на ибāдети със спокойно и сияйно сърце. Тогава Пратеникът (aleyхисселāм), проявявайки милост към тях, рече: **“О, Есхāб-и суффе! Имам добри новини за вас. Ако сред моята умма останат хора, които ще са съгласни на тези тежки условия, в които се намирате вие, то те, наистина, ще са моите приятели.”**

Пратеникът на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем) се стараеше, по възможност, първо да обезпечи техните нужди и след това нуждите на своето семейство. Ебӯ Хурайра (радияллāху анх) разказва: „Кълна се в Аллāху теāлā, освен Който няма друг, достоен за поклонение! Понякога от глад си опирах корема на земята, а понякога взимах камък и го притисках към корема си. Един ден бях седнал на пътя, по който Расӯлюллах отиваше в месджиди. Бях в същото състояние. В това време при мен се приближи изпратеният като милост и украшение на световите Пратеник на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем). Излъчваше сияние. Когато видя в какво състояние съм, той (салляллāху алейхи ве селлем) се усмихна и каза: **„О, Ебӯ Хурайра!“** Аз казах: **“О, Пратенико на Аллāху теāлā! Нека душата ми бъде пожертвана за вас! Какво ще пожелаете?”** Каза ми: **„Ела с мен!“** Веднага тръгнах след него. Расӯлюллах (салляллāху алейхи ве селлем) влезе в дома си. Там имаше една чаша мляко. Каза ми: **„Хайде, отиди и покани при мен Ехл-и суффе.“** Вървейки по пътя, за да ги покана, аз разсъждавах: „Една чаша мляко как ще стигне за толкова души? Дали ще има една глътка и за мене?...“ Поканих аз сподвижниците и дойдохме пред дома на Пейгамбера ни (aleyхиссалāту vessелāм). Поискахме разрешение, за да влезем в дома му. След като всички седнахме, Расӯлюллах ми каза: **„О, Ебӯ Хурайра! Вземи тази чаша с мляко и я подай на тях.“** Аз подавах по ред на приятелите си. Всеки от тях пиеше до насита и ми връщаше обратно чашата. Всеки път, когато поемах чашата, виждах, че тя е пълна. По този начин поднесох на всички мои приятели. Всички пиха до насита. След това Расӯлюллах (салляллāху алейхи ве селлем), взимайки чашата, ми се усмихна и каза: **„О, Ебӯ Хурайра! Само аз и ти не сме пили от млякото. Хайде сега, и ти седни и пий!“** Седнах и пих. След това ми каза отново да пия. Това се повтори няколко пъти. Накрая рекох: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас! Повече не мога да пия. Кълна се в Аллāху теāлā, Който е изпратил вас с истинската религия, аз наистина се наситих.“ Тогава Пратеникът на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем) ми каза: **“Тогава подай ми чашата!”** Аз му я подадох. Той (салляллāху алейхи ве селлем) отправи хамд към Всевишния Аллах, изрече „Бисмиллях“ и изпи млякото.“

Мюсюлманите от Медīна изпитваха неவிжданa любов към Есхāб-и суффе, които не пропускаха нито една беседа на Расӯлюллах (салляллāху алейхи ве селлем). Една вечер при него дойде един изнемошял от глад сподвижник от Есхāб-и суффе. Пейгамберът ни (салляллāху алейхи ве селлем) попита семейството си дали има нещо за ядене. Отговориха му, че в момента нямат нищо друго, освен вода. Тогава той се обърна към своите сподвижници и ги попита:

„Кой ще нагости този гладен човек?“ Един сподвижник от енсърите веднага каза: „О, Пратенико на Аллах! Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас! Аз ще го посрещна като гост.“ и след това го заведе в дома си. Като научи от жена си, че нямат нищо за ядене, освен храната на децата им, той ѝ каза да сложи децата да спят и след това да донесе тяхното ядене. Тя изпълни неговото искане и той занесе яденето, което бе достатъчно само за един човек. След като почнаха да ядат, стопанинът стана и преструвайки се, че оправя лампата, я изгаси. Седна отново при госта си в тъмното и се престори, че яде. Нахрани госта си и вдигна софрата. В тази нощ цялото му семейство – той, жена му и децата му си легнаха гладни. На сутринта Пейгамберът ни (*aleyhissalām*) му каза: **„Аллāху теāлā остана доволен от вашата постъпка.“** и бе низпослан следния āйет, меāл: **„Те (енсърите) ги предпочитат (мухāджирите – преселниците) пред себе си дори ако те самите са бедни и в нужда.“** (сūra Хашр:9)

Хадисът, свързан с Джебрāил

Пейгамберът ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) учеше своите сподвижници на повеленото и забраненото в исляма, обясняваше им подробно и ясно основите на вярата и на исляма, всички правила, свързани с намāза, говеенето, хаджа и зекјта; разясненията на āйетите; знанията за клетвата, обета, кеффāрета и търговията; кои храни и дрехи са позволени и кои са забранени; правилата, свързани с брака, издръжката, наследството и завещанието; даваше познания, свързани със здравето, съдебните дела, наказанията, взаимоотношенията между съседи, роднини и приятели, воденето на война и т.н., като важните въпроси ги повтаряше по три пъти.⁹⁷ Чрез съпругите на Пратеника на Аллāху теāлā (*саллялāху алейхи ве селлем*) жените получаваха отговор на интересуващите ги въпроси.

Нашият имām-герой, един от най-великите от Есхāб-и кирām, любимият ни Омер бин Хаттāб (*радиялāху анх*), известен със своята правдивост, разказва: „Беше такъв ден, в който аз и някои от Есхāба имаме честта да бъдем до Расūлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) и да му служим. Онзи ден и онзи час бяха толкова скъпи, толкова благословени и неповторими! Бе ни отредено да се намираме до него, да слушаме неговите думи и да гледаме лицето му, даряващо удовлетворение и радост на душите и сърцата. (За да разкрие ценността и неповторимостта на онзи ден, Хазрети Омер казва: “Беше такъв ден...”. Може ли да има по-скъп момент от виждането на Джебрāил (*aleyhissalām*) в човешки вид и от чуването на неговия глас? Може ли да има по-скъп момент от научаването на знанията, така необходими за рабите, по толкова хубав и ясен начин от благословената уста на Расūлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*)?)

Докато седяхме един ден при Пратеника на Аллах (*саллялāху алейхи ве селлем*), при нас дойде един човек. Сякаш изгря луната. Имаше сияйнобели дрехи и сияйночерна коса. По него не личеше никаква следа от пътуване и никой от нас не го познаваше. Той седна пред Расūлюллах и опря коленете си до

⁹⁷ Тирмизй, *Шемāил-и Шерйф*, 240

благословените му колене. (Това бе Джибрил (*алеихисселѣм*), влязъл в човешка форма. В този тип седене пред Расулюллах (*салляллѣху алейхи ве селлем*) имаше голяма поука. Показваше, че в стремежа си да се научи исляма, не трябва да има срам, а учителят не трябва да бъде горделив и арогантен. Джебрѣил (*алеихисселѣм*) показва на Есхѣб-и кирѣм, че не трябва да има срам и притеснение в отношенията с учителите.)

Онзи човек постави ръцете си върху благословените колене на Расул-и екрем (*алеихисселѣту весселѣм*) и каза: „Я, Расулѣллах! Извести ме за исляма!“

Пратеникът на Аллѣху теѣлѣ каза: **„Първото условие от основите на исляма е произнасянето на Келиме-и шехѣдет (шехѣда).“** Келиме-и шехѣдет (шехѣда) е казването на (Ешхеду ен лѣ илѣхе илляллѣх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухѣ ве расулѣх). Всеки, който е разумен и е достигнал пълнолетие [ислямът съобщава, че за момчетата това е 9-годишна, а за момчетата - 12-годишна възраст] и може да говори, трябва да изрече и от сърце да приеме, без капка съмнение, че на земята и небето, няма друг освен Него, който да заслужава поклонение. Истинският бог е само Аллѣху теѣлѣ. Той е вѣджибу'л-вуджѣд. Притежава всички свършени качества и е пречист от всякакви несвършенства. Неговото име е Аллах. И също така да каже и повярва, че благословеният човек, който е имал розова кожа – бяло-червена, с прекрасно лице и с черни вежди и очи; който бе с открито, благословено чело; с добър нрав; човекът, от когото не пада сянка на земята; човекът, който бе сладкодумен и наречен арабин, защото се бе родил в Мекка, Арабия; човекът от рода на Хашим, наречен Мухаммед, синът на Абдуллах, е раб и пратеник на Аллѣху теѣлѣ.)

„Да изпълняваш молитвите намѣз, когато настѣпи тяхното време. Да даваш зекѣята на имуществото, да говееш всеки ден през [месец] рамазѣн и да извършиш поклонението хадж веднѣж през живота, ако имаш възможност за това.“ [Мъжът] отговори: „Правилно каза, о, Расулѣллах!“ . Ние се учудихме, че първо го попита, а после му отговори, че е прав. Тогава той каза: „Извести ме за вярата, о, Расулѣллах!“

(Ние не трябва да мислим за речниковото значение на “ймѣн” в този хадѣс-и шерѣф, защото няма дори невеж арабин, който да не знае, че означава “вяра” и “потвърждение”. Щом те знаят, какво остава за Есхѣб-и кирѣм (*радияллѣху теѣлѣ анхум еджмайн*), но Джебрѣил (*алеихисселѣм*) е искал да ги научи на значението на ймѣна, като попитал Расулюллах (*салляллѣху алейхи ве селлем*) какво се нарича ймѣн в исляма.) И така Пейгамберът ни (*алеихисселѣм*) по следния начин каза, че ймѣн е вярването в шест определени неща:

„Първо да се повярва в Аллѣху теѣлѣ, в Неговите мелѣикета, Книги, пратеници, Ахиретския ден, и в това, че доброто и лошото са от Аллѣху теѣлѣ“. Онази личност отговори повторно: „Правилно каза“. И после пак каза: „О, Расулѣллах, Кажи ми какво е ихсѣн“. Пейгамберът ни (*салляллѣху алейхи ве селлем*) отвърна: **„Да служиш на Аллѣху теѣлѣ, сякаш Го виждаш, защото дори ти да не Го виждаш, без съмнение, Той те вижда.“** После онази личност пак каза: „О, Расулѣллах, извести ме за Кѣямета“. Расул (*алеихисселѣм*) отвърна: **„По този въпрос питаният за това не знае повече от питания“**. При това непознатият каза: „Тогава извести ме за признаците му“. Расулюллах (*салляллѣху алейхи ве селлем*) отвърна: **“Робини да раждат господарите си,**

да виждаш как боси, голи и бедни пастири (забогатыявайки) се надпреварват в строенето на високи сгради.”. После той се обърна и си отиде.

Тогава Расуллоллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) ми каза: „О, Омер, знаеш ли кой ми задаваше въпроси?“ Отвърнах: „Аллāху теāлā и Неговият Пратеник знаят по-добре“. Каза: „Това бе Джибрил (Джебрāил). Дойде при вас, за да ви научи на вашата религия.“⁹⁸

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), когато обясняваше нещо на някого от своите сподвижници, го правеше по достъпен и разбираем начин, според нивото на знания на слушащия. Веднъж Хазрети Омер видя Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) да обяснява нещо на Ебӯ Бекр-и Сиддик. Отивайки при тях, започна да го слуша. И други хора ги видяха, но се въздържаха (срамуваха се да отидат). На следващия ден, когато сподвижниците срещнаха Хазрети Омер му казаха: „О, Омер! Вчера Расуллоллах ви говореше нещо. Кажи го и на нас, да го научим и ние.“ Защото Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) винаги им казваше: „Казвайте на братята си по религия това, което чувате от мен. Осведомявайте се един другия.“ Хазрети Омер им отговори: „Вчера Хазрети Ебӯ Бекр попита за значението на един āйет от Корāн-и керīm, който не бе успял да разбере. Расуллоллах му обясняваше. Слушах един час, но нищо не разбрах.“ Хазрети Омер, за когото Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе казал: „Аз съм последният от пейгамберите. Няма да дойде пейгамбер след мен. Но ако след мен щеше да дойде пейгамбер, това щеше да бъде Омер.“ и който много добре владееше арабския език, не можа да разбере обяснявания тефсир, защото Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) го обясняваше по начин, достъпен за Хазрети Ебӯ Бекр. Неговата степен бе много по-висока от тази на Хазрети Омер. Хазрети Ебӯ Бекр, дори и Джебрāил (*алейхисселām*) питаха Расуллоллах за смисъла и тайните на āйетите в Корāн-и керīm. Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе обяснил смисъла на всички āйети от Свещения Корāн на своите сподвижници. Той беше и съдия, който изслушваше свидетелите и разрешаваше дори най-трудните проблеми.

Приемането на исляма от Селмāн-и Фāрисй

С всеки изминал ден светлината на исляма се разпространяваше все повече и благословеното име на Расуллоллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) започна да заема особено място в сърцата на хората. Учените, очакващи с копнеж неговото идване, с голямо вълнение отиваха в Медйна и получаваха честта да приемат исляма. Един от тях бе и Селмāн-и Фāрисй. Ето как самият той обяснява приемането на исляма:

„Аз съм от Фāрис (Иран), от село Джей, намиращо се до град Исфехан. Баща ми беше най-заможният в селото, притежавахмe много имоти. Бях единствено дете в семейството и любимец на баща ми. Затова той ме възпита като момиче. Не ми позволяваше да излизам никъде. Баща ми беше огнепоклонник. Научи

⁹⁸ Бухāрй, „Ймāн“, 32; Муслим, „Ймāн“, 1; Ебӯ Дāвӯд, „Суннет“, 17; Несāй, „Ймāн“, 5; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 27, 51

ме на всичко, свързано с тази религия. В къщата ни постоянно гореше един огън и ние се прекланяхме пред него. Един ден баща ми ме изведе навън и ми рече: „Дете мое! Когато аз умра, ти ще станеш собственик на тези земи. Затова иди да ги видиш.“ Съгласих се и отидох да ги обиколя.

Веднъж, когато обикалях нивите ни, се натъкнах на една църква. Чух гласовете на християните и се приближих към тях. Те се молеха. Бях изумен, защото дотогава не бях виждал такова нещо. Те се прекланяха пред един невидим създател, а ние се прекланяхме пред огъня. Казах си: „Кълна се, че тяхната религия е истинска, а нашата – не е.“ Наблюдавах ги с голям интерес чак до вечерта. Когато ги попитах: „Къде са корените на тази религия?“, те ми отговориха: „В Шам.“ От хората, с които разговарях узнах, че скоро един керван ще потегли за там. Те бяха дошли от Шам.

Говорейки с тях, закъснях за прибирането си у дома. Баща ми бе излязъл да ме търси, дори бе пратил човек, но не бяха успели да ме открият. Когато се върнах, видях, че бяха много разтревожени. Баща ми ме попита: “Къде беше досега? Търсихме те навсякъде!” Отвърнах: “Татко! Бях излязъл да обиколя нивите, но по пътя видях християнска църква. Влязох вътре и видях, че вярват в Аллах, Който е невидим, Който властва над всичко и Чиято сила стига за всичко. Учудих се. Наблюдавах ги до вечерта и разбрах, че те са на правия път.” Баща ми отвърна: “О, сине! Грешии! Религията на дедите ти е по-правилна. Тяхната е суеверна. Не им вярвай!” Аз му отговорих: “Не! Тяхната религия е истинска, а нашата е суеверна.” Тогава баща ми много се ядоса и ме затвори със завързани ръце и крака в едно помещение.

В такова състояние зачаках вести от кервана, който щеше да замине за Шам. Когато узнах, че керванът е готов, успях да се отвържа и да избягам. Отидох в църквата, разказах им, че не мога да остана тук и се отправих с тях към Шам. Когато пристигнах в Шам, разпитах за най-известния християнски религиозен учен. Отидох при него и му разказах за какво съм дошъл. Помолих го да остана при него, да му служа, а той да ме научи на християнството. Той се съгласи и аз започнах да му служа, а той да ме учи на християнството.

Но след време разбрах, че е лош човек, защото не раздаваше на бедните и нуждаещите се милостинята, златото и среброто, които му даваха християните, за да им ги раздаде, а ги оставяше за себе си. По този начин успя да натрупа седем делви със злато и сребро и никой освен мен не го знаеше. След време той почина. Християните се събраха за погребението му. Казах им: „Защо почитате толкова много този човек? Той не заслужава това.“ Те не ми повярваха. Тогава им показах мястото на делвите. Виждайки пълните със злато и сребро делви, решиха, че не е достоен за погребение и го захвърлиха на едно място, като го затрупаха с камъни. На неговото място дойде друг човек, който наистина беше благочестив, праведен и не отдаваше значение на земното.⁹⁹ Желаше отвъдното и денонощно правеше ибадети. Много го заобичах и останах при него дълго време. Служих му с удоволствие. Молахме се заедно.

Един ден му казах: „О, господарю мой! От дълго време съм при вас и много ви обикнах. Защото вие изпълнявате повелите на Аллаху теалй и се въздържате от забраненото. Какъв е вашият съвет към мен? Какво да правя след смъртта

⁹⁹ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, V, 441

ви?“ Той ми отговори: „Синко, в Дамаск не останаха такива, които да напътват хората. При когото и да отидеш ще те отклони. Но в Мосул има един човек. Съветвам те да го намериш.“

След неговата смърт отидох в Мосул, открих човека, който ми беше описал и му разказах всичко. Прие ме да му служа. И той беше много ценен, благовърен човек, стоящ далеч от земните блага и постоянно молещ се на Аллāху теāля. При него служих дълго време. Но един ден се разболя. Преди да почине му зададох същите въпроси. Препоръча ми да отида при един учен в Нусайбин. След смъртта му отидох веднага в Нусайбин. Открих човека и го помолих да остана при него. Той прие молбата ми. Известно време останах и при него. Когато се разболя, го помолих да ме изпрати при друг. Препоръча ми един човек от градчето Амурия, намиращо се на ромейска територия. След смъртта му открих този човек и му служих дълго време.

Наближи и неговият час. Когато го помолих да ме изпрати при друг човек, той ми каза: „Кълна се в Аллах, в момента не познавам такъв човек. Но наближи времето да се появи последният пейгамбер. Той ще бъде от арабите, ще се изсели от своята родина и ще се установи в едно градче, намиращо се в каменисто място, с много финикови палми. Подаръци ще приема, но милостиня – не. На гърба му между двете лопатки ще се намира печата на пророчеството.“ След смъртта му реших да отида в Арабия.

В Амурия работейки, успях да се сдобия с няколко вола и овце. Една група от племето Бенй Келб щеше да отиде в Арабия. Предложих им добитъка си, за да ме заведат дотам. Съгласиха се и ме взеха със себе си. Когато стигнахме до местността Вāдий-ул Корā те измениха на думата си и ме продадоха като роб на един юдей. В неговата страна видях палмови дървета и си помислих: „Сигурно това е мястото, където ще се пресели последният пейгамбер.“, но не можях да привикна към това място. Слугувах му известно време. След време този човек ме продаде на своя братовчед, който ме заведе в Медйна. Още с пристигането си в Медйна привикнах към това място, като че ли го бях виждал преди. Тук моите дни минаваха в слугуване на моя господар и в очакване на момента, в който щях да срещна последния пратеник.

Един ден се бях качил на едно дърво и събирах фурми. Господарят ми говореше с един човек под едно дърво. По едно време ги чух да казват: „Беда да се стовари върху главите на племената Евс и Хазрадж. В Кубā пристигна някакъв от Мекка. Казва, че е пейгамбер и тези племена, вярвайки в думите му, приемат неговата религия...“ Чувайки всичко това, като че ли изгубих съзнание. Веднага слязох от дървото и попитах човека: „Какво каза?“ Господарят ми се ядоса и възкликна: „Теб пък, какво те интересува това? Занимавай се със своите работи!“, и ме зашлеви. В същата вечер взех малко фурми и веднага отидох в Кубā. Влизайки при Расūлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) му казах: „Вие сте праведен човек и при вас се намират нуждаещи се. Донесох тези фурми като милостиня.“ Расūлюллах заповяда на намиращите се до него сподвижници: **„Елате и яжте фурми!“** Те ядоха, но той не яде. Казах си: „Ето това е един от признаците. Не приема милостиня.“ След пристигането на Пратеника на Аллāху теāля (*саллаллāху алейхи ве селлем*) в Медйна, отново му занесох фурми и казах: **„Това е подарък.“** Този път яде заедно със своите сподвижници. Казах си: „Ето го и вторият признак.“ Фурмите, които им занесох бяха около дваде-

сет и пет на брой, но костилките се оказаха около хиляда. Това беше едно от чудесата на Расулюллах – количеството на фурмите се беше увеличило. Казах си: „Ето още един признак.“

Друг път, когато отидох при него, беше на погребение. Поради огромното си желание да видя печата на пророчеството се доближих много близо до него. Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), разбирайки моето намерение, си вдигна ризата. Когато благословеният му гръб се оголи, видях печата на пророчеството, веднага го целунах и заплаках. В този миг, произнасяйки шехāда, аз станах мюсюлманин. След това разказах на Расулюллах всички мои преживелици. Изумен от всичко това, той (*салляллāху алейхи ве селлем*) заповяда да ги разкажа и на сподвижниците му. И аз им разказах всичко, което ми се беше случило, с най-малките подробности.¹⁰⁰

Селмāн-и Фāрисй, когато прие исляма, не знаеше арабския език и затова поиска преводач. Но преводачът, който бе юдей, не превеждаше правилно неговите думи. В това време дойде Джебрāил (*алейхисселām*) и предаде на Расулюллах правилно и точно думите на Селмāн-и Фāрисй. След като узна за това, юдеят произнесе шехāда и стана мюсюлманин.

Когато прие исляма Селмāн-и Фāрисй все още бе роб. След време любимият ни Пейгамбер му каза: **„Избави се от робството, о, Селмāн.“** Тогава той отиде при своя господар и му каза, че иска свободата си. Юдеят се съгласи много трудно, но му постави условие – да засади триста палмови дръвчета, да ги отгледа, докато почнат да дават плодове и да му даде четиридесет рукйе злато (мерна единица за злато в онези времена).

Селмāн-и Фāрисй събщи това на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) и той каза на сподвижниците си: **„Помогнете на своя събрат!“** Сподвижниците успяха да съберат нужните му триста дръвчета. Расулюллах му каза: **„Когато приключиш с приготвянето на ямите, ми се обади.“** Когато ямите бяха готови, той отиде и посади дръвчетата със собствените си благословени ръце. Едното от тях посади Хазрети Омер. На поставената в условието година всички дръвчета, с изключение на посаденото от Хазрети Омер, дадоха плодове. Пейгамберът ни, изваждайки дръвчето, го посади отново и то веднага даде плодове.

Селмāн-и Фāрисй разказва: „Веднъж един човек, търсейки ме, попитал: „Къде е Селмāн-и Фāрисй Мукāтеб-и факйр (робът, който се е споразумял за свободата си със своя господар срещу известна сума)?“ Откри ме и ми даде едно парче злато, голямо, колкото яйце. Взех го и отидох при Пейгамбера ни. Съобщих му за случилото се. Расулюллах ми даде отново златото и ми каза: **„Вземи това злато и заплати дълга си!“** А аз му казах: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Това злато не е достатъчно.“ Тогава Пейгамберът ни взе златото, прокара благословения си език върху него и ми каза: **„Вземи го! Всевишният Аллах чрез него ще изплати дълга ти.“** Кълна се в Аллах, притеглих златото, беше толкова, колкото трябваше да заплатя на господаря си. Отидох и му го дадох. И така се избавих от робството.“¹⁰¹

¹⁰⁰ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, V, 441

¹⁰¹ Бухāрий, *“Фезāилу'с-Сахāбе”*, 81

След този ден свободният Селмāн-и Фāрисй се присъедини към Есхāб-и суффе.

Мелйикетата идваха да слушат

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) толкова красиво, приятно и трогателно рецитираше Свещения Корāн, че му се възхищаваха и немюсюлманите. Броят на тези, които слушайки го, бяха приели исляма бе много голям.

Хазрети Берā бин Āзиб разказва: „Една вечер, след нощния намāз, слушах Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) да рецитира сўра “Тйн“. Не съм слушал никой друг, който да рецитира толкова хубаво.“

Сред сподвижниците имаше много такива, които плачеха, рецитирайки Свещения Корāн, и с приятния си глас разплакваха и слушащите. Един от тях бе и Усейд бин Худайр. Една нощ Хазрети Усейд завърза коня си и започна да рецитира сўра “Бакара“. Конят му изведнъж се уплаши. Когато спря да рецитира, конят му се успокои. Това се повтори няколко пъти. Накрая, Усейд бин Худайр спря да рецитира, защото се страхуваше конят да не навреди на сина му Яхия, който лежаше близо до коня. Когато Усейд бин Худайр (*радияллāху анх*) погледна към небето, в една мъгла, наподобяваща сянката на бял облак, забеляза едни неща, сияещи като фенери. Когато спря да рецитира видя, че тези сияещи неща се издигат високо към небето. На следващата сутрин отиде при Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) и му разказа за случилото се. Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) го попита: „Знаеш ли, какво бе това?“ Хазрети Усейд отговори: „Нека родителите ми бъдат жертвувани за вас, о Пратенико на Аллах! Не знам.“ Тогава Пророкът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) му каза: „**Това бяха мелйикета. Спуснали са се да те слушат. Ако беше продължил да рецитираш, щяха да те слушат чак до сутринта и хората щяха да ги видят. Те не биха се скрили от погледа на хората.**“

И Хазрети Ебў Бекр-и Сиддйк бе от тези, които рецитираха много трогателно Корāн-и керйм. Дотолкова, че самият той не можеше да сдържа сълзите си по време на намāз. Хората му се възхищаваха. Неверниците се страхуваха за жените и децата си. Опасяваха се, че като чуят как Ебў Бекр (*радияллāху анх*) рецитира Свещения Корāн могат да станат мюсюлмани.

Хазрети Абдуллах бин Селям бе от онези, които бяха приели исляма, влюбвайки се в красивото лице на любимия ни Пейгамбер, чувайки благословените му думи и слушайки Корāн-и керйм от неговата уста. Преди да приеме исляма той бе юдейски учен, който много добре познаваше Теврāт и Инджйл. Ето как самият той описва приемането на исляма: „Бях получил подробни познания за Теврāт от баща ми. Един ден той ми разказа за качества, белезите и делата на последния пророк. Каза ми, че ще се подчини на този пратеник само, ако той е от потомството на Хārўн. Но почина преди Расўлюллах да пристигне в Медйна.

Когато чух за пророка в Мекка, аз знаех името му и неговите качества. Знаех, че ще се пресели тук, в Медйна, и зачаках неговото идване. Успях да скрия всичко това от юдеите до деня, в който научих за гостуването на Пратеника на Аллах в дома на Амр бин Авф в Кубā.

Един ден, когато събирах фурми в градината си, един човек от рода Нәдир се провикна: „Днес пристигна човекът на арабите.“ Започнах да треперя и от радост изрекох: „Аллāху екбер!“ Възрастната ми леля Хāлиде бинти Хāрис, която седеше под дървото, като чу моите думи, ме упрекна: „Кълна се в Аллах, ако беше чул, че ще пристигне Мўсā бин Имрāн, не би се зарадвал толкова много.“ Аз ѝ казах: „О, лельо! Кълна се, че той е брат на Мўсā бин Имрāн и е пейгамбер като него. Следва неговия път и е изпратен с тевхїда (единобожие-то), с което е изпратен и той.“ Тогава тя ми каза: „О, племеннико! Да не би това да е пейгамберът, за когото знаем, че ще бъде изпратен към приближаването на Деня Къймет?“ Когато ѝ казах, че става дума за същия пратеник, тя ми каза: „Тогава имаш право.“

Когато Расўлюллах се пресели в Медїна, аз веднага се присъединих към тълпата от хора, за да го видя. Виждайки благословеното му и сияйно лице си казах: „Неговото лице не може да бъде лъжливо.“ Расўлюллах разказваше на събралата се тълпа за исляма и ги наставляваше. Първият благословен хадїс, който чух тук от него беше:

„Разпространявайте поздрава селям помежду си, хранете гладните, посещавайте роднините си, изпълнявайте намāз, когато другите спят, и така ще влезете благополучно в Дженнета.“

Пратеникът за световите Мухаммед Мустафā (*салляллāху алейхи ве селлем*), благодарение на пророческата си светлина, ме позна. Каза ми: „**Ти ли си Ибн-и Селям, ученият от Медїна?**“ Отговорих му: „Да, аз съм.“ След като получи моя отговор, ми каза да се приближа и ме попита: „**О, Абдуллах! Каж ми в името на Аллах, не научи ли от Теврāt моите качества?**“ А аз го запитях: „Бихте ли ми казали качества на Всевишния Аллах?“ Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) изчака малко, след което ми рецитира сўра „Ихляс“, която Джебрāил (*aleyхисселām*) му бе донесъл в момента. Тогава аз веднага потвърдих неговите думи и произнасяйки шехāда „Ешхеду ен ля иляхе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдухў ве расўлюх“, станах мюсюлманин.

След това му казах: „О, Пратенико на Аллах! Юдеите са такъв жесток народ, че могат да учудят всички със своите лъжливи обвинения и неоснователни клевети. Ако те, преди да ги поразпитате за мен, за моя характер, научат, че съм станал мюсюлманин, ще ви наговорят куп лъжи за мен. Затова, първо ги поразпитайте за мен.“ и се скрих, за да не ме видят. След мен при Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) влезе една група от първенците на юдеите. Той (*aleyхиссалāту vessелām*) ги попита: „**Какъв човек е Абдуллах ибн Селям?**“ Юдеите отговориха: „Той е най-големият ни учен, и е син на най-големия ни учен. Той е най-благочестивият измежду нас, и е син на най-благочестивия.“ Тогава Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) ги попита: „**Ако е станал мюсюлманин, какво ще кажете за това?**“ Юдеите отговориха: „Аллах да го опази от такова нещо.“

В това време аз излязох от мястото си и им казах: „О, юдеи, бойте се от Аллāху теāля и вярвайте в Неговия пратеник! Кълна се във Всевишния Аллах, а и вие знаете, че това е Пророкът, чието име и качества са споменати в Теврāt. Аз свидетелствам, че Няма друг достоен за поклонение, освен Аллāху теāля и свидетелствам, че Мухаммед (*aleyхисселām*) е Негов раб и Пратеник.“ Произ-

насяйки шехāда “Ешхеду ен ля иляхе илляллāх, ве ешехеду енне Мухаммеден абдухъ ве расълюх”, аз потвърдих пророчеството му. Тогава юдеите започнаха да ме клеветят и да злословят по мой адрес, като казваха: „Той е най-лошият измежду нас и е син на най-лошия човек.“. Тогава аз казах на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*): „Именно от това тяхно поведение се опасявах, о, Расълюллах! Не ви ли предупредих предварително за това, че те са угнетяващ, лъжлив и отправящ различни клевети народ, който не се въздържа от зло?“ Расълюллах се обърна към юдеите и каза: **„Първото ви свидетелстване ни е достатъчно, второто е излишно.“** Веднага се прибрах вкъщи и призовах семейството и роднините си към исляма. Всички те, включително и леля ми, станаха мюсюлмани.

Приемането от моя страна на исляма ядоса много юдеите и затова започнаха да ме насилват. Дори някои юдейски учени се опитаха да ме отвърнат от исляма с думите: “Сред арабите не може да се появи пейгамбер. Този човек е владетел”, но не успяха.“

Заедно с него искрено приеха исляма и Са’лебе бин Са’йе, Усейд бин Са’йе, Есад бин Убейд и още някои други юдеи. Част от юдейските учени ги укориха, казвайки: “Само злосторниците измежду нас повярваха в Мухаммед. Ако бяха добродетелни, нямаше да напуснат религията на предците ни.” В отговор на това Всевишният Аллах низпосла айет, меāl:

„Те (хората на Писанието) не са еднакви. Сред тях има една общност, която прави ибāдет и се моли. Те през нощта четат знаменията (айетите) на Аллāху теāля, свеждайки чела до земята в суждъ.“ (Āл-и Имрāн: 113)

Някои други събития, случили се през първата година от хиджра

През първата година от хиджра починаха Есад бин Зурāра, Берā бин Ма’рūr, Кулсум бин Хидм от енсāрите и Осмāн бин Маз’ун от мухāджирите. На мюсюлманите бе позволено да се сражават с неверниците. Хазрети Ебӯ Бекр и Билял-и Хабешй (*радияллāху анхум*) не издържаха на климата на Медйна и бяха поразени от треска. При това Расълюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) отправи следната ду’ā: **„Я, Раббй (О, Господи)! Направи така, че да обикнем Медйна, както обичаме Мекка и ни дари с берекет и обилие в препитание.“** Всевишният Аллах прие неговата ду’ā и мухāджирите обикнаха Медйна.

През тази година бяха военните походи към Ебвā, Веддāн, в които участва Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). В началото на втората година от Хиджра ги последваха походите към Бувāt, Сафевāн, Зулушейра. При тези военни походи не се стигна до сражение.

Първият писмен договор

Мекканските езичници не се примиряваха. Искаха да сторят с Расълюллах това, което не бяха успели в Мекка. Изпращаха заплашителни писма до мединските езичници и евреи. Техните заплахи подтикнаха юдеите да се сближат с Расълюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*).

Когато юдеите дойдоха при Пейгамбера ни (*aleyхиссалѣту весселѣм*) казаха, че искат да се помирят и да сключат договор, за да не вредят един на друг. Съставиха писмен договор, състоящ се от петдесет и пет точки. Ето и някои от тях:

- Този договор е съставен от Пейгамбера Мухаммед за мюсюлманите от Мекка и Медйна, техните последователи и присъединилите се впоследствие към тях и тези, които се бият заедно с тях.
- Несъмнено, те са общност, отделна от останалите хора.
- Всяко племе ще плаща откуп за своите пленници според справедливи-те принципи, известни сред мюсюлманите.
- Мюсюлманите ще застават срещу тези, които сеят раздор, та дори това да са техните деца.
- Ще се подпомагат юдеите, които подкрепят и последват мюсюлмани-те.
- Юдеите и мюсюлманите ще съставляват една група, всеки ще се при-държа към своята религия.
- Никой от юдеите не може да излезе на военен поход без позволениято на Мухаммед (*aleyхисселѣм*).
- Никой от споразумелите се няма да извършва зло на другия и задъл-жително ще се помага на угнетения.
- Долината Медйна е неприкосновена, харѣм за сключилите това съгла-шение.
- Няма да се покровителства никой от езичниците от Мекка, нито съюз-ниците им.
- Мюсюлманите и юдеите ще си помагат срещу тези, които нападат Ме-дйна.

Юдеите, според този договор (привидно) щяха да дружат с мюсюлманите, нямаше да враждуват.¹⁰²

О, Любими Мой! Не се натъжавай!..

Преди преселението на Пратеника на Аллѣху теѣлѣ (*саллѣллѣху алейхи ве селлем*), водачът на племето Хазрадж Абдуллах бин Убей щеше да бъде избран за владетел на Медйна, но това не се осъществи, защото след споразуменията в Акабе и преселението, много хора от племената Евс и Хазрадж приеха исляма. Затова Абдуллах бин Убей изпитваше ненавист и гняв към Пейгамбера ни (*саллѣллѣху алейхи ве селлем*), мухѣджирите и енсѣрите, но не показваше своята враждебност. Той, заедно с няколко човека образува групата от двуличници. Пред мюсюлманите казваха, че са приели исляма, но зад гърба им се присми-ваха и подиграваха с тях. Тайно всяваха раздор и интриги, даже стигнаха до-там, че започнаха да изопачават думите на любимия ни Пейгамбер.

Криещите своята враждебност юдеи подписаха договор с Пейгамбера ни (*саллѣллѣху алейхи ве селлем*). За да се уверят в неговото пророчество, те идва-ха при него на групи и му задаваха много трудни въпроси. От получените от-

¹⁰² Сухейлий, *ер-Равзул-Унуф*, IV, 289

говори разбраха, че той (*салляллāху алейхи ве селлем*) е истински пророк, но упорството и тяхната завист им попречиха да приемат вярата. Тогава Пейгамберът ни (*алейхиссалātu весселām*) рече: „Ако десет души от юдейските учени бяха ми повярвали, то всички юдеи биха повярвали.“ Всевишният Аллах утеши натъжения Си любимец със следния айет:

„(О, Любими Мой!) О, славни Пейгамбере, да не те натъжават онези (двуличници), които (само на думи) казват, че са повярвали, въпреки че не вярват сърцата им и евреите, лутащи се в неверието. Те (синовете на Курайзā) шпионират за онези, които все лъжата слушат и за друго племе, което не идва при теб (т.е. за юдеите от Хайбер). Променят словата, след като са били поставени (от Аллāху теālй) на местата си. Казват: „Ако ви се даде това (тази фетва*), вземете го, а ако не ви се даде, възпрете се (не приемайте)!“ За онзи, когото Аллāху теālй поиска да отклони, за него вече ти по никакъв начин не ще разполагаш с нищо, за да предотвратиш волята на Аллāху теālй. Те са онези, чиито сърца Аллāху теālй не пожела да пречисти. За тях в земния живот има презрение и съжаление, а в отвъдния за тях има огромно мъчение.“ (сūra Мāиде: 41)

След сключването на договора, някои сподвижници завързаха дружба със своите съседи юдеи. Всевишният Аллах забрани тази дружба със следния айет, меāl:

„О, вярващи, не бъдете приятели с други (т.е. с неверниците и двуличниците), освен с братята ви по религия! Те не ще пропуснат да сторят зло и посеят помежду ви развала, те искат да изпаднете в беда. Омразата и враждата се показва от устата им, ала враждата, която се таи в сърцата им, е по-голямо. Вече ви разкрихме знаменията относно тяхната вражда, ако помислите и разберете.“ (сūra Āл-и Имрāн: 118)

Езичниците от Мекка продължаваха да заплашват многобожниците от Медйна, двуличниците, юдеите и племената, намиращи се в околностите на Медйна. Опитваха се, колкото се може по-скоро да изгасят светлината на исляма и да убият любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*). Но Пратеникът на Аллāху теālй винаги прибегваше към разрешаване на проблемите по мирен път.

Част от сподвижниците вярваха, че е време да се изправят срещу врага и отправяха следната ду'ā: “О, Господарю! За нас няма нищо по ценно от война в Твое име срещу тези идолопоклонници. Курайшитските езичници отрекоха Твоя Любим и го принудиха да напусне Мекка. О, Аллах мой! Сигурно ще ни позволиш да воюваме с тях!”. А Пратеникът на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*) очакваше повелята на Всевишния Аллах и постъпваше така, както му се повелява. И това време настъпи. В низпосланието, донесено от Джебрāил (*алейхисселām*), се казва, меāl:

„Сражавайте се по пътя на Аллāху теālй с онези, които се сражават с вас, но не престъпвайте границите! (Не докосвайте, онези, които не воюват с вас. А от онези, с които се сражавате, не убивайте жените, децата и възрастните. Не ги изтезавайте.) Без съмнение Аллāху теālй не обича престъпващите. И ги убивайте (неверниците) там, където ги сварите, и ги прогонете оттам (от Мекка), откъдето и те ви прогониха! Фитнето, т.е. отвръщането на хората от религията на Аллāху теālй (съдружаването, неверието) е по-голямо

зло, отколкото убиването на човек. И не се сражавайте с тях при Свещената джамия, докато не се сражават с вас! Ако се сражават и поискат да ви убият там, убийте ги и вие! Такова е наказанието за неверниците. Ако се откажат от отричане на Аллāху теāлā и война (откажете се и вие, защото) без съмнение Аллāху теāлā е опрощаващ и милосърден.“ (сўра Бакара: 190-192)

След това бе низпослан и друг āйет по този повод със следния меāl: „И се сражавайте с тях, докато не остане следа от фитне (съдружаване, неверие) и религията принадлежи само на Аллāху теāлā (докато започне да се прави ибāдет само на Аллāху теāлā)! А престанат ли (да съдружават), тогава да не се враждува, освен против угнетителите!“ (сўра Бакара: 193)

Първите военни походи

За да запази сигурността на Медйна и за да контролира враговете, Султанът на вселената (*саллаллāху алейхи ве селлем*) започна да организира военни пат-рули, начело на които поставяше един от своите сподвижници. Бяха наречени **сериййе**. Числеността на участниците им варираше от пет до четиристотин души. А военните битки, в които участваше самият Мухаммед Мустафā (*саллаллāху алейхи ве селлем*), и ги оглавяваше лично се наричаха **газā**.

За да предотврати неочакваните атаки на врага, любимият ни Пейгамбер (*саллаллāху алейхи ве селлем*) взе предпазни мерки, като въведе метода на пат-рулиране в Медйна.

Трябваше да се възпрепятства усилването на икономическата мощ на мекканците. Прерязвайки търговския им път, по който отиваха в Сирия, щяха да ги поставят в затруднено положение. Скоро се получи съобщение, че покрай Медйна преминава един керван на езичниците. Любимият ни Пейгамбер (*алейхиссалāту весселām*) разпорежи веднага да се приготвят за поход. За командир на отряда от тридесет конници назначи чичо си Хазрети Хамза. Расўлюллах връчи бяло знаме на Хамза (*радияллāху анх*) и му каза винаги да се страхува от Аллāху теāлā, да се държи добре с подчинените си и допълни още: „Сражавайте се по пътя на Аллāху теāлā, споменавайки името на Аллāху теāлā! Сражавайте се с тези, които не признават Аллāху теāлā!“

Хазрети Хамза със своите конници, се отправи към кervана на езичниците, който бе охраняван от триста конници. Керванът, придвижващ се от Шам към Мекка, и отрядът на Хазрети Хамза се срещнаха в местността Сифр-ул-Бахр. Славните сподвижниците веднага се приготвиха за сражение. Но в този момент се намеси Медждī бин Амр ел-Джухенī, който бе съюзник на двете страни. Виждайки, че езичниците превъзхождат по численост мюсюлманите, той се уплаши, че те могат да ги победят. Затова чрез посредничество, убеди двете страни да се откажат от сражение. Постъпката на Медждī бе високо оценена от Пейгамбера ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) с думите: „Извършил е правилна, добра и благословена работа.“¹⁰³

¹⁰³ Вāкидī, *ел-Мегāзī*, I, 9; ел-Килāй, *ел-Иктифā*, II, 6

От този момент вече военните походи нямаха край. Хазрети Убейде бин Х̣арис бе изпратен, начело на шестдесет или осемдесет муджāхиди (борци), в долината Рабиг. Неверниците намериха спасение в бягството.¹⁰⁴

Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) поиска да изпрати един отряд, начело с Хазрети Ебӯ Убейде бин Джеррāх в Нахле с цел разузнаване на действията на курайшките езичници. Получавайки заповедта на Пейгамбера ни, Ебӯ Убейде бин Джеррāх започна да плаче. Измъчваше го това, че ще бъде далеч от него. Тогава на негово място Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) назначи Хазрети Абдуллах бин Джахш.¹⁰⁵

Хазрети Абдуллах бин Джахш бе от онези хора, които много бурно живееха исляма. След като прие исляма, бе подложен на много изтезания от страна на неверниците, но въпреки това не отстъпи от вярата си. За него Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: **„Измежду вас той е най-търпеливият и най-издръжливият на глада и жаждата.“** Абдуллах бин Джахш, когато чу от Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) за възнагражденията, с които ще бъдат удостоени шехйдите (падналите в борбата по пътя на Аллах), желанието му да стане шехйд още повече се усили. В битките заемаше място в челните редици и се сражаваше геройски.

Хазрети Абдуллах бин Джахш разказва: „Онзи ден, след нощния намāз Расӯл (*aleyхисселām*) ме повика при себе си и ми каза: **“Рано сутринта на другия ден ела при мен. Оръжието ти да бъде с теб. Ще те изпратя някъде.”** На следващата сутрин отидох в месджида. Взех си сабята, лъка, чантата за стрели и щита. След утринния намāз, Расӯл (*aleyхисселām*) се прибра в дома си. Понеже пристигнах там преди него, аз го чаках пред вратата. Извика няколко души от мухāджирите и ми каза: **„Назначавам те за командир на тези хора.“**, след което ми даде едно писмо и каза да го отворя след две вечери път и да действам според указанията в него. Тогава попитах: „О, Расӯляллах! Накъде да тръгна?“, при което Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) отговори: **„Хвани пътя за Недждийе и се насочи към кладенеца Рекийе.“**

Абдуллах бин Джахш (*радияллāху анх*) бе първият емйр на мюсюлманите (Емйр-ул муминйн). Това качество му бе дадено при назначаването му за командир на похода към Нахле.

След два дни, с отряда си от осем или дванадесет души, пристигнаха в местността Мелел. Тук Абдуллах бин Джахш (*радияллāху анх*) отвори писмото, в което пишеше:

“Бисмилляхиррахмāниррахīm. След като прочетеш това писмо, с името и берекета на Аллāху теāля тръгни към полето Нахле, което е между Мекка и Тāиф. Не насилвай братята си да дойдат с теб! Наблюдавай курайшитите и техния керван в долината Нахле и ни донеси вести за тях!”

Емйр-ул муминйн Хазрети Абдуллах бин Джахш целуна писмото и каза: „Ние сме раби на Аллāху теāля и при Него ще се завърнем. Чух и се подчиних! Ще изпълня заповедта на Аллāху теāля и Неговия любим Пратеник.” После се

¹⁰⁴ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 10; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 7; ел-Килāй, *ел-Иктифā*, II, 3-4

¹⁰⁵ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 601; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 2; ел-Килāй, *ел-Иктифā*, II, 9-10

обърна към братята си мюсюлмани и продължи: “Да дойде с мен онзи от вас, който копнее да стане шехїд! Който не иска да дойде, нека се върне обратно. Няма да насилвам никого. Ако никой не тръгне, сам ще отида и ще изпълня заповедите на Расулюллах (*саллялляху алейхи ве селлем*).” Всички единодушно отвърнаха: “Ние чухме заповедите на Пейгамбера ни. Ще се подчиним на Аллāху теāля, на Неговия Пратеник и на теб. Върви с берекета на Аллāху теāля, където искаш!”

И малкият отряд, в чиито редици се намираше и Хазрети Саад бин Ебӯ Вак-кās, се отправи към Хиджаз и достигна до Нахле. Скриха се и зачакаха курай-шите. Когато керванът мина, те се приближиха към тях и ги призоваха към ис-ляма. След отказа им започнаха да се сражават. Убиха един човек, плениха двама, а другият успя да избяга с коня си. Целият керван остана за мюсюлма-ните. Това бе първата военна придобивка в историята на исляма.¹⁰⁶

Месджид-и Къблятейн

Изминаха седемнадесет месеца от преселението на любимия ни Пейгамбер в лъчезарната Медйна. Дотогава посоката за намāз на мюсюлманите бе към намиращия се в Кудус Бейт-и Макдис. През това време юдеите, присмивайки се, си говориха: „Колко странно! Религията им е друга, но посоката им за на-мāз е същата.“ Тези слухове огорчаваха Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*). И един ден каза на Джебрāил (*алейхисселям*): „**О, Джебрāил! Желая Всевишният Аллах да отвърне лицето ми от посоката на юдеите към Кя-бе:“**, а Джебрāил (*алейхисселям*) му каза: „Аз съм само един раб. Помоли за то-ва Всевишния Аллах.“

И Всевишният Аллах низпосла 144 āйет на сӯра „Бакара“, меāл:

“(О, Любими Мой!) **Без съмнение виждаме лицето ти да се обръща към небето** (в очакване на откровението). **Ето защо Ние ще те обърнем в посока за намāз, от която ще си доволен. Тъй че сега обърни лице към Месджид-и Харām** (към Кяабе). (О, мюсюлмани)! **Където и да се намирате, обръщайте лице към него по време на намāз! Дарените с Писанието без съмнение знаят, че тази промяна на посоките за намāз е истина от техния Гос-под(ар). А Аллāху теāля не е в нехание от техните дела** (знае всичко, което вършат).”

В този момент Пратеникът на Аллāху теāля (*саллялляху алейхи ве селлем*), заедно със сподвижниците си, изпълняваше обедния намāз. Когато по средата на намāза получи откровението, Расулюллах веднага обърна лицето си към Кя-абе. И сподвижниците се подчиниха и обърнаха лицата си в същата посока. Тази джамия бе наречена **Месджид-и Къблятейн** (Месджидът с двете посоки за намāз).

След промяната на посоката за намāз Пратеникът на Аллāху теāля отиде в Кубā и престрой михрāба и стените на първата джамия.¹⁰⁷

¹⁰⁶ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 601; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 13; ел-Килāй, *ел-Иктифā*, II, 9-10

¹⁰⁷ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 549

БИТКАТА ПРИ БЕДР

Успешните походи на мюсюлманите започнаха да плашат неверниците. Керваните им вече се отправяха на път групово и под охрана. През втората година от Хиджра езичниците от Мекка изпратиха в Шам търговски керван, състоящ се от хиляда камили. Оглавяваше го Ебӯ Суфян, който още не бе приел исляма.¹⁰⁸ Керванът бе охраняван от четиридесет души. Стоката щеше да бъде разпродадена и с всичките пари щяха да купят оръжие и това оръжие щеше да бъде използвано срещу мюсюлманите.

Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), научавайки за огромния керван на езичниците, изпрати няколко души от мухāджирите да разузнаят положението. Когато стигнаха в местността Зул'ашйра, те узнаха, че керванът е минал и се върнаха в Медйна. Ако се изземеше стоката и оръжието на неверниците, те нямаше да могат да навредят на мюсюлманите и съпротивителните им сили щяха да отслабнат. Затова Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) изпрати Талха бин Убейдуллах и Сайд бин Зейд (*радияллāху анхум*) да разузнаят връщането на кервана.¹⁰⁹

Възможността не бе за изпускане. Пейгамберът ни (*aleyхиссалāту весселлām*) веднага се зае с приготовленията. За свой заместник в Медйна назначи Абдуллах ибни Умми Мектӯм.¹¹⁰ Съпругата на Хазрети Осмāн бе болна и затова Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) заповяда на него и на още шестима души, които бяха в същото положение като него, да останат в Медйна, като им даде определени задачи. Самият той с войска, състояща се от триста и пет души, в 12-ия ден на месец рамазāн, се отправи към местността Бедр – мястото, където се пресичаха пътищата за Мекка, Медйна и Сирия. Заедно с мюсюлманите, на които бяха възложени задачи в Медйна, броят на борците бе триста и тринадесет.¹¹¹

Много младежи и дори жени помолиха Расӯлюллах да им разреши да участват в този поход. Една от тези жени бе Умму Варака. Тя отиде при Пророка ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и го помоли: „О, Расӯляллах! Нека майка ми и баща ми бъдат жертвани за вас! Разрешете ми да отида с вас, ще лекувам ранените и ще се грижа за болните. Може Аллāху теāля да ме удостои със смърт на бойното поле.“ Султанът на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*) ѝ отговори: „**Ти си седи вкъщи и чети Корāн-и керйм. Аллах несъмнено ще те удостои със степента мъченица за вярата (шехид).**“

Саад бин Ебӯ Ваккās разказва: „Преди Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) да върне обратно децата, желаещи да участват в похода, аз забелязах, че моят брат Умейр се опитва да се крие. Тогава беше на шестнадесет години. Попитах го: „Какво ти е, защо се криеш?“, а той ми отговори: „Страхувам се, да не би Пратеникът на Аллāху теāля, мислейки ме за малък, да ме върне. Много искам да участвам във военен поход и мечтая Аллāху теāля да ме удостои със смърт на мъченик!“ Когато го представиха на Расӯлюллах

¹⁰⁸ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 27

¹⁰⁹ Саад, *ет-Табакāt*, II, 11

¹¹⁰ Саад, *ет-Табакāt*, III, 216, 382

¹¹¹ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 248; Хейсемй, *Меджмау'з-Зеваид*, VI, 68

(*салляллāху алейхи ве селлем*), той му заповяда да се върне назад. Умейр започна да плаче. Океанът от милост Хабйб-и екрем (*салляллāху алейхи ве селлем*) не издържа на неговите сълзи и му даде позволение. Въпреки това, брат ми не можеше да препасва меч си и затова му го сложих аз.“¹¹²

Знамената на Султана на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*) носеше Мусаб бин Умейр, Саад бин Муāз и Хазрети Али.¹¹³ Сподвижниците разполагаха само с два коня и седемдесет камили, на които се качваха редувайки се. Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) се редуваше с Хазрети Али, Ебӯ Лубāбе и Мерсед бин Ебӯ Мерсед. Всеки един от тях го молеше да не слиза от камилата, казвайки му: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Душите ни да бъдат пожертвани за вас. Вие не слизайте, ние ще вървим вместо вас.“, но Султанът на вселената им казваше: „**Както вие не сте по-издръжливи от мен, така а и аз се нуждаю не по-малко от вас от въздеянието на Аллах.**“

Мюсюлманите, водени от желанието за разпространение на исляма, с ентузиазъм следваха Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) в знойната пустиня. Освен това и говееха. Славните сподвижници приемаха стоически трудностите, защото искаха да спечелят благоволенieto на Аллāху теāля и Неговия Пратеник, да умрат като шехйди и да влязат в Дженнета. Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*), виждайки това трудно положение на сподвижниците си, отправи ду'ā към Всевишния Аллах: „**О, Аллах мой! Те ходят пеша. Дай им животни! О, Аллах мой! Те са непокрити и голи. Облечи ги! О, Аллах мой! Те са гладни. Нахрани ги! Те са бедни, стори ги богати със Своята щедрост!**“

Когато Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и благословената му войска напредваха към Бедр, връщащият се от Шам керван на езичниците вече се бе приближил дотам. Двата сподвижници, които бяха изпратени да донесат новини от кervана, узнаха, че кervанът в рамките на ден-два ще пристигне в Бедр и бързо се върнаха назад. Езичниците, пристигайки в селото, където мюсюлманите научиха за тяхното идване, попитаха местното население, дали знаят нещо за разузнавачите на мюсюлманите. Те им отговориха: „Не знаем, но видяхме двама души, които поседяха известно време тук, на това място, и си тръгнаха.“ Ебӯ Суфян отиде на посоченото място и видя, че там имаше изпращания от камили. Стъпи върху тях и когато забеляза в тях остатъци от фураж, рече: „Това е медински фураж. Предполагам, че онези двама са шпионите на Мухаммед [*алейхисселām*].“ Предполагайки, че мюсюлманите са много наблизко и тревожейки се за участието на кervана, реши да изостави пътя за Бедр и без да губи време, бързо, по крайбрежието на Червено море да тръгне към Мекка. Междувременно изпрати Дамдам бин Амр Гифāрй в Мекка за да извести на мекканци, че мюсюлманите са излезли от Медйна.“¹¹⁴

Дамдам бин Амр Гифāрй, когато пристигна в Мекка, разкъса дрехата си, обърна седлото на камилата си на обратно и започна да вика: „Помощ! Помощ! О, курайши, помогнете!.. Мухаммед и сподвижниците му нападناха кер-

¹¹² Ибн Саад, *ет-Табакāt*, III, 150; Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 208

¹¹³ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 612; ел-Килāй, *ел-Иктифā*, II, 18

¹¹⁴ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 607; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, V, 116

вана с вашите стоки. Ако успеете да стигнете навреме, ще спасите стоката си!..“

Мекканците веднага събраха войска от сто конници, седемстотин души на камили и пехота от сто и петдесет души. Ебӯ Лехеб, под предлог, че е болен, не се присъедини към тях, а изпрати на мястото си Ас бин Хишām. И неверникът Умеййе бин Халеф не бе много активен в приготовленията, защото бе чувал Пратеникът на Аллāху теāлй (салляллāху алейхи ве селлем) да казва: **„Моните сподвижници ще убият Умеййе.“** Той знаеше, че Мухаммед (алейхисселām) винаги говори истината и тези негови думи го плашеха. Затова намери оправдание на настояванията на Ебӯ Джехл, като му каза, че е възрастен и много дебел. Но след обвиненията му в страхливост, бе принуден да се присъедини към тях.

Повечето от езичниците бяха облечени в брони. Във войската им имаше и жени с прекрасни гласове. Не забравиха да вземат със себе си и своите музикални инструменти и алкохолни питиета. Мислиха си, че с такава многобройна войска на мига ще победят не войска от триста души, а от хиляда души. Имаше и такива, които още преди да се отправят на път започнаха да правят сметки кои ще бъдат убити и с какви трофеи ще се сдобият. Но най-голямото им желание бе унищожаването на исляма. С тази цел, под ударите на дайретата и песните на жените, разярената тълпа от езичници се отправи на път.

През това време Ебӯ Суфян се отдалечи от Бедр. Когато се увери, че опасността е отминала, той изпрати Кайс бин Имри-ул-Кайс при курайшите със следното: „О, курайши! Вие се отправихте на път, за да защитите стоката си. Ние сме вън от опасност, така че върнете се назад!“ и в същото време ги посъветва да не отиват в Медйна, за да воюват с мюсюлманите.

Когато Кайс донесе известието, изпратено от Ебӯ Суфян, Ебӯ Джехл каза: „Кълна се, че ще отидем в Бедр и ще се веселим там три дни и три нощи. Ще колим камили и ще пием. Племената в околностите, наблюдавайки ни, ще видят, че не се страхуваме от никого. И след това, от страхопочитание, никой няма да посмее да ни нападне. О, непобедими курайши! Напред!..“

Кайс се върна и съобщи на Ебӯ Суфян, че курайшската войска, подчинявайки се на Ебӯ Джехл, продължила напред. Тогава Ебӯ Суфян, който бе много предвидлив, не се стърпя и възкликна: „Ох! Горко на Курайш!.. Това е дело на Амр бин Хишām (Ебӯ Джехл). Това негово дело е продиктувано от идеята му да стане вожд. Желанието му да властва над хората го подтиква към това. Такава ярост винаги е била голям недостатък. Горко им на мекканците, ако се срещнат с мюсюлманите!“ Забързаха се и час по-скоро отидоха в Мекка, а Ебӯ Суфян тръгна и настигна армията.“

През това време мюсюлманската войска се приближаваше към Бедр. Сред участниците в похода Султанът на вселената (салляллāху алейхи ве селлем) забеляза двама езичници от Медйна – Хубейб бин Йесāф и Кайс бин Мухаррис. Пейгамберът ни (салляллāху алейхи ве селлем) разпозна Хубейб, въпреки че главата му бе покрита с железен шлем, и попита Хазрети Саад бин Муāз: **„Този не е ли Хубейб?“** Саад (радияллāху анх) отговори: „Той е, о, Пратенико на Аллах!“ Хубейб много добре владееше военното изкуство, бе храбър боец. Когато двамата с Кайс отидоха при Пратеника на Аллāху теāлй (салляллāху алейхи ве селлем), той ги попита: **„Вие, защо идвате с нас?“** Те му отговориха: „Ти

си син на нашата сестра и наш съсед. Ние с нашето племе сме излезли за трофеи.“ Расуллоллах попита Хубейб: „**Ти повярва ли в Аллāху теāля и Неговия Пратеник?**“ Той отговори: „Не.“ и Пратеникът на Аллāху теāля (*саллаллāху алейхи ве селлем*) му каза: „**В такъв случай се върни назад. Този, който не е приел нашата религия, не може да дойде с нас.**“

Хубейб настоя, казвайки: „Всички знаят как доблестно се сражавам и какъв храбрец съм. Може да се сражавам до теб, на твоя страна, в замяна на трофеи“, но Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) не прие неговата помощ.

След известно време Хубейб се появи отново и повтори предложението си, но отговорът бе аналогичен. Когато стигнаха до местността Равха, Хубейб, отивайки при Расуллоллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*), каза: „О, Пратенико на Аллах! Дойдох да ви кажа, че повярвах в това, че Аллāху теāля е Господа на световите и че вие сте Негов Пратеник.“ Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) много се зарадва. Кайс, също като него, прие исляма, но когато се завърна в Медйна.

Когато мюсюлманите пристигнаха в местността Сафра научиха че мекканците са подготвили армия с цел спасяване на кербана и че идват към Бедр. Пратеникът на Аллāху теāля събра Есхāба и се допита до тях. В Акабе мединските мюсюлмани бяха обещали, че ще защитават Расуллоллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) във всеки случай ако той дойде да живее в техния град, но сега те се намираха извън Медйна, а срещу тях бе застанала многократно по-голяма войска, превъзхождаща ги по отношение на оръжие и снабденост. Расуллоллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) поиска от тях да изкажат мненията си. Ебӯ Бекр-и Сиддйк и Омер-ул Фāрук, от мухāджирите, ставайки поотделно от местата си, казаха, че трябва да се сражават с войската на курайшитите. След тях и Микдāд бин Есвед, също от мухāджирите, ставайки заяви: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Изпълнете повелята на Всевишния Аллах. Ние сме с вас, нито за миг не бихме се отделили. Ние няма да кажем онова, което са казали синовете Израилеви на Мӯсā (*aleyхисселām*): „**О, Мӯсā, докато този деспотичен, жесток народ е там, ние никога не ще отидем там и не ще влезем в това място. Вървете ти и твоят Господ, и двамата се сражавайте с тях! А ние ще седим тук.**“ (меāl на сӯра Мāиде: 24) Готови сме да дадем живота си по пътя на Аллāху теāля и Неговия Пратеник. Кълнем се в Аллāху теāля, Който ви е изпратил като истински пейгамбер, и в Абисиния (Етиопия) да ни изпратите, пак бихме отишли. Никога не бихме ви се противопоставили дори и за най-малкото нещо. Готови сме да изпълним всяко ваше желание. Родителите ми и животът ми да бъдат пожертвани за вас, о, Расуллāллах!“ Тези думи на Микдāд иклучително много зарадваха любимия ни Пейгамбер (*саллаллāху алейхи ве селлем*), който отправи ду’ā за него.¹¹⁵

Тук особено важно бе решението на енсāрите. От една страна, защото бяха по-многобройни, а от друга, защото бяха дали обет, че ще защитават Пратеника на Аллāху теāля, но не бяха обещавали да водят битка извън Медйна. Саад бин Муāз от енсāрите стана и рече: “О, Расуллāллах! Ако позволите, ще говоря от името на енсāрите.” След като Хазрети Саад получи позволение, той започна да говори: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Ние повярвахме във вас, пот-

¹¹⁵ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 14

върдихме вашето пророчество. Всичко, което ни донесохте е истина. Давайки дума, се заклехме да ви слушаме и да ви се подчиним. Ние оставаме верни на дадената от нас дума и където и да отидете, ние сме готови да изпълним вашите заповеди. Готови сме да дадем живота си за делото на исляма. Кълнем се във Всевишния Аллах, Който ви е изпратил като истински пейгамбер, ако скочите в морето и ние ще ви последваме. Нито един от нас няма да се върне обратно и няма да отстъпи. Ние сме издръжливи в боя... Надяваме се да ви зарадваме и да получим вашето благоволение. Нека милостта на Аллāху теāлā да бъде над вас!..“ Сподвижниците се развълнуваха много. Всички те от сърце изказаха своята вяност. Тези думи изключително зарадваха Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) и той отправи ду’ā за Хазрети Саад и сподвижниците си.

Вече не останаха никакви съмнения. Колкото силна и многобройна да бе войската на противника, славните сподвижници щяха да последват любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*), без дори да им мигнат очите, да жертват живота си по пътя на вярата и да спечелят благоволението на Аллāху теāлā и Неговия Пратеник. Пратеникът за световите (*салляллāху алейхи ве селлем*), виждайки привързаността и въодушевлението на своите сподвижници, ги зарадва с думите: „Хайде, вървете! Бедете щастливи с благословията на Аллāху теāлā. Кълна се в Аллах, сега сякаш виждам пред себе си тези места на бойното поле, където ще паднат курайшите.“ След тази радостна вест мюсюлманите последваха с ентузиазъм Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*).

Помощта на мелāикетата

Мюсюлманите пристигнаха в Бедр в нощта срещу петък. Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) се обърна към Есхāба и им каза: **“Смятам, че можете да научите някаква информация в околностите на кладенеца, който се намира до това малко хълмче.”** и изпрати там Лъва на Аллāху теāлā - Хазрети Али, Саад бин Ебū Ваккās, Зубейр бин Аввām и още някои от сподвижниците.

Хазрети Али и другите незабавно отидоха при кладенеца. Там срещнаха камиларите и водоносците на Курайш. Те видяха Хазрети Али и приятелите му и започнаха да бягат. Мюсюлманите успяха да задържат двама от тях и ги заведоха при Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). Това бяха робите Ешлем на рода Хаджāдж и Ариз Ебū Йесār на рода Āс бин Сайд. Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) ги попита: **„Къде е Курайш? (Къде е разположена войската на курайшите?)“**, „Зад онзи пясъчен хълм, който се вижда.“ отговори те. Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) попита: **„Какъв е техният брой?“**, „Не знаем.“ отговори те. **„Колко камили колят на ден?“** ги попита той (*салляллāху алейхи ве селлем*). „Един ден девет, един ден десет.“ отговори те. Тогава Пейгамберът ни (*aleyhissalāту vesselām*) каза: **„По-малко са от хиляда и повече от деветстотин.“** След това ги попита: **„Кои от големците на Курайш се намират сред тях?“**, „Утбе, Шейбе, Хāрис бин Амр, Ебū’л Бухтерй, Хāким бин Хузām, Ебū Джехл, Умеййе бин Халеф...“ отговори те. Като чу това Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху*

aleyhi ve sellem), обръщайки се към сподвижниците си, каза: „**Общността на Мекка ви жертва своите любимци.**“ След това попита двамата: „**Някой от тях върна ли се назад?**“, „Да, върна се Ахнес бин Ебү Шерик от Бенй Зухра.“ отговориха те. Расулюллах (*саллялляху алейхи ве селлем*) отвърна: „**Той, въпреки че не беше на правия път** (нямаше знания за отвъдното, за Всевишния Аллах и книгата на Аллах), **е показал на Бенй Зухра правия път. Имаше ли други върнали се назад?**“ попита отново Расулюллах (*саллялляху алейхи ве селлем*), „Върнаха се и хората от рода Адй бин Кааб.“ отговориха двамата задържани.¹¹⁶

Пейгамберът ни (*aleyhissalātu vesselām*) изпрати за последен път Хазрети Омер при курайшите, за да им предаде следните негови думи: **“Всички да се откажете от това дело. Върнете се спасени! За мен е по-добре да воювам с другите, отколкото с вас.”**

Хәким бин Хузъм, обръщайки се към курайшите, каза: „О, курайши! Мухаммед постъпва много съвестно и справедливо с вас. Веднага приемете предложението му. Ако не приемете, кълна се, че оттук нататък не би бил милостив към вас.“ Тези думи на Хәким ядосаха много Ебү Джехл, който разгневено заяви: „Никога няма да приемем! Няма да се върнем назад, докато не отмъстим на мюсюлманите, така, че никой повече да не напада кервана ни.“ С тези думи Ебү Джехл унищожи всякаква надежда за примирие и Хазрети Омер остана принуден да се върне.

В тази нощ Пратеникът на Алляху теалй (*саллялляху алейхи ве селлем*) и славните му сподвижници пристигнаха в Бедр преди езичниците и спряха близо до кладенците. Когато се посъветва със сподвижниците си за това, къде да разположат войската, тридесет и три годишният Хаббаб бин Мунзир стана и поиска да му дадат думата. Когато Расулюллах (*саллялляху алейхи ве селлем*) му даде позволение, Хазрети Хаббаб попита: „О, Пратенико на Аллах! Всевишният Аллах ли ви доведе на това място или пък това е ваше виждане и военна тактика?“, „**Не**“, отговори той. „**Това място бе избрано с цел военна тактика.**“ Тогава Хазрети Хаббаб рече: „Нека майка ми и баща ми, и аз да се жертваме за вас, о, Пратенико на Аллах! Ние сме воюващ народ, а и добре познаваме тези места. В кладенеца, който се намира близо до мястото, където ще се разположат курайшите има сладка вода в големи количества. Ако позволим, да се придвижим до него и да се разположим там. Да заровим всички кладенци. После да направим водоем и да го запълним с вода. Докато се сражаваме да пием оттам. Така врагът ще остане без вода и ще бъде сломен.“¹¹⁷

В това време Джебрәил (*aleyhisselām*) донесе откровение, потвърждаващо мнението на Хаббаб (*радиялляху анх*). Пратеникът на Алляху теалй каза: „**О, Хаббаб! Твоето виждане е правилно.**“ и се изправи. След това всички заедно се предвижиха до кладенеца. Затвориха всички кладенци наоколо, освен онзи със сладката вода, и направиха басейн. Напълниха го с вода и около него оставиха съдове за пиене.

¹¹⁶ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 117; Ибн Хишъм, *ес-Сйре*, I, 616; Вәкидй, *ел-Мегъзй*, I, 52; Ибн Саад, *ет-Табакът*, II, 15

¹¹⁷ Хәким, *ел-Мустедрек*, III, 482

След като се разположиха на мястото, посочено от Хаббāб (*радияллāху анх*), Хазрети Саад бин Муāз, отивайки при Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), предложи да му издигнат шатра от финикови палми. Пратеникът за световите (*салляллāху алейхи ве селлем*) се зарадва за идеята му и го благослови. Веднага след това бе издигната една шатра от финикови палми.

По-късно Султанът на пейгамберите, заедно със сподвижниците си, обходи мястото на сражението, като от време на време спира и, изричайки: **“Иншāаллах** (с позволението на Аллāху теāля), **това е мястото, на което утре сутрин ще бъде поразен и ще падне еди-кой си! Иншāаллах, това е мястото, на което утре сутрин ще бъде поразен и ще падне еди-кой си! Ето тук! Тук...”**, посочи с благословените си ръце местата, където курайшите щяха да бъдат убити.

По-късно Хазрети Омер каза: „Видях как всички те бяха убити точно на посочените от Пратеника на Аллāху теāля места. Нито малко напред, нито пък назад.“

Султанът на световите (*салляллāху алейхи ве селлем*) раздели сподвижниците на три групи. Знамето на мухāджирите връчи на Мусаб бин Умейр, на племето Евс – на Саад бин Муāз, а на племето Хазрадж – на Хаббāб бин Мунзир.¹¹⁸ След това ги подреди в редици.

При подравняването на редиците с пръчката си Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) докосна с пръчка гърдите на Севād бин Газиййе и му заповяда: **„О, Севād, влез в строя!“**. Севād (*радияллāху анх*) каза: „О, Пратенико на Аллах! Пръчката ви ми причини болка. Кълна се в Аллах, Който ви изпрати с истинската религия, Книга и правосъдие, и аз искам да ви докосна по същия начин.“ Тези негови думи предизвикаха почуда у сподвижниците. Как можеше да се поиска такова нещо от Султана на световите? Нима бе възможно това? Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) веднага вдигна благословената си риза и каза: **„Хайде!“** Хазрети Севād се доближи до него и, вместо да го докосне с пръчката, целуна благословените му гърди с голяма радост и любов. Сподвижниците бяха възхитени от постъпката му. Любимият ни Пейгамбер го попита: **„О, Севād! Защо постъпи така?“** Той отговори: „Нека баща ми и майка ми, и аз да се жертваме за вас, о, Расūляллах! Днес с позволението на Аллāху теāля виждам, че приближава моя край и ме обхваща страх от това, че ще се разделя с вас. Затова в тези последни мигове, прекарани с вас, аз пожелах да докосна с устни вашето благословено тяло. Нека това послужи като претекст за вашето застъпничество за мен пред Всевишния в Деня Къямет.“ Тези думи на Севād разчустваха дълбоко Пейгамбера ни (*aleyhissalātu wes-selām*) и той отпрати ду’ā за него.

Благословената ислямска войска бе готова. Дясното крило щеше да бъде под командването на Зубейр бин Аввām, а лявото крило – под командването на Микдād бин Есвед.

Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) се посъветва със славните си сподвижници за началото на военните действия. Попита ги: **„Как бихте се сражавали?“** Āсим бин Сāбит, с лък и стрела в ръка, ставайки от мястото си, каза: „О, Пратенико на Аллах! Когато курайшите са на сто метра разстояние от

¹¹⁸ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 58; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 373

нас да използваме стрели, когато са на разстояние един хвърлей камък – да хвърляме камъни, когато се доближат – да използваме копията, след което да извадим мечовете и да се бием с тях.“ Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) хареса тази негова тактика. Обръщайки се към сподвижниците си, даде следните инструкции:

„Не напускайте местата си! Оставете по местата си, без да мърдате. Не започвайте да се сражавате, докато не получите моята команда! Пестете стрелите си, не ги използвайте преди да се е приближил врагът! Когато съвсем се приближат – хвърляйте камъни! Когато се доближат до вас – използвайте копията си! А когато застанете един срещу друг, се бийте с мечовете си!“

След тези инструкции сподвижниците получиха заповед да си починат. По волята и мъдростта на Аллāху теāлā, те се унесоха в толкова дълбок сън, че не можеха да си повдигнат клепачите. Самият Пратеник на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) се оттегли в шатрата си. Охраняваше го Хазрети Ебӯ Бекр, а след него и Саад бин Муāз. Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*), вдигайки благословените си ръце, започна да се моли: **„О, Господи! Ако погубиш този отряд, то на земята няма да остане никой, който да Ти се прекланя.“** Тъжната му молитва продължи до сутринта.

Мястото, където се разположи ислямската войска, бе песъчливо и трудно за вървене. Но през нощта, благодарение на милостта на Всевишния Аллах и молбата на Неговия Пратеник (*салляллāху алейхи ве селлем*), заваля обилен дъжд, който постоянно се усилваше. Потекоха бурни потоци. Мюсюлманите напълниха съдовете си с вода. Пясъкът се втвърди и стана по-лесен за вървене. Езичниците пък потънаха в кал и тиня.

На разсъмване Расӯллолах (*салляллāху алейхи ве селлем*) събуди сподвижниците си за утринния намаз. След изпълнението на намаза, той (*салляллāху алейхи ве селлем*) започна да ги говори за достойнствата на джихāда с врага и мъченичеството. Насърчи ги за борба. Каза им: **„Несъмнено Всевишният Аллах повелява правдата и истината и не приема делото на никого, което не е направено с цел спечелване на Неговото одобрение. Постарайте се да изпълните повелята на Господаря си, Който в такива положения е обещал Своята милост и опрощение, и да спечелите това изпитание. Защото Неговото обещание е истина, Неговата дума е истина, наказанието Му е жестоко. Всички ние сме зависими от Аллāху теāлā – Вечно живия, Вездесъщия, уповаваме се на Него и при Него е завръщането. Нека Всевишният Аллах опрости мен и всички мюсюлмани!“**

Денят бе петък, седемнадесетият ден на месец рамазāн. Слънцето вече бе изгряло. След минути щеше да започне най-безпощадната, най-важната и най-велика битка в историята. От едната страна бяха Пратеникът на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) и неговите, готови за саможертва малобройни сподвижници, а от другата страна – тълпата от разярени и необуздани неверници, готови да унищожат исляма и Любимия на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*). Колко жалко, че сред тях се намираха и роднините на Расӯллолах. Те също бяха дошли в Бедр да се сражават с любимия си племенник.

Пейгамберът ни (*aleyhissalāту vesselām*) за пореден път огледа войската си и повтори своите инструкции. През това време езичниците, повечето от ко-

ито бяха в брони, започнаха да се стичат към долината Бедр. С голямо високомерие и самонадеяност идваха, за да нападнат ислямската армия. Пророкът (*саллялълāху алейхи ве селлем*) влезе заедно с Хазрети Ебӯ Бекр в шатрата си и повдигайки благословените си ръце, започна да се моли и да призовава Всевишния Аллах: „О, Господи! Ето курайшските езичници идват с цялата си надменност и гордост. Те предизвикват Теб и опровергават Твоя Пратеник. О, Аллах мой! Искам от Теб да изпълниш обещанието си към мен за помощ и победа! О, Аллах мой! Ако желаеш погубването на тази шепа мюсюлмани, няма да остане никой, който да Ти се прекланя.“

Така настойчиво и сърцераздирателно се молеше и зовеше Всевишния Аллах, че наметалото падна от благословените му плещи. Намиращият се до него Хазрети Ебӯ Бекр не издържа на неговите сърдечни молби, вдигна с върховно благоприличие благословеното наметало и поставяйки го върху благословените плещи на Пратеника на Аллāху теāлā (*саллялълāху алейхи ве селлем*), го успокои с думите: „Душата ми да стане жертва за вас, о, Расӯляллах! Вашите молби са достатъчни. Без съмнение, Всевишният Аллах ще ви удостои скоро с обещаната победа.“ След тези успокоителни думи Султанът на вселената (*саллялълāху алейхи ве селлем*), речитирайки следните āйети, излезе от шатрата си: „Без съмнение скоро ще бъде разгромено множеството (в Бедр) и ще обърне то гръб в бяг. Всъщност за тях истинското време за мъчение е Къяметът. Тогавашното наказание е по-сурово и болезнено.“ (сӯра Камер: 45, 46)

Застана пред войската си и изречитира на славните си сподвижници следните āйети, меāl:

„О, вярващи, когато се срещнете с вражеска общност, устоявайте и споменавайте много Аллāху теāлā, за да се спасите!.. Търпете и устоявайте! Зашото Аллāху теāлā е с търпеливите.“ (сӯра Енфāl: 45, 46)

Предстоеше първата масова битка с врага. Напрежението вече бе достигнало пределната си граница. След прочитането на āйета с меāl **„споменавайте много Аллāху теāлā“**, всички сподвижници започнаха да повтарят: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!..“ и да се молят на Всевишния Аллах за победа. Мюсюлманите вече чакаха само един знак от страна на Расӯлюллах (*саллялълāху алейхи ве селлем*).

По традиция, преди да започне битката, се осъществяваше двубой между храбреците на двете страни. По време на този двубой яростта на двете страни и желанието им да се бият ставаше все по-голямо. Āмир бин Хадраий от езичниците, потъпквайки това правило, пусна стрелата си към ислямската войска. Тази негова стрела улучи Михджā (*радиялълāху анх*) от мухāджирите и той стана шехїд. Благословената му душа се издигна в Дженнета. За него Пейгамберът ни (*саллялълāху алейхи ве селлем*) каза: „Михджā е господарят на шехїдите.“ Сподвижниците вече едвам се въздържаха, бяха готови да изригнат като вулкан, но без разрешението на Расӯлюллах (*саллялълāху алейхи ве селлем*) не можеха да направят и най-малкото движение.

В това време трима души от войската на езичниците – върлите врагове на исляма Утбе, брат му Шейбе и синът му Велїд – пристъпиха напред и се провикнаха към мюсюлманите: „Има ли сред вас такива, които биха могли да се бият с нас?“ От мюсюлманите пръв напред пристъпи Хазрети Ебӯ Хузейфе, за

да се бие с баща си Утбе, но Султанът на вселената му заповяда да се върне. Тогава напред пристъпиха синовете на Афра Хятун – Муъз и Муаввез, и Абдуллах бин Равāха. Застанаха пред Утбе, Шейбе и Велйд и зачакаха с мечове в ръка.

Идолопоклонниците попитаха: „Кои сте вие?“ Вярващите отговориха: „Ние сме мединските мюсюлмани.“ Езичниците възразиха: „Ние нямаме работа с вас! На нас са ни нужни синовете на Абдулмутталиб. Искаме да се бием с тях!“ Обръщайки се към ислямската войска, извикаха: „О, Мухаммед! Нека пред нас да застанат хора от нашето племе, които да са равностойни на нас по сила и произход!“

Султанът на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*) отправи ду'а за тримата си смели сподвижници и им нареди да се върнат. След това обходи с поглед войската си и обръщайки се към хората от рода Хāшим, каза: „**О, синове на Хāшим! Станете и се сражавайте по пътя на Аллāху теāля с онези, които със своите измислени религии са дошли да угасят светлината на исляма! Всъщност Всевишният Аллах е изпратил и вашия Пророк с тази цел. Стани, о, Убейде! Стани, о, Хамза! Стани, о, Али!**“

След тези думи на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), лъвовете на Аллāху теāля – Хамза, Али и Убейде (*радияллāху анхум*) сложиха шлемовете си и се отправиха към бойното поле. Когато застанаха срещу противниците си, те ги попитаха: „Кои сте вие? Ако сте ни равностойни по сила и произход, ще се бием с вас.“ Те им отговориха: „Аз съм Хамза!“, „Аз съм Али!“, „Аз съм Убейде!“ Тогава езичниците отвърнаха: „И вие сте знатни хора като нас и затова приемаме да се сражаваме с вас.“ Преди започването на двубоя храбрите ислямски бойци призоваха езичниците към исляма, но те не приеха. Тогава тримата изтеглиха мечовете си наведнъж и се хвърлиха срещу врага. Хазрети Хамза и Хазрети Али с един удар убиха своите съперници Утбе и Велйд. Убейде (*радияллāху анх*) успя да нарани Шейбе, както и той него. Хазрети Хамза и Хазрети Али му се притекоха на помощ и убиха Шейбе, след което вдигнаха ранения Хазрети Убейде и го занесоха при Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*).¹¹⁹

От глезена на ранения Убейде (*радияллāху анх*) изтичаше кръв и костен мозък, но той, без да обръща внимание на това, попита Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*): „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Расūляллах! Ако умра в това състояние, ще бъда ли шехйд?“ В отговор Пейгамберът ни (*aleyхиссалāту vessелām*), казвайки му: „**Да, ти си шехйд.**“, го благовести с Дженнета. (Хазрети Убейде бин Хāрис почина след края на битката, на връщане към Медйна – в местността Сафра.)

Езичниците, след загубата на тримата си важни личности, изпаднаха в паника. Ебӯ Джахл се опита да стабилизира положението и да повдигне духа на войската си, говорейки им: „Утбе, Шейбе и Велйд избързаха много и умряха напразно. Кълна се, няма да се върнем назад, докато не заловим и завържем мюсюлманите...“

¹¹⁹ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 708; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 17

Храбрите сподвижници пък бяха много нетърпеливи. Искаха колкото се може по-скоро да нападнат езичниците и да ги накажат със сабите си. Пейгамберът ни (*саллялләху алейхи ве селлем*) не преставаше да се моли: „**О, Аллах мой! Изпълни обещанието си към мен! О, Аллах мой! По света няма да остане човек, който да Ти прави ибāдет, ако унищожиш тази шепа мюсюлмани!**“

През това време от редиците на курайшите напред престъпи най-добрият им стрелец – синът на Хазрети Ебӯ Бекр – Абдуррахмāн, който по това време все още не бе мюсюлманин. Той поиска човек за двубой, при което един от мюсюлманите веднага извади сабята си и тръгна към него. Това бе човекът, имал честта да стане първият мюсюлманин и да достигне до степента Сиддйк, човекът с най-висока степен след пейгамберите - героичният Хазрети Ебӯ Бекр. Тръгна да се бие със сина си, но Султанът на вселената (*саллялләху алейхи ве селлем*) го спря с думите: **“О, Ебӯ Бекр! Не знаеш ли, че ти си ми като окото, с което виждам, и като ухото, с което чувам!”** Въпреки това, Хазрети Ебӯ Бекр не се стърпя да каже на сина си: „О, неблагороднико! Това ли е отнoшението ти към мен?“

След това Султанът на пейгамберите се наведе, взе една шепа пръст и я хвърли в лицата на враговете с думите: „**Нека лицата им да почернеят! О, Аллах мой! Всели страх в сърцата им, накарай краката им да затрепърят!**“ и обръщайки се към славните си сподвижници, им заповяда да атакуват врага. Бойните възгласи „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ на действащите според инструкциите на Пратеника на Аллāху теāлй (*саллялләху алейхи ве селлем*) сподвижници изпълниха пространството. Сред текбйри профучаваха стрели, камъни уцелваха целите си, копия пробиваха брони.

Лъвовете на Аллах се сражаваха безпощадно с врага. Проявяваха самоотверженост и героизъм: Хазрети Хамза се биеше с два меча, Хазрети Али, Хазрети Омер, Зубейр бин Аввāм, Саад бин Ебӯ Ваккās, Ебӯ Дуджāне и Абдуллах бин Джахш се врязаха в редиците на езичниците и всеки един от тях се превърна в непристъпна крепост. Светът кънтеше от текбйри: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ Величието на Аллāху теāлй се стоварваше като тежък чук върху мозъците на езичниците. Пейгамберът ни (*алейхиссалйту весселйм*) повтаряше: **“Я Хаййу! Я Каййўм!”**

Хазрети Али разказва: „Най-безстрашният, най-храбрият от всички нас в Бедр беше Расўл (*алейхисселйм*). Той се намираше най-близо до редиците на езичниците. В трудни моменти ние прибегвахме към помощта му.“

Езичниците наобиколиха вожда си Ебӯ Джехл. След това облякоха нещастника Абдуллах бин Мунзир така, че да заприлича на него. Хазрети Али се нахвърли върху Абдуллах и пред погледа на Ебӯ Джехл отсече главата му. След това езичниците облякоха Ебӯ Кайс като Ебӯ Джехл. Него пък уби Хазрети Хамза.

Когато Хазрети Али се сражаваше с един от езичниците, мечът на езичника се заби в щита му. Хазрети Али замахна с меч си Зулфиқяр към облечения в ризница езичник и когато го посичаше заедно с ризницата от рамото към гърдите, забеляза блясък на меч над главата си. Бързо се наведе. Замахналият меч каза: „На ти и това от Хамза бин Абдулмутталиб!“ и главата на езичника се търкулна на земята заедно с шлема. Когато Хазрети Али се обърна, видя чичо

си Хазрети Хамза да се сражава с два меча. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), виждайки героичната борба на своите сподвижници, каза: „**Те са лъвовете на Аллāху теāлā на земята.**“

По едно време се счупи меч на сражавания се до Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) Хазрети Укāше. Любимият ни Пейгамбер видя това и му подаде една пръчка, която намери на земята и му каза: „**О, Укāше! Сражай се с това!**“ Когато Укāше взе пръчката, тя се превърна в дълъг, остър и бляскав меч. С този меч Хазрети Укāше уби много езичници до края на войната.

Султанът на вселената се сражаваше с врага и в същото време казваше на сподвижниците си следния благословен хадīs, който ги окуражаваше: „**Кълна се във Всевишния Аллах, в Чиято Длан е съществуването ми, че онези, които днес се сражават, надявайки се да спечелят доволството на Аллāху теāлā, проявявайки твърдост и непоколебимост, и приемат смъртта без да се отвърнат от врага, тях Всевишният Аллах несъмнено ще постави в Дженнета.**“ Чуващият тези думи Умейр бин Хумām (*радияллāху анх*) каза: „Колко хубаво! Колко хубаво! Значи, за да вляза в Дженнета, не трябвало нищо друго, освен да умра като шехїд.“ и зачести атаките си над врага. От една страна се сражаваше, а от друга казваше: „При Всевишния Аллах не се отива с материалните блага, а с отвъдните, със страхопочитанието към Аллах, с показването на твърдост и непоколебимост в боя. Всички останали блага, без съмнение, биха се изчерпали...“ И така продължи да се сражава, докато не бе убит като шехїд.

Битката се ожесточаваше все повече и повече... Върху един мюсюлманин се нахвърляха най-малко трима езичници наведнъж, но това не ги плашеше. Възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!..“ все повече и повече ги окриляха и вдъхновяваха вярващите им сърца.

По едно време атаката на езичниците се засили и мюсюлманите се оказаха в доста трудно положение. Тогава Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) заедно с Хазрети Ебӯ Бекр влезе в шатрата си и започна отново да призовава Всевишния Аллах: „**О, Господи! Дари ме с обещаната помощ!**“ В този момент Пратеникът на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) получи знаменieto, което гласи, меāл:

„**Когато призовахте вашия Господ за помощ и победа, Той прие молбата ви и откликна: „Наистина Аз ще ви подкрепя с хиляда ангели един след друг.**“ (сӯра Енфāl: 9)

Пейгамберът ни веднага се изправи и съобщи следната радостна вест: „**О, Ебӯ Бекр, имам радостни вестии! За теб пристигна помощта на Аллāху теāлā. Това е Джебрāил. Над пясъчните хълмове, въоръжен и хванал коня за юздите чака заповед.**“

Всевишният Аллах, както бе съобщено в сӯра Енфāl, повели на мелйикетата:

„**Твоят Господ разкри на ангелите: „Аз съм с вас (по отношение на оказване на помощ на мюсюлманите). Разкрийте в сърцата им постоянство (благовестявайки ги с победа)! Сега Аз ще вселя страх и ужас в сърцата на неверниците. Бийте ги веднага по вратовете, бийте ги по всички пръсти (по всички стави)! Това е, защото те се възпротивиха на Аллāху теāлā и Него-**

вия Пратеник. А за който се възпротиви на Аллāху теāлā и на Неговия Пратеник, наказанието на Аллāху теāлā е много сурово.“ (сūra Енфāl: 12, 13)

След тази заповед Джебрāил, Микāил и Исрāфил (*алейхимусселām*), всеки с по хиляда мелāикета, заеха своите позиции от лявата и дясната страна на Пейгамбера ни.¹²⁰

Джебрāил (*алейхисселām*) бе с жълта чалма на главата си, а другите – с бяла. Краищата на чалмите висяха зад главите им и всички мелāикета бяха върху бели коне. Отличителните знаци на мелāикетата впечатлиха Пратеника на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*) и той заповяда на сподвижниците си и те да си поставят никакви отличителни знаци. Тогава Зубейр бин Аввām нави на главата жълта чалма, а Ебӯ Дуджāне – червена. Хазрети Али постави на гърдите си едно бяло перо, а Хазрети Хамза – щраусово перо.

Подкрепата на мелāикетата рязко промени ситуацията на бойното поле. Започнаха да падат глави на неверници още преди сподвижниците да замахнат с мечовете си по тях. Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*) бе обкръжен от непознати личности, които се сражаваха с езичниците.

Хазрети Сехл разказва следното: „В битката при Бедр замахвахме с мечовете си срещу главите на неверниците и преди мечовете ни да достигнат целта си, виждахме техните падащи глави.“

Убийството на Ебӯ Джехл...

Знаменосецът на езичниците Ебӯ Азйз бин Умейр бе пленен от мюсюлманите, а техният командир Ебӯ Джехл, редейки стихове, се опитваше да окуражи воините си и да повдигне техния дух. Нападаше като юноша, и в същото време, изричайки с гордост думите: „Моята майка ме е родила за тези дни.“ насърчаваше младежите.

Убейде бин Са'йд от курайшитите бе облечен от главата до петите в ризница. Виждаха се само очите му. Той препускаше с коня си насам-натам и крещеше: „Аз съм Ебӯ Зāтулкериш! Аз съм Ебӯ Зāтулкериш!“ Храбрият борец Хазрети Зубейр бин Аввām се приближи до него, прицели се в окото му и изричайки „Аллāху екбер!“, хвърли копието си. От силния удар на копието Убейде се свлече на земята. Когато Хазрети Зубейр изтича при него, той вече бе мъртъв. Стъпи с крака си върху бузата му и с голяма трудност извади копието, което се бе изкривило.

В битката при Бедр Хазрети Зубейр прояви огромна храброст, самоотверженост и героизъм. По тялото му не бе останало ненаранено място. Синът му разказва: „Баща ми имаше три много сериозни рани. Едната от тях беше на тила му. Тази рана беше оставила толкова дълбок белег, че можех свободно да си пхна пръста в него.“

Достойно и смело, без да обръща внимание на стичащата се от раните си кръв, се сражаваше и Абдурахмāн бин Авф. Той разказва следната случка, на която е станал свидетел:

¹²⁰ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 57; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 16; Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 72

„По едно време, когато никой не беше останал пред мен, се огледах наляво и надясно и забелязах двама младежи от енсърите. По-силният от тях ме изглежда внимателно и ме попита: „Чичо, познаваш ли Ебӯ Джехл?“. Отговорих му, че го познавам и го попитах: „За какво ти е Ебӯ Джехл?“ Той ми отговори: „Научих, че оскърбява Расӯлюллах (Пратеника на Аллāху теāля). Кълна се в Аллах, че ще се бия с него дотогава, докато един от нас не умре.“ Бях поразен от тези решителни думи на младежа.

Другият младеж също ме изглежда внимателно и повтори същите думи. В този момент видях Ебӯ Джехл, който сновеше напред назад сред курайшитите. Викнах на младежите: „О, младежи! Онзи, който тревожно снове насам-натам е Ебӯ Джехл.“ Младежите веднага хванаха мечовете си и приближавайки се към Ебӯ Джехл, започнаха да се бият. Тези двама младежи бяха синовете на Афра Хātун – Муāз и Муаввез.“

През това време Муāз бин Амр, който бе един от героите на Есхāб-и кирām, успя да се добере до сражаващия се върху коня си Ебӯ Джехл и да му нанесе такъв силен удар с меч си, че крака му падна. На помощ се притече синът му Икриме и започна да се бие с Хазрети Муāз бин Амр.

Точно в този момент като соколи пристигнаха братята Муāз и Муаввез с мечове в ръка и започнаха да нанасят удари на Ебӯ Джехл, докато не се убеди-ха, че е мъртъв.

Хазрети Муāз бин Амр бе ранен в ръката. Икриме, който се сражаваше с него, отрязва ръката му от китката и тя увисна за кожата. Но Муāз бин Амр нямаше време за губене, нямаше време да завърже раната си. Продължаваше да се сражава геройски. Аллāху екбер! Каква силна вяра! Каква гледка! След време започна да усеща, че ръката му пречи, затова я настъпи с крак и откъсвайки я, захвърли.¹²¹

Неудържимият враг на исляма – борецът Неуфел бин Хувейлид, не спираше да крещи и да възбужда ярост в душите на курайшитите. Пейгамберът ни (*сал-ляллāху алейхи ве селлем*), виждайки тези негови действия, отправи следната ду'ā: „**О, Аллах мой! Помогни ми срещу Неуфел бин Хувейлид! Довърши го!**“ След тази ду'ā Лъвът на Аллāху теāля – Хазрети Али, виждайки Неуфел, се нахвърли върху него и с такава сила стовари меч си върху него, че отрязва двете му крака, които бяха покрити с броня. След това, замахвайки с меч си, откъсна главата му.¹²²

Един от най-яроствните врагове на исляма бе Умеййе бин Халеф. Преди време той караше Хазрети Билял Хабешī да ляга върху горещите пясъци и поставяше върху гърдите му огромни камъни. Постоянно търсеше поводи да предизвиква неприятности на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Този голям ислямски враг също бе дошъл в Бедр и се опитваше да организира ново езическата войска и да угаси светлината на исляма. Хазрети Билял, виждайки тези негови действия, се приближи към него и казвайки му: „О, водачо на неверието! Или ти ще умреш, или аз!“ се нахвърли върху него. В същото време

¹²¹ Бухārī, *Мегāзī*, 8; Муслим, „*Джихād ве Сийер*“, 147; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 634

¹²² Вāкидī, *ел-Мегāзī*, I, 92

се провикна на своите събратя: „О, братя енсāри! Помогнете! Водачът на неверниците е тук!“ Сподвижниците веднага наобиколиха Умеййе и го убиха.¹²³

Така начело на курайшската войска не остана никой и неверниците започнаха да бягат от бойното поле. Крепостта на неверието рухна. Славните сподвижници се хвърлиха в преследване на отстъпващите курайши и успяха да пленят част от тях. Сред пленените бе и чичото на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) – Аббās.¹²⁴

Победата на вярващите...

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) попита славните си сподвижници: „Някой знае ли нещо за Неуфел бин Хувейлид?“ Хазрети Али пресътпи напред и каза: „О, Пратенико на Аллах! Аз го убих!“ Тази новина зарадва много любимия ни Пейгамбер и той, произнасяйки текбйр, каза: „**Всевишният Аллах прие ду’āта ми за него.**“

Като узна, че и Умеййе бин Халеф е убит, се зарадва още повече. Рече: „**Елхамдулиллях!.. Всевишният Аллах потвърди Своя раб и възвиси религията Си.**“

След това поиска да се увери в смъртта на Ебӯ Джехл. Заповяда да го потърсят сред убитите, но не го намериха. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „**Потърсете го, имам обещание за него! Ако не го разпознаете, погледнете белега на коляното му. Един ден аз и той бяхме на угощение у Абдуллах бин Джудāн. И двамата бяхме млади. Аз бях малко по-едър от него. Когато ме притиснаха, го бутнах и той падна върху коленете си. Единото му коляно се нарани и му остана белег от раната.**“

След тези думи Абдуллах бин Месӯд отиде да го потърси. Откри го ранен и го позна. Попита го: „Ти ли си Ебӯ Джехл?“, след което го настъпи по врата, хвана го за брадата и каза: „О, враже на Аллāху теāля! Видя ли как те унижи и опозори Аллāху теāля?“ Той отвърна: „Защо да унижи и опозори мен. Да опозори и унижи теб, о, пастире на овце! Качил си се на стръмно място! Ти ми кажи, чия е днешната победа?“ Хазрети Ибн Месӯд му отвърна: „На Аллах и Неговия Пратеник.“ и изваждайки шлема от главата му, каза: „О, Ебӯ Джехл, ще те убия!“ Надменният Ебӯ Джехл каза: „Не си първият, който убива величията на своето племе. Всъщност, ще ми бъде тежко да умра от твоята ръка. Постарай се да отрежеш главата ми по-близо до гърдите, за да изглежда величествена.“ Така с последните си думи Ебӯ Джехл показа докъде стигаха надменността, себелюбието и неверието му.

Ибни Месӯд не успя да обезглави Ебӯ Джехл със своята сабя, а взе сабята на езичника и с нея му отрязва главата и заедно с меч, бронята и шлема му я занесе на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). Сложи ги пред него и каза: „Нека родителите ми да се жертват за вас, о, Пратенико на Аллах! Това е главата на врага на Аллāху теāля – Ебӯ Джехл.“ Като видя главата на Ебӯ Джехл, любимият ни Пейгамбер възкликна: „**Няма друг бог освен Аллах!**“ След това заедно със сподвижниците си отиде на мястото, където се намираше

¹²³ Бухārй, „Векялет“, 2; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 631

¹²⁴ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 715

трупът на Ебӯ Джехл. Там каза: **“Хамд на Аллāху теāлй, Който те стори презрян! О, враже на Аллах! Ти беше фараонът на тази общност.”** После Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) допълни: **“О, Господарю, Ти изпълни обещанието си към мен!”**

Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) нареди да се превържат ранените и да се установи броят на шехидите. В битката при Бедр загинаха четиринадесет мюсюлмани – шестима от мухāджирите и осем от енсāрите. Докато благословените им души отлитаха към Дженнета, от неверниците, дошли да угасят пламъка на исляма, бяха умрели седемдесет души, а още толкова бяха попаднали в плен.

Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) изпрати в Медйна Абдуллах бин Равāха и Зейд бин Хāрисе, за да съобщят вестта за победата.

Мюсюлманите изпълниха погребалните намāзи на шехидите и ги положиха в гробовете им.

Трупове на двадесет и четирима от езичниците бяха хвърлени в една дълбока яма, а останалите - в други.

Султанът на вселената, заедно със славните си сподвижници, застана пред кладенеца, в който бяха хвърлени трупове на езичниците и обръщайки се към тях по техните имена и имената на бащите им, каза: **„О, Утбе бин Рабīа! О, Умеййе бин Халеф! О, Ебӯ Джехл бин Хишām!.. Колко лоши бяхте към вашия Пророк. Колко лош народ бяхте спрямо своя Пейгамбер! Вие ме отрехте, а други ме потвърдиха. Вие ме прокудихте от града ми, от страната ми, а други отвориха вратите си за мен и ме заобичаха. Вие воювахте с мен, а други ми помагаша. Получихте ли обещаното от Аллāху теāлй? Аз получих обещаната от Господаря ми победа.”**

Хазрети Омер попита: „О, Пратенико на Аллах! На тези безжизнени тела ли говорите?“ Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) му отговори: **„Кълна се в Господа, Който ме изпрати като истински пейгамбер. Вие не ме чувате по-добре от тях, но те (за разлика от вас) не могат да отговорят.”**

Бягащите от бойното поле езичници не можаха да вземат нищо със себе си и всичко премина в ръцете на мюсюлманите. Расӯлюллах разпредели цялата придобивка във войната между участниците в сражението и онези, които бяха останали в Медйна, за да изпълняват възложените им задачи.

В това време изпратените с вестта за победата Абдуллах бин Равāха и Зейд бин Хāрисе се приближиха до Медйна. В неделя, пристигайки в местността Акик, близо до Медйна, двамата вестоносци се разделиха. Единият влезе в Медйна от едната ѝ страна, а другият – от другата и обикаляйки от къща на къща, разпространиха радостната вест. Поетът на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) Абдуллах бин Равāха съобщаваше на висок глас:

*„О, енсāри! Нося ви радостната вест,
че Пратеникът на Аллах е жив и здрав.*

*Езичниците са убити и пленени,
и сред пленените има много знаменити личности.*

*Убити са Рабѝа и синовете на Хаджѝдѝж,
също и Ебѝ Джехл Амр бин Хишѝм.“*

Хазрети Ёсѝм бин Адий попита: „О, Ибн-и Равѝа! Истина ли е това, което казваш?“ Абдуллах бин Равѝа отговори: „Кълна се в Аллах, истина е! С позволениято на Аллѝху теѝлѝ, утре ще пристигне и Пратеникът на Аллах заедно с пленниците.“

В същият този ден, в деня на победата, почина дъщерята на любимия ни Пейгамбер (*салляллѝху алейхи ве селлем*) – Рукайѝе (*радияллѝху анхѝ*). Нейната смърт натъжи много мюсюлманите и нейния съпруг Хазрети Осмѝн, който не участва в битката при Бедр, а остана в Медѝна, за да се грижи за нея. Той кланя нейния погребален (дженѝзе) намѝз. Вестта за победата, получена в този тъжен ден, поуспокои до известна степен душите на скърбящите мюсюлмани.

Пратеникът на Аллѝху теѝлѝ (*салляллѝху алейхи ве селлем*) и неговите сподвижници, след като отправиха хамд към Всевишния Аллах и сведоха чела доземи в суджѝд в знак на благодарност към Него, потеглиха с военнопленниците към Медѝна.

Двамата вестоносци Абдуллах бин Равѝа и Зейд бин Хѝресе разказаха за битката и съобщиха имената на шехѝдите. Децата, жените и останалите в Медѝна с някаква длъжност мъже се зарадваха много на победата. Всички те излязоха да посрещнат Пратеника на Аллах (*салляллѝху алейхи ве селлем*) и неговите славни сподвижници. Сред посрещачите бе и Рабѝ – майката на загиналия като шехѝд Хѝресе бин Сурѝа. Когато узна от двамата вестоносци, че вражеска стрела поразила сина ѝ, докато пиел вода от кладенеца, тя каза: „Няма да плача за сина си, докато не пристигне Расѝл (*алейхисселѝм*). Когато пристигне благополучно в Медѝна ще го попитам дали синът ми е в Дженнета или в Джехеннема. Ако е в Дженнета – няма да плача изобщо, но ако е в Джехеннема, то тогава ще проливам кръв вместо сълзи.“ И когато любимият ни Пейгамбер (*салляллѝху алейхи ве селлем*) пристигна в Медѝна, заедно с благословения Есхѝб, тя отиде при него и го запита: „Нека родителите ми да се жертват за вас, о, Пратенико на Аллах! Знаете колко много обичам сина си Хѝресе. Ако е станал мъченик (шехѝд) и се намира в Дженнета, ще търпя, няма да плача, в противен случай – ще пролея кървави сълзи.“ Пейгамберът ни (*алейхиссалѝту весселѝм*) ѝ съобщи следната радостна вест: „**О, Умму Хѝресе! Синът ти се намира не в един Дженнет, а в повече. Неговото място е във Фирдеус.**“ Тя се зарадва и каза, че вече няма да плаче за него. Тогава Султанът на вселената помоли да му донесат съд с вода, потопа ръката си в него и даде на майката на Хазрети Хѝресе и на сестра му да пият от него. После намокри главата и лицето им с тази вода. След този ден техните лица засияха и бяха дарени с дълголетие.

Учителят на вселената (*алейхи ефдалюссалевѝт*) разпредели доведените в Медѝна седемдесет военнопленници между сподвижниците си и им нареди да се отнасят добре с тях. Все още не бе низпослано знамение относно наказанието им. Пратеникът на Аллѝху теѝлѝ (*салляллѝху алейхи ве селлем*) обсъди със сподвижниците си този въпрос и взе следното решение – военнопленниците да бъдат освободени срещу откуп (фидѝе). Откупът на всеки един от тях бе определен в зависимост от неговото материално положение. А за тези, които няма-

ха възможност да се откупят, но можеха да четат и пишат, откупът бе да обучат по десет души от мюсюлманите.

Сред военнопленниците бе и чичото на Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) – Аббас. От него Расуллоллах поиска да заплати откуп за трима души. Обръщайки се към него, му каза: **“О, Аббас! Плати парите за своя откуп, за сина на брат си - Укайл бин Ебу Талиб и за Неуфел бин Харис, защото ти си богат.”** А той му отвърна: „О, Пратенико на Аллах! Аз съм мюсюлманин. Курайшите насила ме доведоха в Бедр.“ Расуллоллах му отговори: **„Това, че си мюсюлманин, е известно само на Алляху теалй. Ако говориш истината, то Алляху теалй непременно ще те възнагради за това. Но ти действа против нас и затова си длъжен да заплатиш откупа.“** Аббас рече: „О, Пратенико на Аллах! Нямам при себе си нищо друго, освен тези 800 дирхема, които изехте.“ Тогава Пейгамберът ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) му каза: **„О, Аббас! А защо не казваш онези златни монети?“**, „Кои?“ учудено попита Аббас. **“Жълтиците, които даде на жена ти Умму’л-Фадл - дъщерята на Харис - преди да напуснеш Мекка. Тогава около вас нямаше никой. Ти й каза: „Не знам какво ще се случи с мен в този поход. Ако ме сполети нещастие и не се върна, то тази част е твоя, тази принадлежи на Фадл, тази – на Абдуллах, тази част – на Убейдуллах и тази – на Кусем.“** каза Пратеникът на Аллах (*саллялляху алейхи ве селлем*). „Кълна се, че когато й давах тези златни монети, при нас нямаше никой. А вие откъде знаете всичко това?“ попита учудено Аббас. **„Алляху теалй ми събщи.“** отвърна Пейгамберът ни (*саллялляху алейхи ве селлем*). Тези думи разтърсиха Аббас и той, изричайки: „Свидетелствам, че вие сте пратеник на Алляху теалй и казвате истината“, произнесе шехада. След приемането на исляма Хазрети Аббас бе изпратен в Мекка, за да застане начело на намиращите се там мюсюлмани, да ги защитава и да информира Пратеника на Алляху теалй (*саллялляху алейхи ве селлем*) за действията на враговете.

Междувременно на курайшите бе изпратено съобщение, че могат да си върнат хората срещу откуп. Мюсюлманите обезглавиха Надр бин Харис от военнопленниците, защото бе причинявал големи страдания на Расуллоллах (*саллялляху алейхи ве селлем*) преди Преселението. Сред обезглавените бе още и Укбе бин Муайт, който бе сложил търбух от камила върху благословения гръб на Пратеника на Алляху теалй в Кябе. След като бе отсечена главата на Укбе бин Ебу Муайт, Расуллоллах отправи хамд към Всевишния Аллах и отивайки при трупа на Укбе, каза: **„Кълна се в Аллах, не знам по-лош човек от теб, който да е отричал Всевишния Аллах, Пратеника Му и Свещения Коран, и да е измъчвал толкова много Неговия Пророк.“**

Пленниците, докато бъдат откупени от господарите си, останаха при сподвижниците, които се отнасяха много добре с тях. Сред пленниците бе и братът на Мусаб бин Умейр – Ебу Азиз. Ето как самият той обяснява отношението на мюсюлманите към тях: „Бях пленник в дома на един мюсюлманин от Медйна. Отнасяха се много добре с мен. Давах ми полагащия им се ежедневен хляб, а самите те се задоволяваха само с фурми. А аз, срамувайки се, им го връщах, но те отново ми го даваха...“

Друг от пленниците на име Йезид разказва: „На връщане от Бедр, мюсюлманите качиха нас, пленниците, на конете си, а самите те се движеха пеша.“

Когато вестта за поражението достигна до Мекка, Ебӯ Лехеб и другите езичници не повярваха, защото бяха убедени, че ще победят. След завръщането на избягалия от бойното поле Ебӯ Суфян в Мекка, те веднага го извикаха и Ебӯ Лехеб го попита: „О, племеннико! Разкажи ни как се случи всичко това?“ Ебӯ Суфян седна на едно място и започна да разказва: „Мюсюлманите действат както си искат, а нашите ръце и крака като че ли бяха завързани. Една част от нашите убиха, а друга – плениха. Кълна се, аз не упреквам никого от нашите, защото в този момент ние се срещнахме с хора, облечени в бяло, на сиви коне, които се движеха между небето и земята. Никой не можеше да им противостои.“

Сред слушащите бе и слугата на Аббас – Хазрети Ебӯ Рāфи, който бе приел исляма още в първите години, но криеше това от езичниците. Чувайки думите на Ебӯ Суфян, той не можа да се сдържи от радост и възкликна: „**Кълна се в Аллāху теāлā, това са били мелāикетата!**“ Това ядоса много Ебӯ Лехеб, който силно го зашлеви и го повали на земята. Намиращата се там Умму Фадл – жената на Хазрети Аббас – не се стърпя, защото и тя бе приела исляма, взе едно дърво и силно удари Ебӯ Лехеб по главата с думите: „Няма си никого и затова го смяташ за беззащитен, така ли?“ Разби главата му и той, целият в кръв, унижен и принизен си тръгна оттам. След седем дни Аллāху теāлā го бе-ляза с ужасяваща болест. Умря в дома си. Два или три дни синовете му не го погребяха. Трупът му се вмириша. Всички бягаха от тялото на Ебӯ Лехеб като от чума и се отвърщаваха от него. Един курайшит каза на синовете на Ебӯ Лехеб: „Не ви ли е срам? Оставили сте баща ви да се вмирише! Погребете го някъде!“ Синовете отговориха: „Страх ни е, че ще се заразим и ние!“ Тогава човекът рече: „Вие си вървете, ще дойда да ви помогна.“ Тримата занесоха трупа на едно затънтено място и го затрупаха с камъни. Така Ебӯ Лехеб влезе в тъмния си гроб, от който щеше да отиде в Джехеннема и вечно да остане в пламъците.

Сред пленниците бе и Велйд бин Велйд. Той бе пленен от Абдуллах бин Джахш (*радияллāху анх*). Братята на Велйд – Хишām и Хāлид бин Велйд (който все още не бе мюсюлмани) дойдоха в Медйна, за да го приберат, но Хазрети Абдуллах бин Джахш поиска откуп за него. Хāлид се съгласи, но брат му Хишām, с когото бяха от един и същ баща, но майките им бяха различни, не бе съгласен. Тогава Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) им предложи да дадат оръжието и снаряжението на баща им. Отначало Велйд не прие това предложение, но накрая се споразумяха да го освободят срещу меч, бронята и шлема на баща им, които бяха на стойност сто динара. След като откупиха брат си, се отправиха към Мекка. Когато стигнаха до местността Зул-Хулейфе, която се намираше на четири мили разстояние от Медйна, Велйд се раздели с тях, върна се в Медйна и отивайки при Пратеника на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) прие исляма. След известно време, когато отиде при братята си в Мекка, вече като мюсюлманин, Хāлид бин Велйд го попита: „След като имаше намерение да станеш мюсюлманин, да беше го направил преди да дадем откуп. Заради теб се разделихме със спомена, който ни беше останал от баща ни. Защо постъпи така?“, „За да не кажат курайшитите: „Не издържа на пленничеството и се подчини на Мухаммед.“ отговори Хазрети Велйд бин Велйд.

Братята му много се ядосаха и го затвориха, заедно с някои мюсюлмани от рода Манзум, при Ияш бин Ебӯ Рабѝа и Селеме бин Хишѝам. Затвореният с години Хазрети Велѝд бин Велѝд бе подложен на много мъчения от страна на роднините си и особено от страна на чичо си Хишѝам, който бе един от най-свирепите врагове на исляма. Пратеникът на Аллѝху теѝлѝ (*саллѝллѝху алейхи ве селлем*) се молеше за него, за Селеме бин Хишѝам, за Ияш бин Рабѝа и за останалите мюсюлмани, които бяха угнетявани и измѝчвани от курайшите. Казваше: **“О, Аллах мой! Спаси Велѝд бин Велѝд, Селеме бин Хишѝам, Ияш бин Рабѝа и другите мюсюлмани, които са слаби** (и безпомощни, и са в ръцете на неверниците)! **О, Аллах мой! Накажи още по-тежко Мудар** (Курайш). **Стори** (за тях) **тези години да заприличат на годините на Йѝсуф** (*алейхисселѝм*)!” След години Хазрети Велѝд, благодарение на тези молитви, успя по някакъв начин да избяга и отивайки при любимия си Пейгамбер (*саллѝллѝху алейхи ве селлем*) му разказа за жестоките мъчения, на които са подлагани завързаните по краката един за друг Ияш бин Рабѝа и Селеме бин Хишѝам.

Това тяхно състояние натѝжи много Султана на вселената и потѝрси начини да ги освободят. И когато попита кой ще се справи с тази трудна задача, Хазрети Велѝд с голяма смелост и решително отговори: „О, Пратенико на Аллах! Аз ще ги освободя и ще ви ги доведа.“ Върна се в Мекка и като проследи жената, която носеше храна на затворените мюсюлмани, откри мястото, където курайшите държаха Селеме бин Хишѝам и Ияш бин Рабѝа. Двамата бяха затворени в една постройка, която бе без таван. Езичниците ги бяха завързвали на един камѝк и ги бяха подлагали на различни мъчения в жаркото време. През нощта Велѝд (*радияллѝху анх*), катерейки се по стената, успя да достигне до благословените си приятели и да ги освободи. Качи ги на камилата си, а самият той пеша и бос, потегли към лѝчезарната Медѝна. Изгаряше го не убийствената жѝга на пустинята, а любовта по Султана на световете След три дни, гладен и жаден, с кървящи крака пристигна в Медѝна.

Победата в битката зарадва изключително много мюсюлманите, а езичниците изпитаха голяма мъка и отчаяние. Вестта за победата на мюсюлманите достигна и до негуса на Абисиния и той веднага, отивайки при мюсюлманите, намиращи се в неговата страна, им събщи радостната вест с думите: „Хамд на Аллѝху теѝлѝ, Който дари Своя Пратеник с победа в битката при Бедр!“

Сватбата на Хазрети Али и Хазрети Фѝтима

Бе втората година от Хиджра. Дѝщерята на Султана на вселената (*саллѝллѝху алейхи ве селлем*) Хазрети Фѝтима стана на петнадесет години. Един ден Хазрети Фѝтима отиде при Пейгамбера си (*алейхиссалѝту vessелѝм*), за да му помага. Расѝл-и екрем (*саллѝллѝху алейхи ве селлем*) забеляза, че времето за женитба на дѝщеря му бе дошло. След този ден идваха много претенденти за нейната рѝка и сърце, но Расѝл (*алейхисселѝм*), не проявявайки благосклонност към тях, им казваше: **„Нейната работа зависи от заповедта на Хак** (Аллѝху теѝлѝ).“

Веднѝж Ебӯ Бекр, Омер и Саад бин Муѝз (*радияллѝху анхум*) разговаряха помежду си: „Всички, освен Хазрети Али, поискаха рѝката на Хазрети Фѝтима, но никой от тях не беше одобрен.“ Хазрети Ебӯ Бекр каза: „Струва ми се, че

Хазрети Али ще бъде одобрен. Хайде да го посетим и да поговорим с него. И ако го възпира беднотията, да му помогнем.“ Саад (*радияллāху анх*) каза: „О, Ебӯ Бекр! Ти винаги правиш добро. Хайде, ставай, и ние ще дойдем да те придружим!“ Тримата излязоха от джамията и се запътиха към дома на Хазрети Али. По това време Хазрети Али с камилата си поливаше финиковата градина на един от енсāрите. Като ги видя да идват, ги посрещна и ги попита как са. Хазрети Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*) каза: „О, Али! Ти си лидер във всяко благородно дело и твоето място при Пратеника на Аллах е много специално. Много души поискаха ръката на Хазрети Фāтима, но никой не беше одобрен. Струва ни се, че ти ще бъдеш одобрен. Защо не предприемеш нещо?“

Благословените очи на Хазрети Али се напълниха със сълзи. „О, Ебӯ Бекр! Причини ми страшна душевна болка. Никой не я иска по-силно от мен, но немотията ме възпира.“ отговори той. Тогава Хазрети Ебӯ Бекр, успокоявайки го, каза: „Не говори така. Земното е нищо при Всевишния Аллах и Неговия Пратеник. Бедността не може да попречи на това. Отиди и я поискай.“

Хазрети Али разказа: „С голямо притеснение влязох при Пратеника на Аллах. Видът му беше внушителен. Седнах пред него и не можах да проговоря. Попита ме: „**Какво те води насам, да не би да имаш нужда от нещо?**““ Аз замълчах. Каза ми: „**Сигурно си дошъл, за да поискаш Фāтима.**““, а аз успях да отговоря само с: „Да.“ (Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) съобщи на Хазрети Фāтима намеренията на Хазрети Али. Тя също замълча.) „**Какво можеш да предложиш като мехир за Фāтима?**““ ме попита Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). Отговорих му, че нямам нищо. „**Къде остана ризницата Хутамй, която ти дадох?**““ ме попита той. Отговорих му, че е при мен. Тогава ми каза: „**Продай я и ми донеси парите. Те ще са достатъчни.**““ В друго предание се казва: „Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) попита Хазрети Али какво има при себе си, а той отговори, че конят му и ризницата му са при него. Тогава му каза да запази коня си, а ризницата да продаде.“ А според друго предание му казал: „**О, Али, отиди и наеми една къща.**““

До женитбата си Хазрети Али живееше при Пейгамбера ни. След заповедта на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) той нае къщата на Хāрисе бин Ну'мāн, която се намираще в близост до Месджида на Пратеника, срещу стаята на Хазрети Аише. А ризницата си продаде на Хазрети Осмāн, който заплати за нея четиристотин и осемдесет динара и след това му я подари.

Когато Хазрети Али се върна с ризницата и динарите, Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) отправи много ду'и за Хазрети Осмāн и каза: „**Осмāн е моят приятел в Дженнета.**““ След това извика Билял-и Хабешй и давайки част от парите, му заповяда: „**Вземи тези пари и отиди на пазара. Купи малко розова вода, а с останалите пари купи мед и в месджида в чист съд го смеси с малко вода. Направете меден шербет, който да го пием след бракосъчетанието. Покани енсāрите и мухāджирите в месджида и обяви на хората, че Фāтима и Али ще се бракосъчетаят.**““

Хазрети Билял изпълни заповедта на Пратеника на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Есхāбът започна да се стича към Месджида на Пратеника. Тук Пратеникът на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) прочете следното хутбе: „**Всеки хамд и всяка благодарност принадлежат на Господаря на светове-**

те! Той е прославян, заради богатата Си; на Него правят ибāдет, заради безкрайната Му сила и мощ; от Него се страхуват, заради Неговото наказание и съдене; Той е Онзи, Чиято присъда и Чийто ферман властват над земята и небесата! Той е Създалият всичко със сила, Той е справедливо Отсъждащият между създаванията, Той е Удостоилият хората с ислямската религия и Пейгамбера Мухаммед (*алейхисселям*).

Аллāху теāля ми заповяда да омъжа дъщеря ми Фāтима за Али бин Ебӯ Тāлиб. Сега ви сторвам свидетели, че омъжвам Фāтима за Али бин Ебӯ Тāлиб с мехир 400 мискала сребро. Нека Господарят ми ги събере и да стори това дело благословено за тях! Да стори потомството им чисто, да ги стори ключове към милостта, извор на мъдростта; да ги стори надеждни за общността на Мухаммед! Това е всичко, което имам да кажа. Искam прошка от Аллāху теāля за мен и за вас!”

След това стана Хазрети Али и прочете следното кратко хутбе: „Отправлям мир и благослов за Мухаммед (*алейхисселям*), който бракосъчета благословената си дъщеря Фāтима за мен за 400 сребърни мискала. О, мои братя по религия! Несъмнено, чухте думите на Пейгамбера ни и станaхте свидетели. И аз съм свидетел на това и го приемам. Всевишният Аллах е свидетел на всички наши думи и е довереник на всички нас.“¹²⁵

След бракосъчетанието Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) угости присъстващите с пресни фурми, а после Хазрети Билял им раздаде шербет от мед. След угощението всички сподвижници отпавиха следната ду’ā: „Бāракаллāху фй кумā ве алейкумā ве джеме’а шемлекумā“.

След бракосъчетанието Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) видя дъщеря си да плаче. Отиде при нея и я попита: „О, Фāтима! **Какво ти е, защо плачеш? Кълна се в Аллāху теāля, аз те бракосъчетах за най-издигнатия в знанието, за най-благия и умния от твоите претенденти, и за първия, приел исляма.**“ Хазрети Фāтима отговори: „Тате, мехирът на всяка мома се определя чрез злато и сребро. Ако и при мен е същото, то тогава каква би била разликата между вас и останалите? Моето желание е в Деня Къямет, тъй както вие ще се застъпвате за мюсюлманите-грешници, така и аз да мога да се застъпя за техните жени. Това е моето желание.“

Всевишният Аллах съобщи, че молбата на Хазрети Фāтима бе приета. Тогава Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „О, Фāтима, **показа че си дете на пейгамбер.**“

Хазрети Али разказва: „Беше изминал един месец. Нищо не се говореше по този въпрос, а пък и аз от свенливост не можех да кажа нищо. Но Пратеникът на Аллāху теāля понякога, когато ме видеше на безлюдно място, ми казваше: „**Каква добра жена е твоята жена. Благовестявам те, че тя е най-високопоставената сред всички жени.**“ След един месец братът на Хазрети Али – Укайл (*радияллāху анх*) му каза: „О, Али! Зарадвахме се на този брак, но желая тези двама щастливци да са един до друг (да се сближат).“ Хазрети Али каза: „Същото желая и аз, обаче се срамувам.“ След тези думи на брат си, Хазрети Укайл го хвана за ръката и го заведе в дома на Пратеника на Аллāху теāля

¹²⁵ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 24; Ибн Асāкир, *Тāриху Димашик*, LII, 445

(*салляллāху алейхи ве селлем*). Там срещнаха наложницата му – Умме Еймен и ѝ разкриха всичко, при което тя рече: “Не е нужно да идвате вие за тази работа. Ще ви съобщим, когато ние постигнем съгласие с жените на Расūлюллах. По тези теми се слушат думите на жените.” Тя разказа на съпругите на Расūлюллах за желанието на Хазрети Али. Те отидоха в дома на Хазрети Айше. Споменавайки Хазрети Хадйдже, казаха: „Ако тя беше жива, ние нямаше да се безпокоим.“ Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) заплака и каза: „**Има ли друга жена като Хадйдже? Когато хората ме отричаха, тя потвърди и изразходва цялото си богатство по пътя на исляма. Тя помага много на исляма. Хак** (Аллāху) теāлй ми повели да я благовестя с дом от изумруди в Дженнета.“

Съпругите на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) му доложиха желанието на Хазрети Али. Той заповяда на Умму Еймен да го покани. Хазрети Али влезе при Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) и навеждайки глава, седна пред него. „**Искаш ли съпругата си, о, Али?**“ попита Пророкът (*салляллāху алейхи ве селлем*). Хазрети Али отговори: „Да! Нека родителите ми да бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах!“ Тогава Пейгамберът ни заповяда на Есмā бинти Умейс да приготви дома на булката. Есмā отиде в дома на Хазрети Фāтима и приготви три миндера – един от нова обработена кожа, един от закръпена обработена кожа и един от слама, и ги запълни с палмови влакна. След нощния намāз Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) отиде в дома на Хазрети Фāтима, за да го огледа.

С две трети от парите, които донесе Хазрети Али, Пейгамберът ни заповяда да купят храна, украшения и благовония, а с останалата една трета – дрехи. И така покъщнината бе готова. Чеизът на Хазрети Фāтима се състоеше от следните вещи: трите миндера, приготвени от Есмā бинти Умейс, един килим, една възглавница, запълнена с палмови влакна, две ръчни мелачки, един мях за вода, глинена стомна за вода, една чаша от обработена кожа, една хавлия, една пола, една обработена овча кожа, един шарен овехтял йеменски килим, една софа, изплетена от палмови листа, две шарени йеменски одежди, един кадифен юрган.

След всичко това Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) изпрати Хазрети Али да купи фурми и масло. Ето как самият той разказва това:

„С петте динара купих фурми, с четирите – масло и ги донесох на Расūлюллах. Поиска да му донесе една кожена софра и смесвайки с благословените си ръце фурмите, брашното, маслото и киселото мляко приготви някакво ядене. След това ми каза: „**О, Али, иди и доведи всеки, когото видиш!**“ Излязох и поканих всеки срещнат, след което, отивайки при Пратеника на Аллах му казах: „О, Расūляллах! Хората са много.“ А той ми каза: „**Пусни ги да влязат по десетина и да се нахранят.**“ Така и направих. След като пресметнахме, видяхме, че общо седемстотин жени и мъже бяха яли до насита.“

След сватбеното угощение на Хазрети Али и Фāтима, Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), според известното от Умме Еймен, каза на Хазрети Али: „**О, Али, дъщеря ми Фāтима, в качеството си на булка, отиде във вашия дом. След вечерния намāз ще дойда у вас, за да произнесе ду’ā. Изчакайте ме.**“ Хазрети Али отиде в дома си и седна в единия ъгъл на стаята.

Хазрети Фатима седна в другия. След малко пристигна и Пратеникът на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем) и почука на вратата. Когато Умму Еймен отвори вратата, той я попита: „**Тук ли е брат ми?**“ Умму Еймен не разбра за кого става въпрос и попита: „Нека баща ми и майка ми да бъдат жертва ни за вас, о, Расūлюллах! Кой е вашият брат?“ Пратеникът на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем) каза: „**Али бин Ебū Тāлиб.**“ Умму Еймен учудено попита: „Нима дадохте любимата си дъщеря на брат си?“, „Да.“ отговори Расūлюллах. Като чу думите: „**Тук ли е брат ми?**“, Умму Еймен си помисли, че този брак няма да е позволен, но Пратеникът на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем), отговаряйки ѝ с: „Да.“, отбеляза, че женитбата не е позволена при родените от една майка.

След това Султанът на вселената попита Умму Еймен: „**Тук ли е и Есмā бинти Умейс?**“ Умму Еймен отговори: „Да, тук е.“, „**Значи е дошла да служи на дъщерята на Расūлюллах.**“ каза Пратеникът на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем) и отправи ду'ā за нея.

След това поиска да му донесат съд с вода. Изми си благословените ръце и изсипа малко мускус във водата. Извика Хазрети Фатима, която не повдигаше глава от свенливост, поръси главата, гърдите и гърба ѝ с тази вода и отправи следната ду'ā: „Аллāхумме иннй у'йзухā бике ве зуррийетихā мин-ешшейтāн-ир раджйм.“ По същия начин постъпи и с Хазрети Али и отправи следната ду'ā: „Аллāхумме бāрик фйхимā ве бāрик алейхимā ве бāрик лехумā фй неслихимā.“ Изрецитира сūra „Ихляс“, сūra „Фаляк“ и сūra „Нāс“, след което каза: „С името на Всевишния Аллах и Неговата благодат влез при съпругата си.“ Преди да се раздели с тях Пейгамберът ни (салляллāху алейхи ве селлем) се хвана за двете крила на вратата и отправи ду'ā, след което излезе.¹²⁶

Хазрети Али разказва: „След като минаха четири дни от сватбата, ни посети Пратеникът на Аллах. Наставлява ни с пълните си с мъдрост и омайващи души слова. След това ми каза: „**О, Али, донеси ми вода!**“ Станах и донесох. Изрецитира един āйет и ми каза: „**Изпий малко от нея.**“ Аз изпих. Останалата вода изсипа върху главата и гърдите ми. След това отново ми каза да донеса вода. Аз отново донесох. По същия начин постъпи и с Фатима. После ми каза да изляза.“

След неговото излизане, Пратеникът на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем) поразпита Хазрети Фатима за Хазрети Али. Тя му каза: „Тате, той притежава всичките най-хубави качества (съвършен е), но някои жени от Курайш ми казват, че моят съпруг е беден.“ Чувайки тези думи, Пейгамберът ни (алейхиссалāту vessелām) ѝ каза: „**О, дъще! Баща ти и мъжът ти не са бедни. Предложиха ми цялото земно и небесно богатство и съкровище, но аз не приех. Приех това, което е ценно при Аллāху теāлā. О, дъще! Ако знаеше това, което аз знам, то земното щеше да е порицано в очите ти. В името на Аллах, твоят съпруг е първият от сподвижниците. Той е от големците на исляма, а по отношение на знанието е най-знаещият. О, дъще! Всевишни-**

¹²⁶ Абдурреззāk, ел-Мусаннеф, V, 485

ят Аллах избра двама от членовете на моето семейство. Единият е баща ти, а другият – съпругът ти. Недей да му се противиш.“

След тези наставления Султанът на вселената покани Хазрети Али и му каза: „О, Али! Уважавай Фâtима, защото тя е частица от мен. Отнасяй се добре с нея. Ако натъжиш нея, значи си натъжил мен.“ Когато се приготви да тръгне, Хазрети Фâtима рече: „О, Расûляллах! Аз ще се заема с къщната работа, а Али с препитанието ни. Но ще съм ви благодарна, ако ми дадете една наложница, която да ми помага в някои работи.“ Пратеникът на Аллâху теълъ (*салляллâху алейхи ве селлем*) ѝ каза: „О, Фâtима! Слугиня ли искаш да ти подаря или нещо, което е по-добро от слугиня.“ Майка ни Фâtима отговори: „Подарете ми нещото, което е по-добро от слугиня.“ Тогава ѝ каза: „Всеки ден когато си лягаш изричай тридесет и три пъти „Субхâналлах“ (Пречист е Аллах!), тридесет и три пъти „Елхамдулиллях“ (Хамд на Аллах!), тридесет и три пъти „Аллâху екбер“ (Аллах е велик! Не се нуждае от поклонения на рабите. Ибâдетите нямат полза за Него!) и веднъж „Лъ илйхе илляллâху вах-деху лъ шерике лех. Лехул мулку ве лехул хамду ве хуве алъ кулли шейин кадър“. Всичко това прави сто. В Деня Къймет за тях ще получиш хиляда благодеяния и тези благодеяния ще наклонят възните.“ После Пейгамберът ни (*алейхиссалâту vessелâm*) се върна в дома си.

Бракосъчетанието на Хазрети Али и Хазрети Фâtима се състоя пет месеца след Хиджра, а сватбата им – след битката при Бедр.¹²⁷

Убийството на Кааб бин Ешраф

Победата при Бедр вся страх в сърцата на юдеите и идолопоклонниците. Част от юдеите, изричайки следните думи за Пратеника на Аллâху теълъ (*салляллâху алейхи ве селлем*): „Обезателно това е човекът, за чийто качества сме чели от нашите писания. Вече не е възможно да му се противостои, защото той винаги ще побеждава.“, приеха исляма. Друга част пък казаха: „Мухаммед се сражава с курайшитите, които не разбират от война и затова ги победи. Ако се беше сражавал с нас, щяхме да му покажем как се побеждава.“

Юдеят на име Кааб бин Ешраф прие много тежко победата на ислямската войска. Отивайки в Мекка, той събра езичниците и започна да реди стихове, подстрекаващи ги да нападнат Медйна. Кааб се споразумя с езичниците да воюват срещу Расûлюллах (*салляллâху алейхи ве селлем*). Даже замисли заговор за покушение срещу него. Всевишният Аллах предупреди Своя Любим за този заговор и каза, меъл: „Тези са, които Аллах е проклетел (сторил ги далеч от Своята милост)...“ (сûра Нисâ: 52)

Тогава любимият ни Пейгамбер попита сподвижниците си: „Кой ще убие Кааб бин Ешраф, защото той оскърбява Всевишния Аллах и Неговия Пратеник?“ „О, Пратенико на Аллах! Искате ли аз да го убия?“ попита Мухаммед бин Меслеме. „Искам.“ отговори Султанът на вселената. След няколкодневно кроене на планове Мухаммед бин Меслеме отиде при своите приятели Ебû Нâиле, Аббâс бин Бишр, Хâрис бин Евс, Ебû Абс ибни Джебр и им раз-

¹²⁷ Ибн Исхâк, *ес-Сйре*, 230-231; Абдурреззâк, *ел-Мусаннеф*, V, 485

кри плановете си. Приятелите му приеха неговите планове и му предложиха помощта си. Заедно отидоха при Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) и му казаха: „О, Пратенико на Аллах! Ще ни разрешите ли, когато разговаряме с него, да му кажем нещо, свързано с вас, което ще му се хареса.“ Пророкът (*саллялляху алейхи ве селлем*) им разреши да кажат, каквото си искат.

Мухаммед бин Меслеме, заедно с приятелите си, отиде при Кааб бин Ешраф и му каза: „Този Мухаммед поиска от нас садака (милостиня). Обременени ни с много данъци. Затова дойдох да взема на заем нещо от теб.“ Кааб, радвайки се на думите му, каза: „Той още повече ще ви дотегне.“ „Вече сме му се подчинили.“ продължи Мухаммед бин Меслеме (*радиялляху анх*) „И ще продължим да му се подчиняваме. Да видим какъв ще е краят? А сега ти ни дай малко фурми на заем.“ „Ще ви дам, но трябва да ми дадете нещо в замяна.“ отвърна Кааб. Хазрети Мухаммед бин Меслеме и приятелите му (*радиялляху анхум*) попитаха какво иска, а той отговори, че иска жените им. Не се съгласиха. Тогава поиска синовете им. Отново не се съгласиха, но предложиха да му дадат в замяна оръжие и ризница. Кааб прие предложението им. Уговориха се кога да дойдат у тях.¹²⁸

Една вечер Мухаммед бин Меслеме и Ебӯ Нәйле отидоха при Кааб. Той ги покани в своята крепост. Когато се приготвяше да слезе, за да ги посрещне, жена му, предусещайки, че ще се случи нещо лошо, се опита да го спре с думите: „Къде си тръгнал по това време?“ Но Кааб я успокои: „Това са Мухаммед бин Меслеме и млечния ми брат Ебӯ Нәйле. Той е добър младеж, който дори и през нощта, без никакво колебание, би откликнал на призива за сражение.“ Мухаммед бин Меслеме (*радиялляху анх*) успя да вкара двама души със себе си в крепостта, според друго предание – трима. Това бяха Ебӯ Абс бин Джебр, Хәрис бин Евс, Аббас бин Бишр.¹²⁹ Хазрети Мухаммед бин Меслеме каза на приятелите си: „Когато Кааб пристигне ще му кажа, че искам да помириша главата му. Ще го хвана за главата и ще помириша. А вие, като видите, че съм го хванал здраво за главата, удряйте с мечовете си.“ Когато Кааб бин Ешраф дойде при тях Ибн-и Меслеме похвали уханието на парфюма му и приближавайки се до него, го попита дали може да помирише главата му. Кааб му позволи. Меслеме (*радиялляху анх*) помириса главата му. Същото сториха и приятелите му. Хазрети Меслеме поиска още веднъж да помирише главата му. Този път го хвана здраво за главата и даде знак на приятелите си да удрят с мечовете. След първия удар Кааб наддаде страшен вик, но не умря. Тогава Мухаммед бин Меслеме го доуби с камата си и веднага с приятелите си напусна крепостта и се прибраха в Медйна. Пратеникът на Алляху теәля (*саллялляху алейхи ве селлем*), получавайки радостната вест, благодари на Всевишния Аллах и отправи ду'а за муджәхидите (борците).

Убийството на неверника Кааб бин Ешраф ужаси и изплаши юдеите. Щом лидер като Кааб бин Ешраф можеше да бъде убит, какво оставаше за тях. На сутринта отидоха при Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) и му се оплакаха от случилото се през нощта. Султанът на вселената им каза: „**Той ни безпокоеше постоянно, редеше стихове срещу нас. Ако някой от вас пос-**

¹²⁸ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 33-34

¹²⁹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 32

тъпи по този начин, да знае, че го очаква същото наказание!“ След тази заплаха юдеите от страх сключиха ново споразумение с Расулюллах (*саллял-лāху алейхи ве селлем*).¹³⁰

Юдеите от рода Бенй Кайнука̄

Един от мюсюлманите стана свидетел на подигравките на юдеите от рода Бенй Кайнука̄ към една мюсюлманка, не издържа на подигравките им, извади меча си и уби един от тях. Събрали се там юдеи пък сториха шехид този благословен сахāбин (сподвижник). Тази случка бе съобщена на любимия ни Пейгамбера и той (*саллял-лāху алейхи ве селлем*), събирайки юдеите, се обърна към тях със следните думи: **О, евреи! Страхувайте се от наказанието, подобно на онова, което връхлетя Курайш, и станете мюсюлмани! Добре знаете, че аз съм пейгамбер, изпратен от Аллāху теāлй. Знаете това, знаете и обещанието на Аллāху теāлй към вас, чели сте това в книгите си!”**

Престъпилите споразумението юдеи отвърнаха: „О, Мухаммед! Не се самозатъгвай с това, че разгроми племе, неумеещо да воюва. Кълнем се, че ние сме воюващ народ. Когато дръзнеш да воюваш с нас, ще разбереш колко сме безстрашни и храбри!“ Това открито предизвикателство бе отправено към Мухаммед (*алейхисселām*) и неговите сподвижници.

Във връзка с това събитие Джебрāил (*алейхисселām*) донесе следното откровение, меāl: „(О, Любими!) **Ако се притесняваш от предателството на някой народ (с който си се споразумял), уведоми ги правилно и справедливо, че ти отхвърляш техния договор (преди да обявиш война)! Защото Аллāху теāлй не обича предателите.**“ (сūra Енфāl: 58)

В друг āйет се повелява следното, меāl: „**О, Пратенико Мой! Кажи на тези неверници юдеи: „Вие без съмнение ще бъдете победени и събрани ще бъдете влечени в Ада (Джехеннема). И колко лошо място за оставане е той!“** (сūra Āл-и Имрāн: 12)

Пратеникът на Аллāху теāлй (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) веднага събра войска и се отправи към крепостта на юдеите от рода Бенй Кайнука̄. Бялото знаме на войската връчи на Хазрети Хамза, а Ебӯ Лубāбе остави за свой заместник в Медйна.¹³¹ Благословената ислямска войска обсади крепостта, а юдеите, които се хвалеха като храбри войни, не се осмелиха и една стрела да пуснат, камо ли да се сражават с тях. Расулюллах (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) постави под контрол всички пътища, водещи към крепостта. Никой от юдеите не успя да излезе навън. Това положение продължи петнадесет дни, след които те се предадоха.¹³² Въпреки че всеки един от тях трябваше да бъде убит, изпратения като милост за световите Пратеник на Аллāху теāлй (*саллял-лāху алейхи ве селлем*), ги помилва и им разреши да отидат в Шам. Така те напуснаха територията на Медйна.¹³³

¹³⁰ Бухārй, „*Мегāзй*“, 15; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 182; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 31; Ибн Асāкир, *Тārйху Димашик*, LV, 271

¹³¹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 29

¹³² Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 29

¹³³ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 176-180; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 29

Борбата на Расуллюллах (*саллялляху алейхи ве селлем*) не бе само с юдеите, но и с такива двуличници като Абдуллах бин Убей и с езичниците. В същото време не спираше да призовава към исляма и езичниците, намиращи се извън пределите на Медйна. След великата битка при Бедр последваха походите, известни като Севйк, Гатафън, Карде, Бахран...

В този период зекятът стана задължителен (фарз), повелено бе даването на садака-и фитр, изпълнението на байрам намъз и извършването на курбан. Расуллюллах (*саллялляху алейхи ве селлем*) омъжи дъщеря си Умму Гулсум за Хазрети Осман, а самият той взе за жена Зейнеб бинти Джахш и дъщерята на Хазрети Омер – Хафса. Роди се и Хазрети Хасен (Хасан) – синът на Хазрети Али и Хазрети Фатима.

БИТКАТА ПРИ УХУД

Езичниците приеха много тежко победата на мюсюлманите при Бедр, но не взеха никаква поука от претърпяното поражение. В тази битка те загубиха много от своите видни личности. След битката търговският път за Шам мина под контрола на мюсюлманите и това ги вбесяваше.

Предвожданият от Ебӯ Суфян търговски керван се завърна в Мекка със сто процентова печалба. Тази печалба бе оставена на съхранение в Дър ун-Недве (мястото, където езичниците се събираха при взимане на важни решения), защото голяма част от участниците в кервана бяха убити в битката при Бедр.

Загубилите своите близки и роднини – бащи, братя, съпрузи и синове, жадуваха да отмъстят на мюсюлманите. Във връзка с това Саффън бин Умеййе, Икриме бин Ебӯ Джехл, Абдуллах бин Рабиа се обърнаха към Ебӯ Суфян с думите: „Мюсюлманите ни убиха големците, причиниха ни голямо страдание. Време е да им отмъстим. С печалбата от кервана да съберем войска и да нападнем Медйна.“

Най-яроствните врагове на исляма, като Ебӯ Джехл, Утбе, Шейбе бяха убити и начело на курайшитите застана Ебӯ Суфян, който все още не бе приел исляма. Печалбата от търговията в Шам възлизаше на сто хиляди златни монети. Половината от тях бе основния капитал (вложената стока), половината чиста печалба. С половината от печалбата купиха оръжие, а с другата половина се сформира войска. Платиха и на поетите и на ораторите, които със своите стихове подбуждаха и насърчаваха народа за битка. Към тях се присъединиха и жените със своите дайрета. Езичниците обикаляха съседните племена и от тях също събираха войници, за да изгонят мюсюлманите от Медйна, за да убият любимия ни Пейгамбер (*алейхиссаляту vessелъм*) и да изкоренят исляма.

Накрая в Мекка се сформира голяма три хилядна войска. 700 от тях бяха бронирани, имаха 200 конници и 3000 камили. В армията бяха включени и музиканти, които да насърчават войниците. Армията бе ръководена от Ебӯ Суфян, а жените от Хинд – съпругата на Ебӯ Суфян, която вдъхновяваше курайшитите и ги подтикваше към борба. Яроствта ѝ бе много силна, защото в Бедр тя загуби баща си и двамата си братя. На онези, които бяха против участването на жени във война, казваше: “Спомнете си за Бедр! Избягахте оттам, за да дойдете при жените и децата си! Отсега нататък, който от вас дръзне да бяга, ще

срещне нас!” Така ги накарваше да млъкнат и с всички сили да се готвят за битка.

Езичникът Джубейр бин Мут’им имаше роб на име Вахшй, който бе истински майстор в стрелянето с копия. Винаги уцелваше целта. Хинд и Джубейр изгаряха от желание да отмъстят, защото Хазрети Хамза бе убил бащата на Хинд и чичото на Джубейр. Джубейр отиде при Вахшй и му рече: “Ако убиеш Хамза, ще те освободя.” А Хинд му каза: “Ако го убиеш, ще ти дам много злато и скъпоценни камъни.”¹³⁴

Когато всички приготовления приключиха, знамената бяха връчени на Талха бин Талха, на сина на Увейф – Суфян и на един от ехāбишите.

Хазрети Аббās, който следеше събитията в Мекка, изпрати чрез доверено лице писмо до Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*). По този начин той информира своя племенник за действията на курайшите.

След като получи тази информация, Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), изпрати няколко души, за да разузнаят положението. На път за Мекка те узнаха, че войската на курайшите се движи към Медйна и бързо се върнаха. Видяното и наученото от тях съвпаднаше с изпратената от Аббās информация.

Султанът на вселената веднага предприе мерки – сформира военни патрули срещу внезапни нападения. Мюсюлманите се приготвиха за много кратко време. След приключване на приготовленията, се простиха с близките си и се събраха около Султана на пейгамберите.

Денят бе петък. След изпълнение на петъчния намāз Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) прочете хутбе, в което обясни важността на джихāда – борбата в името на разпространението на религията на Аллāху теāлй. Благовести, че убитите по пътя на Аллāху теāлй (шехидите) ще бъдат въведени в Дженнета. Съобщи, че търпеливите ще бъдат удостоени с помощта на Аллāху теāлй.

След това Расūлюллах обсъди със сподвижниците си мястото на военните действия и им разказа съня си: **„Сънувах, че съм облечен в здрава броня, че на острието на меча ми Зулфиқяр се появява една цепнатина. Видях заклано говедо, а след това как бе доведен един овен.“** На въпроса на сподвижниците: „О, Пратенико на Аллах, как разтълкувахте този сън?“ отговори: **„Обличането на здрава броня символизира Медйна и е знак за оставането ни в Медйна. Останете там! Появяването на цепнатина на острието на меча ми означава, че ще понеса някаква загуба. Закланото говедо означава, че някои мои сподвижници ще станат шехиди. А овенът е символ на войска, която иншāллах ще бъде разгромена от Всевишния.“**

В едно друго предание се казва: **„Сънувах, че забих меча си в земята и острието му се счупи. Това означава, че в деня на битката при Ухуд някои мои сподвижници ще станат шехиди. След това отново го забих в земята и той си възвърна предишния вид. А това означава, че Всевишният Аллах ще ни удостои с победа и мюсюлманите ще се съберат.“**

В случаите, когато не получаваше откровение (вахий) по даден въпрос, Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) се съветваше със своите сподвижници.

¹³⁴ Бухāрий, “*Мегāйй*”, 23; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 69

И този път постъпи по същия начин. На въпроса къде да посрещнат врага, част от мюсюлманите предложиха да останат в Медйна и да водят отбранителна война. Това предложение съответстваше на желанието на Пейгамбера ни (*aleyhissalātu vesselām*). Така мислиха и големци от Есхāба като Хазрети Ебӯ Бекр, Омер, Саад бин Муāз (*radiallāhu anhum*).

Храбрите младежи, които не присъстваха в битката при Бедр, когато научиха от Расӯлюллах (*salīyallāhu aleyhi ve sellem*) за наградата, с която били удостоени участниците в тази битка, се разстроиха много. Затова те изразиха желание да посрещнат врага извън града и да се бият там. Такива чувства споделяха Хазрети Хамза, Ну'мāн бин Мāлик и Саад бин Убāде. Хазрети Хайсеме, искайки разрешение, каза: „О, Пратенико на Аллах! Курайшите събраха бойци от различни арабски племена и навлязоха в нашите земи. Ще ни обсадят и ще си отидат, но ще наговорят куп приказки зад гърба ни. Това още повече ще ги окуражи и ще подготвят нови нападения. Ако сега не отидем да се бием с тях, другите арабски племена ще ни хвърлят око. Надявам се Всевишният Аллах да ни дари с победа.

А ако се случи второто, ще станем мъченици. Бедр ме лиши от тази чест. Но аз копнеех за това. Синът ми като чу, че искам да участвам в битката при Бедр, хвърли жребий и се падна на него. Той е бил по-щастливия, стана шехид.

О, Пратенико на Аллах, копнея да стана мъченик. Предната нощ сънувах сина си. Беше много хубав. Разхождаше си сред градините и реките на Дженнета и ми казваше: „Присъедини се към сподвижниците на Дженнета. Аз намерих истината, обещана от Аллāху теāлā.“

О, Расӯляллах, кълна се в Аллāху теāлā, на сутринта аз започнах много повече да желая да му стана съсед в Дженнета, а и вече съм на преклонна възраст. Единственото ми желание е да стана шехид и да се срещна с моя Аллах.

Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Отправете ду'ā към Всевишния Аллах за мен, да получа честта да стана мъченик и съсед на сина си в Дженнета.“ Пейгамберът ни (*salīyallāhu aleyhi ve sellem*) не можа да му откаже и изпълни молбата му.

Мнозинството от сподвижниците предпочитаха да излязат извън Медйна и да се бият с врага на открито. Расӯлюллах се съгласи с тях, след което им каза: „(О, мои сподвижници!) **Ако сте търпеливи, и този път Всевишният Аллах ще ви помогне. Но ние трябва да проявим усърдие и непоколебимост.**“

След изпълнението на следобедния намāз Султанът на вселената отиде в дома си. Подире му дойдоха Хазрети Ебӯ Бекр и Омер, и искайки разрешение, влязоха при него. Помогнаха му да навие чалмата си и да си облече бронята. След това той препаса меча и постави щита на гърба си.

Отвън го чакаха събралите се сподвижници. Привържениците на отбранителната война казаха на привържениците на настъпателната война: „Пратеникът на Аллах не искаше да излиза от Медйна, но вие настоявахте и той прие. Той получава повели от Всевишния, така че оставете тази работа на него и изпълнявайте това, което ви заповядва.“ При това другите съжалиха и рекоха: „Да не се противим на Расӯлюллах!“, след което се отказаха от решението си. Когато Пратеникът на Аллāху теāлā (*salīyallāhu aleyhi ve sellem*) излезе от дома си, те отидоха при него и казаха: „Нека душите ни бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Действайте така, както искате вие. Ако искате да оста-

нем в Медина, да останем. Търсим закрила при Аллāху теāлā от неподчинение на вашите заповеди!“ Отговорът на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе категоричен: **“Един пейгамбер не сваля бронята си преди да е водил война и Хак теāлā да не е отсъдил между него и врага. Моето наставление към вас е следното: ако се подчинявате на заповедите ми, постоянствате и търпите, споменавайки името на Аллāху теāлā, Той ще ви помогне!”**

През това време четиримата синове на Амр бин Джемūх, който много искаше да участва в тази битка, се опитваха да разубедят баща си, казвайки му: „Тате, Всевишният Аллах прие твоята уважителна причина (Амр бин Джемūх бе куц). Расūлюллах не разреши да участваш във войната. Вместо теб отиваме ние.“ Но Хазрети Амр, не отказвайки се от намерението си, им рече: „Колко жалко! Преди битката при Бедр ми казахте същото и по този начин възпрепятствахте моето влизане в Дженнета. И от тази битка ли ще ме лишите?“ След това отиде при любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) и му каза: „О, Пратенико на Аллах, синовете ми искат да ме лишат от тази битка. Кълна се в Аллāху теāлā, аз искам да изляза с вас на този поход и да бъда удостоен с Дженнета. О, Пратенико на Аллах, не намирате ли за уместно моето сражаване по пътя на Аллах и разхождането ми с тези куци крака в Дженнета?“ Султанът на вселената отговори, че намира за уместно и зарадвалият се Хазрети Амр бин Джемūх се приготи и се присъедини към войската.¹³⁵

В Медина за свой заместник Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) остави Абдуллах бин Умми Мектūм (*радияллāху анх*), който щеше да води намāзите.¹³⁶

Султанът на пейгамберите връчи три знамена: на Хаббāб бин Мунзир, на Усейд бин Худайр и на Мусаб бин Умейр. Войската се състоеше от около хиляда души, сто от тях бяха облечени в брони и разполагаха с два коня.¹³⁷

В петък, след следобедния намāз, войската с възгласите: **„Аллāху екбер!“** се отправи към Ухуд. Отпред вървяха облечените в брони Саад бин Убāде и Саад бин Муāз, отдясно бяха мухāджирите, а отляво – енсāрите.

По пътя мюсюлманите срещнаха една войска, съставена от шестстотин юдеи. Това бяха съюзниците на водача на двуличниците Абдуллах бин Убей бин Селūл. Те искаха да се присъединят към ислямската войска. Пейгамберът ни (*aleyхиссалāту весселām*) запита: **„Те приели ли са исляма?“** Отговориха му: „Не, о, Пратенико на Аллах.“ Тогава Пророкът (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: **„Отидете и им кажете да се върнат. Защото ние не желаем подкрепата на неверници в борбата ни срещу езичниците.“**

Преди да залезе слънцето стигнаха до местността Шейхайн, която се намираще между Медина и Ухуд и останаха тук да пренощуват. При проверката на войската Расūлюллах забеляза около седемнадесет сподвижници на детска възраст. Едното от тях на име Рāфи бин Хадйдж, изправяйки се на пръстите на краката си, се опитваше да изглежда по-висок. Хазрети Зухейр, желаейки оставането на Рāфи във войската, каза: „О, Пратенико на Аллах! Рāфи владее добре стрелбата с лък.“ и Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) му позволи да

¹³⁵ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 90; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 265

¹³⁶ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, IV, 209

¹³⁷ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 215, 240; Ибн Асāкир, *Тārйху Димашик*, LV, 267

остане. Тогава Семѹра бин Джундуб каза: „Аз съм по-силен от Рāфи и мога да го надвия в борба. Затова и аз искам да участвам в сражението.“ Пейгамберът ни се усмихна и ги накара да се преборят. Семѹра победи Рāфи и Султанът на вселената прие и него в редиците на войската, а останалите момчета отпрати обратно в Медйна, за да защитят останалото там население.¹³⁸

Билиял Хабешй (*радияллāху анх*) с ясния си и завладяващ глас изпълни вечерния и нощния езāн. След отслужването на нощния намаз любимият ни Пейгамбер определи петдесет човека, начело с Мухаммед бин Меслеме и им заповеда да охраняват лагера. С честта да охранява Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) в тази нощ пък бе удостоен Хазрети Зеквāн.

През това време езичниците узнаха местоположението на мюсюлманите и организираха военен патрул от конници, начело на който стоеше Икриме. Този патрул успя да достигне до местността Харра и да се доближи до ислямската войска, но страхувайки се от техния патрул се изтегли назад.

Преди разсъмване Султанът на вселената събуди Есхāба си и отидоха в планината Ухуд. Хазрети Билиял с приятния си и покоряващ душите и разтапящ сърцата глас изпълни сутрешния езāн. Муджāхидите (борците), заставайки въоръжени зад любимия ни Пейгамбер, отслужиха утринния намаз и отправиха своите молитви. След това Султанът на вселената облече втора броня и си сложи шлема.

В това време водачът на двуличниците Абдуллах бин Убей каза: „За какво дойдохме тук, за да ни убият ли? Защо не го разбрахме още в самото начало?“ и заедно с триста двуличници напусна войската и се върна в Медйна. Броят на вярващите, копнеещи за саможертва в името на религията, бе около седемстотин души, но всички те бяха готови да защитят любимия ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) до последната им капка кръв.

Предводителят на пейгамберите подреди войните си с лице към Медйна. Планината Ухуд се оказа зад гърба им. За командир на дясното крило на войската бе назначен Укāше бин Михсан, а на лявото – Ебӯ Селеме бин Абдулесаd. Саад бин Ебӯ Ваккās и Ебӯ Убейде бин Джеррāх бяха назначени за командири на предните стрелкови отряди. Зубейр бин Аввām бе назначен за командир на войните с брони. Хазрети Хамза възглавяваше намиращите се отпред войни без брони, а Микдāд бин Амр – войните, разположени отзад.

На тесния проход на възвишението Айнейн, който се намираще от лявата страна на ислямската войска, Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) постави петдесет стрелци под командването на Абдуллах бин Джубейр и отивайки при тях, им даде следната категорична заповед: „**Защитавайте тила ни! Стойте тук и не се отделяйте от това място! Дори и да видите, че побеждаваме, не напускайте местата си, докато не получите известие от мен, докато не изпратя човек при вас! Дори и да видите, че ни убива врагът или ни е убил, не се притичвайте на помощ! Не се опитвайте да ни защитавате! Когато вражеските конници се насочват срещу вас, пускайте**

¹³⁸ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 66; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 215; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, V, 419

стрелите си, защото те не могат да напредват срещу стрелите! О, Аллах мой, бъди свидетел, че им съобщих това!“

Повтарящият заповедите Пратеник на Аллāху теāлā (саллаллāху алейхи ве селлем) каза: „Дори и да видите, че птици разграбват трупите ни, не напускайте позициите си, докато не ви изпратя човек!“¹³⁹ Дори и да видите, че сме ги победили и ги тъпчим под краката си, пак не напускайте местата си, докато не получите известие от мен!“ След тези заповеди любимият ни Пейгамбер (aleyхиссалāту весселām) се върна при войската си и връчи знамето на Мусаб бин Умейр. Със знаме в ръка той зае мястото си пред Расūлюллах.¹⁴⁰ Към редиците на борците се присъедини и новооженилият се Хазрети Ханзала.

Предвожданата от Ебӯ Суфян войска се разположи с гръб към Медйна. Конниците от дясното крило възглавяваше Хāлид бин Велйд, а конниците от лявото крило – Икриме. Предава се, че начело на конниците бил още Саффāн бин Умеййе. Знамето на езичниците носеше Талха бин Ебӯ Талха.

Силите на двете войски бяха неравностойни. Курайшската войска, по отношение на воините и на снаряжението си, беше четири пъти по-многобройна от ислямската войска.

Откъм страната на курайшите се издигаше шум и врява, носеха се песни. Жадните за отмъщение курайшки жени, пеейки и удряйки дайрета, повдигаха бойния дух на воините и молеха идолите си за помощ.

Откъм страната на мюсюлманите пък се чуваха възгласите: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ Вярващите призоваваха Всевишния Аллах за помощ при опазването и разпространяването на религията. Любимият ни Пейгамбер (саллаллāху алейхи ве селлем) насърчаваше храбрите си сподвижници към борба по пътя на Аллāху теāлā, говорейки им за наградата, с която ще бъдат удостоени: „О, сподвижници мои! На малобройните им е трудно да се сражават с врага. Но ако те постоянно и полагат усилие, Аллāху теāлā ще ги дари с лекота, защото Аллāху теāлā е с покоряващите Му се. Искайте наградата, която Аллāху теāлā ви обеща.“

В āйетите, свързани с битката при Ухуд се казва, меāl:

„(О, вярващи!) Подчинете се на (заповедите на) Аллāху теāлā и Неговия Пратеник, за да бъдете помилвани! Надпреварвайте се към опрощение от своя Господ и към влизане в Дженнета. Борете се за това! Ширината на Дженнета е колкото ширината на небесата и на земята. Той е приготвен за страхуващите се от Аллāху теāлā, които раздават имотите си по пътя на Аллах, без значение дали притежават малко или много. Сдържат гнева си и прощават всеки. Аллāху теāлā обича благодетелните.“ (сӯра Āл-и Имрāн: 132-134)

„На такива наградата им е опрощение от техния Господ и Дженнетите, сред чиито дървета текат реки, там ще пребивават вечно. И колко прек-

¹³⁹ Бухāрӣ, „Джихād“, 164; „Меғāзӣ“, 10, 20; Ебӯ Дāвӯд, „Джихād“, 116; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 293; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 65; Вāкидӣ, *ел-Меғāзӣ*, I, 160, 220, 224; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, II, 209; III, 476

¹⁴⁰ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 73

расна е наградата за онези, които вършат това и се подчиняват на Аллāху теāлā и Неговия Пратеник!“ (сūra Āл-и Имрāн: 136)

Есхāб-и кирāм, със сърца, пълни с вяра, с очи, излъчващи смелост, чакаха само заповед, за да се нахвърлят срещу врага. Поставиха си отличителните знаци, както и в битката при Бедр – Хазрети Али нави на главата си бяла чалма, Зубейр бин Аввām – жълта чалма, Ебӯ Дуджāне – червена чалма, а Хазрети Хамза постави шраусовото си перо.

Двете войски се приближиха една към друга. Вълнението бе достигнало връхната си точка. Предстоеше една голяма битка. От едната страна бяха ислямските муджāхиди, които без капка колебание бяха готови да се сражават със своите роднини в името на една велика цел – разпространението на исляма, а от другата страна бяха техните врагове, които упорстваха в неверието си.

От редиците на врага един брониран езичник, яхнал камилата си, излезе напред и призова на бой един от мюсюлманите. Той повтори три пъти желанието си, мислейки си, че всички се страхуват от него. Срещу него излезе един храбрец с жълта чалма. Този храбър борец бе братовчедът на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) – Зубейр бин Аввām. Ислямската армия започна да отправя ду’и и текбѝри. Той се доближи до него, скочи върху камилата му, където се състоя зрелищен сблъсък. По това време любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) му заповяда да го повали на земята. Хазрети Зубейр бутна противника си и го повали на земята, след което скочи и самият той и замахвайки с меч си, отрязва главата му. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) отправи ду’ā за Хазрети Зубейр.

След това напред изскочи знаменосецът на езичниците – Талха бин Ебӯ Талха и се провикна: „Има ли човек сред вас, който да се бие с мен?“ Срещу него пристъпи Лъвът на Всевишния Аллах – Хазрети Али и с един удар разцепи главата на бронирания езичник до брадичката му. Тогава любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) извика: „Аллāху екбер!.. Аллāху екбер!“ Последваха възгласите и на мюсюлманите.¹⁴¹

Братът на Талха – Осмāн бин Талха видя падналото знаме и изтича напред. Вдигна го и призова някой от отсрещната страна. Срещу него излезе Хазрети Хамза и изричайки „О, Аллах!“ така замагна с меч си, че ръката, държаща знамето, се откъсна и Осмāн, строполявайки се на земята, умря.¹⁴²

Този път напред пристъпи Ебӯ Саад бин Ебӯ Талха, който също бе облечен в броня от главата до петите. Вдигна знамето и обръщайки се към ислямската войска, започна да вика: „Аз съм бащата на Кусам. Кой би дръзнал да излезе срещу мен?“ Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) отново изкара Хазрети Али. Той уби езичника и се върна в редиците на мюсюлманите. Знамето на езичниците отново бе на земята.

Още много езичници пристъпиха напред и вдигайки знамето на войската, призоваха храбреци, но всеки един от храбрите сподвижници, с позволението на Аллāху теāлā, победи. При всяка победа от редиците на мюсюлманите се издигаха възгласите „Аллāху екбер!“, а в редиците на врага настъпваше тъга и

¹⁴¹ Ибн Хишām, *ес-Сѝре*, II, 151; Вāкидѝ, *ел-Мегāзѝ*, I, 224, 308; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 40

¹⁴² Ибн Хишām, *ес-Сѝре*, II, 74; Вāкидѝ, *ел-Мегāзѝ*, I, 227; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 41

отчаяние. Курайшските жени, чиито викове достигаха до небесата, ту укоряваха бойците си, ту ги насърчаваха.

Когато напрежението достигна връхната си точка, любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) показа своя меч, на който бяха изписани следните думи: „**Има срам в страхливостта, чест в напредването. Страхът не ще помогне на човека да избяга от съдбата.**“ и обръщайки се към сподвижниците си, ги попита: „**Кой ще вземе този меч?**“ Много сподвижници протегнаха ръце, но когато отново ги попита: „**Кой ще го вземе и ще му даде полагащото му се?**“ те замълчаха и се отдръпнаха назад. Зубейр бин Аввām (*радияллāху анх*) разпалено каза: „Аз ще го взема, о, Пратенико на Аллах.“, но Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) не му даде меч. Не я даде и на Ебӯ Бекр, Омер и Али (*радияллāху анхум*).

Ебӯ Дуджāне попита: „О, Пратенико на Аллах, какво означава да му дадеш полагащото се?“ Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) отговори: „**Да му дадеш полагащото му се означава да се сражаваш с него срещу врага, докато се огъне. Да не убиваш с него мюсюлмани и да не бягаш с него от неверниците. Да се сражаваш с него по пътя на Аллāху теāлā до тогава, докато Всевишният Аллах не те удостои с победа или мъченичество.**“ Ебӯ Дуджāне каза: „О, Расūляллах, вземам го при условие да дам полагащото му се.“ и Пейгамберът ни му предаде меча.¹⁴³ Хазрети Ебӯ Дуджāне, въпреки че бе много смел и храбър боец, съблюдаваше благословения хадīs: „**Войната е хитрост.**“¹⁴⁴ и си служеше с хитрости на бойното поле.

Хазрети Ебӯ Дуджāне взе меча и рецитирайки стихове се отправи с важна и горда походка към бойното поле. Той не носеше нищо друго, освен една риза и червена чалма. Сподвижниците не харесаха тази негова походка. Но Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) с тези свои думи: „**Това е походка, която би предизвикала гнева на Аллāху теāлā, освен на такива места.**“ им съобщи, че гордата походка е позволена само в борбата срещу врага.

Езичниците, подобно на мюсюлманите, едва се съдържаха на едно място. И този миг настъпи. Хāлид бин Велйд, начело на конницата на езичниците, предприе настъпление срещу противника си. Заповед за нападение получи и мюсюлманите. Възгласите им „Аллāху екбер!“ запълниха бойното поле. Намиращият се най-отпред Хазрети Хамза започна да размахва двата си меча срещу идващите отсреща му неверници. Яростно нападащите сили на Хāлид бин Велйд веднага бяха отблъснати. Тогава той заобиколи прохода, с цел да нападне мюсюлманите в тила, и стигна до възвишението Айнейн. Там обаче бяха пресрещнати от стрелите на Хазрети Абдуллах бин Джубейр и неговите петдесет храбреци и бе принуден да се върне.

Битката вече се бе ожесточила. И двете страни даваха всичко от себе си. На един мюсюлманин се падаха най-малко четирима идолопоклонници. Хазрети Хамза с възгласите: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ и с виковете: „Аз съм Лъвът на Аллāху теāлā!“, сразявайки врага, се предвижваше напред. Саффāн бин

¹⁴³ Бухārй, „Джихād“, 157; Муслим, „Джихād“, 29; Ебӯ Дāвӯд, „Джихād“, 101; Тирмизй, „Джихād“, 5; Ибни Мāдже, „Джихād“, 28

¹⁴⁴ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 123; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 66; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 259

Умейе търсеше из бойното поле Хазрети Хамза. Питаше всеки: „Къде е Хамза? Покажете ми го.“ По едно време съгледа някой, който се сражаваше с два меча и попита: „Кой е този?“ Казаха му, че това е търсеният от него Хазрети Хамза. Тогава Саффан рече: „Не съм виждал досега някой, който да напада племето си така яростно и безстрашно.“

В един от най-ожесточените мигове на битката, Зубейр бин Аввām от мухаджирите се натъжи и си рече: „Аз поисках меча от Расуллоллах, но той го даде на Ебӯ Дуджāне. А аз съм негов братовчед, син съм на леля му Сафийе. Отгоре на това съм и от Курайш. А и го бях поискал преди него. Да отида да видя Ебӯ Дуджāне какво повече от мен ще направи.“ и започна да го преследва. Хазрети Ебӯ Дуджāне, произнасяйки „Аллāху екбер!“, убиваше всеки изпречил се на пътя му неверник. Един от най-разярените езичници, с едро телосложение и облечен целия в броня, на когото само очите му се виждаха, нападна Ебӯ Дуджāне, но той се предпази с щита си. Мечът на езичника се заби в щита му. Дръпна го, но не успя да го извади. Тогава Хазрети Ебӯ Дуджāне, с един удар повали противника си. След това, поваляйки всеки изпречил се на пътя му неверник, стигна до жените на езичниците. Вдигна меча си да убие Хинд – жената на Ебӯ Суфян, но се отказа.¹⁴⁵ Виждайки това, Зубейр бин Аввām си каза: „Аллах и Неговият Пратеник знаят по-добре от мен на кого трябва да се даде този меч. Кълна се в Аллах, не съм виждал по-добре сражаващ се от него.“

Микдād бин Есвед, Зубейр бин Аввām, Хазрети Али, Хазрети Омер, Талха бин Убейдуллах, Мусаб бин Умейр – всички те бяха непристъпни крепости. Расуллоллах се сражаваше много близо до врага. Есхāбът, виждайки това, не можеше да стои на едно място. Страхуваха се да не се случи нещо с Пейгамбера ни (*алеихиссалātu vessелām*). Затова го бяха наобиколили и не позволяваха на бронирания враг дори да се доближи. В това време стана шехид Хазрети Абдуллах бин Амр. Той стана първият мъченик в тази битка.

В един от най-разгорещените моменти на битката се срещнаха символът на храбростта Хазрети Абдуллах бин Джахш и водачът на стрелците Хазрети Саад бин Ебӯ Ваккās. И двамата бяха с множество рани. Хазрети Саад бин Ебӯ Ваккās разказва: „Борбата се беше ожесточила. Внезапно към мен се доближи Абдуллах бин Джахш, хвана ме за ръката и ме дръпна до една скала. Каза ми: „Отправи ду’ā към Аллāху теāля тук сега и аз да кажа „Āмйн“. След това аз да отправя ду’ā, а ти да кажеш „Āмйн.“ „Добре.“ казах аз и отправих следната молба: „О, Аллах мой, изпрати ми много силни и сурови врагове, с които да се сражавам достойно. Да ги убия всичките и да се върна като гāзи*.“ С цялата си душа каза: „Āмйн.“ и отправи той своята ду’ā: „О, Аллах мой, изпрати ми силни врагове, да се сражавам с тях достойно и да ги убия всичките. Накрая някой от тях да ме стори шехид. След това да отреже устните ми, носа ми, ушите ми. Да се явя пред Теб целият в кръв и когато ме запиташ: „Абдуллах, какво стана с устните ти, носа ти, ушите ти?“ да Ти кажа: „О, Аллах мой, с тях извърших много грехове, не можах да ги използвам както трябва. Срамувах се да се явя пред Теб с тях. Дойдох с праха и пръстта, полепнала по мен по време на едно сражение, в което участва любимия ми Пейгамбер.“ Не исках да кажа „Āмйн“ след такава ду’ā, но му бях обещал и изрекох: „Āмйн.“

¹⁴⁵ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 68; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, V, 456

След това продължихме да се бием. Убивахме всеки изпречил се на пътя ни. Той се сражаваше много храбро и всяваше смут сред вражеската армия. С виковете „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ отново и отново се хвърляше срещу врага с безкрайно желание да стане шехїд. Счупи му се меч. В този момент любимият ни Пейгамбер (*саллаллāху алейхи ве селлем*) му подаде една палмова клонка и му заповяда да продължи да се сражава. Случи се чудо – клонката се превърна в меч и той продължи да се сражава. Много врагове погуби. Към края на битката бе сразен от стрелите на езичника Ебў Хакем. Неверниците се нахвърлиха върху тялото му и отрязаха носа, устните и ушите му. Целият беше в кръв.“

По едно време Кузман от ислямските редици си счупи ножницата на сабята и каза: „Смъртта е много по-достойна от бягството!“ Той прояви голям героизъм, докато умре. Уби седем-осем идолопоклонници, докато накрая го раниха. Сподвижниците бяха възхитени от неговия героизъм, но Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) каза: „**Той е за Джехеннема.**“ Когато Хазрети Катāде бин Ну’мāн, отивайки при него, му каза, че става мъченик, Кузман му отговори, че не се е сражавал в името на религията, а за да не достигнат курайшитите до Медїна и да опустошат палмовата му градина. След това, забивайки стрела във вените на китката си, се самоуби. Всички разбраха защо Расўлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) бе казал: „**Той е за Джехеннема!**“

Всички сподвижници, начело с любимия ни Пейгамбер (*саллаллāху алейхи ве селлем*), се сражаваха достойно и успяха да отблъснат войската на врага. Езичниците, призоваващи на помощ каменните и дървени идоли - Лят, Уззā, Хубел, започнаха да бягат от бойното поле, оставяйки след себе си всичко. А жените им с писъци и врява се опитваха да ги догонят.

Радостните мюсюлмани отправиха благодарности към Всевишния Аллах, затова че Ги е удостоил с обещаната победа и започнаха да преследват бягащите езичници. Езичниците превъзхождаха муджāхидите по численост и въоръжение, но бяха изпаднали в ужас. Бягайки, започнаха да се тъпчат един друг, а мюсюлманите ги гонеха и убиваха всеки, когото настигнеха. В тази суматоха новооженилият се Хазрети Ханзала бин Ебў Āмир настигна бягащия с коня си Ебў Суфян и удряйки с меч си по краката на коня, го свлече на земята. Падналият на земята Ебў Суфян започна да вика с всички сили: „О, Курайши, помогнете ми! Аз съм Ебў Суфян! Ханзала иска да ме съсече с меч си!“, но никой от бягащите с него не му обърна внимание, всеки гледаше да спаси живота си.

Намиращият се в този момент зад гърба на Хазрети Ханзала езичник Шеддāд бин Есвед заби копието си в гърба му. Хазрети Ханзала, произнасяйки „Аллāху екбер!“ стана шехїд. Благословената му душа излетя в Дженнета. Расўлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) каза: „**Видях как между земята и небето мелйикетата мият с дъждовна вода Ханзала в сребърен съд.**“ Ебў Усейдї разказва: „След тези думи на Пратеника на Аллах отидох при Ханзала и видях, че от главата му капе дъждовна вода. Върнах се и съобщих на Расўлюллах видяното.“ Хазрети Ханзала бе наречен „Гасїл-ул-мелйике“.¹⁴⁶

¹⁴⁶ Ибн Хишām, *ес-Сїре*, II, 74; Сухейлї, *ер-Равзул-Унуф*, V, 436; Вāкидї, *ел-Мегāзї*, I, 273-274

Виждайки бягащите езичници, част от стрелците, намиращи се на прохода, си помислиха, че битката е свършила и напуснаха местата си. Останаха само дванадесет стрелци и техният командир Абдуллах бин Джубейр.¹⁴⁷

Героизмът на Хазрети Али

В това време бдителният и готовият да се възползва от всеки удобен случай Халид бин Велйд видя, че мюсюлманите, намиращи се на прохода са останали малко и веднага с Икриме бин Ебӯ Джехл отидоха и ги нападнаха. Хазрети Абдуллах бин Джубейр и верните му приятели се разредиха и подложиха врага на дъжд от стрели. Когато стрелите им свършиха започнаха да мятат копия, а когато застанаха един срещу друг, извадиха мечове и с възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ се сражаваха геройски, въпреки че силите им бяха неравностойни (на един мюсюлманин се падаха двадесет и пет езичника), до последната си капка кръв. Един след друг изпиваха шербета на мъченичеството и благословените им тела падаха на земята, а душите им отлитаха към Дженнета (*радияллāху анхум*).

Жадуващите мът езичници съблякоха Хазрети Абдуллах и направиха благословеното му тяло на решето с копията си. Разпориха му корема и извадиха вътрешностите му.

След като убиха стрелците, Халид бин Велйд и Икриме нападнаха стремително в гръб ислямската войска. Мюсюлманите, виждайки ненадейно появилия се зад гърба им враг, се объркаха, защото повечето от тях си оставиха оръжията и в този момент бяха без оръжия. Внезапно цялата ситуация се промени. Бягащите отпред езичници видяха атакуващия в гръб Халид бин Велйд и се върнаха. Муджāхидите се оказаха между два огъня. Не можеха да осъществят контакт помежду си. Принудени бяха да се разпръснат.¹⁴⁸

Хазрети Али разказва: „Врязах се в средата на група езичници, сред които беше и Икриме бин Ебӯ Джехл. Обградиха ме от всички страни. Убих много от тях. След това се врязах в друга група и успях отново да убия много от тях. Никой от тях не успя да ми направи нищо, понеже още не ми бе дошъл краят. По едно време се огледах и не можах да видя Расӯлюллах. Казах си: „Кълна се, че той не е човек, който би напуснал бойното поле. Сигурно Всевишният Аллах го е издигнал, заради нашите неподходящи действия. Вече не ми остава друго, освен да умра, сражавайки се.“ и счупих ножницата на меча си. И когато, атакувайки, разпръснах езичниците, видях сред тях Пратеника на Аллах и разбрах, че Всевишният Аллах го закриля чрез Своите меляикета.“

Врагът се доближи до Пратеника на Аллах (*салияллāху алейхи ве селлем*). Положението бе много критично. Любимият ни Пейгамбер се сражаваше с врага и в същото време се стареше да събере разпръснатите се мюсюлмани: „О, еди-кой си, насам! О, еди-кой си, насам! Аз съм Пратеника на Аллах. Този, който дойде при мен ще бъде удостоен с Дженнета.“ Хазрети Ебӯ Бекр, Абдуррахмāн бин Авф, Талха бин Убейдуллах, Али бин Ебӯ Тāлиб, Зубейр бин Аввām, Ебӯ Дуджāне, Ебӯ Убейде бин Джеррāх, Саад бин Муāз, Саад

¹⁴⁷ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 293; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 47

¹⁴⁸ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 232, 301

бин Ебӯ Ваккās, Хаббāб бин Мунзир, Усейд бин Худайр, Сехл бин Ханйф, Асъм бин Сāбит, Хāрис бин Симме веднага образуваха жива стена около любимия ни Пейгамбер (*aleyхиссалāту весселām*).

В това време Хазрети Аббās бин Убāде се провикна: „О, братя! Тази трудност, която ни сполетя, е резултат от неизпълнението на заповедта на нашия Пейгамбер. Не се разпръсквайте! Съберете се около Пратеника на Аллāху теāля! Ако ние не сме сред защитаващите го и му се случи нещо лошо, няма да имаме никакво оправдание пред Всевишния Аллах.“ След това, заедно с Хāридже бин Зейд и Евс бин Еркām, с възгласите „Аллāху екбер!“ и с меч в ръка се врязаха в редиците на врага. И тримата се сражаваха геройски. Получиха множество рани – Хāридже бин Зейд имаше деветнадесет рани, а раните на другите двама не бяха по-малко от неговите. И тримата станаха шехйди.

Сподвижниците, в този много критичен момент, започнаха един по един да се събират около Пратеника на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Езичниците стегнаха обръч около тях и предвижвайки се на групи от всички страни, започнаха да стесняват този обръч. Султанът на вселената видя една група да се спуска напред и каза на намиращите се при него мюсюлмани: **„Кой ще пресрещне тази група?“** Хазрети Вехб бин Кāбус каза: „Нека животът ми да бъде пожертван за вас, о, Расӯляллах, аз ще ги пресрещна!“ и споменавайки името на Аллах, с меч в ръка се вряза сред езичниците. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) го благовести с Дженнет и се помоли за него: **„О, Аллах мой! Бъди милостив към него!“**

Езичниците обградиха Хазрети Вехб и го сториха шехйд с копията си. Саад бин Ебӯ Ваккās (*радияллāху анх*) се спусна да му помага и показва невиждан героизъм. Уби мнозина от тях и отблъсквайки останалите, се върна при Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). За Хазрети Вехб (*радияллāху анх*) Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: **„Аз съм доволен от теб. И Аллāху теāля да е доволен от теб.“**

Група езичници успяха да разкъсат обръча на муджāхидите и се насочиха към любимия ни Пейгамбер. Той (*салляллāху алейхи ве селлем*) ги видя и заповяда на Хазрети Али да ги нападне. Хазрети Али ги нападна, успя да убие Амр бин Абдуллах, а другите избягаха. Мечът на Хазрети Али (*радияллāху анх*) се счупи и Султанът на вселената му даде своя меч Зулфиляр. Когато друга група се насочи към Пророка (*салляллāху алейхи ве селлем*), той пак се обърна към Хазрети Али. Лъвът на Аллāху теāля пак ги нападна, уби Шейбе бин Мāлик и отблъсна останалите. В този момент се появи Джебрāил (*aleyхисселām*) и каза: „О, Пратенико на Аллах, това е една изключителна смелост, показана от Али!“, тогава Пейгамберът ни (*aleyхиссалāту весселām*) рече: **„Той е от мен и аз съм от него.“** Тогава Джибрил (*aleyхисселām*) допълни: „А аз съм от двама ви.“ В това време се чу един глас: **„Няма такъв храбрец като Али и няма такъв меч като Зулфиляр.“**

Езичниците като разбраха, че няма да могат да се доближат до любимия ни Пейгамбер, започнаха да пускат стрелите си по него. Стрелите им или минаваха над главата му, или падаха ту пред него, ту вляво от него, ту вдясно от него. Сражаващите се сподвижници, виждайки подложения на дъжд от стрели Пратеник на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), се събраха около него, за да го защитават с благословените си тела. Султанът на вселената заповяда на

сподвижниците си да отговорят на врага по същия начин. Хазрети Саад бин Ебӯ Ваккās, който бе много точен стрелец, седна пред Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) и започна да изстрелва стрели една след друга. При всяко дръпване на стрела от колчана си, той отправяше следната молитва: „О, Господарю, това е Твоята стрела! Убий врага с нея!“ След всяка изстреляна от него стрела Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) молеше и призоваваше Всевишния Аллах: **„О, Аллах мой, приеми молитвата на Саад! О, Аллах мой, изправи стрелата на Саад! Продължавай да стреляш, Саад! Продължавай! Нека баща ми и майка ми бъдат пожертвани за теб!“** Любимият на Всевишния повтаряше същата ду’ā при всеки изстрел.

Когато стрелите на Хазрети Саад свършиха любимият ни Пейгамбер му даде своите. Всяка негова стрела попадеше точно в целта – улучваше или врага, или животното му.

Хазрети Ебӯ Талха предпазваше Султана на вселената с тялото си и с щита си и изумяваше врага с виковите си. Във връзка с това любимият ни Пейгамбер каза: **„Гласът на Ебӯ Талха е по-полезен от гласа на сто души.“** Хазрети Ебӯ Талха изстрелваше стрелите си много бързо и всички те попадаха в целта. Когато Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) си повдигаше благословената глава, за да види изстрелваните от него стрели, той му казваше: „Майка ми и баща ми да бъдат пожертвани за вас, О, Расӯляллах! Не си повдигайте главата, може да ви улучи вражеска стрела. Нека моето тяло да послужи като щит за вашето благословено тяло. За да се доберат до вас, първо трябва да убият мен.“

Из цялото бойно поле се водеше жестоко, безмилостно сражение. Продължаваше битката между вярата и неверието. Разпръснатите се мюсюлмани все още не можеха да се обединят. Около любимия ни Пейгамбер имаше само тридесетина сподвижници. Единственото им желание бе да изпълнят заповедта на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) и да го защитават от врага.

Султанът на борците Хазрети Хамза в голямата суматоха остана далеч от Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Сражаваше се с два меча в ръцете си и с възгласите „Аллāху екбер!“ всяваше страх в сърцата на врага. Уби тридесет и един езичника и много от тях остави или без крак, или без ръка. По едно време, когато Хазрети Хамза успя да разпръсне тълпата от езичници, Сибā бин Умму Енмār го предизвика с думите: „Има ли храбрец, който може да се изправи срещу мен?“ Хазрети Хамза му рече: „О, сине на жената, която обрязва децата. Значи ти се противопоставяш на Аллāху теāля и на Неговия Пратеник, така ли?“ и веднага го хвана за краката, повали го на земята и му отсече главата.¹⁴⁹ В този момент видя скрilia се зад отсрещната скала Вахшй, който се прицелваше в него с копието си. Веднага тръгна към него, но стигайки до мястото, откъдето бе преминало поточе по време на наводнение, кракът му се подхлъзна и той падна по гръб. Ризницата на корема му се разкъса. Вахшй се възползва от случая, метна копието си по него. Копието прониза благослове-

¹⁴⁹ Бухārй, „Мегāзй“, 23; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 501; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, III, 164

ното му тяло и излезе от другата страна. Хазрети Хамза, изричайки „О, Аллах!“, падна шехид по пътя на Аллāху теāля и любимия ни Пейгамбер.

В това време Āсъм бин Ебӯ Авф, провиквайки се: „О, курайши! Не спирайте да се сражавате с Мухаммед, който не зачита роднинските връзки и разединява племето ви! Ако Мухаммед се спаси, аз да умра!“, подтикваше езичниците да нападнат Султана на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*). Хазрети Ебӯ Дуджāне го чу и сражавайки се, достигна до него и го уби. В този момент, намиращият се зад него езичник Ма'бед, замахна с всичка сила сабята си по него, но Хазрети Ебӯ Дуджāне, с помощта на Аллāху теāля, успя да клекне и се спаси от смъртоносният удар, след което веднага се изправи и уби Ма'бед.

Целта на езичниците бе Султанът на вселената. Опитваха се да достигнат до него, но не можеха да преминат през живата стена от славни сподвижници. Тези тридесет храбреци му се врекоха във вярност до смъртта си, казвайки му: „О, Расӯляллах! Лицето ми е щит за вашето благословено лице, тялото ми – жертва за вашето тяло. Ние никога няма да се отделяме от вас. Стига вие да сте в безопасност.“ Езичниците нападаха по групи. Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), посочвайки една от групите, каза на намиращите се при него сподвижници: „**Кой ще пожертва тялото си по пътя на Аллāху теāля?**“ Петима сподвижници от Медйна пристъпиха напред и с възгласите „Аллāху екбер!“ се сражаваха ловко пред очите на Любимия на Аллāху теāля. Четирима от тях станаха шехиди. Когато и петият, с четиринадесет рани, падна, Султанът на вселената каза: „**Приближете го към мен.**“ Кръвта се стичаше по цялото му тяло. Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) седна и положи главата му в скута си. Този щастлив сподвижник, който стана шехид с глава в благословения скут на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), бе Хазрети Умāра бин Йезид.

Героизмът на Талха бин Убейдуллах

Когато езичниците съвсем се доближиха, Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), каза: „**Кой ще пресрещне тези, кой ще ги спре?**“ Хазрети Талха бин Убейдуллах пожела да излезе, но Любимият на Аллāху теāля попита: „**Има ли друг като теб?**“ Един от енсāрите, изричайки: „Аз ще ги пресрещна, о Расӯляллах!“, поиска позволение. След като му бе позволено, той се нахвърли върху езичниците и прояви невиджан героизъм. Успя да убие няколко от тях и стана шехид.

Султанът на вселената отново попита: „**Кой ще се противопостави на тези?**“ За втори път, преди всички други, напред пристъпи Хазрети Талха бин Убейдуллах. Пейгамберът ни (*алейхиссалāту vessеллям*) отново попита: „**Има ли друг като него?**“ Един от енсāрите рече: „Аз, о, Расӯляллах!“ И той сражавайки се с врага, стана шехид. По същия начин, сражавайки се смело с врага, всички сподвижници, намиращи се в този момент при Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), с изключение на Хазрети Талха бин Убейдуллах, станаха шехиди. При Султана на вселената не остана никой, освен него. Талха (*радияллāху анх*) от страх, да не се случи нещо на Пейгамбера ни (*алейхисселлям*), толкова умело размахваше сабята си, че поемаше ударите на всички езичници около Расӯлюллах (*алейхисселлям*). Това бе невиджано съби-

тие. Хазрети Талха посрещаше със своето тяло всички копия, стрели и удари, но изобщо не им обръщаше внимание. Желаше единствено да защити Хайбуллах (*саллялляху алейхи ве селлем*) и да стане шехид като братята си. По едно време по тялото му не остана ненаранена част, по дрехите му не се виждаше нищо освен кръв. Въпреки това, успяваше да посрещне ударите на мушриците около Расулؤلлах (*саллялляху алейхи ве селлем*). В този момент при тях пристигнаха Хазрети Ебү Бекр и Саад бин Ебү Ваккас (*радиялляху теяля анхум еджмайн*). Господарят на храбреците Хазрети Талха от прекалената загуба на кръв, се свлече върху горещата земя и загуби съзнание. Цялото му тяло бе надупчено от саби, стрели и лъкове. Сахәбиите преброиха шестдесет и шест сериозни рани и безброй по-малки. Любимият ни Пейгамбер нареди на Хазрети Ебү Бекр веднага да му се притече на помощ. Ебү Бекр-и Сиддик (*радиялляху анх*) напръска с вода благословеното му лице, за да се свести. Когато дойде в съзнание, първите му думи бяха: „О, Ебү Бекр! Как е Расулؤلлах?“ По този начин той показа голямата си любов и привързаност към любимия ни Пейгамбер (*саллялляху алейхи ве селлем*). Хазрети Ебү Бекр му отговори: „Пратеникът на Аллах е добре. Той ме изпрати при теб.“ Чувайки тези думи, Хазрети Талха си пое спокойно въздух и благодари на Всевишния Аллах. През това време на помощ се притекоха още няколко сподвижника.

Пратеникът за световите Мухаммед Мустафә (*саллялляху алейхи ве селлем*) отиде при Хазрети Талха. Раненият муджәхид, виждайки го жив, се разплака от радост. Пейгамберът ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) докосна тялото му и вдигайки ръце, отправи следната ду'а: „**О, Аллах мой! Излекувай го, дай му сили!**“ Хазрети Талха стана от мястото си и започна отново да се сражава с врага. Това бе едно от чудесата на Пратеника на Алляху теяля (*саллялляху алейхи ве селлем*) каза: „В деня Ухуд видях, че никой, освен **Джебрайл** от дясната ми страна и **Талха ибн Убейдуллах** от лявата ми страна, не беше така близо до мен.“¹⁵⁰ „Ако някой иска да види човек за Дженнета, който ходи по земята, да погледне **Талха бин Убейдуллах**.“

Сражението продължаваше. Около Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) се намираше Ебү Дуджәне, знаменосецът Мусаб бин Умейр, Талха бин Убейдуллах, Несйбе Хәтун, която се притече на помощ от задните редици, и няколко сподвижника (*радиялляху теяля анхум еджмайн*). Всички те се сражаваха заедно с него. Добре въоръженият и облечен в броня свиреп езичник Абдуллах бин Хунейд видя любимия ни Пейгамбер (*саллялляху алейхи ве селлем*) и пришпори коня си. „Аз съм синът на Зухейр. Покажете ми Мухаммед! Или ще го убия, или ще умра при него!“ изкрещя той. Когато подкара коня си върху Пратеника на Аллах (*саллялляху алейхи ве селлем*), Хазрети Ебү Дуджәне застана пред него и му каза: „Моето тяло е щит за благословеното тяло на Мухаммед (*алейхисселям*). Само през трупа ми ще достигнеш до него.“ Удари с меч си по краката на коня, събори на земята Абдуллах бин Хунейд и вдигайки меч си, каза: „Вземи, това ти е от сина на Хараше“ и с един замах го просна на земята. Наблюдаващият ги Пратеник на Алляху теяля (*саллялляху алейхи ве*

¹⁵⁰ Хәким, *ел-Мустедрек*, III, 426; Хейсемй, *Меджмау'з-Зеваид*, IX, 52; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, VI, 9

селлем) отправи следната ду'а: „О, Аллах мой! Бъди доволен от сина на Хараше (от Ебӯ Дуджәне) така, както аз съм доволен от него.“

Езичникът Малик бин Зухейр, който бе много добър стрелец, търсеше навсякъде Султана на световите, за да го убие. Когато го видя, се приближи към него, прицели се в благословената му глава и изстреля стрелата си. Забелязалият стрела Хазрети Талха веднага вдигна ръката си и стрелата се заби в дланта му. Костите на ръката му се счупиха и нервите на пръстите му се увредиха. Любимият на Аллāху теāля (*саллялāху алейхи ве селлем*) му каза: „Ако беше казал „Бисмиллях“ („В името на Аллах“, когато вдигна ръката си, за да ме предпазиш) меляикетата щяха да те издигнат към небето пред погледите на хората.“¹⁵¹

Четиримата меккански езичници – Абдуллах бин Камйа, Убей бин Халеф, Утбе бин Ебӯ Ваккās, Абдуллах бин Шихāб Зухрй се споразумяха и се заклеха да убият Расӯлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*). В това време любимият ни Пейгамбер, заедно с няколко сподвижника, се сражаваше смело с врага. Пред него се намираше знаменосецът Хазрети Мусаб бин Умейр. Той бе облечен в броня и приличаше много на Расӯл (*алейхисселām*). Сражаваше се зрелищно със знаме в ръка. Облеченият в броня Ибн-и Камйа се приближи към тях и викайки с цяло гърло: „Покажете ми Мухаммед! Ако той се спаси, то аз да умра!“¹⁵², пришпори коня си към Пратеника на Аллāху теāля (*саллялāху алейхи ве селлем*). Хазрети Мусаб и Несйбе Хātун започнаха да го отбраняват. Удряха неверника със саби, но поради бронята му, не успяха да го наранят. Ибн-и Камйа с един замах строши рамото на Несйбе Хātун. След това стовари меча си върху дясната ръка на Хазрети Мусаб, с която той държеше знамето, и я отсече. Мусаб бин Умейр (*радиялāху анх*), рецитирайки знамението, меāл: „Мухаммед (*алейхисселām*) е Пратеник. Преди него дойдоха и други пратеници.“ (сӯра Āл-и Имрāн: 144), взе знамето в лявата си ръка. Този път Ибн-и Камйа стовари меча си върху лявата му ръка и отсече и нея. Славният знаменосец Мусаб бин Умейр (*радиялāху анх*), притискайки знамето към гърдите си, продължи да го развява. Този път Ибн-и Камйа заби копието си в тялото му и Хазрети Мусаб падна шехйд по пътя на Аллāху теāля – подобно на другите си братя.

В този момент едно приело неговия образ меляике, веднага, преди знамето да падне на земята, грабна славното знаме на ислямската войска. Когато любимият ни Пейгамбер му заповяда: „Напред, Мусаб! Напред!“, меляикето, което държеше знамето му каза: „Аз не съм Мусаб.“ Тогава Султанът на вселената разбра, че това не е Мусаб, а меляике и предаде знамето на Хазрети Али.¹⁵²

Убилият Мусаб (*радиялāху анх*) Ибн Камйа помисли, че е убил Пратеника на Аллах (*саллялāху алейхи ве селлем*). Набързо отиде при езичниците и започна да вика: „Убих Мухаммед!“ Зарадвалите се езичници още повече се ожесточиха, а сподвижниците, не знаейки същността на случилото се, едва стояха на крака. Цареше атмосфера на печал. Дори и Хазрети Омер не издържа

¹⁵¹ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 254; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, III, 217; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 220; Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 416

¹⁵² Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 73; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 300; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 42

и седна на земята, заедно със своите приятели. Енес бин Надр (*радияллāху анх*), виждайки ги по този начин, попита: „Защо седите?“ Отговориха му: „Расўлюллах е станал шехїд.“ Тогава Хазрети Енес рече: „Защо ни е да живеем, след като Пратеникът на Аллах е станал шехїд. Ставайте да се сражаваме и да пожертваме живота си за онова, за което е пожертвал живота си нашият Пророк!“ и счупвайки ножницата на меча си, с възгласите: „Аллāху екбер!“ и с меч в ръка се вряза сред езичниците. Много неверници погуби и падна шехїд. Седемдесет бяха раните само по лицето му, а по тялото си имаше толкова много рани, че никой освен сестра му не успя да го познае.

Сподвижниците се разпръснаха твърде много, а и част от тях бяха станали шехїди. Езичниците, възползвайки се от разпръснатостта на сподвижниците, се събраха около Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) и го нападнаха с камъни и с мечове. Двете брони, с които бе облечен, го предпазваха от ударите, но един от камъните, хвърлени от Утбе бин Ебў Ваккās, го улучи в благословеното лице. Нарани се долната му устна и му се счупи един от предните долни зъби. В този момент пристигна и Ибн-и Камйа и удари с меча си по благословена глава на любимия ни Пейгамбер. Шлемът му се счупи и две халки се врязаха в лицето му. С друг удар Ибн-и Камйа го рани по благословеното рамо и Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) падна в една дълбока яма, изкопана за мюсюлманите от Ебў Āмир. Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) отправи следната ду‘ā за коварния Ибн-и Камйа: **„Всевишният Аллах да те стори унижен и презрян!“** Ибн-и Камйа се зарадва много и крещейки: „Убих Мухаммед! Убих Мухаммед!“, отиде при Ебў Суфян. Целта на езичниците бе постигната. Вече Расўл (*aleyхисселām*) не ги интересуваше. И отдалечавайки се от ямата, в която той (*салляллāху алейхи ве селлем*) падна, те се впуснаха да се сражават със сподвижниците.¹⁵³

Когато Мухаммед (*aleyхисселām*) падна в ямата, благословените му бузи кървяха. Тогава докосна благословеното си лице и ръцете му, както и благословената брада, се окървавиха. Джебрāил (*aleyхисселām*) не позволи да капне на земята нито една негова капка кръв и му каза: „О, Любими на Аллāху теāлй! Ако една капка от тази кръв беше паднала на земята, то до Деня Къямет нямаше да поникне трева по нея.“ Султанът на пратениците, изричайки: **„Ако една капка кръв от мен падне на земята, от небето ще бъде изпратено наказание. О, Господарю! Прости на моя народ, защото те не знаят.“** молеше Всевишния Аллах да опрости племето му. Молеше се за напътствието на хората, довели го до това състояние.

В това време Хазрети Кааб бин Мāлик се провикна: „О, мюсюлмани! Радвайте се! Пратеникът на Аллах е тук, жив е!“ Мюсюлманите с радост изтичаха натам. Сякаш отново им бе вдъхнат живот. Хазрети Али и Талха бин Убейдуллах (*радияллāху анхум*) веднага го измъкнаха от ямата. Хазрети Ебў Убейде бин Джеррāх извади със зъби забилите се в благословеното му лице халки на шлема. При изваждането на тези метални парчета му излязоха двете предни зъби. Сподвижникът Хазрети Мāлик бин Синāн изсмука изтичащата от благословеното му лице кръв. Във връзка с това любимият ни Пейгамбер каза:

¹⁵³ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 79

„Огънят на Джехеннема не ще докосне онзи, чиято кръв се е смесила с моята.“

Езичниците отново се насочиха към Расулюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) обаче радостните мюсюлмани го обградиха и успяха да ги отблъснат. Те разбраха, че няма да могат да се доберат до него и започнаха да се изкачват към върха на планината. Султанът на двата свята заповяда на намиращия се до него Хазрети Саад бин Ебӯ Ваккās: **„Върни ги!“**, но той отвърна: „О, Пратенико на Аллах! Имам само една стрела. Как да ги върна с нея?“ Пратеникът на Аллāху теāля (*саллаллāху алейхи ве селлем*) повтори заповедта си. Тогава водачът на стрелците Хазрети Саад бин Ебӯ Ваккās издърпа стрелата от колчана си и я изстреля. Стрелата, попадайки в целта, повали един езичник. Когато отново протегна ръка към колчана си, видя, че има още една стрела. Като я погледна внимателно, разбра, че това е същата стрела, която преди малко изстреля. С нея уби още един езичник. Това се повтори многократно. Всеки път в колчана си Хазрети Саад откриваше изстреляната преди това стрела. Това бе едно от чудесата на любимия ни Пейгамбер. Езичниците видяха, че жертвите им се увеличават и се отказаха от изкачването. Слязоха и се отдръпнаха назад.

Един от тях на име Убей бин Халеф, подкарвайки коня си към Расулюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*), започна да вика: „Къде е този, който твърди, че е пейгамбер? Да излезе и да се сражава с мен!“ Сподвижниците пожелаха да излязат срещу него, но любимият ни Пейгамбер не им позволи. Излезе самият той, взимайки копието на Хазрети Хāрис бин Симме. Подлият Убей, прищпорвайки коня си, с думите: „Ако ти се спасиш, то аз да умра!“ се приближи към него. Бе целият в броня. Султанът на световите метна копието си и то се заби във врата му, между шлема и ризницата. Убей, мучейки като говедо, се строполи на земята. Счупах му се ребрата. Езичниците го вдигнаха и го занесоха. По пътя, крещейки „Мухаммед ме уби!“, умря.

Расулюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) и намиращите се при него сподвижници започнаха да се изкачват към скалите на Ухуд. Когато стигна до скалите, поиска да се изкачи по-нагоре, но умореният Пратеник на Аллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*), от тежестта на двете брони и седемдесетте удара по благословеното си тяло, нямаше сили. Тогава Хазрети Талха го качи на гърба си и го отнесе. Във връзка с това любимият ни Пейгамбер каза: **„Когато Талха помогна на Пратеника на Аллах, тогава Дженнетът стана вāджиб за него.“** Пратеникът на Аллāху теāля не намери сили, за да кланя намāза изправен и затова го кланя в седнало положение.

В полите на планината се водеше жестоко сражение. Сподвижниците като лъвове се нахвърляха върху противника. Превърнаха света в тъмница за осмелилите се да ударят Мухаммед (*aleyхисселām*). По едно време Хāтиб бин Ебӯ Белтеа (*радияллāху анх*) отиде при Пратеника на Аллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) и го попита: „Нека душата ми бъде пожертвана за вас, о, Расулаллах! Кой ви стори това?“ любимият на Всевишния му отговори: **„Утбе бин Ебӯ Ваккās хвърли камък по лицето ми и ми счупи предния зъб.“** Чувайки тези думи, Хазрети Хāтиб отново го попита: „О, Пратенико на Аллах! Накъде отиде Утбе?“ и веднага се насочи към показаната от Мухаммед (*aleyхисселām*) посока. Откри Утбе на бойното поле, събори го от коня си и с един удар му отряза главата, след което го занесе на Пейгамбера ни (*aleyхиссалāту vesselām*). **„Да**

е доволен от теб Всевишният Аллах, да е доволен от теб Всевишният Аллах!“ каза Султанът на вселената и се помоли за него.

Езичниците не можаха да се противопоставят на атакуващите ги отново мюсюлмани и оставяйки след себе си седемдесет жертви, напуснаха бойното поле.

Мълвата за смъртта на Расълюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) достигна до Медйна. Хазрети Фāтима, Хазрети Āише, Умме Сулейм, Умму Еймен, Хамне бинти Джахш, Куайбе (*радияллāху анхумā*) се отправиха към планината Ухуд. Хазрети Фāтима, като видя баща си ранен, започна да плаче, но Расълюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) я успокои. Хазрети Али донесе вода с щита си. Майка ни Фāтима изми кръвта от благословеното лице на баща си и като видя, че все още кърви, тя изгори парче от рогозка и посипа пепелта ѝ върху раната и тя спря да кърви.¹⁵⁴

След това слязоха на бойното поле. Първо установиха ранените и им прехвърляха раните. Някои от шехидите бяха преобразени до неузнаваемост. Езичниците им бяха отрязали ушите, носовете и други органи от тялото им, разпорили им коремите. Сред тях бе и Хазрети Абдуллах бин Джахш. Тази гледка натъжи много любимия ни Пейгамбер и неговите сподвижници. Бойното поле на Ухуд бе напоено с кръвта на най-видните сподвижници на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и душите им бяха излетели в Дженнета. Въпреки това, отношението на езичниците към шехидите бе зверско. Сърцата на Хабйбуллах и Есхāб-и кирām се разкъсваха от болка. Султанът на вселената не се сдържа и заплака. Със сълзи на благословените си очи каза: „**В Деня Къямет аз ще свидетелствам за тези шехйди, че пожертваха живота си по пътя на Аллāху теāля. Погребете ги с кръвта по тях! Кълна се в Аллах, в деня Къямет те ще дойдат в местността Махшер* с кървящи рани. Цветът на кръвта им ще е същият, но с аромата на мускус.**“

Любимият ни Пейгамбер забеляза, че Хазрети Хамза го няма и попита: „**Не виждам Хамза. Какво ли му се случи?**“ Хазрети Али отиде да го потърси и го откри. Пейгамберът ни отиде там и видя ужасяващата гледка. Ушите, носът и другите органи на Хазрети Хамза бяха отрязани, лицето му бе обезобразено, коремът му бе разпорен и дробовете му бяха извадени. Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) със сълзи на благословените си очи се обърна към Хазрети Хамза: „**О, Хамза! Никой никога не е бил сполетян от такава жестокост и няма да бъде сполетян. О, чичо на Пратеника на Аллах! О, Хамза, лъв на Всевишния Аллах и на Неговия Пратеник! О, благодетелю Хамза! О, закрилнико на Пратеника на Аллах! Да бъде милостив към теб Аллāху теāля!**“

През това време видяха една разтревожена жена да се приближава към тях. Това бе лелята на любимия ни Пейгамбер – Сафийе (*радияллāху анхā*). И до нея, както и до другите жени, достигна слухът за смъртта на Расълюллах и тя веднага изтича до Ухуд. Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) предположи, че леля му няма да издържи на гледката и каза на сина ѝ Хазрети Зубейр бин Аввām: „**Върни майка си назад, за да не види трупа на**

¹⁵⁴ Ибни Мāдже, „Тъб“, 15; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 250; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 80

брат си.“ Хазрети Зубейр, тичайки, отиде при майка си. Благословената жена развълнувано го попита: „Сине! Случило ли се е нещо с Пратеника на Аллах?“ Отговори ѝ пристигналият при тях Хазрети Али: „Хамд на Аллах, той е добре.“ Чувайки тези думи, Сафийе (*радияллāху анхā*) се поуспокои, но не се сдържа и помоли да ѝ го покажат. Хазрети Али ѝ го показа. Виждайки жив Любимият на Аллāху теāлā, тя се зарадва много и отправи хамд към Всевишния Аллах. После пожела да види брат си Хазрети Хамза, но синът ѝ Зубейр (*радияллāху анх*) ѝ попречи с думите: „Майчице, Пратеникът на Аллах заповядва да се върнеш назад.“ Майка ни Сафийе отвърна: „Ако ме връщате, само за да не го видя, то знайте, че аз вече съм получила известие за това, че тялото на моя брат е обезобразено. Той е сполетян от това по пътя на Аллāху теāлā и ще бъде възнаграден за това. Ние ще се примирим и с по-тежки ситуации. Ще чакаме наградата от Аллāху теāлā! С позволението на Аллāху теāлā, ще изтърпим!“ Хазрети Зубейр бин Аввām, отивайки при Расūллоллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), предаде думите на майка си. Любимият ни Пейгамбер отвърна: **„Ако е така, позволи ѝ да го види.“** Хазрети Сафийе отиде при трупа на брат си, седна и тихо заплака. При идването си тя донесе две наметала. Извади ги и каза: „Донесох ги за брат си Хамза, увиете го с тях.“ Едното от тези наметала използваша за Господаря на шехїдите („Сеййид-уш-шухедā“) Хамза (*радияллāху анх*). Вместо с кефен (саван) го увиха с него.¹⁵⁵

Любимият на Аллāху теāлā застана пред трупа на знаменосеца Мусаб бин Умейр (*радияллāху анх*). Ръцете на Хазрети Мусаб бяха отсечени и по тялото му имаше множество рани. Натъженият Пророк (*салляллāху алейхи ве селлем*), обръщайки се към благословените шехїди, изрецитира 23-ия āйет от сūra „Ах-зāб“, меāл: „Сред вярващите има такива герои, които са предани в своя обет към Аллāху теāлā. Някои от тях изпълниха обещанието си, че ще се сражават докато станат шехїди, (т.е. станаха шехїди), а други още чакат (да станат). И с нищо не измениха на дадената дума.“ След това каза: **„И Пратеникът на Аллāху теāлā е свидетел на това, че в деня Къямет вие ще бъдете събрани пред Аллāху теāлā като шехїди.“**

След това се обърна към намиращите се при него сподвижници и каза: **„Посещавайте ги. Приветствайте ги! Кълна се във Всевишния Аллах, приветстващите ги на този свят, в деня Къямет съответно ще бъдат приветствани от тези благословени шехїди.“**

Не откриха нищо, което да използват в качеството на саван за Хазрети Мусаб бин Умейр. Дрехата му не покриваше изцяло тялото му. Когато покриваха горната част на тялото му, непокрити оставаха краката му, а когато покриваха краката му, непокрита оставаше главата му. Тогава Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) заповяда с дрехата да покрият горната част на тялото му, а краката му да покрият с трева. Хазрети Мусаб бин Умейр, който бе прекарал целия си живот в служене на исляма и получил честта да стане шехїд, напусна света с половин кефен.¹⁵⁶

Останалите шехїди, след извършването на погребалната молитва дженāзе бяха погребани с кървавите си дрехи по двама, по трима в един гроб (*радиял-*

¹⁵⁵ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, III, 14

¹⁵⁶ Бухāрий, „Дженāиз“, 27; Ебū Дāвūd, „Весāйа“, 11; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, III, 121

лăху анхум). Броят на шехїдите бе седемдесет – шестдесет и четирима от тях бяха от енсăрите и шестима от мухăджирите.

Сърцата на много от сподвижниците се разкъсваха от мъка, защото в тази битка те загубиха най-близките си хора – своите роднини. Любимият на Аллăху теăлй (саллаллăху алейхи ве селлем) ги успокои със следните думи: „Кълна се в Аллах, колко много исках да стана шехїд заедно със сподвижниците си и да ношувам в сърцето на планината Ухуд. Когато братята ви станаха шехїди, Всевишният Аллах постави душите им в гушите на зелени птици. Те идват при реките на Дженнета и пият от тях, и ядат от плодовете му. Виждат всички негови кътчета. Летят над розовите му градини. Ношуват в златните кандила, окачени под Арша. Те, виждайки красотата на такива храни и питиета, казват: „Да знаеха нашите братя за нещата, с които ни дари Аллăху теăлй, не биха се въздържали от джихăда и не биха се отвърнали от врага, страхувайки се от него.“, а Всевишният Аллах им казва: „Аз ги уведомих за вашето състояние.“ (И Всевишният Аллах низпосла следния айет, меъл):

„Не смятай за мъртви онези, които са станали шехїди по пътя на Аллăху теăлй! Всъщност, те са живи при своя Господар! Всички се радват за степената на шехїд, с която Аллăху теăлй ги дари и се препитават с дженнетските блага. Искат да благовестят онези, които ще ги последват в мъченичеството, но все още не са ги настигнали: “Няма страх за тях и не ще скърбят.” Радват се на благо от Аллăху теăлй. Радват се, мислейки за благата вест, че Аллăху теăлй не погубва наградата на вярващите.“ (сўра Ал-Имрăн: 169-171)

Всевишният Аллах, показвайки им се, им казва: „О, раби мои! Кажете ми това, което ви се прииска, за да ви го дам в изобилие.“ А те: „О, Господарю наш! Няма по-висша благодат от благодатта, с която ни дари, че да искаме нея. Ядем всичко, което ни се прииска в Дженнета. Ние бихме искали само да се върнем на земята и сражавайки се по Твоя път, да станем отново шехїди.“

Вече в Ухуд не бе останало нищо за вършене. Мюсюлманите се подготвиха за потегляне. Тук се бе състояла една от най-забележителните битки в историята. Тук отново бе даден урок на неверието. Есхăбът прояви героизъм, който надмина човешките представи.

След погребването на шехїдите Султанът на вселената, заедно със сподвижниците си, се отправи към сияйната Медїна. Когато стигнаха до местността Харра, той подреди сподвижниците си в редици, вдигна благословените си ръце и отправи следната ду'ă: „О, Аллах мой! За Теб е цялата възхвала! О, Аллах мой! Няма напътващ за този, когото си оставил в заблуда и няма кой да заблуди този, когото си напътил. О, Аллах мой! Стори така, че да заобичаме вярата и разкраси сърцата ни с нея и стори така, че да намразим неверието, непокорството и невъздържаността! Стори ни от онези, които знаят кое е вредно за земния и за отвъдния ни живот, стори ни от достигналите до правия път! О, Аллах мой! Стори ни да живеем като мюсюлмани и да умрем като мюсюлмани! Присъедини ни към групата на праведните и добрите, защото те не губят чест и достойнство, нито се отвърщат от религията си! О, Аллах мой! Накажи безверниците, които отричат Твоя Пратеник, отвърщат се от Твоя път и воюват с Твоя Пейгамбер!

О, Аллах, спусни над тях Твоето наказание, което е истина!.. Āmīn!“ Сподвижниците, произнасяйки: „Āmīn!“, се присъединиха към отправената ду'а.

Любимият ни Пейгамбер и славните му сподвижници наближиха Медйна. Жените и децата, които бяха останали в Медйна, излязоха, за да ги посрещнат. Всички те, с любовитство и тъга, търсеха с поглед Султана на вселената и виждайки го жив, отправяха благодарности към Всевишния Аллах. След това търсеха своите роднини и близки – бащи, съпрузи, синове, братя, чичовци и вуйчовци. И ако не успеяха да ги видят – сълзи се стичаха по бузите им. Океанът от милост Мухаммед (*aleyhisselām*), виждайки скръбта на своите сподвижници, им съчувстваше и сълзите се стичаха и по неговите благословени бузи.

По едно време към Пейгамбера ни (*aleyhisselātu vesselām*) се приближи една жена. Тази жена бе майката на Хазрети Саад бин Му'аз – Кебше. В битката при Ухуд тя загуби сина си Амр (*радияллāху анх*). Заставайки пред любимия ни Пейгамбер, тя не попита за своя любимец – за сина си, а каза: „О, Расуллаллах, нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас! Хамд на Аллāху те'ālā, жив сте! Няма да се тревожа за нищо, щом вие сте жив.“ Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) ѝ изказа своите съболезнования и я зарадва със следната вест: **„О, майко на Саад! Имам блага вест за теб и за неговото семейство. Всички шехйди се събраха в Дженнета и се сприятелиха. (В Деня Къямет) те ще се застъпят пред Аллах и за своите семейства.“** Майката на Хазрети Саад (*радияллāху анх*) каза: „О, Пратенико на Аллах, ние сме съгласни с всичко, изпратено ни от Аллāху те'ālā. След такава радостна вест кой би плакал за тях! Вие се помолете за нас, живите.“ Султанът на вселената, изпълнявайки молбата ѝ, произнесе следната ду'а: **„О, Аллах мой! Заличи мъката от сърцата им. Стори тези оцелели най-добрите сред оцелелите.“**

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), имайки предвид борбата с телесните желания, каза на сподвижниците си: „(О, мои сподвижници!) **Върнахме се от малкия джихад, започваме големия.**“ След това им посъветва да се приберат по домовете си и да излекуват раните си. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), който също бе ранен, направи същото.

Походът към Хамра-ул Есад

След завръщането си в Медйна Пратеникът на Аллāху те'ālā (*салляллāху алейхи ве селлем*) предприе мерки, в случай че езичниците се опитат да се върнат и да нападнат Медйна. На другия ден, за да покаже на езичниците, че мюсюлманите не са отслабнали и за да предотврати връщането им в Медйна, любимият ни Пейгамбер нареди на Хазрети Билял да каже на сподвижниците следното: **„Пратеникът на Аллах ви заповядва да преследвате врага! Ще дойдат само онези, които вчера са се сражавали в Ухуд, другите няма да дойдат.“** Хазрети Билял извести тази заповед на сподвижниците, въпреки че болшинството от тях бяха ранени, веднага се приготвиха. Дори и тежко ранените братя Абдуллах и Рāфи (*радияллāху анхум*), чувайки поканата на любимия ни Пейгамбер, си казаха: „Нима ще пропуснем възможността да излезем

на поход заедно с Пратеника на Аллах?“ и се присъединиха към редиците на муджāхидите.

Любимият ни Пейгамбер, заедно със славните си сподвижници, започна да преследва езичниците и узна, че събирайки се в местността Равха, са взели решение да нападнат Медйна и да унищожат мюсюлманите. Това преднамерено действие бе едно от чудесата на Пратеника на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем).

Езичниците, като чуха, че Расūлюллах (салляллāху алейхи ве селлем) е тръгнал срещу тях, се уплашиха и се върнаха в Мекка.¹⁵⁷ Любимият на Аллāху теāлā ги преследва до местността Хамра-ул Есад. Двама от езичниците бяха заловени. Мюсюлманите останаха там три дни и после се върнаха в Медйна.

Всевишният Аллах похвали участвалите в този поход сподвижници със следния āйет, меāl: **„За онези, които се притичаха на поканата на Аллāху теāлā и на Пратеника, след като бяха ранени, и особено за онези от тях, които вършат добро и отбягват злото, има огромна награда.“** (сūra Āл-и Имрāн: 172)

Трагичен бе краят на езичниците, които в Ухуд се заклеха да убият любимия ни Пейгамбер (салляллāху алейхи ве селлем). Всички те, в рамките на една година, намериха смъртта си. Ибн-и Камйа бе един от тях. След завръщането си в Мекка, един ден той отиде да види овцете си. Намери ги на върха на планината. Тогава овен от стадото се втурна към него и започна да го удря с главата си. След многократните удари на животното, тялото на Ибн-и Камйа се разкъса на парчета и той умря.

Абдуллах Шихāб Зухрй, завръщайки се в Мекка, пък бе убит от змия с бели петна.

Събитието в Раджи

В битката при Ухуд Хазрети Āсъм бин Сāбит уби неверниците Мусāфи бин Талха и неговия брат Хāрис. Тяхната майка, известна със своята злопамятност, жадуваше да му отмъсти за синовете си. Обеща да даде сто камили на този, който донесе главата на Хазрети Āсъм и се закле да пие вино от черепа му. В един от военните мисии (сериййе) пък Абдуллах бин Унейс уби Хāлид бин Суфян от рода Лихйāн. Затова рода Лихйāн се споразумя с племената Адел и Кара.

Тези две племена, намиращи се в близост до Медйна, подготвиха план. Техни представители, отивайки в Медйна, щяха да кажат, че са приели исляма и са готови да дадат зекйāt, но им трябват учители, които да събират зекйāта и да ги учат на ислям. Запланираха да убият една част от изпратените учители, а останалите да отведат в Мекка и да ги продадат на Курайш. По този начин щяха да отмъстят за жертвите си.

В четвъртата година от Хиджра, в месец сафер, шест или седем души от двете племена отидоха при Пейгамбера ни (салляллāху алейхи ве селлем) и казаха: „Станахме мюсюлмани. Изпрати ни учители (наставници), които да ни учат на Корāн-и керйм и религията.“ По това време любимият ни Пейгамбер

¹⁵⁷ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 4; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 48

сформира военен патрул от десет души, който щеше да разузнае дали мекканците подготвят военни действия. След молбата на тези две племена изпрати този военен патрул заедно с тях, за да проучат положението там и да го уведомят. Този патрул се състоеше от следните сподвижници: Мерсед бин Ебӯ Мерсед, Хәлид бин Ебӯ Букайр, Асъм бин Сәбит, Хубейб бин Адий, Зейд бин Десинне, Абдуллах бин Тәрик, Муаттиб (Мугир) бин Убейд и още трима мюсюлмани (*радияллāху анхум*), чиито имена са неизвестни.

Този разузнавателен отряд се придвижваше през нощта, а през деня се криеше. По този начин в една ранна утрин стигнаха до водите на Раджи. Починаха си известно време и ядоха фурми от сорта аджве, който бе един от най-хубавите, най-качествените сортове на Медйна. След това се изкачиха на едно възвишение, намиращо се наблизо. Една жена от племето Хузейл, пасяща овце, дойде до водите на Раджи и видя костилките от медински фурми. Крещейки, тя съобщи на племето си, че са дошли някакви от Медйна. През това време един от представителите на племената Адел и Кара, който бе заедно с военния патрул на мюсюлманите, под някакъв предлог се отдели от тях и веднага отиде и информира рода Лихийан за местоположението на мюсюлманите.

Двеста души, сто от които бяха стрелци, обкръжиха намиращите се на възвишението сподвижници. Към обкръжаващите ги се присъедини и този, който информира езичниците за местоположението на мюсюлманите. Сподвижниците разбраха, че са подведени и решиха да се сражават. Езичниците се опитаха да ги разубедят. Казаха им: „Обещаваме ви, че ако слезете при нас няма да убием никого от вас. Кълнем се, не искаме да ви убием, но бихме искали откуп от мекканците за вас.“

Асъм бин Сәбит, Мерсед бин Ебӯ Мерсед и Хәлид бин Ебӯ Букейр (*радияллāху анхум*), изричайки: „Никога не бихме приели думите и обещанията на езичниците.“, отхвърлиха всички техни предложения. Хазрети Асъм бин Сәбит каза: „Заклех се никога да не приема покровителството на езичниците. Кълна се в Аллāху теāля, не бих се предал, вярвайки на думите и на покровителството им.“ Вдигна ръце и се помоли: „О, Аллах мой! Уведоми Пратеника Си за нашето състояние.“ Всевишният Аллах прие молбата на Хазрети Асъм и уведоми Пратеника Си (*салляллāху алейхи ве селлем*) за тяхното състояние.

Хазрети Асъм каза на езичниците: „Ние не се боим от смъртта, защото сме прозорливи (като умрем ще станем мъченици и ще отидем в Дженнета).“ Водачът на езичниците каза: „О, Асъм! Не погубвай себе си и приятелите си, предай се!“ Асъм бин Сәбит (*радияллāху анх*) им отговори със стрели. При пускането на стрелите редеше следните стихове:

„Аз съм силен, нямам никакви недостатъци.

Дебелата тетива на лъка ми е опъната.

Смъртта е истина, животът – безсмислен и преходен.

Всичко в съдбата ще ни се случи.

Хората рано или късно ще се върнат при Аллах.

Ако аз не се сражавам с вас,

майка ми ще полудее (от мъка).“

В колчана му имаше седем стрели. С всяка една от тях той уби по един езичник. Когато му свършиха стрелите, започна да се сражава с копието си и погуби много от тях. А когато му се счупи копието, извади меча си, а ножницата счупи и я изхвърли. (Това означаваше: „Няма да се предам, ще се сражавам до смърт.“) След това се помоли: „О, Аллах мой! Аз до днес опазих Твоята религия. Моля Те, да опазиш тялото ми в края на днешния ден!“ Възгласите им „Аллāху екбер!“ разтърсиха планината. Десетимата муджāхиди се сражаваха храбро срещу двеста езичници. Накрая Хазрети Āсъм го раниха в краката и той се свлече на земята. Неверниците нямаха смелост да се доближат до него и го убиха, изстрелвайки отдалеч стрелите си. В този ден седем от сподвижниците станаха шехйди, а останалите трима бяха взети в плен.

Неверниците от рода Лихйāн се опитаха да отсекаат главата на Āсъм бин Сāбит и да го продадат на Сулāфе бинти Саад. Всевишният Аллах прие молбата на Хазрети Āсъм и изпрати рояк пчели, които стояха като облак върху тялото му и го пазеха. Езичниците не успяха да се доближат до него и накрая казаха: „Да го оставим. През нощта пчелите ще се разпръснат и тогава ще му отсечем главата.“

През нощта Всевишният Аллах изпрати силен дъжд и буйните потоци отне-соха благословеното тяло на Хазрети Āсъм бин Сāбит. Езичниците, колкото и да го търсеха, не успяха да го открият и да отрежат нищо от благословеното му тяло. Впоследствие, когато се разказа тази случка Хазрети Омер каза: „Без съмнение, Всевишният Аллах ще опази своя вярващ раб. Āсъм бин Сāбит както сам се пазеше приживе от езичниците, така го опази и Всевишният Аллах след смъртта му.“ След този ден всички започнаха да го наричат „**Човекът, пазен от пчелите**“.¹⁵⁸

Неверниците от рода Лихйāн убиха седем души от мюсюлманите, а останалите трима взеха в плен. Тримата пленени сподвижници бяха Хубейб бин Адий, Зейд бин Десинне и Абдуллах бин Тāрик (*радияллāху анхум*). Езичниците от рода Лихйāн ги завързаха с тетивата на лъковете. Хазрети Абдуллах бин Тāрик им се противопостави. „Приятелите ми, които паднаха като шехйди бяха удостоени с Дженнета.“ изкрещя той. Скъса тетивата, с която бяха завързани ръцете му, но неверниците от рода Лихйāн с камъни сториха шехйд и него. Хубейб бин Адий и Зейд бин Десинне (*радияллāху анхум*) проявиха търпение с намерението да изпълнят заповедта на любимия ни Пейгамбер.

Двамата бяха отведени в Мекка. Роднините на убитите в битките при Бедр и Ухуд езичници изгаряха от жаждата за мъст. Худжейр бин Ебӯ Ихāб Темймй купи Хазрети Хубейб, за да отмъсти за убития си в битката при Бедр брат, Саффāн бин Умеййе пък купи Хазрети Зейд бин Десинне, за да отмъсти за баща си Умеййе бин Халеф, който също бе убит в битката при Бедр. Езичниците възнамеряваха да ги убият, но се намираха в месеците, през които бе забранено проливането на кръв и затова ги затвориха до изтичането на тези месеци. Двамата сподвижници, които бяха затворени на отделни места, показаха голямо търпение, сила и благородство.

¹⁵⁸ Бухāрй, „*Мегāйй*“, 28; Вāкидй, *ел-Мегāйй*, I, 354; Абдурреззāк, *ел-Мусаннеф*, V, 354

Мāвийе, която по това време служеше като освободена прислужница в дома, където държаха заключен Хазрети Хубейб ибн Адий (по-късно тази жена прие исляма), разказва:

„Хубейб беше затворен в едно малко помещение в дома, в който се намирах. Не съм виждала по-благочестив пленник. Един ден видях да държи в ръцете си голяма, колкото ибрик, чепка грозде. Ядеше от него. Такава чепка грозде държеше всеки ден. В този сезон не бе възможно да се намери грозде и особено в Мекка. Всевишният Аллах го даряваше с препитание. В мястото, където беше затворен, отслужваше намāз и рецитираше Свещения Корāн. Жените, които го слушаха, плачеха и изпитваха съжаление към него. Понякога, когато го питах: „Желаеш ли нещо?“, той ми отвръщаше: „Донеси ми сладка вода, но не ми носи месо от животно, което е принесено в жертва на идолите, и ми съобщи предварително кога ще ме убият. Друго не искам.“ Когато беше утвърден денят на неговата смърт, отидох и му съобщих. Не видях никаква промяна, никаква тъга у него. Когато този ден наближи ми каза, че иска да почисти тялото си и поиска един бръснар. Изпратих детето си да му го занесе. Когато то отиде при него, аз изведнъж се уплаших и си казах: „Този човек може да убие детето ми с бръснара. Той така и така ще умре.“ Изтичах да го видя.

Хубейб беше взел от ръцете му бръснара и беше сложил детето ми на коляното си, за да го милва. Аз много се уплаших и започнах да крещя, но той ми каза: „Нима си мислиш, че ще го убия. В нашата религия такова нещо не съществува. Под достойнството ни е да убиваме без да имаме право за това.“

Денят, в който щяха да ги убият, настъпи. В този ден, рано сутринта, развързаха оковите им и ги закараха към местността Темйм, която се намираше извън Мекка. Населението на Мекка и първенците на езичниците се събраха, за да наблюдават тяхното обесване. Тълпата бе много голяма.

Езичниците поставиха две бесилки на мястото, определено за тяхното обесване. Благословеният Хубейб (*радияллāху анх*), преди да го завържат на бесилото, се обърна към езичниците и им каза: „Позволете ми да изпълня два рекята намāз.“ Позволиха му и той изпълни със смирение два рекята намāз. Тълпата от мъже, жени и деца, го наблюдаваха с вълнение. След като приключи намāза, каза: „Кълна се в Аллах, ако знаех, че няма да си помислите, че съм удължил намāза от страх, бих го удължил още повече и бих изпълнил още повече намāз.“ И така Хазрети Хубейб бин Адий бе първият, който изпълни два рекята намāз преди да бъде обесен и това стана традиция и суннет. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) много хареса и одобри неговата постъпка.¹⁵⁹

След това качиха Хазрети Хубейб на бесилото и сложиха примката на врата му. Обърнаха лицето му от Кяабе (от посоката на къбля) към Медйна и му казаха: „Отречи се от своята религия и да те освободим!“ Отговори им: „Кълна се в Аллах, не бих се отрекъл! И целият свят да ми дадете, пак не бих се отрекъл!“ Получилите този отговор езичници му казаха: „Би ли искал в този момент, на твоео място да беше Мухаммед? Ако ни отговориш с да, ще се спасиш и ще бъдеш при семейството си.“, но Хубейб (*радияллāху анх*) им отговори: „Не бих се съгласил и един грън да се забие в крака му.“ Езичниците, над-

¹⁵⁹ Бухāрий, „*Мегāзй*“, 28; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 354

смивайки му се, казаха: „О, Хубейб! Отречи се от религията си! Ако не се отречеш, несъмнено ще те убием!“ Хазрети Хубейб им каза: „За мен смъртта е без значение, когато е по пътя на Аллāху теāля.“

След това Хубейб (*радияллāху анх*) отправи следната ду'ā: „О, Аллах мой! Тук не виждам никакви други лица, освен лицата на врага. О, Аллах мой! Предай моя поздрав на Своя Пратеник. Извести го за тези деяния.“ и каза: „Есее-ляму алейке я Расуляллах.“ В това време любимият ни Пейгамбер седеше със сподвижниците си. Хазрети Зейд бин Хāрисе разказва това събитие по следния начин: „Един ден, когато Пратеникът на Аллах седеше със сподвижниците си, каза: **„Ве алейхисселām“**. Сподвижниците го попитаха: „О, Пратенико на Аллах, на чий поздрав отвърнахте?“, **„На поздрав на нашия брат Хубейб. Джебрāил (алейхисселām) ми предаде неговия поздрав.“** каза той (*салляллāху алейхи ве селлем*).“

Насъбрали се около Хазрети Хубейб езичници, казвайки: „Ето този човек уби бащите ви!“, подтигнаха младежите и те започнаха да го нападат с копията си. В това време лицето на Хазрети Хубейб се обърна към Кяабе. Езичниците обърнаха лицето му към Медйна. Хазрети Хубейб се помоли: „О, Аллах мой! Ако съм от добрите Ти раби, обърни лицето ми в посоката на къбля.“ и лицето му отново се обърна в посоката на къбля. След това никой от езичниците не успя да обърне лицето му в друга посока. В този момент подложеният на ударите на езичниците Хубейб (*радияллāху анх*) изрази своето състояние в стихове и каза: „Кълна се в Аллах, не ме тревожи това как ще умра, стига да умра като мюсюлманин. Всичко това е по пътя на Аллāху теāля.“

След това Хазрети Хубейб прокле езичниците: „О, Аллах мой! Унищожи всички курайшки езичници! Вземи душите им един след друг, не ги оставяй живи!“ Езичниците много се уплашиха, една част от тях избягаха. Останалите започнаха един след друг да забиват копията си в тялото му. Едно от тези копия го прониза в гърдите и излезе от гърба му. Кръвта шуртеше от тялото му. Хазрети Хубейб, произнасяйки: „Ешхеду ен лā илāхе илляллāх ве ешхеду енне Мухаммеден абдуху ве расулюх.“ стана шехīд.¹⁶⁰ Тялото му остана на бесилката четиридесет дни и не се разложи. От раните му течеше свежа кръв. Любимият ни Пейгамбер изпроводи Зубейр бин Аввām и Микдād бин Есвед (*радияллāху анхум*) да донесат тялото му. През нощта двамата тайно влязоха в Мекка. Свалиха Хазрети Хубейб от бесилото, сложиха го върху камила и потеглиха към Медйна. Езичниците узнаха за това и голяма група езичници се нахвърли срещу тях. Двамата сподвижници положили тялото на земята и започнаха да се отбраняват. След малко видяха как земята се разцепи и пое тялото на Хазрети Хубейб. След случилото се двамата се върнаха в Медйна.

Хазрети Зейд бин Десинне също го качиха на бесилото и го принуждаваха да се отрече от религията си, но по този начин укрепиха още повече неговата вяра. Подложиха го на дъжд от стрели. Накрая бе сторен шехīд от освободения роб на Саффāн бин Умеййе – Нистās.

¹⁶⁰ Абдурреззāk, *ел-Мусаннеф*, V, 354

Събитието край кладенеца Маўне

В същата година, през месец сафер, в Медйна пристигна вождът на рода Ёмир от Неджд – Ебў Берā Ёмир бин Мāлик и посети Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). Любимият ни Пейгамбер му разказа за исляма и го посъветва да стане мюсюлманин. Ебў Берā не прие исляма, но заяви, че ислямът е благословена религия и помоли да изпрати няколко мюсюлмани в Неджд, за да разпространят там исляма. Султанът на вселената му каза: „**Не съм сигурен дали хората, които ще изпратя там, ще бъдат в безопасност от народа на Неджд**“, но Ёмир отвърна: “Аз ще ги защитавам. Никой няма да може да им навреди.”

Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) прие неговото обещание и отправи седемдесет души от Есхāб-и суффе, начело с Хазрети Мунзир бин Амр. Ебў Берā отиде преди тях при племето си и им съобщи, че е взел под покровителството си мюсюлманите, идващи да разпространяват исляма и ги предупреди да не ги безпокоят. Всички, освен племенника му Мāлик бин Туфейл, му се подчиниха. Мāлик бин Туфейл въоръжи три племена и заставайки начело на тях, обкръжи пристигналите при кладенеца Маўне мюсюлмани. Вярващите се сражаваха с тях до последната си капка кръв. С изключение на един от тях всички останали станаха шехйди.

Последните думи на благословените сподвижници бяха: „О, Господарю! Няма никой, освен Теб, Който да съобщи положението ни на Расўлюллах. Предай му нашите поздравии.“ Джебрāил (*алейхисселām*), изключително тъжен, дойде и предаде техните поздравии на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и каза: „**Те се завърнаха при Аллāху теāля. Той е доволен от тях и те са доволни от Него**.“ Любимият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*), изричайки „**Алейхимусселām**“, прие поздрава им и огорчен се обърна към мюсюлманите с думите: „**Братята ви се сблъскаха с идолопоклонниците. Последните ги разкъсаха на парчета, прободоха телата им с копия**.”

По време на това сражение езичникът Джеббār заби копие то си в тялото на Хазрети Ёмир бин Фухейра. В този миг Хазрети Ёмир каза: „Кълна се в Аллах, спечелих Дженнета.“ и пред погледите на езичниците тялото му бе издигнато в небето. Всички станаха свидетели на това необикновено явление, но само Джеббār стана мюсюлманин.

Събитията в Раджи и край кладенеца Маўне натъжиха много Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). В течение на един месец след всеки намаз той (*салляллāху алейхи ве селлем*) моли Всевишния Аллах да даде възмездие за убийците. Всевишният Аллах прие молбата на Своя Любим и наказа тези племена със страшна суша и глад. Седемстотин души умряха от заразна болест.¹⁶¹

¹⁶¹ Бухārй, “Мегāйй”, 28; Муслим, “Имāре”, 147; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 183; Вāкидй, *ел-Мегāйй*, I, 346-352; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 51-54

Юдеите от племето Бенй Нәдир

След битката при Ухуд, в четвъртата година от хиджра, юдеите от рода Нәдир организираха план за покушение срещу любимия ни Пейгамбер. Джебрайл (*алейхисселям*) предупреди Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) и планът им се провали.

Султанът на световите изпрати при тях Мухаммед бин Меслеме (*радиялляху анх*) с думите: „**Отиди при юдеите от синовете на Нәдир и им кажи: „Пратеникът на Аллах ме изпрати, за да ви съобща следната негова заповед: „Напуснете земята ми! Не съжителствайте повече с мен! Вие подготвихте план за покушение срещу мен. Давам ви срок от десет дни. След това, ако някой от вас бъде видян, ще бъде обезглавен!“**

Юдеите се уплашиха и започнаха да се готвят да напуснат Медйна. Обаче водачът на двуличниците Абдуллах бин Убей им изпрати следното известие: „Не напускайте крепостта си! Ние ще ви подкрепим с две хиляди души.“ След всичко това Султанът на вселената връчи знамето на Хазрети Али и заедно със сподвижниците си се отправи към крепостта на рода Нәдир, който се намираше на четири километра разстояние от Медйна. Мюсюлманите обсадиха крепостта. Юдеите не се осмелиха да излязат. Не пристигна и подкреплението, обещано от Абдуллах бин Убей. След продължилата повече от двадесет дни обсада юдеите се предадоха. Оставяйки оръжията, златото и среброто си на мюсюлманите, една част от тях се заселиха в Шам, а останалите в Хайбер. В Медйна останаха само юдеите от рода Курайз.¹⁶²

Смъртта на Фәтима бинти Есад (*радиялляху анхā*)

В четвъртата година от Хиджра бе низпослан айет, забраняващ употребата на алкохолни напитки. В тази година Пратеникът на Алляху теалля (*саллялляху алейхи ве селлем*) се ожени за майка ни Умму Селеме, която след смъртта на мъжа си остана вдовица с няколко деца.¹⁶³ В същата тази година се състоя походът към Зәтуррика, с който бяха подчинени съседните езически племена.¹⁶⁴

Почина синът на Хазрети Осмāн и Хазрети Рукаййе – шестгодишният Абдуллах. Султанът на вселената изпълни погребалната молитва дженāзе на внука си и го положи лично в гроба. Скръбта му бе голяма. Благословените му сълзи се стекоха върху гроба. Поставяйки надгробния камък, каза: „**Алляху теалля е милостив към Своите милосърдни и добросърдечни раби.**“¹⁶⁵

През същата година почина и майката на Хазрети Али – Фәтима бинти Есад (*радиялляху анхā*). Пейгамберът ни (*алейхиссаяту vessелям*), като чу вестта за смъртта ѝ, се натъжи много и каза: „**Днес почина майка ми.**“ След смъртта на дядо му Абдулмутталиб грижите за него бе поело семейството на чичо му Ебӯ Тāлиб и той отрасна под нежните грижи на тази благословена жена. Тя бе една

¹⁶² Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 441; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, VI, 282

¹⁶³ Тирмизй, „*Никях*“, 40

¹⁶⁴ Бухāрй, „*Вузу*“, 34; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 343; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 203; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 396; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 61

¹⁶⁵ Хāким, *ел-Мустедрек*, IV, 51

от първите приели исляма. Пратеникът за световите (*салляллāху алейхи ве селлем*) я обичаше като своя майка, много я уважаваше и почиташе. И в знак на тази огромна любов, той (*салляллāху алейхи ве селлем*) съблече благословената си риза и заповяда, вместо със саван (кефен), да я увият с нея. След извършване на погребалната молитва дженāзе Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) съобщи, че на молитвата участвали седемдесет хиляди мелйикета. Отиде до гроба ѝ, слезе в него и за да бъде по-хубав и спокоен гробният ѝ живот, направи някакви знаци, като че ли разширяваше гроба ѝ. След това легна в него.

Когато излезе от гроба благословените му очи бяха се напълнили със сълзи и сълзите капнали в гроба. О, Аллах мой! Какво милосърдие!? И каква щастливка е тази жена!? Даже Хазрети Омер не се сдържа и каза: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах. Към никоя друга жена не сте се отнасяли така, както към нея.“ Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), най-верният сред верните, му отговори: „След Ебū Тāлиб никой друг не ми е правил толкова добрини, колкото нея. Тя ми беше майка. Когато нейните деца бяха гладни, тя първо хранеше мен. Когато нейните деца бяха целите в прах, тя първо вчесваше моите коси и ги мажеше с розово масло. Тя ми беше майка!“

Вместо с кефен, я увих с ризата си, за да бъде облечена с дрехите на Дженнета. Легнах до нея в гроба, за да бъде гробният живот лек и приятен за нея. Джебрāил ми предаде следното съобщение от Всевишния Аллах: „Мястото на тази жена е в Дженнета.“

След това отправи следната ду’ā за майка ни Фāтима бинти Есад: „**Всевишният Аллах да ти прости и да те възнагради. О, майко моя! Аллāху теāлй да се смили над теб. Не обличаше себе си, а обличаше мен. Не ядеше ти, а ми даваше аз да ям. Всевишният Аллах е Онзи, Който съживява и умъртвява. Той е Вечноживият. Той не умира. О, Аллах мой! Опрости майка ми Фāтима бинти Есад! Разшири гроба ѝ! О, Аллах, Който си най-милостивият сред милостивите! Приеми тази моя ду’ā в мое име и в името на предишните пейгамбери!**“

В тази година почина и една от благословените съпруги на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) – Хазрети Зейнеб бинти Хузайме, въпреки че бе на тридесет години. Родил се и вторият син на Хазрети Али – Хазрети Хусейн.¹⁶⁶

През същата година езичниците от Мекка с две хилядна войска под предводителството на Ебū Суфян се отправиха към Бедр, за да възпрепятстват разпространението на исляма. Султанът на световите пристигна преди тях в Бедр с войска, състояща се от хиляда и петстотин муджāхиди (борци). Езичниците узнаха за това и се уплашиха. Придвижиха се само до Мерраззахрāн. Не посмяха да се срещнат с мюсюлманската войска и се върнаха обратно в Мекка. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) осем дни ги чака заедно със сподвижниците си в Бедр. След това тръгна към Медйна.

¹⁶⁶ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 392; Хейсемй, *Меджмау’з-Зевāид*, IV, 68

Походът срещу Бенй Мусталик

През петата година от Хиджра вождът на рода Мусталик Хāрис бин Ебӯ Дирār събра много хора и въоръжавайки ги, се готвеше да нападне Медйна. Любимият ни Пейгамбер узна за техните приготовления и веднага с войска от седемстотин души се отправи на поход срещу тях. Разположиха се край кладенеца Мурайси и призоваха рода Мусталик към исляма. Но те не само, че не откликнаха на техния призив, но и пускайки стрелите си, започнаха да се сражават. Мюсюлманите, изпълнявайки заповедта на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*): „Атакувайте едновременно и внезапно.“, убиха десет души от рода Мусталик. Вождът на племето успя да избяга, но дъщеря му Берра и шестстотин души от неговото племе бяха пленени. Иззетите трофеи бяха разпределени. Берра, отивайки при Пратеника на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), каза: „Договорих се с моя господар да ме освободи срещу девет златни монети. Помогнете ми!“ Султанът на вселената, проявявайки милосърдие, изпълни нейното желание, откупи я и я освободи. Разказа ѝ за исляма и тя стана мюсюлманка. Пратеникът на Аллāху теālя (*салляллāху алейхи ве селлем*) се зарадва много и тя бе удостоена с честта да встъпи в брак с него. Сподвижниците, от уважение към нея, казаха: “Срамуваме се да ползваме роднините на жената на Расӯлюллах, на майка ни, като прислужници.” и освободиха всичките си пленници. Този брак стана причина за освобождаване на стотици пленници. Името на Берра, бе променено от любимия ни Пейгамбер на Джувейрийе. За нея майката на вярващите Хазрети Āише казва: „Не съм виждала по-благодетелна жена от Джувейрийе.“¹⁶⁷

След тази победа на ислямската войска сърцата на езичниците от околните племена се изпълниха със страх и те осъзнаха каква участ очаква осмеляващите се да ги нападат.

БИТКАТА ПРИ РОВА

Годината бе пета от Хиджра. Изгонените от сияйната Медйна юдеи от рода Нāдир, които бяха извор на смут и раздор, се разделиха на групи и една част от тях се заселиха в Шам, а останалите в Хайбер. Сърцата им бяха изпълнени със злоба към исляма и Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и желание за отмъщение. Вождът им Хуйей, събирайки двадесет видни личности от племето си, отиде в Мекка. Срещнаха се с Ебӯ Суфян и се споразумяха да убият любимия ни Пейгамбер (*aleyхиссаляту весселām*). Казаха му: „Ще сме неотлъчно до вас до приключването на това дело.“ Ебӯ Суфян им каза: „Враговете на нашите врагове са наши приятели. Но за да ви се доверим, вие трябва да се поклоните на нашите идоли. Едва тогава бихме приели вашата искреност и ще сме сигурни във вас“. За да постигнат целта си, коварните юдеи се отрекоха от религията си и се поклониха на идолите. От неверници с писание станаха неверници без писание. Заклеха се да убият Пратеника на Аллāху теālя (*салляллāху алейхи ве селлем*) и да унищожат исляма.

¹⁶⁷ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 294; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 413; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 74

Езичниците веднага започнаха с приготовленията. Изпратиха свои хора и при съседните езически племена. Юдеите също пристъпиха към действие, като започнаха да увещават племената да участват в битката. Успяха да въоръжат част от тях, обещавайки им пари и фурми. Езичниците събраха от околностите на Мекка огромна войска, състояща се от четири хиляди души, триста коня, много оръжия и хиляда и петстотин камили. В Дър-ун-недве Ебӯ Суфян връчи знамето на езическата войска на Осмāн бин Ебӯ Талха.

Когато езическата войска, състояща се от четири хиляди души, стигна до Мерраззахрāн към тях се присъединиха шест хиляди души от много племена, сред които племената Сюлейман, Фезāра, Гатафан, Мурра, Есад. С тяхното присъединяване войската на езичниците достигна десет хиляди души. Тази войска бе огромна за времето си.

Хората от племето Хузāа, които от дълго време бяха в приятелски отношения с мюсюлманите, веднага информираха Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) за действията на езичниците. Изпратеният от тях вестonosец преодоля десетдневното разстояние за четири дни.

Любимият ни Пейгамбер, който при вземане на решения се допитваше до сподвижниците си, веднага ги събра и обсъдиха положението. Всеки един от сподвижниците даде предложение, относно мястото и начина на военните действия. Намиращият се в този съвет Хазрети Селмāн Фāрисй, взимайки думата, каза: „О, Пратенико на Аллах! У нас съществува една военна тактика. При опасност от нападение на врага, ние копаехме ров и така се отбранявахме.“ Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) и сподвижниците харесаха неговия метод и решиха да се сражават по този начин.¹⁶⁸

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) веднага, взимайки със себе си няколко сподвижници, отиде и избра мястото, където щеше да бъде изкопан ровът. Южната част на Медйна бе покрита с гъсти палмови дървета. Вероятността да предприемат масова атака оттам бе много малка, малобройна войска би била достатъчна за нейната отбрана. В източната част на Медйна пък се намираха юдеите от племето Бенй Курайзā, с които бяха сключили договор. И поради това, езичниците можеха да нападнат само от източната и северната част, които бяха открити. Бяха определени местата, където щяха да изкопаят ровове. Всеки един от сподвижниците трябваше да изкопае по три метра на дължина и по три и половина метра на ширина. Ровът трябваше да бъде толкова широк, че да не може да го прескочи бързо препускащ кон. Имаха много малко време. Врагът бе излязъл от Мекка и вече се движеше към Медйна. Трябваше за колкото се може по-кратко време да изкопаят рова.

Храбрите сподвижници, начело с любимия ни Пейгамбер, изричайки „**Бисмилляхиррахмāниррахйм**“, започнаха да копаят. Трудеха се с всички сили. Дори и децата вземаха участие в изкопаването. На хълма Зубāб бе приготвена шатра за Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Изнасяната с плетени кошнички пръст от рова изсипваха около този хълм, а на връщане влачеха камъни от планината Сел, които щяха да бъдат използвани срещу врага. Тези, които нямаха плетени кошнички, изнасяха пръстта с полите на дрехите си.

¹⁶⁸ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 220; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 441; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 65-74

Любимият ни Пейгамбер се трудеше неуморно. Сподвижниците, виждайки го, казваха: „Да се жертват за вас душите ни, о, Пратенико на Аллах! Вие недейте да работите, почивайте си! Ние достатъчно много работим.“, но той им отговаряше: **“Искам да имам дял във вашата награда, която печелите, докато работите.”**

Времето бе много студено. А и поради сушата през тази година господстваше страшен глад. Много трудно намираха храна. Страшен глад измъчваше сподвижниците, включително и Султана на световете. Привързваха към стомасите си камъни, за да се почувстват силни и за да не изпитват нужда от храна.

Изпратеният като милост за световете Пратеник на Аллāху теāлā (саллаллāху алейхи ве селлем), забравяйки собствения си глад, се тревожеше много за трудещите се в студа гладни сподвижници, съжаляваше ги и се молеше за тях: **„О, Аллах мой! Няма друг живот (който да се желае), освен отвъдния. О, Аллах мой! Опрости енсāрите и мухāджирите!“**, а те му отговаряха така: „Подчинихме се на Расūлюллах и сме готови до края на живота си да разпространяваме ислямската религия по пътя на Аллāху теāлā.“ Тази взаимна любов бе достатъчна за преодоляване на умората, глада и жаждата. Тя изкореняваше всички тези трудности.

Мюсюлманите започваха да копаят рано сутринта и продължаваха до вечерта. Един ден, докато копаеха, Хазрети Али бин Хакем си нарани крака. Качиха го на кон и го закараха при Любимия на Аллāху теāлā. Пейгамберът ни (саллаллāху алейхи ве селлем), изричайки: **„Бисмилляхирахмāниррахīm“**, докосна крака му и на мига кракът му спря да кърви и болката изчезна. Това бе едно от чудесата на Расūлюллах (саллаллāху алейхи ве селлем).

Изнурените и гладни сподвижници не спираха да копаят. По едно време достигнаха до едно много твърдо място и не можеха да продължат. Отидоха при Пейгамбера ни (саллаллāху алейхи ве селлем) и му съобщиха. Той (саллаллāху алейхи ве селлем) дойде, слезе в рова и поиска да му донесат съд с вода. Взе в устата си една глътка от водата и я върна обратно в съда. След това пръсна водата върху твърдото място. Взе чука и с един удар го превърна на пясък и копаенето се улесни. По време на удара благословеният корем на Пейгамбера ни (саллаллāху алейхи ве селлем) се оголи и намиращите се там сподвижници забелязаха камъка, прикрепен на стомаха му. Хазрети Джāбир бин Абдуллах, отивайки при любимия ни Пейгамбер, каза: „Нека майка ми и баща ми бъдат жертвани за вас, о, Расūляллах! Ще ми позволите ли да отида до вкъщи и да се върна.“ Получилият позволение Хазрети Джāбир разказва по следния начин за събитията след това:

„След като получих позволение от Расūл (aleyхисселām), аз отидох вкъщи и казах на жена си: „Видях колко е гладен Пратеникът на Аллах. Състоянието му е непоносимо. Има ли нещо за ядене вкъщи?“ Жена ми отговори: „Нямаме нищо освен това яре и няколко шепи ечемик.“ Веднага заклах ярето, а жена ми смля ечемика с ръчната мелница. От брашното омеси тесто. А месото сложи в гърне и го постави върху огъня да се вари. След всичко това аз отидох при Пратеника на Аллах (саллаллāху алейхи ве селлем) и му казах: „О, Пратенико на Аллах! Имам малко храна. Заповядайте у нас заедно с няколко човека.“

Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) ме попита: „**Колко ви е храната?**“ и аз му отговорих. Тогава ми каза: „**Хем е много, хем е хубаво. Кажи на жена си, докато не дойда, да не махне от огъня гърнето, нито пък да извади хляба.**“ След това, обръщайки се към муджāхидите, каза: „**О, люде, намиращи се в рова! Ставайте! Ще отидем на угощението, приготвено ни от Джāбир.**“ След тази заповед сподвижниците се събраха и тръгнаха след Пейгамбера ни. Аз веднага се прибрах вкъщи, разказах на жена си случилото се и ѝ казах: „Какво ще правим сега?“ Тя ме попита: „Расӯл (*алейхисселām*) не те ли попита за количеството на храната?“ Отговорих ѝ: „Попита ме и аз му казах колко храна имаме.“ Тогава жена ми ме попита: „Ти ли покани сподвижниците или Пратеникът на Аллах?“ „Пратеникът на Аллах ги покани.“ отговорих аз. „Расӯл (*алейхисселām*) знае по-добре.“ каза жена ми и ме успокои.

След малко на вратата ни се забеляза сияйното лице на Пейгамбера ни (*алейхиссалāту весселām*). „**Влизайте, без да се бутате!**“ каза той (*салляллāху алейхи ве селлем*) на сподвижниците, които бяха много. Братята ми сподвижници седнаха да ядат на групи по десет човека. Уважаемият ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) се помоли хлябът и месото да стигнат за всички, да има берекет. След това, без да свали гърнето от огъня, започна да слага от яденето върху хляба и да подава на сподвижниците. Това продължи дотогава, докато се нахраниха всички. Кълна се, повече от хиляда души се нахраниха, а хлябът и месото стояха недокоснати. След като се нахранихме и ние, раздадохме останалата храна на съседите.“¹⁶⁹

Хазрети Селмāн Фāрисй копаеше много старателно и умело. Вършеше работа за десетима. Когато той и приятелите му копаеха определеното за тях място, се натъкнаха на една голяма, твърда и бяла скала. Колкото и да се опитваха да я строят, не успяха. А и чуковете, кирките и лопатите им се счупиха. Хазрети Селмāн, отивайки при любимия ни Пейгамбер, каза: „Нека майка ми, баща ми и самият аз бъдем жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах. При копаенето попаднахме на една твърда скала. Всичките ни метални инструменти се счупиха. Не можахме дори да я помръднем.“ Любимият на Всевишния (*салляллāху алейхи ве селлем*) отиде на мястото и поиска чука за трошене на камъни. Намиращите се там сподвижници зачакаха с любопитство.

Султанът на пейгамберите се спусна в рова. Изричайки: „**Бисмиллāхиррахмāниррахīm**“, вдигна чука и така силно удари скалата, че проблясна светкавица, която освети Медйна, и се отрони едно парче. Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „**Аллāху екбер!**“ Последваха възгласите на сподвижниците. След това удари втори път. И пак светкавица, осветяваща наоколо!.. И парчета, отронили се от скалата... Любимият ни Пейгамбер отново каза: „**Аллāху екбер!**“ и отново последваха възгласите на сподвижниците. Когато удари за трети път, излезе още една светлина и скалата се разби на парчета. Султанът на световите отново каза: „**Аллāху екбер!**“ и славните сподвижници му се подчиниха.

Хазрети Селмāн подаде ръката си и любимият ни Пейгамбер излезе от рова. Селмāн Фāрисй (*радияллāху анх*) каза: „Нека баща ми, майка ми и моята душа

¹⁶⁹ Бухāрй, „*Мегāзй*“, 27; Дāримй, „*Мукаддиме*“, 7; Ибн Ебй Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VII, 425

бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! За пръв път в живота си видях такова нещо. Каква мъдрост се крие тук?“ Тогава Пейгамберът ни (*саллялълāху алейхи ве селлем*) се обърна към сподвижниците си и ги попита: „**Видяхте ли и вие това, което е видял Селмāн?**“ Отговориха му: „Видяхме, о, Пратенико на Аллах! Видяхме как блесна силна светкавица, когато ударихте камъка с кирката. После, когато изрекохте: **“Аллāху екбер”**, ние повторихме след вас.” Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллялълāху алейхи ве селлем*) им каза: „**В светлината на първия удар видях дворците на хосроя** (в Медāин). **Джебрāил** (*алейхисселām*) **дойде и ме благовести със следното:** „Твоята общност ще извоюва тези земи.“ **При втория удар видях червените дворци на Шам.** **Джебрāил** (*алейхисселām*) **дойде и ми каза:** „Общността ти ще покори и тези земи.“ **При третия удар видях дворците на Сан’а** (на Йемен). **Джебрāил** (*алейхисселām*) **ме благовести:** „Общността ти ще завладее и това място.“

След това Султанът на вселената описа двореца на хосроя (персийския владетел). Хазрети Селмāн, който бе от тези земи, възкликна: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Кълна се във Всевишния Аллах, Който ви е изпратил с истинската религия и с Книгата, този дворец е точно такъв, какъвто го описавте вие. Свидетелствам, че вие сте пратеник на Всевишния Аллах.“ Пейгамберът ни (*саллялълāху алейхи ве селлем*) му каза: „**О, Селмāн! Шам несъмнено ще бъде покорен. Ираклий ще избяга в най-далечната точка на своята страна. Вие ще властвате над целия Шам. Никой няма да може да ви се противопостави. Йемен без съмнение ще бъде завладян. И Персия ще бъде завладяна и хосроят ще бъде убит. Всевишният Аллах ще ви удостои с тези победи и завоевания след мен.**“¹⁷⁰

Хазрети Селмāн Фāрисй (*радияллāху анх*) разказва: “Видях, че всички тези неща, съобщени от Расūлюллах, наистина се случиха.”

Врагът вече бе наблизо. Работеха много усилено, трябваше колкото се може по-скоро да завършат рова. Муджāхидите напускаха местата си само при нужда и то с позволението на Пратеника на Аллах (*саллялълāху алейхи ве селлем*). А двуличниците идваха на работа, когато си искат и напускаха без да искат неговото позволение. Отгоре на това се надсмиваха над сподвижниците и казваха: „Ние се укриваме от врага в ровове, а той ни обещава дворците на Йемен, Шам и Персия. Много ни е чудно. Що за хора сте.“

По този повод бе низпослан следният āйет, свързан с вярващите, меāl: „**Истинските вярващи са само онези, които (искрено) вярват в Аллāху теāлā и в Неговия Пратеник, и когато са с него (Расūлюллах) по въпрос, изискващ колективни действия** (като джихād, предприемане на мерки за джихād, събрания по време на петъците и байрамите), **те не си отиват, докато не поискат от него позволение. Следователно (о, Любими Мой) онези, които ти искат позволение, са истинските повярвали в Аллāху теāлā и Пратеника. Когато те искат позволение от теб за някои свои дела, позволи на когото желаеш и искай прошката на Аллāху теāлā за тях! Без съмнение Аллāху теāлā е много опрощаващ, много милосърден.**“ (сūra Нӯр: 62)

Бяха низпослани и следните āйети, свързани с двуличниците: „**Не приемайте поканата на Пратеника на Аллāху теāлā като поканите помежду ви**

¹⁷⁰ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 450

(на които понякога се отзовавате, а понякога не. Веднага тичайте към неговата покана и не се отделяйте без позволение). Аллāху теāлā без съмнение знае онези от вас, които скришом се измъкват. И да се боят онези, които се противопоставят на неговата заповед, да не бъдат сполетени от беда в земния и болезнено мъчение в отвъдния живот! Внимавайте! На Аллāху теāлā е всичко на небесата и на земята. Знае Той вашата вяра (дали сте вярващи или двуличници) и Деня Къямет, когато (двуличниците и неверниците ще) бъдат върнати при Него. Аллāху теāлā ще ги извести за това, което са вършили в земния живот. Аллāху теāлā знае всичко.“ (сӯра Нӯр: 63-64)

Минаха шест дни откакто почнаха да копаят. Всеки си беше свършил работата достойно. Само едно място, поради недостиг на време, не бе широко и дълбоко изкопано. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) изтъкна безпокойството си, казвайки: „Езичниците, освен оттук, от никъде другаде не могат да минат.“ и постави на това място охрана.

Когато войската на езичниците се доближи съвсем до Медйна, водачът на юдеите от рода Нāдир каза на командира на курайшката войска, че намиращите се в Медйна юдеи от рода Курайзā имат договор с мюсюлманите, но могат да измамят техния водач Кааб бин Есад и да ги привлекат на своя страна. Тогава командирът на курайшката войска отвърна: „О, Хуйей! Веднага отиди при Кааб бин Есад. Да нарушат договора с мюсюлманите и да ни помогнат.“ Една от точките на договора гласеше: „В случай на нападение, мюсюлмани и юдеи да се обединят и да си помагат срещу тези, които нападат Медйна.“

През нощта юдеят Хуйей отиде в къщата на Кааб. Почука на вратата, представи се и каза: „О, Кааб! Доведох десет хилядна войска, състояща се от курайшите и много други племена, сред които Кинāне и Гатафан. Мухаммед и сподвижниците му вече няма да могат да се спасят. Заедно с курайшите дадохме обет, докато не ги унищожим напълно, да не тръгнем оттук.“ Кааб му каза: „Ако вие не успеете да ги унищожите, и курайшите и войните от Гатафан се завърнат по родните си места, ние ще си останем тук. Опасявам се да не ни убият.“ Хуйей каза: „За да отпаднат опасенията ти, поискай седемдесет души от Курайш и от Гатафан като заложници. Докато тези заложници са при теб, те няма да могат да си отидат оттук. Ако случайно бъдат победени и си отидат, аз ще бъда до вас. Тогава бедата, която ще сполети вас, ще сполети мен.“ и успя да измами Кааб, а след това и другите юдеи. Накара ги да нарушат договора.

След това Хуйей се върна при курайшката войска и съобщи, че юдеите от Бенй Курайзā са преминали на тяхна страна и ще нападнат мюсюлманите откъм тила.

На седмия ден езичниците пристигнаха и разположиха лагера си в западната и северната част на Медйна, където бе изкопан и ровът. Те замисляха с огромната си войска да опожарят изцяло Медйна, да убият Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) и сподвижниците му и да унищожат исляма. Противопоставянето на такава огромна войска бе много трудно.

Езичниците не очакваха да срещнат такова препятствие като рова. Като го видяха се изумиха. Ровът бе толкова широк, че и най-добрият кон не би го прескочил. А и падналият вътре трудно би излязъл, особено ако е облечен в броня.

Когато любимият ни Пейгамбер научи за пристигането на езичниците, веднага събра уморените си сподвижници, които шест дни се трудеха без почивка, и разположи лагера си в полите на планината Сел. Зад гърба им останаха планината Сел и Медйна, пред тях се намираше ровът, а от другата страна на рова бе врагът. За свой заместник в Медйна Пратеникът на Аллāху теāля (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) остави отново Хазрети Ибн-и Умм-и Мектūм. Жените и децата бяха настанени в укрепени къщи. В три хилядната ислямска войска имаше само тридесет и шест конници. Знамената бяха връчени на Зейд бин Хāрисе и Саад бин Убāде (*радиял-лāху анхум*).¹⁷¹ Шатрата от кожа на Расūлюллах (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) бе опъната в полите на планината Сел.

Сподвижниците, които пак щяха да проявят невиджан героизъм, започнаха да следят внимателно действията на врага. По едно време Хазрети Омер дойде при любимия ни Пейгамбер и му каза: „О, Пратенико на Аллах! Чух, че юдеите от рода Курайзā са нарушили договора и се готвели да воюват с нас.“ Това съобщение бе неочаквано за Султана на световите, но той рече: **„Хасбунал-лāху ве ни'мел векйл – Достатъчен ни е Аллах! Колко прекрасен Довереник е Той!“** Натъжи се много. Ислямската войска остана между два огъня. На север и запад се намираха езичниците, а на югозапад – юдеите.

Пратеникът на Аллāху теāля (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) изпрати Хазрети Зубейр бин Аввāм в крепостта на юдеите от рода Курайзā, за да разузнае положението. След като се върна, той разказа следното: „О, Пратенико на Аллах! Видях ги да си поправят и заздравяват крепостта, да правят военни упражнения и маневри. Също така си събираха и животните.“ Тогава Любимият на Аллāху теāля изпрати при курайзите Саад бин Муāз, Саад бин Убāде, Хаввāt бин Джубейр, Амр бин Авф и Абдуллах бин Равāха (*радиял-лāху анхум*), за да ги наставляват и да подновят договора.¹⁷²

Петимата сподвижници отидоха в крепостта на курайзите и ги наставляваха, но наставленията им се оказаха безполезни. Юдеите започнаха да ги обиждат: „Вие ни направихте нещастни и безпомощни, като изселихте нашите братя от рода Нāдир. Какъв е този Мухаммед? Между нас няма никакъв договор. Дали сме обет да го нападнем заедно и да го убием. Несъмнено ще помогнем на нашите братя!“ Това бяха последните им думи.

Хазрети Саад бин Муāз и приятелите му се върнаха и съобщиха по завоалиран начин положението на Расūлюллах (*саллял-лāху алейхи ве селлем*). Пейгамберът ни (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) им каза: **„Запазете това в тайна! Кажете само на онези, които знаят, защото войната се състои от предпазливост и измама!“**¹⁷³

Разположените от едната страна на рова сподвижници чакаха Пратеника на Аллāху теāля (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) и неговата команда. След малко Султанът на вселената пристигна при тях и произнесе думите: **„Аллāху екбер! Аллāху екбер!“** Последваха възгласите на славните сподвижници. Възвелича-

¹⁷¹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 67

¹⁷² Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 460

¹⁷³ Бухāрй, „*Джихād*“, 157; Ебū Дāvūd, „*Джихād*“, 101; Тирмизй, „*Джихād*“, 5; Ибни Мāдже, „*Джихād*“, 28; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 126

вайки името на Всевишния Аллах, мюсюлманите всяха страх в сърцата на намиращите се от другата страна на рова езичници, многобройни като пясък. Чувайки техните възгласи, те си казаха: „Сигурно Мухаммед и сподвижниците му получиша радостна вест.“

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), обръщайки се към сподвижниците си, им предаде следната радостна вест: „**О, мюсюлмани! Радвайте се, Всевишният Аллах ви благовести с победа и помощ!**“ Славните сподвижници бяха участвали в много походи, участваха и в битките при Бедр и Ухуд. И всеки път, с позволението на Всевишния Аллах и благодарение на берекета на молитвите на Пратеника на Аллāху теāлā, успяваха да разгромят огромната по численост и снаряжение езическа войска. За тях не съществуваша никакви препятствия и непреодолими трудности, щом ги оглавяваше най-скъпото творение на Аллāху теāлā. Времето бе много студено, измъчваше ги страшен глад. Много от тях, включително и Султанът на вселената прикрепиха камъни на стомасите си. А врагът отсреща бе многоброен като пясък. Но за славните сподвижници числеността на врага и трудностите не бяха от значение. Всевишният Аллах за тях бе достатъчен. Колко прекрасен Довереник бе Той. На Него се отдадоха. На Него се уповаха.

Водачите на курайшите и вождовете на дошлите с тях племена, преди да предприемат общо настъпление, започнаха да обикалят около рова и да търсят място, откъдето да преминат. Обходиха го от единия край до другия. Накрая спряха до едно място, което в бързината бе останало неизкопано и решиха, че мястото е подходящо за атакуване. Движещите се след своите водачи езичници, поглеждайки ту рова, ту славните сподвижници, си казваха: „Кълнем се, че това не е дело на арабите. Със сигурност ги е посъветвал онзи персиец.“

Курайшките водачи, посочвайки на бойците си тясното място, казаха: „Кой ще може да прескочи рова и да мине от другата страна.“ Петима конници престъпиха напред. Те щяха да минат от другата страна и да се сражават поотделно с мюсюлманите. Славните сподвижници и езичниците следяха с любопитство действията на петимата конници. Конниците се отдръпнаха назад, за да се засият. След това, обръщайки главите на конете си към тясното място на рова, се устремиха натам. Стремително движещите се породисти коне успяха с един скок да минат от другата страна на рова. Много други конници се опитаха да ги последват, но опитите им бяха неуспешни. Сред прескочилите рова бе и излъчващият страхопочитание Амр бин Абдѹд, който бе облечен целия в броня. Амр се провикна към муджāхидите: „Да излезе напред този, който иска да се сражава с мен!“

Хазрети Али отиде при любимия ни Пейгамбер и поиска разрешение за двубой с Амр, но дори не бе облечен в броня. Сподвижниците го гледаха с благородна завист. Султанът на световите сваля благословената си броня и я сложи на Хазрети Али. След това го опасва с меч си и сваляйки благословената си чалма, я уви на неговата глава. След всичко това, той отправи следната ду'ā: „**О, Аллах мой! В битката при Бедр падна като шехїд чичовият ми син Убейде, а в битката при Ухуд – чичо ми Хамза. До мен остана моят брат и чичов син Али. Опази го и го дари с помощта си. Не ме оставяй сам!**“ Сподвижниците казаха: „Āмин!“

Хазрети Али, сред молитви и текбър, се придвижи напред пеша и застана пред стоящия като страшилище Амр бин Абд. Покритият изцяло в броня Амр не можа да го познае и го попита кой е. Хазрети Али му отговори: „Аз съм Али бин Ебү Тāлиб.“ Амр, преструвайки се, че му е жал за него, му каза: „О, сине на брат ми. Баща ти беше мой приятел и затова не искам да проливам кръвта ти. Не може ли някой от чичовците ти да излезе срещу мен?“ Но Хазрети Али, изричайки: „О, Амр! Кълна се в Аллах, аз искам да пролея кръвта ти, но не е ли редно и двамата да бъдем в равностойно положение? А и не приляга ли това на достойнството на храбреците? Аз съм на земята, а ти си върху коня.“, го предизвика на двубой.

Чувството на храброст надделя и Амр веднага слезе от коня си, отсече краката му и с ярост застана пред Хазрети Али. Когато се опита да го нападне, Лъвът на Аллāху теāля му каза: „О, Амр! Чух, че си се заклел, преди да се биеш с някого от Курайш, да изпълниш едно от две негови желания. Истина ли е?“ „Истина е.“ отговори Амр. Тогава Хазрети Али рече: „Първото ми желание е да повярваш във Всевишния Аллах и Неговия Пратеник и да станеш мюсюлманин.“ Амр се ядоса и каза: „Не ми трябва това. Отмини го!“ Хазрети Али продължи: „Второто ми желание е да се откажеш от сражението и да се върнеш в Мекка. Защото, ако Пратеникът на Аллāху теāля извоюва победа над врага, ти с тази твоя постъпка ще си му помогнал.“ Ядосаният Амр отвърна: „Отмини и това! Заклех се, че докато не отмъстя, няма да си сложа парфюм. Ако имаш друго желание, кажи!“ Хазрети Али рече: „О, враже на Всевишния Аллах! Вече не остана нищо друго, освен да се сражавам с теб!“

Амр, смеейки се на думите му, каза: „Много чудно! И през ум не ми е минавало, че в Арабия е съществувал такъв храбрец, който би дръзнал да излезе срещу мен. О, сине на брат ми! Кълна се, че не искам да те убивам, защото баща ти беше мой приятел. Аз исках пред себе си хора от първенците на Курайш, като Ебү Бекр и Омер.“ Хазрети Али каза: „И така да е, но аз излязох тук, за да те убия!“ Тези негови думи вбесиха Амр. Той вдигна меча си и го стовари върху Хазрети Али, но очакващият удара Али (*радияллāху анх*) светкавично скочи настрана и посрещна удара с щита си. Ала Амр много такива щитовете бе направил на парчета. Дори и най-здравите не издържаха на неговите удари. И този път се случи същото. Щитът на Хазрети Али стана на парчета и мечът го одраска по главата. На свой ред Хазрети Али вдигна Зулфиқяра си и изричайки: „О, Аллах!“, го стовари върху врата на Амр. Главата му, заедно с шлема, изхвъркна. Възгласите на сподвижниците: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ запълниха пространството. От страна на врага се понесоха викове и ридания. Молбата на Султана на пейгамберите бе приета. Чудовището Амр бе проснат на земята, от тялото му шуртеше кръв. Приятелите на Амр, които разчитаха най-много на него, виждайки го проснат на земята, веднага се нахвърлиха върху Хазрети Али. Сподвижниците ги видяха и изтичаха натат. Зубейр ибн Аввām (*радияллāху анх*) рани Неуфел бин Абдуллах и го събори в рова, заедно с коня му. Хазрети Али слезе в рова и разполови тялото му на две. Останалите едвам избягаха обратно през рова. Главнокомандващият на курайшите още в самото начало на битката изпадна в дълбоко отчаяние.

Начинът на военните действия вече бе ясен. Ровът възпрепятстваше заставането на двете войски един срещу друг. Започнаха да се обстрелват със стре-

ли, но тези действия само удължаваха битката. Езичниците разбраха, че по този начин няма да могат да удържат победа и решиха да предприемат настъпление по цялото протежение на рова. Огромната вражеска войска от десет хиляди души полагаше усилия да премине рова, но трихилядната славна ислямска войска ги пресрещаше със стрели и камъни. Тази борба продължи до вечерта.

През нощта Пратеникът на Аллāху теāля (*саллаллāху алейхи ве селлем*) постави охрана на различни места на рова. А самият той дежуреше на най-тесното място. В Медйна отправи патрул от петстотин души и им заповяда да произнасят на висок глас текбър по улиците. По такъв начин евентуалната опасност щеше да се предотврати навреме, жените и децата щяха да бъдат предпазени.

Юдеите от Курайзā пък, изпращайки Хуйей бин Ахтаб при езичниците, поискаха подкрепление от две хиляди души за внезапно нощно нападение. Щяха да нападнат останалите без защита жени и деца. Но патрулирането на муджāхидите и техните възгласи всяха голям страх в сърцата им и те, отдръпвайки се в укрепленията си, зачакаха удобния момент. От време на време на малки групички се опитваха да влязат в Медйна.

Една вечер един от първенците на рода Курайзā на име Газзāl с отряд от десет души успя да се добере до къщата, където се намираше лелята на Пейгамбера ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) Хазрети Сафийе. Вътре имаше жени и деца. Нямаше нито едно оръжие, с което да се отбраняват. Юдеите започнаха първо да обстрелват със стрели къщата, след това се опитаха да влязат вътре. Един от тях успя да влезе във вътрешния двор и започна да се оглежда наоколо и да търси достъп до къщата. През това време смелата леля на любимия ни Пейгамбер предупреди жените да не шумят и слизайки долу, отиде до вратата. Уви около главата си един тюлбент, за да изглежда като мъж, взе една тояга и един нож. След това бавно отвори вратата, приближи се откъм гърба на юдея и стовари с всички сили тоягата на главата му. Без да губи време уби падналият на земята юдей. След това хвърли главата му на намиращите се отвън юдеи, които продължаваха да пускат стрели. Юдеите, виждайки до краката си отрязаната глава на техния приятел, бяха обхванати от ужас и започнаха да бягат. Бягаха и си говориха: „А бяха ни казали, че в домовете на мюсюлманите не са останали мъже, че всички са излезли да се бият!“¹⁷⁴

На сутринта военните действия продължиха с всички сила. Султанът на световите, обръщайки се към сподвижниците си с думите: **„Кълна се във Всевишния Аллах, в Чиято Длан е съществуването ми, трудностите, с които се сблъскваме, несъмнено ще свършат и вие ще постигнете спокойствие!“**, ги посъветва да търпят и им съобщи, че победата ще е на вярващите. При тази радостна вест сподвижниците забравиха и глада, и трудностите. Продължиха да се отбраняват с всички сили. Не позволиха на нито един езичник да премине рова. Сподвижникът Хазрети Саад бин Муāз се сражаваше много храбро и по време на сражението бе ранен от стрелата на Хиббāн бин Кайс бин Арака. Стрелата попадна в артерията му и той загуби много кръв. Раненият Хазрети Саад, виждайки как намиращите се около него хора се мъчат да спрат кръвотечението, разбра, че състоянието му е сериозно и се помоли: „О, Господи! Ако ще продължи стълкновението с курайшитe – остави ме жив. Защото от нищо

¹⁷⁴ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 463

друго не изпитвам такова голямо удоволствие, каквото изпитвам от сражение-то с езичниците, измъчващи своя Пратеник и опровергаващи неговото дело. Ако сражението е към своя край, позволи ми да умра като шехїд. Не взимай душата ми, докато не видя участи на Бенї Курайзѐ!“ Молитвата на Хазрети Саад бе приета и кръвотечението спря.

Двуличниците, намиращи се в редиците на ислямската войска, като Абдуллах бин Убей действаха много бавно и не се доближаваха към челните редици. Правеха всичко, за да разтърсят муджѐхидите душевно. Стараеха се да всеят смут, казвайки: „Мухаммед ви обещава богатствата на цезаря и хосроя, но сега сме се затворили в този ров и от страх дори по нужда не можем да отидем. Аллах и Неговият Пратеник ни обещават само измама!“ А когато се оказваха на тясно, напускаха местата си под претекст, че домовете им могат да бъдат нападнати от врага. Тези действия на лицемерите представляваха отделен проблем за мюсюлманите.

Стремящите се да постигнат победа езичници използваша всичките си сили, но срещаха геройска съпротива от страна на храбрите сподвижници. Най-много шумуваха тесния проход. Любимият ни Пейгамбер не се отделяше оттам и насърчаваше сподвижниците си и те оказваха невиджана съпротива. По едно време езичниците съсредоточиха стрелбата си на едно място. Това място бе шатрата на Султана на световете.

Расулюллах (*салилѐллаху алейхи ве селлем*) бе облечен в броня. На главата му имаше шлем. Стоеше изправен пред шатрата си и даваше заповеди на сподвижниците. Езичниците понякога съсредоточаваха силите си върху най-слабо защитеното място на мюсюлманите. Благословените сподвижници, пристигайки веднага на това място и сражавайки се с всички сили, успяваха да ги отблъснат. Битката бе толкова жестока, че муджѐхидите нямаха време дори да се оглеждат. В този ден започналото рано сутринта сражение продължи до късно вечерта. При настъпване на времето за всеки един намаз благословените сподвижници казваха: „О, Расулюллах! Не можахме да изпълним намаза.“, а той с огромна тъга им отвръщаше: **„Кѐлна се в Аллах, и аз не можах да изпълня.“** Късно вечерта с мощна атака успяха да отблъснат езичниците и да ги разпръснат. Разпръснатите се езичници не успяха да се съберат и се отдръпнаха в лагера си, за да пренощуват. А муджѐхидите се насочиха към шатрата на любимия ни Пейгамбер. Изпратеният като милост за световете Пратеник на Аллах (*салилѐллаху алейхи ве селлем*) бе много огорчен от това, че мюсюлманите пропуснаха молитвите намаз, не се съдържа и прокле езичниците, което не бе обичайно за него, казвайки: **„Както те възпрепятстваха изпълняването на намазите ни, занимавайки ни до залез слънце, така Всевишният Аллах да напълни домовете, стомасите и гробовете им с огън.“** Пратеникът на Аллаху теѐля (*салилѐллаху алейхи ве селлем*) и мюсюлманите първо отслужиха (наваксаха) пропуснатите обеден, следобеден и вечерен намаз, след това изпълниха и нощния намаз.

След тези сражения езичниците разбраха, че през деня е невъзможно да победят мюсюлманите и затова решиха да организират и нощни нападения. Предполагаха, че по този начин ще удържат окончателна победа над тях. Веднага заедно с юдеите от Курайзѐ преминаха към изпълнение на взетото решение. Езичниците разпределиха бойците си на групи и започнаха да нападат,

редувайки се. Тези техни нападения продължиха с дни. Славните сподвижници, начело с любимия ни Пейгамбер, въпреки глада, безсънието и умората продължаваха да се отбраняват. Не позволиха на нито един вражески боец да премине рова. Тази битка бе по-страшна, по-жестока и по-трудна от всички други предишни битки.

Гладът настигна и курайшите. Конете и камилите им започнаха да измират, защото по земята нямаше и стръкче суха трева. Командирът на езичниците изпрати един отряд под командването на Дирър бин Хаттаб при юдеите от Курайз, за да ги осигурят с продукти. Юдеите, които жертваха всичко за неверниците, веднага натовариха двадесет камили с жито, ечемик, фурми и слама за животните и им ги предадоха. На връщане отрядът на Дирър, в близост до Куба, срещна една група мюсюлмани. Мюсюлманите веднага нападнаха курайшите. Състоя се кърваво сражение, в резултат на което езичниците се разбягаха, а натоварените им камили бяха предадени на Пратеника на Аллаху теалля (*салляллаху алейхи ве селлем*). Тези мюсюлмани бяха удостоени с много ду'а.¹⁷⁵

Султанът на вселената, в продължилата около месец битка, бе много загрижен за своите сподвижници, които се намираха в изключително тежко състояние, бе по-състрадателен към тях и от техните бащи. Виждащият свръхчовешките им усилия Пратеник на Аллах (*салляллаху алейхи ве селлем*), опирайки благословеното си чело в земята, се молеше за тях: „О, Аллах мой! Ти, Който помагаш на изпадналите в трудно положение! Ти, Който приемаш молбите на нуждаещите се и отчаяните! Несъмнено виждаш моето състояние и състоянието на Есхаба ми. О, Господарю! Разгроми неверниците! Всея сред тях разединение! Дари ни с победа!“ През последните дни любимият ни Пейгамбер повтаряше често тази своя молба.

Измъчените от глада езичници полагаха огромни усилия, за да унищожат колкото се може по-скоро мюсюлманите. В една нощ, когато сражението продължаваше с цялата си ярост, в сърцето на един от вражеската армия се появи любов към исляма. Това бе Нуайм бин Месуд от гатафанците. Той отиде при любимия ни Пейгамбер и каза: „О, Расулаллах! Дойдох, за да потвърдя, че Аллаху теалля е един единствен и че ти си истинския пратеник. Хамд на Аллаху теалля, че ме дари с честта да стана мюсюлманин! Досега воювах срещу вас, а отсега нататък ще воювам против неверниците. Готов съм да изпълнявам това, което ми заповядва. О, Пратенико на Аллах! Племето ми дори не знае, че съм станал мюсюлманин.“ Пейгамберът ни (*салляллаху алейхи ве селлем*) му каза: „Ще можеш ли да отидеш при тези неверници, да всееш раздор сред тях и да ги разединиш?“ „О, Пратенико на Аллах! С помощта на Всевишния Аллах ще го направя. Но позволено ли ми е да говоря, каквото си искам?“ попита Нуайм. Любимият ни Пейгамбер отговори: „Войната е измама, можеш да казваш, каквото си искаш.“

И Хазрети Нуайм бин Месуд, отивайки първо при юдеите от рода Курайз, каза: „Знаете колко ви обичам. Това, което ще ви кажа, да си остане между нас, никой да не го знае.“ Юдеите се заклеха да не казват на никого. И Хазрети Нуайм продължи: „Делото на този човек (на Пратеника на Аллаху теалля) несъм-

¹⁷⁵ Вăкидй, ел-Мегăзй, I, 467

нено е зло. Знаете какво стори с рода Нәдир и рода Кайнука. Всички вие видяхте как той ги изсели от родните им места. Сега племената Курайш и Гатафан са дошли да се сражават с мюсюлманите и вие ги подкрепяте. Сражаваме се вече дни наред, но все още не сме постигнали никакъв резултат. Ако продължи така, обсадата ще се проточи. Имотите, жените, децата на тези племена не са тук, както вашите, и това не е тяхната страна. Ако в тази битка успеят да победят, ще съберат трофеите и ще си отидат. А ако бъдат победени, ще си заминат, а вас ще ви оставят тук. Но вие няма да можете да се справите с мюсюлманите. В момента битката показва, че победата ще е на страната на мюсюлманите. Ако се случи така, както предполагам, мюсюлманите няма да ви оставят живи. Затова трябва бързо да предприемем някакви мерки.“¹⁷⁶

Слушащите го с голямо вълнение и боязън юдеи останаха много доволни от приятелското отношение на Хазрети Нуайм и му казаха: „Кажете ни какво да правим?“ Очакващият този въпрос Хазрети Нуайм каза: „Не се сражавайте с мюсюлманите, докато не вземете за заложници някои от големците на племената Курайш и Гатафан. Докато заложниците са при вас, те не биха могли да избягат и да напуснат бойното поле.“ Юдеите се съгласиха с него, благодариха му и му оказаха гостоприемство.

След това Хазрети Нуайм отиде в лагера на курайшите. Обръщайки се към техните водачи, каза: „Знаете враждебността ми към Мухаммед и колко много ви обичам. Мой дълг е да ви съобщя нещо, което съм научил, но трябва да се закълнете, че няма да го кажете на никого.“ Те се заклеха. Тогава Хазрети Нуайм им каза: „Да знаете, че юдеите от Курайз са разкайвали, че са се съюзили с вас, и изпратили следното съобщение до Мухаммед: „Да вземем заложници от големците на Курайш и Гатафан, с цел да ги обезглавим и после да ги предадем на вас. После да се съюзим с вас и да ги унищожим докрай. В замяна да простите на нашите братя от рода Нәдир и да ги върнете по родните им места.“ И Мухаммед е приел техните искания. Ако юдеите поискат от вас заложници, не им давайте, защото ще ги убият всичките. Внимавайте, да не чуе никой!“ Курайшите благодариха за това важно съобщение и му оказаха уважение.

После Хазрети Нуайм отиде при племето Гатафан и им каза същото.

След един ден водачът на Курайш изпрати съобщение до рода Курайз: „Положението ни се усложни. Студено е, животните ни измират. Тази вечер да се подготвим добре и утре заедно да ги нападнем.“ Но юдеите им казаха: „Ние в събота не се сражаваме. А и за да се сражаваме заедно с вас, трябва да ни дадете заложници от вашите големци. Ако обсадата се проточи и вие се приберете по родните си места, ще ни оставите на Мухаммед. А като ни дадете заложници, то тогава не бихте могли да ни изоставите.“ Когато командирът на курайшите узна за това, каза: „Нуайм бин Месūd ни е казал истината.“ и им изпрати отново следното съобщение: „Никого няма да ви дадем заложник. Ако утре се сражавате с нас, ще е добре, ако ли не, то тогава ние ще се приберем в родината си и вие ще си останете с Мухаммед и неговите сподвижници!“

¹⁷⁶ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 228; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 481; Кеттāнй, *ет-Тератйбу'л-Идāриййе*, I, 543

Юдеите от Курайзā, приемайки за истина думите на Хазрети Нуайм, казаха: „Тогава, при това положение, ние не бихме се сражавали заедно с вас срещу мюсюлманите.“ Страхът се загнезди в сърцата и на двете страни.¹⁷⁷

Джебрāил (*aleyхисселѝм*), явявайки се, съобщи на Пейгамбера ни (*саллял-лāху алейхи ве селлем*), че Всевишният Аллах ще унищожи езичниците, изпращайки им ураган. Султанът на вселената застана на колене, и вдигайки благословените си ръце, благодари на Всевишния Аллах: „**О, Аллах мой! Благодаря Ти за милостта към мен и моите сподвижници!**“ След това съобщи радостната вест и на сподвижниците си.

Бе събота вечер. Пълен мрак покри навсякъде. Последва страшен студ, след което се появи и много силен вятър. Ето как Хазрети Хузейфе бин Йемāн описва тази нощ:

„В тази нощ беше толкова тъмно, че дотогава такава тъмна нощ не бяхме виждали. Започна да духа страшен вятър с шум, наподобяващ гръмотевица. През това време Пейгамберът ни (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) ни съобщи, че езичниците са изпаднали в страх и паника и са се появили разногласия сред тях. От жестокия студ, от глада и от ужаса на нощта не можехме да се изправим на крака, бяхме се завили и чакахме без да мръднем.

Пратеникът на Аллāху теāлѝ (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) започна да изпълнява намāз и след като прекара част от нощта в изпълнение на намāз, се обърна към нас и каза: „**Има ли някой от вас, който ще отиде при езичниците и ще разузнае положението? Ще помоля Аллāху теāлѝ този, който ми донесе новини от тях, да бъде мой приятел в Дженнета.**“ Намиращите се там не можах да се изправят на крака от жестокия студ и страшния глад. После Пратеникът на Аллах (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) се приближи към мен. Аз бях клекнал и се свил от студа и глада. Расūлюллах (*саллял-лāху алейхи ве селлем*), докосвайки ме, попита: „**Кой си ти?**“ Отговорих му: „Аз съм Хузейфе, о, Пратенико на Аллах!“ Каза ми: „**Отиди да видиш какво прави това племе! До завръщането си при мен не хвърляй камъни по тях, не пускай стрелите си, и не ги удряй с копие и меч! До завръщането си при мен ти няма да почувстваш нито студ, нито горещина, няма да бъдеш пленен и измъчван.**“

Взех си меч и лъка и се приготвих да тръгна. Пратеникът на Аллāху теāлѝ (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) се помоли за мен: „**О, Аллах мой! Пази го отпред и отзад, отдясно и отляво, отгоре и отдолу!**“

Тръгнах към езичниците. Като че ли се движех в хамам. Кълна се в Аллāху теāлѝ, не чувствах нито страх, нито студ, нито пък никакво настръхване. Накрая стигнах до лагера им. Командирът и големците им бяха наклали огън в един окоп и се топлеха. Ебӯ Суфян казваше: „Трябва да си отидем оттук.“ Веднага ми мина през ума да го убия точно там. Извадих една стрела от колчана си и го поставих на лъка. Искях да го убия, възползвайки се от светлината на огъня. Когато вече бях готов да стрелям, си спомних думите на Пратеника на Аллāху теāлѝ (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) и се отказах. След това намерих смелост и доближавайки се до езичниците, седнах до огъня. Силният вятър и невидимата армия на Всевишния Аллах (мелѝкетата) не им даваха спокойст-

¹⁷⁷ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 228; Вāкидѝ, *ел-Мегāзѝ*, I, 481

вие: падаха им съдовете, угасваше им огъня и светлината, шатрите падаха върху главите им. По едно време командващият езическата армия Ебӯ Суфян се изправи и каза: „Внимавайте, сред вас може да се намират шпиони, всеки от вас да погледне човека до себе си! Всеки да се хване за намиращия се до него!“ Ебӯ Суфян като че ли предусещаше проникването на непознат човек сред тях. Веднага хванах ръцете на намиращите се от двете ми страни мъже и ги запитах преди тях за имената им. По този начин им попречих да ме разпознаят.

Накрая Ебӯ Суфян се обърна към войската си със следните думи: „О, курайши! Това място е много неподходящо за оставане. Конете и камилите започнаха да измират. Виждате какво ни сполетя от вятъра. Веднага си тръгнете! Ето аз си тръгвам!“ и се качи на камилата си. Езичниците, сломени и отпаднали, се събраха и тръгнаха към Мекка. Над тях се сипеха пясък и дребни камъни.¹⁷⁸

След като си заминаха, аз се отправих към Пратеника на Аллах (*саллялълāху алейхи ве селлем*). По средата на пътя пред мен се появиха около двадесет конници с бели чалми (меляикетата). Казаха ми: „Съобщи на Расӯлюллах, че Всевишният Аллах съсипа врага.“ Когато се върнах при Пейгамбера ни (*саллялълāху алейхи ве селлем*) го заварих да изпълнява намāз върху един килим. Още със завръщането си, аз си възвърнах предишното състояние – започнах да треперя и зъзна от студ. След приключване на намāза Расӯл (*алейхисселām*) ме попита какви вести съм му донесъл. Съобщих му за печалното състояние на езичниците и за тяхното отстъпление. Той (*саллялълāху алейхи ве селлем*) много се зарадва и се усмихна. Не бяхме спали дни наред. Любимият ни Пейгамбер ме извика при себе си и ме загърна с единия край на килима си. И така прекарахме нощта. На зазоряване Расӯлюллах ме събуди. От войската на езичниците нямаше и следа.“ Ужасният вихър продължи чак до пристигането им в Мекка, а след тях се носеха възгласите „Аллāху екбер!“

След бягството на курайшите, и присъединилите се към тях езически племена напуснаха Медйна и потърнаха в мъкмата на голямото поражение, което нямаше да забравят. През това време Султанът на вселената и неговите славни сподвижници се прекланяха доземи в суджӯд в знак на благодарност към Аллāху теāлā. С възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ муджāхидите се отправиха към озарената Медйна. За миг улиците на Медйна се напълниха с деца, излезли да посрещнат любимия ни Пейгамбер и благословените си бащи, чичовци, вуйчовци, братя. Расӯлюллах (*саллялълāху алейхи ве селлем*) им отвърщаше с усмивка...

В битката при рова бяха станали шехїди шестима мюсюлмани. По повод на тази битка Всевишният Аллах в āйетите казва, меāl:

„Аллāху теāлā върна неверниците с тяхната ярост. Те не получиха никакво благо, никаква победа (по време на войната при окопа). Аллāху теāлā (с меляикетата и вятъра) бе достатъчен за (да постигнат победа) вярващите в сражението. Силата на Аллāху теāлā стига за всичко. Прави каквото пожелае“ (сӯра Ахзāб:25)

¹⁷⁸ Вāкидї, ел-Мегāзї, I, 489

„О, вярващи, помнете богатата на Аллāху теāлā към вас, когато (в битката при окопа) ви нападнаха войски, а Ние пратихме срещу им вятър и войски (меляикета), които не видяхте.“ (сūra Ахзāб:9)

След тази битка любимият ни Пейгамбер каза: **„Вече е ваш ред! От сега нататък Курайш няма да посмее да ви нападне.“**

Юдеите от Бенй Курайзā

След завръщането си в сияйната Медйна, Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) отиде в дома на майка ни Хазрети Āише. Свали оръжието и бронята си и се изкъпа, защото благословеното му тяло бе прашно. В този момент дойде един въоръжен конник в броня, приел образа на Хазрети Дихйе. Този конник бе Джебрāил (*алейхисселām*). Той предаде на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) следната заповед: „О, Пратенико на Аллах, Всевишният Аллах ти заповядва веднага да се насочиш срещу племето Курайзā!“ Султанът на вселената повика Хазрети Билял и му нареди да съобщи на сподвижниците следното: **„О, сподвижници мои! Станете и се качете на конете и камилите си! Подчиняващите се да изпълнят следобедния намāз в земята на племето Курайзā!“**

Любимият на Аллāху теāлā (*алейхисселām*) веднага облече бронята си, препаса меча, сложи шлема на благословената си глава и щита на благословения си гръб и взе копие то си. След това се качи на коня си и отивайки при сподвижниците, връчи на Хазрети Али знамето на ислямската войска и го изпрати напред с един отряд от муджāхиди в крепостта на курайзите. За свой заместник, както винаги, остави Абдуллах бин Умми Мектūм (*радияллāху анх*).¹⁷⁹

Славните сподвижници, обкръжавайки любимия ни Пейгамбер, тръгнаха от Медйна с възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ По пътя се срещнаха с хората от рода Ганм, които ги чакаха въоръжени. Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) ги попита: **„Срещнахте ли по пътя някого?“** Отговориха му: „О, Пратенико на Аллах! Срещнахме Дихйе-и Келбй. Беше се качил върху едно бяло муле. Върху мулето имаше копринено кадифе.“ Любимият ни Пейгамбер им каза: **„Това е Джебрāил. Той бе изпратен при Бенй Курайзā, за да разтърси крепостите им и да всее страх в сърцата им.“** Докато ислямската войска стигне до крепостта на курайзите, числеността ѝ достигна три хиляди души.

Хазрети Али заби знамето на ислямската войска на входа на крепостта. Виждайки това, курайзите започнаха да използват оскърбителни думи по адрес на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*). Хазрети Али отиде при Расūл (*алейхисселām*) и му обясни положението. Когато Пророкът (*салляллāху алейхи ве селлем*) пристигна там с три хилядната си войска, проявявайки милост, призова юдеите да приемат исляма. Обаче те не приеха. **„Тогава излезте от крепостта и се предайте, като се подчините на заповедта на Аллāху теāлā и на Неговия Пратеник!“** заповяда той (*салляллāху алейхи ве сел-*

¹⁷⁹ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 234; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 497; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 74; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, III, 436

лем), но те отказаха. Тогава се обърна към водача на стрелците Хазрети Саад бин Ебӯ Ваккās и му каза: „**О, Саад! Придвижи се напред и стреляй!**“ Хазрети Саад и другите стрелци започнаха да обстрелват крепостта. Курайзите им отвърнаха със стрели и камъни и сражението започна.

Тези изменници, предали Мухаммед (*aleyhisselām*) в най-тежките му времена и отрекли неговата религия поради завист, сега не намираха смелост дори да излязат от крепостта и да се бият открито.

Обсадата продължаваше. Лицемерите, намиращи се сред мюсюлманите, изпращаха тайно на курайзите следните съобщения: „Не се предавайте! Ако искат да си заминете от Медйна, не приемайте! Ако решите да се сражавате, ние ще ви помагаме с каквото можем. А ако ви накарат да напуснете Медйна, и ние ще дойдем с вас.“ Тези техни думи окуражиха курайзите и те продължиха да се отбраняват. Мина около месец от обсадата, но обещаната помощ от двупличниците не пристигна. Курайзите започнаха да се страхуват и поискаха да се договорят с мюсюлманите.

На преговори с Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) отиде Неббāш бин Кайс. Каза му: „О, Мухаммед! Молим те да се отнасяш с нас така, както постъпи с рода Нāдир. Да са твои имотите и оръжията ни. Само не ни убивай. Разреши ни да напуснем родната си земя заедно с децата и жените ни. Позволи на всяко семейство да вземе със себе си само необходимото.“ Султанът на световите не прие предложението му. Тогава Неббāш каза: „Отказваме се от вещите. Само не ни убивайте и позволете да отведем жените и децата си.“ Но любимият ни Пейгамбер отвърна: **“Не! Нямаме друг изход, освен безусловно да ми се подчините и да се предадете!”** Юдеят Неббāш се върна в крепостта съсипан и предаде на племето си думите на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Курайзите потънаха в дълбока мъка и отчаяние.¹⁸⁰

Един от лидерите им на име Кааб бин Есад остана принуден да направи следното признание и предложи следното: „О, племе! Виждате каква беда ни е сполетяла. При това положение, аз ви предлагам три неща. Можете да изберете едното от тях и да действате според него. Първото от тях е, да се подчиним на този човек и да потвърдим пророчеството му. Кълна се в Аллах, на всички ни е известно, че той е изпратен от Всевишния Аллах и неговите качества са описани в нашите писания. Ако му повярваме, ние, нашите деца, жени и имоти ще бъдат спасени. Единствената причина, която ни кара да не му се подчиним, е завистта, която изпитваме към арабите, и това, че той не е от синовете Израилови. Но това го знае само Аллах. Хайде да му се подчиним!“ Всички юдеи му се противопоставиха и казаха: „Не, не можем да приемем това и не можем да се подчиним на някой, който не е от нас.“

Тогава Кааб направи второто си предложение: „Всички да убием жените и децата си, и когато не остане никой след нас, да нападнем мюсюлманите и да се сражаваме до смърт.“ Юдеите не приеха и това предложение.

Накрая направи и третото си предложение: „Тази вечер е събота вечер, каза той. Мюсюлманите, знаейки, че в тази нощ няма да се сражаваме, ще са непредпазливи. Да извадим мечове и всички заедно да излезем от тази врата. С та-

¹⁸⁰ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 460

кова внезапно нападение може и да ги победим.“ Юдеите не приеха и това предложение, казвайки: „Ние не можем да нарушим забраната за работа в събота.“ Само братята Есйд и Са’лебе и синът на вуйчо им – Есад прие първото предложение и станаха мюсюлмани. Излязоха от крепостта и се присъединиха към Есхăб-и кирăм (сподвижниците).¹⁸¹

Юдеите дълго време спореха помежду си. Накрая се предадоха и помолиха Пейгамбера ни (*саллялăху алейхи ве селлем*) да определи някой, който да даде тяхната присъда. Той им каза: „Изберете си за съдия, когото си искате от моите сподвижници.“ Те отвърнаха: „Ще сме съгласни с присъдата на Саад бин Муăз.“ Любимият ни Пейгамбер прие тяхното искане и заповяда да доведат Хазрети Саад бин Муăз.

Саад бин Муăз (*радиялăху анх*) в битката при рова получи много тежка рана и го лекуваха в една шатра, намираща се в джамията на Расўлюллах. След избирането му за съдия, той бе отнесен на носилка в крепостта на племето Курайзă. По пътя Хазрети Саад си говореше: „Кълна се в Аллăху теăля, няма да слушам упрека на нито един от упрекващите.“ Когато пристигнаха при любимия ни Пейгамбер, го свалиха от носилката. Султанът на пратениците му каза: **„О, Саад! Тези приеха да се предадат според твоята присъда. Хайде, съобщи ми тяхната присъда!“** Саад (*радиялăху анх*) отвърна: „Нека душата ми да бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Несъмнено Аллăху теăля и Неговият Пратеник са по-достойни за даването на присъда.“ Но Расўл (*aleyхисселăм*) му каза: **„Всвишният Аллах е заповядал ти да ги отсъдиш.“** Хазрети Саад взе от юдеите категорична дума, че ще приемат неговата присъда. И двете страни зачакаха с нетърпение присъдата му. Благословеният Саад (*радиялăху анх*) произнесе следната велика присъда, показваща неговата величественост и слава: „Моята присъда е, всички мъже да бъдат убити. Жените и децата им да бъдат взети в плен, а имотите им да бъдат разделени между мюсюлманите!“¹⁸²

Юдеите бяха изумени, защото и в техните писания наказанието за угнетителите бе същото. Там се казваше: „Когато отидеш да воюваш в един град, призови противника към мир. Ако се съгласят и си отворят вратите, намиращите се там, да ти платят налог и да ти служат. Но ако решат да воюват, ги обкръжи. Ако, с благоволенieto на Аллăху теăля, ги победиш, убий всичките им мъже. А жените, децата и имотите им вземи като военна плячка.“

Присъдата, отсъдена от Хазрети Саад бе сходна с божията присъда. Султанът на световите го поздрави и изказа одобрението си със следните думи: **„Ти отсъди с присъда, сходна на присъдата на Всвишния Аллах, написана над седемте небеса, в Левх-и махфўз.“**

Юдеите не можаха да възразят на тази присъда, която бе отбелязана в техните писания. Събраха всичките им мъже, завързаха ги и ги доведоха на мястото за изпълнение на присъдата. Жените, децата и имотите бяха разпределени между сподвижниците.

¹⁸¹ Ибн Хишăм, *ес-Сйре*, II, 235; Вăкидй, *ел-Мегăзй*, II, 501; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, III, 439

¹⁸² Ибн Саад, *ет-Табакăт*, II, 75; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, VI, 294

По този начин Медйна бе изчистена от това племе, което нанасяше удари в гърба на мюсюлманите в най-трудните за тях моменти, нарушаваше сключените договори и се стремеше да убие Пратеника на Аллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) от самото му детство.

Сподвижниците, щастливи и спокойни, се отправиха към озарената Медйна...

Една от пленничките бе удостоена с честта да приеме исляма. Любимият ни Пейгамбер много се зарадва на нейната постъпка и за да зарадва и нея, и за да се издигне на много висока степен в Дженнета, я прие за своя съпруга. Тази жена бе майка ни Хазрети Райхāне.¹⁸³

Хазрети Саад бин Муāз стана шехїд

Саад бин Муāз (*радияллāху анх*) бе върнат в шатрата си. Раната му се възпали и състоянието му се усложни. Любимият ни Пейгамбер, отивайки при него, го прегърна и каза: „**О, Аллах мой! Саад в името на Твоето задоволство се сражава по Твоя път и потвърди Твоя Пратеник. Дари го с леснина!**“ Хазрети Саад бин Муāз, като чу тези благословени думи на Предводителя на пейгамберите, си отвори очите и прошепна: „О, Пратенико на Аллах! Приветствам ви и ви почитам. Свидетелствам, че вие сте пратеник на Аллāху теāлā.“ След това роднините на Хазрети Саад бин Муāз го отнесоха в дома на рода Абдулешхел. През нощта състоянието му се влоши. Джебрāил (*aleyхисселām*), идвайки при Султана на световите, каза: „О, Пратенико на Аллах! Кой е починалият тази вечер от твоето общество, чиято смърт бе съобщена сред мелйикетата.“ Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) веднага попита за състоянието на Хазрети Саад бин Муāз. Отговориха му, че е отнесен в дома си. Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), заедно с някои от сподвижниците си, тръгна към дома на Саад (*радияллāху анх*). Толкова бързо вървеше, че сподвижниците казаха: „Уморихме се, о, Пратенико на Аллах!“ Пейгамберът ни (*aleyхисселām*) им отвърна: „**Мелйикетата ни изпревариха при смъртта на Ханзала, ще ни изпреварят и при смъртта на Саад. Няма да стигнем преди тях.**“ Пристигайки в дома на Саад (*радияллāху анх*), го завари мъртъв. Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) застана пред тялото му и каза: „**О, Ебū Амр! Ти беше най-добрият от вождовете. Аллāху теāлā да те дари с блаженство, изобилие и с най-прекрасната награда! Ти изпълни дадената на Аллāху теāлā дума. И Аллāху теāлā ще те възнагради с обещаното.**“ През това време майката на Хазрети Саад бин Муāз, плачейки, редеше следните стихове:¹⁸⁴

„Как ли ще издържи,
ох, горко на майката!
Търпение се иска,
плача над сполетяното.“

¹⁸³ Ибн Хишām, *ес-Сїре*, II, 245; Вāкидї, *ел-Мегāзї*, II, 519; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 75

¹⁸⁴ Ибн Хишām, *ес-Сїре*, II, 250

Еслем бин Хāрис (*радияллāху анх*) разказва следното: „Пратеникът на Аллāху теāля дойде в дома на Саад бин Муāз. Ние чакахме на вратата. Той влезе вътре и закрачи с широки крачки. И ние тръгнахме след него. Направи ни знак да спрем, и ние спряхме и се върнахме назад. Вътре, освен трупа на Саад, нямаше никой. Расūлюллах постоя малко и излезе навън. Бях любопитен и го попитах: „О, Пратенико на Аллах! Каква е причината да вървите с такива широки крачки.“ Каза ми: **„Не съм присъствал на такова голямо събиране (беше пълно с мелйикета). Едно от мелйикетата ме взе върху крилото си и само така успях да седна.“** След това каза: **„Наслаждавай се на благословиите, о, Ебӯ Амр! Наслаждавай се на благословиите, о, Ебӯ Амр! Наслаждавай се на благословиите, о, Ебӯ Амр!“**

Неговата смърт натъжи много Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) и сподвижниците. Плакаха много. На погребението му се събраха всички сподвижници. Любимият ни Пейгамбер изпълни погребалния намаз и участва в носенето на тялото му. Сподвижниците, носещи тялото на Хазрети Саад бин Муāз, казаха: „О, Пратенико на Аллах! Не сме носели такова леко тяло.“ Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) им отвърна: **„Мелйикетата слязоха. Те го носят.“**

А на злословещите двуличници, които присмивайки се, казваха: „Колко е лек!“ Пейгамберът ни рече: **„Седемдесет хиляди мелйикета слязоха на погребението на Саад. Досега на земята не са слизали толкова много мелйикета.“**

Ебӯ Сайд-ил Худрй предава от дядо си следното: „Аз бях един от тези, които копаха гроба на Саад бин Муāз. Когато започнахме да копаем гроба му, от него се разнесе аромат на мускус.“ А Шурāхбил бин Хасене каза: „При погребението на Саад бин Муāз един човек беше взел пръст от гроба му. Когато я занесе вкъщи, тя се превърна в мускус.“ При спускането на тялото му в гроба, любимият ни Пейгамбер клекна пред гроба, благословените му очи се напълниха със сълзи, хвана благословената си брада и с много тъга каза: **„Заради смъртта на Саад бин Муāз Аршът потрепери.“**

Веднъж на Пейгамбера ни (*алейхиссалāту vessелām*) бе подарена много скъпа дреха. Сподвижниците много я харесаха, но той (*салляллāху алейхи ве селлем*) им каза: **„Кърпите на Саад бин Муāз в Дженнета са по-красиви от тази дреха.“**

През петата година от Хиджра се случиха следните важни събития: Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) излезе на поход с войска от хиляда души срещу племената, живеещи в Думет-ул-Джендел, които безпокояха пътуващите за Шам пътници и заплашваха Медйна. Племената чуха за пристигането на ислямската войска и избягаха. Мюсюлманите останаха тук няколко дни, след което се върнаха в Медйна.¹⁸⁵

През месец зилкāде Любимият на Аллāху теāля се ожени за Зейнеб бинти Джахш (*радияллāху анхā*).¹⁸⁶ През тази година бе низпослан āйетът, повеляващ покриването на жената и на мюсюлманските жени бе заповядано да се покри-

¹⁸⁵ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 403; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 62

¹⁸⁶ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, III, 42

ват.¹⁸⁷ През тази година двуличниците наклеветиха майка ни Хазрети Ёише и някои от мюсюлманите повярваха на тази клевета. Всевишният Аллах низпосла знамения, разкриващи невинността ѝ и Хазрети Ёише бе възхвалена.¹⁸⁸ Племето Музейне, живеещо в близост до Медйна, изпращайки няколко човека, прие исляма и се причисли към мухаджирите.¹⁸⁹ През тази година имаше земетресение и лунно затъмнение. Хаджът стана задължителен (фарз).

МИРНИЯТ ДОГОВОР ХУДЕЙБИЙЕ

След битката при рова част от околните племена признаха мощта на Ислямската държава. Разбраха, че мирното съжителство с мюсюлманите и приемането на исляма щеше да бъде най-удачно за тях. Някои от тях, отивайки при Пейгамбера ни (*саллялълāху алейхи ве селлем*), бяха удостоени с честта да приемат исляма.

Султанът на вселената организира групи от сподвижниците си и ги изпрати да призват околните племена към исляма. При някои от племената отиде лично. Едни племена, като Дүмет-ул-Джендел, приеха наставленията им и станаха мюсюлмани, а други племена, като Гатафан и Лихйāн, нямаха смелост да се срещнат с ислямската войска, уплашиха се и избягаха.

През шестата година от Хиджра имаше голяма суша, не падна нито една капка дъжд. Растителността изсъхна и не поникна нито едно стръкче трева. Хората и животните бяха застигнати от глад. В един от петъците на месец рамазāн, мюсюлманите, обръщайки се към Пейгамбера ни (*саллялълāху алейхи ве селлем*), го помолиха: „О, Пратенико на Аллах! Отправете молба към Всевишния Аллах да ни дари с дъжд!“ Расўлюллах (*саллялълāху алейхи ве селлем*) излезе заедно със сподвижниците си наред пустинята и без да чете езāн и кāмет изпълни два рекята намāз. След това облече на обратно връхната си дреха и произнесе текбйр. После вдигна благословените си ръце толкова високо, колкото да се виждат подмишниците му, и започна да се моли: „**О, Аллах мой! Дари ни с дъжд!**“..“, а сподвижниците казваха: „Ёмйн! Ёмйн!“

Небето бе ясно, не се виждаха никакви облаци. Но по време на молитвата на Султана на световите (*саллялълāху алейхи ве селлем*) започна да духа лек вятър и небето се покри с облаци. Започна да вали слаб дъжд. Пратеникът на Аллāху теāлй (*саллялълāху алейхи ве селлем*) се помоли: „**О, Аллах мой! Този дъжд да се лее като из ведро и да е полезен за нас!**“ и започна да вали като из ведро.

Пейгамберът ни (*саллялълāху алейхи ве селлем*) и сподвижниците му се намокриха. Докато се върнат по домовете си, навсякъде се образуваха езера. Газеха из водата. Дъждът продължаваше да се лее. И така до следващия петък. На следващия петък, по време на петъчния намāз, сподвижниците казаха: „О, Расўляллах! Къщите ни започнаха да се срутват и животните ни да се давят. Помоли се на Всевишния Аллах дъждът да спре!“ Любимият ни Пейгамбер се

¹⁸⁷ Бухāрй, „Тевхйд“, 22; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, III, 42

¹⁸⁸ Бухāрй, „Мегāзй“, 34; Муслим, „Тевбе“, 68; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 194; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 431

¹⁸⁹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 291

усмихна и вдигайки благословените си ръце, отправи следната ду'а: „**О, Господарю! Изпрати този дъжд на полята, на местата, където никнат дървета, на долините!**“ и в този момент леещият се в продължение на една седмица дъжд спря и започна да вали само на местата, споменати в отправената от Пратеника на Аллāху теāлй (*саллаллāху алейхи ве селлем*) ду'а.

В шестата година от Хиджра, месец зилкāде, Любимият на Аллāху теāлй видя в съня си как той и неговите сподвижници влизат в Мекка, извършват тавāф около Кяабе, част от сподвижниците му се подстригват късо, а друга част си бръснат главите. Когато разказа съня си на мюсюлманите, те много се зарадваха. За пръв път след преселението им в Медйна, щяха да отидат по родните си места, в Мекка, там, където са се родили и расли, местата, пълни с приятни и горчиви за тях спомени. Щяха да посетят свещеното Кяабе, към което се обръщаха пет пъти на ден по време на намāз и за което копнееха, и да извършат тавāф, около него. След получаване на приятната вест на любимия ни Пейгамбер: „**Несъмнено ще влезете в Свещената джамия!**“, сподвижниците започнаха да се приготвят.

В първия понеделник на месец зилкāде Пратеникът на Аллāху теāлй (*саллаллāху алейхи ве селлем*), след като приключи приготовленията, остави Хазрети Абдуллах бин Умм-и Мектūм за свой заместник в Медйна, качи се на камилата си Кусвā и заедно с хиляда и четиристотинте си сподвижници се сбогуваха с оставащото в Медйна население. Възнамерявайки извършване на поклонение умра, тръгнаха за свещения град Мекка. Със себе си взеха мечовете си и седемдесет камили, предназначени за пренасяне в жертва. Двеста от сподвижниците бяха на коне. В групата имаше и четири жени. Едната от тях бе благословената и целомъдрена съпруга на любимия ни Пейгамбер – Умму Селеме.

Когато пристигнаха в местността Зул Хулейфе облякоха ихрām и изпълниха обедния намāз. След това белязаха ушите на камилите, които щяха да бъдат пренесени в жертва и вързаха въжета на вратовете им. Начело на животните бе поставен Нāджийе бин Джундуб Еслемй (*радияллāху анх*) и няколко помощника. Аббāд бин Бишр (*радияллāху анх*), с двадесет конници, бе изпратен на разузнаване. Бушр бин Суфян (*радияллāху анх*) пък бе изпратен като вестonosец в Мекка.¹⁹⁰

Любимият ни Пейгамбер и храбрите му сподвижници, облечени в бяло, започнаха да отправят хамд на Всевишния Аллах и да се молят: „**Леббейк! Аллāхумме Леббейк! Леббейк! Лй шерйке леке Леббейк! Иннел хамде венни'мете леке велмулке лй шерйке лек!**“ Земята и небето кънтяха от техните мощни възгласи. Зу'л-Хулейфе сякаш засия! Всички се вълнуваха и с ентузиазъм тръгнаха към Мекка, за да стигнат час по скоро.

По пътя Хазрети Омер и Саад бин Убāде (*радияллāху анхум*) се приближиха към Любимия на Аллāху теāлй (*саллаллāху алейхи ве селлем*) и му изтъкнаха опасенията си, казвайки: „О, Расūляллах! Невъоръжени ли ще отидем срещу тези, които се намират във война с вас? Безпокоим се курайшите да не ви нападнат и да ви навредят...“ Слънцето на двата свята им каза: „**Аз възнамерих да извърша умра. В това състояние не искам да нося оръжие.**”

¹⁹⁰ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 574; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 95

Пътуването минаваше спокойно. По пътя Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) се отбиваше при различни племена и ги призоваваше към исляма. Една част от тях не откликнаха на призива му, а друга – му изпратиха подаръци. По този начин изминаха половината път и стигнаха до местността Гадйрул-Ештāt. Тук изпратеният да извести мекканците Бушр бин Суфян (*радияллāху анх*), срещайки се с тях, се завърна и събщи на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) следното: „О, Пратенико на Аллāху теāлй! Курайшите се осведомили за вашето идване и угощавайки околните племена, ги помолиха за помощ. Изпратиха срещу вас отряд от двеста конници с разузнавателна цел. Околните племена приеха тяхната молба и се присъединиха към тях в местността Белдах. Концентрираха войските си на много места и се заклеха да не ви допуснат в Мекка.“

Това съобщение натъжи много Султана на световите и той каза: „**Курайшите са унищожени! Без това войната ги е свършила. Нима курайшските езичници вярват, че притежават някаква сила? Кълна се в Аллāху теāлй, че докато Той не стори тази религия, за чието разпространение ме е изпратил, да надделее и да доминира, и докато главата ми не се отдели от тялото ми, няма да страня от това да воювам с тях!**“

След това, обръщайки се към героичните си сподвижници, ги попита за техните иджихāди*. Обрекните се с цялата си същност на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) сподвижници казаха: „Всевишният Аллах и Неговият Пратеник знаят най-добре. Нека душата ни бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Нашата цел е извършване на тавāф около Бейтуллах (дома на Аллāху теāлй). Не сме дошли тук, за да се сражаваме или да убиваме някого. Но ако решат да ни попречат да посетим Кяабе, то тогава несъмнено ще се сражаваме с тях и ще постигнем целта си.“

Любимият ни Пейгамбер остана доволен от решителността на сподвижниците и каза: „**Тогава с името на Всевишния Аллах напред!**“ Сподвижниците обградиха Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и произнасяйки: „Леббейк! Аллāхумме Леббейк!...“ и с възгласите: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!...“ закряха към Мекка.

Един ден Хазрети Билял Хабешй, изпълнявайки призива езāн с прекрасния си и завладяващ сърцата глас, призова мюсюлманите към обедния намāз. През това време там пристигна един курайшки отряд от двеста конници и заставайки между Мекка и сподвижниците, се приготви за нападение. Въпреки това Султанът на световите и великите му сподвижници започнаха да изпълняват обедния намāз. Любимият ни Пейгамбер и застаналите зад него хиляда и петстотин мюсюлмани, тяхната неподвижност по време на къям, навеждането им за рукӯ, представляваха една впечатляваща картина, заслужаваща да се види. А навежданията на всички заедно до земята (в суджӯд) наподобяваше навеждането и изправянето на една внушителна планина.

Тяхното смирение пред Аллāху теāлй, докосвайки земята с благословените си чела, породя в сърцата на някои от курайшските конници любов към исляма. След приключване на намāза, сподвижниците чува командирът на курайшските конници да казва: „Ако ги бяхме нападнали, възползвайки се от това тяхно положение, щяхме да убием повечето от тях. Защо не ги нападнахме, докато изпълняваха намāз?“ , а след това, изричайки: „Но не се притеснявайте!

Намāзът за тях е по-скъп от душите и от децата им, така че те ще изпълнят още намāз.“, съобщи на приятелите си, че този път няма да изпуснат удобния случай.

Всевишният Аллах уведоми Своя Любим за техните намерения, посредством Джебрāил (*алейхисселām*). В низпосланото знамение се казва, меāl:

„(О, Любими Мой!) **Когато си сред вярващите** (срещу врага) **и ще им водиш** (на сподвижниците) **намāза** (раздели ги на две групи), **нека с теб стои** (изпълнява намāз) **едната група** (а другата да стои срещу врага). **Да вземат своите оръжия. И когато онези, които кланят намāз с теб, изпълнят един рекят** (без да осъществят дела, развалящи намāза) **да застанат срещу врага. После нека дойде групата, която още не е кланяла, и да откланя втория рекят с теб, и те да вземат броните и оръжията си.** (Да изпълнят тешеххуд с теб. Когато ти дадеш селям, те, без да дадат селям, да отидат срещу врага. Тогава първо да дойдат кланялите първия рекят и самостоятелно да отслужат още един и да дадат селям. После наново да дойдат кланялите втория рекят с имама, да изпълнят още един и привършвайки намāза да дадат селям.) **Неверниците желаят да нехаєте за своите оръжия и вещи, та да се нахвърлят срещу вас изведнъж. И не е прегрешение за вас, ако дъждът ви причини неприятност или сте болни, да положите оръжията си. Въпреки това, вземете всички предпазни мерки. Няма съмнение в това, че Аллāху теālй пригответи за неверниците унизително мъчение.**“ (сӯра Нисā: 102)

Когато Хазрети Билял изпълни призива езāн за следобедния намāз курайшките конници, заставайки отново между Мекка и сподвижниците, се приготвиха за нападение. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и сподвижниците изпълниха следобедния намāз така, както им бе повелено в свещения āйет.

Езичниците бяха изумени от предпазливото им изпълнение. Всевишният Аллах вся в сърцата им страх и те не посмяха да предприемат никакви действия. Върнаха се в Мекка, за да известят за случилото се. А Пратеникът на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*) и сподвижниците му тръгнаха към местността Худейбийе.

Когато стигнаха до границите на свещената Мекка, камилата Кусвā на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), без никаква видима причина, коленичи на земята. Помъчиха се да я изправят, но тя не стана от мястото си. Във връзка с това Султанът на вселената каза: „**Тя няма такъв нрав да се снишава. Аллāху теālй, Който едно време задържа слона (на Ебрахе) от влизане в Мекка, сега задържа и Кусвā. Кълна се в Аллāху теālй, в Чиято Длан е съществуването ми, че каквото поискат от мен Курайш -от нещата, забранени за вършене в Харам (като водене на война и проливане на кръв) - без съмнение аз ще го приема!**“

След това пак се помъчиха да изправят Кусвā. Тя скочи и без да премине границите на Харам, спря в местността Худейбийе, намираща се точно на границата. Мюсюлманите пренощуваха на това място, където наличието на вода бе много малко.

Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) нареди шатрата му да бъде издигната извън пределите на Мекка. Тук започнаха да чакат. Молитвите намāз, след настъпване на определеното за всеки намāз време, изпълняваха в преде-

лите на Мекка. Водата от кладенците се изчерпа. Освен в ибрика на любимия ни Пейгамбер, не остана никаква вода. Даже за пиене нямаше. Намиращите се в трудно положение сподвижници казаха: „Нека душите ни бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Нямаме никаква вода, освен водата във вашия ибрик. Свършено е с нас.“

Султанът на вселената ги успокои, казвайки: „**Докато аз съм сред вас, няма да погинете.**“ Изрече: „**Бисмиллях.**“ и сложи благословената си ръка върху ибрика. След това вдигна ръката си и когато им каза: „**Вземете!**“ – измежду благословените му пръсти започна да тече вода, като от чешма. Мюсюлманите пиха до насита, извършиха частично обредно умиване (абдест), напълниха всичките си мехове и напоиха конете и камилите си. Наблюдаващият ги с усмивка Пратеник на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*) отправи хамд към Всевишния Аллах.

Намиращият се в този ден на това място Хазрети Джāбир бин Абдуллах разказва: „Бяхме хиляда и петстотин човека. И сто хиляди да бяхме, водата щеше да стигне за всички ни.“

Бй'ату-р-ридвāн

В Худейбийе при любимия ни Пейгамбер дойде вождът на племето Хузāа – Будейл. С това племе мюсюлманите от дълго време се намираха в приятелски отношения. Будейл съобщи на Расūлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*), че курайшите, заедно с присъединилите се към тях съседни племена, са пристигнали в Худейбийе и са се заклели да се сражават до смърт. Султанът на вселената му каза: „**Ние не сме дошли тук да се сражаваме с никого, а сме дошли да извършим умра, да посетим Кяабе и да извършим тавāф. Но, ако някой ни попречи да посетим Кяабе-и Муаззама, с него ще се сражаваме. Несъмнено, войните са изтозили курайшите и са им донесли много загуби. Ако пожелаят, да им определя време за примирие и в този срок да са в безопасност. Да не застават между мен и другите племена, да ме оставят насаме с тях. Ако успея да надделея над тях и Аллāху теāлā ги дари с напътствие, то курайшите, ако пожелаят, също могат да станат мюсюлмани като тях. Ако не съумея да ги победя, както предполагат курайшите, то тогава ще се успокоят и силите им ще укрепнат. Ако Курайш не приеме моето предложение и иска сражение, то кълна се в Аллāху теāлā, в Чиято Длан е съществуването ми, в името на религията, за чистото разпространение полагам усилие, ще се сражавам с тях, докато загубя главата си. И тогава Всевишният Аллах, без никакво съмнение, ще изпълни обещанието си за помощ.**“

Вожда на племето Хузāа – Будейл се отправи към лагера на курайшите, за да им съобщи думите на Пейгамбера ни (*aleyхиссалāту vesselām*). Курайшите изслушаха Будейл и изпратиха един от видните си личности на име Урве бин Месūd за преговори. Урве съобщи за твърдото решение на курайшите да не допуснат никого до Мекка. Любимият на Аллāху теāлā му каза: „**О, Урве! Кажи ми в името на Аллах, може ли да се попречи на жертвоприношението на тези камили, на посещенията на Кяабе и извършването на тавāф?**“ и му каза същото, което каза и на вожда на племето Хузāа.

Урве слушаше любимия ни Пейгамбер и в същото време внимателно наблюдаваше действията на сподвижниците, тяхното поведение, уважението им един към друг и към Султана на световите. След като изслуша предложението на Пейгамбера (*салляллāху алейхи ве селлем*), Урве стана от мястото си и се отпрати към курайшите. Пристигайки при тях каза: „О, курайши! Знаете, че в качеството си на представител съм бил при много владетели като цезаря, негу-са, хосроя. Кълна се, досега не съм виждал към някой от владетелите да се оказва такова уважение и почит, като уважението и почитта на мюсюлманите към Мухаммед. Никой от сподвижниците му не започва да говори, без да поиска разрешение от него. Ако падне косъм от главата му – грабват го и го крият в пазвите си за бекет. При него разговарят тихо. От уважение към него, не могат да го погледнат право в лицето и свеждат очи. Като им направи някакъв знак или им заповяда нещо, те са готови да го изпълнят, дори да им коства живота.

О, курайши! Колкото и да се хващате за мечовете си, към каквито и средства да прибегнете, те не биха ви предали нито един негов косъм. Даже не биха дали възможност на някого да му навреди и да го докосне с ръка. Такова е положението. Помислете си добре. Мухаммед ни предлага разумно предложение, приемете го!“

Курайшите не приеха думите му и се отнесоха грубо с него.

Пратеникът на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*), след като не получи отговор от лагера на курайшите, изпрати Хазрети Хирāш бин Умеййе, за да им повтори предложенията. Езичниците се отнесоха много грубо с него. Заклаха камилата му и се нахвърлиха да го убият. Хирāш бин Умеййе (*радияллāху анх*) успя да се спаси и отивайки при любимия ни Пейгамбер, му разказа случилото се. Постъпката на езичниците разстрои много Любимия на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*).

В този момент от лагера на курайшите към Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) се приближаваше вождът на племето Ахāбиш – Хулейс. Този път езичниците изпратиха него. Любимият ни Пейгамбер, виждайки приближаващия се Хулейс, заповяда на сподвижниците си: **„Идващият към нас произхожда от племе, което почита жертвените животни, спазва заповедите на Аллāху теālй и прави ибāдет Нему. Пуснете предназначенията за жертвоприношение камили срещу него! Нека ги види!“** Сподвижниците пуснаха срещу него камилите и го посрещнаха с думите: „Леббейк! Аллāхумме Леббейк!“

Хулейс гледа дълго жертвените животни. Очите му се напълниха със сълзи. Не сдържайки се, каза: „Мюсюлманите възнамеряват само да посетят Кяабе и да извършат тавāф. Да им се попречи е безумие. Кълна се в Господаря на Кяабе, курайшите ще бъдат погубени заради тази тяхна неправилна постъпка.“ Чулият го Пратеник на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: **„Така е, о, братко от рода Кинāне.“** Хулейс, от срам не можа да се приближи към Султана на световите и да го погледне в лицето. Върна се в лагера на курайшите и открито им каза мнението си: „Постъпвате неправилно като им забранявате да посетят Кяабе.“ Курайшите още повече се изнервиха и го обвиниха в невежество. След него изпратиха Микраз бин Хафс, който бе известен с жестокостта си. И той, както другите представители, се върна със същия отговор.

Курайшите започнаха да се опасяват от внезапно нападение от страна на мюсюлманите.

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) не искаше да остави нещата недовършени и реши да изпрати при курайшите човек, който да е уважаван от тях. Този човек бе Хазрети Осмāн. Любимият ни Пейгамбер заръча на Осмāн бин Аффāн (*радияллāху анх*) следното: „**Предай им, че не сме дошли тук да се сражаваме с никого. Дошли сме само да посетим Кяабе и да извършим тавāф. Ще принесем в жертва камилите и ще се върнем. И ги призови към исляма!**“ Любимият на Всевишния му заръча още да зарадва и всички мюсюлмани, намиращи се в Мекка, с вестта, че градът в скоро време ще бъде превзет.¹⁹¹

Хазрети Осмāн отиде при курайшите и им предаде думите на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). Отговорът на курайшите бе същият. Позволиха само на него да направи тавāф на Бейтуллах, но Хазрети Осмāн отказа, казвайки им: „Няма да извърша тавāф дотогава, докато не го извърши Расūл (*алейхисселām*)!“

Курайшите се ядосаха много и го задържаха. Но мюсюлманите получиха грешната вест, че Хазрети Осмāн бе сторен шехїд. Когато Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) чу това, много се натъжи и рече: „**Ако това е истина, няма да си отидем отгук, докато не се бием с тях.**“ След това седна под дървото Семўра и казвайки: „**Аллāху теāлй повели да ми се закълнете във вярност!**“, призова сподвижниците да му се закълнат във вярност.

Сподвижниците, поставяйки ръката си върху неговата, му се врекоха, че ще се сражават до смърт. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), поставяйки едната си ръка върху другата, се врече и за Хазрети Осмāн. Любимият на Аллāху теāлй се зарадва много и каза на сподвижниците си: „**Никой от истински вреклите се под дървото няма да влезе в Джехеннема.**“ Тази клетва бе наречена „**Бй’ату-р-ридвāн**“.¹⁹²

Положилите клетва сподвижници извадиха мечове и зачакаха Расūл (*алейхисселām*) да им даде знак.

През това време хората на курайшите, които наблюдаваха лагера на мюсюлманите, видяха полагащите клетва сподвижници и тяхната подготовка. Веднага отидоха в лагера си и съобщиха случващото се.

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), за всеки случай през нощта поставяше стражи, които да пазят вярващите. Една нощ, след като бе задържан Хазрети Осмāн, петдесет езичници под командването на Микраз нападнаха мюсюлманите. Тази нощ дежуреха Мухаммед бин Меслеме (*радияллāху анх*) и приятелите му. След кратка борба всички неверници, с изключение на Микраз, който успя да избяга, бяха заловени. Пленниците бяха докарани пред Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Той (*салляллāху алейхи ве селлем*) заповяда да задържат част от тях, а останалите ги освободи. На следващата нощ

¹⁹¹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 97

¹⁹² Бухārї, „*Мегāзї*“, 19; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 59; Вāкидї, *ел-Мегāзї*, I, 279; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 97

езичниците отново се опитаха да нападнат и отново бяха заловени. Пейгамберът ни (*салиялляху алейхи ве селлем*) освободи и тях.

Спаси ме, о, Расуляллах!

Курайшите разбраха че мюсюлманите са готови за сражение и всеки момент могат да ги нападнат, и ги обзе страх. Нямаха друг изход, освен да се договорят. Затова веднага изпратиха няколко души, начело със Сухейл бин Амр, като им казаха: „Договорете се при условие тази година да не влизат в Мекка.“

Любимият ни Пейгамбер прие представителите на Курайш. Първото желание на представителите бе освобождаването на пленниците им, но Султанът на вселената им каза: „**Няма да ги освободя, докато не оставите задържаните в Мекка сподвижници!**“ Сухейл отвърна: „Постъпихте много съвестно и справедливо.“ и способства освобождаването на Хазрети Осман и задържаните преди него десетима сподвижници. След тяхното освобождаване бяха освободени и задържаните езичници.

След дълги разговори се стигна до сключване на примирието. Хазрети Али бе избран за писар. Любимият на Алляху теяля му заповяда: „**Пиши: „Бисмилляхиррахмāниррахīm“!**“ Сухейл веднага възрази: „Кълна се, аз не знам смисъла на думата Рахмāн. Напиши „Бисмике Алляхумме“! Иначе не бих пристъпил към примирие.“ В сключването на това примирие Пейгамберът ни (*салиялляху алейхи ве селлем*) виждаше много мъдрост и затова каза: „**И „Бисмике Алляхумме“ е добре.**“ и заповяда на Хазрети Али да го напише така. След това Расулюллах (*салиялляху алейхи ве селлем*) продължи: „**Този договор е съставен между Пратеника на Аллах Мухаммед и Сухейл бин Амр**“ Сухейл хвана ръката на Хазрети Али и обръщайки се към Пейгамбера ни (*салиялляху алейхи ве селлем*), каза: „Кълнем се, ако бяхме приели, че ти си Пратеник на Аллах, не бихме ти попечили да посетиш Кябе. Затова, вместо Пратеник на Аллах напиши Мухаммед син на Абдуллах!“ Расулюллах (*салиялляху алейхи ве селлем*), приемайки и това, каза: „**Кълна се в Аллах, вие и да ме отричате, аз без никакво съмнение съм Пратеник на Алляху теяля. Писането на моето име и името на баща ми не може да премахне моето пророчество. О, Али! Изтрий го и напиши Мухаммед бин Абдуллах!**“

Сподвижниците не бяха съгласни с изтриването на думата Пратеник на Аллах. Казаха: „О, Али! Напиши Мухаммед Пратеника на Аллах, иначе само мечта ще разреши отношенията ни!“ Тази защита на сподвижниците зарадва Пейгамбера ни (*салиялляху алейхи ве селлем*), но той им направи знак с благословената си ръка да замълчат. Когато заповяда на Хазрети Али да изтрие написаното, той му каза: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Не мога да изтрия това.“ Любимият ни Пейгамбер го помоли да му покаже мястото. След това взе написаното и изтривайки посоченото място с благословения си пръст, заповяда да напишат „син на Абдуллах“.

След това започнаха да пишат точките на договора:

1. Договорът важи десет години. В този срок военните действия между двете страни са преустановяват.

2. Тази година мюсюлманите няма да посетят Кябе. Посещението ще се състои през следващата година.

3. Идващите да посетят Кяабе ще останат в града три дни и няма да носят оръжие, освен мечовете, прибрани в ножниците.

4. Езичниците ще излязат от Кяабе и ще позволят на мюсюлманите да извършат свободно тавāф.

5. Ако някой от курайшите стане мюсюлманин и отиде в Медīна, без разрешението на неговия настойник, ще се върне, но ако някой от мюсюлманите премине на страната на курайшите, курайшите няма да го върнат. Тук Хазрети Омер попита: „О, Пратенико на Аллах! И това условие ли ще приемете?“ Любимият ни Пейгамбер, усмихвайки се, отговори: **„Да. Всевишният Аллах да отдалечи от нас тези, които отидат при тях!“**

6. Ако някой от сподвижниците пристигне в Мекка с намерение за хадж или умра, безопасността му ще бъде гарантирана.

7. Ще бъде гарантирана безопасността и на езичниците, които пътувайки към Шам, Египет и други места, се отбиват в Медīна.

8. Останалите арабски племена могат да минат под покровителството на която страна поискат. Те са свободни в своя избор.¹⁹³

Когато договорът бе готов и трябваше да се подпише, мюсюлманите забелязаха един човек, който, влачейки окованите си във вериги крака, се приближаваше към тях. Човекът се доближи до тях и се провикна: „Спасете ме!“ Представителят на курайшите Сухейл веднага скочи от мястото си и вземайки един бодлив клон, започна да го бие по лицето и главата. Човекът с всички усилия се добра до Расūлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) и го помоли: „Спаси ме, о, Пратенико на Аллах!“ Той бе окован във вериги от страна на баща си, защото бе приел исляма. Всеки ден бе подлаган на жестоки мъчения и принуждаван да се прекланя пред идолите. Възползвайки се от заминаването на езичниците в Худейбийе, той успя да скъса веригите, да излезе незабележимо от Мекка и да се добере до мюсюлманите. Този благословен човек бе Хазрети Ебў Джендел – синът на представителя на курайшите Сухейл.

Сухейл, посочвайки сина си, каза на Пратеника на Аллāху теāля (*саллялāху алейхи ве селлем*): „Съгласно договора това е първият човек, който трябва да ми го върнеш.“ Расūлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) и неговите сподвижници се разчустваха много. Всички с нетърпение очакваха отговора на любимия ни Пейгамбер. Той каза: **„Още не сме подписали договора.“** Но Сухейл, упорствайки, отвърна: „О, Мухаммед! Параграфите на договора бяха написани още преди синът ми да дойде тук. Ако не върнеш сина ми, няма да се подпиша под този договор.“

Пейгамберът ни (*алейхиссалāту vessелām*) му каза: **„Условията на договора да не засягат него, направи го от уважение към мен!“**, но езичниците не се съгласиха. И когато бащата започна да влачи Хазрети Ебў Джендел, той започна да вика: „О, Пратенико на Аллах! О, братя мюсюлмани! Нима, когато съм потърсил убежище при вас, ме връщате на езичниците? Нима намирате за

¹⁹³ Бухārй, „Мегāзй“, 35; Ебў Дāвўд, „Джихād“, 168; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 323; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 307; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 608; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 97-98

уместно да ме подлагат на ежедневни мъчения? О, Пратенико на Аллах! Нима ме връщате, за да ме отвърнат от моята религия?!..“

Сърцата на мюсюлманите се разкъсаха от тези негови молби. Започнаха да плачат. Очите на любимия ни Пейгамбер също се напълниха със сълзи. Отивайки при Сухейл, го помоли: „**Недей да постъпваш по този начин, не упорстввай! Прости му в мое име!**“¹⁹⁴, но той бе категоричен.

Тогава Расулulloх (*саллялляху алейхи ве селлем*), обръщайки се към Ебӯ Джендел, го утеши с думите: „**О, Ебӯ Джендел! Потърпи още малко! Потърпи това, на което те подлагат. Поискай възнаграждение за това от Алляху теяля! На теб и на другите слаби и самотни мюсюлмани като теб Алляху теяля непременно ще даде изход. Ние не можем да нарушим дадената дума. Не ни подобава.**“

Представителите на Курайш също се разчувстваха и не издържайки, казаха на любимия ни Пейгамбер: „О, Мухаммед! От уважение към теб ние го вземаме под свое покровителство. Няма да позволим на Сухейл да го измъчва.“ След тези техни думи Расулulloх (*саллялляху алейхи ве селлем*) и сподвижниците се поуспокоиха малко. (По-късно, след завоюването на Мекка Сухейл бин Амр, приемайки исляма, се включи в редиците на сподвижниците.)

Направиха две копия на договора и двете страни се подписаха, след което представителите на Курайш се върнаха в лагера си.¹⁹⁴ Радостта им бе голяма, защото според тях договорът бе в тяхна полза. Но всъщност не беше така. Този договор бе в полза на мюсюлманите и представляваше велика победа за тях, защото езичниците, преди всичко, признаха Ислямската държава. Освен това, безопасността на всеки един езичник, отиващ в Шам и Египет с търговска или с някаква друга цел, при отбиване в Медйна, щеше да бъде гарантирана. По този начин езичниците щяха да видят отблизо начина на живот на мюсюлманите, да бъдат възхитени от справедливостта на ислямската религия, от прекрасните отношения на мюсюлманите един към друг и да заобичат исляма. В резултат на това те щяха да приемат исляма и да се причислят към редиците на сподвижниците. И с този договор, който щеше да важи десет години, броят на мюсюлманите, а заедно с това и тяхната мощ щеше да са увеличи. Ислямът щеше да бъде разпространен навсякъде.

Петата точка на договора, която гласеше: „Ако някой от курайшите стане мюсюлманите и се подслони в Медйна, ще бъде върнат обратно...“ натъжи Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) и той каза: „**Всевишният Аллах непременно ще създаде изход за тях.**“

След подписването на договора Любимият на Алляху теяля каза на сподвижниците си: „**Станете и заколете животните си! След като си обръснете главите излезте от ихрām!**“ Пейгамберът ни (*aleyхиссаляту весселям*) първи пренесе в жертва животното си. След това бръснарят му Хазрети Хирāш бин Умеййе му обръсна главата. Есхāб-и кирām не позволиха да падне на земята нито един негов благословен косъм, разграбиха ги още във въздуха и ги съх-

¹⁹⁴ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 321; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 608; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VII, 405

раниха. Сподвижниците също пренесоха в жертва животните си, след което някои от тях си обръснаха главите, а някои се подстригаха.¹⁹⁵

В Худейбийе останаха около двадесет дни. След това потеглиха към Медина. По пътя Всевишният Аллах низпосла сѹра „Фетх“, с която благовести Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), че ще довърши Своего благо към него и ще го подкрепи.

След завръщането на Султана на вселената в сияйната Медина един човек на име Ебѹ Басїр от рода Сакїф на племето Курайш прие исляма. Разбирайки, че няма да може да живее сред езичниците, той отиде пеша в Медина. Съгласно договора той не можеше да остане в Медина и затова се установи в Йс, намиращ се на брега на Червено море.¹⁹⁶

Това място се намираще на търговския път, по който курайшите отиваха в Шам. След установяването на Хазрети Ебѹ Басїр на това място, мюсюлманите от Курайш започнаха да напускат Мекка и да се присъединяват към него. Първият от присъединилите се към него бе Хазрети Ебѹ Джендел. Броят им постепенно нарасна. Станаха петдесет, сто, двеста, триста души. Керванът на курайшите се движеше по този търговски път, водещ към Шам. Хазрети Ебѹ Басїр и присъединилите се към него мюсюлмани залавяха минаващите оттук курайши и ги призоваваха към исляма. С останалите се сражаваха и това постави Курайш в трудно положение.

Търговският път, водещ към Шам бе застрашен. Затова курайшите от Мекка изпратиха свои представители при Расѹлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Тези представители помолиха за отмяна на петата точка от договора. Любимият ни Пейгамбер прие тяхното искане. По този начин търговският път за Шам бе открит и мюсюлманите се преместиха в Медина при Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) и така постигнаха наградата за своето търпение.

ПИСМА, С КОИТО РАСѹЛЮЛЛАХ ПРИЗОВА КЪМ ИСЛЯМА

Писма, изпратени до различните владетели

След като се върна от Худейбийе изпратеният като милост за световите Пратеник на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) силно желаеше да разпространи исляма, да спаси хората от мъчението в Джехеннема и да им покаже пътя към вечното спасение. Поради тази причина възнамери да призове околните владетели към религията на Аллāху теāля. Призивът се осъществяваше посредством писмени послания, отправяни по най-отбраните сподвижници. Тези сподвижници се отличаваха с изключителната си красота и красноречие. Посланията, адресирани до различните владетели бяха доставени от следните сподвижници: Дихйе Келбї (*радияллāху анх*) достави писмото, адресирано до императора на Византия, Амр бин Умеййе (*радияллāху анх*) – до не-

¹⁹⁵ Бухārї, „Шурут“, 15; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 323

¹⁹⁶ Ибн Хишām, *ес-Сїре*, II, 324; Вāкидї, *ел-Мегāзї*, II, 625

гуса на Абисиния, Хāтиб бин Ебӯ Белтеа (*радияллāху анх*) – до управника на Египет, Сāлит бин Амр (*радияллāху анх*) – до владетеля на Йемāме, Шуджā бин Вехб (*радияллāху анх*) – до владетеля на Гассāн, Абдуллах бин Хузāфе (*радияллāху анх*) – до хосроя на Персия (Иран).¹⁹⁷

До всеки един от владетелите бе написано отделно писмо. Под текста на всяко едно от писмата Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), със сребърния си пръстен, на който в три реда бяха гравирани думите: „**Аллах – Расӯл – Мухаммед**“ („**Мухаммед – Пратеника на Аллах**“), постави своя печат. Всеки един от избраните сподвижници, на сутринта преди да се отправи към съответната страна, се събуди, знаейки езика на тази страна. Това бе едно от чудесата на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*).¹⁹⁸

Хазрети Амр бин Умеййе, който бе избран да отиде в Етиопия, щеше да поиска и разрешение от негуса Есхаме да върне в Медйна преселилите се там преди време мюсюлмани.

След недълго пътуване Амр бин Умеййе (*радияллāху анх*) пристигна в Абисиния и се яви пред негуса. Негусът слезе от трона си и с голямо уважение и любов взе писмото, целуна го, допря го до лицето и очите си, след което го отвори и нареди да го прочетат. В него пишеше:

„Бисмилляхиррахмāниррахйм!

От Мухаммед, Пратеника на Аллāху теāлй, до негуса Есхаме, владетеля на Хабаша.

Мир на този, който следва правия път! О, владетелю! Благополучие на теб и хамд на Аллāху теāлй, Който те е дарил със Своята благодат. Няма друг бог освен Него. Той е Мелик (единственият Владетел на вселената), Куддӯс (Който е чист и предпазен от грешки и всякакви други недостатъци), Селйām (Който предпазва Своите раби от всякакви опасности), Му’мин (Който дарява сигурност), ел-Мухеймин (Който наблюдава и пази всичко)!

Свидетелствам, че Йсā (*алейхисселйām*) е Негов дух и слово, което Всевишният Аллах е вдъхнал на непорочната, целомъдрената и отдалечената от земното Мерйем. Така тя забременя с Йсā (Исус). Аллāху теāлй го е създал със Своята сила така, както е създал Āдем (Адам).

О, владетелю! Призовавам те към вяра в Аллāху теāлй, Който няма съдружници. Призовавам те да правиш ибāдет Нему и да ми се подчиниш, и повярваш в нещата, които Аллāху теāлй ми низпосла, защото аз съм Неговият пратеник, натоварен да призовава хората към това.

Сега вече те призовах към необходимото и ти дадох съвета, който е достатъчен за щастие в земния и отвъдния живот. Приеми моите наставления!

Мир за онези, които са постигнали напътствието, намерили правия път!“

¹⁹⁷ Бухārй, „Тефсйр“, 4; „Мегāзи“, 77, 82, 84; „Илим“, 7; Муслим, „Джихāд“, 109; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 262; III, 441; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 607; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 43, 353; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 259; Хузай, *ет-Тахрйч*, 183-184; Кеттāнй, *ет-Тарайибу’л-Идāриййе*, I, 345-346

¹⁹⁸ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 15

Владетелят на Хабаша изслуша с голямо благоприличие и смирение писмото, веднага произнесе шехāда и стана мюсюлманин. След това рече: „Кълна се, той е очакваният от юдеите и християните пейгамбер. Пророкът, за чието идване ни благовестиха предишните пратеници. Ако имах възможност да отида при него, несъмнено щях да отида и да му слугувам.“ С голямо уважение постави писмото в една красива кутия и каза: „Докато това писмо е тук, доброто и изобилието няма да изчезнат от Хабаша.“¹⁹⁹

Заедно с това писмо Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) изпрати още едно писмо, в което поиска владетелът на Хабаша да върне преселилите се там преди време мюсюлмани. Негусът изпълни молбата му, изпрати Хазрети Умму Хайбѐ – благословената жена на любимия ни Пейгамбер и майка на мюсюлманите, и намиращите се там сподвижници с кораби в Медйна. Заедно с тях изпрати много подаръци и писмо до Любимия на Аллāху теāля, в което съобщаваше, че е приел исляма.

Писмото, адресирано до византийския император трябваше да достави извештанието от Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) Дихйѐ-и Келбѐ (*радияллāху анх*). Хазрети Дихйѐ трябваше да предаде писмото на владетеля на Гас-сāн – Хāрис, който се намираше в Бусра, а той да го изпрати до ромейския император Ираклий.

Дихйѐ-и Келбѐ (*радияллāху анх*) взе с голямо уважение писмото от любимия ни Пейгамбер, отиде в Бусра, срещна се с Хāрис и му разкри повода за идването си. Хāрис изпрати Хазрети Дихйѐ заедно с Адѐ бин Хāтем, който по това време все още не бе мюсюлманин, в Йерусалим, където в този момент се намираше Ираклий. Когато пристигна в Йерусалим и пожела да се види с императора, придворните му казаха: „Пред цезаря ще вървиш с наведена глава, а когато застанеш пред него ще му се поклониш доземи и докато не ти разреши, няма да се изправиш.“

Тези техни думи засегнаха дълбоко Хазрети Дихйѐ и той им каза: „Ние мюсюлманите не се прекланяме пред никого, освен пред Аллāху теāля. А и това не приляга на природата на човека.“ Придворните на цезаря казаха: „В такъв случай цезарят никога не би приел писмото ти и би те изгонил.“ Хазрети Дихйѐ им каза: „Нашият пейгамбер Мухаммед (*aleyхисселāм*) не позволява не само да му се прекланят, но и да направят лек поклон пред него. Отделя внимание на всеки, който иска да се види с него, та дори и роб да е. Приема го, изслушва го и му помага. Затова подчиняващите се нему са свободни, уважавани хора.“

Тогава един от слушащите му каза: „Щом не искаш да се поклониш на цезаря ще ти покажа един друг начин, по който писмото ще достигне до него. Пред двореца му има едно място, където всеки следобед излиза да се разхожда и да си почива. Там има един минбер. Цезарят не се оттегля на почивка преди да е прочел писмата, поставени върху този минбер. Сега отиди и сложи писмото си върху този минбер и изчакай навън. Той ще види писмото ти и ще нареди да те извикат. Тогава вече може да изпълниш възложената ти задача.“

¹⁹⁹ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 198; III, 441; Ибн Хишāм, *ес-Сйре*, I, 223; Бейхакѐ, *ес-Сунен*, II, 79; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 207-208

Хазрети Дихйе направи така, както му казаха. Остави писмото на посоченото място. Ираклий взе писмото и нареди да му доведат преводач, който да знае арабски език. Преводачът започна да чете писмото. Най-отгоре, в самото начало на писмото, пишеше: **„Бисмилляхиррахмā-ниррахй̄м! От Мухаммед, Пратеника на Аллāху теāля̄, до Ираклий, големеца на ромеите“** Тези думи не се понравиха на племенника на Ираклий – Йеннак. Той се ядоса много и така силно удари с юмрук преводача, че той се сгромоляса на земята и благословеното писмо падна от ръката му. Ираклий, обръщайки се към племенника си, го попита: „Защо направи така?“ Йеннак му отговори: „Не виждаш ли? Започнал е писмото със своето име, вместо с твоето и вместо да напише „императора на ромеите“ е написал „големеца на ромеите“. Защо не е написал „императора на ромеите“ и не е започнал с твоето име? Не, неговото писмо не би трябвало да се чете.“ Ираклий му отвърна: „Кълна се, ти или си много малоумен или си твърде луд. Не съм те познавал добре. Искаш да скъсаш и да изхвърлиш писмото още преди да съм го прочел, така ли? Кълна се в живота си, ако той е пратеник на Аллах, както твърди, тогава той има право да напише своето име преди моето и да ме нарече господар на ромеите. Аз съм само техен господар, не съм им владетел.“ и го изгони.

След това заповяда да доведат духовния водач на християните Ускѹф, който бе негов наставник. Нареди му да прочете писмото. Продължението на писмото бе следното:

„Мир за онези, които са постигнали напътствието, намерили правия път!“

(О, големеца на ромеите!) **Призовавам те към исляма. Приеми исляма, за да се спасиш. Приеми исляма и Аллāху теāля̄ ще удвои наградата ти. Ако откажеш, грехът на всички християни ще бъде върху теб. Кажй: „О, хора на Писанието (евреи и християни), елате към едно общо слово между нас и вас – да не служим на друг освен на Аллāху теāля̄ и да не Го съдружаваме с нищо, и едни от нас да не приемат други за господари, освен Аллāху теāля̄!“ А отвърнат ли се от това слово, кажете: „Засвидетелствайте. Ние сме мюсюлмани!“** (сѹра Āл-и Имрāн: 64)

Докато той четеше писмото, от челото на Ираклий се стичаше пот. Когато свърши, Ираклий каза: „Не съм виждал след времето на Сюлеймāн (Соломон) (*aleyхисселй̄м*) писмо, започващо с „Бисмилляхиррахмāнир-рахй̄м“ и се допита до Ускѹф. Той каза: „Кълна се, той е пророкът, за чието идване ни благовести-ха Мусā и Йсā (*aleyхимусселй̄м*). Ние и без това очаквахме неговото идване.“

Ираклий го попита: „Какво би ме препоръчал да направя?“ Ускѹф каза: „Да му се подчиниш и да приемеш неговата религия.“, но Ираклий му отговори: „Знам, но това не е по силите ми, защото ако го направя ще загубя трона си и ще ме убият.“ След това нареди да доведат Хазрети Дихйе и Адй бин Хāтем. Адй каза: „О, господарю! Този човек, който е от арабите, притежаващи камили, кози и овце, говори за някакво удивително събитие в тяхната страна.“ Ираклий, обръщайки се към Хазрети Дихйе, го попита: „Какво е това събитие?“ Дихйе (*радияллāху анх*) отговори: „Сред нас се появи един човек. Каза, че е пейгамбер. Някои му се подчиниха, а други – не. Между нас-вярващите и неверниците се води война.“

След този разговор Ираклий започна да събира сведения за Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). На управителя на Шам заповяда да намерят човек от неговия род и да му го доведат. В същото време изпрати и писмо до един свой приятел – учен от Рим, който знаеше езика иврит. В писмото, получено от учения, се казваше, че този човек е последният пейгамбер. Управителят на Шам пък срещна един търговски керван на курайшитите, начело с Ебӯ Суфян, който по това време все още не бе мюсюлманин. Попита ги дали са от племето на човека от Хиджаз и ги отведе при императора. Императорът, който в този момент се намираше в една църква в Йерусалим заедно с везира си, прие Ебӯ Суфян и намиращите се с него тридесетима курайши.

Ираклий заповяда да му доведат преводач. По негова заповед преводачът ги попита:

- Кой от вас е най-близък роднина на този човек, който твърди, че е пейгамбер?

Ебӯ Суфян каза:

- Аз съм му най-близък. Той е син на чичо ми.

След това Ираклий заповяда да приближат към него Ебӯ Суфян, а останалите да застанат зад него. В началото Ебӯ Суфян отговаряше неправилно, но след заплахата от страна на императора се уплаши и започна да говори истината. Между тях се проведе следният разговор:

- Какво е потеклото на този човек? – попита Ираклий.

- От най-благородното потекло е на времето – отговори Ебӯ Суфян.

- Друг от вас преди него претендирал ли е, че е пейгамбер?

- Не.

- Имало ли е владетел сред предците му?

- Не.

- Кои го следват – благородниците или слабите и беззащитните?

- Слабите, беззащитните, младежите и жените. Възрастните и благородните люде са много малко.

- Онези, които го следват, увеличават ли се или намаляват?

- Увеличават се.

- Има ли някой, който, след като е приел неговата религия, да се е отказал?

- Не.

- Някога лъгал ли е преди да започне да твърди, че е пейгамбер?

- Не.

- Имало ли е случай да не държи на думата си?

- Не, не е имало. Но в момента с него сме сключили договор и не знаем как ще постъпи.

- Какво ви заповядва той?

- Заповядва ни да служим само на Аллах, да не Го съдружаваме с нищо, забранява ни да се покланяме на идолите, на които са се покланяли нашите предци. Заповядва ни да отслужваме молитвата намāз, да бъдем справедливи, да помагаме на слабите, да се въздържаме от забраненото, да не нарушаваме дадената дума, да посещаваме роднините си.

След този разговор бе прочетено благословеното писмо на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Ираклий целуна писмото и го сложи върху очите си. В този момент ромеите започнаха да бърборят. Императорът заповяда да

изведат навън Ебӯ Суфян и намиращите се с него курайшки търговци. Ебӯ Суфян, който тогава все още не бе мюсюлманин, тук, заклевайки се, изказа убеждението си, че делото на любимия ни Пейгамбер ще възтържествува.

Хазрети Дихйе, заставайки пред императора, каза: „О, владетелю! При теб ме изпрати един човек (Хāрис) от Бусра, който е по-благодетелен от теб. Къла се в Аллāху теāлā, че човекът (т.е. Расūлюллах), който ме изпрати при него е по-благодетелен и от него, и от теб. Ти трябва да изслушаш смирено моите думи и да приемеш наставленията. Ако не ги приемеш, не би могъл да бъдеш справедлив.“

Ираклий му каза да продължи. Тогава Хазрети Дихйе каза: „Аз те призовавам към Всевишния Аллах, за Когото Йсā (*aleyхисселāм*) е кланял намāз. Призовавам те да повярваш в този неграмотен Пейгамбер, за чието идване е благовестил Мўсā (*aleyхисселāм*), а след това и Йсā (*aleyхисселāм*). Ако желаеш да спечелиш щастие както на този, така и в отвъдния свят, си ги представи. Иначе ще пропуснеш щастieto в отвъдния свят и ще останеш в безверие и съдружаване. Знай много добре, че твоят Господар Всевишният Аллах е Погубващият угнетителите и Промениящият благата.“

Ираклий отвърна: „Аз не оставям непрочетени писмата, достигащи до мен, и за всяко нещо, което не знам, се допитвам до учените. И това винаги ми е носело само добро. Дай ми време да помисля и да открия истината.“ После Ираклий извика Хазрети Дихйе при себе си и му каза: „Аз знам, че човекът, който те изпрати, е последният пейгамбер, за чието идване се провъзгласява в свещените писания и чието идване се очаква. Но, ако му се подчиня, страх ме е да не ме убият ромеите. Най-добре ще е да те изпратя при най-големия им учен Дагатър, когото уважават и ценят повече от мен. Ако той приеме тази религия, всички ромеи ще го последват. Тогава и аз ще им разкрия вярата си.“ След това Ираклий написа писмо до Дагатър и го изпрати по Хазрети Дихйе.

Хазрети Дихйе предаде на Дагатър и писмо от Пратеника на Аллāху теāлā (*салāллāху алейхи ве селлем*). Християнският учен, след като прочете писмата и узна за качествата на любимия ни Пейгамбер, каза, че несъмнено това е последният пратеник, за чието идване бе съобщено от Хазрети Мўсā и Хазрети Йсā, и прие исляма. Затвори се в дома си и три седмици не излезе да чете неделните си проповеди. Християните започнаха да викат: „Какво му е на Дагатър? Не излиза навън, откакто се среща с този арабин. Искаме Дагатър!“

Дагатър съблече черното си расо, облече бели дрехи, взе тоягата си и отиде в църквата. След като се събраха всички, той стана от мястото си и каза: „О, християни! Знайте, че ни е изпратено писмо от Ахмед (*aleyхисселāм*). Призовава ни към истинската религия. Аз без съмнение знам и вярвам, че той е истински пратеник на Аллāху теāлā.“ Чувайки тези думи, християните се нахвърлиха върху Дагатър и бийки го сториха шехйд.

Хазрети Дихйе се върна при Ираклий и му съобщи за случилото се. Той му каза: „Не ти ли казах, че за християните Дагатър е по-скъп от мен? Ако узнаят, ще ме убият като него.“

В „Сахйх“ на Бухāрй и в съобщението, предадено от Зухрй се казва: „Ираклий събра видните ромеи в двореца си в Хомс и заповяда да заключат вратите на двореца. Изкачи се на едно високо място и каза: „О, ромеи! Искате ли щастие, спокойствие и вечно господство. Искате ли да се подчините на думите на

Йсă (aleyхисселѣм)?“ Ромеите попитаха: „О, владетелю! Как да постигнем това?“ Ираклий каза: „О, ромеи! Събрал съм ви за нещо добро. Получих писмо от Хазрети Мухаммед. Призовава ме към исляма. Кълна се, той е пейгамберът, когото очаквахме, за когото се споменава в писанията ни и чиито признаци знаем. Да му се подчиним и да се спасим и в земния, и в отвъдния живот.“ Като чува това, всички започнаха да мърморят и злословят и да бягат към вратите, но те бяха залостени и не успяха да излязат. Ираклий, като видя тези техни действия, тази враждебност към исляма, се уплаши за живота си и каза: „О, ромеи! Казах ви това, за да проверя колко сте привързани към вашата религия. Видях с очите си привързаността ви и това ме зарадва.“ Като чува тези думи, ромеите му се поклониха доземи и след отварянето на вратите излязоха от двореца.²⁰⁰

Императорът извика Хазрети Дихйе, разказа му за случилото се и го отпрати в Медина с много подаръци и писмо до любимия ни Пейгамбер. Цезарят пожела да стане мюсюлманин, но от страх да не загуби живота и властта си, не прие исляма. В него пишеше:

„До Мухаммед, благовестения от Йсă (aleyхисселѣм), Пратеник на Аллăху теăлѣ, от цезаря на Византия!

Изпратеният от вас човек дойде при мен с писмото ви. Аз свидетелствам, че вие сте истинки пратеник на Аллах. Всъщност ние открихме вашите качества в Инджил и Йсă (aleyхисселѣм) ни беше известил за вас. Призовах ромеите към вашата религия, но те не приеха. Ако бяха ме послушали, несъмнено за тях щеше да е добре. Колко много желая да съм до вас, да ви слугувам, да мия краката ви.“

Когато Хазрети Дихйе пристигна в Хисмă, в долината Шенăр – една от долините на Джузăм, го нападнаха Хунейд бин Ус, неговите хора и сина му и го ограбиха. Иззеха му всичко, освен старите му дрехи. Хазрети Дихйе отиде при Дубейб бин Рифăе бин Зейд и племето му, които живееха в тази местност и бяха приели исляма. Разказа им случилото се и те нападнаха Хунейд бин Ус и племето му и взеха ограбеното. По-късно Пратеникът на Аллăху теăлѣ (саллялăху алейхи ве селлем) изпрати срещу Хунейд бин Ус и хората му Зейд бин Хăрис (радиялăху анх), и всички в тази местност приеха исляма.

Пристигайки в Медина, Хазрети Дихйе отиде направо в къщата на любимия ни Пейгамбер. Почука на вратата. Султанът на вселената попита: „**Кой е?**“ Хазрети Дихйе отговори: „Дихйет-ул Келбй.“ Пратеникът на Аллăху теăлѣ (саллялăху алейхи ве селлем) му заповяда да влезе. Той влезе и разказа всичко с най-малки подробности. След това му прочете писмото на Ираклий. Пейгамберът ни (aleyхисселѣту весселѣм) каза: „**Той ще остане още известно време (на трона си). Тяхното управление ще продължи, докато писмото ми се намира при тях.**“²⁰¹

Ираклий написа в писмото си, че е приел исляма, но Расул (aleyхисселѣм) каза: „**Той лъже! Не се е отвърнал от религията си.**“ Императорът обвини писмото в лъскав копринен плат и го съхрани в кръгла златна кутийка. Се-

²⁰⁰ Ибн Саад, *ет-Табакăт*, I, 259

²⁰¹ Бухăрй, „*Тефсйр*“, 4; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 441; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 353; Ибн Саад, *ет-Табакăт*, I, 259

мейството му скри писмото и го запази в тайна. Вярвах, че докато това писмо се намира при тях ще продължи управлението му. Така и стана.

Любимият на Аллāху теāлā преди да изпрати Хазрети Хāтиб бин Ебū Балтеа при владетеля на Египет, попита сподвижниците си: **„Кой ще занесе това писмо до владетеля на Египет, очаквайки въздеяние за това от Всевишния Аллах?“** Хазрети Хāтиб скочи от мястото си и каза: „Аз ще го занеса, о, Пратенико на Аллах!“ Расūлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) му каза: **„О, Хāтиб! Всевишният Аллах да стори това дело благословено за теб!“**

Хазрети Хāтиб бин Ебū Балтеа взе писмото, сбогува се с любимия ни Пейгамбер и семейството си и се отправи на път. Узна, че владетелят се намира в Александрия и отиде в двореца му. Пазачът, преди да го приеме в двореца, научи за неговите намерения и му оказа голямо уважение. Не го накара да чака. Хазрети Хāтиб се качи на една лодка и отиде при Мукавкис, който се намираше в един кораб и разговаряше с подчинените си. Хазрети Хāтиб му подаде писмото на Пратеника на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*). Мукавкис започна да чете:

„Бисмиллāхиррахмāниррахīm!

От Мухаммед, раб на Аллāху теāлā и Негов пратеник, до Мукавкис, големеца на коптите (старото население на Египет). Мир на онези, които следват напътствието! Призовавам те към исляма, за да намериш спасение. Стани мюсюлманин, за да се спасиш и Аллāху теāлā ще удвои наградата ти. Ако се отвърнеш, грехът на коптите ще бъде върху теб. „О, хора на писанието (евреи и християни), елате към едно общо слово между нас и вас – да не служим на друг освен на Аллāху теāлā и да не Го съдружаваме с нищо, и едни от нас да не приемат други за господари, освен Аллāху теāлā!“ А отвърнат ли се от това слово, кажете: „Засвидетелствайте. Ние сме мюсюлмани!“ (сūra Āл-Имрāн: 64)

Мукавкис събра религиозните и държавните си деятели и проведе пред тях следния разговор с Хазрети Хāтиб. Каза му:

- Искам да те питам някои неща, които са ми неясни.
- Готов съм да отговоря – каза Хазрети Хāтиб.
- Говори ми за човека, който те е изпратил. Той пейгамбер ли е?
- Да, той е пейгамбер.
- Ако той е наистина пейгамбер, защо тогава той не е проклет своето племе, което го принуди да напусне родното му място и да търси убежище на другаде?

- Ти вярваш в пророчеството на Йсā бин Мерйем (*алейхисселām*), нали? Народът му го предаде и поиска да го убие, но въпреки това той не го прокле, и Аллāху теāлā го възнесе на небесата. Възнагради го. Не трябваше ли той да се обърне към Всевишния Аллах с молба за унищожението на своя народ? Но той не го направи.

- Отговори прекрасно. Наистина, ти си мъдър човек и си изпратен от човек, който е мъдрец. Тази вечер остани при нас, утре ще ти дам отговор.

Хазрети Хāтиб, имайки предвид фараона, живял по времето на Мўсā (*алейхисселām*), каза:

- Преди теб тук имаше един владетел, който претендираше, че е бог и Всевишният Аллах го наказва както в земния живот, така и в отвъдния. Вземи си поука от това, за да не бъдеш поука за други.

- Ние си имаме религия и не бихме я оставили дотогава, докато не видим по-добра от нея.

- Ислямът превъзхожда религията, към която си превързан. Ние те призоваваме към исляма, към последната религия, която Всевишният Аллах е избрал като религия за всички хора. Този Пейгамбер призовава към исляма не само теб, но всички хора. От тях най-грубо, най-жестоко постъпиха с него курайшитите, юдеите проявиха най-голяма враждебност, а християните му бяха най-близки. Кълна се в Аллāху теāлā, както Мūsā (*aleyхисселāм*) е съобщил благата вест за Йсā (*aleyхисселāм*), така и Йсā (*aleyхисселāм*) е съобщил благата вест за Мухаммед (*aleyхисселāм*). Ние те приканваме към Корāн-и керīm така, както ти приканваш юдеите към Евангелието. Без съмнение, известно ти е, че всеки пейгамбер е изпратен на определен народ и този народ задължително трябва да се подчини на него. Ти живееш във времето на Мухаммед (*aleyхисселāм*) и ние, съответно, те призоваваме към тази нова религия.

Мукавкис отвърна:

- Аз изследвах религията на този пратеник и не открих нещо, което да е неприемливо за разума в неговите повели и забрани. Той не е магьосник, предсказател и лъжец. У него открих някои от признаците, характерни за пейгамберите. Разкриването на тайните е един от признаците. И така де е, бих искал да си помисля малко.

Но през нощта Мукавкис събуди Хазрети Хāтиб и му каза, че иска да му зададе още много въпроси, относно Пратеника на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*). Той започна:

- Искам да те питам три неща, ако ми обещаеш, че ще кажеш истината.

- Винаги ще ти казвам истината. Питай ме!

- Мухаммед към какво призовава хората?

- Призовава ги да служат единствено на Аллāху теāлā, да изпълняват ежедневно петкратната молитва намāз, да говеят през месец рамазāн, да държат на думата си, забранява да се хранят с месото на мъртви животни.

Тогава Мукавкис каза:

- Опиши ми го!

Хазрети Хāтиб описа накратко външността на Пратеника на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*). При описанието пропусна някои от отличителните му белези. Тогава Мукавкис каза:

- Пропусна да споменеш за червенината в очите му, за печата на пророчеството, който се намира на гърба му. Качва се на магаре, облича дрехи от соф (тънък вълнен плат), яде фурми и ястия с много малко месо. Чичовците му и техните деца го закрилят.

Хазрети Хāтиб каза:

- И тези качества са характерни за него.

- Използва ли антимо́н? – попита Мукавкис.

- Да. Оглежда се в огледалото, вчесва се. Винаги носи огледало, гребен, антимо́н и мисвак, и във време на война, и във време на мир.

- Знаех си, че предстои идването на един последен пейгамбер, но си мислех, че той ще е от Шам, защото предходните пейгамбери бяха оттам. Всъщност знаехме от писанията ни, че последният пратеник ще е от Арабия, от бедна страна. Без съмнение, времето на неговата поява е сега. Ние сме срещали неговите качества в писанията ни. А що се отнася до неговия призив, копитите не биха ме послушали и не биха му се подчинили, а и аз не бих се оттеглил от трона. Този пратеник ще господства над много страни, а след неговата смърт неговите сподвижници ще достигнат до нашите земи и най-накрая ще завладеят и тях. Няма да спомена нито една дума на копитите относно това, нито пък ще съобща на някого за този разговор.

След този разговор Мукавкис повика писаря си и му заповяда да напише следното:

„До Мухаммед, сина на Абдуллах, от големеца на копитите Мукавкис!

Мир на теб. Прочетох писмото ти. Разбрах това, което споменаващ в писмото си и това, към което ме призоваваш. Знаех си, че предстои идването на един пратеник, но си мислех, че той ще се появи в Шам. Оказах добър прием на посланика ти. Изпращам ти в дар две робини с висок статус сред копитите и дрехи. Изпращам ти и едно муле.“

Мукавкис не направи нищо повече от това, не стана и мюсюлманин. Хазрети Хāтиб остана пет дни в Египет. Мукавкис се отнесе с него много гостоприемно и му оказа голямо уважение. След това му каза: „Веднага се върни в страната си, при господаря си! Заповядах да му приготвят две наложници, две животни, хиляда мискал злато (един мискал = 4,8 гр.), дрехи и други дарове. На теб заповядах да дадат сто динара и дрехи. Замини оттук! Внимавай, копитите да не чуят нито една дума от твоята уста.“

Другите дарове, които Мукавкис изпрати на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), бяха следните: кристална чашка, ароматен мед, чалма, египетски ленен плат, тамян, ароматни парфюми, бастун, антимон, розово масло, гребен, ножица, мисвак, огледало, игла и конец.

Хазрети Хāтиб бин Ебӯ Белтеа се върна в Медйна. Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) прие даровете, изпратени му от Мукавкис. Хазрети Хāтиб даде писмото му и когато предаде думите му, Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: **„Колко лош човек! Предпочита трона (властта) пред вярата, но този трон няма да му остане навек.“**²⁰²

Двете наложници, изпратени в дар на любимия ни Пейгамбер – Мāрийе и сестра й Сйрйн, благодарение на Хазрети Хāтиб (*радияллāху анх*), приеха исляма по пътя и станаха мюсюлмани. Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) много се зарадва на приемането им на исляма и взе за жена Мāрийе. От нея се роди сина му Ибрāхим. Сестра й Сйрйн даде за жена на Хассāн бин Сāбит – поета на Любия на Аллāху теāлā.

Двете изпратени животни бяха от най-хубавата порода, козината им бе почти бяла. Мулето нарекоха Дулдул, а магарето – Уфейр или Йāфӯр. Дотогава в Арабия не бяха виждали муле със светла козина. А кристалната чаша Прате-

²⁰² Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 607; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 260

никът на Аллāху теāлй (*саллялāху алейхи ве селлем*) използваше за пиене на вода.

Мукавкис постави писмото на Султана на вселената в кутия от слонова кост, запечатана я и я остави на съхранение при една от своите наложници. (Това писмо през 1267 г. (1850 г.) бе открито в един стар манастир, намиращ се в областта Ахмин, в Египет, сред книгите на коптите, после бе купено от страна на 96-ия халиф на мюсюлманите и султāн на Османската държава – Абдулмеджид Хāн и поставено на съхранение в музея „Топкапъ сарай“ в Истанбул.)

Писмото до владетеля на Персия бе изпратено по Хазрети Абдуллах бин Хузāфе. Високомерният хосрой – владетелят на Персия взе ценното писмо на Султана на вселената и заповяда на писаря си да му го прочете. Но когато чу началото на писмото, което гласеше:

„Бисмилляхиррахмāниррахйм!

От Мухаммед, Пратеника на Аллāху теāлй, до хосроя, големеца на Персия...“ надменният владетел побесня, взе писмото и го разкъса. След това се опита да изгони Хазрети Абдуллах от двореца си, но той, обръщайки се към хосроя и неговите хора, каза:

„О, жители на Персия! Не вярвате в пейгамберите и не признавате писанията. Броените ви дни на тази земя, върху която живеете минават, живеете като в сън!..

О, хосрой! Колко много владетели преди теб управляваха, сядайки на този трон. Тези, които изпълняваха повелите на Аллāху теāлй, заслужиха безброй блага, а тези, които не изпълняваха – заслужиха Неговото наказание.

О, хосрой! Това писмо, всъщност беше едно голямо благо, но ти го омаловажи. Кълна се в Аллāху теāлй, когато тази религия, която ти принизи, достигне дотук, ти ще търсиш място да се скриеш!..“

След това Хазрети Абдуллах напусна двореца и много бързо се отдалечи оттам. Когато се върна в Медйна и съобщи на Предводителя на пейгамберите за случилото се, той каза: **„О, Аллах мой! Разкъсай на парчета него и властта му така, както той разкъса писмото ми!“**

Всевишният Аллах прие молбата на Своя Любим (*саллялāху алейхи ве селлем*). Хосроят бе убит от собствения си син и разкъсан на парчета от него, а по време на управлението на Хазрети Омер, Персия бе изцяло завладяна от мюсюлманите.²⁰³

Хазрети Шуджā бин Вехб бе изпратен до владетеля на Гассāн – Хāрис бин Ебӯ Шимр. Шуджā (*радиялāху анх*) първо поговори с придворния пазач на владетеля и го призова към исляма. Той прие неговия призив и изпрати поздрав на Пратеника на Аллāху теāлй (*саллялāху алейхи ве селлем*). Веднага го заведе при владетеля. Хāрис бин Ебӯ Шимр прочете писмото, ядоса се и го захвърли на земята. Хазрети Шуджā веднага се върна в Медйна и разказа всичко на Любимия на Аллāху теāлй. Любимият ни Пейгамбер се разстрои и каза: **„Царството му да бъде унищожено!“** Не след дълго Хāрис бин Ебӯ Шимр почина и царството му се разпадна.²⁰⁴

²⁰³ Бухārй, „Тефсйр“, 4; „Меғāзи“, 77, 82, 84; „Елм“, 7; Ибн Хишāм, *ес-Сйре*, II, 607; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 189, 259; Хузай, *ет-Тахрйч*, 184

²⁰⁴ Ибн Хишāм, *ес-Сйре*, II, 607; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 261

Хазрети Салит бин Амр бе изпратен при Хевзе бин Али, владетеля на Йемāме, който бе християнин. В писмото, изпратено му от Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), пишеше:

„Бисмилляхиррахмāниррахим!

От Мухаммед (aleyхисселām), Пратеника на Аллāху теāля, до Хевзе бин Али.

Мир за онези, които са постигнали напътствие, намерили правия път! (О, Хевзе!) Знай, че ислямът ще се разпространи до най-далечните места, където могат да отидат камилите и конете и ще надделее над всички религии. И ти приеми исляма, за да се спасиш. Ако станеш мюсюлманин, ще ти оставя управлението на онова, което сега владееш...“

Владетелят на Йемāме Хевзе не прие призива към исляма, съдържащ се в писмото на Расуллulloх (*салляллāху алейхи ве селлем*). Жаждата за власт и богатството го заслепиха и остана лишен от неповторимата възможност да получи ду'ата на Султана на вселената. Хазрети Салит бин Амр, съжалявайки го, каза: „О, владетелю на Йемāме! Ти си големецът на това племе. Цезарите, които ги смяташе за велики, умряха и станаха пръст.

Истинските големци са тези, които изпълняват повелите на Аллāху теāля, въздържат се от забраненото, тези, които заслужават Дженнета. Отбягвай да отклоняваш от правия път тези, които са приели вярата. Съветвам те да изпълняваш повелите на Аллāху теāля, да се въздържаш от забраненото. Ако повярваш и изпълняваш повелите на Аллāху теāля ще можеш да влезеш в Дженнета, ако ли не – ще останеш в Джененема.

Ако приемеш наставленията ми, ще си пазен и ще постигнеш очакванията си, но ако не ги приемеш, вече нищо не мога да сторя за вас.“

Хевзе не се вслуша в думите на Хазрети Салит. Оставането му в Йемāме вече бе безполезно и той се върна в Медйна. Съобщи на любимия ни Пейгамбер за случилото се и той много се натъжи. Недълго след това пристигна вестта за смъртта на Хевзе. Привързаността му към властта свърши в гроба му, превърнал се в яма от ямите на Джененема.²⁰⁵

Шестимата ислямски вестоносци изпълниха възложените си задачи – известиха големите държави за исляма, за истинското щастие. В резултат на това владетелят на Хабаша прие исляма, получи честта да види сподвижниците и бе удостоен с благословената ду'а на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). Византийският император Ираклий и египетският управник Мукавкис не приеха исляма, но уважиха писмата, оказаха добър прием на посланиците и изпратиха дарове на Султана на вселената. Владетелите на Гассāн и Персия се отнесоха грубо с посланиците и показаха открито своята враждебност. Владетелят на Йемāме не прие призива, но пак се отнесе добре с ислямския посланик.

²⁰⁵ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 607; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 189, 259

ПРЕВЗЕМАНЕТО НА ХАЙБЕР

В Медйна имаше юдеи, които се обявяваха за мюсюлмани, но всъщност бяха лицемери. Сред тях бе и известният магьосник Лебйд бин Асам. Юдеите, давайки му злато, му казаха: „Знаеш как Мухаммед изгони племето ни от Медйна и как уби мъжете ни. Искаме да го накажеш, като му направиш магия.“ Лебйд се съгласи и се опита да се сдобие с благословените коси на любимия ни Пейгамбер и зъби от гребена му. Това свое желание осъществи чрез едно юдейско дете, което служеше при Расулюллах (*саллялляху алейхи ве селлем*).

Получавайки благословените коси на Пейгамбера ни (*алейхиссаляту весселлям*) и зъбите от гребена му, върза единадесет възела на един конец и духна по тях. Сложи ги под един камък, намиращ се на дъното на един кладенец. След това, здравето на Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) се влоши. Бе на легло дни наред. Сподвижниците го посещаваха често, виждаха как от ден на ден здравето му се усложнява и сърцата им се късаха. Вместо сълзи проливаха кръв от очите си. През това време лицемерите се радваха.

Един ден Пратеникът на Алляху теӓля (*саллялляху алейхи ве селлем*) каза на майка ни Хазрети Аише: **„О, Аише! Знаеш ли, Всевишният Аллах ми съобщава онова, което ще ме излекува. Двама души (Джебрӓил и Микӓил) дойдоха при мен. Единият от тях седна до главата ми, а другият – до краката ми. Единият попита другия: „Каква е болестта на този човек?“ Той отговори: „Направена му е магия.“ „Кой е направил магията?“ попита първият. „Лебйд бин Асам.“ отговори другото мелӓнке. Пак го попита: „Какво е използвал за направата на тази магия.“ Той отговори: „Гребен и коси, и една мъжка пъпка от финикова палма.“ Първият попита: „Къде е сложена магията?“ Другият отговори: „В кладенеца Зервӓн.“**²⁰⁶

Кладенецът Зервӓн се намираще в градината на племето Бенӓ Зурайк. Пратеникът на Алляху теӓля (*саллялляху алейхи ве селлем*) изпрати Хазрети Али, Зубейр, Талха и Аммӓр (*радиялляху анхум*) до този кладенец. Те го пресушиха и вдигнаха камъка, намиращ се на дъното му. Под този камък намериха конец с единадесет възела. Взеха го и го занесоха на Расулюллах (*саллялляху алейхи ве селлем*). Колкото и да се опитаха да развържат възлите, не успяха. Яви се Джебрӓил (*алейхисселлям*) и донесе сӓра „Фаляк“ и сӓра „Нӓс“. Тези две сӓри се състояха от общо единадесет аӓята. След всеки прочетен аӓет от страна на Расулюллах (*саллялляху алейхи ве селлем*) се развързва един възел. Когато възлите свършиха, състоянието на Султана на световите се подобри и той оздравя.

Юдеят бе заловен и отведен при любимия ни Пейгамбер. Пророкът (*саллялляху алейхи ве селлем*) му каза: **„Всевишният Аллах ме извести за магията, направена от теб, и ми показва мястото му. Защо го направи?“** „От любов към златото.“ отговори той. Част от сподвижниците казаха: „О, Пратенико на Аллах! Ако ни позволите, да му отсечем главата!“, но Пейгамберът ни (*саллялляху алейхи ве селлем*), който не наказваше никого заради себе си, не им позво-

²⁰⁶ Бухӓрӓй, “Бед’ул-Хак”, 11; “Тьб”, 47; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 63; Бейхакӓй, *ес-Сунен*, II, 341; Ибн Саад, *ет-Табакӓт*, II, 196

ли, като им каза: „**Божие наказание, което ще го застигне накрая, ще е по-сурово.**“²⁰⁷

Юдеите, след изгонването им от Медйна, се бяха заселили в северните части на Арабия – една част в Хайбер, а друга част – на север, в Шам. Поводът за тяхното изгонване бе организиран от тях заговор за убийството на Расул-уллах (*саллялляху алейхи ве селлем*). С всеки изминал ден тяхната ненавист към мюсюлманите и жаждата им за отмъщение ставаха все по-силни. Искането колкото се може по-скоро да убият Любимия на Алляху теалля (*саллялляху алейхи ве селлем*) и да свършат с исляма. Някои от видните им личности казаха: „Да поискаме подкрепа от рода Гатафан и да се сражаваме заедно срещу мюсюлманите.“ Други пък предложиха: „Да призовем на помощ юдеите от Федек, Теймā и от долината ел-Корā, и да нападнем мюсюлманите, преди те да ни нападнат, и да им отмъстим.“

Юдеите от Хайбер приеха тези думи и призоваха на помощ околните юдейски племена и рода Гатафан. От рода Гатафан дойдоха много подбрани войни и се заеха с приготовленията в Хайбер.

Султанът на световите бе уведомен за техните приготовления и веднага отпрати за Хайбер Хазрети Абдуллах бин Равāха, заедно с трима сподвижници, за да разузнаят положението. Хайбер бе богат със своите градини и лозя, земите му бяха плодородни. В града имаше осем крепости, които бяха добре укрепени. Хазрети Абдуллах изпрати единия от приятелите си в крепостта Шикк, другия – в крепостта Кетйбе, а третия – в крепостта Натāt. Самият той влезе в друга крепост и в продължение на три дни всеки един от тях наблюдава отблизо юдеите и техните приготовления. След три дни се срещнаха на уговореното място, върнаха се бързо в Медйна и разказаха на Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) за приготовленията на юдеите.

Любимият ни Пейгамбер, за да предотврати нападението на юдеите, реши да тръгне към Хайбер и започна да сподвижниците си да се приготвят бързо. Юдеите от сияйната Медйна, като чуваха за това решение на мюсюлманите, се разтревожиха и се опитаха да ги спрат, като им говореха: „Кълнем се, ако бяхте видели укрепленията на Хайбер и смелите му войни, не бихте стъпвали никога там! Крепостите с високи кули, намиращи се на върха на планините, са охранявани от добре въоръжени храбри войни. Хиляди войни от околните племена са им дошли на помощ. Възможно ли е да покорите Хайбер?!...“ Безстрашните сподвижници, отговаряйки им: „Всевишният Аллах е обещал на Своя Любим завладяването на Хайбер.“ показваха своята решителност и това още повече плашеше угрижените за своите събратя юдеи.

Водачът на лицемерите Абдуллах бин Убей изпрати бързо следното съобщение до Хайбер: „Мухаммед идва срещу вас с малобройна войска. Няма страшно, но бъдете предпазливи! Приберете имуществото си в крепостите. Посрещнете ги извън крепостта!“

Сподвижниците приключиха с приготовленията, сбогуваха се със семействата си, и се събраха около Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*). Ислямската войска наброяваше хиляда и шестстотин души, двеста от които бяха

²⁰⁷ Бухārй, “Тъб”, 47; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 63; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 198

конници. Всички те бяха готови да изпълняват заповедите на Расуллаллах (*саллялълāху алейхи ве селлем*), да спомогат за разпространението на исляма, да се сражават и да станат шеихи по пътя на Аллāху теālā. Някои жени идваха при Расул (*алейхисселām*) и искаха позволение от него, за да могат да тръгнат с мударжидите и да помагат в готвенето, в грижите за ранените и в други неща. Пейгамберът ни (*алейхиссалāту весселām*) прояви милост, не пожела да ги лиши от този севāб и им позволи да отидат. Към тях се присъединиха и двадесет жени, начело с благословената жена на Расуллаллах (*саллялълāху алейхи ве селлем*) Хазрети Умму Селеме.²⁰⁸

Любимият ни Пейгамбер остави за свой заместник в Медйна Хазрети Сибā от племето Гифār (според друго предание Хазрети Нумейле бин Абдуллах) и даде заповед за тръгване. С възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ се отправиха на път. Сподвижниците с уважителни причини и малките момчета, които не бяха допуснати в редиците на ислямската войска, гледаха своите роднини с благородна завист, произнасяха текбър и отправяха ду'ā за тях.

Годината бе седма от Хиджра. Хазрети Али носеше свещеното знаме, а Хазрети Омер командваше дясното крило на ислямската войска.²⁰⁹ Пътят минаваше радостно. Поетите чрез своите стихове отправяха благодарности към Всевишния Аллах за богатата, с които Ги дарява, произнасяха салебāt за любимия ни Пейгамбер и възхваляваха славните сподвижници. А сподвижниците, възвеличаваха Аллāху теālā с думите: „Аллāху екбер! Аллāху екбер! Ля илāхе иллялълāху валлāху екбер!“ и всичко наоколо кънтеше. При всяко спиране за почивка Султанът на вселената се обръщаше към Аллāху теālā със следната ду'ā: „О, Аллах мой! Търся убежище при Теб от притесненията за бъдещето, от тревогите за миналото, от безсилието и ленивостта, от стиснатостта, от страховитостта и задължността, тегнеща на гърба, и от гнета на угнетяващи и несправедливи хора!“ Когато приближиха Хайбер любимият ни Пейгамбер заповяда на войската да спре и започна да се моли: „О, Аллах мой, Господарю на небесата и на онова, над което хвърлят сянка! О, Аллах мой, Господарю на земите и на онова, което се намира върху тях! О, Аллах мой, Господарю на шейтāните и на онова, което заблуждават! О, Аллах мой, Господарю на ветровете и на онова, което отвяват! Молим се на Теб за доброто на това място, за доброто на неговите жители и за доброто на всичко, което се намира в него! Търсим закрила при Теб от злото на това място, от злото на неговите жители и от злото на всичко, което е в него!“ От устата на сподвижниците се лееха думите: „āmйн, āмйн.“ След това, обръщайки се към сподвижниците си, каза: „Напред с „Бисмиллāхиррахмāнир-рахīm“!“

Мюсюлманите отново потеглиха. В близост до крепостта Натāt, един от най-укрепените крепости на Хайбер, спряха и разположиха лагера си. Бе вечер. Пратеникът на Аллāху теālā (*саллялълāху алейхи ве селлем*) не предприемаше атака срещу врага си през нощта. Изчакваше да се съмне и първо го призоваваше към исляма, и ако не приеме, започваше да се сражава. Затова изчак-

²⁰⁸ Ебӯ Дāvӯд, „Джихād“, 152; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 685

²⁰⁹ Бухārй, „Мегāзй“, 40; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 653; Килāй, *ел-Иктифā*, II, 258

ваше да се съмне. Никой от юдеите не забеляза пристигането на ислямската войска.

След изпълнението на утринния намаз мюсюлманите се отправиха към крепостта Натат. Когато стигнаха пред вратите на крепостта, оттам започнаха да излизат юдеите, които обработваха градините и лозята. Като видяха ислямската войска те се стъписаха и крещейки: „Кълнем се, това е Мухаммед и неговата войска!“, започнаха да бягат обратно към крепостта. Любимият ни Пейгамбер, виждайки това тяхно състояние, каза: „**Аллāху екбер! Аллāху екбер! Хайбер е разрушен.**“ и повтори тези думи три пъти.

Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) отправи предложение до юдеите или да приемат исляма, или да се предадат и да платят налог. В противен случай ги чакаше сражение. Юдеите отидоха при един от видните си личности – Селлям бин Мишкен, за да поискат съвет от него. Той им каза: „Преди ви бях казал да нападнете Мухаммед, но вие не се съгласихте. Поне сега се сражайте. По-добре умрете, сражавайки се, отколкото да останете сами в живота!“ Юдеите набързо струпаха хранителните си припаси в крепостта Нāим, събраха децата и жените в крепостта Кетибе, а войните – в крепостта Натат.

Юдеите отговориха със стрели на отправеното им от мюсюлманите предложение. Муджāхидите вдигнаха щитовете си, за да се предпазят. Със заповед на любимия ни Пейгамбер всички лъкове бяха опънати и с виковете: „Аллāху екбер!“ стрелите бяха изстреляни срещу намиращите се на крепостните кули юдеи. Войната вече започна. От едната страна бяха Султанът на вселената и храбрите сподвижници, които се сражаваха в името на една велика цел – разпространението на исляма и спасението на неверниците от Джехеннема, а от другата – юдеите, които не приемаха никакви наставления, крояха заговори и упорстваха в неверието. Като видяха, че последният пейгамбер не е от тях, от завист те не го приеха, опитваха се да го убият по всички възможни начини още от самото му детство, но Всевишният Аллах закриляше Своя Любим.

Ислямската войска, състояща се от хиляда и шестстотин муджāхиди, бе подложена на дъжд от стрели от страна на десет хилядната юдейска войска. Сподвижниците се защитаваха с щитовете си, а при удобен случай връщаха срещу юдеите изстреляните от тях стрели. Някои от сподвижниците бяха ранени.

По едно време към Любимия на Аллāху теāлā най-учтиво се приближи Хазрети Хаббāб бин Мунзир и каза: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Няма ли да е по-добре да разположим лагера си на друго място?“ Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) му каза: „**Иншāаллāху теāлā** (с позволението на Аллāху теāлā) **ще го направим, когато настъпи вечерта.**“

Мюсюлманите се оказаха в обсега на вражеските стрели. Изстреляните от крепостта стрели достигаха чак до крайните точки на лагера.²¹⁰ Размяната на стрели продължи до вечерта. Около петдесет сподвижници бяха ранени. След настъпването на вечерта Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*) нареди на Хазрети Мухаммед бин Меслеме да намери ново място, къ-

²¹⁰ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 641

дето да разположат лагера си. Той каза, че най-подходящото място за разполагане на лагера е местността Раджи, след което мюсюлманите се преместиха там и започнаха да лекуват ранените.²¹¹

На другия ден славните сподвижници дойдоха пред вратите на крепостта Натът и се сражаваха до вечерта. Обсадата продължи и на третия, и на четвъртия, и на петия ден. Юдеите продължаваха да се отбраняват. Поради силно главоболие, любимият ни Пейгамбер два дни не можа да се присъедини към благословените си сподвижници. В първия ден знамето на ислямската войска даде на Хазрети Ебӯ Бекр, а във втория – на Хазрети Омер. И двамата се сражаваха героически, но не успяха да превземат крепостта.

В това време юдеите събраха смелост и отваряйки вратите на крепостта, започнаха да нападат мюсюлманите. Вече се сражаваха един срещу друг. Битката се ожесточи. Думите на Пратеника на Аллāху теālй (*саллаллāху алейхи ве селлем*): „**Произнасяйте текбър, казвайки: “Аллāху екбер! Аллāху екбер”!**“ въодушевяваше мюсюлманите и те още по-смело размахваха мечовете си. Сражението продължи до вечерта. Братът на Хазрети Мухаммед бин Меслеме – Махмӯд падна шехид.

На следващия ден от крепостта излезе един от най-знаменитите пълководци на юдеите – Мерхаб, целия облечен в брони. Бе много силен и изглеждаше като великан. Обръщайки се към муджāхидите каза: „Аз съм известният с храбростта си Мерхаб!“ От редиците на мюсюлманите напред излезе един муджāхид и силно извика: „Аз съм Āмир, известен съм с това, че не ме е страх да се хвърлям в жестоки боеве.“ и застана пред него. Едрият Мерхаб стовари с всички сили меча си, на който бяха гравирани думите: „Унищожава всеки, когото докосне!“; върху Хазрети Āмир. Храбрият Āмир веднага вдигна щита си и широкият меч се заби в него.

На свой ред Хазрети Āмир, уповавайки се на Аллāху теālй, удари с меча си краката на облечения в броня Мерхаб. При допира със стоманената броня мечът на Хазрети Āмир силно отскочи и го улучи по крака, при което се скъса артерията на крака му. Сподвижниците изтичаха веднага, грабнаха го и го занесоха в лагера. Там Хазрети Āмир стана шехид.²¹²

Сражението бе в разгара си. Привечер любимият ни Пейгамбер предложи на езичниците от Гатафан, които с четири хилядна войска бяха дошли на помощ на юдеите, да се върнат по родните си места. В замяна обеща да им даде годишния добив от фурми на Хайбер. Но те не приеха предложението. Тогава Султанът на вселената заповяда на сподвижниците си да прекарат нощта около крепостта, в която се намираха езичниците от Гатафан. Гатафанците се уплашиха много да не ги нападнат мюсюлманите. Не мигнаха цяла нощ. През нощта един глас, идващ незнайно откъде, съобщи, че земята на Гатафан е нападната, децата и жените им са пленени и е иззето имуществото им. Тези думи бяха повторени три пъти. Чу ги и командирът на гатафанците и на разсъмване, събирайки войската си, напусна бързо Хайбер и се отправи към родината си. На

²¹¹ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 641; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, VI, 507

²¹² Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 51; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 174; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 639; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 211

сутринта юдеите, като видяха, че гатафанците ги няма, изпаднаха в отчаяние и се разкаяха, че ги призовавали на помощ.

Героизмът на Хазрети Али

Сражението продължаваше с пълна сила. Крепостта все още не бе превзета. Вечерта Султанът на вселената каза: „**Утре ще дам знамето на такъв храбрец, който обича Аллāху теāлā и Неговия Пратеник и когото Аллāху теāлā и Неговият Пратеник обичат. Посредством неговата ръка Всевишният Аллах ще осъществи победата.**“ Вълнението бе голямо. Всеки един от сподвижниците се надяваше нему да бъде дадено знамето, отправяха се молби към Всевишния Аллах. Хазрети Билял Хабешī с приятния си и завладяващ сърцата глас изпълни утринния езāн. Призивът за намāз пораждаше у хората някакво особено вълнение, някаква особена божествена наслада. След изпълнението на молитвата намāз любимият ни Пейгамбер се изправи и заповяда да му донесат благословеното знаме на ислямската войска. Станалите на крака сподвижници зачакаха с нетърпение думите му. Накрая Султанът на световите каза: „**Кълна се в Аллāху теāлā, Който е удостоил Мухаммед с пророчеството, ще дам това знаме на такъв храбрец, който не знае що е бягство от врага.**“ и оглеждайки се, попита: „**Къде е Али?**“ „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Оплаква се от болки в очите.“ отговориха сподвижниците. Изпрати да го повикат. Хазрети Али не можеше да си отваря очите от болка. Сподвижниците го доведоха под ръка. Султанът на вселената отправи ду'ā към Всевишния Аллах за оздравяването на Хазрети Али и намаза очите му с благословената си слюнка. И в този миг болката изчезна. След това Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*) се помоли за него: „**О, Аллах мой! Премахни от него притеснението, причинено от студа и жегата!**“, надяна му ризницата, препаса на кръста му собствения си меч и давайки му бялото знаме на ислямската войска, каза: „**Сражай се, докато Всевишният Аллах те дари с победата и не се обръщай назад!**“

Хазрети Али каза: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Ще се сражавам с тях, докато приемат исляма.“ Любимият ни Пейгамбер му отвърна: „**Кълна се в Аллах, приемането на исляма от един човек от тях, чрез твое посредничество, за теб ще е много по-добре, отколкото да притежаваш много червени камили и да ги раздаваш като милостиня (садака) по пътя на Аллāху теāлā.**“²¹³

Със знаме в ръка Хазрети Али и славните сподвижници тръгнаха към крепостта на юдеите. Когато се доближиха до крепостта и забиха знамето до един камък, забелязаха отварящите се врати на крепостта Натāt. Оттам излязоха най-отбраните, най-безстрашните защитници на крепостта. Всеки един от тях бе облечен с две железни брони. Един от тях се отправи към Хазрети Али и застана срещу него. Този мъж бе прославил се със смелостта си Хāрис – брат на Мерхаб. Той се нахвърли яростно срещу Хазрети Али. Разнесе се звън на стоманени мечове. Мечът Зулфиқяр се стовари като мълния и отсече глава-

²¹³ Вāкидй, *ел-Мегāйй*, II, 653

та на Хāрис. Възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ се издигнаха до небесата.

Мерхаб узна за смъртта на брат си и стремително се отправи с войните си към бойното поле. С едрото си телосложение, с двете брони и с двата меча, препасани на кръста му, той приличаше на великан. Изправяйки се пред Хазрети Али започна гневно да се хвали: „Аз съм появяващият се в най-ожесточените моменти на бойните действия и сражаващият се героически Мерхаб! Аз съм онзи, който с меча или копието си може да направи на решето и най-разярените лъвове!“

В отговор Хазрети Али каза: „Аз съм онзи, когото майка ми е назовала Хайдар (Лъв)! Аз съм като величествен лъв! Аз съм храбрец, който с един замах може да те повали на земята!“ Страх обхвана сърцето на Мерхаб, щом чу думата Хайдар. Защото през нощта той сънува, как един лъв го разкъсва на парчета. „Да не би това да е този лъв?“, си помисли Мерхаб и замахна с меча си. Хазрети Али веднага се предпази с щита си и на свой ред, уповавайки се на Аллāху теāля, нанесе такъв силен удар с Зулфиқяра си, че щитът и шлемът на Мерхаб се разполовиха и главата му бе съсечена до врата. Този страшен удар се чу отвсякъде. Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) каза на сподвижниците си: **„Радвайте се! Завоюването на Хайбер се улесни.“** Сподвижниците бяха възхитени от храбростта на Хазрети Али. Последваха възгласите: „Аллāху екбер!..“

В един от най-разгорещените моменти на сражението, когато мюсюлманите се доближиха до вратите на крепостта, един от юдеите удари с меча си щита на Хазрети Али. Щитът му падна на земята, но той нямаше време да се наведе и да го вземе. Юдеят се възползва от положението, грабна щита му и избяга. Това много обезпокои Хазрети Али и след като разпръсна обкръжаващите го врагове, той замисли да направи щит от вратата на крепостта. Произнасяйки: **„Бисмилляхиррахмāниррахīm“** дръпна от халките желязната врата и я извади. Крепостта се разтресе. Тази желязна врата, която десетима храбреци не можеха да помръднат от мястото му, Хазрети Али вдигна с едната си ръка и използва като щит срещу врага.

Един след друг излязоха да се бият още шестимата храбреци. С позволение то на Аллāху теāля, Хазрети Али се справи с всички тях. След това влезе с приятелите си в крепостта и започнаха да се сражават там. За кратко време най-труднодостъпната крепост Натāt бе превзета и знамето на ислямската войска се развя над нея.

Любимият ни Пейгамбер целуна по очите Хазрети Али и каза: **„Всевишният Аллах и Неговият пратеник са доволни от теб, заради героизма, който прояви.“** Като чу тези благословени думи Хазрети Али заплака от радост. Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) го попита: **„Защо плачеш?“** Той отговори: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Плача от радост, защото Всевишният Аллах и Неговият Пратеник са доволни от мен.“ Тогава любимият ни Пейгамбер му каза: **„Не само аз, но и Джебрāил, Микāил и всички мелāикета са доволни от теб.“**

След превземането на крепостта Натāt четиристотин мюсюлмани от племето Девс се притекоха на помощ на Пейгамбера ни (*саллаллāху алейхи ве сел-*

лем).²¹⁴ Водеха се ожесточени битки за превземането и на останалите крепости. Една по една всички крепости бяха обсадени и превзети от мюсюлманите. Намиращите се в безизходно положение юдеи, изпращайки свои представители, поискаха мир. Пратеникът на Аллāху теāлй прие тяхното предложение и постави следните условия:

- Няма да бъде пролята кръвта на юдеите, участвали в това сражение.

- Юдеите, напускащи Хайбер, могат да вземат със себе си само децата си и толкова имущество, колкото може да носят камилите им.

- Всичко останало – оръжията (брони, мечове, щитове, лъкове, стрели), дрехите, платовете, златото, животните (коне, камили, овце...) остават за мюсюлманите.

- Нищо няма да се скрие. А тези, които скриват нещо, ще бъдат далеч от покровителството на Аллāху теāлй и Неговия Пратеник...

Кинāне бин Рабй бе наказан за това, че зарови богатството си под земята и по този начин не спази условията на договора. Военната придобивка за мюсюлманите бе безмерна. Плодородните земи на Хайбер, финиковите градини бяха вече на ислямската армия.²¹⁵

В това време гатафанците се върнаха обратно, за да помогнат на юдеите, но като видяха, че Хайбер е покорен, казаха на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*): „О, Мухаммед! Ти ни беше обещал годишната релкота от фурми на Хайбер, ако го напуснем. Ние удържахме на думата си. Хайде дай ни ги сега.“ Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) им каза: **„Нека еди коя-си планина бъде ваша.“** Това не се хареса на гатафанците и заплашиха мюсюлманите със сражение. А любимият ни Пейгамбер им каза: **„Мястото ни за сражение да бъде Дженефа.“** Местността Дженефа се намираще в техните земи. Като чуа това, те се уплашиха и си тръгнаха.

Султанът на вселената и храбрите сподвижници бяха много уморени от сраженията. От една страна лекуваха ранените, а от друга – си почиваха. А юдеите продължаваха да кроят своите коварни планове. Една жена на име Зейнеб – това бе жената на Селлāм бин Мишкан, един от юдейските големци, се опита да отрови Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*). Закла една коза, изпече месото и му сложи голямо количество отрова. След това го занесе на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), който покани сподвижниците си и седнаха да ядат.

Султанът на вселената откъсна едно парче от месото и изричайки: **„Бисмиллāхиррахмāниррахīm“**, го сложи в благословената си уста. Сдъвка го няколко пъти, след което веднага го извади от устата си и каза: **„О, сподвижници! Дръпнете си ръцете от това ядене, защото тази плешка ми съобщи, че е отровено.“** Сподвижниците веднага си дръпнаха ръцете, но Хазрети Бишр бин Берā вече бе изял едно парче от месото, тялото му веднага посивя и той стана шехйд.

Джебрāил (*алейхисселām*) се яви и каза на любимия ни Пейгамбер да му се направи хаджамат (кръвопускане) между раменете, и по този начин да се освободи от отровата, проникнала в кръвта му чрез слюнката. Направиха му ха-

²¹⁴ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 353

²¹⁵ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 336; Вāкидй, *ел-Мегāйй*, II, 672

джамат. След това мюсюлманите заровиха отровното месо в земята. Извършилата тази подлост Зейнеб бе заловена и изправена пред Пратеника на Аллāху теāлā (саллаллāху алейхи ве селлем). Обръщайки се към нея, Расул (алейхисселям) я попита: „**Ти ли отрови кебапа от тази коза?**“ Зейнеб каза: „Да, аз го отрових.“ Пейгамберът ни (саллаллāху алейхи ве селлем) я попита: „**Защо го направи?**“ Тя каза: „Ти уби мъжа ми, баща ми и чичо ми. Казах си: „Ако той наистина е пейгамбер, Аллах непременно ще го извести за това, което съм извършила. Ако не е, ще умре и по този начин ще се отървем от него.“ Мюсюлманите предложиха да я убият, но изпратеният като милост за световите Пратеник на Аллах (саллаллāху алейхи ве селлем), който не наказваше никого за лични убийди ѝ прости и тя, произнасяйки шехāда, прие исляма.²¹⁶

Сред пленените в Хайбер бе и дъщерята на Хуйей бин Ахтаб – Сафийе. Тя бе в дяла на Пратеника на Аллāху теāлā (саллаллāху алейхи ве селлем). Султанът на вселената я освободи и тя, трогната от тази негова постъпка, прие исляма. Любимият ни Пейгамбер се зарадва много и той я зарадва като я взе за жена. По този начин Хазрети Сафийе стана майка на мюсюлманите. Сватбата им се състоя в местността Сехбā. Сватбеното угощение бе от ппешпи и фурми.

Под окото на майка ни Сафийе имаше синина. Любимият ни Пейгамбер я попита: „**От какво е този белег?**“ и тя му отговори: „Една нощ сънувах как месечината слиза от небето и пада в моите обятия. Когато разказах съня си на мъжа ми Кенāне, той гневно ми рече: „Ти мечтаеш да станеш жена на този владетел на арабите!“ и ме удари по окото и се появи тази синина.“²¹⁷

След превземането на Хайбер, юдеите направиха следното предложение на Пратеника на Аллāху теāлā (саллаллāху алейхи ве селлем): „О, Мухаммед! Ние ще си тръгнем от Хайбер, но ние добре разбираме от земеделие. Ако се съгласите, оставете ни да обработваме тези плодородни земи и да ви даваме половината от получената реколта.“ Мюсюлманите нямаха време да се занимават със земеделие, защото имаха много по-важна работа – разпространението на исляма. Расулюллах (саллаллāху алейхи ве селлем) остана доволен от предложението, но им каза: „**Приемам при условие да ви изселим оттук, когато пожелаем.**“ Юдеите приеха условието и започнаха да обработват земите на Хайбер.²¹⁸

Расулюллах (саллаллāху алейхи ве селлем) се завърна със сподвижниците си в Медйна. Тук завари пристигналите, начело с Хазрети Джа’фер бин Ебӯ Тāлиб мюсюлмани от Хабаша и много се зарадва. Целуна Хазрети Джа’фер по челото, прегърна го и каза: „**Не знам на кое да се радвам, на превземането на Хайбер или на идването на Джафер. Вие извършихте двойно преселение. Преселихте се и в Хабаша, и в моята страна.**“

²¹⁶ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 337; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 678; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 202

²¹⁷ Бухāрй, „Салāt“, 12; „Джихād“, 74; Ебӯ Дāвӯд, „Харāч“, 21; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 101; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 330; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 669; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, III, 121

²¹⁸ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 157; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 641; Хейсемй, *Меджмау’з-Зевāид*, I, 205

Трофеите, придобити в Хайбер, бяха разпределени между включилите се в примирието в Худейбийе, участниците в Хайбер, преселилите се от Хабаша и племето Девс.²¹⁹

След падането на Хайбер всички юдеи от Арабия се подчиниха на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). Околните държави и племена, след превземането на крепостта Хайбер, която се считаше за непревземаема, разбраха мощта на ислямската войска и започнаха да се страхуват от Ислямската държава. Езичниците от Мекка бяха покрусени. След тази победа много племена, сред които и племето Гатафан, идвайки в Медйна, приеха исляма. При някои непокорни племена бяха изпратени отряди, които да ги подчинят.

УМРАТУ-Л-КАЗЀ

От подписването на мирния договор в Худейбийе бе изминала една година. Когато остана един месец до Курбан байрам, Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) заповяда на мюсюлманите да се подготвят за умра. След тази заповед две хиляди мюсюлмани, в това число и участвалите в Бй'ату-р-ридвāн, се приготвиха за умра. Със себе си взеха седемдесет камили за жертвоприношение. Хазрети Нāджийе бин Джундуб и четирима негови приятели щяха да ги откарат до Мекка. Сто конници, начело с Хазрети Мухаммед бин Меслеме, тръгнаха напред с оръжията, защото нямаша доверие на езичниците. Тези оръжия щяха да бъдат използвани в случай на нападение. Някои от сподвижниците казаха: „О, Пратенико на Аллах! Според мирния договор от Худейбийе не трябваше да носим оръжия, освен мечовете, прибори в ножниците им.“ Тогава Султанът на вселената им каза: „**Ние няма да носим оръжията си в Харам, в близост до курайшите. Обаче те ще бъдат близо до нас, в случай на нападение от страна на курайшите.**“

За управник на Медйна бе оставен Хазрети Ебӯ Зер ел-Гифāрй²²⁰ или Хазрети Ебӯ Рухм-ул-Гифāрй. Две хиляди сподвижници, заедно с любимия ни Пейгамбер се отправиха към Мекка. Всички те бяха много развълнувани. За пръв път след толкова години раздяла щяха да видят родните си домове, родния си край. Щяха да посетят свещеното Кяабе, към което се обръщаха пет пъти на ден по време на намāз. Щяха да се видят с роднините си, които според споразумението не можеха да дойдат в Медйна. Щяха да покажат честта и достойнството на исляма на езичниците, които години наред ги караха да проливат кръв вместо сълзи, подлагаха ги на жестоки нечовешки мъчения и убиха много техни братя, затова, че не са се покланяли на техните идоли.

Оставащите в Медйна мюсюлмани изпратиха Султана на световите и поклонниците с текбйр до склона на Ведā и се върнаха назад.

В местността Зулхулейфе, която се намираше на десет километра разстояние от Медйна, любимият ни Пейгамбер облече ихрām. Славните сподвижници

²¹⁹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 353

²²⁰ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 434; II, 289; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 8; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 59; Кеттāнй, *ет-Тератйбу'л-Идāриййе*, I, 484-486

направиха същото и всички облечени в бяло, произнасяйки: „**Леббейк! Ал-лāхумме леббейк! Леббейк! Ля шерйке леке леббейк! Иннел хамде венни'мете леке вел мулке, ля шерйке лек!**“ тръгнаха към Мекка. Пътешествието преминаваше с възхваляване и изричане на священото име на Аллāху теāля. Всичко бе изключително приятно!

Когато тръгналите по рано сподвижници, начело с Хазрети Мухаммед бин Меслеме се приближиха към Мекка курайшите ги забелязаха. Отидоха със страх при тях и ги попитаха: „Какво е това?“ Мухаммед бин Меслеме (*радиял-лāху анх*) им даде следния смразяващ отговор: „Това са конниците на Пратеника на Аллāху теāля. С позволението на Аллāху теāля утре и той ще бъдат тук.“ Уплашените езичници се върнаха в Мекка и съобщиха за идващите мюсюлмани. Курайшите си казаха: „Кълнем се, ние не сме нарушавали договора. Мухаммед защо ще се сражава с нас?“ и веднага изпратиха свои хора при Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*).

В това време мюсюлманите бяха вече в Батн Йе'джедж, откъдето се виждаше Мекка. Тук оставиха оръжието, освен мечовете си, и двеста сподвижници, които да го пазят.

Изпратените от Курайш хора поискаха разрешение за среща с Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) и като ги приеха, му казаха: „О, Мухаммед! От подписването на споразумението до сега не сме ви изменили. Но въпреки това, с тези оръжия ли ще влезеш при племето си? Според споразумението не биваше да носите оръжия, освен мечовете, прибрани в ножниците им.“ Султанът на световите им отговори: „**От детството си съм известен с това, че държа на думите си и съм верен. В Харам ще влезем с мечове, прибрани в ножниците им. Но искам оръжията да бъдат близо до нас.**“ Хората на Курайш разбраха, че предадената им информация е неправилна и се поуспокоиха. Казаха: „О, Мухаммед! Само върност и добро сме виждали от теб. А и на теб това ти подхожда.“ и се върнаха в Мекка. Съобщиха положението на курайшите и те се успокоиха.

Видните личности на Курайш, от злоба и завист, напуснаха Мекка и се изкачиха в планините, за да не видят щастливите мигове на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и неговите сподвижници.

Любимият ни Пейгамбер изпрати жертвените животни в местността Зйтувā. След това, свършвайки приготовленията, тръгна, обграден от своите сподвижници, към священата Мекка. Качилият се върху камилата си Кусвā Султанът на вселената излъчваше наоколо светлина, подобна на светлината на слънцето, засенчваща хиляди звезди. О, Аллах мой! Каква красота! Каква великолепна гледка!.. С „Леббейк! Аллāхумме леббейк! Леббейк ля шерйке леке Леббейк!..“ на уста, с любов в сърцата към Всевишния Аллах и Неговия Пратеник се приближаваха към Мекка. Колкото повече се приближаваха към священото Кяабе, толкова повече се въодушевяваха. Възгласите им се понесеха из цяла Мекка. При тази великолепна гледка сърцата на езичниците започнаха да се разтопяват и в тях да се влива любов към исляма. Много от тях бяха покорени от него. Накрая религията на Мухаммед (*aleyхисселām*) възтържествува...

Ето, любимият ни Пейгамбер и славните му сподвижници, препасали мечове, влизаха в Кяабе. Хазрети Абдуллах бин Равāха водеше камилата на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) – Кусвā. Някои от езични-

ците, жените и децата им, заставайки в Дър-ун-Недве, наблюдаваха действията на мюсюлманите. Хазрети Абдуллах бин Равāха вървеше и редеше следните стихове, пробиващи сърцата на неверниците:

*„О, неверници! Махнете се от пътя на Пророка,
когото Всевишният Аллах дари с Корāна...“*

Хазрети Омер не се сдържа, поиска да го предупреди: “О, Иб-и Равāха! Как се осмеляваш да рецитираш пред Пратеника на Аллāху теāлā и в Харам-и шериф?” но Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) му каза: **„О, Омер! Не го възпирай! Кълна се в Аллāху теāлā, неговите думи действат на курайшските езичници по-бързо и повече от стрелите, пуснати по тях. О, Ибн-и Равāха, продължавай!“** След малко, обръщайки се към Абдуллах бин Равāха (*радияллāху анх*), каза:

„Кажим, че няма друг бог освен Аллāху теāлā. Единствен е! Той е Изпълняващият обещанията и Помагащият на този Свой раб. Той е Подсилващият армията му и само Той е Разгромяващият съюзените племена!“ И Хазрети Абдуллах бин Равāха започна да произнася тези слова:

*Няма друг бог освен Всевишния Аллах!
Няма си Той съдружник, Ля илāхе илляллāх!*

*Той е Подсилващият мюсюлманите
и Разгромяващият неверниците!“*

Мюсюлманите повтаряха след него.

Когато любимият ни Пейгамбер влезе в Бейтуллах, откри дясното си рамо. Красотата на тялото му пленяваше очите и сърцата. След това каза: **„Да дари с милостта си Аллāху теāлā тези храбреци, които днес ще демонстрират своята сила и бодрост пред тези съдружаващи!“** След тези думи сподвижниците откриха десните си рамена и крачейки бързо и уверено, с внушителна походка, извършиха три обиколки около Кяабе. Между Рукн-и Йемāни и ъгъла, където се намира Хаджер-ул-есвед вървяха бавно. Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) и сподвижниците му се доближаваха до Черния камък (Хаджер-ул-есвед) и го целуваха или отдалече обръщаха дланите си към него.

Езичниците ги наблюдаваха отдалече и се удивляваха на внушителната им походка, защото в Мекка се разпространиха слухове, че мюсюлманите, откакто са се преселили в Медина, са болни и слаби. Сега пък ставаха свидетели на точно обратното и още повече се удивляваха.

Останалите четири обиколки бяха извършени бавно. След това изпълниха два рекята намāз в Макām Ибрāхим и изминаха седем пъти разстоянието между хълмовете Сафā и Мерве. Заклаха жертвените си животни и Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) си обръсна благословената глава. Благословените му коси бяха разграбени във въздуха, още преди да паднат на земята. Сподвижниците също си остригаха косите. По този начин се сбъдна сънят на Расūлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*), сънуван от него преди година.

Поклонението приключи и бе време за обедния намаз. Султанът на световите заповяда на Хазрети Билял Хабешй да се качи върху Кябе и да изпълни призива за намаз (езън). Гласът на Хазрети Билял се понесе из цяла Мекка. Сподвижниците с голямо смирение слушаха Билял (*радияллăху анх*) и тихо повтаряха думите на езъна. След това Любимият на Аллăху теълй застана нацело като имам и заедно отслужиха обедния намаз.

В Ебтах бе издигната кожена шатра за любимия ни Пейгамбер. Тук останаха три дни. Във времената за намаз се събираха в Бейтуллах и отслужваха молитвите колективно. През останалото време посещаваха роднините си и с делата си и с прекрасния си нрав покоряваха сърцата им. За тези три дни Мекка, като че ли бе покорена отвътре (душевно).

Трите дена изтекоха... Настъпи времето за раздяла. Към привечер Пейгамберът ни (*алеихиссалѣту весселѣм*) каза на сподвижниците си: **„Никой от мюсюлманите (дошли на умра) няма да прекара вечерта в Мекка, всички ще излязат на път.“** След тази заповед се приготвиха и поеха към Медйна.

БИТКАТА ПРИ МЪТЕ

Когато се намираха на поклонение в Мекка, изпратеният като милост за световите Пратеник на Аллăху теълй (*салляллăху алейхи ве селлем*), обръщайки се към Хазрети Велйд бин Велйд каза: **„Къде е Хăлид? Не е възможно такъв човек като него да не познава исляма. Колко добре щеше да бъде, ако беше при мюсюлманите и проявяваше своето усилие и храброст срещу езичниците. Щеше да бъде обичан и ценен от нас.“** Хазрети Велйд бин Велйд от време на време изпращаше писма на брат си и го насърчаваше да приеме исляма, но когато тези благословени слова на любимия ни Пейгамбер достигнаха до брат му Хăлид, влечението му към исляма стана още по-силно.

Настъпи осмата година от Хиджра. Хăлид бин Велйд изгаряше от желанието да отиде колкото се може по-скоро в Медйна, да коленичи пред Султана на вселената и да приеме исляма. Самият той разказва събитията по следния начин:

„Всевишният Аллах ме дари с любовта на Пейгамбера ни (*алеихиссалѣту весселѣм*). Помести в сърцето ми любовта към исляма. Направи така, че да мога да различавам доброто от злото. Казах си: „Участвах във всички битки, водени срещу Мухаммед (*алеихисселѣм*). Но всеки път, при напускане на бойното поле знаех, че не постъпвам правилно, че един ден той ще ни победи, и напусках с тези мисли. Когато Пратеникът на Аллах дойде в Худейбийе, аз командвах вражеската конница. В Усфăн се приближих към тях и те ме видяха. Пратеникът на Аллăху теълй изпълняваше заедно със сподвижниците си обедния намаз. Искахме да ги нападнем внезапно, но това не се осъществи. Добре, че стана така. Вероятно Пратеникът на Аллăху теълй беше разбрал нашите намерения, защото следобедният намаз беше изпълнен много внимателно и предпазливо.

Това ми направи много силно впечатление. Казах си: „Този човек сигурно се намира под закрилата на Всевишния Аллах.“ Разделихме се. Когато Мухаммед (*алеихисселѣм*) дойде в Мекка на поклонение умра, не се показах пред него. Потърсили ме с брат ми Велйд, но не ме намерили и брат ми оставил

следното писмо: „Бисмилляхиррахмāниррахй̄м. Хамд на Всевишния Аллах и благослов и мир на Расūлюллах. Наистина не знам нещо по-учудващо от твоята незаинтересованост към исляма. Не си лишен от здрав разум, за да разбереш, че пътят, който следваш е грешен. Защо не действаш с разума си? Пратеникът на Аллāху теāля попита за теб. Искa да опознаеш исляма и да демонстрираш своята сила и храброст срещу езичниците. О, братко! Изпусна много възможности, повече не се бави.“

Когато писмото достигна до мен, желанието ми да стана мюсюлманин се засили. Бързах да отида. Думите на Расūлюллах много ме зарадваха. През нощта сънувах, как от тясно и безводно място като пустиня попадам в зелено, широко и просторно място. Реших като пристигна в Медйна да помоля Ебӯ Бекр да разтълкува съня ми.

Когато се приготвих да замина за Медйна, си мислех: „Кой ли може да дойде с мен?“ В този момент срещнах Саффāн бин Умеййе и му предложих да дойде с мен. Но той не се съгласи. После срещнах Икриме бин Ебӯ Джехл. След като и той отблъсна предложението ми се прибрах вкъщи. Качих се на животното си и отидох при Осмāн бин Талха. Казах и на него, че искам да отида при Пратеника на Аллāху теāля и да стана мюсюлманин и го помолих да ме придружи. Прие без никакво колебание и на другия ден, на разсъмване, двамата излязохме на път. В местността Хадде срещнахме Амр бин Āс. И той отиваше в Медйна, за да приеме исляма.

Пристигнахме в Медйна. Облякох най-хубавата си дреха и бях готов да се срещна с Расūлюллах. В това време дойде брат ми Велй̄д и каза: „Побързай, защото Пратеникът на Аллāху теāля е бил известен за вашето идване и много се зарадвал. Очаква ви.“ Бързо отидох при този велик Пейгамбер. Усмиваше се. Поздравих го и казах: „Свидетелствам, че няма друг бог освен Аллāху теāля и свидетелствам, че вие сте пратеник на Всевишния Аллах.“ **„Хамд на Аллāху теāля, Който те насочи към правия път!“** каза той. След това го помолих да отправи ду'ā към Всевишния Аллах за опрощаване на греховете ми. Той изпълни моята молба и ми каза: **„Ислямът заличава греховете, извършени преди това.“** Двамата ми приятели също станаха мюсюлмани.²²¹

Така тези трима храбреци, най-неустрашимите юнаци на Мекка, застанаха пред Расūлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) и с преливаща от сърцата им искреност приеха исляма. Постигнаха честта да бъдат от Есхāб-и кирāм. Вече с всички сили щяха да се борят за изкореняването на безверието и заблудата. Приемането им на исляма зарадва много сподвижниците. Радостта си изразиха с възгласите: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“

През осмата година от Хиджра Султанът на вселената изпрати отново посланици до различни племена и държави, с цел разпространение на исляма. Някои от тях се върнаха с хубави новини, но изпратеният до владетеля на Бусрā Хазреги Хāрис бин Умейр бе задържан от християнски войни в селцето Мӯте, намиращо се в областта Белкā, в Шам, отведен при владетеля на Шам – Шу-рāхбил бин Амр и бе жестоко убит.²²²

²²¹ Ибн Асāкир, *Тārīху Димашик*, XVI, 228

²²² Вāкидй̄, *ел-Мегāзй̄*, II, 756; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 128; Ибн Асāкир, *Тārīху Димашик*, XI, 464

При тази вест любимият ни Пейгамбер силно се разстрои и заповяда на сподвижниците си веднага да се съберат. Сподвижниците, сбогувайки се със семействата си, бързо се събраха в лагера Джурф. След изпълнението на обедния намаз Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „Начело на тези хора, които ще тръгнат за джихād, поставям Зейд бин Хāрисе! Ако Зейд бин Хāрисе стане шехїд, начело на войската да застане Джа'фер бин Ебū Тāлиб! Ако Джа'фер бин Ебū Тāлиб стане шехїд, да застане Абдуллах бин Равāха! Ако и Абдуллах бин Равāха стане шехїд, тогава мюсюлманите да изберат подходящ измежду тях и да го назначат за командир!“ Мюсюлманите разбраха, че сподвижниците, чиито имена бяха споменати, ще станат шехїди и заплакаха. „О, Пратенико на Аллах! Да бяха останали живи, за да се възползваме от тях!“ казаха те, но Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) замълча.²²³

Тези думи бяха чути и от Хазрети Зейд, Джа'фер и Абдуллах (*радияллāху анхум*). Те потънаха в щастие, защото най-голямото им желание бе да станат шехїди по пътя на Аллāху теāлā. Вече бяха чули благата вест с ушите си. Муджāхидите вече бяха готови и чакаха своя командир. Любимият ни Пейгамбер връчи бяло знаме на Хазрети Зейд бин Хāрисе и му заповяда да отидат до мястото, където бе сторен шехїд Хазрети Хāрис бин Умейр и да призват там хората към исляма. Ако не приемат да се сражават с тях.

При сбогуването с братята си командири Хазрети Абдуллах бин Равāха заплака. Приятелите му го попитаха: „О, сине на Равāха! Защо плачеш?“ Абдуллах бин Равāха (*радияллāху анх*), рецитирайки им отговори: “Причината не е любовта ми към земното, нито това, че ще ми липсват. Същинската причина е тази, че чух Расūлюллах да цитира āйет, в който се казва, че всеки ще премине през Джехеннема. Аз как ще издържа?”

След тези негови думи приятелите му отправиха следната ду'ā за него: „Нека Аллāху теāлā да те приобщи към праведниците.“ Хазрети Абдуллах бин Равāха каза: „Аз искам опрощение от Аллāху теāлā. И искам да бъда убит с удар от меч или забиване на копие в тялото ми.“ Преди да потегли войската, той отиде при Пейгамбера ни (*aleyхиссалāту весселām*), сбогува се с него и му каза: „О, Пратенико на Аллах! Бихте ли ми препоръчали нещо, което да наизустя и никога да не забравя?“ Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) му отвърна: „Утре ще си в страна, в която извършват много малко земни поклони на Аллāху теāлā (суджūd). Увеличи там земните поклони и молитвата намаз.“ „О, Пратенико на Аллах! Дайте ми още наставления!“ помоли Хазрети Абдуллах бин Равāха. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) му каза: „Постоянно споменавай Аллāху теāлā, защото споменаването на Аллāху теāлā (зикр) ще ти помогне да се сдобиеш с желаното!“

Трихилядната ислямска войска се отправи на път с възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ Султанът на световите и оставащите в Медїна сподвижници изпроводиха войните-муджāхиди до склона на Ведā. Тук любимият ни Пейгамбер се обърна към благословената ислямска войска със следните думи:

²²³ Бухāрї, “Мегāзї”, 46; Вāкидї, *ел-Мегāзї*, II, 756-758; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 128-130

„Съветвам ви да изпълнявате повелите на Аллāху теāлā, да отбягвате забраните, да се отнасяте добре към мюсюлманите до вас. Сражайте са по пътя на Аллāху теāлā, споменавайки Неговото име! Не изменяйте на имуществото, придобито във война, и не изменяйте на обещанието си! Не убивайте деца. Там, в църквите на християните ще срещнете отшелници, посветили се на служене. Странете се от това да ги докосвате! Но ще срещнете и хора, в чиито глави са се загнездили шейтāните. На тях главите им отсечете! Не убивайте жени и старци. Не сечете и не палете дървета! Не разрушавайте и къщи!“

След това, обръщайки се към командващия войската Хазрети Зейд бин Хāрисе каза: **„Когато се срещнеш с врага езичник, призови ги към едно от три неща. (Ако приемат исляма) покани ги в страната на преселниците – в Медйна. Ако се преселят в Медйна, те ще имат същите права и задължения като мухāджирите. Ако приемат исляма и предпочитат да останат в родината си, тогава ще бъдат като арабите номади, божията присъда ще бъде същата като тяхната, няма да получат нищо от трофеите. От трофеите ще се възползват само онези, които се сражават заедно с мюсюлманите.**

Ако не приемат исляма, призови ги да дадат джизйе. Не докосвай тези, които са съгласни да дадат джизйе! А ако не желаят да дадат, сражай се с тях, уповавайки се на Аллāху теāлā!“

След тези наставления Пратеникът на Аллāху теāлā се сбогува с муджāхидите и ислямската войска потегли с възгласите: „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ Изпращачите, махайки с ръка след тях, отправиха следната молитва: „Аллāху теāлā да ви закриля от всякакви опасности и да се върнете живи и здрави!“ Гледаха след тях с благородна завист и със сълзи на очи, докато се скрийт от хоризонта.

Ислямската войска бързо се предвижваше към Сирия. Свещеното знаме, намиращо се в ръцете на Хазрети Зейд бин Хāрисе се развяваше в небесата. Муджāхидите, служещи на религията на Аллāху теāлā, с нетърпение очакваха срещата с врага. Сред тези, които най-много искаха да умрат като шехīди бе и Хазрети Абдуллах бин Равāха. Хазрети Зейд бин Еркām разказва следното:

„Аз бях сирак, възпитан от Абдуллах бин Равāха. Когато излезе на похода Мўте, той ме качи на камилата си зад него. През нощта, когато бяхме изминали известно разстояние, го чух да рецитира следните стихове:

*„О, камило моя! Ако до кладенеца в пясъците ме доставиш,
а оттам четири прехода напред ме отнесеши.*

*Няма в поход след този вече де те изведе,
защото без стопанин след малко ще останеш.*

*Навярно, няма в дома си да се върна.
Надявам се в тази битка шехīд да падна.*

*Мюсюлманите ме отминаха в мястото последно.
О, сине на Равāха, остана тука вечно.*

*За мене моето богатство не е от значение.
Финиковите дървета не ме интересуват вече.*

Чувайки тези стихове, заплаках. Абдуллах бин Равāха (*радияллāху анх*), докосвайки ме с камшика си, ми каза: „О, немирнико! Какво ти става? Какво лошо има за теб в моите думи? Ако Аллāху теāля ме удостои с мъченическа смърт, тогава ти ще се качиш на камила и ще се върнеш назад, а аз пък ще се избавя от мъките, грижите и страданията на този свят.“ Слезе от камилата си и изпълни два рекята намāз. След като отправи дълга ду'ā към Всевишния Аллах, ми се провикна: „О, момче!“ и ми каза: „Иншāаллах, по време на този поход ще падна шехїд.“

Когато ислямската войска наближи Сирия, владетелят на Шам – Шурāхбил бин Амр вече бе уведомен за тяхното идване и поиска подкрепление от императора на Византия – Ираклий. Събра стохиядна войска и безчислено снаряжение, и се поуспокои. Ислямската войска, според получените от него сведения, бе едва от три-четири хиляди души.

Когато славните сподвижници стигнаха в Муан научиха, че стохиядна ромейска войска идва срещу тях. Тук останаха две нощи. Командващият войската Хазрети Зейд бин Хāрисе събра приятелите си, за да се посъветват относно ситуацията. Някои от сподвижниците казаха: „Преди да се срещнем с ромейската войска да нападнем внезапно земите им. Да вземем в плен хората им и да се върнем в Медїна.“, а други: „Да напишем писмо до Пратеника на Аллāху теāля и да му съобщим числеността на врага. Да ни изпрати веднага подкрепление, или да го попитаме как да действаме.“ Когато решиха, че е по-удачно да съобщят за ситуацията на Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), Хазрети Абдуллах бин Равāха им каза:

*„О, племе, какъв е поводът за вашето колебание?
Да умрем като шехїди не беше ли нашето желание?“*

*Никога, подкрепяни от многобройна войска
и превъзходство на сили, не сме се сражавали с врага.*

*Със силата на религията, дадена ни от Аллах
се сражавахме като лъвовے, валлах.*

*Идете, сражайте се, очакват ви блага
или смърт за вярата, или победа над врага.*

*В деня Бедр конете бяха два,
в Ухуд само един и оръжия едва.*

*Ако в тази битка ни е отредена победа,
всїщност и Аллах и Пророка я обеща.*

*Аллāху теāля обещаното изпълнява.
О, вярващи, напред тогава.*

*Ако да умрем като шехїди е нашата съдба,
с братята шехїди ще сме в Дженнета.“*

Тези думи на Хазрети Абдуллах бин Равāха окуражиха муджāхидите и те казаха: „Право говори синът на Равāха!“

Вече бе решено. Щяха да се сражават до последната си капка кръв. Пристигайки в Мўте, срещнаха стохилидна ромейска войска, която покриваше долините и хълмовете наоколо. От едната страна бе ислямската войска, идваща от Медїна с една единствена цел – разпространението на религията си, а от другата – превъзхождащата я по численост и сила стохилидна ромейска войска, идваща с цел изкореняване на исляма. Силите бяха неравностойни, един мюсюлманин трябваше да се сражава с тридесет ромей.

Двете войски заеха своите позиции. В този момент една група се отцепи от ислямската войска и се отправи към лагера на ромеите. Тези представители на мюсюлманите, съгласно заповедта на Пратеника на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем), предложиха на ромеите да приемат исляма, или да плащат налог (джизйе, джизя). Обаче неверниците не приеха нито едното, нито другото. И битката започна. Хазрети Зейд бин Хāрисе, със знаме в ръка, даде заповед за нападение. Чакащите този миг сподвижници с възгласите „Аллāху екбер!“ се хвърлиха напред като стрели и се врязаха в редиците на врага. Цвиленето на конете, звънът на мечовете, произнасянето на текбїр и стенанията на ранените се издигнаха до небесата. Още в началото на битката бойното поле потъна в кръв. Славните сподвижници размахваха мечове и падаха или ръце, или глави.

Хазрети Зейд бин Хāрисе, развявайки бялото знаме на ислямската войска и произнасяйки: „Аллах! Аллах!“²²⁴, разпръсна врага с меч си на мига, а храбрите сподвижници следваха неговия пример. По едно време няколко копия едновременно се забиха в гърдите на Хазрети Зейд. След това последваха и други. Зейд бин Хāрисе падна върху горещата земя и умря като шехїд по пътя на Аллāху теāлā.

Преследващият го Хазрети Джа'фер грабна веднага знамето. Муджāхидите, виждайки развяващото се ислямско знаме, продължиха да се бият с още по-голямо желание. Хазрети Джа'фер се сражаваше храбро, хвърляше се самоотвержено срещу врага и окуражаваше приятелите си. Този нов командир така бързо размахваше сабята си, че врагът дори не успяваше да мигне. По едно време, отдалечавайки се твърде много от тях, се намери сам сред врага. Разбра, че няма връщане назад. Произнасяше благословеното име на Аллāху теāлā и удряше силно с меч си. Вражески меч отсече дясната му ръка. Той успя с лявата си ръка да хване благословеното знаме, преди то да падне на земята. Вдигна го и го развя. Но получи още един удар... Отсечена бе и лявата му ръка. Тогава, притискайки с отрязаните си ръце до гърдите си, се опита да го развее отново. Но последвалите един след друг удари го повалиха на земята и той падна шехїд. Благословената му душа отлетя към най-високите степени на Дженнета. По тялото му имаше повече от деветдесет прободни рани.²²⁴

²²⁴ Вāкидї, ел-Мегāзї, II, 756-758

Славните сподвижници взеха падащото на земята знаме и го предадоха на Хазрети Абдуллах бин Равāха. Той атакуваше врага, възседнал коня си и занареждаше:

*„О, душа моя! Ще ми се
покориш, разбира се.
Заклех се в тази битка
днес шехїд да падна.
Ще се съгласиш само с това
или ще те заставя насила.
Ако не бъдеш убит сега,
няма ли да умреш все някога?
Ако като Джа'фер и Зейд бин Хāрисе
постъпиш, знай, добре ще е.
Те загинаха като мъченици.
О, душа моя, не стой и ти.
После нещастен ще си.
Хайде, напред се хвърли!“*

В завързалата се жестока схватка един от ударите попадна в пръста на Хазрети Абдуллах и отрязаният му пръст увисна. Изгарящият от любов към Аллāху теāля и Неговия Пратеник Абдуллах (*радияллāху анх*) веднага скочи от коня си и настъпвайки с крак увисналия си пръст, който му пречеше да се сражава, каза: „Не си ли ти само един увиснал пръст? Всъщност това те сполетя по пътя на Аллāху теāля!“ и го откъсна. Качи се светкавично върху коня си и продължи да се сражава. Сражава се дълго и започна да се укорява, че все още не е удостоен с мъченичество. Атакува отново и отново, докато накрая бе повален с копие. И неговото желание – да стани шехїд, сражавайки се по пътя на Аллāху теāля и Неговия Пратеник, бе изпълнено. Благословената му душа излетя към Дженнета.

Сражаващият се до него Хазрети Ебў Йуср Каб бин Умейр взе знамето и започна да се оглежда из Есхāба, и да търси по-възрастни и по-зрели от него. Видя Сāбит бин Екрам и му предаде знамето. Той изправи знамето и обръщайки се към муджāхидите, каза: „О, братя! Изберете си човек, който да ви води и му се подчинете!“ Сподвижниците избраха него, но той не прие тяхното предложение. Погледът му се спря на Хазрети Хāлид бин Велїд. Каза му: „О, Ебў Сюлейман! Ти вземи знамето!“ , но новоприелият исляма Хāлид бин Велїд (*радияллāху анх*) най-учтиво му отказа със следните думи: „Ти си по достоен за това знаме, защото си по-възрастен и си имал честта да се сражаваш до Пратеника на Аллāху теāля в битката при Бедр.“

Но нямаше време за губене, всяка минута бе от значение. Намиращите се около тях сподвижници, сражавайки се геройски, се опитваха да отблъснат стохилидната вражеска войска. Хазрети Сāбит повтори думите си: „О, Хāлид! Вземи бързо свещеното знаме на Пратеника на Аллāху теāля! Кълна се в Аллāху теāля, взех го, за да го предам на теб. Ти си по-запознат с военната стратегия и тактика.“, след което, обръщайки се към намиращите се около тях му-

джāхиди, ги попита: „О, братя! Искате ли Хāлид да ви бъде командир?“ Всички в един глас отговориха: „Оглавихме го да ни води.“

След тези думи Хазрети Хāлид с голямо уважение взе връченото с благословената ръка на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) знаме и го целуна. Качи се на коня си и с цялата си величественост се хвърли срещу врага.²²⁵

Храбрите сподвижници, предвождани от новия си командир, предприеха нова атака. Хāлид (*радияллāху анх*) бе изключително ловък и се сражаваше много смело. Повалише на земята всеки. В хода на сражението, Кутбе бин Катāде (*радияллāху анх*) отсече главата на командващия вражеската войска Мāлик бин Зāфиле. Ромеите изпаднаха в паника. Но започна да се стъмнява и сражението през нощта криеше опасности – вероятността да убият свои бе голяма. Затова всяка една от страните се оттегли в лагера си и започнаха да лекуват ранените.

Хазрети Хāлид бе гений във военното изкуство. Искаше да изуми врага с новата си тактика. През нощта той промени подредбата на войската, като размени местата на десния и на левия фланг, изтегли предните редици назад, а задните ги изведе напред.

На сутринта с призивите „Аллāху екбер!“ храбрите сподвижници се нахвърлиха отново срещу врага. Врагът за първи път виждаше техните лица. Това не бяха войните, с които се сражаваха предния ден. Сигурно са получили подкрепление, си помислиха ромеите и изпаднаха в паника. Възползвайки се от това тяхно положение, Хазрети Хāлид и храбрите сподвижници се сражаваха още по-уверено и още по-смело и убиха хиляди вражески войни. В този ден в ръката на Хāлид бин Велйд (*радияллāху анх*) се счупиха девет меча.²²⁶ С благоволенieto на Всевишния Аллах и благодарение на молитвите на Неговия Пратеник трихиладната мюсюлманска войска разгроми стохиладната вражеска войска. В тази голяма битка мюсюлманите дадоха петнадесет шехйди. Византийската империя осъзна мощта на Ислямската държава. По този начин бе предотвратено организирането им на набези на юг.

В това време в Медйна Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) събра сподвижниците в джамията, за да ги информира за сражението в Мўте, без да е получил никакви известия оттам. От благословеното му лице се разбираше, че е много натъжен и никой, от страх да не го натъжи още повече, не смееше да го пита за нищо. Накрая един от сподвижниците каза: „Нека душите ни бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Тъгата на вашето лице много ни измъчва. Кръв капе от сърцата ни. Само Аллāху теāлй знае колко ни измъчва тази ваша тъга.“ От очите на любимия ни Пейгамбер започнаха да текат сълзи. Каза им: „Това, което ме натъжи е мъченическата смърт на моите сподвижници. Тази тъга продължи до момента, в който ги видях, че са в Дженнета, седнали един срещу друг на тронове като братя. Зейд бин Хāрисе взе знамето в ръката си. Накрая падна шехйд. Сега той влезе в Дженнета и тича там. После знамето взе Джа’фер бин Ебў Тāлиб. Хвърли

²²⁵ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 756; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 129; Абдурреззāk, *ел-Мусаннеф*, III, 390

²²⁶ Бухāрй, „*Мегāзй*“, 42; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, IV, 253; Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 44

се срещу вражеските войски, сражава се, и накрая и той падна шехїд. Той влезе в Дженнета и лети там на две рубинови крила така, както желае. След Джа'фер знамето взе Абдуллах бин Равāха. Сражава се със знаме в ръка, падна шехїд и влезе в Дженнета. Те ми бяха показани, седящи на тронове от злато. О, Аллах мой! Опрости Зейд! О, Аллах мой! Опрости Джа'фер! О, Аллах мой! Опрости Абдуллах бин Равāха!“

Сълзите все още се стичаха от благословените му очи. Продължи да говори: „След Абдуллах бин Равāха знамето взе Хāлид бин Велїд. Ето сега битката се ожесточи. О, Аллах мой! Той (Хāлид бин Велїд) е меч от Твоите мечове. Помогни му!...“²²⁷

Любимият ни Пейгамбер, с волята на Аллāху теāлї предаде събитията на бойното поле, което се намираще на повече от хиляда километра разстояние. В деня, в който Хазрети Джа'фер бин Ебў Тāлиб стана шехїд, Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) разказа за това събитие, след което стана и отиде в къщата на Хазрети Джа'фер. Съпругата му Есмā (*радияллāху анхā*) бе свършила къшната си работа, изкъпала децата и им сресала косите. Любимият ни Пейгамбер ѝ каза: „О, Есмā! Къде са синовете на Джа'фер? Доведи ми ги!“ Когато Есмā (*радияллāху анхā*) доведе децата, Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) ги прегърна и многократно ги целуна. Благословеното му сърце не издържа и в това време от очите му потекоха сълзи като реки. Съпругата на Хазрети Джа'фер го попита: „Нека баща ми, майка ми и душата ми бъдат жертвени за вас, о, Пратенико на Аллах! Защо се отнасяте към синовете ми така, както постъпвате със сираците. Да не би да сте получили тъжни вести от Джа'фер и приятелите му?“ Султанът на вселената с огромна тъга отвърна: „Да! Днес те станаха шехїди.“ Есмā (*радияллāху анхā*) прегърна осиротелите си деца и заплака. Любимият ни Пейгамбер не издържа на тази гледка и се отдалечи оттам.²²⁸

Пристигайки в дома си, заповяда на съпругите си: „**Не пренебрегвайте да пригответе храна за семейството на Джа'фер!**“ В продължение на три дни занесоха ядене на семействата на шехїдите.

След дни Хазрети Йа'лā бин Умеййе пристигна в Медїна с радостна вест. Преди да я съобщи Пратеникът на Аллāху теāлї (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „Ако искаш ти ни съобщи събитията, ако искаш аз да ти ги кажа!“ и разказа всичко, което се е случило на бойното поле с най-малки подробности. Тогава Хазрети Йа'лā бин Умеййе отвърна: „Кълна се в Аллāху теāлї, Който ви е изпратил с истинската религия и Книга, не остана нищо неразказано от това, което се случи на муджāхидите.“ Любимият ни Пейгамбер му каза: „Аллāху теāлї вдигна разстоянието за мен и аз видях с очите си бойното поле.“

²²⁷ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, V, 299; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VII, 395; Хейсемї, *Меджмау'з-Зевāид*, VI, 150

²²⁸ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 370; Ибн Хишām, *ес-Сїре*, II, 380; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 282; Ибн Кесїр, *ел-Бидāйе*, III, 474; IV, 251; Хейсемї, *Меджмау'з-Зевāид*, VI, 156

След няколко дни получиха съобщение за приближаващата се към Медйна ислямска войска. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и сподвижниците излязоха извън Медйна, за да ги посрещнат. Облаци прах се вдигаха в далечината, свещеното знаме на ислямската войска се развяваше в небесата. Мечовете и щитовете блестяха като огледала. Вълнението бе голямо. След малко муджāхидите, начело с Хазрети Хāлид бин Велйд влязоха в Медйна.

ПРЕВЗЕМАНЕТО НА МЕККА

Настъпи осмата година от Хиджра. Една от клаузите на мирния договор от Худейбийе гласеше: „Останалите арабски племена могат да минат под покровителството на една от страните. Те могат да се присъединят както към мюсюлманите, така и към курайшитите.“ Съгласно тази клауза племето Хузāа влезе в съюз с мюсюлманите, а племето Бенй Бекр – с езичниците. Между тези две племена съществуваше стара вражда и често нападаха един другия. След примирието от Худейбийе те прекратиха за определено време нападенията си, но Бенй Бекр спазиха това условие само две години. Езичник от рода Бекр изрецитира оскърбителни стихове по адрес на любимия ни Пейгамбер. Младеш от племето Хузāа го чу, не издържа и му разби главата. Бенй Бекр това и чакаха. Възползвайки се от случилото се, те нападнаха племето Хузāа в Харам-и Шерйф и убиха двадесет души. Курайшите помогнаха на рода Бекр тайно с оръжия и свои хора. Мюсюлманите от племето Хузāа забелязаха присъствието на курайшите в нощните нападения и в хода на битката поискаха помощ от Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*).²²⁹

В тази нощ Пейгамберът ни (*aleyхиссаляту весселям*) се намираше в Медйна, в къщата на майка ни Хазрети Меймуне и се приготви за намāз. Когато извършваше частичното умиване абдест, с благоволенieto на Аллāху теāля, чу зова за помощ на мюсюлманите от Мекка. Откликна им с „**Леббейк!**“ Майка ни Меймуне, удивлявайки се, го попита: „О, Расūляллах! Някой ли има при вас?“ Любимият ни Пейгамбер ѝ съобщи за случилото се в Мекка и за съучастничеството на курайшите.

Курайшите, помагайки на Бенй Бекр, и нападайки и убивайки мюсюлманите от Хузāа, нарушиха примирието от Худейбийе. Лидерът им Ебў Суфян не знаеше нищо за случилите се събития, защото по това време се намираше в Шам по търговия. Когато се завърна, го осведомиха за случилото се и му казаха: „Това непременно трябва да се поправи! Ако не се поправи, Мухаммед ще ни изсели от Мекка.“ А Ебў Суфян отвърна: „Трябва да побързам да отида до Медйна, за да подновя договора и да удължа срока на примирието, преди новината за това клане да достигне дотам.“

Но любимият ни Пейгамбер научи за кървавото клане още в момента на неговото извършване. Три дни след събитието пристигна и Амр бин Сāлим от племето Хузāа с четиридесет конници и разказа всичко на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). „**Ако не помогна на племето Хузāа, да не се помага и на мен!**“ каза Расūл (*aleyхисселām*) и изпрати следното

²²⁹ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 389; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 786; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 134; Абдурреззāk, *ел-Мусаннеф*, V, 374; Ибн Ебй Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VIII, 531

писмо на курайшите: „Или ще се откажете от съюза с рода Бекр, или ще заплатите кръвнина за убитите от синовете на Хуз'а! Ако не изпълните едно от тези неща, ще воювам с вас!“

Курайшите дори и тази милост не проумяха. Изпратиха следното съобщение: „Няма да прекратим съюза, няма да платим и дийет (кръвнина). Само можем да се сражаваме.“, но разбраха бързо грешката си и веднага изпратиха Ебӯ Суфян в Медїна, за да поднови договора.²³⁰

Любимият ни Пейгамбер извести сподвижниците си за неговото идване, преди той да пристигне в Медїна, като им каза: „**Както разбирам Ебӯ Суфян идва да поднови договора и да го продължи, но желанието му ще остане без резултат. Ще се върне така, както си е дошъл!**“

Ебӯ Суфян дойде в Медїна и отиде в къщата на дъщеря си, благословената жена на любимия ни Пейгамбер и майка на мюсюлманите – Умму Хайбе (*радияллāху анхā*). Понечи да седне върху постелята на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), но дъщеря му не му позволи, вдигна постелята преди той да седне. Баща ѝ много се разсърди и учудено ѝ каза: „О, дъще! От мен ли щадиш тази постеля?“ Беззаветно любещата Пратеника на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*) Умму Хайбе отговори: „Тази постеля принадлежи на Расӯлюллах! Езичници не могат да седнат върху нея! Ти си езичник и не си чист! Не си достоен да седнеш върху нея!“

Ебӯ Суфян каза: „О, дъще! Откакто ни напусна, характера ти се е променил!“ Но тя му каза: „Елхамдулиллях, Всевишният Аллах ме удостои с исляма. А ти все още се покланяш на идолите, които не чуват и не виждат.“ Ебӯ Суфян се ядоса много и казвайки на дъщеря си: „Обвиняваш ме в невежество. Ще изоставя идолите, пред които са се покланяли нашите предци и ще приема религията на Мухаммед, така ли?“, излезе от дома ѝ.

Отивайки при любимия ни Пейгамбер, лидерът на курайшите каза: „Дойдох да подновим договора от Худейбийе и да удължим неговия срок. Хайде, да го подновим писмено!“ Любимият на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „**Ние не бихме извършили нещо, което да противоречи на договора и не бихме го подновили!**“ Ебӯ Суфян повтори думите си няколко пъти, но не получи никакъв отговор. Всичките му усилия бяха напразни и той бе принуден да се върне в Мекка. Езичниците го осъдиха за това, че не успял да поднови договора. Вече не им оставаше нищо друго освен да чакат.

Който се подслони в Свещената джамия...

След като Ебӯ Суфян напусна Медїна, любимият ни Пейгамбер реши да превземе Мекка, защото курайшите не удържаха на думата си и нарушиха договора. Но пазеше всичко в пълна тайна, защото не искаше езичниците да узнаят и да се подготвят за военни действия, а и не искаше да се пролива кръв в Свещената джамия. Това бе военна тактика. След превземането на Мекка кой знае колко хора щяха да станат мюсюлмани.

²³⁰ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 395; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 783; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 134; Абдурреззāk, *ел-Мусаннеф*, V, 374; Ибн Ебй Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VIII, 531

Тайната си разкри само пред Хазрети Ебӯ Бекр и няколко души от видните си сподвижници. Заповяда на сподвижниците си да се подготвят за поход, но не им обясни целта и мисията на похода. Приготовленията започнаха. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) призова и околните племена, като Ес-лем, Ешджа, Джухейне, Хусайн, Гифār, Музейне, Сулейм, Дамра и Хузāа: **“Тези, които вярват в Аллāху теāля и в отвъдното, в началото на месец рамазāн да бъдат в Медйна.”**

Любимият на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), предприемайки мерки, не даде възможност да изтече никаква информация. Възложи на Хазрети Омер да постави на пътищата и проходите патрули, които да връщат хората, отиващи в Мекка.

За да бъде изпълнена операцията тайно, любимият ни Пейгамбер отправи следната молитва към Всевишния Аллах: **„О, Господарю! Задръж курайшките шпиони и вестноосци, докато стигнем неочаквано в техния край! Направи ги слепи и глухи! Да ни видят и чуят изведнъж.“**

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) изпрати Хазрети Ебӯ Катāде с войска на север към долината Изām, за да направи впечатление, че ще се насочат към езичниците на север или към византийците.

През това време любимият ни Пейгамбер, получавайки откровение, узна, че е изпратено писмо до курайшитите, в което се съобщава за приготовленията в Медйна. Изпрати Хазрети Али да из земе писмото.

До втория ден на месец рамазāн пристигаха войни от околните племена и се събираха в лагера, намиращ се до кладенеца Ебӯ Инебе. Числото на сподвижниците достигна дванадесет хиляди души: четири хиляди енсāри, седемстотин мухāджире, останалите бяха от околните мюсюлмански племена.²³¹

За управник на Медйна любимият ни Пейгамбер остави Хазрети Абдуллах бин Умми Мектūм.²³² Зубейр бин Аввām (*радияллāху анх*), начело на двеста конници, бе изпратен напред с разузнавателна цел.

Султанът на световите с изумителната си дванадесетхилядна войска, изпълнена с любов към Аллāху теāля и Расūлюллах, излезе от Медйна, прославяйки името на Всевишния и се отправи към Мекка, към родината си, от която преди осем години бяха принудени да се изселят, поради жестокостите и мъченията. Отиваха в Мекка, за да изчистят Кябе от идолите. Отиваха да покажат на непреклонните езичници, що е истина, що е справедливост, и що е милост. Отиваха да разпространят религията на Аллах, да станат причина за тяхното спасение от вечния огън на Джехеннема. О, Господарю! Каква безгранична милост!..

Когато ислямската войска стигна до Зул Хулейфе, срещнаха чичото на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) – Хазрети Аббās, който се изселваше от Мекка заедно със семейството си. Султанът на световите, като го видя, много се зарадва и му каза: **„О, Аббās! Така, както аз съм последният от пейгамберите, така и ти си последният от мухāджирите.“** Изпрати товара на Хазрети Аббās и семейството му в Медйна. Хазрети Аббās остана с Пратеника

²³¹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 135

²³² Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 135

на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) и се включи в превземането на Мекка.²³³

Когато стигнаха в местността Кудейд, любимият ни Пейгамбер построи войните и връчи отделни знамена на всяко едно от племената. Знамената на мухāджирите бяха връчени на Хазрети Али, Зубейр бин Аввām и Саад бин Ебӯ Ваккās (*радияллāху анхум*). Енсāрите имаха дванадесет знаменосци, племената Ешджа и Сулейм – един, Музейне – трима, Еслем – двама, Хузāа – трима, Джухейне – четирима знаменосци.²³⁴

Минаха десет дни, откакто ислямската войска излезе от Медīна. Към вечерта на десетия ден се доближиха до Мекка, а през нощта вече бяха в Мерруз-захран. Тук Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) заповяда на войните си да спрат и всеки един от тях да запали огън.²³⁵ За миг се разгоряха повече от десет хиляди огъня. Мекка светна. Нищо неподозиращите езичници изпаднаха в паника. Изпратиха Ебӯ Суфян на разузнаване. Взявайки със себе си Хāким бин Хизām и Будейл, той тайно се приближи към ислямската войска. В това време любимият ни Пейгамбер каза на някои от сподвижниците си: **„Оглеждайте се за Ебӯ Суфян! Непременно ще го намерите.“**

Курайшите, колкото повече се приближаваха към мюсюлманите, толкова повече се ужасяваха. Говорейки за това, колко много войни са се събрали в околностите на Мекка и колко много огънове са запалили, стигнаха до Ерак.

В това време Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) отново каза: **„Ебӯ Суфян в момента се намира в Ерак.“** Хазрети Аббās ги разпозна и ги заведе при Пейгамбера ни (*алейхиссалāту весселām*). По пътя Ебӯ Суфян попита Хазрети Аббās: „Какви са новините?“ Той му отговори: „О, Ебӯ Суфян! Горко ти! Расӯл (*алейхисселām*) идва срещу вас с огромна войска, на която няма да може да се противопоставите. Кълна се, курайшите ще претърпят поражение. Горко им!“ Ебӯ Суфян и намиращите се с него курайши, промъквайки се с уплаха през муджāхидите, стигнаха при любимия ни Пейгамбер. Бяха посрещнати много добре. Беседваха до късно, след което Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) ги призова към исляма. Хāким бин Хизām и Будейл веднага произнесоха шехāда и станаха мюсюлмани, но съмненията на Ебӯ Суфян продължаваха.

На сутринта Любимият на Аллāху теāлā му каза: **„О, Ебӯ Суфян! Горко ти! Не е ли дошло време да научиш, че няма друг бог освен Аллāху теāлā?“** Той отвърна: „Нека майка ми и баща ми бъдат жертвани за теб! По отношение на доброта и съблюдаване на роднинските връзки нямаш равен на себе си. След толкова изтезания от наша страна, ти все още ни призоваваш към пътя на спасението. Колко си благороден. Повярвах, че няма друг бог, освен Аллах... Ако имаше, щеше да ми помогне. И ти си пратеник на Аллах.“ и стана мюсюлманин.²³⁶

Хазрети Аббās каза: „О, Пратенико на Аллах! Може ли да подарите на Ебӯ Суфян нещо, с което да спечели уважението на мекканците?“ Расӯллоллах

²³³ Ибн Асāкир, *Тārīху Димашик*, XXVI, 297

²³⁴ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 800

²³⁵ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 135

²³⁶ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 400; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 811

(*саялаллāху алейхи ве селлем*) каза: „Който влезе в дома на Ебӯ Суфян, ще бъде в безопасност, ще бъде спасен от убийство!“ Хазрети Ебӯ Суфян помоли: „О, Пратенико на Аллах! Може ли малко да го разширите?“, любимият ни Пейгамбер каза: „Който влезе в Свещената джамия, ще бъде в безопасност! Който остане в дома си, затваряйки вратата си, също ще е в безопасност!“

Пратеникът на Аллāху теāлā (*саялаллāху алейхи ве селлем*), за да види Ебӯ Суфян великолепието и внушителността на ислямската войска и да го разкаже на курайшите, заповяда на Хазрети Аббās: „Откарай го до планинския проход, където долината се стеснява и конете преминават, бутайки се. Нека види великолепието на мюсюлманите, на войните на Аллāху теāлā!“

Ебӯ Суфян (*радияллāху анх*) трябваше да види тази гледка, да я разкаже на езичниците, за да не им се противопоставят. По този начин щеше да бъде избегнато проливането на кръв в Свещената джамия...

Когато Хазрети Аббās и Ебӯ Суфян (*радияллāху анхум*) тръгнаха към планинския проход, муджāхидите се построиха и всички племена, развявайки знамената си, започнаха да минават през прохода. Всички бяха облечени в брони и добре въоръжени. Племената минаваха с текбър през прохода. При минаването на всяко едно от племената Ебӯ Суфян питаше: „Кои са тези?“, а Хазрети Аббās му отговаряше: „Това е родът Сюлейм. Води ги Хāлид бин Велйд.“, „Това е родът Гифār.“, „Това е родът Кāб.“ Възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ на мюсюлманите се издигаха до небесата, тяхната многочисленост и блясъкът на мечовете им заслепяваше очите.

Хазрети Ебӯ Суфян очакваше с голямо любопитство минаването на Султана на световите и обкръжаващите го войни. Затова не спираше да пита: „Това отрядът на Расӯлюллах ли е?“ Най-после се появи и Султанът на вселената, възседнал камилата си Кусвā. Бе обкръжен от мухāджирите и енсāрите. Идваха облечени от глава до пети в брони, препасали мечове, яхнали породисти коне и камили.

Хазрети Ебӯ Суфян, като ги видя, попита: „О, Аббās, кои са тези?“, „В средата е Расӯл (*aleyхисселām*), около него са жадуващите да паднат шехйди по пътя на Аллāху теāлā енсāри и мухāджирите.“ отговори Хазрети Аббās.

Когато любимият ни Пейгамбер мина покрай тях, каза на Хазрети Ебӯ Суфян: „Днес е денят, в който Всевишният Аллах ще възвеличи славата на Кяабе! Днес е денят, в който Бейтуллах ще бъде покрит! Днес е денят на милостта! Днес е денят, в който Всевишният Аллах ще въздигне Курайш (с исляма)!“

Ебӯ Суфян (*радияллāху анх*) каза: „Видях властта и на цезаря, и на хосроя, но такова великолепие на съм виждал. Никога не съм срещал такава войска и такава общност. Никой не може да се изправи срещу такава войска.“ и се отпрати към Мекка.

След като се завърна в Мекка, съобщи на очакващите го езичници, че е приел исляма и им каза: „О, курайши! Мухаммед (*aleyхисселām*) се намира много наблизко с многобройна войска. Съпротивата е безсмислена. Не се самоизлъгвайте напразно. Приемете исляма и се спасете. Вие не сте видели това, което аз видях. Видях безброй храбри войни, коне и оръжия. Никой не би могъл да се изправи срещу тях. Който се подслони в дома на Ебӯ Суфян, е в бе-

зопасност! Който се подслони в Свещената джамия, е в безопасност! Който влезе в дома си и затвори вратите си, е в безопасност!”²³⁷

Някои свирепи езичници укориха Хазрети Ебӯ Суфян и започнаха да се подготвят за съпротива. Техният брой бе много малък. Други, не обръщайки внимание на тях, побегнаха към домовете си. Една част пък влязоха в Свещената джамия.

Султанът на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*) и славните сподвижници се събраха в долината Зйтувā. Любимият ни Пейгамбер погледна благословените си сподвижници и си спомни за преселението, за това, как преди осем години езичниците обсадиха дома му и излезе оттам, рецитирайки айети от сӯра „Йāsин“, как заедно с Хазрети Ебӯ Бекр влязоха незабелязано в пещерата Севр, как преди да напусне Мекка, погледна към нея за последно и каза: „(О, Мекка!) **“Кълна се в Аллāху теāлй! Ти си най-ценната местност, сътворена от Аллāху теāлй, ти си най-любимото място за Него. Ако не бях принуден, нямаше да те напусна. За мен няма по-красив и по-любим дом от теб. Ако моето племе не ме бе принудило, нямаше да тръгна, нямаше да потърся друго убежище освен теб!”**, а Джебрāил (*алейхисселям*) го утеши и зарадва с вестта, че ще се върне в Мекка (сӯра „Касас“: 85). Спомни си как с малобройната си войска удържа победа над врага в Бедр, Ухуд, в битката при рова, Хайбер, Мӯте. Сега дванадесет хиляди сподвижници не се отделяха от него и чакаха неговата заповед, за да влязат в Мекка. Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) отправи благодарност към Аллāху теāлй за оказаната милост и смирено склони благословената си глава.

Султанът на вселената раздели войската на четири части. За командир на десния фланг назначи Хазрети Хāлид бин Велйд, на левия фланг – Хазрети Зубейр бин Аввām, начело на пехотинците постави Хазрети Ебӯ Убейде бин Джеррāх, на друга група – Хазрети Саад бин Убāде. Хазрети Хāлид щеше да влезе в Мекка от южната ѝ страна и ако някой му се противопостави, щеше да го накаже с меча си. В Сафā щяха да се обединят с любимия ни Пейгамбер. Хазрети Зубейр щеше да влезе от северната страна на Мекка, да забие знамето в местността Хаджун и да чака Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). От запад щеше да влезе Хазрети Саад бин Убāде.²³⁸

Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) заповяда на командирите си: **„Докато не ви нападнат, в никакъв случай, няма да се сражавате с никого! Няма да убивате никого!“** След това изброи имената на петнадесет души. Тях заповяда да ги убият, дори и под покривалото на Кяабе да се скрият.

Дойде истината и погина заблудата...

Тринадесетият ден от месец рамазāн, петък. Първи пристъпи към действие Хазрети Хāлид бин Велйд и войните му. Влязоха в Мекка от южната ѝ страна и когато стигнаха до подножието на планината Хандеме, неудържимите езич-

²³⁷ Ебӯ Дāvӯд, „Харāч“, 25; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 292; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 401; Вāкидй, *ел-Меғāзй*, II, 817; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, VII, 80

²³⁸ Ебӯ Дāvӯд, „Харāч“, 25; Абдурреззāк, *ел-Мусаннеф*, V, 377

ници ги подложиха на дъжд от стрели. Двама муджāхиди станаха шехйди. Хазрети Хāлид заповяда на войните си да не убиват бягащите. Нахвърлиха се върху врага и за кратко време ги отблъснаха. Бяха убити седемдесет езичници, останалите избягаха в билата на планините и в домовете си.

Останалите групи не срещнаха никакво съпротивление при влизането си в Мекка. Петима от тези, които Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) заповяда да убият, бяха заловени и убити, а останалите избягаха от града.

Муджāхидите, с голямо въодушевление, произнасяйки текбър, влязоха в Мекка. Пейгамберът ни (*алейхиссалātu весселām*), яздейки камилата си Кусвā, влезе смирено в родния си град – в свещената Мекка. Отправи благодарност към Аллāху теāля и четейки сūra “Фетх“ се насочи към Величественото Кябе, заобиколен от своите сподвижници. Вдясно от него бе Хазрети Ебū Бекр, а вляво – Хазрети Усейд бин Худайр. След като посети Черния камък, произнесе телбие и текбър. Последваха възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ на сподвижниците. Мюсюлманите не успяха да сдържат сълзите си пред тази великолепна гледка. Укрилите се в Свещената джамия и затворилите се в домовете си езичници чакаха в страх.

След това Султанът на вселената и славните му сподвижници започнаха да извършват тавāф. След седмата обиколка любимият ни Пейгамбер слезе от камилата си и изпълни два рекята намāз в Макām Ибрāхим. След това изпи от извадената от Хазрети Аббās вода от кладенеца Земзем. С тази вода пожела да вземе абдест. Сподвижниците му не позволиха нито една капка вода да капне на земята. Наблюдаващите ги езичници се удивиха и казаха: „Никога през живота си не сме чували за такъв владетел, нито пък сме виждали.“

Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) пожела да бъдат унищожени всички каменни и дървени идоли, намиращи се около Кябе. Прочитайки знамението с меāl: **„Когато дойде истината, заблудата си отива. Заблудата винаги ще е отиваща.“** (сūra Исрā: 81), насочи тоягата си към идолите и докоснатите с тоягата идоли един по един паднаха по лице на земята. Бяха унищожени триста и шестдесет идоли.²³⁹

Когато настъпи времето за обедния намāз, Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) заповяда на Хазрети Билял (*радияллāху анх*) да изпълни призива за намāз в Кябе. Той веднага изпълни това свещено задължение. Сърцата на мюсюлманите се изпълниха с безкрайна радост, а езичниците потънаха в дълбока скръб и мъка.

Любимият ни Пейгамбер поиска ключа на Кябе. След като го донесоха, заповяда да бъдат изнесени всички идоли и изличени изображенията, намиращи се вътре в Кябе. После заедно с Усāме бин Зейд, Билял и Осмāн бин Талха (*радияллāху анхум*) влезе вътре. Застана с гръб към вратата и отслужи два рекята намāз. Във всеки ъгъл на Кябе произнесе текбър и отправи ду’ā към Всевишния Аллах. Хазрети Хāлид бин Велйд стоеше на вратата и не позволяваше на хората да се струпват там.

Султанът на вселената хвана с благословените си ръце двете крила на вратата на Кябе. Всички курайши се бяха събрали в Свещената джамия и с на-

²³⁹ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 416

дежда и страх гледаха към него, защото бяха измъчвали всячески Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и неговите сподвижници. Влачеха ги, връзвайки с въжета. Хвърляха ги върху огъня. Поставяха нагорещени скали върху гърдите им и ги изтезваха до припадък. Обгаряха с нажежена желязна пръчка телата им. Три години ги изолираха в една улица и ги лишиха от всичко. Връзваха краката им с въжета за краката на две камили и подкарвайки камилите в различни посоки, разполовяваха телата им. Принудиха ги да напуснат родината си. И това не им стигна – колко пъти се сражаваха с тях и се опитваха да ги унищожат напълно. Въпреки това не изгубиха надежда, защото пред тях стоеше изпратеният като милост за световите океан на милостта.

Любимият ни Пейгамбер наблюдава езичниците известно време и каза: „**О, курайши, какво мислите, че ще ви сторя сега?**“ Те му отвърнаха: „Очакваме от теб добро, защото ти си благороден брат и син на наш благороден брат. Ти ни победи и очакваме добро от теб.“

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) им се усмихна и каза, че ще им каже това, което Йѹсуф (*aleyхисселāм*) е казал на своите братя: „**Няма укор и упрек (след) днес към вас** (по отношение на напомняне на греховете ви). **Аллāху теāлā да ви опрости.**“ (12: 92) **Вървете си, вие сте свободни.**“

Това голямо милосърдие смекчи коравите сърца. Ненавистта се превърна в любов. И когато Султанът на световите ги призова към исляма, те се събраха, за да станат мюсюлмани. Любимият ни Пейгамбер се изкачи на хълма Сафā, както по време на първия призив, и прие обета за вярност на всички мекканци – на малки и големи, на мъже и жени. Приемайки исляма, те се удостоиха с честта да станат от Есхāб-и кирāм (сподвижниците).

Първи се врекоха мъжете. След тях и жените.²⁴⁰ Те се врекоха, че няма да съдружават нищо с Аллāху теāлā, че няма да се противопоставят на Пратеника (*aleyхисселāм*), че няма да крадат, че ще пазят целомъдрие и че няма да убиват малките момиченца. Сред жените, които приеха исляма, бе и жената на Хазрети Ебѹ Суфян – Хинд, която фигурираше в списъка на наказаните със смърт. Но изпратеният като милост за световите Пратеник на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) прости и на нея. Всички, които приеха исляма, счупиха идолите, намиращи се в домовете им. Изпратените военни отряди унищожиха идолите на околните племена. По такъв начин с идването на истината заблудата бе изкоренена. Сред приелите исляма и удостоените с помилване бе и синът на Ебѹ Джехл – Икриме, също така и Вахшй, който стори шехйд Хазрети Хамза. Впоследствие Хазрети Икриме падна шехйд в битката при Йермук, а Хазрети Вахшй – в битката при Йемāме уби Мусейлемет-ул Кеззāб.²⁴¹

БИТКАТА ПРИ ХУНЕЙН

Когато мюсюлманите излязоха от Медйна, за да завоюват Мекка, съседните на Мекка племена Хевāзин и Сакйф предположиха, че ще нападнат тях и започнаха да се приготвят за сражение. Като научиха, че тяхната цел е Мекка, поне малко се поуспокоиха, но си казаха: “След курайшите, несъмнено ние ще

²⁴⁰ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 9

²⁴¹ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 863; Ибн Асāкир, *Тāрйху Димашик*, LXII, 404

сме наред.“ и ускориха приготовленията си. „Кълнем се, мюсюлманите не са се сблъскали с добре сражаващо се племе. Да ги нападнем, преди да си ни нападнали и да им покажем какво е сражение.“ казаха те и се отправиха на път с мощна двадесетхилядна войска, предвождана от вожда на Хевāзин – Мāлик бин Авф. Със себе си носеха всичките си скъпи вещи и водеха жените и децата си, за да ги насърчават, да не напускат бойното поле от страх.

За кратко време тази новина се разчу из Мекка. Любимият ни Пейгамбер изпрати Хазрети Абдуллах бин Ебӯ Хадрад при племето Хевāзин, за да разузнае положението. Хазрети Абдуллах смени дрехите си и се промъкна сред врага. Узна намеренията и военната им тактика и веднага съобщи на Султана на пейгамберите.

Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), събирайки дванадесетхилядна войска и оставяйки за управник на Мекка двадесет годишния Хазрети Аттāб бин Есйд, бързо се отправи на път, за да нападне врага внезапно в лагера им. Знамето на ислямската войска бе в ръцете на Хазрети Али.²⁴² Командването на предните сили бе поверено на Хазрети Хāлид бин Велйд.²⁴³ Любимият на Аллāху теāля сложи шлема си, облече две брони и се качи на мулето си Дулдул. На единадесетия ден на месец шеввāl пристигнаха в долината Хунейн. През нощта Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) направи преглед на войската си и я приведе в бойна готовност. След изпълнението на утринния намāз преминаха в действие.

Командирът на езичниците, възползвайки се от нощта, им устрои засада, като разположи войската си на двата склона на долината. Командирът на предните сили Хазрети Хāлид бин Велйд, не знаейки за засадата, заедно с отряда си, се движеше към прохода. Утринната тъма не им позволяваше да видят врага. Изведнъж бяха подложени на дъжд от стрели. Изненадани, мударжāхидите бяха принудени да се отдръпнат назад. Това внезапно отстъпление разруши строевия ред на идващата след тях войска. Когато и те започнаха да отстъпват, двадесет хилядната вражеска войска като поток се стече към долината.

Любимият ни Пейгамбер се впусна сам срещу атакуващата ги войска. Само Хазрети Аббās, Хазрети Ебӯ Бекр и стотина смели мюсюлмани, рискувайки живота си, го настигнаха и образуваха жив щит около него. Хазрети Аббās, хващайки мулето за юздите, а Суфян бин Хāрис (*радияллāху анх*) – за стремежа, се опитваха да намалят скоростта му и да попречат на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) да се вреже във врага. Султанът на световете, опасявайки се от изчезването на религията на Аллāху теāля, каза на Хазрети Аббās: „О, Аббās! Призови ги с думите: „О, жители на Медйна! О, сподвижници, положили клетва под дървото Семўра!“ Хазрети Аббās имаше внушителна фигура и силен глас. Провикна се с всички сили: „О, жители на Медйна! О, сподвижници, които се врекохте на Пейгамбера ни под дървото Семўра! Съберете се тук!“ Сподвижниците, чувайки призива, поискаха да се върнат, но животните им бяха твърде уплашени и не можеха да ги върнат

²⁴² Ибн Саад, *ет-Табакāt*, IV, 357; Сухейлї, *ер-Равзул-Унуф*, IV, 204

²⁴³ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 350; Ибн Хишām, *ес-Сїре*, II, 428; Вāкидї, *ел-Мегāїї*, II, 912

назад. Накрая, взимайки снаряжението си, бяха принудени да скочат от животните си. Бързо побегнаха към Расулюллах (*саллялляху алейхи ве селлем*) и влязоха в жестока схватка с врага. Възгласите „Аллāху екбер! Аллāху екбер!“ всяваха ужас в сърцата на езичниците. Храбрите сподвижници, участвали в Бедр, Ухуд, при рова и Хайбер, като Хазрети Али, Ебӯ Дуджāне, Зубейр бин Аввām (*радиялляху анхум*), се сражаваха, въртейки се на всички страни, и отблъскваха врага.

Султанът на световите следеше действията на сподвижниците си и се молеше, обръщайки се към Аллāху теālя, със следните думи: „**О, Аллах мой, спусни ни помощта Си! Без съмнение, Ти не искаш те да ни победят.**“ Взе шепа пясък и я хвърли върху врага с думите: „**Лицата им да станат черни!**“ Очите им се напълниха с прах. На помощ дойдоха и мелйикетата. Любимият ни Пейгамбер каза: „**Кълна се в Аллāху теālя, те са разгромени.**“ Езичниците се разпръснаха и започнаха да бягат. При всяко обръщане назад, те виждаха преследващите ги сподвижници и бягаха с всички сили, оставяйки жените, децата и вещите си на бойното поле.

На бойното поле оставиха седемдесет тела, шест хиляди пленници и безброй вещи. Част от бягащите, включително и командирът им Мāлик бин Авф, намери убежище в крепостта Тāиф, а друга част отидоха в Нахле, в Евтас. Мюсюлманите преследваха врага до Евтас, където се водеха ожесточени сражения. Тук врагът отново претърпя поражение.²⁴⁴

С позволението на Всевишния Аллах и благодарение на молитвата (ду'а) на Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) победата отново бе на мюсюлманите. В тази битка четирима сподвижници станаха шехйди, имаше и ранени. Сред ранените бе и Хазрети Хāлид бин Велйд. Когато любимият ни Пейгамбер чу за това, отиде при него, докосна раната му с благословените си ръце и тя веднага заздравя.

ПОХОДЪТ КЪМ ТАИФ

Султанът на вселената, нападайки и бягащите в Тāиф, искаше да се сдобият с окончателна победа. Крепостта Тāиф се намиреше близо до Мекка и бе последната, но една от най-силните крепости на неверието. Преди преселението Пейгамберът ни (*саллялляху алейхи ве селлем*), заедно с Хазрети Зейд бин Хāрисе отиде в Тāиф и в продължение на месец призова жителите му към исляма, но те не само, че не приеха неговия призив, но и се подиграха с него, обиждаха го и го измъчваха. Дори разраниха благословените му крака. Тези дни бяха най-тъжните и най-трудните в живота на любимия ни Пейгамбер.

Пратеникът на Аллāху теālя (*саллялляху алейхи ве селлем*) изпрати Хазрети Хāлид бин Велйд напред. След него и самият той (*саллялляху алейхи ве селлем*) със славните си сподвижници стигна до Тāиф. Племето Сакйф предварително бяха складирали голямо количество хранителни запаси в добре укрепената им крепост и когато видяха приближаващите се мюсюлмани, затвориха портите си и обстрелвайки ги със стрели, започнаха да се отбраняват. Езичниците ня-

²⁴⁴ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 925

маха смелост да излязат от крепостта и да се сражават извън нея и продължаваха да обстрелват със стрели.

Някои мюсюлмани предложиха да хвърлят камъни с катапулт. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) намери за уместно това предложение и бяха направени каменохвъргачки. Започнаха да хвърлят камъни с тях. Обсадата продължаваше. Мюсюлманите даваха всичко от себе си, за да превземат крепостта колкото се може по-скоро, но тя бе много добре укрепена. По време на обсадата четиринадесет мюсюлмани станаха шехиди.

Една вечер, към двадесетия ден на обсадата любимият ни Пейгамбер сънува как един петел, кълвейки, разлива маслото, което му бе подарено. Тълкува го като знак, че тази година крепостта няма да бъде превзета и вдигна обсадата.

Преди осем години, когато едно мелйике каза на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*): „Ако желаете тези две стръмни планини да се съединят така, че да затрупат мекканците (и да смачкат всички езичници), то заповядай и аз ще ги съединя.“, той (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „**Аз съм изпратен като милост за световите. Ще помоля Всевишния Аллах да извади от потомството на тези неверници поколение, което да служи единствено на Аллāху теāлй и да не съдружава с Него никого.**“ И сега, проявявайки милост, се молеше за тях: „**О, Господарю! Напътствай племето Сакйф! Доведи ги при нас!**“

Любимият на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) напусна Тāйф и отиде в Джирāне, където се намираха шестте хиляди пленници и придобитите в Хунейн трофеи – повече от двадесет хиляди камили, повече от четиридесет хиляди дребен рогат добитък и много скъпи накити. Трофеите и пленниците бяха разпределени между муджāхидите. В това време научиха, че е пристигнала делегация на племето Хевāзин и моли да бъдат приети. Любимият ни Пейгамбер ги прие. Съобщиха му, че племето им масово приело исляма. Султанът на световите се зарадва много и веднага освободи своите пленници. Сподвижниците го последваха. И така, за един миг шест хиляди пленници получиха свободата си. Тази вест достигна и до укрилия се в Тāйф вожд на племето Хевāзин – Мāлик бин Авф. Отивайки при Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) той също прие исляма и бе обсипан с дарове.²⁴⁵

След като приключи с разпределението на трофеите, Султанът на вселената със славните си сподвижници се върна като победител в Мекка. Назначи Хазрети Аттāб бин Есйд за управник на Мекка²⁴⁶, а Хазрети Муāз бин Джебел щеше да учи исляма на хората.²⁴⁷ След това, извършвайки умра, се отправи заедно със сподвижниците си към Медйна.

След една година жителите на Тāйф изпратиха делегация от шест души в Медйна, която да съобщи, че са готови да приемат исляма. Молбата, отправена от Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), преди една година при напус-

²⁴⁵ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 452; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, III, 925; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 312

²⁴⁶ Ибн Мāдже, „Тиджарāt“, 20; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 440; Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 687; Бейхакй, *ес-Сунен*, I, 498; II, 264; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 890, 960; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 137

²⁴⁷ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, III, 959; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 137

кането на Тāиф: „О, Господарю! Напътствай племето Сакйф! Доведи ги при нас.“, бе приета. Племето Сакйф дойде при него, за да приемат исляма. Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) се зарадва много, дари ги с някои привилегии и ги отпрати обратно в Тāиф. За управник на Тāиф назначи Хазрети Осмāн бин Ебўл Ас.²⁴⁸

ПОХОДЪТ КЪМ ТЕБЎК

След завръщането си в сияйната Медйна Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) изпрати посланици до владетелите на различни страни и ги призова към исляма. Владетелите на Умман и Бахрейн със своите поданици приеха ислямската религия. Представители на много племена, идвайки при Султана на световите, съобщиха, че му се подчиняват. Ислямът се разпространяваше много бързо. В околните племена бяха изпращани учители, които да учат исляма и бяха назначавани управители. През деветата година от Хиджра в Медйна се забеляза наплив от делегации на различни племена и държави, приели исляма.

Бе месец реджеб, деветата година от Хиджра. Един ден Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза на сподвижниците си: „Днес почина един ваш праведен брат. Станете и изпълнете неговия намāз!“ Пейгамберът ни (*aleyхиссалāту весселām*) застана начело като имām и заедно изпълниха задочно погребалната молитва дженāзе. След изпълнението на намāза каза: „Поискахме опрощение от Аллāху теāлй за брат ви негуса Есхаме.“

След известно време в Медйна получиха тъжната вест за смъртта на негуса. Денят на смъртта му съвпаднаше с деня, в който Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) и сподвижниците изпълниха погребалния (дженāзе) намāз.²⁴⁹

В деветата година от Хиджра, когато ислямската религия започна бързо да се разпространява из Арабския полуостров, арабските християни, които гледаха завистливо на Ислямската държава и се стараеха по всякакъв начин да възпрепятстват неговото разрастване, написаха следното писмо до византийския император Ираклий: „Човекът, който твърдеше, че е пророк, почина. Глад и нищета тегне над мюсюлманите. Ако искаш да ги приобщиш към твоята религия, побързай, сега му е времето.“ След получаването на това писмо, Ираклий отправи в Медйна четиридесет хилядна войска, под командването на Кубāt, за да се сражават с мюсюлманите.

Султанът на вселената узна за това и събирайки сподвижниците си, им заповяда да се мобилизират. Поради голямата суша, мюсюлманите, с изключение на тези, които се занимаваха с търговия, се намираха в много тежко материално положение. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) пожела сподвижниците да подпомогнат финансово ислямската войска и те започнаха да носят всичко, което имат.

²⁴⁸ Ебў Дāvўд, „Салāt“, 12; Ибн Мāдже, „Месаджид“, 3; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 21; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 541; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, V, 509

²⁴⁹ Бухārй, „Дженāиз“, 52; Несāй, „Дженāиз“, 37

Хазрети Ебӯ Бекр донесе цялото си богатство. Когато Пратеникът на Аллāху теāлйя (*салляллāху алейхи ве селлем*) го попита: „**За семейството си какво остави, о, Ебӯ Бекр?**“, той отговори: „Оставих им Всевишния Аллах и Неговия Пратеник.“ Хазрети Омер донесе половината си богатство. Расӯл (*алейхис-селām*) попита и него: „**За семейството си какво остави, о, Омер?**“, той отговори: „Оставих им толкова, колкото донесох.“ Любимият ни Пейгамбер каза: „**Разликата между двама ви е колкото разликата между думите ви.**“ Хазрети Омер, обръщайки се към Хазрети Ебӯ Бекр каза: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за теб, о, Ебӯ Бекр. В добрите дела винаги ме превъзхождаш. Разбрах, че никога няма да мога да те надмина.“²⁵⁰

Всеки един от сподвижниците помагаше според възможностите си. А лицемерите, подигравайки се с тях, им казваха: „Правите го за показ.“ Пратеникът на Аллāху теāлйя (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „**Който днес даде една милостиня, в Деня Къймет тази милостиня ще свидетелства в негова полза.**“ След тези думи даренията се увеличиха. Най-много ислямската войска бе подпомогната от Хазрети Осмāн бин Аффāн, който въоръжи една трета част от войската. Обезпечи нуждите на войската дотолкова, че дори не пропусна да сложи губеррка, която използваша за шиенето на меховете за вода. Във връзка с тази самоотвержна постъпка на Хазрети Осмāн, любимият ни Пейгамбер каза: „**От днес нататък няма да се записват грехове на Осмāн.**“²⁵¹ Един от бедните сподвижници, работи цяла нощ в една финикова градина и заработената фурма занесе на Пратеника на Аллāху теāлйя (*салляллāху алейхи ве селлем*), с намерение да помогне на войската, и каза: „О, Расӯляллах! Донесох това, което имам, за да спечеля доволството на Аллāху теāлйя. Приемете го.“ Жените също помагаша с каквото могат.

Мюсюлманите, когато се подготвяха за похода към Тебӯк, се намираха в много затруднено положение. Недоимъкът бе толкова голям, че останалите без нищо сподвижници, идвайки при Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), казваха: О, Пратенико на Аллāху теāлйя! Останахме без животно, а и нямаме нищо за ядене. Искаме да сме до вас в тази битка и да бъдем удостоени с джихāда.“ Любимият ни Пейгамбер им отговаряше тъжно, че не е останало нищо, с което да ги откара. Същата молба отправиха и Сāлим бин Умейр, Абдуллах бин Мугаффел, Ебӯ Лейля Мāзийнй, Улбе бин Зейд, Амр бин Хумām, Харамй бин Абдуллах, Ирбāд бин Сāрийе (*радияллāху анхум еджмайн*), и когато любимият ни Пейгамбер, с голяма мъка им каза: „**Не намирам с какво да ви откарам.**“, те започнаха да плачат от мъка, че няма да бъдат с Пратеника на Аллāху теāлйя (*салляллāху алейхи ве селлем*) и да участват в битката. Във връзка с това Всевишният Аллах низпосла следния āйет, меāl:

„**Няма вина и за онези, на които ти рече, когато дойдоха при теб, за да ги откараш на война: „Не намирам с какво да ви откарам.“ И се върнаха, а очите им – пълни със сълзи от скръб, че не намират какво да дадат.**“ (сӯра Тевбе: 92) Тези сподвижници накрая бяха подготвени за война от Хазрети Аббās и Хазрети Осмāн.

²⁵⁰ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 990; Ибн Асāкир, *Тāрйху Димашк*, II, 34

²⁵¹ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 990

След приключване на приготовленията, Пейгамберът ни (*алейхиссалātu весселām*) събра войската в Сенийет-ул Ведā. Оставащите в Медйна бяха твърде малко. За управник на Медйна назначи Хазрети Мухаммед бин Меслеме.²⁵² Преди да се отправят на поход, каза на войните си: „**Вземете си повече обувки! Така няма да търпите неслоди.**“

При потеглянето на войската, водачът на лицемерите Абдуллах бин Убей, за да спласи мюсюлманите, наговори неприлични думи по техен адрес. Дори каза: „Кълна се, като че ли виждам него и сподвижниците му вързани по двама.“ Но мюсюлманите не обръщаха внимание на думите на лицемерите. Желанието им да се сражават по пътя на Аллāху теālя ставаше все по-силно. Лицемерите се чувстваха съкрушени.

Преди да потеглят към Тебūk Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) нареди да развоят знамената на войската. Най-голямото знаме бе връчено на Хазрети Ебū Бекр, друго голямо знаме – на Хазрети Зубейр бин Аввām, знамето на племето Евс – на Хазрети Усейд бин Худайр, знамето на племето Хазрадж – на Хазрети Ебū Дуджāне.²⁵³ Войската се състоеше от тридесет хиляди души, като десет хиляди от тях бяха конници. Дясното крило бе под командването на Хазрети Талха бин Убейдуллах, а лявото – под командването на Хазрети Абдуррахмāн бин Авф.²⁵⁴

Потеглиха в много жарко време. Водеше ги техният Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*). Когато Любимият на Аллāху теālя бе с тях, гладът, жаждата, дългият път, многобройната вражеска войска не ги плашеха. Можеха да го последват навсякъде.

Мюсюлманите спираха да пренощуват и след кратка почивка продължаваха пътя си. Осмото място, където спряха да пренощуват бе Хиджр – мястото, където бе унищожен народът на Сāлих (*алейхисселām*). Народът му бе погубен от силен звук, затова че не послушаха своя пейгамбер. Султанът на вселената каза на сподвижниците си: „**Тази нощ ще духа силен вятър в обратна посока. Никой да не става от мястото си без другар до себе си! Всеки да завърже камилата си за коляното ѝ! Това е място, където се спусна наказание. Никой да не пие от тази вода и да не извършва умиване абдест!**“ През нощта задуха силен вятър и започна да събаря всичко. Един от сподвижниците забрави да завърже камилата си и когато стана да я търси сам, вятърът го грабна и отнесе до подножието на планината Тай. А друг, който отиде по нужда, се разболя от болестта хунак. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) отправи ду’ā за него и той оздравя.

На сутринта водата на мюсюлманите свърши. Изпитваха силна жажда. Лицемерите, възползвайки се от това, се опитваха да всеят смут и раздор, като казваха: „Ако Мухаммед наистина беше пейгамбер, щеше да отправи ду’ā и да завали дъжд.“ Султанът на световите узна за това и вдигайки благословените си ръце, отправи молба към Всевишния Аллах да ги дари с дъжд. В безоблач-

²⁵² Ибн Хишām, *ес-Суре*, II, 519; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 8; Хузāй, *ет-Тахрйч*, 327; Кет-тāнй, *ет-Тератйбу’л-Идāрийй*, I, 485

²⁵³ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 996; Ибн Асāкир, *Тāрйху Димашк*, II, 36

²⁵⁴ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 1001; Ибн Асāкир, *Тāрйху Димашк*, II, 36

ното небе веднага се появиха облаци и заваля силен дъжд. Всички напълниха съдовете си, извършиха частично умиване абдест и напоиха животните. А когато дъждът спря и облаци изчезнаха, всички забелязаха, че е валило само над войската. Любимият ни Пейгамбер и сподвижниците произнесоха текбър и отправиха своите благодарности към Всевишния Аллах. А на лицемерите каза: „Вече нямате никакво оправдание. Повярвайте във Всевишния Аллах и Неговия Пророк и станете праведни мюсюлмани.“ Но безсрамните лицемери им отговориха: „Какво пък? Беше един облак. Заваля и отмина.“

Мюсюлманите бяха измъчвани и от страшен глад, дотолкова, че двама почнаха да делят една фурма. Въпреки знойната жегата, гладът и жаждата наближиха Тебӯк. Любимият на Аллāху теāлā каза: **„Утре, с позволението на Аллах, ще стигнете до извора Тебӯк. Не докосвайте водата, докато не дойда!“** На другия ден стигнаха до извора, но количеството на водата бе твърде малко. Любимият ни Пейгамбер нареди да сложат от водата в един съд, потоци благословените си ръце в него и отправи ду'ā. След това изля водата в извора и тя мигновено се увеличи. Тридесет хиляди войни пиха от изворната вода, но тя не намалѐ. Това бе едно от чудесата на Пратеника на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*). Земята се напои с вода и този район се превърна в плодородна зелена пустиня.

Когато ислямската войска пристигна в Тебӯк, ромеите, чиято войска се състоеше от византийци и арабски християни от племената Āмиле, Лахм и Джузāм, не бяха там. Като разбраха, че Султанът на вселената идва срещу тях с тридесет хилядна войска, се уплашиха и избягаха. Не посмѐха да се срещнат с тях, защото все още помнеха как в Мӯте стохилядната им войска претърпя поражение от трихилядната войска на мюсюлманите.

Расӯлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*), съветвайки се със сподвижниците си, не пожела да отидат по-нататък. Някои от племената и държавите, намиращи се в тази област, чува за пристигането на ислямската войска и се уплашиха. Изпращайки свои представители, се съгласиха да плащат джизйе. Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*) прие предложението им и с всеки един от тях сключи мирни споразумения.

Клопката

Близо двадесет дни чакаха врага в Тебӯк. През това време Султанът на вселената (*алейхи афдалюссалевāt*) беседваше със своите сподвижници и вливаше бликащата от благословеното си сърце феѝз и берекет в техните сърца. В една от своите беседи каза: **„Да ви известя ли кой човек е най-добър и най-достоеен сред хората?“** „Да, о, Пратенико на Аллах.“ отговориха сподвижниците. **„Най-добър е онзи, който до последния си дъх се бори по пътя на Аллāху теāлā, възседнал коня или камила си, или пеша. Най-лош е онзи, който, прочитайки Книгата на Аллāху теāлā, не извлича полза за себе си от нея.“** каза Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*).

А на въпроса относно шехидите, отговори: „Кълна се в Аллāху теāлā, в Чиято Длан е съществуването ми, в Деня Къямет шехидите ще дойдат с мечове на вратовете си и ще седнат на минбери от светлина.“²⁵⁵

Когато се приготвяха за връщане в Медйна, изнемошелите от глад сподвижници уведомиха Пейгамбера ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) за това тяхно състояние. Любимият на Аллāху теāлā заповяда да съберат всичката останала храна върху една кожена покривка. Събраното бе толкова малко, че едва би напълнило една малка тенджера. Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллялāху алейхи ве селлем*) поднови умиването абдест и изпълни два рекята намāз. Видгайки благословените си ръце, се помоли за берекет. След това заповяда на сподвижниците да си донесат съдовете за храна. Всички ядоха до насита, а храната не намаля.

След двадесет дни муджāхидите се отправиха обратно към Медйна. Една нощ двучличниците се уговориха да устроят клопка на Пратеника на Аллāху теāлā (*саллялāху алейхи ве селлем*) в тесния проход и да го убият. Скриха се и зачакаха. Любимият ни Пейгамбер, заедно с Хазрети Аммār бин Яасер, който държеше юздата на камила му и Хазрети Хузейфе бин Йемāн, който вървеше след него, се движеше към прохода. Джебрāил (*aleyхисселām*) го уведоми за заговора на двучличниците. Когато приближиха прохода бяха нападнати от дванадесет лицемери със забулени лица. Хазрети Хузейфе, викайки: „О, врагове на Аллāху теāлā!“, започна да удря по тях и по животните им с тоягата си. Лицемерите се уплашиха и бягайки, бързо се смесиха с войската. Расūлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) съобщи имената им на Хазрети Хузейфе, като го предупреди да не казва на никого.

Хазрети Усейд бин Худайр чу за случилото се и отивайки при Пейгамбера ни (*саллялāху алейхи ве селлем*), го помоли: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Съобщете ми техните имена, да отсека главите им и да ви ги донеса.“, но той (*саллялāху алейхи ве селлем*) не му разреши.²⁵⁶

Месджид-и Дирār

Най-после, сплашилите византийците и прекършилите съпротивителните им сили мюсюлмани, се връщаха в озарената Медйна. В местността Зй-Евāн, близо до Медйна, спряха да пренощуват. Тук, няколко лицемери помолиха любимия ни Пейгамбер да посети Месджид-и Дирār.

Месджид-и Дирār се намираше в Кубā. Бе построен от лицемерите точно срещу първия месджид, изграден от Расūлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) по време на преселението му в Медйна. Когато любимият ни Пейгамбер тръгна за Тебўк, лицемерите дойдоха при него и казаха: „О, Пратенико на Аллах! Построихме нов месджид. Бихте ли дошли да изпълним заедно намāз?“, но приготвилият се за поход Пратеник на Аллāху теāлā (*саллялāху алейхи ве селлем*) им отвърна, че ще се отбие при връщането си от Тебўк, ако Аллāху теāлā позволи.

²⁵⁵ Вāкидй, ел-Мегāзй, II, 1018

²⁵⁶ Вāкидй, ел-Мегāзй, II, 1040

Целта на лицемерите бе да разединят вярващите, да всеят смут и раздор сред тях. Дори щяха да поканят в Медйна византийските войни и да ги подкрепят с оръжия, които бяха складирани в месджид. Благоприятствайки изпълняването на намаз на Пратеника на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем) в месджид им, те искаха да предизвикат впечатление, че Месджид-и Дирār е свещено място. И мюсюлманите щяха да се съревновават в изпълнението на намаз в този месджид и по този начин уж щяха да попаднат в тяхната паяжина.

Султанът на вселената (салляллāху алейхи ве селлем) прие поканата им, но Всевишният Аллах низпосла откровение (сūra Тевбе: 107-108), в което му съобщи истината за този месджид. Тогава любимият ни Пейгамбер заповяда на Хазрети Мāлик бин Духшум и Хазрети Āсъм бин Адий да го изгорят и разрушат. Те отидоха в Кубā, опожариха месджид и го разрушиха. Лицемерите не промълвиха и дума.²⁵⁷

Хората в Медйна като чуха, че Пейгамберът ни (aleyхиссалāту весселām) и славните сподвижници се завръщат, се приготвиха веднага и с голямо въодушевление излязоха да ги посрещнат.

Два месеца след завръщането на любимия ни Пейгамбер от Тебūk почина водачът на лицемерите Абдуллах бин Убей. След неговата смърт единството на лицемерите бе нарушено. Смазани бяха не само лицемерите, но и езичници-те и юдеите, и бе сложен край на действията им, насочени срещу исляма.

ПРОЩАЛЕН ХАДЖ

Поклонението хадж – един от петте стълба на исляма, бе повелено през деветата година от Хиджра. В низпосланото знамение се казва, меāl:

„В него (Кябе) има ясни знамения – мястото на Ибрāхим, – и който отиде там, е в безопасност от нападение. Право (фарз) на хората към Аллāху теāлā е поклонението хадж при Дома (и неговото посещение) – за онзи, който има сила за това, а който откаже този фарз (задължение) – Аллāху теāлā не се нуждае от световите.“ (сūra Āл-и Имрāн: 97)

Султанът на вселената (салляллāху алейхи ве селлем) съобщи на своите сподвижници повелята на Всевишния Аллах. В същата година назначи Хазрети Ебū Бекр за емīр на хаджа и го изпрати с група от триста души в Мекка. През това време бяха низпослани началните āйети на сūra „Тевбе“, в които се съобщаваше за някои решения, свързани с договарянето. Любимият ни Пейгамбер изпрати в Мекка и Хазрети Али след групата от поклонници, за да им съобщи това.²⁵⁸

По това време сред арабите, по традиция, сключването на договор или неговото нарушаване се известяваше от самия извършител или от негов роднина. Затова Пратеникът на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем) изпрати Хаз-

²⁵⁷ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 529; Вāкидī, *ел-Мегāзй*, II, 1040; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, III, 549

²⁵⁸ Кетгāнй, *ет-Тератйбу'л-Идāрийй*, I, 256

рети Али в Мекка. Той настигна групата от поклонници и заедно влязоха в Мекка.²⁵⁹

Хазрети Ебӯ Бекр произнесе проповед (хутбе) и разясни правилата на поклонението. Сподвижниците извършиха хаджа, съблюдавайки тези правила. По време на поклонението, в Минā Хазрети Али произнесе хутбе. Започна с думите:

„О, хора! Праща ме Пратеникът на Аллах.“ и прочете началните айети на сӯра: „Тевбе“. След това каза: „Упълномощен съм да ви кажа четири неща.“ Тези четири неща бяха следните:

- В Дженнета ще влязат само вярващите.
- След тази година нито един езичник няма да бъде допуснат до Кяабе.
- Никой няма да извършва тавāф около Кяабе гол. (По това време езичниците извършваха тавāф голи.)
- Тези, които имат сключен договор с Пратеника на Аллах, техният договор ще е в сила до изтичане на срока му. А за останалите срокът е четири месеца. След този срок с нито един от езичниците няма да бъде сключен договор и нито един езичник няма да бъде покровителстван.

След този ден нито един езичник не се доближи до Кяабе и никой не извърши тавāф гол. Голяма част от тях, приемайки исляма, станаха мюсюлмани. След изпълнение на поклонението Хазрети Ебӯ Бекр, Хазрети Али и сподвижниците се върнаха в Медйна.²⁶⁰

В десетата година от Хиджра ислямската религия се разпространи из целия Арабски полуостров. В Медйна пристигаха хора от всички краища на Арабия, за да бъдат удостоени с честта да приемат исляма и да се сдобият с вечното щастие. Вече никаква сила не можеше да противостои на мюсюлманите. Господството на исляма се укрепи. Само някои юдейски и християнски племена не приеха религията на Аллāху теāля.

В десетата година от Хиджра Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) изпрати Хазрети Хāлид бин Велйд, заедно с четиристотин мъджāхиди при рода Хāрис бин Каб, в Йемен, за да ги призове към исляма. Хāлид (*радияллāху анх*) ги призова три дни. Те приеха призива му и станаха мюсюлмани. В същата тази година любимият ни Пейгамбер сключи мирен договор с християните от Неджрāн. Впоследствие някои от тях по своя воля станаха мюсюлмани. През същата година Хазрети Али, заедно с триста сподвижници, бе изпратен при племето Медледж, в Йемен, за да ги призове да приемат исляма. Въпреки първоначалното им противопоставяне, те бяха удостоени с правата религия. На всички тези племена Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) назначи управници и изпрати хора, които да събират зекят.

В десетата година от Хиджра Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) се приготви за хадж. Заповяда и на мюсюлманите от Медйна да се приготвят. Изпрати съобщение и до мюсюлманите, намиращи се извън пределите на Медйна. Събра се голямо множество. След приключване на приго-

²⁵⁹ Бухāрй, „Мегāзй“, 68, „Джизйе“, 16; Ибн Хишām, *ес-Сӯре*, IV, 545-546; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 169; Килāй, *ел-Иктифā*, II, 409; Кетгāнй, *ет-Тератйбу'л-Идāрийй*, I, 256

²⁶⁰ Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 974; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 160; Ибн Асāкир, *Тāрйху Димашк*, XVIII, 23

товленията, в двадесет и петия ден на месец зилка'де Пророкът (*салляллāху алейхи ве селлем*) с група от четиридесет хиляди мюсюлмани след изпълнение на обедния намаз потегли от Медина. Султанът на вселената отправи следната ду'а: „О, Аллах мой! Стори този хадж да е приет и харесан от Теб, без в него да има лицемерие, показност и слава!“ Влезе в ихрām и след съобщаване от страна на Джебрāил (*алейхисселām*) започна да произнася на висок глас телбие. Сподвижниците го последваха. „Леббейк! Аллāхумме леббейк! Леббейк! Ля шерйке леке леббейк! Иннел хамде венни'мете леке вел мулк ля шерйкелек!..“ Навред всичко се тресеше. Водеше със себе си сто жертвени животни. След десет дни път, в четвъртия ден на зилхидже, пристигнаха в Мекка. След като към тях се присъединиха идващите от Йемен и другите племена, броят на поклонниците стана повече от сто двадесет и четири хиляди души. На осмия ден Расул (*алейхисселām*) отиде в Минā, а на деветия в Арафāt. След обяд в долината Арафāt, седейки върху камилата си Кусвā, произнесе прощалната си проповед (хутбе) и се сбогува със своите сподвижници.²⁶¹

ПРОЩАЛНА ПРОПОВЕД

... О, хора! Чуйте добре моите слова. Не знам, може би след тази година никогавече няма да ви срещна на това място.

О, хора! Животът ви, имотът ви и вашата чест са свещени и неприкосновени така, както са свещени този ваш ден, този ваш месец и този ваш град (Мекка).

О, мои сподвижници! Утре ще се върнете при Вашия Господар и несъмнено ще бъдете запитани за всички дела. След мен не се връщайте към старите си навици, не убивайте един другия! Тези, които са тук, на това място, да предадат този мой завет на онези, които не са тук днес! Може онези, на които им бъде предадено, да разберат по-добре и да го съхранят, отколкото тези, които днес тук са го чули.

О, мои сподвижници! Върнете поверените ви неща на техните собственици! Всякакъв вид лихварство е отменено. Под краката ми е, но истинския си дълг трябва да заплатите. Не извършвайте несправедливост и не допускайте несправедливост по отношение към самите себе си! Със заповедта на Аллāху теālй лихварството е забранено. Всякакъв вид лихварство от епохата на Джāхилия е под краката ми. Първото лихварство, което отменям е лихварството на сина на Абдулмутталиб (моя чичо) – Аббās.

О, мои сподвижници! Изцяло е отменено и кръвното отмъщение от епохата на Джāхилия. Първото кръвно отмъщение, което отменям, е кръвното отмъщение на внука на Абдулмутталиб (сина на чичо ми) – Рабйа.

О, хора! Смяната на местата на забранените месеци с цел водене на война несъмнено е голяма дързост в неверието. Това е нещо, с което неверниците изпадат в заблуда. Една година приемат един месец за незабранен, а другата година го обявяват за забранен. Правят го, за да съответства на количеството на

²⁶¹ Бухāрий, “Хадж”, 95; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 173

позволеното и забраненото от Аллах. Забраненото превръщат в позволено, а позволеното в забранено.

Без съмнение, времето се е върнало в първоначалната си форма, както е било сътворено от Всевишния Аллах.

О, хора! Днес шейтāнът завинаги загуби силата да въдвори своето влияние и господство по вашите земи. Но ако вие, извън тези забрани от мен, му се подчините в нещата, смятани от вас за малки, той ще е доволен. Въздържайте се и от тях, за да опазите религията си!

О, хора! Съветвам ви да съблюдавате правата на жените и да се боите от Аллāху теāля в това отношение! Те са ви поверени от Аллāху теāля и са законни за вас, защото дадохте дума на Всевишния Аллах да се погрижите за тяхната чест и целомъдрие. Вие имате права над вашите жени, но и те имат права над вас. Правото ви над тях е, да не позволят на тези, които не харесвате, да потъпчат семейната ви чест. Ако в семейното ви гнездо приемат някой, когото не бихте искали, то тогава може да ги ударите леко, за да се въздържат от това. Правата на жените над вас са да им осигурявате препитание и облекло по позволен начин.

О, вярващи! След мен ви оставям нещо, към което ако стриктно се придържате, никога няма да се отклоните от правия път. Това е Книгата на Всевишния Аллах – Корāн-и керйм. (В друго предание се казва: “Суннета (Сунната)” и “Моите роднини (Ехл-и бейт)”.)

О, вярващи! Слушайте внимателно моите слова и ги запомнете добре! Мюсюлманинът е брат на мюсюлманина. И всички мюсюлмани са братя. Нищо, което принадлежи на вашия брат по вяра не е законно за друг, освен ако не го е дал по свое желание.

Мои сподвижници! Не постъпвайте несправедливо по отношение към себе си! Вие имате права и по отношение към себе си.

О, хора! Всевишният Аллах е дал (в Корāн-и керйм) правото на всеки притежател на право. Няма нужда от завещание. Детето принадлежи на този, в чието легло се е родило. За извършващия прелюбодеяние има лишения. Презреният човек, който твърди, че произлиза от друг род, а не от рода на баща си, или неблагодарният роб, който се опитва да се превърже към друг господар, да бъде удостоен с гнева на Аллāху теāля, и с проклятието на мелйикетата и на всички мюсюлмани. Всевишният Аллах не приема нито покаянията, нито свидетелстването на такива хора.

О, хора! Вие имате един Господар и един баща. Всички вие сте деца на Āдем, а той е сътворен от пръст. Най-ценният пред Аллāху теāля е този, който най-много се страхува от Него. Арабинът няма преимущество пред неарабина, освен по богобоязън.

О, хора! Утре ще бъдете питани за мен, какво ще кажете?“

Славните сподвижници казаха: „Свидетелстваме, че вие известихте религията на Аллāху теāля, изпълнихте дълга си (пророческата си мисия), предадохте посланието и ни дадохте наставления.“

Тогава Пратеникът на Аллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) вдигна показалеца си и го насочи към хората с думите: „О, Господарю! Бъди ми свидетел! О, Господарю! Бъди ми свидетел! О, Господарю! Бъди ми свидетел!“

В този ден бе низпослан третият āйет на сūra „Мāиде“, меāl:

„... Днес изградих за вас вашата религия (вече са ви съобщени заповедите и забраните на религията) и изпълних Своего благо към вас, и приех (одобрих) исляма за ваша религия...“

Когато Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) прочете този айет пред сподвижниците си, Хазрети Ебӯ Бекр започна да плаче. Попитаха го защо плаче, а той отговори: „Този свещен айет свидетелства за това, че приближава смъртта на Расӯлюллах. Затова плача.“²⁶²

Любимият ни Пейгамбер остана в Мекка десет дни, изпълни прощалния хадж и извършвайки прощален тавāф, се върна в Медйна. След прощалния хадж благословените сподвижници се прибираха по родните си места и предаваха думите на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) на онези, които не присъстваха на поклонението.

Друго събитие, което се случи в десетата година от Хиджра е появата на лъжепророците. Единият от тях бе Есвед Ансй, който се появи в Йемен. По заповед на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) той бе убит в дома си от мюсюлманите в Йемен. Другият лъжепророк бе Мусейлемет-ул Кеззāб. След смъртта на Султана на вселената, Хазрети Ебӯ Бекр изпрати срещу него войска под командването на Хāлид бин Велйд (*радияллāху анх*) и той бе убит от Хазрети Вахшй.²⁶³

СМЪРТТА

През единадесетата година от Хиджра Джебрāил (*aleyхисселām*) прочете два пъти Свещения Корāн пред любимия ни Пейгамбер, докато в предходните години прочиташе по веднъж. Когато Джебрāил (*aleyхисселām*) прочете последната низпослана сӯра „Наср“ с меāl: **„Когато дойде подкрепата на Аллāху теāля и победата, и видиш хората да встъпват на тълпи в религията на Аллāху теāля (исляма), прославяй своя Господар с възхвала и Го моли за опрощение! Той винаги приема покаянието.“**, любимият ни Пейгамбер каза: **„О, Джебрāил, предчувствам, че приближава смъртта ми.“** Тогава Джебрāил (*aleyхисселām*) прочете следните айети: **„Отвъдният живот е по-добър за теб от земния. И ще ти въздаде твоят Господ, каквото поискаш, докато останеш доволен.“** (сӯра Духā: 4-5)

В този ден Султанът на вселената заповяда на всички сподвижници да се съберат в джамията за обедния намāз. След изпълнението на намāза произнесе такава проповед, че сърцата настръхнаха, а от очите потекоха сълзи. След това, обръщайки се към сподвижниците си, ги попита: **„О, хора! Като ваш пророк как изпълних мисията си?“** Те му отговориха: „О, Расӯляллах! Аллāху теāля да ви възнагради от наша страна. За нас вие бяхте като милостив баща, като наставляващ и милостив брат. Вие изпълнихте пророческата мисия, дадена ви от Аллāху теāля. Предадохте ни всичко, което ви беше съобщено. Призо-

²⁶² Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 603

²⁶³ Вāкидй, *ел-Мегāйз*, II, 863; Ибн Асāкир, *Тāрйху Димашик*, LXII, 404

вавахте хората към пътя на Аллāху теāлā (исляма) с мъдрост, с прекрасни наставления. Нека Аллах да ви възнагради най-щедро!“

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „**О, вярващи! В името на любовта към Аллах! Нека онзи (от вас), който има права над мен, да си ги поиска. Да си ги вземе тук (да се разплатим), преди да е дошъл Съдният ден!**“, но никой не пристъпи към него. Повтори думите си три пъти, споменавайки името на Аллāху теāлā. Тогава един от сподвижниците, старецът Хазрети Укāше стана и се приближи към Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Каза: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Бяхме заедно в Тебўк. Когато го напуснахме, моята камила и вашата се озоваха една до друга. Аз слязох от камилата си и се приближих към вас, с намерението да целуна благословеното ви тяло. Тогава вие ме ударихте по гърба с камшика си. Не знам защо го направихте.“

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) му каза: „**О, Укāше! Всевишният Аллах да те опази от умишления удар на Своя Пратеник!**“ и заповяда на Хазрети Билял: „**О, Билял! Отиди в дома на дъщеря ми Фāтима и ми донеси този камшик!**“ Хазрети Билял с удивление се отправи към дома на Хазрети Фāтима. Когато стигна дома ѝ, почука на вратата и каза: „О, дъще на Пратеника на Аллах! Дай ми камшика на Расūлюллах!“ Хазрети Фāтима учудено го попита: „О, Билял! Не е време нито за хадж, нито за битка. За какво му е камшика на баща ми?“ Билял (*радияллāху анх*) ѝ каза: „О, Фāтима, нима не знаеш? С него ще ударят Пратеника на Аллāху теāлā и по този начин ще се разплатят.“ Майка ни Фāтима отвърна: „Кой би си позволил това? Но щом го иска, ще го дам, но кажи на Хасан и Хусейн да пожертват себе си, този човек да удари тях, вместо Пратеника на Аллах.“ Хазрети Билял отиде в джамията и даде камшика на любимия ни Пейгамбер, а той го даде на Хазрети Укāше.

Хазрети Ебў Бекр и Омер (*радияллāху анхум*) помолиха Укāше: „О, Укāше! Удари нас, вместо Пратеника на Аллах!“ Но Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза на Хазрети Ебў Бекр: „**О, Ебў Бекр! Отдръпни се! О, Омер! Хайде и ти се отдръпни! Всевишният Аллах знае вашето високо положение.**“ След това Хазрети Али стана от мястото си и каза: „О, Укāше! Не мога да се съглася да удариш Пратеника на Аллах. Ето гърба ми и корема ми, ако искаш ме удари сто пъти, но не докосвай Пратеника на Аллах.“ Пейгамберът ни (*aleyхиссалāту весселām*) каза: „**О, Али! Седни и ти! Всевишният Аллах знае и твоето високо положение.**“ След това станаха Хасан и Хусейн (*радияллāху анхум*) и казаха: „О, Укāше! Знаеш, че ние сме внуците на Пратеника на Аллах. Ако удариш нас, значи си ударил Пратеника на Аллах. Затова молим те, удари нас!“ Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) им каза: „**И вие седнете, о, радост на моите очи!**“ и обръщайки се към Хазрети Укāше каза: „**О, Укāше! Ела и ме удари!**“

Укāше (*радияллāху анх*) каза: „О, Пратенико на Аллах! Тогава, когато вие ме ударихте, гърбът ми беше разголен.“ и любимият ни Пейгамбер веднага разголи благословения си гръб. Изумените сподвижници, плачейки на глас, казаха: „О, Укāше! Нима ще удариш благословения гръб на Пратеника на Аллах?“ Хазрети Укāше, виждайки печата на пророчеството на благословения му гръб, изведнъж рече: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о Пратенико на Аллах! Кой би посмял да удари благословеният ви гръб?“ и целуна

печата на пророчеството. Но Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) му отвърна: „**Не! Или ще ме удариш, или ще ми простиш!**“ „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Простих, но в Деня Къямет Всевишният Аллах дали ще ми прости?“ попита Хазрети Укāше.

Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „**Който иска да види моя приятел в Дженнета, да погледне този старец.**“ и посочи Хазрети Укāше. Чувайки това, благословените сподвижници започнаха да го целуват по челото и да го поздравяват.²⁶⁴

В последните дни на месец сафер Султанът на световете поиска отново да призове Византийската империя, докато все още не представлява сериозна заплаха за мюсюлманите, да приеме исляма и ако не се съгласи, чрез сила да я постави под властта на Ислямската държава. По този повод заповяда на сподвижниците си да се приготвят за война с ромеите. Повика Хазрети Усāме бин Зейд и му каза следното: „**О, Усāме! Отиди с името на Аллах и Неговата благодат до Шам, до границата с Белкā, до Дарум в Палестина, където падна шехид твоят баща! Смачкай ги с конете си! Назначавам те за командир на тази войска. Атакувай жителите на Убнā внезапно като светкавица! Движи се бързо към целта си, преди вестта за твоето идване да стигне до тях! Пътеводителите да са с теб, а шпионите и наблюдателите да се движат пред теб! Ако Всевишният Аллах те удостои с победа, не оставай много при тях!**“ Заповяда му да разположат лагера в Гурф и му връчи знамето на ислямската войска, връзвайки го с благословените си ръце.²⁶⁵

Качи се на минбера и каза: „**О, мои сподвижници! Както бащата на Усāме – Зейд, беше достоен да командва и беше най-скъп за мен, така след него и синът му Усāме е достоен за тази длъжност. Усāме е сред най-скъпите за мен хора.**“

Под командването на Хазрети Усāме бяха много видни личности като Ебū Бекр, Омер, Ебū Убейде бин Джеррāх, Саад бин Ебū Ваккās (*радияллāху анхум еджмайн*). Но заради внезапното разболяване на Султана на вселената на другия ден, тази мисия бе осъществена по-късно, след смъртта на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*).

Любимият ни Пейгамбер се разболя от силна треска. Телесната му температурата се повишаваше и болестта му се усложняваше. Една вечер, когато болките понамаляха, стана от леглото си, облече се и се приготви да тръгне. Майка ни Хазрети Аише го видя и попита: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Расūляллах. Къде отивате?“ Отговори й: „**Повелено ми бе да отида в гробището Бакй' и да се помоля за погребаните там.**“ и взимайки със себе си Ебū Мувейхиб и Ебū Рāфй отиде в гробището. Там отправи ду'ā за починалите и помоли Всевишния Аллах за тяхното опрощение. Чувайки настойчивите молби на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*), намиращите се до него сподвижници, казаха: „Да бяхме сега на местата на погребаните тук и да бяхме удостоени с тази ду'ā на Пратеника на Аллах.“ Любимият ни Пейгамбер, обръщайки се към Мувейхиб, каза: „**О, Ебū Мувей-**

²⁶⁴ Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, VIII, 318

²⁶⁵ Вāкидй, *ел-Мегāй*, III, 1117; Ибн Асāкир, *Тāрйху Димашик*, II, 46

хиб! Предоставена ми бе свобода на избора между земните ценности и богатата на отвъдното. Казано ми бе, ако искаш живееш вечно на земята, след това отиди в Дженнета, а ако искаш се сдобий с Ликәуллах и влез в Дженнета. аз избрах Ликәуллах (срещата с моя Повелител) и след това Дженнета.“

Друг ден пък се отправи за Ухуд, за да се помоли за падналите там шеихи. Връщайки се оттам, отиде в джамията и се обърна към своите сподвижници със следните думи: „Аз пръв ще стигна басейна Кевсер и ще ви посрещна там. Това е мястото на нашата среща... Не се страхувам, че след мен отново ще станете езичници. Страхувам се да не се отдадете на земните наслади, да убивате един другия от завист и да изчезнете като тези, които изчезнаха преди вас.“ След това се прибра в дома си.

Болестта се усилваше. Благословените му жени се съгласиха да остане в дома на майка ни Хазрети Аише. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) остана доволен от тази тяхна саможертва и отправи ду'а за всичките.

Телесната му температура се повиши много. От високата температура, лежащият в постелята си Пратеник на Аллāху те'ля (*салляллāху алейхи ве селлем*), бе принуден да се обръща ту на едната си страна, ту на другата. Сподвижниците го посещаваха и виждайки неговото тежко състояние, много се на тъжаваха. Хазрети Ебӯ Сайд ел-Худрй разказва: „Бях отишъл при Расӯлюллах. Върху него имаше кадифено покривало. Топлината на тялото му се усещаше от покривалото, не можехме да го докоснем. Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), виждайки нашата почуда и тъга, каза:

„Най-големите беди сполетяват пейгамберите. Въпреки това те се радват на бедите повече, отколкото вие на дадените ви блага.“

Умму Бишр бин Берā (*радияллāху анх*) разказва: „Отидох да посетя Пратеника на Аллах. Благословеното му тяло гореше. Казах му: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Никога не съм виждал такава силна болест.“ Пратеникът на Аллāху те'ля (*салляллāху алейхи ве селлем*) ми отговори: „О, Умму Бишр! Треската е силна, за да са повече севāбите ми. Тази болест е от отровното месо, което опитах в Хайбер. Неговата болка я усещах постоянно. Тази отрова сега разкъсва аортата ми.“²⁶⁶

А на Хазрети Абдуллах бин Месӯд каза: „Няма нито един мюсюлманин, който да се е разболял и Всевишният Аллах да не е снел от него греховете му, както листата окапват от дървото.“

Болестта се изостряше с всеки изминал ден и това тревожеше сподвижниците. Не можеха спокойно да седят в домовете си. Събраха се в джамията и изпратиха Хазрети Али при любимия ни Пейгамбер, за да узнае състоянието му. Когато Хазрети Али съобщи на Султана на световите, че сподвижниците крайно много се безпокоят за него, той (*салляллāху алейхи ве селлем*), въпреки тежкото си състояние, подпирайки се на Хазрети Али и Фадл бин Аббās (*радияллāху анхум*), отиде в джамията. Качи се на минбера и възхвалявайки Всевишния Аллах, каза на сподвижниците си: „О, мои сподвижници! Тревожели сте се, че ще почина. Има ли пейгамбер, който да е останал сред общността си вечно, та аз да остана? Знайте, че аз ще се върна при моя Господар (ще по-

²⁶⁶ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 337; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, II, 678

чина). Съветвам ви да уважавате големците сред мухаджирите. О, мухаджири! А вас ви съветвам да се отнасяте добре с енсърите. Те бяха много добри към вас, приютиха ви в домовете си. Предпочетоха ви пред самите себе си, въпреки, че бяха в трудно състояние и разделиха богатството си с вас. Който господства над енсърите, да съблюдава техните права и да ги прощава ако сгрешат.“ Давайки прекрасни наставления на сподвижниците си, каза: „Всевишният Аллах предостави на един Свой раб свобода на избора между земния живот и завръщането при (срещата със) своя Господар. Той избра срещата със своя Господар.“ Хазрети Ебӯ Бекр разбра смисъла на думите му и плачейки каза: „Нека душите ни бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах!“ Любимият ни пейгамбер, който бе океан от милост, го съжали и каза: **“Не плачи, о, Ебӯ Бекр!”**, но самият той не успя да сдържи сълзите си. Обръщайки се към сподвижниците, каза: **„О, мои сподвижници! Аз съм много доволен от Ебӯ Бекр, който с истинност и искреност саможертва богатството си по пътя на исляма. Ако можехме да си изберем другар по пътя към Ахирета (отвъдния живот), бих избрал него.“** След това заповяда: **„Затворете всички врати на месджиди, освен тази на Ебӯ Бекр!“**

Слезе от минбера и се върна в стаята на майка ни Хазрети Аише. Сподвижниците започнаха да плачат. Тогава Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), подпирайки се на Хазрети Али и Фадл бин Аббās (*радияллāху анхум*), отиде отново в джамията. Спирайки на първото стъпало на минбера, се обърна към сподвижниците си със следните думи:

„О, мухаджири и енсѐри! Безполезно е да се бърза към това, което е предопределено. Всевишният Аллах не бърза за нито един Свой раб. Ако някой се заеме да промени съдбата и казата*, да е над волята Му, ще бъде унижен от Него. Който иска да излъже Аллāху теāлй, ще му се провалят делата, ще излъже себе си. Знайте, че аз съм състрадателен и милосърден към вас. И вие ще дойдете при мен. Мястото на нашата среща е край басына Кевсер. Който иска да влезе в Дженнета и да срещне мен, да не празнослови. О, мюсюлмани! Неверието, извършването на грехове, са причина за промяна на благословията и намаляване на препитанието. Ако хората се подчиняват на повелите на Аллāху теāлй, техните началници, управници и валии ще проявят милост и съчувствие към тях, но ако са невъздържани и вършат грехове, няма да се сдобият със състрадателни управници. Както моят живот беше добро за вас, така и смъртта ми ще бъде добро и милост за вас. Ако съм ударил или обидил някого, нека стори същото и да се разплатим. Ако съм взел от някого нещо, нека поиска, защото земното наказание е много по-леко от отвъдното. Изтърпяването на земното е по-лесно.“ В тази проповед изрази задоволството си от Хазрети Омер, с думите: **“Омер е с мен и аз съм с него. След мен истината е с Омер.“**

След тази проповед Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) слезе от минбера. Изпълни заедно със сподвижниците си намāз и качвайки се отново на минбера, продължи да ги наставлява. Раздели се с тях с думите: **„Поверявам ви на Аллāху теāлй!“** и се прибра в стаята си.

Един ден, когато болките му се изостриха съвсем, повика Хазрети Билял и му заповяда да събере хората в месджиди, за да се прости с тях.

Хазрети Биял събра сподвижниците. Любимият ни Пейгамбер, подпирайки се на Хазрети Али и Фадл, влезе в джамията, качи се на минбера и след като отправи възхвала и прослава към Аллāху теāлā, каза: „**О, мои сподвижници! Знайте, че наближи времето да ви напусна. Ако някой има права над мен, да се разплатим или да ми прости и свободен от тях да срещна моя Господар и милостта Му.**“ След това слезе от минбера и изпълни обедния намāз. После отново се качи на минбера и повтори думите си.

В последните три дни от живота на любимият ни Пейгамбер болестта му се изостри още повече и той (*алейхиссалāту весселām*) не можа да отиде в джамията, и да ръководи молитвата. Първият намāз, който не изпълни заедно с вярващите, бе нощният намāз. Хазрети Биял, както винаги се приближи до неговата врата и каза: „Ессалāт, о, Пратенико на Аллах!“ , но той (*саллаллāху алейхи ве селлем*) нямаше сили да отиде до джамията, затова отвърна: „**Кажете на Ебū Бекр да води Есхāба ми по време на намāза** .“ Майка ни Хазрети āише каза: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Расūляллах! Баща ми е с меко сърце и е много натъжен. Ако застане на вашето място и не ви види, от плач няма да може да прочете нищо. Може ли да заповядате на Омер да води намāза?“ Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) отново каза: „**Кажете на Ебū Бекр да стане имām и води намāза на Есхāба ми!**“ Хазрети Биял съобщава на Хазрети Ебū Бекр и едва не изгуби съзнание от тъга. Започна да плаче. Плака!.. Плака!.. Заплакаха и сподвижниците. Любимият на Аллāху теāлā попита какъв е този плач, идващ от джамията. Майка ни Хазрети Фāтима отговори: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Сподвижниците ви не могат да устоят на раздялата.“²⁶⁷

Това тяхно състояние натъжи изключително много изпратения като милост за световите Пратеник на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*) и въпреки тежката си болест, подпирайки се на Хазрети Али и Аббās (*радияллāху анхум*), отиде в джамията, за да ги утеши. След изпълнението на намāза им каза: „**О, мои сподвижници! Вие сте под покровителството на Аллāху теāлā и аз виверявам на Него. Бъдете благочестиви. Бойте се от Аллāху теāлā! Изпълнявайте Неговите повели и Му се покорявайте! Аз вече напускам този свят.**“

Хазрети Ебū Бекр води общо седемнадесет намāза. Един ден водеше обедния намāз. В това време Султанът на вселената се почувства малко по-добре и подкрепян от Хазрети Али и Хазрети Аббās дойде в джамията. Хазрети Ебū Бекр-и Сиддик разбра за неговото пристигане и поиска да се отдръпне назад, но любимият ни Пейгамбер му направи знак да остане на мястото си. Застана от лявата му страна и за последен път стана имām на своите сподвижници.²⁶⁸

Три дни преди смъртта на любимия ни Пейгамбер го навести Джебрāил (*алейхисселām*) и му каза: „О, Пратенико на Аллах! Имате поздрав от Всевишния Аллах. Знаейки вашето състояние, пита как се чувствате.“ Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) му отговори: „**Тъжно ми е.**“

Джебрāил (*алейхисселām*) дойде и в неделя и повтори същите думи. Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*) му отговори по същия на-

²⁶⁷ Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, VII, 572; Тирмизй, Шемāил-и Шерйф, 386-387

²⁶⁸ Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 4

чин. Мелѝикето извести Расул (*алейхисселѝм*) и за убийството на лъжепророка от Йемен – Есвед Анси и той (*алейхисселяту весселѝм*) го съобщи на сподвижниците си. Няколко от златните монети, които му бяха донесени преди да се разболе, раздаде на бедните, и няколко от тях даде на майка ни Хазрети Аише. В неделя състоянието му се влоши. При него дойде командващият войската Хазрети Усаме, но той (*салляллѝху алейхи ве селлем*) нищо не му каза, а само вдигна благословените си ръце, за да се помоли за него, и докосна тялото му.

Денят бе понеделник – денят, в който любимият ни Пейгамбер удостои с честта си този свят и в който се пресели в отвѝдния. Тринадесетият и последен ден от боледуването му... Султанът на световите отиде в джамията. В това време сподвижниците, заставайки зад Хазрети Ебѝ Бекр, изпълняваха утринния намѝз. Виждайки построените в редица мюсюлмани, се зарадва много и се усмихна. Самият той застана зад Хазрети Ебѝ Бекр и изпълни утринния намѝз. Сподвижниците си помислиха, че болестта му е отминала и се зарадваха. Пратеникът на Аллѝху теѝлѝ (*салляллѝху алейхи ве селлем*) се върна в стаята на Хазрети Аише и легна, като ѝ каза: „**Искам да се явя пред Аллѝху теѝлѝ, не оставяйки след себе си нищо земно. Раздай на бедните и тези златни монети, които са у теб.**“ След това телесната му температура се повиши. Като ми-на известно време, отвори отново очи и я попита дали са раздадени златните монети. Тя отговори, че ще ги раздадат. Любимият ни Пейгамбер ѝ заповяда отново и отново да ги раздадат веднага. Когато ги раздадоха и му съобщиха, каза: „**Вече се успокоих.**“

След малко повика Хазрети Али. Сложи благословената си глава в скута му. Благословеното му чело бе цялото в пот. Майка ни Хазрети Фѝтима, виждайки тежкото състояние на благословения си баща, не издържа и отиде при синовете си Хасан и Хусейн (*радияллѝху анхум*). Хвана ги за ръцете и започна да плаче и да нарежда: „О, тате! Кой ще пази дъщеря ви? На кого поверявате Хасан и Хусейн? О, татко мой! Нека душата ми бѝде жертвана за вас! Какво ще правя без вас, кого ще гледат моите очи?“

Расулѝллах (*салляллѝху алейхи ве селлем*) чу сърцераздиращите думи на дъщеря си, отвори благословените си очи и я повика при себе си. Помоли се за нея: „**О, Господи! Дари я с търпение!**“ и ѝ каза: „**О, Фѝтима! О, светлина на моите очи! Баща ти бере душа.**“ Чувайки това, тихо плаещата Фѝтима (*радияллѝху анхѝ*) започна да плаче по-силно. Хазрети Али ѝ каза: „О, Фѝтима! Моля ти се спри да плачеш, не натѝжавай Расулѝллах повече!“, но Пратеникът на Аллѝху теѝлѝ (*салляллѝху алейхи ве селлем*) му каза: „**О, Али, не я наранявай! Остави я да пролива сълзи за баща си!..**“ и затваряйки благословените си очи, се унесе.

След това Хазрети Хасан приближавайки се към благословения си дядо, каза: „О, благословени дядо! Кой би понесъл раздялата с вас! Пред кого ще разкриваме душевната си мъка? Кой ще проявява милост към баща ми, майка ми, брат ми? Съпругите ви и сподвижниците ви къде ще намерят вашия прекрасен нрав?“ След тези думи тъгата и мъката на благословените жени на любимия ни Пейгамбер станаха непоносими и всички започнаха да плачат.

Чакащите навѝн сподвижници като разбраха, че състоянието му се е влошило, започнаха да плачат и да молят да им отворят вратата, за да видят за

последно благословеното лице на любимия ни Пейгамбер. Изпратеният като милост за световите Пратеник на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) чу техните умолявания и заповяда да отворят вратата. Влязоха само видните им личности.

Любимият ни Пейгамбер ги посъветва да бъдат търпеливи и каза: „**О, мои сподвижници! Вие сте най-достойните сред хората. Който и да дойде след вас, вие първи ще влезете в Дженнета. Бъдете силни в поддържането на религията и сторете Корāна ваш имām (водител)! Не пренебрегвайте религиозните закони!**“ След това, казвайки: „**О, Господарю! Предадох ли всич-ко?**“, си затвори благословените очи. Благословеното му лице се покри с пот. Хазрети Али направи знак на сподвижниците да излязат.

След тях при Пейгамбера ни (*алейхиссалāту весселām*) се приближи майката на вярващите Āише (*радияллāху анхā*) и помоли за наставление. Любимият ни Пейгамбер ѝ каза: „**О, Āише! Стой в ъгъла на дома си и се пази!**“ и сълзи потекоха от благословените му очи. Султанът на вселената плачеше... Неговият плач разкъса сърцата на присъстващите. Майка ни Хазрети Умму Селеме попита: „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Защо плачете?“, „**Плача, за да бъде общността ми под милосърдието на Всевишния Аллах.**“ отговори той (*салляллāху алейхи ве селлем*).

Слънцето се издигаше към своя зенит. Времето бе наближило... Благословената му глава бе опряна към гърдите на майка ни Хазрети Āише. Султанът на вселената изживяваше последните си мигове. От благословените му устни се отрониха следните думи: „**Отнасяйте се добре с робите си! Обличайте ги и ги хранете! Говорете им ласкави думи! Продължавайте да извършвате намаз! Бойте се от Аллāху теāля по отношение на жените и робите си!.. О, Аллах мой! Прости ми и се смили над мен! Събери ме с Най-висшия приятел!**“ Сълзите на майка ни Фāтима течаха като река, а стонът ѝ разкъсваше сърцата. Любимият ни Пейгамбер ѝ каза да седне до него и продължи: „**Дъще, прояви малко търпение и не плачи, защото когато ти плачеш, и Хамеле-и Арш (мелāикетата) плачат.**“ и изтри сълзите ѝ. Утеши я и каза: „**О, дъще! Душата ми ще бъде отнета. Кажи: „Иннā лиллāхи ве иннā илейхи рāджй’ун. О, Фāтима! За всяко изпитание се дава отплата.**“ Затвори благословените си очи известно време, след това ѝ каза: „**За баща ти вече няма да има тъга, защото напуска този преходен свят и място на страдание.**“ След това, обръщайки се към Хазрети Али, каза: „**О, Али! Не забравяй да изплатиш дълга ми към еди-кой си юдей, от когото бях взел еди-колко си за снаряжението на войската. Несъмнено, ти ще ме спасиш от този дълг и ще си първият, с когото ще се срещна край басейна Кевсер. След мен ще ти причинят много злини, но ти прояви търпение. Когато те искат земното, ти искай отвъдното.**“

Отново дойде Хазрети Усāме. Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) му каза: „**Всевишният Аллах да ти помага! Хайде, тръгни на война!**“ и Хазрети Усāме, отивайки при войската си, даде заповед за потегляне.²⁶⁹

Последните мигове от живота на Султана на световите... Времето съвсем бе наближило... Всевишният Аллах заповяда на Азрāил (*алейхисселām*): „**Отиди**

²⁶⁹ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 650; Сухейлй, *ер-Равзул-Унуф*, VII, 542

при Моя Любим в най-прекрасния си вид! Ако ти позволи, вземи душата му много нежно и леко! Ако не позволи, върни се назад!“ Азрәил (*алейхисселәм*), приемайки образа на човек с прекрасен външен вид, дойде пред вратата на любимия ни Пейгамбер и каза: „Есселәму алейкум, о, стопанино на пророческата къща! Ще ми разрешите ли да вляза? Нека Алләху теәлә да ви дари с милостта Си!“

Майка ни Хазрети Аише каза на седящата до Пратеника на Алләху теәлә (*саллялләху алейхи ве селлем*) Хазрети Фәтима да отговори на дошлия. Отивайки до вратата, с натъжен глас, каза: „О, рабе на Алләху теәлә! В момента Расӯлюллах е зает със себе си.“ Азрәил (*алейхисселәм*) отново поиска разрешение, но получи същия отговор. За трети път повтори поздрава си и с висок глас каза, че непременно трябва да влезе. Пейгамберът ни (*саллялләху алейхи ве селлем*) попита: „О, Фәтима! Кой е на вратата?“ Тя каза: „О, Пратенико на Аллах! Някой иска разрешение да влезе. Отговорих му няколко пъти, но при третото му повикване настръхнах.“ Тогава Расӯлюллах (*саллялләху алейхи ве селлем*) ѝ каза: „О, Фәтима! Знаеш ли кой е този на вратата? Той е онзи, който разваля удоволствията, разделя общностите, жените оставя вдовици, децата – сираци, къщите разрушава, гробовете благоустроява. Той е Азрәил – меләйкето на смъртта. О, Азрәил, влез!“ В този момент майка ни Хазрети Фәтима изпадна в неописуема мъка и от благословената ѝ уста се отрониха следните думи: „О, Медйна! Свършено е с теб!“

Пейгамберът ни (*саллялләху алейхи ве селлем*) постави ръката на Хазрети Фәтима на гърдите си и затвори благословените си очи. Присъстващите си помислиха, че Пратеникът на Алләху теәлә (*саллялләху алейхи ве селлем*) е предал душата си. Майка ни Хазрети Фәтима, несдържайки се, се наведе над благословеното ухо на баща си и сърцераздиращо прошепна: „Тате!“, но не получи никакъв отговор. „Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах! Моля ви, отворете благословените си очи и ми кажете нещо!“ каза тя. Султанът на световите отвори благословените си очи, изтри сълзите на дъщеря си и съобщи на ухото ѝ, че ще умре. Хазрети Фәтима започна да плаче. После прошепна на ухото ѝ следното: „От роднините ми първа ти ще дойдеш при мен.“ Тя се зарадва и се успокои.

Попита баща си: „О, тате, днес е ден за раздяла! Кога ще се срещнем отново?“ Расӯлюллах (*саллялләху алейхи ве селлем*) отговори: „Дъще, в деня Къямет ще ме намериш край басейна, където ще давам вода на идващите от моята общност.“ Хазрети Фәтима попита: „А ако не ви намеря там?“ Пейгамберът ни (*саллялләху алейхи ве селлем*) отговори: „Ще ме намериш край Взната, където ще се застъпвам за общността си.“ Тя отново попита: „Ако и там не ви намеря?“, любимият ни Пейгамбер ѝ каза: „Ще ме намериш край (моста) Сърәт. Там аз ще моля Господаря си: „О, Господарю! Пази общността ми от огъня!“

После Хазрети Али с тъжен глас попита: „О, Пратенико на Аллах! След като си предадете душата, кой ще извърши умиването на тялото ви? Кой ще извърши погребалната молитва дженәзе и кой ще ви постави в гроба?“ Пейгамберът ни (*саллялләху алейхи ве селлем*) каза: „О, Али! Ти умий тялото ми, а Фадл бин Аббас да ти налива вода. Джебрәл ще е третият. След като свършите умиването, ме увийте с кефен (саван). Джебрәил ще ви донесе

благовоние от Дженнета. След това ме занесете в месджида и излезте, защото пръв Джебрәил ще извърши погребалната ми молитва, след него Микәил, след него Исрафил, след тях мелйикетата на групи. След това влезте вие и се наредете в редици. Никой да не застава по-напред от моето тяло.“²⁷⁰

След това Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), обръщайки се към чакащия Азрāил (*алейхисселām*), го попита: „О, Азрāил! Дойде да ме посетиш или да вземеш душата ми?“ Азраил (*алейхисселām*) отговори: „Дойдох и като гост, и със задача. Всевишният Аллах ми повели да вляза при вас с вашето разрешение. Само с ваше разрешение бих взел благословената ви душа. О, Пратенико на Аллах! Ако ми разрешите, ще се подчиня на вашата заповед и ще взема душата ви, ако ли не – ще се върна при Господаря си.“

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) попита: „О, Азрāил! Къде остави Джебрāил?“ „Оставих го на небето. Мелйикетата му поднасят своите съболезнования.“ По време на разговора им пристигна и Джебрāил (*алейхисселām*). Любимият ни Пейгамбер му каза: „О, братко Джебрāил! Вече е време да се изселя от този свят. Какво има за мен при Всевишния Аллах? Благовести ми го, за да предам със спокойно сърце повереното на своя собственник.“ Джебрāил (*алейхисселām*) каза: „О, Любими на Аллāху теāля! Аз оставих отворена вратата на небето. Мелйикетата, наредени в редици, очакват с любов вашата душа.“ Любимият ни Пейгамбер каза: „Хамдът е само за Аллāху теāля! Ти ми кажи какво има за мен при Господаря?“ Джебрāил (*алейхисселām*) отвърна: „О, Пратенико на Аллах! В чест на вашето идване вратите на Дженнета са отворени, реките му текат, дърветата му са се навели, хўрйите му са се нагиздили.“

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) отново каза: „Хамдът е само за Аллāху теāля! Зарадвай ме с нещо друго, о, Джебрāил!“ Джебрāил (*алейхисселām*) му каза: „О, Пратенико на Аллах! В Деня Къямет вие ще сте първият застъпващ се и първият, чието застъпничество ще бъде прието.“ Любимият ни Пейгамбер отново каза: „Хамдът е само за Аллāху теāля! О, Джебрāил! Зарадвай ме с нещо друго!“ Джебрāил (*алейхисселām*) го попита: „О, Пратенико на Аллах! Какво искате да узнаете?“ Тогава Султанът на вселената му каза: „Цялото ми притеснение, цялата ми тъга и мъка са за общността ми, която оставям след себе си.“ Джебрāил (*алейхисселām*) отвърна: „О, Любими на Аллāху теāля! В Деня Къямет Всевишният Аллах ще опрости общността ви, докато бъдете доволни. От всички пейгамбери най-напред вас ще сложи в Дженнета, и от всички общности – вашата общност.“ Любимият ни Пейгамбер му каза: „Имам три молби към Всевишния Аллах. Първата е да ме стори застъпник за грешниците на моята общност. Втората – да не ги измъчва заради греховете, извършени на земята. Третата – в дните четвъртък и понеделник да бъда известен за делата на моята общност. (Ако делата са добри, ще се помоля и Аллāху теāля ще приеме, а ако делата са лоши, ще се застъпя и ще поискам да бъдат изтрети от книгите с делата им.)“ Джебрāил (*алейхисселām*) му съобщи, че и трите му желания са приети от Всевишния Аллах и Пейгамберът ни (*алейхиссалāту vessелām*) се успокои.

²⁷⁰ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 258

Всевишният Аллах попита: „О, Любими Мой! Кой постави в благословеното ти сърце тази любов и милост към общността ти?“ **„Моят Господар, Който ме сътвори и ме възпита.“** отговори любимият ни Пейгамбер. Всевишният Аллах каза: „Моята милост към общността ти е хиляда пъти повече от твоята. Остави ги на мен.“ Тогава Султанът на вселената каза: **„Сега се успокоих. О, Азрәил! Изпълни това, което ти е повелено!“**

Азрәил (*алейхисселәм*) се приближи към любимия ни Пейгамбер, в чието име бе сътворен. Султанът на вселената потопа благословените си ръце в намирация се до него съд с вода, намокри благословеното си лице и каза: **„Ля иляхе иллялләх! О, Аллах мой! Най-висшият приятел! (Рафък-и А'ля)“** Азрәил (*алейхисселәм*) пристъпи към изпълнение на повелята на Алләху теәлә. Благословеното лице на Султана на вселената ту почервявяваше, ту пожълтяваше. Попита Азрәил (*алейхисселәм*): **„Толкова трудно и мъчително ли взимаш душите на хората от моята общност?“** „О, Пратенико на Аллах! Ничия душа не съм взимал толкова лесно.“ отговори той. Любимият ни Пейгамбер, който и в последните си мигове не преставаше да мисли за общността си, каза: **„О, Азрәил! Дай на мен всички предсмъртни мъчения на моята общност, защото те са слаби, не биха издържали!“** След това произнесе: **„Няма друг бог освен Аллах! (Ля иляхе иллялләх!) Най-висшият приятел! (Рафък-и А'ля)“** и предаде благословената си душа.

*Ессаләту vessеләму
алейке я Ресӯляллах!
Ессаләту vessеләму
алейке я Хабйбаллах!
Ессаләту vessеләму
алейке я Сеййидел
еввелйне вел әхирйн!
Шефәат я Ресӯляллах!
Дахийлек я Ресӯляллах!*

Джебрәил (*алейхисселәм*) каза на Расӯлюллах (*салләлләху алейхи ве селлем*): „Есселәму алейкум, о, Пратенико на Всевишния Аллах! Моята цел бяхте вие. Вече няма да дойда на земята.“

След като Пейгамберът ни (*алейхисселәту vessеләму*) предаде благословената си душа на Всевишния Аллах, майка ни Хазрети Фәтима и благословените му съпруги (*радиялләху анхумә*) започнаха да плачат.²⁷¹ В това време чуа някакъв глас, който ги поздрави:

„Есселәму алейкум я Ехл-и бейт! Ве Рахметулләхи ве берекәтуху!“ и прочете 185-ия айет от сӯра „Әл-и Имрән“, меәл: **„Знайте, че всяка душа ще вкуси смъртта и вашите награди напълно ще ви се изплатят в Деня на възкресението (Деня Къямет).“** След това ги утеши и изрази своите съболезнования с думите: „Осланяйте се на милостта на Всевишния Аллах! Уповавайте се на Него! Не ридайте! Истински нещастен е онзи, който е лишен от севәб (награ-

²⁷¹ Ибн Саад, *ет-Табакәт*, II, 262

да).“ Всички чуха тези думи и отговориха на поздрава му. Този глас принадлежеше на Хъдър (Хъзър) (*алейхисселѣм*).

Когато у любимия ни Пейгамбер се забелязаха признаците на смъртта, Умм-и Еймен (*радияллѣху анхѣ*) изпрати съобщение до сина си Хазрети Усѣме. Усѣме, Хазрети Омер и Ебӯ Убейде (*радияллѣху анхум*), получавайки тъжната вест, напуснаха войската и отидоха в джамията на Пейгамбера ни. Чувайки плача на майка ни Ёише и другите жени (*радияллѣху анхумѣ*), намиращите се в джамията сподвижници се слисаха и се объркаха. Хазрети Али се вцепени като мъртвец. На Хазрети Осмѣн му се схвана езика. Хазрети Ебӯ Бекр в този момент се намираще в дома си. Веднага изтича в джамията и влезе в стаята на Хазрети Ёише. Откри лицето на Султана на вселената и видя, че е починал. Благословеното му лице и цялото му тяло, с цялата си нежност и красота, сияеха. „Смъртта ви е прекрасна, както и животът ви, о, Расӯляллах!“ каза Хазрети Ебӯ Бекр и го целуна. Плака много. Закри благословеното му лице, утеши семейството му и отиде в джамията. Качи се на минбера и прочете проповед. След като отправи хамд към Аллѣху теѣлѣ и благослов към Расӯлюллах, каза: „Който е повярвал в Мухаммед (*алейхисселѣм*) да знае, че Мухаммед (*алейхисселѣм*) почина. Който се прекланя пред Аллѣху теѣлѣ, да знае, че Той е вечно жив, Той не умира.“ и прочете 144-ия айет от сӯра „Ёл-и Имрѣн“, меѣл: „Мухаммед (*алейхисселѣм*) е Пратеник. Имаше и други пратеници, които бяха дошли преди него. И той ще умре. Ще се отвърнете ли от религията си ако той умре или бъде убит? А ако някой се отвърне, той не ще навреди на Аллѣху теѣлѣ с нищо. Ще навреди на себе си. Аллѣху теѣлѣ ще даде севѣб на неотвърщащите се.“ даде наставление на сподвижниците и те се увериха в смъртта на любимия ни Пейгамбер.²⁷² Скрѣбта и мѣката, подобно на отровен кинжал, се забиха в сърцата им. Сълзи се стичаха по благословените им лица, а сърцата горяха от мѣката по раздялата.

Първият и най-важен въпрос след смъртта на Пратеника на Аллѣху теѣлѣ (*салѣяллѣху алейхи ве селлем*) бе изборът на халиф, който да ръководи общността. Сподвижниците избраха Хазрети Ебӯ Бекр за негов заместник, заклеха му се във вярност и му се подчиниха.²⁷³

Султанът на вселената се пресели в отвѣдното в понеделник преди обѣд, 12-ия ден от месец рабѣул-еввел, през единадесетата година от Хиджра. Според лунния календар бе на 63 години, а според слънчевия на 61 години.²⁷⁴

Благословеното му тяло измиха Хазрети Али, Аббѣс, Фадл бин Аббѣс, Кусем бин Аббѣс, Усѣме бин Зейд и Сѣлих (*радияллѣху анхум*).²⁷⁵ По време на къпането от благословеното му тяло се разнесе такъв благоприятен аромат, какъвто не бе усещал никой дотогава. След това го увиха с кефен и отнесоха благословеното му тяло в джамията. Всички, както им заповяда любимият ни Пейгамбер преди смъртта си, излязоха от джамията. Мелѣикетата, идвайки на групи, изпълниха погребалния намѣз. След като те приключиха, някакъв глас

²⁷² Бухѣрѣй, „Фезѣилу’с-Сахѣбе“, 5; Ибн Хишѣм, *ес-Сѣре*, II, 655; Ибн Саад, *ет-Табакѣт*, II, 271; Хѣким, *ел-Мустедрек*, II, 323

²⁷³ Ибн Хишѣм, *ес-Сѣре*, II, 655

²⁷⁴ Ибн Саад, *ет-Табакѣт*, II, 272; Сухейлѣй, *ер-Равзул-Унуф*, VII, 578

²⁷⁵ Тирмизѣй, Шемѣил-и Шерѣф, 396

каза: „Влезте и изпълнете погребалния намāз на вашия Пейгамбер!“ Сподвижниците, влизайки на групи, изпълниха молитвата дженāзе на любимия им Пейгамбер, без имām (без никой да ги води), до сряда вечерта.

По въпроса за изкопаването на гроба се подчиниха на благословения хадīs, подсетен от Хазрети Ебӯ Бекр: **„Пейгамберите се погребват на мястото, където са предали душите си.“** В сряда, към полунощ, Пратеникът на Аллāху теāлй (салляллāху алейхи ве селлем) бе погребан в изкопания от Хазрети Ебӯ Талха гроб във формата на лахд. Синът на Хазрети Аббās – Кусем (радияллāху анхум), който излезе последен от гроба, каза: „Последен аз видях благословеното лице на Расӯлюллах. Благословените му устни мърдаха. Наведох се над него и напрегнах слуха си, за да разбера какво казва. Молеше се: **„О, Господарю! Моята общност! О, Господарю! Моята общност!“**²⁷⁶

В деня, в който любимият ни Пейгамбер се пресели в отвъдното, Хазрети Абдуллах бин Зейд отправи следната ду’ā: „О, Господарю! Тези очи ми трябва, за да виждам с тях благословеното лице на Твоя Любим. За какво ми са вече, след като него го няма. О, Аллах мой! Вземи зрението ми!“ и моментално ослепа.

Вероотстъпничество

След смъртта на Пейгамбера ни (салляллāху алейхи ве селлем) някои от арабските племена започнаха да се отказват от исляма. Вероотстъпничеството достигна големи размери. Приносят на Хазрети Ебӯ Бекр в борбата срещу тях бе много голям. Ако не бе той, със своята ловкост и опитност, опасността щеше да се разпростре из цяла Арабия. Във връзка с това майка ни Хазрети Аише каза: **„След смъртта на Пратеника на Аллāху теāлй арабите започнаха да се отказват от исляма. Раздорът се разрасна. Ако това, което се беше спуснало над баща ми, се беше спуснало над планините, несъмнено щеше да ги смали.“**²⁷⁷

Хазрети Ебӯ Хурайра каза: „Ако не беше Ебӯ Бекр, общността на Мухаммед (алейхисселām) след неговата смърт щеше да бъде унищожена.“

„Кълна се в Аллах, ако Ебӯ Бекр не беше се заел с длъжността халиф, нямаше да има прекланящи се пред Аллāху теāлй.“ каза той и повтори тези свои думи три пъти.

Ебӯ Раджā’ул’Утāридй (радияллāху анх) каза: „Когато влязох в Медйна видях насъбрали се хора и един човек да целува главата на друг, казвайки му: „Да съм жертва за теб! Кълна се в Аллах, ако не беше ти, несъмнено ние щяхме да бъдем унищожени.“ „Кои са тези?“ попитах аз. „Омер целува главата на Ебӯ Бекр заради борбата му срещу вероотстъпниците.“ ми отговори те.“²⁷⁸

Хазрети Аише каза: „В дните на вероотстъпничеството, когато баща ми си изтегли меча и се качи на камила си, Хазрети Али отиде при него, хвана юздата на камила му и каза: „Казвам ти това, което Расӯлюллах (алейхисселām) каза в деня на битката при Ухуд: **„Прибери меча в ножницата и не ни натъ-**

²⁷⁶ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 298

²⁷⁷ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 665; Ибн Асāкир, *Тārīху Димашик*, XXX, 312

²⁷⁸ Ибн Асāкир, *Тārīху Димашик*, XXXIII, 502

жавай, хвърляйки се в опасност! Кълна се в Аллах, ако ти се случи нещо лошо, след теб вече ислямът никога не би се оправил!“ (Ако Хазрети Али бе против това той да бъде халиф, той щеше да иска неговото отиване и неговата смърт. И по този начин щеше да стане халиф.)

Тези дни Хазрети Аише разказва така: „След смъртта на Пратеника на Аллах много от арабските племена се отвърнаха от религията. Появиха се юдаизмът, християнството и лицемерието. Мюсюлманите се превърнаха в разпръснато се стадо овце, настигнато от дъжд в зимна нощ. Дори, по това време, много мекканци се приготвиха да се отвърнат от исляма. Хазрети Сухейл бин Амр, заставайки на вратата на Кяабе, се обърна към мекканците с прочувствена реч и успя да разсее техните съмнения и да предотврати отвръщането им от религията.“

В ислямската история изразите „иртиджъ“ (връщане назад) и „муртеджй“ (връщащ се назад) започнаха да се използват след това събитие.

След смъртта на Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) с подстрекателството на юдеите и християните започна групово вероотстъпничество. Благословеният Сухейл бин Амр, изправяйки се на вратата на Кяабе, се обърна към мекканците със следните думи:

„О, мекканци! Вие последни приехте исляма. Недейте да сте първите вероотстъпници! Кълна се в Алляху теъля, Той, както каза Расул (*алейхисселям*), несъмнено ще довърши това дело! Аз съм го чувал, заставайки сам на това място, да казва: „**Произнасяйте заедно с мен Ля иляхе илляллях, за да приемат арабите исляма, гледайки вас, и неарабите да ви платят джизйе (джизя)! Кълна се в Аллах, богатствата на хосроя и цезаря ще бъдат използвани по пътя на Аллах!“**

Видяхте, как тези, които се подиграваха, станаха събирачи на зекят и садака. Кълна се в Алляху теъля, и останалото ще се осъществи! Кълна се в Алляху теъля, аз много добре знам, че тази религия ще продължи да съществува, докато слънцето продължава да изгрява и залязва! Тези, които са сред вас, да не ви подведат! И те знаят това, което знам аз, но завистта им към рода Хашим е запечатала техните сърца.

О, хора! Аз притежавам най-много средства за предвижване по суша и вода. Вие се подчинявайте на вашия емйр и му плащайте зекят! Ако делото на исляма не продължи докрай, аз ще съм ваш поръчител и ще ви върна всичко, което сте дали като зекят.“ След като каза тези думи, заплака.

След тези негови думи хората се поуспокоиха.

Хазрети Сухейл бин Амр с трогателната си реч отвърна мекканците от вероотстъпничеството и управника на Мекка Аттаб бин Есйд успя да се появи сред хората.

В битката при Бедр Сухейл бин Амр (*радиялляху анх*) бе на страната на езичниците и когато го плениха любимият ни Пейгамбер каза на Хазрети Омер: „**Той ще произнесе реч, заставайки на едно прекрасно място!“** Речта, спомената в хадйса, бе тази реч. Хазрети Омер, като чу речта на Хазрети Сухейл, си спомни думите на Пейгамбера ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) и каза: „Аз свидетелствам, че вие несъмнено сте Расулulloх!“²⁷⁹

²⁷⁹ Ибн Ебй Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VIII, 484

ГРОБЕН ЖИВОТ

Пейгамберите са живи в своите гробове. Този живот е непонятен за нас, ние не знаем неговата същност. Евлиите (приближените раби на Аллāху теāлā) и шехїдите (убитите по пътя на Аллāху теāлā) също са живи. Живи са в пълния смисъл на думата. В 169-ия āйет на сūra „Āл-и Имрāн“ се казва, меāл: **„Не смятайте за мъртви убитите по пътя на Аллāху теāлā! Те са живи при Своя Господар и се препитават.“**

В този āйет се съобщава, че шехїдите са живи. Пратениците несъмнено са по-високопоставени от тях. Ислямските учени съобщават, че всеки пейгамбер е починал като шехїд. Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллялāху алейхи ве селлем*), преди да почине, каза: **„Болката от месото, което опитах в Хайбер, усещах постоянно.“**²⁸⁰ От този благословен хадїс се разбира, че любимият ни Пейгамбер е починал като шехїд и като всички шехїди той (*саллялāху алейхи ве селлем*) е жив.

В благословен хадїс, сведен в сборниците **“Бухāрї”** и **“Муслим”** се казва: **„В нощта Ми’рāдж минах покрай гроба на Мўсā (*aleyхисселām*). Изпълняваше намāз в изправено положение в гроба си.“**

В друг благословен хадїс се казва: **„Всевишният Аллах е забранил на земята да разложи телата на пейгамберите.“**²⁸¹ Всички учени са единодушни относно истинността на това. В сборниците **“Бухāрї”** и **“Муслим”** се предава, че в нощта Ми’рāдж Всевишният Аллах изпратил всички пейгамбери при Пратеника на Аллāху теāлā. Той застанал начело като техен имām и изпълнили заедно два рекята намāз.

Кланянето на намāз става с осъществяването на рукū и седжде (суджуд). Гореспоменатото съобщение свидетелства за това, че пратениците изпълняват намāз с телата си. И изпълнението на намāз на Мўсā (*aleyхисселām*) в гроба му показва това. В последния том на **„Мишкат“**, в глава **„Ми’рāдж“**, в хадїс предаден от Муслим с първоизточник Ебў Хурайра (*радиялāху анх*) се казва: **„Всевишният Аллах ми показва как Мўсā (*aleyхисселām*) изпълняваше изправен намāз. Беше слаб. Косата му не беше разрошена и не беше пусната. Беше като силен мъж от племето Шен’е (наименование на две племена, населяващи Йемен). Йсā (*aleyхисселām*) приличаше на Урве бин Месўд Секафї.“**²⁸²

Тези благословени хадїси показват, че пейгамберите са живи при Своя Повелител. Техните тела са станали като душите им. Могат да бъдат видени в материалния и духовния свят. Поради тази причина пратениците могат да бъдат видени с душите и телата.

В благословения хадїс се съобщава за изпълнение на намāз от страна на Мўсā и Йсā (*aleyхисселām*). Намāзът се състои от различни движения. И тези движения се извършват с тялото, а не с душата. Описанието на външния вид на Мўсā (*aleyхисселām*) показва, че Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллялāху алейхи ве селлем*) е видял неговото тяло, а не душата му.

²⁸⁰ Ибн Хишām, *ес-Сїре*, II, 337; Вāкидї, *ел-Мегāзї*, II, 678

²⁸¹ Несāй, *“Джума”*, 5; Ибн Мāдже, *“Икāмету’с-Салят”*, 79; Дāримї, *“Салят”*, 206

²⁸² Муслим, *“Ймāн”*, 346; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 215

Имām Бейхакї казва: „След полагането на телата на пратениците в гробовете, техните души се връщат в телата им. Ние не можем да ги видим. Те са невидими, като мелйикетата. Могат да ги видят само избрани от Всевишния Аллах хора, които ги дарил с керāмет*.“ Същото казва и имām Суйūtї.

Много хора са чували как от гроба на любимия ни Пейгамбер се отвръща на поздравите със селям. Също така са чували и от други гробове да се отвръща на поздрава.

И в един от благословените хадїси се казва: **„Когато някой ме поздрави с почит (селям), Всевишният Аллах ми връща душата, за да му отвърна на поздрава.“**²⁸³

Имām Суйūtї казва: „Пратеникът на Аллах се унесъл в съзерцание на Лика на Аллах и забравил за телесните чувства. Когато един мюсюлманин го поздравява със селям, неговата благословена душа излиза от това състояние и чувствата се връщат в тялото. Това се наблюдава многократно и в земния живот. Когато човек е много замислен за нещо земно или нещо, свързано с отвъдното, не чува говорещите около себе си. А може ли да чуе някакъв глас онзи, който се е унесъл в съзерцание на Лика на Аллах?“

Кāди Ияд в книгата си „**Шифā**“ предава от Сулейман бин Сухайм: „Една нощ сънувах Пратеника на Аллāху теāлā. Казах му: „О, Пратенико на Аллах! Чувате ли поздрава на тези, които ви поздравяват?“, а Расūлюллах ми отговори: **„Да. Приемам техния поздрав и им отвръщам.“**

Благословените хадїси, които съобщават за това, че пророците са живи в гробовете си, са толкова многобройни, че те взаимно се потвърждават. Например: **„Ще чувам салеvāта, който ще се чете за мен пред гроба ми. А тези, които ще се четат на далечни места, ще ми бъдат съобщени.“** (предаден от Ебў Бекр бин Ебў Шейбе) Този хадїс и подобните на него са поместени в книгите на шестимата големи учени в областта хадїс.

В друг хадїс, предаден от Ибн-и Ебў'д-Дунйā с първоизточник Абдуллах бин Аббās (*радияллāху анх*), се казва: **„Ако някой, отбивайки се на гроба на свой познат, го поздрави със селям, намиращият се в гроба ще го познае и ще го поздрави. Ако поздрави със селям непознат, намиращият се в гроба ще се зарадва и ще му отвърне на поздрава.“**

Ако се зададе въпроса: „Как Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще отвърне поотделно на поздравите, отправени му по едно и също време от различни краища на света?“, отговорът би бил следният: „Така, както слънцето на обед грее едновременно над хиляди градове.“

Хазрети Ибрāхим бин Бишар казва: „След изпълнението на хаджа отидох в Медїна, за да посетя гроба на Расūлюллах. Заставайки пред гроба му, го поздравих със селям и чух да се отвръща: „Ве алейкесселям.“

Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: **„След смъртта си ще знам така, както съм знаел приживе.“** В друг благословен хадїс се казва: **„Пейгамберите са живи в гробовете си и изпълняват намāз.“**²⁸⁴

²⁸³ Ебў Дāвўд, „*Менāсик*“, 100; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 527; Бейхакї, *ес-Сунен*, II, 245

²⁸⁴ Ибн Асāкир, *Тārїху Димашик*, XIII, 326

Много от приближените на Аллāху теāлā (евлия), сред които и Хазрети Сеййид Ахмед Рифāй, поздравили със селям Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) и чули да се отвърща на поздрава им. В достоверните книги е написано, че Ахмед Рифāй бил удостоен с честта да целуне благословената ръка на Пратеника на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*).

Имām Суйūtī (*рахметуллāхи алейх*) в книгата си казва: „Евлиите с високи степени виждат пратениците като живи. Виждането на Мūsā (*aleyхисселām*) жив в гроба от Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) е едно от неговите чудеса. Виждането от приближените на Аллāху теāлā е керāмет. Невежество е да не се вярва на керāмет.“

В благословен хадīs, предаден от Ибн Хиббāн, Ибн Мāдже и Ебū Дāвūd се казва: **„Четете много салеvāt в петък. Прочетените от вас салеvāti ми се съобщават.“** На въпроса: „И след смъртта ви ли ще достигнат до вас?“, любимият ни Пейгамбер отговори: **„Земята не разлага телата на пейгамберите. Когато вярващият прочете салеvāt за мен, едно мелāйике ми го съобщава, казвайки еди кой-си от твоята общност те поздрави със селям и отправи ду’ā.“**

Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) приживе бе велика благодат за своите сподвижници, след смъртта си е велика благодат за цялата си общност.

В хадīs, предаден от Бекир бин Абдуллах Музенī се казва: „Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: **„Моят живот е полезен и благословен за вас. Вие можете да ми говорите и аз мога да ви говоря. Смъртта ми също е благословена за вас. Вашите деяния ще ми бъдат представени, и когато видя вашите добри дела, ще възхваля Аллāху теāлā, а когато видя лошите ви дела, ще помоля Аллāху теāлā за опрощаване на вашите грехове.“**²⁸⁵

Хазрети Кусем бин Аббās бил удостоен с честта да положи тялото на Пратеника на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) в гроба. Той е излязъл последен от гроба. Казал е: „Последен аз видях благословеното лице на Расūлюллах. Благословените му устни мърдаха. Наведох се над него и напрегнах слуха си, за да разбера какво казва. Молеше се: **„О, Господарю! Моята общност! О, Господарю! Моята общност!“**²⁸⁶

Виждането на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) насън и наяве

Възможно ли е любимият ни Пейгамбер да бъде видян насън и наяве? Ако е възможно, това самият той ли е, или е подобен нему? На този въпрос учените отговарят по различен начин. Всички те съобщават, че любимият ни Пейгамбер е жив в гроба си и мнозинството от тях казва, че самият той може да се види.

В един от благословените хадīsи се казва: **„Който ме е видял насън, като че ли ме е видял наяве.“**²⁸⁷

²⁸⁵ Хейсемī, *Меджмау’з-Зевāид*, XIII, 313; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 194

²⁸⁶ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 298

²⁸⁷ Тирмизī, *Шемāил-и Шерīф*, 409

Във връзка с това имām Невевī казва: „Да го видиш насън означава, че си видял самия него.“ В благословен хадīs се казва: **„Който ме е видял насън е видял правилно, защото шейтāнът не може да приеме моя образ.“**²⁸⁸

Ибрāхим Лекāнī казва: „Учените мухаддис (учените в науката хадīs) са единодушни [т.е. по този въпрос имат едни и същи иджитхāди], че Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) може да бъде видян както насън, така и наяве. Примерите са много. Ето някои от тях:

Хазрети Муїнуддйн Чештī, навсякъде, където отиваше, посещаваше гробищата. Оставаше известно време по тези места и след като придобиваше известност, ги напускаше тайно. Едно от неговите пътувания бе до Мекка. Пристигайки в Мекка, посети свещеното Кяабе. Остана известно време в Мекка, след което отиде в Медйна. При едно негово посещение на тюрбето (гроба) на Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), от гроба се чу глас, който да казва: **„Повикайте Муїнуддйн!“**

Тюрбедārът извика: „Муїнуддйн!“ , но там имаше много хора с това име. Тогава тюрбедārът се върна и застана на вратата на Равда-и мутаххера. Два пъти чу глас, който каза: **„Повикай Муїнуддйн Чештī!“** Тюрбедārът, обръщайки се към хората, се провикна: „Искат Муїнуддйн Чештī.“

Чувайки думите му, Хазрети Муїнуддйн Чештī изпадна в неописуемо състояние. Плачейки и произнасяйки салева̄т, се приближи към тюрбето на Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) и застана учтиво и смирено. Чу някакъв глас да му казва: **„О, Кутб-и мешāйих! Влез вътре!“**

Пейгамберът ни (*aleyhissalātu vesselām*) му каза: **„Ти служиш на моята религия. Трябва да отидеш в Индия. Отиди там. Там има един град на име Еджмир. Един от моите потомци (от моите внуци), чието име е Сеййид Хусейн е там. Отиде да воюва в името на Аллāху теālй. В този момент той стана шехїд. Еджмир е на път да падне в ръцете на неверниците. С твоето отиване там, ислямът ще се разпространи и неверниците ще бъдат унижени и обезсилени.“** След това му даде един нар и каза: **„Погледни внимателно този нар и разбери къде да отидеш.“**

Хазрети Муїнуддйн Чештī взе дадения му от Пратеника на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*) нар и като го погледна внимателно, видя всичко от изтока до запада.

Хазрети Ахмед Рифāй отиде на хадж. На връщане, при посещение на благословеното тюрбе на Пратеника на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*) в Медйна, изреди следните стихове:

„Бяхме далеч, за да целунем
пръстта ти.
Сам не можех да дойда,
изпрацах си душата.
Сега съм ощастливен
с благого да те посетя.

²⁸⁸ Бухārī, “Тā’бир”, 10; Муслим, “Ру’йā”, 22; Ебӯ Дāвӯд, “Едеб”, 96; Тирмизī, “Ру’йā”, 4; Ибн Мāдже, “Тā’биру’р-Руйā”, 4; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 400; Ибн Ебī Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VII, 232

*Дай ми благословената си ръка, Любими,
за да я целунат устните ми!“*

Когато свърши стиховете си, видя подаващата се от гроба благословена ръка на любимия ни Пейгамбер и Сеййид Ахмед Рифай с голямо уважение и почит я целуна. Присъстващите учудено наблюдаваха случващото се.

След като целуна благословената ръка на Пейгамбера ни (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*) легна на прага на вратата на Равда-и мутаххера и плачейки помоли намиращите се там хора: „Минавайте, настъпвайки ме.“ Учените бяха принудени да излязат от други врати. Този керāмет е много известен и от уста на уста достигна до наши дни.

Много са керāметите и на Ибн-и Āбидйн. Той бе известен със стриктното следване на исляма и необикновени събития. При прочитането на техиййāt (тахиййāt) по време на петкратния намāз той виждаше Пратеника на Аллāху теāля (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*). Когато не го виждаше, изпълняваше намāза отново.

Един от най-големите ислямски учени, Муджеддй̄дът (обновителят) на второто хилядолетие **имām Раббāнй Ахмед Фārўкй Серхендй** казва: „В един от последните десет дни на свещения месец рамазāн ми се случи нещо много хубаво. Лежах си в леглото, затворил очи. Усетих, че някой седна на леглото ми. И какво да видя! Беше Султанът на миналите и бъдещите.

Каза ми: „**Дойдох да ти напиша свидетелство, каквото на никого не съм писал.**“ Видях, че на едната страна на това свидетелство са написани благата на този свят, а на другата – благата на отвъдния.“

Абдулкāдир Джейлāнй в книгата си „**Гунйе**“ предава от Хазрети Ибрāхим Темй̄мй:

„Хъзър (*aleyхисселй̄м*) (Хъдър) ми каза: „Ако искаш да видиш насън Расūлюллах, след вечерния намāз, без да говориш с никого до нощния намāз, изпълни намāза евъāбин, като даваш селям на всеки два рекята.

Във всеки рекят прочети един път сūra „Фāтиха“ и седем пъти сūra „Ихляс“. След като изпълниш нощния намāз колективно (с джемаат), се прибери у дома и изпълни намāза витир. Преди да си легнеш изпълни два рекята намāз. Във всеки рекят прочети един път сūra „Фāтиха“ и седем пъти сūra „Ихляс“. След изпълнението на намāза сведи чело до земята в сужд̄д и помоли седем пъти Аллāху теāля за опрощение (истигфār) и кажи седем пъти: „Субхāналлāхи велхамдулиллāхи ве лй̄ илй̄хе илляллāху валлāху екбер ве лй̄ хавле ве лй̄ куввете илля биллāхил алиййил азй̄м.“ След това си вдигни главата от сужд̄д и вдигайки ръце, кажи: „Я хаййу, й̄ каййūм, й̄ зелджелй̄лй̄ вел икрām, й̄ илй̄хел еввелй̄не вел āхирй̄н ве й̄ Рахмāн-ед-дунйа вел āхирети ве рахимехумā, й̄ Рабби, й̄ Рабби, й̄ Рабби, й̄ Аллах, й̄ Аллах, й̄ Аллах.“

След това се изправи и прочети същата ду’ā. После сведи чело до земята в сужд̄д и отново прочети същата ду’ā, след това легни по посока на къбля и произнасяй салевāt, докато заспиш.“

Аз му казах: „Искам да ми кажете от кого научихте тази ду’ā?“ Хъзър (*aleyхисселй̄м*) ми каза: „Не ми ли вярваш?“ „Кълна се в Аллāху теāля, Който е изпратил Мухаммед (*aleyхисселй̄м*) като истински пейгамбер, вярвам ви.“ казах аз.

Хъзър (*aleyхисселѣм*) каза: „Аз бях сред тези, които Пратеника на Аллах научи на тази ду'а и им я завеща. Научих я от този, когото той научи.“

Направих всичко така, както ми каза Хъзър (*aleyхисселѣм*) и започнах да чета салева̄т в леглото си, но от радост, че ще видя Пейгамбера ни, не можах да заспя до сутринта. Изпълних утринния нама̄з и седях докато слънцето се издигне. Изпълних и нама̄за духа̄. Казах си: „Ако доживея до вечерта, ще направя същите молитви, както предната вечер.“ В този момент съм заспал. Сънувах, как мелѣйкетата ме взеха и отведоха в Дженнета. Там видях дворци от рубини, изумруди и бисери, реки от мед, мляко и питиета на Дженнета.

Попитах мелѣйкетата, които ме отведоха в Дженнета: „За кого е този дворец?“, те ми отвърнаха: „За онези, които извършат това, което извърши ти.“ и не ме изведоха оттам, докато не вкуся от плодовете и водите му. След това ме изведоха и ме доведоха на мястото, от което ме бяха взели.

След това, при мен дойде Пратеникът на Аллѣху теѣлѣ със седемдесет пейгамбера и седемдесет мелѣйкета, наредени в редици (саф), разстоянията между които е колкото разстоянието между изтока и запада, поздрави ме и ме хвана за ръката. В този момент аз казах: „О, Пратенико на Аллах! Хъзър (*aleyхисселѣм*) ми събщи, че този хадис е чул от вас.“ Пратеникът на Аллѣху теѣлѣ ми каза: **„Хъзър е казал истината. Той е най-ученият (притежаващият най-много знания) от всички на земята. Той е вождът на ебдѣлите* и е от воините.“**

Попитах го отново: „О, Расуляллах! За този, който изпълни казаното от Хъзър (*aleyхисселѣм*), има ли някаква друга награда, освен тази, на която аз бях свидетел?“ Отговори ми: **„Има ли по-висша награда от тази, която видя и с която бе дарен? Видя мястото и степената си в Дженнета. Вкуси от неговите плодове и питиета. Видя мелѣйкетата и пророците заедно с мен. Видя и хурийта си.“**

Попитах го: „О, Пратенико на Аллах! Ще бъде ли възнаграден със същото онзи, който изпълни това, което изпълних аз, но не види в съня си видяното от мен?“ Отговори ми: **„Кълна се в Аллѣху теѣлѣ, Който ме изпрати като истински пейгамбер, големите му грехове ще бъдат опростени. Гневът на Всевишния Аллах ще се вдигне от него. Кълна се в Аллѣху теѣлѣ, Който ме изпрати като истински пейгамбер, че човек, ако направи твоето дело, но не сънува нещата, които видя ти, и на него ще му се дадат същите награди! Някакъв глас от небесата ще каже, че Всевишният Аллах го е опростил и е опростил цялата общност на Мухаммед от изтока до запада.“**

„О, Пратенико на Аллах! Ще види ли и той лика ви и Дженнета?“ попитах аз. „Да.“ отговори Пратеникът на Аллѣху теѣлѣ. Тогава му казах: „О, Пратенико на Аллах! Редно ли е да научим на тази ду'а хората и да им съобщим за наградата, с която ще бъдат възнаградени?“ Пратеникът на Аллѣху теѣлѣ ми каза: **„Кълна се в Аллѣху теѣлѣ, Който ме изпрати като истински пророк, никой освен праведните раби на Аллѣху теѣлѣ не би изпълнил това.“**

Виждащите истинския образ на Мухаммед (*aleyхисселѣм*) насън, несъмнено виждат него, защото шейтанът не може да приеме неговия образ. Но шейтанът може да приеме някакъв друг образ и този, който не познава Расулюллах (*салѣлѣлѣху алейхи ве селлем*) не би го разбрал лесно.

Други учени казват: „Виждането на Пратеника на Аллāху теāлā в някакъв друг образ, е виждане на самия него. Но това е признак за недостатъците в религията на виждащия го. Онзи, който го види в истинския му образ и умре като вярващ, ще влезе в Дженнета.“

Ебӯ Хурайра (*радияллāху анх*) предава следния благословен хадīs: „Онзи, който в нощта срещу петък, изпълни два рекята намāз и във всеки рекят прочете по един път сӯра „Фāтиха“ и „āйет-ел-Курсй“ и по петнадесет пъти сӯра „Ихляс“, и след изпълнението на намāза произнесе хиляда пъти: „Аллāхумме салли алā Мухаммедин небиййилуммиййи.“, ще ме види в съня си преди настъпването на следващия петък и ще му бъдат опростени всички грехове - предишни и бъдещи. Дженнетът е за тези, които ме виждат.“

Посещаване на благословения гроб на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*)

Султанът на световете казва: „Който ме посети след смъртта ми, все едно ме е посетил приживе.“

В един благословен хадīs, поместен в книгата „Мир’āt-и Медйне“, се казва: „Застъпничеството ми става вāджиб за този, който посети гроба ми.“ Този благословен хадīs е сведен от Ибн-и Хузейме, Беззār, Дāра Кутнй и Таберāнй. В друг благословен хадīs, сведен от Хазрети Беззār, се казва: „Застъпничеството ми става хелāл за този, който посети гроба ми.“

В друг благословен хадīs, поместен в „Муслим-и шерйф“ и в книгата на Ебӯ Бекр бин Маккārй „Му’джем“, се казва: „Който дойде да ме посети, без никакво друго намерение, в Деня Къямет ще има право да получи моето застъпничество.“ Този благословен хадīs съобщава, че любимият ни Пейгамбер ще се застъпи за тези, които пристигат в сияйната Медйна, за да посетят гроба му.

В друг благословен хадīs, сведен от Дāра Кутнй се казва: „Би ме огорчил онзи, който извърши хадж и не посети гроба ми.“ Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) желае неговата общност, посещавайки гроба му, да бъде възнаградена и по този начин.

Затова учените по фъкх* след извършването на поклонението хадж отиваха в Медйна и изпълняваха намāз в Свещената джамия. След това посещаваха Равда-и мутаххера и Минбер-и мунйр, и гроба на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) (който е по-ценен от Арша), след това местата, където е сядал, вървял, и се е облягал; дървения стълб, на който се е подпирал при получаване на откровенията; местата, по които са минавали работещите при построяването и възстановяването на джамията и удостоените с честа да окажат финансова подкрепа сподвижници и последователи (тāбийн). Учените след тях, а и праведниците, постъпваха по същия начин. След хаджа отиваха в Медйна и посещаваха същите тези места. И днешните хаджии (поклонници) се придържат към това.

Слънцето на ислямските учени Хазрети Ебӯ Ханйфе казва: „Посещението на гроба на Пратеника на Аллāху теāлā, което е мустехаб*, е ибāдет, който по важност е близък до вāджиба.“

Посещаващият гроба на любимия ни Пейгамбер трябва да произнесе много салева̄т. В благословените хадїси се съобщава, че тези поздрави достигат до Султана на вселената.

Порядъкът, правилният начин за посещение на гроба на Пейгамбера ни (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*), е следният: Като се види Медйна отдалеч се произнася салева̄т. След това се казва: „Аллāхумме хāзā харему небиййике, федж’алху викаййетен ли мин-ен-нāр ве емāнен мин-ел-азāб ве сӯ-ил-хисāб.“ Преди да се влезе в града или в джамията, ако е възможно, се извършва пълно обмиване на тялото (гусюл), слага се хубав парфюм и се обличат чисти, нови дрехи, защото всичко това изразява почит, уважение. В Медйна се влиза с покорство и смирение. Произнася се изрече: „Бисмилля̀ху ве алй миллети Расӯлилля̀х.“ и се чете 80-и айет на сӯра „Исрā“. След това, произнасяйки: „Аллāхумме салли алй Мухаммедин ве алй āлй Мухаммед. Вагфир лй зунӯбй вефта̀х лй ебвāбе рахметике ве фадликe.“, се влиза в джамията на Расӯлюллах, изпълняват се два рекята намāз до минбера на любимия ни Пейгамбер, заставайки така, че минберът да остане от дясната страна.

Любимият ни Пейгамбер изпълняваше намāз на това място – мястото между минбера и гроба му. В благословен хадїс се казва: **„Мястото между моя гроб и минбера ми е градина от градините на Дженнета. Минберът ми е върху моя хавз (басейн).“**²⁸⁹

След това посещаващият, свеждайки чело в суджӯд, изразява своята благодарност към Всевишния Аллах, за това че го е ошастливил с посещението на благословения гроб на Расӯлюллах (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*). След това отива до худжре-и сеāдет и застава учтиво на два метра разстояние от благословения гроб, без да се доближава повече и без да го докосва. Стои с почитание и смирение, както повелява Всевишният Аллах в Свещения Корāн, стои така, като че ли Расӯлюллах (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*) е жив и той е застанал пред него. Стои така, както стои по време на намāз.

Трябва да си представи благословения образ на Пратеника на Аллāху теāлй (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*), да си помисли, че го познава, че чува неговите думи, неговия поздрав и неговите молитви, че отвърща на неговия поздрав, и изрича āмйн. Пратеникът на Аллāху теāлй (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*) казва: **„Ще чувам салева̄та, който ще произнесете за мен на гроба ми.“** В друг хадїс се съобщава, че в гроба на Расӯл (*aleyхисселй̄м*) се намира едно мелйике, което му предава поздрава (селй̄м) на поздравяващите го от неговата общност.

След това се поздравява Пратеникът на Аллāху теāлй (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*) и се отправя ду’ā: “Есселй̄му алейке я сеййидй я Расӯлялля̀х! Есселй̄му алейке я Небиййаллах! Есселй̄му алейке я Сафиййаллах! Есселй̄му алейке я Хабйбаллах! Есселй̄му алейке я Небиййеррахмети! Есселй̄му алейке я Шефй-ал уммети! Есселй̄му алейке я Сеййид-ел-мурселй̄н! Есселй̄му алейке я Хāтеменнебиййин!

Всевишният Аллах да ви дари с най-висшата награда и отплата! Аз свидетелствам, че вие изпълните пророческата си мисия. Предадохте това, което ви беше поверено. Наставлявахте общността си. До края на живота си се сражавате по пътя на Аллāху теāлй. Всевишният Аллах да ви благославя до Деня

²⁸⁹ Бухāрй, “И’тисām”, 16; Муслим, “Хадж”, 588; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 236

Къямет. О, Пратенико на Аллах! Дойдохме при вас от много далечни места. Дойдохме да посетим благословения ви гроб, да ви се отплатим, да видим вашите дела на място, да искаме вашето застъпничество пред Всевишния Аллах, защото нашите грешки ни прегърбиха, извършените от нас грехове натежаха върху плещите ни. О, Пратенико на Аллах! Вие сте този, който се застъпва и този, чието застъпничество се приема. Макъм Махмūd е обещан за вас.

А и Всевишният Аллах в Корāн-и керīm казва, меъл: „**Всеки пратеник изпращахме само да му се покори** (общността, за която е изпратена) **с позволенията на Аллāху теāля**. И ако те, когато угнетяваха себе си, дойдеха при теб [о, Мухаммед] и помолеха Аллāху теāля за опрощение, и Пратеника помолеше за опрощението им, щяха да видят, че Аллāху теāля е приемащ покаянието, милосърден.“ (сūra Нисā: 64) Ние дойдохме при вас, но ние угнетявахме себе си, и молим за опрощение.

О, Расūляллах! Застъпете се за нас пред Всевишния Аллах. О, Расūляллах! Помолете Всевишния Аллах да вземе душите ни според вашата сунна. В Деня Къямет да бъдем сред тези, които заедно с вас ще се отправят към Махшер, да дойдем на басейна ви и да пием от него. О, Расūляллах! Молим ви да се застъпите за нас.“ След това се чете 10-и āйет от сūra „Хашр“, меъл: „**Господарю наш, опрости нас и братята ни, които ни изпревариха във вярата, и не оставяй в сърцата ни омраза към онези, които повярваха! Господарю наш, без съмнение Ти си състрадателен, милосърден!**“

След това се предават поздравите на тези, които са изпратили своите поздравии: „Есселāму алейке я Расūляллах! Еди кой си ви моли да се застъпите за него пред Аллāху теāля. Застъпете се за него и за всички мюсюлмани.“ и се чете колкото се пожелае салеvāt. После, придвижвайки се половин метър надясно, се застава пред гроба на Хазрети Ебū Бекр Сиддйк (*радияллāху анх*) и се отправя следната ду'ā: „Есселāму алейке я халифете Расūлиллах! Есселāму алейке я рафйкаху фил-гār! Есселāму алейке я емйнеху алел есрār! Всевишният Аллах, като имāм на тази общност, да ви дари с най-висшата награда и отплата! Вие станяхте халиф, достоен за Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). По най-хубав начин следвахте неговата велика сунна (ислям), сражавяхте се с вероотстъпниците и тези, които се бяха отклонили от правия път. Винаги говорихте истината. До края на живота ви помагахте на тези, които бяха на правия път. Нека Всевишният Аллах да ви дари с мир, милост и благодат! О, Аллах мой! Вземи душите ни с милост, от любов към него.“

След това, придвижвайки се половин метър надясно, се застава пред гроба на Хазрети Омер и се отправя следната ду'ā: „Есселāму алейке я Емйр-ел-му'минйн! Есселāму алейке я Музхир-ел-ислām! Есселāму алейке я Муксир-ел-еснām! Всевишният Аллах да ви дари с най-висшата награда и отплата! И приживе, и след смъртта ви помагахте на исляма и на мюсюлманите. Поехте отговорност за сираците. Отнасяхте се с добро към роднините. Станяхте водач на мюсюлманите. Водач, от когото бяха доволни. Водач, който беше на правия път и показваше правия път на хората. Въведохте в ред делата им. Бедните направихте богати, обезпечихте нуждите им. Мир на вас, милост и благодат от Аллāху теāля!“

След това, обръщайки се към Хазрети Ебū Бекр и Хазрети Омер, се казва следното: „Есселāму алейкумā я даджйай расūлиллах ве рафйкайхи ве ве-

зйрайхи ве мушйрайхи вел муāvинеини лехӯ алел-къями фид-дйни вел-каймейни ба'дехӯ би-месāлих-ил-муслимйн! Всевишнийт Аллах да ви дари с най-хубавата награда! Приемаме да ни посредничите и да помолите Пратеника на Аллāху теāлй да се застъпи за нас, Всевишнийт Аллах да приеме нашите усилия, да вземе душите ни като мюсюлмани и като такива да ни съживи, в Деня Къямет да ни събере сред тези, които ще са близо до Пратеника на Аллах.“

След това се моли за себе си, за родителите си, за тези, които са поискали ду'ā и за всички мюсюлмани. После, заставайки пред гроба на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*), се казва: „О, Аллах! **„Всеки пратеник изпращахме само да му се покори** (общността, за която е изпратена) **с позволението на Аллāху теāлй. И ако те, когато угнетяваха себе си, дойдеха при теб [о, Мухаммед] и помолеха Аллāху теāлй за опрощение, и Пратеника помолеше за опрощението им, щяха да видят, че Аллāху теāлй е приемаш покаянието, милосърден.**“ (сӯра Нисā: 64) О, Аллах мой! Подчинявайки се на Твоето священо Слово и на Твоята повеля, молим любимия Ти Пейгамбер да се застъпи за нас пред Теб.“ и чете прочетения преди това 10-и āйет на сӯра „Хашр и āйетите: „Раббена āтинā...“ и „Субхāне раббике ...“

След това се отива до намиращия се между минбера и гроба на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) стълб, за който Хазрети Ебӯ Лубāбе се бил вързал и се покаял. Тук се изпълнява два рекята намāз и се моли Всевишния Аллах да опрости греховете. Тук може да се отправят всякакви ду'и. После се отива в Равда-и мутаххера, която е във формата на квадрат. Тук може се да изпълни колкото се иска намāз, да се отправи ду'ā, да се чете тесбйх, да се отпрати хамд и възхвалява към Аллāху теāлй. След това се отива до минбера и се слага ръка на мястото, на което любимият ни Пейгамбер е поставял благословената си ръка при четене на хутбе, с желанието да се сдобие с благодатта на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*), и се изпълнява два рекята намāз. От гнева на Всевишния Аллах се осланя на Неговата милост. След това се отива до стълба Ханнāне, символизиращ дънера на финиковата палма, на който Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) всеки петък, подпирайки се, четял проповеди, но след направата на минбера престанал да го използва. От раздялата дънерът започнал да плаче и стене с глас, наподобяващ плача на бремна камила. Стенанията му спрели, когато Любимият на Аллāху теāлй, слизайки от минбера, го погалил с благословените си ръце. По време на престоя си тук може цяла нощ да се чете Корāн, да се споменава Аллāху теāлй (зикр), да се отправя ду'ā на глас и наум до минбера и гроба на Пророка (*салляллāху алейхи ве селлем*).

Преди да бъдат присъединени стаите на благословените съпруги на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) към месджидата на Пейгамбера, в посочената къбля на Худжре-и сеāдет имаше много малко място. Посетителите отправяха своите поздравии, заставайки към къбля пред вратата на Равда-и мутаххера. Но после имām Зейнелāбидин започна да поздравява, заставайки с гръб към Равда-и мутаххера. Дълго време посещението се извършваше по този начин. След като стаите на благословените съпруги на Султана на световите бяха присъединени към джамията, започнаха да извършват посещението, заставайки пред прозореца на Мувāджехе-и шерйфе.

Помещението на Хазрети Аише бе построено от кирпич и палмови клони. Това помещение бе с две врати – едната бе от западната страна, а другата от северната. Западната врата е от страната на Равда-и мутаххера. В последните години от управлението на халиф Омер (*радияллāху анх*), при разширяването на джамията на Пейгамбера, Худжре-и сеадет бе обграден с ниска стена.

Халиф Абдуллах бин Зубейр събори тази стена, и я престрои от по-здрави черни камъни. В северната ѝ част се намираше една врата. През 49 година, когато почина Хазрети Хасан, брат му Хазрети Хусейн, изпълнявайки неговото завещание, пренесе тялото му до вратата на Худжре-и сеадет и когато се подготви да отправа ду'а и да се моли, някои от хората си помислиха, че ще го погребат там и не позволиха да внесат тялото вътре. Тогава Хусейн (*радияллāху анх*) нареди да го погребат в гробището Бакй. И за да не се сблъскат в бъдеще с такива проблеми зазидаха вратата.

Шестият халиф от династията на Омаядите Велйд, когато бе управител на Медйна, издигна стените на джамията и я покри с малък купол и трите гроба (гробовете на Расулюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), на Хазрети Ебү Бекр и на Хазрети Омер) останаха вътре. През 707 г. (88 г. по Хиджра), когато Омер бин Абдулазйз бе управител на Медйна, по заповед на халиф Велйд бяха съборени стаите на съпругите на Пратеника на Аллāху теалй (*салляллāху алейхи ве селлем*) и джамията на Пророка бе разширена. Отделно около тази стена бе издигната втора петоъгълна стена, без врата.

През 1189 г. (584 г. по Хиджра) Джемāледдйн Исфехāнй огради външната стена на Худжре-и сеадет с решетка от абаносово дърво, достигаща до тавана на джамията.

След първия пожар през 1289 г. тази решетка бе сменена с метална и бе боядисана в зелено. Тази решетка се нарича **Шебеке-и сеадет**. Южната ѝ страна се нарича **Муваджже-и сеадет**, източната – **Кадем-и сеадет**, западната – **Равда-и мутаххера** и северната – **Худжре-и Фātима**. Мекка се намира на юг от Медйна, и затова от лявата страна на застаналия по посока на къбля в средата на джамията, т.е. в Равда-и мутаххера, се намира Худжре-и сеадет, а от дясната му страна – благословения минбер.

През 847 г. (232 г. по Хиджра) мястото между Шебеке-и сеадет и външните стени покриха с мрамор. От време на време този мрамор бе подменян. За последен път това място бе покрито с мрамор при управлението на султāн Абдулмеджид Хāн.

След издигането на петоъгълната стена около Худжре-и сеадет, отгоре покриха с малък купол (куббе), наречен **Куббетун-нўр**. Този купол се покриваше с изпратеното от османските владетели специално покривало – **Кисве-и шерйфе**. Големият зелен купол на джамията на Пейгамбера, който се намира над **Куббетун-нўр** се нарича **Куббетул-хадрā**.

В източната, западната и северната страна на Шебеке-и сеадет имаше по една врата. В Шебеке-и сеадет влизаха само началниците на харем-и шерйф. Поради липсата на врата и прозорци в средата на купола съществуваше малък отвор, покрит с телена решетка. На нивото на този отвор съществуваше и отвор към Куббет-ул хадрā. До 1837 г. (1253 г. по Хиджра) цветът на купола на джамията бе оловен. По заповед на султāн Махмўд II бе боядисан в зелено.

През 1872 г. (1289 г. по Хиджра) по заповед на султāн Абдулазиз куполът бе пребоядисан.

Никой владетел не похарчи толкова много за ремонта и украсяването на джамията на Пейгамбера, и не положи толкова много усилия, колкото султāн Абдулмеджид, който похарчи седемстотин хиляди златни монети. Ремонтът приключи през 1861 г. (1277 г. по Хиджра). Султāн Абдулмеджид заповяда стария умален вид на джамията на Пейгамбера да се намира в построената в Истанбул джамия Хърка-и шериф. За тази цел през 1850 г. в Медина бе изпратен един от преподавателите в инженерното училище майор Хаджи Иззет Ефенди, който бе художник. Той успя да изработи за една година умаления модел на джамията (джамията бе умалена петдесет и три пъти) и го изпрати в Истанбул. Този умален модел бе поставен в джамията Хърка-и шериф.

След разпадането на Османската империя в свещените градове бяха извършени много промени и безценните исторически паметници, построени от тях, бяха разрушени и разграбени.

След посещението на гроба на любимия ни Пейгамбер е мустехаб да се посети гробището Бакй. След него да се посетят и другите гробове, и преди всичко гроба на Сеййид-уш-шухедā (господаря на шехидите) Хазрети Хамза. В гробището Бакй трябва да се посетят гробовете на Хазрети Аббās, на Хасан бин Али, на Зейнелāбидин и синовете му Мухаммед Бāкир и Джа'фер Сāдик, на емйра на мюсюлманите Хазрети Осмāн, на Ибрāхим (*радияллāху теāля ан-хум еджмайн*) – сина на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), гробовете на благословените съпруги на любимия ни Пейгамбер, на неговата леля – Сафийе (*радияллāху анхā*), и на много други сподвижници и техните последователи. Да се изпълни намāз в джамията Фāтима, намираща се в Бакй. В четвъртък е мустехаб да се посетят гробовете на шехидите, паднали в сражението при Ухуд, да се произнесат следните думи: „Селāмун алейкум би-мā сабертум. Фени'ме укбеддāр. Селāмун алейкум я ехле дār-ил-кавм-ил-му'минйн ве иннā иншāаллāху ан карйбин бикум лāхикўн.“ и да се прочете Айет-ел-курсй и сўра „Ихляс“.

Посещаващите гроба на любимия ни Пейгамбер трябва да се освободят от всичко земно и да мислят за благословената светлина на Мухаммед (*алейхис-селām*) и за високата му степен при Аллāху теāля.

Посещението на гроба на Любимия на Аллāху теāля е важен ибāдет. Онези, които не вярват в това, е възможно да излязат от исляма и да станат вероотстъпници, защото ще са се противопоставили на Аллāху теāля, на Неговия Пратеник и на всички мюсюлмани. Някои учени от мезхеба на имām Мāлик казват, че е вāджиб.

Тевессул

Посредничеството на Пророка (*салляллāху алейхи ве селлем*) при отправяне на ду'ā към Всевишния Аллах е използвано всякога: преди неговото сътворение и след неговото сътворение, в земния му живот и след смъртта му, ще се използва и в Деня Къямет, в местността Арасāt и в Дженнета. Весйле е средство за приближаване към Всевишния Аллах.

Тевессул чрез Пратеника на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*), т.е. използване на посредничеството и застъпничеството на любимия ни Пейгамбер пред Всевишния Аллах, е джāиз*. И Любимият на Аллāху теāлā, и предшествениците, и улемā (учените), и останалите мюсюлмани са го правели. Никой мюсюлманин не е отричал това, с изключение на принадлежащите към отклонените течения по отношение на вероубеждението.

Първият човек и първият пейгамбер, бащата на всички хора – Āдем (*алейхисселām*), когато бе изваден от Дженнета, използва посредничеството на Мухаммед (*алейхисселām*). Любимият ни Пейгамбер в един от благословените си хадїси дава следните знания: „Āдем (*алейхисселām*), когато бе изведен от Дженнета след зеллето* си, каза: „О, Господарю! Опрости греховете ми в името на Мухаммед.“ Всевишният Аллах му каза: „О, Āдем! Как го позна, та аз все още не съм го сътворил.“ Āдем (*алейхисселām*) каза: „О, Господарю! Когато ме сътвори и ми даде душа, отворих очи и на Арша видях да пише: „Лā илāхе иллаллāх, Мухаммедун расūлюллах.“ Неговото име написа до Своего, което показва любовта Ти към него.“ Всевишният Аллах каза: „Прав си, о, Āдем! Той е най-любимият за Мен от всички Мои творения. Приех покаянието ти, поради това, че поиска прошка в негово име.“²⁹⁰ Според друго предание Всевишният Аллах казва: „Той е пейгамбер, който ще дойде от твоето потомство. Ако не бях сътворил него, нямаше да сътворя теб и твоя род. Приех покаянието ти, поради това, че използва посредничеството му (че го изтъкна като застъпник).“²⁹¹

Примерите за тевессул са хиляди. По-надолу са поместени няколко от тях:

Един сляп човек помоли Пейгамбера ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) да отправи ду'ā за него, за да прогледне. Расūлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*) му каза: „Ако поискаш бих отправил ду'ā за теб, но по-добре би било да потърпиш.“ Човекът отвърна: „Не ми останаха вече сили. Моля ви да отправите ду'ā за мен.“ „Тогава извърши частично умиване (абдест) и прочети следната ду'ā: „Аллāхумме иннй ес'елуке ве етеведжджеху илейке би небиййике Мухаммедин небийй-ир-рахмети. Я Мухаммед! Иннй етеведжджеху бике илā Раббй фй-хāджетй литакдийе Аллāхумме шеффи'ху фиййе.“

Отправената от този човек ду'ā бе приета от Всевишния Аллах и зрението му се възвърна. Този хадїс е сведен от имām Несāй.

Хазрети Осмāн бин Ханйф разказва следната случка: „По времето на халиф Осмāн бин Аффāн един човек в затруднено положение се срамуваше да отиде при халифа и ми изплака мъката си. Аз му казах веднага да извърши частично умиване (абдест), да отиде в джамията и да отправи горната ду'ā.

След като отправил тази ду'ā, отишъл при халифа и бил приет от него. Халифът му оказал много добър прием, изслушал го и разрешил неговите проблеми. Човекът дойде при мен радостен и ми каза: „Всевишният Аллах да е доволен от теб! Ако не беше казал на халифа, проблемите ми нямаше да бъдат разрешени.“ Той си мислеше, че аз съм се срещнал с халифа.“

²⁹⁰ Хāким, *ел-Мустедрек*, II, 672

²⁹¹ Хейсемй, *Меджмау'з-Зевāид*, VIII, 198

По времето на халиф Хазрети Омер (*радияллāху анх*) е имало суша. Билял бин Харс (*радияллāху анх*), отивайки на гроба на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*), казал: „О, Пратенико на Аллах! Общността ви умира от глад. Моля чрез вашето посредничество да завали дъжд.“ През нощта сънувал Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), който му казал: „**Отиди при халифа! Предай му моите поздравии! Да излезе и да отправи ду'ā за дъжд!**“ Хазрети Омер изпълнил заповедта на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и завалил дъжд.

Всевишният Аллах приема отправената в името на Своите любимци ду'ā. Пророкът (*салляллāху алейхи ве селлем*) е Любимият на Всевишния Аллах и затова, ако някой отправи следната ду'ā: „**Аллāхумме инни ес'елуке би джāхи Небиййикел-Мустафа**“, то тя ще бъде приета. Използването на посредничеството на Пророка (*салляллāху алейхи ве селлем*) за дребни житейски проблеми е неуважение към самия него.

Бурхāнеддин Ибрāхим Мāликй разказва: „Един беден и гладен човек, отивайки до гроба на Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), каза: „О, Пратенико на Аллах! Гладен съм.“ След малко дойде някакъв човек и заведе бедняка в дома си и го нахрани. Когато беднякът каза, че отправената от него ду'ā е била приета, приелият го в дома си му каза: „Братко мой! Дошъл си да посетиш гроба на Пратеника на Аллах отдалеч, с много трудности, оставяйки жена и деца. Подхожда ли за едно парче хляб да заставаш пред Пратеника на Аллāху теāлā? Заставайки пред него, трябваше да искаш Дженнета и безкрайните блага. Всевишният Аллах не връща отправените тук молби.“ Удостоените с честта да посетят гроба на любимия ни Пейгамбер трябва да отправят ду'ā за неговото застъпничество в Деня Къямет.“

Имām Ебū Бекр Мукрй, имām Таберāнй и Ебū Шейх седели в джамията на Пейгамбера ни (*алейхиссалāту vessелām*). Били много гладни, защото от няколко дни не били слагали в устата си нищо. Имām Ебū Бекр, не издържайки повече, казал: „Гладен съм, о, Пратенико на Аллах!“ и се отдръпнал в един ъгъл. Дошъл един от сеййидите, заедно с двама от прислугата си, и им казал: „Братя мои! Помогли сте за помощ дядо ми и той ми заповяда да ви нахрани.“ Яли заедно от донесената от него храна, след което сеййидът им оставил останалата храна и си заминал.

Ислямският учен Ебū Абдуллах Мухаммед Мерāкешй (починал в 683 г./1284 г.) в книгата си „**Мисбāх-уз зулām**“ пише за стотици мюсюлмани, които чрез посредничеството на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), получили това, за което молели Всевишния Аллах. Един от тези мюсюлмани бил Мухаммед бин Мункедир. Той е разказал следното: „Един човек отиде на джихād, оставяйки осемдесет златни монети на съхранение у баща ми. Каза му: „Скрий ги! Но ако има крайно нуждаещи се, можеш да им помогнеш.“ В Медйна имаше глад и баща ми раздаде всичките златни монети на нуждаещите се. Собственикът на златните монети дойде и си ги поиска. Бащи ми му каза да дойде на другия ден. Отивайки до гроба на Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), се помоли до сутринта. В полунощ дойде един човек и му каза: „Протегни си ръката!“ Даде му една кесия златни монети и изчезна. Бащи ми се прибра вкъщи и след като преброи монетите видя, че са осемдесет на брой, зарадва се и веднага ги върна на собственика им.“

В книгата си имам Мухаммед Мӯсā разказва една своя случка: „През 637 г. (1239 г.) излязохме от крепостта Садер с група видни хора. Имахме си и водач. След известно време водата ни свърши. Започнахме да търсим вода. През това време аз отидох по нужда. В този момент ужасно ми се доспа и легнах, надявайки се да ме събудят на тръгване.

Когато се събудих, бях сам сред пустинята. Моите приятели ме бяха забравили. Обхвана ме голям страх. Започнах да вървя наляво и надясно. Не знаех къде се намирам и накъде трябва да вървя. Не се виждаше нищо, освен пясък. След малко се стъмни, а от кервана нямаше и следа. Бях сам в тъмното и още повече се уплаших. Започнах да вървя още по-бързо.

След известно време паднах на земята от жажда и умора. Като че ли чувствах, че е наближила смъртта ми. И когато вече силите ме напускаха, изведнъж се сетих и изстенах: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Помогнете ми! Моля ви да ми помогнете, с позволението на Аллāху теāля.“

В този момент чух някой да ме вика. И когато се обърнах по посока на гласа, в тъмнината на нощта видях някакъв непознат човек, облечен в бяло и излъчващ светлина наоколо. Приблжи се към мен и ме хвана за ръката. В този момент умората и жаждата ми изчезнаха. Бях като новороден. Изведнъж душата ми се изпълни с топлина към него. Известно време вървахме, хванати за ръка. Преживяхах един от най-хубавите мигове в живота си. След като прехвърлихме един пясъчен хълм, видях светлината на кервана и чух гласовете на приятелите си. Приблжихме се към тях.

Моето животно, което следваше кервана, движейки се най-отзад, внезапно дойде и застана пред мен. Като го видях пред себе си, нададох радостни викове. Когато извиках, човекът до мен пусна ръката му. След това я хвана отново и ме качи на моето животно. Каза ми: **„Ние не отказваме на молещия за помощ.“** и си отиде. Тогава разбрах, че този човек беше Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). Когато си отиваше, се виждаше как излъчената наоколо светлина се издига нагоре към небесата. И когато изчезна от погледа ми, изведнъж дойдох на себе си. Съжалявах, че не можах да целуна неговите благословени ръце и крака, но вече беше късно.“

Пет дни Ебӯ Хайр Актā остана гладен в Медйна. Приблжил се до гроба на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), поздрави го със селям и му съобщи, че е гладен. Легнал на едно място и заспа. В съня си видял, че към него идва Любимият на Аллāху теāля. Пред него бил Хазрети Али, от дясната му страна – Хазрети Ебӯ Бекр, а от лявата – Омер Фāрук (*радияллāху анх*). Хазрети Али се приближил към него и казал: „О, Ебӯ Хайр! Какво лежиш, ставай! Пратеникът на Аллāху теāля идва.“ Веднага станал. Любимият ни Пейгамбер дошъл и му дал един голям хляб. Ебӯ Хайр е казал: „Бях много гладен и затова веднага започнах да го ям. Когато изядох половината, се събудих. Останалата половина беше в ръката ми.“

Ахмед бин Мухаммед Сӯфӣ разказва: „В пустините на Хиджаз не остана нищо от богатството ми. Дойдох в Медйна. Отивайки до гроба на Расӯлюллах, го поздравих със селям. Седнах на едно място и заспах. Видях Пратеника на Аллāху теāля, който ми каза: **„Ахмед, дойде ли? Отвори си ръката!“** и изпълни шепата ми със злато. Събудих се. Ръцете ми бяха пълни със злато.“

Имām Семхӯдӣ загубил ключа на къщата си. Заставайки пред гроба на Мухаммед (*алейхисселям*), казал: „О, Пратенико на Аллах! Изтървах ключа си. Не мога да вляза в дома си.“ Едно момче донесло ключа и му казало: „Намерих това. Ваше ли е?“

Мустафā Ъшкӣ Ефенди от Килис в историческата си книга „**Мевāрид-и Меджидийе**“ пише: „Двадесет години останах в Мекка. Бях спестил шестдесет златни монети и с тях през 1247 г. (1831 г.) дойдох със семейството си в Медйна. По пътя парите ни свършиха. Оставайки у един свой познат, отидох на гроба на Пратеника (*алейхисселям*) и поисках от него помощ. След три дни дойде един господин и ми каза, че е наел квартира за мен. Накара ме да пренеса багажа си там. Плати наема ми за една година. След няколко месеца се разболях и един месец бях на легло. Вкъщи не остана нищо за ядене и за продаване. С помощта на съпругата си, се изкачих на покрива и обръщайки се към гроба на Расūлюллах, исках да му разкажа в какво затруднено положение се намирам и чрез неговото посредничество да помоля Всевишния Аллах за помощ. Вдигнах си ръцете, но ме беше срам да поискам нещо материално. Не можах да кажа нищо и се прибрах в стаята си.

На следващия ден дойде един човек и ми каза: „Еди-кой си господин ти изпраща тези златни монети.“ Взех кесията. Положението ни се оправи, но болестта ми не беше отминала. С чужда помощ отидох до гроба на Пратеника на Аллāху теāля и чрез неговото посредничество помолих Всевишния Аллах да оздравея. Излязох от джамията и без ничия помощ се отправих към дома си. При влизането в дома ми болестта изчезна напълно. За да не ме урочасат, няколко дни излязох навън, подпирайки се на бастун. Но парите ни бяха свършили. Оставяйки семейството си на тъмно, отидох в джамията на Пейгамбера. След нощния намаз разкрих положението си на Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). На връщане, по пътя, някакъв непознат се приближи към мен и ми даде една кесия. В нея имаше четиридесет и девет златни монети, всяка една по девет куруша. Купих свещ и това, което ни беше нужно и се прибрах у дома.“

Във втория том на превода на книгата „**Шакāйик-и Ну’мāнийе**“ се казва: „Първият Шейх-ул-ислям на Османската империя, големият ислямски учен на столетието – Муджеддидā Мевлянā Шемседдйн Мухаммед бин Хамза Фенāрӣ заболя от катаракта и загуби зрението си. Една нощ любимият ни Пейгамбер му каза: „**Тълкувай сūra „Тāхā“!**“. „Безсилен съм да тълкувам пред вас, а и очите ми не виждат.“ каза Молла Фенāрӣ. Султанът на пейгамберите извади от благословената си хърка памучни нишки, овлажни ги с благословената си слюнка и ги сложи върху очите му. Когато Молла Фенāрӣ се събуди, те бяха върху очите му, взе ги и зрението му се възвърна. Изказа благодарност и хамд към Аллāху теāля. Памучните нишки ги съхрани, като завеща след неговата смърт да ги сложат върху очите му. След смъртта му през 834 г. (1431 г.) завещанието бе изпълнено.“

Халифът от династията на Аббāсидите Ебӯ Джа’фер Менсӯр и имām Мāлик разговаряли в джамията на Пратеника. Имām Мāлик му казал: „О, Менсӯр! Намираме се в джамията на Расūлюллах. Говори по-тихо! Всевишният Аллах в сūra „Худжурāt“, повелявайки (меāл): „**Не надигайте глас над гласа на Расūлюллах...**“ е укорил говорещите на висок глас, а с āйета (меāл): „**Онези, ко-**

ито говорят тихо в присъствието на Пратеника на Аллāху теāлā...“ е похвалил снишаващите гласа си. Уважението към Пратеника на Аллāху теāлā след неговата смърт е като уважението, показано към него приживе.“ Менсӯр, навеждайки глава, го попитал: „О, Ебӯ Абдуллах! В посоката на къбля ли трябва да се обърна или към гроба на Расӯлюллах?“ „Недей да отвърщаш лицето си от Пратеника на Аллах! Този велик Пейгамбер – застъпникът в Деня Къямет, ще се застъпи за теб и твоя баща Āдем (*алейхисселям*).“

Трябва да се обърнеш към гроба и да искаш застъпничество. В 64-ия āйет на сӯра „Нисā“ се казва, меāl: „Когато угнетяваха себе си, дойдеха при теб и помолеха Аллāху теāлā за опрощение, и Пратеникът помолеше за опрощението им, щяха да видят, че Аллāху теāлā е приемащ покаянието, милосърден.“ В този āйет Всевишният Аллах обещава, че покаянието на използващите посредничеството на любимия ни Пейгамбер ще бъде прието.“ Тогава Менсӯр, ставайки от мястото си, застанал пред гроба на Расӯлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) и започнал да се моли: „О, Аллах мой! В този āйет обеща, че ще приемеш покаянието на използващите посредничеството на Пратеника Ти. И аз, заставайки пред Твоя любим пророк, Те моля за опрощение. Опрости ме така, както опрощаваше използващите посредничеството на Пейгамбера ни приживе. О, Аллах мой! Моля те, чрез посредничеството на изпратения като милост велик Пейгамбер. О, Мухаммед (*алейхисселям*) – най-велики сред пратениците! Чрез теб се моля на Аллāху теāлā. О, Господарю! Стори този велик Пейгамбер застъпник за мен.“ Заставайки по посока на прозореца на Мувāджехе-и сеāдет и с гръб към къбля отправил ду’ā към Всевишния Аллах. Минберът на любимия ни Пейгамбер останал отляво от него.

Наставлението на имām Мāлик показва, че отправящите ду’ā пред гроба на Расӯлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) трябва да знаят какво да правят. Тези, които няма да покажат подобаващото уважение към това място, не е редно да останат в сияйната Медйна дълго време.

Един човек от анадолските села останал в Медйна дълги години. Оженил се там и бил назначен на определена длъжност в Худжре-и сеāдет. Един ден се разболял, имал висока температура. Приискало му се айран. Помислил си: „Ако бях на село, щях да си направя айран и да го изпия.“ През нощта Расӯлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) се явил в съня на Шейх-ул-Харам и му заповядал да назначи друг човек на неговото място. Шейх-ул-Харам казал: „О, Пратенико на Аллах! На тази длъжност е еди-кой си от общността ви.“ Любимият ни Пейгамбер му отвърнал: „**Каж**и му да отиде в селото си и да пие айран.“ На другия ден, когато му била съобщена тази заповед, селянинът се подчинил и заминал за селото си.

Ако само една мисъл причинява такава вреда, Аллāху теāлā да опази, какви ли ще са последиците от някаква неприлична дума, казана дори и на шега, или някаква неприлична постъпка.

Достойнствата на салеvāтите и наградите, които се дават за тях

Когато се спомене, чуе или се напише името на Пратеника на Аллāху теāлā (*саллялāху алейхи ве селлем*), много важно наше задължение е да произнесем салеvāt в израз на почит и уважение към него. Всевишният Аллах в Свещения

Корāн казва, меъл: „**Наистина Аллāху теāлй и Неговите ангели благославят (саят) Пейгамбера** (възвеличават славата и честта му). **О, вярващи, благославяйте го и вие, и му се подчинете от сърце!**“ (33: 56)

Учените по тefсйр съобщават, че думата **салйт**, спомената в този āйет, означава милост от Аллāху теāлй, покаяние от мелйикетата и ду'ā от вярващите. Всички ислямски учени съобщават, че когато се спомене, чуе или се напише някое от благословените имена на любимия ни Пейгамбер, трябва да се напише или да се произнесе салевāt. При първия път това е вāджиб, при повторенията е мустехаб.

Молещият Всевишния Аллах първо трябва да изкаже благодарност и възвала на Всевишния Аллах, след това да изрече салевāt (благослов) за Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Такава ду'ā би била приета от Създателя. Ду'ā с два салевāта (в началото и в края) не се отхвъря.

Хазрети Ебū Талха разказва: „Бях влязъл при Пратеника на Аллāху теāлй. Забелязах някаква радост и задоволство у него. Когато го попитах за повода, ми каза: „**Как да не се радвам? Преди малко при мен дойде Джебрāйл (aleyхисселйām) и ми събщи радостна вест. Предаде ми, че Всевишният Аллах е казал: „Който изрече един салевāt (благослов) за теб, Аллāху теāлй ще го благослови за това десет пъти.**“²⁹²

Благословените хадйси, свързани с произнасянето на салевāt са много. Ето някои от тях:

„**Да бъде унизен онзи, който не произнесе салевāt за мен, когато името ми се спомене при него! Да бъде унизен онзи, който е достигнал до месец рамазāн, но чиито грехове не са опростени след края му** (не е направил дело, което да стане причина за неговото опрощаване). **Да бъде унизен онзи, който е доживял до старините на родителите си и не е влязъл в Дженнета, постигайки тяхното здравство.**“

„**Най-голям скъперник е онзи, който не произнесе салевāt за мен при споменаване на моето име при него.**“

От Ебū Хумейд ес-Саидй (*радияллāху анх*) се предава: „Някои от сподвижниците попитаха Расūлюллах: „О, Пратенико на Аллāху теāлй! Как да ви благославяме и поздравяваме?“ Пратеникът на Аллāху теāлй каза: „**Кажете: „Аллāхумме салли алй Мухаммедин ве езвāджихи ве зуррийетихи кемā саллейте алй Ибрāхйме ве бāрик алй Мухаммедин ве езвāджихи ве зуррийетихи кемā бāректе алй Ибрāхйме иннеке хамйидун меджид.**“

Салевāt може да се произнесе по следните начини:

„Алейхисселйām“, „Салляллāху алейхи ве селлем“, „Аллāхумме салли алй сеййидинā Мухаммед“, „Аллāхумме салли алй Мухаммедин ве алй āли Мухаммед, кемā саллейте алй Ибрāхйме ве алй āли Ибрāхйм...“, „Аллāхумме салли алй Мухаммедин ве алй āлихй ве сахбихй еджмайн“, „Алейхиссалйату весселйму веттехиййе“, „Алейхи ве алй джеми'и минессалевāти етеммухā ве минеттехиййāти ейменухā“.

Един човек разказва следното: „Един от моите приятели в едно писмо, изпратено до мен, след всяко споменаване на благословеното име на Расūлюллах, беше написал „Салляллāху алейхи ве селлем теслймен кесйран кесйрā“. Когато

²⁹² Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 102; Ибн Ебй Шейбе, *ел-Мусаннеф*, II, 399

го попитах, защо е постъпил по този начин, ми каза: „Когато бях млад писах книги с хадиси. След изписване на благословеното име на Пратеника на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем) не пишех салеvāt. В съня си видях Султана на световите и се приближих към него, но той отвърна лицето си от мен. Минах от другата му страна, но той отново отвърна лицето си.

Заставайки пред него, го попитах: „О, Расуляллах! Защо отвръщате лицето си от мен?“ „**Защото в книгата си, след изписване на моето име, не писа салеvāt за мен.**“ Оттогава след благословеното име на Пейгамбера ни (салляллāху алейхи ве селлем) винаги пиша салеvāt.“

В благословените хадиси се казва: „**Който произнесе веднъж салеvāt за мен, Всевишният Аллах ще го благослови (ще прояви милост) десет пъти, ще опрости десет негови грехове и ще увеличи неговата степен с десет пъти.**“

„**В Деня Къямет най-много ще заслужи моето застъпничество онзи, който е произнесъл най-много салеvāt за мен.**“

Всевишният Аллах казал на Мӯсā (aleyхисселām): „О, Мӯсā, искаш ли да ти бѣда по-близък отколкото думите за езика ти, мислите за душата ти, душата за тялото ти, светлината за очите ти“ „Искам, о, Господарю!“ казал Мӯсā (aleyхисселām). „Тогава произнасяй много салеvāt за Мухаммед (салляллāху алейхи ве селлем).“ му казал Всевишният Аллах. Попитал го: „О, Мӯсā, искаш ли да не изпитваш жажда в Деня Къямет?“ „Искам, о, Господарю!“ отговорил той. „Тогава произнасяй много салеvāt за Мухаммед (салляллāху алейхи ве селлем).“ казал Всевишният Аллах.

Пратеникът на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем) казва:

„**В Деня Къямет на всяка степен най-близо до мен ще е онзи, който е произнесъл най-много салеvāt за мен на земята. Онзи, който прочете сто салеvāта в нощта срещу петък и в петъчния ден, Всевишният Аллах ще покрие сто негови нужди. Седемдесет от тях, свързани с отвѣдния свят и тридесет, свързани със земния. След това Аллāху теāлā прочетените от вас салеvāти ги носи в моя гроб, посредством едно мелāйке. Те стават като подарѣците, които получавате. Това мелāйке ми съобщава името, рода и племето на произнасящия салеvāt за мен и го записва на един бял лист, намиращ се при мен. След смъртта си знам така, както приживе.**“²⁹³

„**В четвъртък Всевишният Аллах ми изпраща мелāйкетa със сребърни книги и златни писалки. Те записват произнасящите много салеvāти за Пейгамбера в четвъртък и в нощта срещу петък.**“

„**Когато двама мюсюлмани при среща си стиснат ръце и произнесат салеvāt за Пейгамбера, преди още да се разделят, предишните и сетнешните им грехове ще бѣдат опростени.**“

„**Когато някой влезе в джамията, да поздрави със селям Пейгамбера и да каже: „О, Господарю, пази ме от шейтāна!**“²⁹⁴ В друго предание се казва: „**На излизане да прочете: „Аллāхумме иннй ес’елуке мин фадлике.**“

²⁹³ Ибн Асāкир, *Tārīху Димашк*, LIV, 301

²⁹⁴ Ибн Ебй Шейбе, *ел-Мусаннеф*, I, 374; VII, 124

„Ду’а, която не съдържа в началото си хамд на Аллāху теāля и благослов (салеvāt) за Расūлюллах, остава зад завеса. Ду’а, която съдържа в началото си хамд и салеvāt се приема от Аллāху теāля.”

„Докато не се прочете салеvāt за Расūлюллах и неговите роднини, между отправената ду’а и небето съществува една завеса. Когато се прочете салеvāt тази завеса се къса и отправената ду’а се издига към небето. Когато не се прочете – отправената ду’а се връща обратно.”

„Ако в един меджлис (събрание) не се спомене Аллāху теāля и не се произнесе салеvāt за Расūлюллах, над събралите се там се намира един камшик, който, ако пожелае, ги измъчва, ако пожелае, им прощава.”

„На когото му кънтят ушите да си спомни за мен и да произнесе салеvāt за мен.“

„Възнамеряващият да извърши нещо, да се съветва за делата. Всевишният Аллах ще го насочи към правилното. Ако някой иска да каже нещо, но го забрави, да произнесе салеvāt за мен.“²⁹⁵

„Всяко добро дело, което не започне с името на Аллах и благослов за мен, остава прекъснато и неговият бекет изчезва.“²⁹⁶

Един човек сънувал един от големите ислямските учени – Ебӯ Хафс Каидӣ след смъртта му. Попитал го: „Как се отнесе с теб Всевишният Аллах?“ „Беше милосърден към мен, опрости греховете ми и ме въведе в Дженнета.“ отговорил той. „Каква беше причината за това?“ попитал човекът. „Мелйикетата изчислиха моите грехове и прочетените от мен салеvāti за Пратеника на Аллāху теāля. Салеvātите ми бяха повече. Всевишният Аллах им каза: „О, мелйикета! Стига толкова! Не го питайте повече! Въведете го в Дженнета!“ отговорил той.

Един от селеф (ранните мюсюлмани) е разказал: „Почина един от приятелите ми, с когото заедно учехме хадйси. Сънувах го облечен в зелени роби на Дженнета. Когато го попитах, защо е облечен по този начин, той ми отговори: „Във всеки хадйс след името на Пратеника на Аллāху теāля пишех „(саллял-лāху алейхи ве селлем)“. Затова Всевишният Аллах ме възнагради по този начин.“

Пак един от селеф е разказал: „Почина един мой съсед, който беше писар. Една нощ го сънувах. Попитах го: „Как се отнесе с теб Всевишният Аллах?“ „Опрости греховете ми.“ отговори той. „Каква беше причината за това?“ попитах аз. „Всеки път след изписване на името на Пратеника на Аллāху теāля пишех „Саллял-лāху алейхи ве селлем“ ми отговори той.

Ебӯ Сулеймāн Дарāни разказва следното: „При писане на хадйси, след благословените имена на Пратеника на Аллāху теāля пишех само „саллял-лāху алейх“, без думичката „ве селлем“. В съня си видях Расūлюллах. Каза ми: „О, Ебӯ Сулеймāн! Когато пишеш името ми в хадйсите, заедно със салята напиши и „ве селлем“. Той се състои от четири букви. За всяка една от тях има десет награди. Когато не го пишеш, губиш четиридесет награди.“ На друг писар, който постъпвал по същия начин, т.е. не изписвал целия израз „(саллял-лāху алейхи ве селлем)“, Пратеникът на Аллāху теāля (саллял-лāху алей-

²⁹⁵ Тирмизӣ, „Фитен“, 78

²⁹⁶ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 359; Абдурреззāk, *ел-Мусаннеф*, XI, 163

хи ве селлем) в съня му казал: „**Какво ти става, че не изписваш целия израз на салева̀та?**“

Хазрети Ебӯ Бекр Сиддйк (*радияллāху анх*) казва: „Който го е страх от забравяне, да произнесе много салева̀т за Расӯллолах.“

Един от праведниците – Мухаммед бин Сайд бин Мутарриф разказва: „Всяка вечер, преди да си легна, четях определен брой салева̀ти. Една нощ сънувах, че идва Пратеникът на Аллāху теāля. Влезе в стаята ми и тя се изпълни със светлина. След това се приближи към мен и ми каза: „Дай да целуна тази уста, която чете много салева̀т за мен.“ Аз от срам му подадох бузата си и той я целуна. Събудих се от уплаха. Стаята ми беше пълна с аромат на благовоние. Осем дни този приятен аромат не изчезна от бузата ми.“

Когато починал един от големите праведни предшественици – Халлад бин Кесйр, под главата му намерили една хартия, на която пишело: „Това е оправдателното спасение на Халлад бин Кесйр от Джехеннема.“ Попитали близките му: „Какво правеше Халлад бин Кесйр?“ Те отговорили: „Всеки петък произнасяше салева̀т.“

В книгата „Зейнул Меджāлис“ на Шейх Айни пише: „Пратеникът на Аллах (*салияллāху алейхи ве селлем*) е казвал: „**В Деня Къямет три групи хора ще бъдат под сянката на Арша, чиято сянка ще е единствена.**“ Попитали го: „Кои са те?“ Пратеникът на Аллāху теāля (*салияллāху алейхи ве селлем*) отговорил: „**Избавящите общността ми от трудности, съживяващите моята сунна и отправящите много салева̀т за мен.**“

От шейх Ебӯ Мӯсā Дарири се предава: „Корабът ни беше застигнат от свирепа морска буря. Всички плачеха от страх, че ще умрат. В това състояние съм заспал. В съня си видях Пратеника на Аллāху теāля. Каза ми: „Кажи на намиращите се в кораба да прочетат хиляда пъти: „**Аллāхумме салли аля сеййидинā Мухаммедин ве аля āл-и сеййидинā Мухаммед, салятен тунджйнā бихā мин джемй’ил ехвāли вел āфāt ве такдй ленā бихā джеми’ал хāджāt ве тутаххърунā бихā мин джемй’ис сеййиāt ве терфеунā бихā индеке а’лед дереджāt ве тубеллигунā бихā аксал гāйāt мин джемй’ил хайрāти фил-хайāти ве ба’дел мемāt.**“ Бяхме прочели само триста пъти и бурята спря и ние се спасихме.“ Този салева̀т се препоръчва при всяка важна работа и при всяко природно бедствие.

В достоверните книги има повече от четиридесет хадйса, свързани със същността на салева̀та. По надолу са дадени част от салева̀тите:

Аллāхумме салли аля Мухаммедин ве аля āл-и Мухаммед, кемā саллейте аля Ибрāхйме ве аля āл-и Ибрāхйм, ве бāрик аля Мухаммедин ве аля āл-и Мухаммед, кемā бāректе аля Ибрāхйме ве аля āл-и Ибрāхйм, иннеке хамйдун медждйд.

Аллāхумме салли ве селлим ве бāрик верхам аля сеййидинā Мхаммедин ху-ве сеййид-ул Араби вел Аджем ве имāми Меккетел мукеррамети вел Медйнет-ил муневверати вел харем. Аллем-ел инсāне мā лем йа’лем.

Аслуху Нйрун ве неслукхӯ Адем. Ба’суххӯ муаххарун ве халкуххӯ мукаддем.

Исмук-уш шерйфу мектубун алел Левх-ил махфӯзи бийākūt-ил калем.

Ве джисмук-уш шерйфу медфунун фил Медйнет-ил муневверети вел харем. Я лейте ектехилу турабеллезй тахт-ел кадем.

Фе тўбā сумме тўбā лимен деā ве тебиаху ве лимен еслеме сāхиб-еш ше-фāати лил āлемйн.

Кāилен я Раббй! Селлим умметй, умметй ве умметā я зел лютфи вел керем.

Фе йунāд-ил мунāдй мин кьбел-ир Рахмāн, кабилту шефāатеке я Небиййел мухтерем. Удхул-ул Дженнете ля хавфун алейкум веля хузун веля елем.

Сумме Радияллāху теāля ан Ебй Бекрин ве Омера ве Осмāне ве Алиййин зил Керем.

Ве салляллāху аля сеййидинā Мухаммедин вел хамду леке я Рабб-ел āлемйн. Би хурмети Сеййидил мурселйн.

ХИЛЙЕ-И СЕĀДЕТ

(Обликът на Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*))

Благословените му имена

Най-често употребяваното име на любимия ни Пейгамбер е Мухаммед, което означава „много хвален, възхваляван“. В Свещения Корāн това име се споменава четири пъти: в 144-ия āйет на сўра „Āл-и Имрāн“, в 40-ия āйет на сўра „Ахзāб“, в 29-ия āйет на сўра „Фетх“ и в 22-ия āйет на сўра „Мухаммед“. А в 6-ия āйет на сўра „Сафф“ се съобщава, че Йсā (*aleyхисселй̄м*) благовестил народа си за пратеник, който ще дойде след него и ще носи името Ахмед, което означава **“Възхваляващ много Аллāху теāля”**. В Свещения Корāн, освен с имената Мухаммед и Ахмед, Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) се споменава и с други имена, като: Махмўд, Расўл, Небй, Шāхид, Бешйр, Незйр, Мубешшир, Мунзйр, Дāи-и иляллах, Сирāдж-и мунйр, Раўф, Рахйм, Мусаддък, Музеккир, Муддессир, Абдуллах, Керйм, Хак, Мунйр, Нўр, Хāтемун-Небийййн, Рахмет, Ни’мет, Хāди, Тāхā, Йāсйн... Някои от благословените имена на Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) са споменати в Свещения Корāн, някои в благословените му хадйси, и някои в священите писания, изпратени на пейгамберите преди него.

В благословените хадйси на Пейгамбера ни (*aleyхиссалй̄ту весселй̄м*) се срещат следните негови имена: Мāхи, Āкиб, Мукаффи, Небиййур-Рахме, Небиййут-Гевбе, Небиййул-Мулāхим, Каттāl, Мутевеккил, Фāтих, Хāтем, Мустафā, Уммй, Кусем (събралият всяко добро в себе си).

В един от благословените си хадйси Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: **„Пет имена са свойствени за мен. Аз съм Мухаммед, аз съм Ахмед, аз съм Мāхи – с мен Всевишният Аллах ще унищожи неверието. Аз съм Хāшир – в Деня Къямет хората след мен ще се оправят към махшер. Аз съм Āкиб – след мен няма друг пейгамбер.“**²⁹⁷

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), след смъртта на сина си Кāсим, който почина много малък, бе наречен „Ебў Кāсим“. Също така, преди да му бе известно пророчеството, заради своите достойнства, като справедливост, благовъзпитаност, честност, надеждност, сред племето Курайш бе известен с името „Ел-Емйн“ (Доверения).

²⁹⁷ Кāдй Ййāд, *Шифā-и Шерйф*, 230

Едно от имената на любимия ни Пейгамбер в Свещения Корън е Йăсйн, дума, поместена в началото на сѳра Йăсйн. Тази сѳра е сърцето на Корън-и керѳйм. Един от най-големите ислямски учени Сеййид Абдулхакѳм Арвăсѳ казва: „Йăсйн означава: „О, мой Любими, гмурецо в океана ми на любовта!“

Освен многобройните стихове, възхваляващи Расѳлюллах (*саллаллăху алейхи ве селлем*), за него са писани и много произведения, като някои от тях са на световноизвестни личности, признали, че остават безсилни във възхваляването на Пейгамбера ни (*алейхиссалѳу весселѳм*). Виделите и влюбили се в него са го описали колкото им е било по силите, но са заявили, че да се опише красотата на Мухаммед (*алейхисселѳм*) не е по човешките възможности.

Хилѳе-и Сеѳдет

Описанието на външния вид на Любия на Аллăху теăлѳ (*саллаллăху алейхи ве селлем*) се нарича Хилѳе-и сеѳдет.

Ислямските учени са описали облика, качества, прекрасния нрав и целия живот на Мухаммед (*саллаллăху алейхи ве селлем*) - подробно и ясно. Описанията били събрани от благословените хадѳси на любимия ни Пейгамбер и от думите на сподвижниците му. Произведенията, които описват живота на Пратеника на Аллăху теăлѳ (*саллаллăху алейхи ве селлем*), се наричат сийер. Сред хилядите книги за живота на Султана на вселената най-известни са „Еш-Шемăил-ир-Расѳл“ на имăм Тирмизѳ, „Шифă-и шерѳф“ на Кăди Иѳд, „Далăил-ун-Нубувве“ на имăм Бейхакѳ и на Ебѳ Нуайм Исфехăнѳ, и „Мевăхиб-и Ледунийе“ на имăм Касталăнѳ.

В благословените хадѳси и в съобщеното от сподвижниците външността на Пратеника на Аллăху теăлѳ (*саллаллăху алейхи ве селлем*) е описана по следния начин:

Благословеното лице на Султана на вселената и всичките му благословени органи, и благословения му глас бяха по-хубави от лицата, и от органите, и от гласовете на всички хора. Благословеното му лице бе леко закръглено и в радостни моменти засияваше като лунен къс.²⁹⁸ Радостта му личеше от благословеното му чело. През нощта виждаше така, както и през деня. Както виждаше това, което ставаше пред него, така виждаше и това, което ставаше зад него. Когато искаше да погледне встрани и назад се обръщаше с цялото си тяло. Към земята гледаше повече, отколкото към небето. Благословените му очи бяха големи, а миглите дълги. В благословените му очи имаше малко червенина, зениците му бяха много черни, всяка нощ слагаше антимон на очите си. Челото на любимия ни Пейгамбер бе открито. Благословените му вежди бяха изписани, без да са склучени. Вената, намираща се между веждите му, се подуваше, когато се ядосваше. Благословеният му нос бе много хубав, като средата му бе леко издигната. Благословената му глава бе голяма. Благословената му уста не бе малка. Благословените му зъби бяха бели, а предните редки. Когато произнасяше нещо, като че ли между зъбите му излизаше светлина. Сред рабите на Всевишния Аллах нямаше по-красноречив оратор от него. Благословените му слова се възприемаха лесно, пленяваха сърцата и привличаха душите.

²⁹⁸ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 459; Хăким, *ел-Мустедрек*, II, 605

Когато говореше, редеше думите като мъниста. Ако някой искаше да ги преброи, това бе възможно. Понякога повтаряше три пъти, за да се разбере по-добре. В Дженнета ще се говори като Мухаммед (*алейхисселям*). Благословеният му глас достигаше до там, до където бе невъзможно да достигне ничий глас.

Султанът на вселената (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе усмихнат и приветлив. Когато се усмихваше се виждаха благословените му предни зъби и благословената му светлина се отразяваше върху стените. Плачеше тихо. Не се смееше на глас и не плачеше на висок глас. Но когато се натъжаваше, от благословените му очи се стичаха сълзи, чуваше се шум от благословените му гърди. Когато се замисляше за греховете на общността си, плачеше от страх от Всевишния, плачеше, когато чуеше да се чете Свещения Корāн, а понякога плачеше и при изпълнение на намаз.

Благословените пръсти на любимия ни Пейгамбер бяха големи, благословените му подрамене бяха месести. Благословените му длани бяха широки. От цялото му тяло се разнасяше аромат, по-благоуханен от мускус. Благословеното му тяло бе меко, но силно. Енес бин Мāлик (*радияллāху анх*) разказва: „Десет години служих при Расūлюллах. Благословените му ръце бяха по-меки от коприна. От благословеното му тяло се разнасяше аромат, по-приятен от аромата на мускус и цвете.“ Благословените му ръце, крака и пръсти бяха дълги. Пръстите на благословените му крака бяха едри, а стъпалото му бе меко. Благословеният му корем бе широк и бе на нивото на гърдите му. Раменете му бяха едри, гърдите широки. Благословеното му сърце бе под зора на Аллāху теāлā.

Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) не бе много висок, но не бе и нисък. Когато висок човек застанеше до него, любимият ни Пейгамбер изглеждаше по-висок. Когато седеше, благословените му рамене се оказваха по-високи от раменете на седящите.

Благословената му коса и брада не бяха много къдрави, нито много прави, бяха вълнисти по рождение. Благословената му коса бе дълга, първоначално си оставяше перчем, но после започна да я разделя на път. Понякога я оставяше дълга, понякога я подстригваше. Не боядисваше косата и брадата си. Когато почина белите косми на главата и брадата му бяха по-малко от двадесет. Благословените си мустаци подстригваше. Те бяха дълги, колкото веждите му. Имаше си личен бръснар. Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) носеше винаги със себе си мисвака и гребена си. Когато си вчесваше косата и брадата, се оглеждаше в огледалото. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) се движеше бързо, гледайки пред себе си. Когато минеше отнякъде, по неговия аромат се разбираше, че е минал той. Любимият ни Пейгамбер бе арабин, т.е. цветът на лицето му бе бял и леко червеникав, бе много красив, впечатляващ и излъчващ сияние. Ако някой каже, че е бил чернокож, става кяфир (враг на Аллāху теāлā).

Речниковото значение на думата „араб“ е „хубав, красив“. Например, „лйсāн-и араб“, означава „хубав, приятен език“. Терминологичното значение на думата е „човек, който е роден и израснал на Арабския полуостров“. Така, както роденият и израсналият в Турция се нарича турчин, роденият и израсналият в България – българин, роденият и израсналият в Германия – немец, така

и Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*), затова че е роден на Арабския полуостров, се нарича арабин. Арабите са светломургави. Родът на любимия ни Пейгамбер се отличавал с бяло лице и с изключителна красота. Техният предшественик Ибрāхим (*алейхисселām*) е бил белокож, и бил син на белокож вярващ от градчето Басра, който се казвал Тāрūх. Неверникът Āзер не бил негов баща, а бил негов чичо и пастрок.

Красотата на Абдуллах – бащата на Пратеника (*салляллāху алейхи ве селлем*) – се разпростряла чак до Египет и заради светлината на челото му около двеста момичета дошли в Мекка, за да се омъжат за него. Но честта да се сдобие със светлината на Мухаммед (*алейхисселām*) се паднала на Āмине.

Чичото на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) Аббās и неговият син Абдуллах също били белолики. Потомците му до Деня Къямет ще бъдат белолики и красиви.

И сподвижниците на любимия ни Пейгамбер са били белолики и красиви. Хазрети Осмāн бил с бяло лице и руса коса. И изпратеният при римския император Ираклий Дихйе-и Келбй (*радияллāху анх*) бил толкова хубав, че когато се разхождал по улиците, младите ромейки излизали на улицата, за да видят лицето му. Много пъти Джебрāил (*алейхисселām*) идвал при Мухаммед (*алейхисселām*), приемайки неговия образ.

Местното население на Египет, Шам, Африка, Сицилия и Испания не са араби. Но днес там има много араби, които са потомци на арабите, дошли да разпространят исляма по тези места. Араби съществуват и в Турция, и в Индия и в други държави, но не е правилно жителите на нито една от тези страни да се наричат араби.

Жителите на Египет са мургави, на Хабешистāн (Етиопия) и Зенгибар са тъмнокожи. Любовта и уважението към роднините и потомците на Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) е ибāдет и затова тях всеки мюсюлманин ги обича. Тъмнокожите от Хабешистāн и от Зенгибар дошли в Анадола и за да ги обикне и уважава местното население, се представили за араби и анадолските мюсюлмани ги обикнали. В тази любов цветът на кожата е без значение. Един тъмнокож вярващ е по-скъп от един бял неверник. Тъмният цвят на кожата на един човек ни най-малко не намалява неговата вяра. И Билял Хабешй (*радияллāху анх*) и Усāме (*радияллāху анх*), когото любимият ни Пейгамбер много обичал, били тъмнокожи. А известните с подлостта и низостта си Ебў Лехеб и Ебў Джехл били белолики. За Всевишния Аллах не е важен цветът на кожата на човека, а силата на неговата вяра и неговото благочестие (таквā).

Враговете на исляма се възползвали от това, че тъмнокожите наричат себе си араби, и започнали да ги представят като низки, гнусни хора и да ги използват като роби. Също така в карикатурите и картините си изобразявали арабите като тъмнокожи хора и по този начин се опитвали да заличат от душите на младите хора любовта към Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*).

В изпратения като милост за световите Пратеник на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) бяха събрани всички прекрасни качества на характера. Всички те му бяха дадени от Всевишния Аллах, а не бяха придобити. Никога не проклинаше мюсюлманин и не бе посягал на никого с благословената си ръка. Отмъщаваше само в името на Аллāху теāлā. Никога не отмъщаваше за себе си. Уважаваше близките си, сподвижниците си и прислугата си. Бе мил

към семейството си. Посещаваше болните, присъстваше на погребения. Помогаше на сподвижниците си, бе много мил с децата им. Но благословената му душа не бе заета с това. Тя се намираше в света на мелйикетата.

Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) будеше страхопочитание у случайно срещналия го. Ако не бе любезното му отношение, никой нямаше да посмее да седи до него и да го слуша. Самият той, от свенливост, не гледаше никого в лицето. Бе най-щедрият човек. Никога не казваше „Няма.“ на искащия нещо от него. Ако имаше това, което се иска, даваше, ако ли не – мълчеше. Благодаренията му бяха толкова много, че нито римските императори, нито владетелите на Иран, нито който и да е било друг владетел не би извършил благодарения, колкото него. Но самият той обичаше да живее в недоимък, не се сещаше за ядене и пиене. Никога не казваше: „Донесете ми ядене!“ или „Пригответе ми ядене!“, ядеше ако му донесат. Приемаше всякакви плодове. Понякога с месеци ядеше малко, обичаше да гладува, а понякога ядеше повече от това. Не пиеше вода след ядене. Пиеше в седнало положение.²⁹⁹ Когато се хранеше с други хора, последен той си отдръпваше ръката от софрата.³⁰⁰ Приемаше подаръци от всички, а в замяна ги даряваше с много повече.

Имаше навика да облича различни дрехи. Когато пристигаха чужди посланици, обличайки скъпи и изящни дрехи, показваше прекрасния си лик. Слагаше си сребърен пръстен, чийто камък бе от ахат, и го използваше като печат. На този пръстен в три реда бяха гравирани думите: „**Аллах – Расул - Мухаммед**“ Постелята му бе от кожа, натъпкана с палмови влакна. Понякога лягаше върху нея, понякога върху кожа, постлана на земята, понякога върху рогозка или направо на твърдата земя. Лягаше на дясната си страна, слагайки благословената си длан под дясната си буза. Не вземаше зекят, не ядеше лук и чесън и не речитираше стихове.

Благословените му очи спяха, но благословеното му сърце бе будно. Лягаше гладен, събуждаше се сит. Никога не се прозяваше. Благословеното му тяло сияеше и сянката му не падаше на земята. Върху дрехите му не кацаше муха. Комари и други насекоми не смучеха благословената му кръв. След като му бе съобщено, че е пейгамбер, шейтаните вече не можеха да се издигнат на небесата и да получават информация, която да предадат на гадателите.

Расулюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) сега е жив по непонятен за нас начин. Благословеното му тяло никога няма да изгние. Едно мелйике в гроба му представя прочетените от общността му салева̄ти. Между минбера и благословения му гроб се намира **Равда-и мутаххера**, която е градина от градините на Дженнета. Посещението на гроба му е едно от най-важните и най-свещени служения (ибāдет).

Видните сподвижници описват красотата на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) по следния начин:

Ебӯ Хурайра (*радияллāху анх*): „Не съм виждал по-красив човек от Пратеника на Аллāху теāлй, като че ли слънцето с цялото си сияние сияеше върху лицето му. Когато се усмихваше, зъбите му пръскаха светлина върху стените.“

²⁹⁹ Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 318

³⁰⁰ Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 318

Ибн Ебў Хāле (*радияллāху анх*): „Благословеното лице на Пратеника на Аллāху теāля светеше така, както луната в четиринадесетия ден на месеца.“

Хазрети Али: „Будеше страхопочитание у случайно срещналия го, а който разговаряше с него, веднага го обикваше с цялата си душа.“

Джāбир бин Семўра (*радияллāху анх*): „Пратеникът на Аллāху теāля докосна лицето ми с благословената си ръка. В ръката му усетих свеж аромат, сякаш току-що бе изкарана от чантата на продавач на парфюми. Когато Пратеникът на Аллāху теāля се ръкостискаше с някого, цял ден неговият прекрасен аромат не изчезваше от ръката на този, с когото се е ръкостискал.“³⁰¹

Майка ни Хазрети Āише: „Когато Пратеникът на Аллāху теāля погалеше главата на едно дете, това дете се отличаваше сред другите с приятния си аромат.“³⁰²

Един ден, когато Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) спеше в дома си, дойде майката на Енес бин Мāлик (*радияллāху анх*) (и млечната леля на Расўлюллах) – Умм-и Сулейм (*радияллāху анхā*). По благословеното лице на Султана на вселената се забелязваха капчици пот и Умм-и Сулейм започна да ги събира. Когато се събуди и я попита защо събира потта му, Умм-и Сулейм (*радияллāху анхā*) каза: „Добавяме я към нашите парфюми. Вашият пот е най-ароматният парфюм от всички парфюми.“³⁰³

Хазрети Ебў Хурайра: „Не съм виждал друг да ходи по-бързо от Пратеника на Аллāху теāля – сякаш земята се огъва заради него. Когато се движехме с него, ние полагахме много усилия.“

Любимият ни Пейгамбер говореше невероятно хубаво. Знаеше как да започне речта си и как да я свърши. Думите му бяха ясни, правилни, точни и смислени. Заради изключителната си способност да се изразява, не се уморяваше и не се затрудняваше, когато говореше.

Красотата на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*)

Улемā-и рāсихйн (ислямските учени, наследници на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*)) видели любимия ни Пейгамбер с цялата му красота и се влюбили в него.

Най-прекият свидетел на неговата красота бе Хазрети Ебў Бекр Сиддик. Той забеляза у него светлината на пророчеството и проумявайки неговото превъзходство, неговата красота и възвишеност, се влюби в него. Бе толкова влюбен, че където и да погледне, навсякъде виждаше само него. Веднъж каза на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*): „О, Пратенико на Аллах! Където и да погледна, виждам вас.“ А друг път му рече: „Всичките си благодеяния бих заменил за един ваш сехв*.“

Друг пряк свидетел на красотата на Султана на вселената бе майката на вярващите – Āише (*радияллāху анхā*). Тя бе учен муджтехид*, бе много умна и способна да поетизира на мига случващите се събития. Говореше красноречиво. Знаеше много добре смисъла на āйетите, знаеше кое е позволено и кое е

³⁰¹ Муслим, „Фезāил“, 120; Кāдй Ийāд, *Шифā-и Шерйф*, 68

³⁰² Кāдй Ийāд, *Шифā-и Шерйф*, 68

³⁰³ Муслим, „Фезāил“, 125; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 221; Бейхакй, *ес-Сунен*, I, 254

забранено, арабските стихове и смятането. Съчиняваше стихове, възхваляващи любимия ни Пейгамбер. Тези две двустишия са нейни:

*„Ве лев семи’у фй Мъсре евсѣфе хаддихй;
Лемѣ безелу фй севми Йѹсуфе мин накдин.“*

*Левѣмѣ Зелѣхѣ лев реейне джебѣйнеху,
Ле ѣсерне билкат’ил кулѹби алел ейдѣй.“*

„Ако онези от Египет бяха чули за красотата на бузите му (на Пратеника на Аллах), не биха дали никакви пари на Йѹсуф (*алеѣхисселѣм*), т.е. биха скрили всичките си богатства, за да могат да видят неговите бузи. Онези жени, които одумваха Зелѣхѣ, казвайки: „Влюби се в Йѹсуф.“, ако бяха видели светлината на челото му, щяха вместо ръцете си да порежат сърцата си, без да усетят болка.“

От майка ни Хазрети Аѣше се предава: „Веднѹж Пратеникѹт на Аллѣху теѣлѣ изваждаше каишите на налѣмите си, а аз усуквах прежда. Погледнах благословеното му лице. От сияещото му лице се стичаше пот. Стичащата се пот прѣскаше навсякъде светлина, която ме ослепяваше. Бях изумена. Поглеждайки ме, каза: **„Какво ти е, защо си така унесена?“** „О, Пратенико на Аллах! Вглеждайки се в сиянието на светлината на благословеното ви лице и светлината, прѣскаща се от потта на благословеното ви чело, се унесох.“ Расѹлѹллах стана и се приближи към мен. Целуна ме между очите и каза: **„О, Аѣше! Всевишният Аллах да те дари с добро! Не можах да те зарадвам така, както ти ме зарадва.“**, т.е. „Ти ме зарадва повече, отколкото аз тебе.“ Любимият ни Пейгамбер я отличи, като я целуна между очите, защото тя виждаше неговата красота, обичайки го и разбирайки го.

Телесната красота на Расѹл-и екрем (*саллѣллѣху алеѣхи ве селлем*), разкриваща духовните му красоти, бе безподобна. Не е имало и няма да има по-красив човек от него. Имѣм Куртубѣй казва: „Красотата на Пратеника на Аллѣху теѣлѣ не бе видяна напълно. Ако се бе видяла истинската му красота, сподвижниците нямаше да се осмелят да го погледнат. Ако беше показал истинската си красота, никой нямаше да посмее да го погледне.“

Йѹсуф (*алеѣхисселѣм*) бе показан на хората с външната си красота, а Мухаммед (*алеѣхисселѣм*) с вътрешната. Пред красотата на Йѹсуф (*алеѣхисселѣм*) бяха порязани прѣсти, а пред съвършенството на любимия ни Пейгамбер бяха унищожени всички идоли и бяха разпрѣснати облаците на неверието.

Сподвижниците попитаха Султана на вселената: „О, Пратенико на Аллах! Вие ли сте по-красив или Йѹсуф (*алеѣхисселѣм*)?“ Расѹлѹллах (*саллѣллѣху алеѣхи ве селлем*) им отговори: **„Брат ми Йѹсуф беше по-красив от мен, аз съм по-мил от него. Неговата видима красота е повече от моята.“**

В един от благословените си хадѣси Пратеникѹт на Всевишния Аллах (*саллѣллѣху алеѣхи ве селлем*) казва: **„Всеки пейгамбер, изпратен от Всевишния Аллах, е с красиво лице и хубав глас. Но вашият Пейгамбер е с най-красивото лице измежду тях и с най-хубавия глас.“**

Големият ислямски учен Сеййид Абдулхакѣм Арвѣсѣй казва: „Йѣсѣйн означава: „О, Мой Любими, гмурецо в океана ми на любовта!“ Онези, които са чули

името на този океан, които са го видели отдалеч, които са се доближили до него, които са влезли в него и се спуснали в дълбочина, във всички фази на живота си изгаряли от любов към Пратеника на Аллāху теālā (*саллаллāху алейхи ве селлем*). Тази своя любов те изразявали чрез трогателни и въздействащи стихове. Един от най-известните сред тях и с най-голям дял от океана на любовта бил Хазрети Мевлāнā Хāлид-и Багдāдī. В едно от своите касйдеа, в което изразява любовта си към Пейгамбера ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*), той пише:

*„О, Първенец на световите, влюбен съм в теб, изгарям!
Където и да се намирам, търся прекрасния ти лик.*

*Ти си господарят на Кябе кавсейн, аз съм никой.
Да кажа, че съм твой гост, считам за неучтивост.*

*Всичко на света бе сътворено в твоя чест.
Ако милостта ти се изсипе и над мен, ще съм на върха на щастието.*

*Всички пристигат в Хиджаз, за да посетят Кябе.
Бих прехвърлил планините, за да съм до теб...“*

Освен стиховете, възхваляващи Расūлюллах (*саллаллāху алейхи ве селлем*), са написани и много други произведения. Авторите на тези произведения, колкото и известни да са били, са признали, че са безсилни да го възхвалят. Безсилни да опишат неговата красота били и онези, които имали честта да го видят и били влюбени в тази негова красота. В книгите на ислямските учени са намерили място стотици техни описания. Прочитащите тези описания веднага разбират, че Всевишният Аллах е създал Своя Любим с неповторима и ненагледна красота и без да са го видели се влюбват в него. Влюбените в Хабйбуллах, при всяко поемане на въздух в свежестта на въздуха, достигащ до белите им дробове, чувстват сладостта на неговата любов. При всяко поглеждане към луната те изпитват удоволствие, като търсят отражението на светлината от благословените му очи. Всяка най-малка частица на онези, които са се сдобили с капчица от океана на неговата красота казва:

*„Не би погледнал роза,
знаещият красивата ти буза.
Изгарящият от любов по теб,
не би потърсил лек.“*

В един благословен хадīs, предаден от Хазрети Енес бин Мāлик, се казва: **„Никой от вас няма да е [истински] вярващ, докато не стана по-любим за него от децата му, от баща му и от всички хора.“**³⁰⁴

³⁰⁴ Муслим, “Ймāн”, 76; Несāй, “Ймāн”, 19; Ибн Мāдже, “Мукаддиме”, 9; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 207; Хāким, *ел-Мустедрек*, II, 528

Един ден Хазрети Омер каза: „О, Пратенико на Аллах! Кълна се във Всевишния Аллах, вие сте по-любим за мен от всичко, освен душата ми.“ Расуллоллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) му каза: „**Никой от вас не е** [истински] **вярващ, докато не стана по-обичан за него от душата му.**“ След тези думи Хазрети Омер отвърна: „О, Пратенико на Аллах! Кълна се във Всевишния Аллах, Който ви дари със Свещения Корāн, вие сте по-любим за мен от душата ми.“ Тогава любимият ни Пейгамбер каза: „**О, Омер, вече стана!**“

Един човек, идвайки при Расуллоллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), каза: „О, Пратенико на Аллах! Кога ще настъпи Деня Къямет?“ Султанът на вселената го попита: „**Какво си приготвил за него?**“ „Не съм приготвил много намāз, оруч и зекят, но аз обичам Всевишния Аллах и Неговия Пратеник.“ Тогава любимият ни Пейгамбер каза: „**Човек е с онзи, когото обича.**“³⁰⁵

Да се обича Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е фарз-и айн (лично задължение) за всеки мюсюлманин. Когато любовта към него завладее сърцето на един човек, той много лесно може да постигне неописуемата сладост на вярата и исляма. Тази любов става повод за пълното му подчинение на Султана на двата свята и за сдобиването му с безкрайните и необясними блага, дадени от Всевишния Аллах на Неговия Любим.

Когато един мюсюлманин споменава благословеното име на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) или чуе да се споменава неговото име, е ваджиб да прояви уважение, като че ли се намира в благословения медресис на любимия ни Пейгамбер.

Расуллоллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), от уважение към него, не трябва да се окачествява с думи, използвани за по-ниските слоеве на обществото. Например не може да се каже, че е беден, че е овчар. Когато се каже: „Пратеникът на Аллāху теāля обичаше еди-какво си.“, от уважение към него не трябва да се казва: „Обаче аз не го обичам.“ Непротивопоставянето на думите му: „**Не ям, облягайки се.**“ с „Ям, облягайки се.“ е от уважение към него. Съблюдаването на всичко това е от уважение към Расуллоллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Умишленото несъблюдаване на всичко това, неотдавайки им значение, води до неверие.

Също така от уважение към Всевишния Аллах и Неговия Пратеник не трябва да се поставят книги или каквито и да е било други вещи върху Свещения Корāн и сборниците с хадиси. Избърсването на праха от тях е от уважение към Аллāху теāля и Неговия Пратеник.

Не трябва да се изхвърля хартия, на която е изписано името на Всевишния Аллах или благословените имена на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). Такива хартии или книги не трябва да се късат. Ако са вече овехтели и са скъсани, трябва да се заровят в земята, обвинявайки ги в чисти кърпи, или да се отстрани написаното с помощта на вода, или да се изгори. Ако се изгори, трябва да се зарови пепелта. Изгарянето е за предпочитане пред изтриването с вода, защото водата може да попадне под краката.

³⁰⁵ Бухāрй, „Ахкям“, 10; Тирмизй, „Зухд“, 50; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 104; Хейсемй, *Меджмау'з-Зевāид*, XI, 186; Кāдй Ийāд, *Шифā-и Шерйф*, 77

Уважението към сияйната Медина и към мединците е от уважение към Ра-сūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*).

ДОСТОЙНСТВАТА МУ

Превъзходният характер на Пратеника на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*)

Всевишният Аллах, изброявайки богатата, с които е дарил любимия Си Пей-гамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*), милва благословеното му сърце, и казва, че го е дарил и с благородни качества. (Меъл) „**Ти беше създаден с красив нрав.**“ повелява Всевишният Аллах в Свещения Корāн. Хазрети Икриме казва: „Чух от Абдуллах ибни Аббās да казва: „Хулки азъйм, т.е. красивият нрав, за който се споменава в този āйет (сўра Калем:4), е нравът, съобщен от Корāн-и керйм.“ Хулки азъйм означава “съществуване на тайни с Аллāху теāля и добро отношение към хората”. Този негов висок морал, тези негови прекрасни нравствени качества станаха причина много хора да приемат исляма.

Неговите красиви слова покоряваха сърцата и привличаха душите. Бе толкова умен, че по достъпен начин, издържайки на мъченията, успя да смекчи и да покори непоколебимите и упорити араби. Много от тях приеха исляма и се сражаваха по пътя на Аллāху теāля срещу своите бащи и братя. Пожертваха богатствата си, родината си и живота си, при условие, че не бяха свикнали с нещо подобно. Благият му нрав, милосърдието, търпението и благодеянията му бяха толкова много, че всички му се възхищаваха и с удоволствие приемаха исляма. В нито една негова постъпка, в нито едно негово дело, в нито една негова дума не бе забелязано нещо неуместно. Никога не се бе обиждал за себе си, но към враговете на исляма бе изключително твърд и решителен.

Всички бяха свидетели на чудесата на Мухаммед (*алейхисселām*). Потвърждават ги и приятелите му, и враговете. Най-ценното чудо бе неговият прекрасен нрав.

Хазрети Ебў Са’йд-и Худрй разказва: „Пратеникът на Аллāху теāля даваше трева на животните, връзваше камилата, метеше, доеше овцете. Шиеше разпорените си обувки, кърпеше дрехите си. Хранеше се заедно с прислугата си. Помагаше на слугата си, когато мелеше с ръчната мелничка. Ходеше на пазар и сам носеше покупката. При среща с беден, богат, голям или малък, пръв той поздравяваше и пръв той си подаваше ръката, за да се ръкува с тях.

Отнасяше се еднакво и към роба, и към господаря, и към тъмнокожия и към белия човек. Отзоваваше се на поканата на всеки. Не омаловажаваше това, което му поднасяха, колкото и малко да беше. Не оставяше сготвената от вечерта храна за сутринта и обратно. Притежаваше прекрасен характер. Обичаше да прави добро и беше в добри отношения с всеки. Беше усмихнат и сладкодумен. Когато говореше, не се смееше.

Изглеждаше тъжен, но не беше навъсен. Беше скромен, но не беше непочтен. Имаше внушителна фигура и будеше страхопочитание, но не беше груб. Беше нежен и щедър, но не беше разточителен. Беше милостив към всеки. Благословената му глава беше винаги наведена. Не очакваше нищо от никого. Търсещият щастие и спокойствие, трябва да бъде като него.“

Хазрети Енес бин Мāлик предава: „Десет години прислужвах на Пратеника на Аллāху теāлā и нито един път не ми каза: „Уф!“ Никога не ми каза: „Това защо го направи така? Това защо не го направи?“³⁰⁶

Хазрети Ебӯ Хурайра предава: „В една битка помолихме Расӯлюллах да отпрати ду'ā за унищожението на неверниците. Каза ни: „**Аз не съм изпратен да проклинам, за да бъдат наказани хората, а съм изпратен, за да върша добрини на всички и за да постигнат хората спокойствие.**“

В Свещения Корāн Всевишният Аллах казва, меāл: „**Изпратихме те като милост за световете.**“ (сӯра Енбия: 107)

Хазрети Ебӯ Са'йд-и Худрī казва: „Пратеникът на Аллах бе по-свенлив и от девица.“³⁰⁷

Енес бин Мāлик (*радияллāху анх*) разказва: „Пратеникът на Аллāху теāлā, когато се ръкуваше с някого, не отдръпваше ръката си, докато отсрещният не го направи. Докато отсрещният не си отвърнеше лицето, той не отвърщаше лицето си от него. Когато седеше до някого, седеше на колене.“

Джāбир бин Семӯра (*радияллāху анх*) казва: „Расӯлюллах говореше малко. Говореше само когато трябва или когато го питаха нещо.“ Оттук се подразбира, че всеки мюсюлманин трябва да мълчи, вместо да говори безполезни неща. Благословените думи на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) бяха много ясни, правилни и разбираеми.

Енес бин Мāлик (*радияллāху анх*) разказва: „Пратеникът на Аллāху теāлā посещаваше болните, присъстваше на погребения, отзоваваше се на покани. Яздеше магаре. Видях го в битката при Хайбер. Беше върху магаре с юзда от въже. На излизане от утринния намāз децата и работниците на Медīна поставяха пред него пълните с вода съдове и го молеха да потопи благословения си пръст в тях, и той не им отказваше, дори и времето и водата да бяха студени.“³⁰⁸

Пак Енес (*радияллāху анх*) разказва: „Когато малко момиченце, хващайки го за ръката, го водеше по някаква работа, отиваше с нея и разрешаваше проблема.“

Хазрети Джāбир (*радияллāху анх*) казва: „Не сме чували, когато се е искало нещо от Расӯл (*aleyhisselām*), да е казвал, че няма.“

Любимият ни Пейгамбер превъзхождаше всички и със своята скромност. Очите му бяха затворени за неподходящите неща. Не се обръщаше към хората с неприлични думи и имена.

Майка ни Хазрети Āише разказва: „Когато му съобщавах, че някой е извършил нещо неподходящо, без да споменава името на извършителя, говорейки в множествено число, казваше: „**Защо правят така?**“ По този начин, не разкривайки името на извършителя, го възпираше от извършване на подобни дела.“³⁰⁹

³⁰⁶ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 255; Касталāнī, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 291

³⁰⁷ Муслим, “Фезāил”, 99; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 71; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 368; Бейхакī, *ес-Сунен*, II, 477

³⁰⁸ Ибн Мāдже, “Зухд”, 16; Хāким, *ел-Мустедрек*, II, 506; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 371

³⁰⁹ Кāдī Ийāд, *Шифā-и Шерīф*, 116

Хазрети Енес бин Малик разказва: „Един ден при Пратеника на Аллāху теāля дойде един човек, чието лице беше изцапано с нещо жълто. Пратеникът на Аллāху теāля не му каза нищо. Когато човекът излезе, ни каза: **„Да бяхте му казали, да си измие лицето!“**“³¹⁰

Мухаммед (*aleyхисселām*) бе обединител на племената. Не всяваше омраза между тях. Оказваше добър прием и почит на вождовете на всяко едно от племената.

Не лишаваше никого от благословения си лик. Когато не виждаше сред присъстващите някой от сподвижниците си, питаше за него. Даваше наставления на сядашите до него.

Отношението му към всички бе еднакво. Не даваше повод, да се мисли, че обича някого повече от друг. Проявяваше търпение към идващия при него да се оплаче и го изслушваше. Не го пренебрегваше.

Пред всички хора по най-хубав начин показваше прекрасния си нрав. При него всички имаха еднакви права, никой нямаше никакви привилегии над другия.

Майка ни Хазрети Аише предава: „Не съм видяла друг човек да притежава такъв прекрасен нрав, какъвто притежаваше Пратеникът на Всевишния Аллах.“ Когато някой от сподвижниците му или от семейството му се обръщаше към него с нещо, непременно казваше: **„Заповядай!“**

Към сподвижниците си се обръщаше с най-красиви имена. Когато някой говореше, докато не спре да говори или не стане да си тръгне, не го прекъсваше.

Във връзка с неговата отзивчивост и състрадание, Всевишният Аллах казва, меāl: **„Тежко е за него и страда заради вашето затруднение. Много е загрижен за вас, към вярващите е много състрадателен. Желает тяхното добро.“**

В 107-и āйет на сūra Енбийя се казва, меāl: **„(О, Любими!) Изпратихме те като милост за световите.“**

Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), с опасението да не затрудни общността си, го улесни в някои дела. По този въпрос казва: **„Ако не беше затруднение за общността ми, щях да заповядам използването на мисвака при всяко обредно умиване (абдест).“**³¹¹

Любимият ни Пейгамбер винаги държеше на думата си и по това отношение бе първенец.

Абдуллах бин Ебӯ Хамса (*радияллāху анх*) разказва: „С Пратеника на Аллāху теāля, преди да му бъде съобщено пророчеството, бяхме извършили покупко-продажба и беше останал остатък у него. Уговорихме се да се срещнем на едно място, но съм забравил за това. След три дни се сетих за уговорката и веднага изтичах до мястото, където трябваше да се срещнем. Като го видях там, чакаш ме от три дни, се вцепених. Каза ми: **„Младежо, умори ме! Чакам те тук цели три дни.“**

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) се отличаваше с изключителна скромност и по това отношение превъзхождаше всички пратеници (*aleyхи-*

³¹⁰ Кādй Ийād, *Шифā-и Шерйф*, 116

³¹¹ Бухārй, „Теменни“, 9; Абдурреззāk, *ел-Мусаннеф*, I, 556 ; Кādй Ийād, *Шифā-и Шерйф*, 123

мусселѣм). Никога не се появяваха в сърцето му високомерието и гордостта. Когато му бе предоставена свободата да избира между пророк-владетел и пророк-раб, той избра да бъде пророк-раб.³¹² Тогава Исрафил (*алеихисселѣм*) му каза: „Заради скромността ви, несъмнено Всевишният Аллах ви дари и с двете неща. В Деня Къѣмет вие ще сте най-великият от всички хора. Пръв вие ще се изправите от гроба си и пръв ще се застъпите.“

Пратеникът на Аллѣху теѣлѣ (*саллялѣху алейхи ве селлем*) каза на майка ни Хазрети Аише: **„Предложено ми бе скалите и земята на Мекка да бъдат превърнати в злато. Аз казах: „Не искам, я, Рабби (о, Господарю)! Нека един ден да съм гладен, един ден сит! Когато съм гладен, да Ти отправям ду’а и да Ти се моля, когато съм сит да отправя хамд към Теб.“**³¹³

Джебрѣил (*алеихисселѣм*), идвайки при любимия ни Пейгамбер, каза: „Всевишният Аллах те приветства и казва: „Ако иска да превърна тези планини в злато и където и да отиде, тези златни планини да са заедно с него.“

Любимият ни Пейгамбер му отвърна: **„О, Джебрѣил! Земята е дом за онези, които си нямат дом и е богатство за онези, които не притежават богатство. Тези неща ги натрупват само безумниците.“**³¹⁴

Тогава Джебрѣил (*алеихисселѣм*) каза: „О, Мухаммед! Всевишният Аллах те е укрепил с непоколебимо слово.“

Майка ни Хазрети Аише разказва: „Случваше се един месец да не палим огън в дома си (за да готвим). Имахме само фурми и вода.“

Ибн Аббѣс (*радиялѣху анх*) разказва: „Много пъти Пратеникът на Аллѣху теѣлѣ и семейството му си лягаха без да вечерят. Не можеха да намерят нищо за ядене.“

Пак от майка ни Аише се предава: „Расѣлюллах никога не се е нахранил до насита и пред никого не се е оплаквал от това. Нуждата за него беше по-ценна от богатството. И цяла вечер да се превиваше от глад, това не го възпираше от говеене на другия ден.“³¹⁵ Ако пожелаеше, можеше да поиска от своя Повелител всички богатства, всички блага на земята и охотен живот. Кълна се, когато го виждах в такова състояние, го съжалявах и плачех. Галех с ръка благословения му корем и казвах: „Нека душата ми бъде жертвата за вас! Не може ли да извлечете някои облаги от този живот?“

А той ми отвръщаше: **„О, Аише! За какво ми е този живот. Моите братя пейгамбери от групата Улюл-азм* бяха подложени на по-тежки изпитания. Бяха търпеливи и срещнаха своя Повелител.“**

Техният Повелител стори много хубаво завръщането им при Себе си, като увеличи техните награди. Срамувам се да живея охотен живот, защото такъв живот би ме оставил по-назад от тях.

Най-хубавото и най-скъпо нещо за мен е да се присъединя към моите братя, приятели.“

³¹² Касталѣни, *ел-Мевѣхибу’л-Ледуннийе*, 309

³¹³ Ибн Саад, *ет-Табакѣт*, I, 381; Касталѣни, *ел-Мевѣхибу’л-Ледуннийе*, 308-309; Газѣли, *Ихйѣ*, III, 196

³¹⁴ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 71; Ибн Ебѣ Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VII, 243

³¹⁵ Ибн Саад, *ет-Табакѣт*, I, 406

Майка ни Хазрети Ёише казва: „Един месец след изричането на тези думи Расулюллах почина.“

И щедростта на любимия ни Пейгамбер бе всеизвестна и недостижима.

Ибн Аббас (*радияллаху анх*) казва: „Пратеникът на Аллаху теалй беше най-щедър от всички във вършене на добро. В благословения месец рамазън и при среща с Джебрail (*алейхисселъм*) ставаше по-щедър от утринния вятър.“

Енес бин Малик (*радияллаху анх*) разказва: „Вървах с Расул (*алейхисселъм*). Беше облечен с палто от йменска тъкан. Един селянин, идвайки отзад, така го дръпна по яката, че яката одраска благословената му шия и остави белег. Но Расул (*алейхисселъм*) се усмихна и заповяда да му се даде нещо.“

Една възрастна съседка на Султана на вселената нямаше дреха, с която да се покрие при изпълнение на намаз. Изпрати дъщеря си при него с молба да ѝ даде нещо, с което да се покрие. В този момент Пратеникът на Аллаху теалй нямаше никаква дреха. Съблече ризата от благословения си гръб и ѝ го даде. Когато дойде време за намаз, не успя да отиде в джамията без дреха. Сподвижниците, като разбраха за това, си казаха: „Расул (*алейхисселъм*) е толкова щедър, че остава без дреха и не може да отиде в джамията и да се присъедини към джемаата. И ние да раздадем всичко, което притежаваме на бедните.“ Всевишният Аллах веднага низспосла 29-ия айет на сѳра „Исрā“. Обръщайки се към Любимия Си, Аллаху теалй му заповяда нито да проявява скъперничество, нито пък да дава толкова много, че да изпадне в затруднение, да пропусне намаз или да страда.

В този ден, Хазрети Али, идвайки при Расулюллах, каза: „О, Пратенико на Аллах! Днес бях взел осем сребърни дирхема назаем, за да купя храна за семейството си. Да дам половината на вас, да си купите дреха.“ Расул (*алейхисселъм*) отиде на пазара и си купи дреха с двата дирхема. С останалите два дирхема отиде да купи нещо за ядене, но срещна един спящ човек, който казваше: „Кой би ми дал една дреха, за да спечели задоволството на Аллаху теалй и да се сдобие с дрехите на Дженнета?“ Даде му дрехата, която купи за себе си. Слепият човек, взимайки дрехата, усети аромата на мускус и разбра, че я получава от благословената ръка на Расул (*алейхисселъм*), защото всяка негова дреха, дори и овехтяла да е, ухаеше на благовоние.

Слепият отправи следната ду'а: „О, Господарю! Отвори очите ми, в чест на тази дреха.“ и веднага прогледна. Любимият ни Пейгамбер се отдалечи оттам. С единия дирхем си купи дреха, а с другия отиде да купи нещо за ядене и видя една малка слугиня да плаче. Попита я: „**Защо плачеш, дъще?**“ Момичето каза: „Слугиня съм на един юдей. Даде ми един дирхем, с половината ми каза да купя едно шише, а с другата половина – масло. Купих ги и когато се прибирах, шишето падна от ръката ми, счупи се и маслото се разля. И сега не знам какво да правя.“ Расул (*алейхисселъм*) даде последния си дирхем на момичето и ѝ каза: „**Купи с това едно шише масло и го занеси вкъщи!**“ Момиченцето каза: „Страхувам се да не ме набие, затова, че закъсных.“ Тогава Пратеникът на Аллаху теалй (*салияллаху алейхи ве селлем*), успокоявайки я, каза: „**Не се страхувай! Аз ще дойда с теб и ще му кажа да не ти направи нищо.**“

Дойдоха в дома на юдея и почукаха на вратата. Юдеят отвори вратата и виждайки Расулюллах (*салияллаху алейхи ве селлем*) пред себе си, се изуми. Султанът на вселената му разказа случилото се и го помоли да ѝ прости. Юде-

ят се затвори върху нозете му и каза: „О, най-велики пейгамбере, любимецо на хиляди хора. Хиляди лъвове (юнаци) чакат само една ваша заповед, а заради едно момиче-служиня удостоихте с честта си вратата на един жалък човек, като мен. О, Пратенико на Аллах! Освобождавам това момиче във ваша чест. Научете ме на исляма, за да стана мюсюлманин.“ Расул (*алейхисселѧм*) го научи и той прие исляма. След това юдеят влезе в дома си, разказа всичко на семейството си и те станаха мюсюлмани. Всичко това се случи, благодарение на прекрасния нрав на любимия ни Пейгамбер.

Прекрасните черти на характера на Расул (*алейхисселѧм*) са много. Всеки мюсюлманин трябва да ги научи и да се старае да ги притежава. Така ще получи спасение в земния и отвъдния живот и застъпничеството на Султана на двата свята.

Някои от прекрасните морални качества на Расуллаллах (*саллялалѧху алейхи ве селлем*):

- Расуллаллах (*саллялалѧху алейхи ве селлем*) превъзхождаше всички други пейгамбери с дълбоки знания, величие, изключителен ум и проникателност, щедрост, скромност, състрадание, търпение, старание, човеколюбие, вяност, смелост, мъжество, внушителност, страхопочитание, красноречие, изключителна памет, прекрасен лик, целомъдрие, благодетелност, справедливост, свенливост, откъснатост от преходни неща и страх от Аллѧху теѧля. Не отмъщаваше заради себе си, а напротив прощаваше всички неприятности, причинени му от приятели и врагове. В битката при Ухуд, когато неверниците окървавиха лицето му и счупиха благословения му преден зъб, той помоли Всевишния Аллах да ги прости: **„О, Господарю! Прости им! Те не знаят.“**

- Не бе високомерен, не изразяваше високомерие. По време на един поход, решиха да заколят овца и да я опека на огън. Един каза: „Аз ще заколя овцата.“, друг каза: „Аз ще ѝ одера кожата.“, а трети каза: „Аз ще опека месото.“, а Расуллаллах (*саллялалѧху алейхи ве селлем*) каза: **„Аз ще събера дърва.“** Казаха му: „О, Пратенико на Аллах! Ние ще съберем, вие си починете.“ **„Да, знам, че ще направите всичко, но не искам да седя и да се отделям от вършешите някаква работа. Всевишният Аллах не обича седящите и отделящите се от другарите си.“** отвърна Мухаммед (*алейхисселѧм*) и отиде да събира дърва.

- Когато отиваше при събралите се сподвижници, не сядаше най-отпред, а сядаше там, където има свободно място. Един ден излезе навън с бастун в ръка и хората, които го видяха се изправиха на крака, но Пратеникът на Аллѧху теѧля (*саллялалѧху алейхи ве селлем*) им каза: **„Не ставайте на крака за мен, както го правят някои в знак на уважение! И аз съм човек, като вас. Ям като всеки, сядам като се изморя.“**

- Обикновено сядаше на колене, но понякога свиваше коленете си към корема и ги обгръщаше с ръце.³¹⁶ Хранеше се заедно със слугите си и им помагаше. Не бе посягал на никого и никога не бе оскърбявал. Служещият при него Хазрети Енес бин Мѧлик (*радиялалѧху анх*) казва: „Слугувах на Пратеника на Аллѧху теѧля десет години, но той слугуваше на мен повече, отколкото аз на него. Никога не ми се е сърдел и не ме е обиждал.“³¹⁷

³¹⁶ Ебу Дѧвуд, „Едеб“, 25

³¹⁷ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 255

- След изпълнение на утринния намаз седнаше срещу джемаата и ги питаше: **„Имаме ли болен брат? Да отидем да го посетим.“** Ако нямаше болен, питаше: **„Починал ли е някой? Да отидем да помогнем.“** Ако имаше починал, помагаше при измиването на покойника, увиването му със саван (кефен), изпълняваше погребалната молитва дженъзе и присъстваше на погребението му. А ако нямаше починал, казваше: **„Ако някой е сънувал нещо, да ни го разкаже и ние да го разтълкуваме.“**

- Грижеше се за гостите и сподвижниците си. Казваше: **„Най-превъзходният (високопоставеният) в едно общество е този, който се грижи за него.“**

- Никога не бе виждано да се смее на глас, само се усмихваше тихо. Понякога, когато се усмихваше, се виждаха предните му зъби.

- Не говореше безполезно. Говореше кратко, ясно и смислено. Понякога повтаряше три пъти, за да се разберат по-добре думите му.

- От страхопочитание никой не се осмеляваше да го погледне в лицето. Когато някой, идвайки при него, го погледнеше в лицето, то лицето на гледащия се изпотпяваше. Пратеникът на Аллаху теалля (*салляллаху алейхи ве селлем*) му казваше: **„Не се притеснявай! Аз не съм владетел, не съм потисник. Син съм на една жена, която се е хранила с бульон.“** След тези думи страхът изчезваше и човекът изказваше мъката си.

- Казваше: **„Аз съм най-добре разбиращият Всевишния Аллах и най-много страхуваният се от Него.“** „Ако бяхте видели това, което аз видях, щяхте да се смеете малко и да плачете много.“³¹⁸ При виждане на облак на небето, отправяше следната ду'а: **„О, Господарю! Не ни наказвай с този облак!“**, при силен вятър: **„О, Господарю! Изпрати ни полезен вятър!“**, при гръмотевица: **„О, Господарю! Не ни убивай, сърдейки ни се! Не ни пращай наказания! Дари ни с добро“** Когато заставаеше за намаз, от гърдите му се чуваше глас, наподобяващ въздишка на плачещ човек. Същото се случваше и при четене на Свещения Коран.

- Храбростта му бе учудващо голяма. В битката при Хунейн мюсюлманите се разпръснаха и той остана с трима-четирима. Няколко пъти сам отблъсна атаките на неверниците и не отстъпи в никакъв случай.

- Бе много щедър. Подаряваше стотици камили и овце, без да оставя нищо за себе си. Много коравосърдечни неверници, виждайки тези дарове, приеха вярата.

- Понякога отделяше за съпругите си и за някои свои слуги ечемик и фурми за една година, и от него раздаваше подаяние (садака) на бедните.

- Обичаше да яде овнешко месо, бульон, тиква, сладки, мед, фурми, мляко, сметана, диня, пъпеш, грозде и краставица.

- Водата пиеше бавно, на три глътки, изричайки Бесмеле (Бисмилляхиррахмъ-ниррахъм). Накрая казваше: „Елхамдулиллах“ и отправяше ду'а.

- Обличаше всичко, което е позволено. Обличаше риза, джуббе, също така покриваше тялото си с несъшити парчета плат, подобни на ихрам. Всички те бяха изтъкани от памук, от вълна или от влакно. Най-често се обличаше в бяло, понякога и в зелено. Обличаше и шити дрехи. В петъчните дни, по празниците, при пристигане на посланици, по време на сражения обличаше скъпи ри-

³¹⁸ Кадй Ийад, *Шифа-и Шериф*, 145

зи, джуббета, дрехи в зелен, червен и черен цвят. Благословените си ръце покриваше до китките, а благословените си крака до половината на коляното.

- Подчинявайки се на обичая в Арабия, оставяше дължината на косата си до средата на ушите. Мажеше косата си със специално приготвени масла с приятен аромат.

- Ръцете, главата и лицето си мажеше с благовоние или друго благоухание. Използваше благовонна дървесна смола – тамян.

- Постелята му бе от обработена кожа, пълна с палмови влакна. Когато му бе донесена постеля, напълнена с вълна, не я прие и каза: „**О, Аише! Кълна се във Всевишния Аллах, ако поискам, Всевишният Аллах би направил така, че навсякъде около мен да се намират купчини от злато и сребро.**“ По-някога лягаше върху рогозка, дъски, дюшек, тъкана черга или на голата земя.

- Всяка вечер си слагаше три пъти антимо (сюрме) на очите.

- В дома му винаги се намираше огледало, гребен, антимо, мисвак, игла, конец. По време на военни походи ги носеше заедно със себе си.

- След изпълнението на нощния намаз си лягаше и спеше до полунощ, след това до утринния намаз се занимаваше със служене на Всевишния (ибадет). Лягаше на дясната си страна, дясната си ръка слагаше под бузата си, прочиташе някои сүри от Свещения Коран и заспиваше.

- Неочаквано видяното тълкуваше за добро. Не приемаше нищо за лошо предзнаменование.

- В тъжни моменти се хващаше за брадата си и се замисляше.

- Когато бе разстроен, изпълняваше намаз. Насладата и удоволствието от намаза премахваше тъгата му.

Пейгамберът ни (*саллялляху алейхи ве селлем*) толкова много се страхуваше от Всевишния Аллах, толкова много служеше на Него, че никой друг нямаше силата да повтори същото. Изпълняваше намаз, докато му се подуют благословените нозе. Когато му казаха: „О, Пратенико на Аллах! Защо се подлагате на толкова трудности, след като всички ваши минали и бъдещи грехове са опростени.“, отговаряше им: „**Да не бъде ли аз най-благодарният раб на Всевишния Аллах.**“

Достойнствата на Пратеника на Всевишния Аллах (*саллялляху алейхи ве селлем*)

Написани са стотици книги, описващи достойнствата на Мухаммед (*aleyхисселям*). Някои от тези достойнства са следните:

- Сред всички създания, най-напред бе сътворена благословената светлина и душа на Мухаммед (*aleyхисселям*).

- Всевишният Аллах написа името му върху Арша, в Дженнета и на седемте небеса.

- Върху листата на една роза, цъфтяща в Индия, пише: „Ля иляхе илляллях Мухаммедун расулюллах“.

- В една река, близо до град Басра, бе уловена риба, в дясната половина на която имаше надпис: „Аллах“, а в лявата – „Мухаммед“.

- Съществуват меляикета, които нямат друго задължение, освен произнасяне името на Мухаммед (*aleyхисселям*).

- На мелйикетата им бе повелено да се поклонят на ʿĀdem (*алейхисселѧм*) заради светлината на Мухаммед (*алейхисселѧм*), намираща се на челото му.
- Всевишният Аллах извести всички пейгамбери за идването на Мухаммед (*алейхисселѧм*), повели им да съобщят на общностите си и след неговата поява да му се подчинят.
- Преди и след раждането на Мухаммед (*алейхисселѧм*) се случиха много необичайни събития, предсказващи неговото появяване на бял свят.
- Когато се роди, бе видян с прерязана пъпна връв и обрязан. [Расулюллах (*салляллѧху алейхи ве селлем*) не се роди обрязан и с прерязана пъпна връв. След като се роди, мелйикетата веднага го обрязаха и му прерязаха пъпната връв. Да се родиш обрязан и с прерязана пъпна връв е недостатък от гледна точка на медицината.]
- След появата му на този свят, шейтѧните вече не можеха да се издигат до небесата и да крадат вести от мелйикетата.
- След неговото раждане, всички идоли и статуите, на които се покланяха хората, се проснаха по лице на земята.
- Люлката му люлееха мелйикетата.
- Лежейки в люлката си, разговаряше с луната. Луната се наклоняваше в посочената с благословения му пръст посока.
- Още в люлката започна да говори.
- В детството му над него се движеше един облак и го защитаваше от жаркото слънце. Това продължи до началото на мисията му като пейгамбер.
- Печата на пророчеството на всеки един от пратениците се намираше върху дясната им ръка, а на Мухаммед (*алейхисселѧм*) се намираше на благословения му гръб, близо до лявата му лопатка, точно зад сърцето му.
- Както виждаше пред себе си, така виждаше и зад себе си.
- Както виждаше на светло, така виждаше и на тъмно.
- Слюнката му превръщаше солената вода в сладка, бе лекарство за болните и мляко за децата.
- Очите му спяха, но сърцето му бе будно. При всички пейгамбери бе същото.
- Не се прозяваше никога, както и другите пейгамбери.
- От благословената му пот се разнасяше приятен аромат, подобен на аромата на роза. Един беден човек омъжваше дъщеря си и поиска помощ от Пратеника на Аллѧху теѧлѧ (*салляллѧху алейхи ве селлем*). В този момент нямаше нищо, което да му подари. Сложи в едно малко шише от благословената си пот и му го даде. Когато момичето си слагаше от него, из къщата ѝ се разнасяше аромат на благовоние. Къщата ѝ стана известна като „Къщата с приятен аромат“.
- Бе среден на ръст, но до хора с висок ръст изглеждаше по-висок от тях.
- Когато се движеше под светлината на слънцето и луната, сянката му не падаше на земята.
- Върху благословеното му тяло и дрехите му не кацаха мухи, комари и други насекоми.
- Колкото и пъти да носеше дрехите си, никога не се замърсяваха.

- Мелйикетата винаги го следваха. Затова караше сподвижниците си да се движат пред него, като им казваше: „**Оставете гърба ми за мелйикетата** (зад мен да се движат мелйикетата).“³¹⁹

- Когато стъпваше върху камък, оставаше следа от крака му, когато се движеше по пясъка, не оставаше никаква следа след него. Когато ходеше по малка и голяма нужда, земята се разтваряше и поглъщаше всичко. (Същото бе и при останалите пейгамбери.)

- Притежаваше най-много знания сред хората и мелйикетата. Бе неграмотен, т.е. не получи знания от никого, но Всевишният Аллах го научи на всичко. На *Адем (алейхисселъм)* бяха съобщени имената на всички неща, а на Пейгамбера ни (*алейхисселъм*) бяха съобщени имената и знанието за всички неща.

- Всевишният Аллах го научи на имената на хората от неговата общност и всичко, което ще произтече между тях.

- Разумът му бе повече от разума на всички хора.

- Всички хубави качества на характера бяха дадени на него. Когато попитали големия поет Омер Ибн-ил-Фәрид: „Защо не възхваляваш Пратеника на Аллах?“, отговорил: „Разбрах, че съм безсилен, не можах да намеря думи, за да го възхваля.“

- В свидетелството за приемане на исляма (шехāда), в призива за намāз (езāн), при навлизането в намāза (икāмет), в края на намāза (тешеххуд), в много молитви (ду'ā), в някои служения (ибāдет) и проповеди (хутбе), в наставленията, в трудни моменти, в гроба, в махшера, в Дженнета и в речта на всички живи същества Всевишният Аллах постави неговото име до Своето (неговото име се споменава наред с името на Всевишния Аллах).

- Най-висшето негово достойнство бе това, че той е Любимецът на Аллāху теāля (Хабйбуллах). Всевишният Аллах го направи Свой Любим. Обикна го най-много от всички, и от хората, и от мелйикетата. „**Ако Ибрāхим съм го направил Свой приятел, то теб съм направил Свой Любим.**“

- „**Ще ти дам каквото пожелаеш, докато бъдеш доволен** (докато кажеш „Достатъчно!“).“ (меāl на 5-ия āйет от сūra Духā) Всевишният Аллах обещава да дари Пейгамбера Си с всички знания, с всички превъзходства, с ислямските закони, с помощ срещу врага и с победа, да дари общността му със завоевания, победи и застъпничество в Деня Къямет. Когато бе низпослан този āйет, поглеждайки Джебрāил (*алейхисселъм*), каза: „**Няма да бъда доволен дори ако някой от общността ми остане в Джехеннема.**“

- В Свещения Корāн Всевишният Аллах към всички пророци се обръща по техните имена, а към Мухаммед (*алейхисселъм*) се обръща с думите: „**О, Пратенико Мой!**“, „**О, Пейгамбере Мой!**“

- Говореше ясно и разбираемо на всички арабски диалекти. На идващите от различни райони да го питат за нещо, отговаряше на техния диалект. Чуващите го, му се възхищаваха. Казваше им: „**Всевишният Аллах ме възпита много добре.**“

- С малко думи обясняваше много неща. Над сто хиляди хадйса са доказателство за този факт. Някои учени казват: „Мухаммед (*алейхисселъм*) обясни с че-

³¹⁹ Кāдй Ийāд, *Шифā-и Шерйф*, 69

тири хадїса четирите основи на исляма: „Делата са според намеренията.“³²⁰, „Позволените неща са известни, забранените неща са известни.“³²¹, „Ищецът трябва да покаже свидетел, а ответникът трябва да се закълне.“, „Не е зряла вярата на мюсюлманина, докато той не пожелае за брат си по вяра това, което желае за себе си.“³²² Първият от четирите хадїса стои в основата на служенето (ибāдета), вторият – в основата на взаимоотношенията (муāмелят), третият – в основата на правосъдието и политиката (хусūмāt), и четвъртият – в основата на етиката и морала (āдāб и ахляк).“

- Мухаммед (*саллялāху алейхи ве селлем*) бе закрилян и безпогрешен. Не бе извършвал никакъв грях преди и след четиридесетата си годишнина. Не бе видяна никаква негова лоша постъпка.

- На мюсюлманите бе повелено при сядането в намāза да приветстват Мухаммед (*алейхисселām*) с думите: „Есселāму алейке еййухеннебиййу ве рахметуллāхи“. Поздравът към друг пейгамбер или мелйике в намāза не бе позволен.

- В един хадїс-и кудей се казва: „Ако не беше ти, нямаше да сътворя нищо.“³²³

- Другите пратеници отговаряха сами на отправените към тях клевети от страна на неверниците. А на клеветите, отправени към Мухаммед (*алейхисселām*), отговаряше Всевишният Аллах и го защитаваше.

- Неговата общност превъзхожда по многочисленост общностите на другите пратеници, взети заедно. В благословените хадїси е съобщено, че две трети от обитателите на Дженнета ще бъдат от неговата общност.

- Наградите, с които ще бъде възнаграден Пратеникът на Аллāху теālй (*саллялāху алейхи ве селлем*), ще са много повече от наградите на другите пейгамбери.

- Другите общности се обръщаха към своите пейгамбери по техните имена, а на общността на Мухаммед (*алейхисселām*) бе забранено да се обръщат към него по име, да говорят на висок глас при него, да го викат отдалече, да го надминават.

- Два пъти видя Джебрāил (*алейхисселām*) в същинския му образ. Никой от другите пейгамберите не го бе виждал в образа му на мелйике. Джебрāил (*алейхисселām*) се яви при него двадесет и четири хиляди пъти. А от другите пейгамбери най-много се яви при Мўсā (*алейхисселām*) – четиристотин пъти.

- Забранено е след смъртта на Мухаммед (*алейхисселām*) някой да се ожени за благословените му съпруги. Те са майките на вярващите.

- Кръвното родство и родството по брак няма да помогнат в Деня Къямет. Роднините на Расўлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) са изключение.

- Носенето на името на Расўл (*алейхисселām*) е полезно в земния и отвъдния живот. Истинските мюсюлмани, носещи неговото име, няма да влязат в Дженнема.

³²⁰ Бухārй, „Беду’л-Вахй“, 1; Ебў Дāvўд, „Таяк“, 11; Ибни Мāдже, „Зухд“, 26

³²¹ Ебў Дāvўд, „Буйу“, 3; Несāй, „Буйу“, 2

³²² Бухārй, „Имāн“, 7; Тирмизй, „Сифету’л-Къйāме“, 59; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 176

³²³ Суйўтй, *ел-Леāли’л-Маснūа*, I, 272; Аджлўнй, *Кешфу’л-Хафā*, II, 164; Али ел-Кārй, *Шерху’ш-Шифā*, I, 6

- Всяко негово слово и всяко негово дело са правилни. Всеки негов иджитхад* се потвърждава от Всевишния Аллах.

- Да се обича Пратеникът на Аллāху теāлā (саллаллāху алейхи ве селлем) е фарз (абсолютно задължително) за всеки мюсюлманин. Султанът на вселената казва: „Обичащият Аллāху теāлā, обича мен.“. Признакът за тази любов е привързаността към неговата религия и морал. На него му бе повелено да каже, меāл: „Ако ме последвате, Аллāху теāлā ще ви обикне...“

- Да се обича неговото благословено семейство (Ехл-и бейт) е ваджиб. „Който прояви враждебност към членовете на моето семейство е двуличник.“ Ехл-и бейт – това са роднините му, на които им е забранено да взимат зекят. Това са неговите съпруги и вярващите от рода на дядо му Хāшим – от рода на Али, Укайл, Джа’фер Таййāр и Аббāс (радияллāху теāлā анхум еджмайн).

- Да се обичат всички негови сподвижници е ваджиб. „Не проявявайте враждебност към моите сподвижници след мен. Обичта към тях е обич към мен. Враждата към тях е вражда към мен. Онзи, който огорчава тях, огорчава и мен. А онзи, който огорчава мен, огорчава и Всевишния Аллах. Всевишният Аллах наказва огорчаващия Го.“

- Всевишният Аллах сътвори за Мухаммед (aleyхисселām) по двама помощници на небето и на земята. Това са Джебрāил, Микāил, Ебӯ Бекр и Омер (радияллāху теāлā анхум еджмайн).³²⁴

- Всеки починал пълнолетен човек, след като бъде положен в гроба си, ще бъде запитан за Мухаммед (aleyхисселām). Така, както ще му бъде зададен въпросът: „Кой е твоят Повелител (Господ)?“, така ще му бъде зададен и въпросът: „Кой е твоят Пейгамбер?“

- Четенето на неговите благословени хадйси е служене (ибāдет). За онзи, който ги чете има възнаграждение (севāб).

- За да вземе благословената му душа, Азрāил (aleyхисселām) дойде в човешки образ и поиска от него разрешение, за да влезе в дома му.

- Пръстта, намираща се в неговия гроб, е по-свещена от всяка пръст, посвещена е и от Кяабе, и от Дженнета.

- Той е жив в своя гроб, но този живот е непонятен за нас. В гроба си чете Свещения Корāн и изпълнява намāз. Така е и с останалите пейгамбери.

- Прочетените във всички краища на света салеvāти се представят пред него от мелāикета. Всеки ден хиляди мелāикета посещават гроба му.

- Всяка сутрин и всяка вечер му се представят делата (амел) и служенията (ибāдет) на неговата общност. Представят му се и техните извършители и той се моли за тези, които грешат.

- Посещението на благословения му гроб е мустехаб и за жените. Останалите гробове жените могат да посещават само тогава, когато е по-безлюдно на гробищата.

- Всевишният Аллах приема отправената ду’ā, в която е използвано неговото посредничество, било то приживе, било то след смъртта му.

- В Деня Къямет най-напред от гроба ще стане Пратеникът на Аллāху теāлā (саллаллāху алейхи ве селлем). Ще бъде облечен с дрехи на Дженнета. Възсядайки Бурак, ще се отправи към местността Махшер. В ръката му ще се нами-

³²⁴ Тирмизий, “Менāкиб”, 17; Хāким, ел-Мустедрек, II, 290; Хузāй, ет-Тахрйч, 39

ра знамето Ливā-ул хамд. Под това знаме ще застанат всички пратеници и всички хора. Всички хора ще бъдат много напрегнати от хиляда години чакане и отивайки поред при пейгамберите Āдем, Нӯх, Ибрāхим, Мӯсā и Йсā (*алейхисселām*), ще ги помолят да се застъпят за тях. Всеки един от тях, извинявайки им се, ще каже, че изпитва страхопочитание от Всевишния Аллах и ще се въздържа от застъпничеството. След това ще отидат при Мухаммед (*алейхисселām*) и ще помолят него. Той ще сведе чело в суждѣ, ще отправи ду'ā и неговото застъпничество ще бъде прието. Най-напред ще бъдат съдени хората от неговата общност, най-напред те ще минат през моста Сърāt и най-напред те ще влязат в Дженнета и ще осветят всички места. При минаването на Хазрети Фāтима през моста Сърāt ще бъде повелено: „Затваряйте си очите! Идва дъщерята на Мухаммед (*алейхисселām*).“

- В Деня Къямет Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще се застъпва на шест места. Първо, със застъпничеството, наречено „**Макām Махмūd**“ ще избави всички хора от чакането в местността Махшер.³²⁵ Второ, чрез неговото застъпничество много хора ще влязат в Дженнета. Трето, ще освободи от наказание онези, които трябва да бъдат наказани. Четвърто, ще изкара от Джехен-нема вярващите с много грехове. Пето, ще се застъпи за чакащите в местността А'рāф. Това ще са хората с равни грехове и благодеяния. Шесто, ще се застъпи за повишаването на степените на намиращите се в Дженнета.

- Мястото на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) в Дженнета се нарича **Весйле**. Това е най-висшата степен на Дженнета. Тук се намира коренът на дървото Сидрат-ул мунтехā, чиито клони достигат до всички обитатели на Дженнета. Обитателите на Дженнета ще се препитават от тези клони.

Покаянието му (истигфār)

Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) както бе най-високопоставеният сред създанията, така и най-добре познаваше Всевишния Аллах и в същото време най-много от всички се страхуваше от Него. Въпреки че бе защитен от извършване на грехове, той постоянно служеше на Аллāху теāлā, отправяше ду'ā и молеше за прошка. Спеше в началото на нощта (след изпълнението на нощния намāз), а в края на нощта се занимаваше със служене (ибāдет).

Ибн Аббās (*радияллāху анх*) разказва: „Една вечер гостувах в къщата на майката на вярващите Меймӯне (*радияллāху анхā*). Расӯлюллах спа до полунощ, или малко преди това, или малко след това. След това се събуди, седна и с ръката си премахна белезите на спането от лицето си. Изправи се, взе окачения ибрик и извърши частично умиване (абдест). Прочете десет āйета откъм края на сӯра „Āл-и Имрāн“ и застана за намāз. Станах и аз, извърших обредно умиване по същия начин като него и застанах до него. Расӯлюллах изпълни два рекята намāз, след това още два рекята, след тях още два и след това изпълни намāза витир. След това легна до призива (езāн) за утринния намāз.

³²⁵ Кāдй Ийāд, *Шифā-и Шерйф*, 217

След това стана и отново изпълни два рекята намаз, след което отиде в джамията и изпълни задължителния (фарз) утринен намаз.³²⁶

Майка ни Хазрети Аише разказва: „Една нощ Пратеникът на Аллāху теāля беше заспал. Събуди се и ми каза: „**О, Аише, ако позволиш, тази нощ бих искал да прекарам нощта в служене на моя Повелител!**“ След това стана. Чете Корāн-и керīm и плака. Коленете му се намокриха от пролетите сълзи. Но той продължаваше да чете и благословените му сълзи бяха намокрили тялото му. Това състояние продължи до заранта.

На заранта Билял Хабешī дойде и като го видя в това състояние, му каза: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллах! Всевишният Аллах не опрости ли вашите предишни и бъдещи грешки?“ Расūлюллах му отговори: „**О, Билял! Да не бѣда ли благодарен раб? Тази нощ Всевишният Аллах низпосла āйета (меāl): „Без съмнение в сътворяването на небесата и на земята, и в промяната на нощта и деня има много знамения за разумните.“** (сūra Ал-и Имрāн: 190)³²⁷

В хадїса, поместен в “Муслим”, се казва: „Такива неща ми идват на сърцето, че моля Всевишния Аллах за прошка по седемдесет пъти на ден.“, „В сърцето ми се появява завеса (предотвратяваща идването на божествени сияния) и аз моля Аллāху теāля за прошка седемдесет пъти на ден.“, „Моля Аллāху теāля за прошка сто пъти на ден.“³²⁸

Пейгамберът ни (*aleyхиссалātu vesselām*) толкова много се страхуваше от Аллāху теāля, че никой не го бе виждал да се смее на глас.

В хадїс, предаден от имām Тирмизī с първоизточник Ебū Зерр (*радияллāху анх*), се казва: „Несъмнено аз виждам онова, което вие не виждате и чувам онова, което вие не чувате. На небето няма свободно място, дори колкото четири пръста, където да не свеждат чела в суждѣд мелāйикетата. Кълна се в Аллāху теāля, ако знаете това, което аз знам, щяхте малко да се смеете и много да плачете. Щяхте да излезете по пътищата и с всичкия си глас да молитے Всевишния Аллах.“³²⁹

В хадїс от Ебū Хурайра (*радияллāху анх*) се предава, че Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: „**Никой не може да влезе в Дженнета посредством делата и служенето си.**“ Попитали го: „И вие ли, о, Расūляллах?“ „Да и моите дела няма да ме вкарат в Дженнета, но доброто и милостта на Аллāху теāля ще ме покрят.“

От Ибн-и Омер (*радияллāху анх*) се предава: „Когато се намирахме заедно с Пратеника на Аллāху теāля, чувахме сто пъти да казва: „**О, Господи! Опрости ме и приеми покаянието ми! Ти си Приемащия покаянието, Милосърдния.**“³³⁰

От Енес бин Мāлик (*радияллāху анх*) се предава: „Расūлюллах постоянно повтаряше: „**Аллāхумме ā Мукаллиб-ел-кулуб, себбит калбī алā дйник.**“³³¹

³²⁶ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 284; Бейхакī, *ес-Сунен*, I, 89

³²⁷ Ибн Хиббāн, *ес-Сахīх*, II, 386; Ибн Асāкир, Тāрїху Димашк, IV, 142

³²⁸ Ибн Мāдже, “Едеб”, 57; Кадї Ййāд, *Шифā-и Шерїф*, 148

³²⁹ Хāким, *ел-Мустедрек*, II, 554

³³⁰ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 89; Ибн Ебī Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VI, 57

³³¹ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 257; Хāким, *ел-Мустедрек*, I, 706

В хадїс, предаден от имам Тирмизї с първоизточник Ебӯ Са'їд ел-Худрї (*радияллāху анх*), се казва, че Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: „Който преди лягане изрече три пъти: „Естагфируллāх ел-азъйм еллезї лй иляхе иллй хувел хаййел каййӯм ве етӯбу илейх.“, на него ще му бъдат опростени греховете, дори да са колкото пияната на моретата, или колкото пясъка на Темим, или колкото листата на дърветата, или колкото са дните на земята.“

В хадїс, сведен от Бухārї и Муслим, се казва, че Пратеникът на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*) се молел за опрощение по следния начин: „Аллāхуммегфирлй хатїети ве джехлй, ве исрафй фй емрй ве мā енте а'лему бихй миннй.“

„Аллāхуммегфирлй хезлй ве джиддй ве хатай ве амдй ве куллю зāлике индй. Аллахиммегфирлй мā каддему вемā аххарту вемā есрарту вемā а'ленту вемā енте а'лему минй ент-ел мукеддему ве ент-ел му'аххару ве енте алй кулли шейин кадйр.“³³²

Застъпничеството му (шефāат)

В Деня Къямет Султанът на световите ще се застъпи за своята общност и ще ги спаси от мъки и притеснения. В един хадїс-и шерїф се казва: „Бях оставен да избирам между това, половината от общността ми да влязат в Дженнета и застъпничеството. Предпочетох застъпничеството, защото то е по-обгръщащо. Да не си мислите, че то е само за богобоязливите, то е и за грешниците...“³³³

От Ебӯ Хурайра (*радияллāху анх*) се предава, че Пратеникът на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: „Застъпничеството ми ще е за онези, които искрено произнасят „Лй иляхе иллйллāх.“³³⁴

В благословените хадїси се казва: „Ще се застъпя за онези от общността ми, които обичат моя Ехл-и бейт (моего семейство).“

„Ще се застъпя за онези от общността ми, които са извършили големи грехове.“

„Мога да се застъпя за всички, освен онези, които оклеветават моите сподвижници.“

„Ще се застъпя за онези от общността си, които угнетяват нефсовете си (себе си) и които са подведени от нефса.“

„В Деня Къямет пръв аз ще се застъпя.“

„Който не вярва в застъпничеството ми, не може да го получи.“³³⁵

В Деня Къямет, когато се протръби с Рога, всички ще се ужасят, вярващи и неверници ще се отправят към местността Махшер. Това е наказание, усилващо суровостта на Деня Къямет.

³³² Ебӯ Дāvӯд, “Салйт”, 123; Тирмизї, “Даавāt”, 29; Дāримй, “Салйт”, 169; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 94; Хāким, *ел-Мустедрек*, I, 692; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 420

³³³ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 29; Хейсемй, *Меджмау'з-Зевāид*, XI, 308; Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 290

³³⁴ Кādй Ийāд, *Шифā-и Шерїф*, 217

³³⁵ Хейсемй, *Меджмау'з-Зевāид*, XI, 324

В този ден осем мелйикета ще носят Арша. Всяко мелйике при всяка своя стъпка ще преодолее разстояние, което на земята би се преодоляло за двадесет хиляди години.

Мелйикетата и облаците, докато Аршът се намести, ще славят Аллāху теāлй с непонятна за умовете възхвала. Аршът ще бъде поставен върху сътворената за него от Всевишния Аллах бяла земна повърхност. В този ден, от непосилното наказание на Всевишния Аллах, всички люде ще сведат глави и вгълбени в своята мъка и объркани, ще търсят милост.

Пейгамберите и учените ще бъдат обхванати от страх. Приближените на Аллāху теāлй (евлий) и шехйдите ще стенат от непосилното наказание на Всевишния Аллах. В това състояние ще бъдат обхванати от светлина, по-ярка от светлината на слънцето. Неиздържащите на горещината на слънцето, виждайки това, ще се объркат. Хиляда години ще останат в това състояние, без да им се казва нищо от страна на Всевишния Аллах.

В това време хората ще отидат при първия пейгамбер Āдем (*aleyхисселйм*) и ще го помолят: „О, Āдем (*aleyхисселйм*)! Вие сте благословен пейгамбер. Всевишният Аллах ви сътвори и накара мелйикетата да ви се поклонят. Вдъхна ви от Духа Си. Застъпете се за нас пред Всевишния Аллах да започне равностметката, и да ни осъди с това, което иска, и всеки да отиде там, където заповяда. Всевишният Аллах, Който е Владетелят на всичко, да постъпи както иска със своите създания.“

Āдем (*aleyхисселйм*) ще им каже: „Аз ядох от забранения плод и сега се срамувам от Всевишния Аллах. Отидете при Нūх (*aleyхисселйм*).“ И ще се съвещават помежду си хиляда години.

След това ще отидат при Нūх (*aleyхисселйм*) и ще го помолят: „Намираме се в непоносимо тежко състояние. Застъпете се за нас пред Всевишния Аллах, да бъдем осъдени по-скоро.“ Нūх (*aleyхисселйм*) ще им отвърне: „Аз отправих ду'ā към Всевишния Аллах и поради тази ду'ā всички хора на земята бяха удавени. Затова се срамувам от Всевишния Аллах, обаче вие отидете при Халйлюллах Ибрāхим (*aleyхисселйм*). Всевишният Аллах в последното знамение на сūra „Хадж“ казва, меāл: **„Ибрāхим (*aleyхисселйм*) ви назова мюсюлмани, още преди да дойдете на света.“** Може той да се застъпи за вас.“

Пак ще се съвещават помежду си хиляда години. След това ще отидат при Ибрāхим (*aleyхисселйм*) и ще го помолят: „О, праотецо на мюсюлманите! Вие сте този, когото Всевишният Аллах е избрал за Свой приятел. Застъпете се за нас! Всевишният Аллах да даде Своята присъда.“ Ибрāхим (*aleyхисселйм*) ще им каже: „На земята аз три пъти се изразих иносказателно. Сега ме е срам да поискам разрешение за застъпничество от Всевишния Аллах. Отидете при Мўсā (*aleyхисселйм*), защото Всевишният Аллах говори с него и му показва духовна близост. Той може да се застъпи за вас.“

Пак ще се съвещават помежду си хиляда години, но през това време състоянието им ще става все по-трудно, а местността Махшер ще става все по-тясна. След това, отивайки при Мўсā (*aleyхисселйм*), ще му кажат: „О, Ибн-и Имрāн! Вие сте пейгамберът, с когото Всевишният Аллах говори и на когото низпосла Теврāт. Застъпете се за нас да започне равностметката, защото чакането ни много се проточи.“

Мӯса (*алейхисселѧм*) ще им каже: „Аз години наред отправях ду’а на Всевишния Аллах да накаже рода на Фараона с неприятни неща. След това помолих това да послужи като назидание за бъдещите поколения. Сега ме е срам да се застъпвам. Обаче Всевишният Аллах е милостив, състрадателен, затова вие отидете при Йсѧ (*алейхисселѧм*), защото, измежду пратениците, той е най-правдивият, най-мъдрият и най-откъснатиот от земното. Той може да се застъпи за вас.“

След това ще отидат при Йсѧ (*алейхисселѧм*) и ще кажат: „Вие сте пратеник на Аллѧху теѧлѧ, Негов дух и Негово Слово. За вас Всевишният Аллах каза, меѧл: „...**Много ценен в земния живот и в отвѧдния...**“ Застъпете се за нас.“

Йсѧ (*алейхисселѧм*) ще им каже: „Моят народ прие мен и майка ми за богове. При това как мога да се застъпвам. Служеха и на мен, наричаха ме син божи, а Всевишния Аллах – мой баща. Отидете при най-висшия и последен пейгамбер Мухаммед (*саллялѧху алейхи ве селлем*), защото той приготвяше призива си и застъпничеството си за общността си. Неговото племе много го измъчваха. Разцепиха с камъни благословеното му чело и счупиха благословения му зѧб, нарекоха го луд, но той беше най-достойният и най-почтеният сред тях. В замяна на техните непоносими мѧчения той им отговаряше така, както Йѧсуф (*алейхисселѧм*) отговаряше на своите братя, меѧл: „**Няма укор днес към вас. Аллѧху теѧлѧ, Който е Ерхамуррѧхимѧн, да ви опрости.**“ След като Йсѧ (*алейхисселѧм*) им разкаже за достойнствата на Пратеника на Аллѧху теѧлѧ, всички те ще искат колкото се може по-скоро да се съберат с него.

Веднага ще отидат до минбера на Мухаммед (*алейхисселѧм*) и ще му кажат: „Вие сте Любимият на Аллѧху теѧлѧ, а любимият е най-добрият посредник. Застъпете се за нас! Отидохме при първия от пейгамберите ѧдем (*алейхисселѧм*), но той ни изпрати при Нѧх (*алейхисселѧм*). Отидохме при Нѧх (*алейхисселѧм*), но той ни изпрати при Ибрѧхим (*алейхисселѧм*). Отидохме при Ибрѧхим (*алейхисселѧм*), но той ни изпрати при Мӯса (*алейхисселѧм*). Отидохме при Мӯса (*алейхисселѧм*), но той ни изпрати при Йсѧ (*алейхисселѧм*), а Йсѧ (*алейхисселѧм*) ни изпрати при вас. О, Пратенико на Аллѧху теѧлѧ! След вас няма при кого да отидем.“

Расѧлюллах (*саллялѧху алейхи ве селлем*) ще им каже: „**Ако Всевишният Аллах е доволен и ми позволи, ще се застъпя.**“

Ще отиде до Сурадикат-и джелѧл, т.е. до завесата на величието и ще поиска Аллѧху теѧлѧ да му позволи да се застъпи. Ще му бъде позволено. Завесите ще се вдигнат. Ще влезе в Арша и ще сведе чело в суджѧд. Ще остане в това положение хиляда години. След това ще прослави Аллѧху теѧлѧ с такава възхвала, с каквата никой не Го е възхвалявал откакто е бил сътворен светѧт. Някои учени казват, че Всевишният Аллах след сътворяването на света е прославял Себе Си с такива възхвали.

В местността Махшер състоянието на хората ще се влоши твърде много. Мѧките им ще се увеличат. На вратовете на хората ще бъде надяната онова, за което се скѧпели в земния живот. На вратовете на онези, които не са давали зекѧта на камилите ще бъдат надянати камили, които толкова ще викат и ще тежат, че тежестта им ще бъде колкото големите планини. Същото ще бъде и с

тези, които не са давали зекѣта на добитѣка и на овцете. Техните викове ще са почти като грѣмотевични трясѣци.³³⁶

На вратовете на недавалите зекѣта на селскостопанската продукция, т.е. зекѣт “ушр”, ще бъдат надянати бали. От какѣвто вид култура не са давали зекѣт в земния живот, такава бала ще им бѣде надяната на врата. Например бала от пшеница - за пшеница, и ечемик - за ечемик. Под тежестта им хората ще ридаят, казвайки “вѣвейля” и “вѣ-себура.” [“**Вейл**” е дума изразяваща мѣчение. Човек плаче като изрича тези думи тогава, когато е безсилен да изтърпи мѣчението. “**Себур**” се използва по време на погубване.]

На вратовете на онези, които не са давали зекѣта на златото, среброто, книжните пари и други търговски стоки ще бъдат надянати ужасяващи змии. И когато, крещейки, попитат: „Какво е това?“, мелѣйкетата ще им отговарят: „Това са нещата, за които не давахте зекѣт на земята.“ За това страшно състояние се съобщава в 180-ия айет на сѣра „Ал-и Имрѣн“, меѣл: „**В Деня на възкресението ще им бѣде надянато на врата онова, за което се скѣпяха.**“

От половите органи на друга група хора ще тече гной. Намиращите се около тях ще бъдат обезпокоени от неприятната миризма. Това ще са извършили-те прелюбодеяние и другите харѣми.

Друга група хора ще висят по клоните на дърветата. Това ще са осѣществявалите хомосексуални връзки в земния живот.

Друга група хора ще са с увиснали до гърдите езици, в много грозен вѣншен вид. Хората няма да искат да ги погледнат. Това ще са лѣжците и клеветниците.

Друга група хора ще са с кореми, големи колкото планините. Това ще са лихварите. По този начин греховете на грѣшниците ще излязат наяве.

Всевишният Аллах ще повели: „**О, Мухаммед, вдигни главата си! Каж и ще бѣдеш изслушан. Застѣпвай се, застѣпничеството ти ще бѣде прието.**“ Тогава Пейгамберѣт ни (*салляллѣху алейхи ве селлем*) ще каже: „**О, Господарю! Отдели добрите раби от лошите, защото времето им се удѣлжи много. Всички те в местността Арасѣт бяха опозорени и засрамени заради греховете.**“

Ще се чуе зов: „**Да, о, Мухаммед!**“ Всевишният Аллах ще заповяда на Дженнетта, да се окичи с всякакѣв вид украшения. Дженнетѣт ще бѣде донесен в местността Арасѣт. От него ще се разнася толкова хубав аромат, че ще се усеща от петстотин години разстояние. Сърцата ще се зарадват, душите ще се съживят. Но злосторниците (неверниците, вероотстъпниците, подиграващите се с мюсюлманите, крадящите вярата на младите, заблуждавайки ги) няма да усетят този аромат.

В местността Махшер Всевишният Аллах ще заповяда да се донесе Джехеннема. Джехеннемѣт ще издава страшен вик и шум, ще бѣлва огън и димѣт му ще покрие цялото небе. Шумѣт, трясѣкѣт и топлината му ще бъдат непоносими. От страх никой няма да може да стои на крака, всички ще паднат на колене.

³³⁶ Муслим, “Ймѣн”, 399; Тирмизѣ, “Сифету’л-Кѣйѣме”, 10; Ибн Мѣдже, “Зухд”, 37; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 4

Дори пейгамберите и пратениците няма да могат да издържат. Ибрāхим, Мӯсā и Йсā (*алейхимусселѣм*) ще се хванат за Арша. Ибрāхим (*алейхисселѣм*) ще забрави за благословения си син Исмāил (*алейхисселѣм*), Мӯсā (*алейхисселѣм*) ще забрави за брат си Хārўн (*алейхисселѣм*), а Йсā (*алейхисселѣм*) ще забрави за майка си Мерйем и всеки един от тях ще каже: „О, Господарю! Днес не искам нищо друго освен нефса си!“

А Мухаммед (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще каже: „О, Господарю! Спаси общността ми!“ В Свещения Корāн това е съобщено по следния начин, меъл: **“И ще видиш всяка общност, паднала на колене от страха към Дженāб-и Хак. Всеки от тях ще бъде призван към книгата на делата, които е вършил в земния живот.”** (сӯра Джāсийе: 28)

Аллāху теāлѣ в 8-о знамение на сӯра Мулк казва, меъл: **“Огънят едва не се разделя на две от ярост и сила.”** Пратеникът на Аллāху теāлѣ (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще излезе напред и ще спре Джехеннема. Ще му каже: **„Върни се назад унижен и принизен, докато твоите обитатели не дойдат на тълпи.“**

Джехеннемът ще му каже: „О, Мухаммед! Позволи ми (да остана), защото ти си забранен за мен.“ Ще се чуе зов от Арша: „О, Джехеннем! Послушай Мухаммед (*алейхисселѣм*) и му се подчини!“ След това Пратеникът на Аллāху теāлѣ (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще издърпа Джехеннема и ще го постави от лявата страна на Арша. Намиращите се в местността Махшер ще съобщят един на друг радостната вест за милостивата постъпка на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) и за неговото застъпничество. Страхът им ще понамалее. И ще стане ясен смисълът на āйета, меъл: **„Изпратихме те като милост за световете.“** (сӯра Енбий: 107)³³⁷

Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще се застъпи на шест места. С първото си застъпничество, известно като Макāм Махмūd, хората ще се спасят от мъчението на дългото чакане. Вторият шефāат ще вкара много хора в Дженнета. Третият път ще бъдат спасени много хора от наказание. Четвъртият път ще бъдат изкарани големите грешници сред мюсюлманите от Джехеннема. Петият път ще бъдат въведени в Дженнета чакащите на А’рāф. Там ще се намираат хората, чиито грехове и добрини ще са равни. Шестият шефāат ще доведе до повишаване на степените на хората в Дженнета.

ЧУДЕСАТА НА ПРАТЕНИКА НА АЛЛāХУ ТЕāЛѣ (САЛЛЯЛЛāХУ АЛЕЙХИ ВЕ СЕЛЛЕМ)

Доказателствата, потвърждаващи пророчеството на Мухаммед (*алейхисселѣм*), са толкова много, че е невъзможно да се изброят. Всевишният Аллах каз-

³³⁷ Муслим, “Ймāн”, 399; Тирмизī, “Сифету’л-Къйāме”, 10; Ибн Мāдже, “Зухд”, 37; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 4; Кāдї Ййāд, *Шифā-и Шерїф*, 220

ва: „Ако не беше ти, нямаше да създам нищо.“³³⁸ Всички живи същества, както засвидетелстват единствеността и единосъщието на Аллāху теāлā, така засвидетелстват и пророчеството на Мухаммед (*aleyхисселāм*) и неговото превъзходство. Керāметите на приближените на Аллāху теāлā (евлия) от общността му, са все негови чудеса, защото те се появяват в тези, които го следват. Дори чудесата на другите пейгамбери са негови, защото всички те са създадени от неговата светлина и желаеха да принадлежат към неговата общност.

Чудесата на любимия ни Пейгамбер по отношение на времето се класифицират в три групи. Към първата група се отнасят чудесата от създаването на благословената му душа до съобщаването на пророческата му мисия. Към втората група се отнасят чудесата от началото на пророческата мисия до смъртта му. Към третата се отнасят чудесата от смъртта му до Деня Къямет. Чудесата от първата група се наричат **ирхās**. Всички чудеса се делят на два вида – явни и скрити (тези, които можем да открием с разума). Чудесата са толкова много, че е невъзможно да се определи техният брой. Съобщава се, че чудесата от втората група са около три хиляди. Някои от по-известните чудеса са следните:

1. Най-великото чудо на Мухаммед (*aleyхисселāм*) е Свещеният Корāн. Всички поети и литератори са останали възхитени пред стила, формата и съдържанието на Свещения Корāн. Безсилни били да кажат подобие дори на едно негово знамение (āйет). Красноречието на Корāна изобщо не прилича на слово на човек. Ако се махне или се прибави една дума, се променя красотата на смисъла. Никой не бил в състояние да подмени нито една негова дума. Неговото благозвучие е неповторимо, по нищо не прилича на стиховете на арабските поети.

Корāн-и керйм дава сведения за много неща, случили се в миналото, и които ще се случат в бъдеще. Слушащите и прочитащите го, не могат да му се насладят. И да се уморят, не им омръзва. Четенето и слушането премахва мъката. Това е доказано безброй пъти. Имало и такива, чиито сърца, слушайки го, се изпълвали със страх, някои дори са умирали. Много яростни врагове на исляма, чувайки и слушайки Свещения Корāн, станали мюсюлмани.

2. Един ден Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) отиде в дома на чичо си Аббās и го накара да седне, заедно с децата си, до него. Покри ги с ихрām и каза: „О, Господарю! Защити чичо ми и семейството му от огъня на Джехеннема така, както аз ги покрих!“ От стените се чу глас, произнасящ три пъти „āмйн“.³³⁹

3. На един човек с идол в ръка каза: „Би ли повярвал, ако идолът ти проговори с мен?“ Човекът отвърна: „Аз му се покланям вече петдесет години и не ми е казвал нищо. На теб как ще ти каже?“ Мухаммед (*aleyхисселāм*) каза на идола: „О, идол! Кой съм аз?“ Чу се глас: „Ти си Пратеникът на Аллāху теāлā.“ Като чу това собственикът на идола веднага прие исляма.

4. Един ден, когато вървеше по ливадата, чу глас, който повтори три пъти: „О, Пратенико на Аллах!“ Погледна по посока на гласа и видя завързан елен и

³³⁸ Суйūtī, *ел-Леāли'л-Маснūа*, I, 272; Аджлūнī, *Кешфу'л-Хафā*, II, 164; Али ел-Кārī, *Шерху'ш-Шифā*, I, 6

³³⁹ Ибн Асāкир, *Тārīху Димашик*, XXVI, 311; Хейсемй, *Меджмау'з-Зевāид*, IX, 226

до него спящ човек. Когато попита елена, какво иска, той му каза: „Този ловец ме примам и ме завърза. На отсрещния хълм имам две рожби. Пуснете ме, да отида да ги нахраня и ще се върна.“ Пейгамберът ни (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*) го попита: „**Ще удържиш ли на думата си?**“ Еленът каза: „Кълна се в Алля̀ху тея̀ля, ако не се върна, наказанието на Алля̀ху тея̀ля да бъде върху мен.“ Расулюллах (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*) пусна елена. След малко еленът се върна. Човекът се събуди и виждайки Султана на световете, каза: „О, Пратенико на Алля̀ху тея̀ля! Желаете ли нещо?“ „**Освободи този елен!**“ му каза любимият ни Пейгамбер. Човекът веднага развърза елена и го остави да си върви. Еленът произнесе: „Ешхеду ен ля иля̀хе иллялля̀х ве енкеке Расулюллах.“ и се отдалечи оттам.

5. В сборниците „Сунен“ на имам Тирмизй и имам Несай се казва: „Един сляп човек, идвайки при любимия ни Пейгамбер, каза: „О, Пратенико на Алля̀ху тея̀ля! Отправете ду'а, за да прогледна.“ Султанът на вселената (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*), смиявайки се над него, му каза да извърши частично умиване (абдест) и да отправи следната ду'а: „**О, Господарю! Моля ти се! Обръщам се към Теб чрез Твоя любим Пейгамбер Мухаммед (aleyхисселлям). О, многообичани ми пейгамбере Хазрети Мухаммед! Обръщам се чрез теб към Своя Повелител. Искам (Той) да приеме (ду'ата ми) в твоето име. О, Господарю! Стори този велик Пейгамбер мой застъпник! Приеми в негово име ду'ата ми.**“ Човекът извърши частичното умиване и след като отправи тази ду'а, прогледна.“ Впоследствие мюсюлманите отправяли тази ду'а по всяко време и Всевишният Аллах откликвал на молбите им.

6. Една жена изпрати мед на любимия ни Пейгамбер като подарък. Той (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*) прие меда и върна празния съд. По волята на Всеомогщия Аллах съдът се върна пълен с мед. Жената, идвайки при Пратеника на Алля̀ху тея̀ля (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*), каза: „О, Пратенико на Аллах! Какъв грях съм извършила? Защо не приехте подаръка ми?“ „**Приехме подаръка ти. А това е благодатта на твоя подарък, дадена от Всевишния Аллах.**“ отговори Султанът на вселената. Жената се зарадва и занесе меда в дома си и цялото ѝ семейство ядоха от него с месеци, без да намалее. Но един ден по погрешка изляха меда в друг съд и ядейки от него, го свършиха. Съобщиха това на Расулюллах (*саллялля̀ху алейхи ве селлем*) и той каза: „**Ако беше останал в изпратения от мен съд, щяха да ядат от него докато светът съществува и той нямаше да намалее.**“

7. Съобщи, че много хора от общността му, сред които и Умму Хирам (*радиялля̀ху анхā*) от сподвижниците, ще се отправят на сражение по море. По време на управлението на Хазрети Осман мюсюлманите, предвиждайки се с кораби, отидоха до остров Кипър и се сражаваха. Сред сражаващите се бе и Умму Хирам. В тази битка тя стана шехид.³⁴⁰

8. На Муавийе (*радиялля̀ху анх*) каза: „**Ако един ден управляваш общността ми, възнагради тези, които вършат добро и прощавай тези, които вършат зло!**“ По време на управлението на Хазрети Омер и Хазрети Осман,

³⁴⁰ Бухарй, „Джихад“, 3; „Исти'зан“, 41; Ебу Давуд, „Джихад“, 10; Тирмизй, „Фейли'л-Джихад“, 15; Несай, „Джихад“, 40; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 423; Ибн Саад, *ет-Табакат*, VIII, 435

Муāvийе (*радияллāху анх*) бе двадесет години управител на Шам. След това двадесет години бе и халиф.

9. Поглеждайки към майката на Хазрети Абдуллах ибни Аббās, каза: „**Ще ти се роди син. След като се роди ми го донеси!**“ След като бебето се роди, го донесе при него. Любимият ни Пейгамбер прочете езāн и икāмет на ухото му и овлажни устните му с благословената си слюнка. Даде му името Абдуллах и подавайки го на майката, каза: „**Вземи бащата на халифите и го отнеси!**“ Бащата на бебето Аббās (*радияллāху анх*), като разбра за това, отиде при Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) и го попита дали е вярно чутото от него. Султанът на вселената му каза: „**Да, така казах. Това дете е бащата на халифите. Сред тях ще има един, който ще изпълнява намāз със Сеффāх, Мехдї и Йсā** (*алейхисселām*).“ Впоследствие много халифи управляваха Аббāсидския халифат и всички те бяха от рода на Абдуллах ибни Аббās (*радияллāху анх*).

10. Слагайки благословената си ръка върху челото на Абдуллах бин Аббās (*радияллāху анх*) (сина на чичо му), каза: „**О, Господарю! Направи го голям учен в религията, дари го с мъдрост. Дари го със знанията на Корāн-и керїм!**“ Впоследствие Абдуллах бин Аббās (*радияллāху анх*) стана най-великият учен на времето си. Притежаваше изключителни познания във всички области и особено в областите хадїс, фъкх и тефсїр. Сподвижниците и техните последователи (Тāбийн) научаваха всичко от него. Бе известен с имената **Терджу-мāн-ул Корāн, Бахр-ул илим и Рейс-ул муфессирїн**. Неговите ученици се разпръснаха по всички ислямски държави.³⁴¹

11. Отпрати следната ду’ā за слугата си Енес бин Мāлик (*радияллāху анх*): „**О, Господарю! Дари го с много богатство и деца, с дълъг живот и опрости греховете му!**“ С течение на времето имотите му се увеличиха. Всяка година градините му даваха богата реколта. Родиха му се много деца. Живя сто и десет години. В края на живота си отпрати следната ду’ā: „О, Аллах мой! Прие три от молбите на Твоя Любим, отправени за мен. А с четвъртата – опрощаването на греховете ми – какво ще стане?“ Чу глас, който каза: „Приех и четвъртата молба. Бъди спокоен!“

12. В третата година от Хиджра, в битката при Каттāн, когато Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) лежеше сам под едно дърво, дойде един едър неверник на име Дāсур с меч в ръка и каза: „Кой ще те спаси от мен?“ Пейгамберът ни (*алейхиссалāту vesselām*) му каза: „**Всевишният Аллах ще ме спаси.**“ Джебрāил (*алейхисселām*) се яви в човешки образ и удари неверника по гърдите. Той се строполи на земята и мечът падна от ръката му. Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) взе меча му и каза: „**А теб кой ще те спаси от мен?**“ Неверникът го помоли, казвайки: „Няма по-добродетелен човек от теб, който да ме спаси.“ Любимият ни Пейгамбер му прости и го пусна. Този човек прие исляма и помогна на много други да станат мюсюлмани.³⁴²

13. Един ден Расūл (*алейхисселām*) извърши частично умиване (абдест), obu единия си мест и когато протегна ръка, за да вземе втория, една птица го граб-

³⁴¹ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 466; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 365; Хейсемї, *Меджмау’з-Зевāид*, XI, 234

³⁴² Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 35

на и го изтърси във въздуха. От вътрешността на места му падна змия. След това птицата остави места на земята. След този ден изтърсването на обувката, преди да се obuе, стана сунна (суннет).

14. Енес (*радияллāху анх*) разказва: „Расўлюллах имаше една кърпа, която използваше, за да си бърше благословеното лице. Когато кърпата се омърси, я слагаше в огъня. Мръсотията по кърпата изгаряше, но кърпата не, тя ставаше чиста.“

15. В битката при Ухуд едното око на Ебў Катāде (*радияллāху анх*) падна върху бузата му. Донесоха го на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). Той (*салляллāху алейхи ве селлем*) го сложи с благословената си ръка на мястото му и каза: **„О, Господарю! Стори окото му красиво!“** Това око започна да вижда по-хубаво от другото. По време на управлението на Хазрети Омер бин Абдул’азиз, един от внуците на Ебў Катāде (*радияллāху анх*), отиде при него. „Кой си ти?“ го попита халифът. Мъжът с едно двустийшие му съобщи, че е внук на човека, чието око Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) поставил с благословените си ръце на мястото му. Чувайки това двустийшие, халифът го възнагради богато.

16. Един ден Расўл (*алейхисселām*) се отби в дома на дъщеря си Хазрети Фāтима и я попита за състоянието им. Майка ни Фāтима (*радияллāху анхā*) отвърна: „О, тате! От три дни с децата не сме яли и пили нищо. Моето състояние не е толкова важно, но състоянието на Хасан и Хусейн ме тревожи много.“

Тогава Султанът на световите ѝ каза: **„О, Фāтима! Скъпа дъще! Ти си гладна от три дни, но аз съм гладен от четири.“**, но това, че благословените му внуци бяха гладни, много го натъжи.

Хазрети Али излезе да си търси някаква работа и да препечели нещо, с което да нахрани благословените си деца. Когато излезе извън Медйна, край един кладенец видя един селянин, който се опитваше да напои камилите си. Приближавайки се към него, каза: „О, арабино! Имаш ли нужда от някой, който да ти напои камилите срещу възнаграждение.“ Селянинът отвърна: „Да, имам. И аз такъв човек търсих. Ако искаш, ела да ги напоиш. За всяко изтеглено ведро ще ти дам три фурми.“ Хазрети Али се съгласи и започна да вади вода от кладенеца. Когато изкарваше деветото ведро, въжето се скъса и ведрото падна в кладенеца. Селянинът като видя това, стана гневен от мястото си и удари по лицето Хазрети Али. След това му даде двадесет и четири фурми за изкараните осем ведра. Това разстрои твърде много Хазрети Али. Той протегна ръце към дъното на кладенеца, извади ведрото, сложи го до кладенеца и си отиде.

Селянинът бе зашеметен. Как ли ръката на този човек бе достигнала до дъното на толкова дълбок кладенец?! Или пък този човек принадлежеше към предизвестената религия?“ Обзет от тези мисли, селянинът си каза: „Неговият Пейгамбер е истински. Повярвах в него.“ и се разкай за грозната си постъпка. „Ръцете, вдигнати срещу такъв човек, трябва да бъдат отрязани, костите счупени.“ каза си той и взимайки меч в едната си ръка, го стовари върху китката на другата. И постигна желанието си.

Болката бе голяма, но вече се чувстваше спокоен. Взимайки отрязаната си ръка, отиде в джамията на Пейгамбера ни (Месджид-и Небї). Попита сподвижниците за Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). Казаха

му, че е при дъщеря си. Узна къде се намира дома на Хазрети Фатима и отиде там.

В това време Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе сложил двамата си внука върху колената си и ги хранеше с донесените фурми.

Селянинът, като се замисляше каква голяма грешка е направил, се разстроиваше съвсем много и сълзите се стичаха по бузите му. В такова състояние стигна до къщата на Хазрети Фатима и почука на вратата. Излезе Султанът на вселената, излъчващ светлина като слънце. Селянинът, още щом го видя, започна да го моли: „Разкайвам се за стореното, простете ми, о, Расулаллах! Аз повярвах. Вие сте пратеник на Аллāху теālй.“ Любимият ни Пейгамбер го попита: **„Защо отрязва ръката си?“** Селянинът отговори: „Срамувах се да нося тази ръка, която е ударила по благословеното лице повярвал във вас. Нека душата ми бъде жертвана за вас, о, Пратенико на Аллах.“

Океанът на милостта Мухаммед (*алейхисселām*) взе от ръката му отрязаната ръка и изричайки: **„Бисмиллāхиррахмāниррахīm“** я прилепи към кървящата му китка. Ръката, с позволението на Всевишния Аллах, си възвърна стария вид. Това бе едно от чудесата на любимия ни Пейгамбер. Всевишният Аллах за всичко има сила. Той е Всесилен, Всемогъщ.

ЕХЛ-И БЕЙТ

Благословените му съпруги

Пратеникът на Аллāху теālй (*салляллāху алейхи ве селлем*), след смъртта на благословената си съпруга Хадйдже (*радияллāху анхā*), се ожени за дъщерята на Хазрети Ебӯ Бекр – майка ни Айше (*радияллāху анхā*). Тогава бе на петдесет и пет години. Всевишният Аллах му повели да я вземе за жена. Живяха заедно осем години до смъртта на любимия ни Пейгамбер.

Останалите му женитби бяха по религиозни и политически причини или от милост и съчувствие. Всички тези жени бяха вдовици, а повечето от тях бяха на преклонна възраст. Пример за това е **женитбата на Пратеника на Аллāху теālй** (*салляллāху алейхи ве селлем*) с майка ни Умм-и Хайбе (*радияллāху анхā*).

Когато мъченията на неверниците от Мекка станаха непосилни, част от мюсюлманите се преселиха в Абисиния. Владетелят на Абисиния бе християнин. Задавайки различни въпроси на мюсюлманите, остана възхитен от техните задоволителни отговори и прие исляма. Отнасяше се много добре с тях и им помагаше много. Сред преселилите се в Абисиния бе и Убейдуллах бин Джахш – синът на лелята на Расулаллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), и неговата съпруга Умм-и Хайбе (*радияллāху анхā*). Убейдуллах ибн Джахш, подведен от свещеници, с надеждата да стане богат, измени на своята религия.³⁴³ В същото време принуждаваше и жена си Умм-и Хайбе (*радияллāху анхā*) да се отвърне от исляма и да стане богата. Тя му каза, че е съгласна на бедност и на смърт, но ще си остане вярна на религията на Мухаммед (*алейхисселām*), и той се раз-

³⁴³ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 223; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, III, 89

веде с нея. Очакваше тя да умре в бедност и нищета, но в много кратък период от време почина самият той. Умм-и Хайбе (*радияллāху анхā*) бе дъщеря на тогавашния вожд на курайшитите Ебӯ Суфян. По това време любимият ни Пейгамбер водеше много тежки битки с курайшитите, а Ебӯ Суфян се сражаваше с всички сили за унищожаването на исляма.

Султанът на вселената чу за крепката вяра на Умм-и Хайбе (*радияллāху анхā*) и за много тежкото ѝ състояние, и написа писмо до негуса със следното искане: **„Ще се ожена за намиращата се там Умм-и Хайбе. Извърши бракосъчетанието и я изпрати тук.“** Негусът, който вече бе приел исляма, се отнесе с голямо уважение към писмото на Расӯл (*алейхисселām*). Покани всички мюсюлмани, намиращи се в страната му, и даде угощение. В седмата година от Хиджра извърши бракосъчетанието и я дари с подаръци. По този начин Умм-и Хайбе (*радияллāху анхā*) бе възнаградена за вярата си и тя стана богата. Благодарение на нейния брак, намиращите се в Абисиния (Етиопия) мюсюлмани, се почувстваха по-спокойни. Поради това, че жените в Дженнета ще бъдат до мъжете си, тя бе известена с най-високата степен на Дженнета. Всички земни наслади и блага остават незначителни пред тази вест.

Този брак стана един от мотивите, подготвящи Ебӯ Суфян за приемането му след време на исляма. Този брак показва мъдростта, милосърдието и състраданието на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*).³⁴⁴

Вторият пример е **женитбата му с Хафса** (*радияллāху анхā*).

Дъщерята на Хазрети Омер – Хафса (*радияллāху анхā*) остана вдовица. В третата година от Хиджра Хазрети Омер каза на Хазрети Ебӯ Бекр, след това и на Хазрети Осмāн: „Би ли взел дъщеря ми за жена?“ И двамата казаха, че ще си помислят.

Един ден любимият ни Пейгамбер, в присъствието на тримата и на някои други сподвижници, попита Хазрети Омер: **„О, Омер! Виждам те разгревожен. Каква е причината?“** Както с просто око се вижда цветът на поставено в шише мастило, така и Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) с един поглед разбираше мислите на хората и ако сметнеше за необходимо, питаше. Хазрети Омер отговори: „О, Расӯляллах! Предложих дъщеря си на Ебӯ Бекр и Осмāн, но не я взеха.“ Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) не искаше да натъжи тримата си любими сподвижници и за да ги зарадва каза: **„О, Омер! Не искаш ли да дадеш дъщеря си на по-добър от Ебӯ Бекр и Осмāн?“** Хазрети Омер се учуди много, защото знаеше, че няма по-добри от тях, но отговори: „Искам, о, Пратенико на Аллах!“ Тогава Султанът на вселената му каза: **„О, Омер, дай я на мен!“** По такъв начин Хазрети Хафса стана майка и на Ебӯ Бекр, и на Осмāн (*радияллāху анхум*), и на всички мюсюлмани, а всички те станаха нейни слуги. Ебӯ Бекр, Осмāн и Омер (*радияллāху анхум*) се сближиха още повече и любовта между тях стана още по-силна.³⁴⁵

Третият пример е **женитбата му с Джувейрийе** (*радияллāху анхā*). В петата или шестата година от Хиджра сред стотиците пленници от племето Бенй Мусталик бе и Джувейрийе, дъщерята на вожда на племето Хāрис. Пратеникът

³⁴⁴ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 607; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 258; Хузāй, *ет-Тахрйч*, 184

³⁴⁵ Ибн Исхāk, *ес-Сйре*, 237; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 83; Ибн Кесйр, *ел-Бидāйе*, V, 294; Хейсемй, *Меджмау'з-Зевāид*, IV, 320

на Аллāху теāлā (саллаллāху алейхи ве селлем) я купи и я освободи, и когато я взе за жена, сподвижниците от уважение към нея, освободиха всичките си пленници с думите: “Срам ни е да използваме като наложници и прислужници другарите и роднините на майка ни, на жената на Расūлюллах.” Благодарение на този брак бяха освободени стотици пленници. Джувейрийе (радияллāху анхā) винаги го разказваше и се хвалеше с това. Хазрети Āише казва: „Не съм видяла по-благодетелна жена от нея, която да носи такъв берекет.“³⁴⁶

Останалите съпруги на Пратеника на Аллах

Хазрети Āише. Втората жена на любимия ни Пейгамбер и дъщеря на Хазрети Ебū Бекр Сиддйк. Майка ни Āише (радияллāху анхā) бе много умна, учена, целомъдрена и праведна. Отличаваше се с отлична памет и затова сподвижниците научаваха много неща, чрез допитване до нея. Тя бе възхвалена с айет в Свещения Корāн от Всевишния Аллах. Поради несъвпадението на иджитихāда ѝ с това на Хазрети Али, взе участие заедно със сподвижниците в случката (битката) Джемел срещу Хазрети Али. Когато Али (радияллāху анх) падна шехйд тя много страда за това. Мъката ѝ бе голяма. Хурўфиите* наговориха много клевети по неин адрес, казваха че не обича Хазрети Али, но благословеният хадйс: „**Да се обича Али е от вярата.**“ е предаден от нея и по този начин тя показва своята обич и необходимостта от обичта към него. Хазрети Āише се роди осем години преди Хиджра и почина през 57 година от Хиджра в Медйна, на шестдесет и пет години.

Севде бинти Зем’а (радияллāху анхā). Третата жена на Расūлюллах (саллаллāху алейхи ве селлем). Заедно със съпруга си прие исляма и се пресели в Абисиния. След завръщането им в Мекка съпругът ѝ почина. Любимият ни Пейгамбер първо се ожени за Хазрети Āише (радияллāху анхā), след това за Севде (радияллāху анхā). Тя бе приета в дома му в Мекка, а Āише (радияллāху анхā) в Медйна. Майка ни Хазрети Севде бе много състрадателна и целомъдрена жена. Почина по време на управлението на Хазрети Омер.³⁴⁷

Зейнеб бинти Хузейме (радияллāху анхā). Бе жена на сина на Умейме (лелята на любимия ни Пейгамбер) – Абдуллах бин Джахш (радияллāху анх), който падна шехйд в битката при Ухуд. Почина осем месеца след като се омъжи за Расūлюллах (саллаллāху алейхи ве селлем). Бе много праведна и даваше много милостиня.³⁴⁸

Умму Селеме (радияллāху анхā). Името ѝ бе Хинд. Заедно с мъжа си Ебū Селеме (радияллāху анх) бе сред първите преселили се в Хабаша. Ебū Селеме бе брат на Убейдуллах бин Джахш, които бяха синове на лелята на Расūлюллах (саллаллāху алейхи ве селлем) – Берра. Хазрети Ебū Селеме почина през четвърта година от Хиджра в Медйна от рана, получена в битката при Ухуд. Умму Селеме (радияллāху анхā) не прие желанието за женитба на Хазрети Ебū Бекр и Хазрети Омер. Бе удостоена с честта да бъде жена на Султана на вселе-

³⁴⁶ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 277; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, I, 294; Ибн Хабйб, *ел-Мухаббер*, 90

³⁴⁷ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 238; Ибн Хабйб, *ел-Мухаббер*, 79

³⁴⁸ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 115

ната. Почина през 59 година от Хиджра, на осемдесет и четири години. Бе последната починала съпруга на Пейгамбера ни (*алейхиссалѣту весселѣм*).³⁴⁹

Зейнеб бинти Джахш (*радияллѣху анхѣ*). Бе дъщеря на лелята на Расулѹллах и сестра на Абдуллах бин Джахш. Баща ѝ се казваше Берра, но заради това, че не прие исляма бе наречен Джахш. Зейнеб (*радияллѣху анхѣ*) бе сред първите, приели исляма. Първо Пратеникът на Аллѣху теѣлѣ (*салляллѣху алейхи ве селлем*) я бракосъчета за осиновения си син Зейд бин Хѣрисе (*радияллѣху анх*), но през третата година от Хиджра се разведоха. Султанът на световете поиска да я вземе за жена. Хазрети Зейнеб, като чу за това, от радост изпълни два рекѣята намѣз и отправи следната ду'ѣ: „О, Аллах мой! Твоят Пратеник ме иска за жена. Ако си отредил да бѣда удостоена с честта да стана негова жена, Ти ме дай на него.“ Нейната ду'ѣ бе приета, бе низпослан 37-ия ѣйет от сѹра „Ахзѣб“, меѣл: **„Когато Зейд се раздели с тази жена, Ние те оженихме за нея.“** Този брак бе сключен пряко от Всевишния Аллах, отделно бракосъчетание от страна на Пратеника на Аллѣху теѣлѣ (*салляллѣху алейхи ве селлем*) не бе извършено. Зейнеб (*радияллѣху анхѣ*) се хвалеше винаги с това и казваше: „Всяка жена бива омѣжвана от страна на баща си, а мен ме бракосъчета Всевишният Аллах.“ По това време бе на тридесет и осем години. Почина през двадесетата година от Хиджра, на петдесет и три години.³⁵⁰ Много обичаше да раздава милостиня. Бе много сръчна в ръководието. Това, което изработваше и всичко, което достигаше до нея, раздаваше на роднини и бедни. Дори, когато халиф Омер (*радияллѣху анх*) даваше по дванадесет хиляди дирхема на всяка една от съпругите на любимия ни Пейгамбер, тя, получавайки своята част, веднага я раздаваше. Тя е първата от съпругите на Султана на вселената, която почина след неговата смърт. Хазрети Аише (*радияллѣху анхѣ*) я възхваляваше много. Благословеният хадѣс: **„От съпругите ми, първа ще ме последва най-щедрата.“**³⁵¹ съобщи, че първа тя ще почине, защото тя раздаваше най-много милостиня. (Френският поет-клеветник Волтер написал пиеса, пълна с измислици и клевети относно брака на Пратеника на Аллѣху теѣлѣ със Зейнеб (*радияллѣху анхѣ*). Тази грозна пиеса се харесала на най-големия му враг папата, който го бил отлъчил от църквата и му пратил похвално писмо. Когато халифът на мюсюлманите султѣн Адбулхамѣд Хѣн II чул, че пиесата ще се постави на сцена, давайки ултиматум на Франция и Англия, веднага предотвратил тази низост.)

Сафийе (*радияллѣху анхѣ*). Бе дъщеря на Хуйей бин Ахтаб, вожда на юдеите от Хайбер. В Хайбер бе сгодена за един юдей, но се омѣжи за много богатия Кенѣне бин Хакѣк. При завладяването на Хайбер през седмата година от Хиджра, Сафийе (Сафийѣе) бе пленена. Пратеникът на Аллѣху теѣлѣ (*салляллѣху алейхи ве селлем*) я освободи, тя прие исляма и бе удостоена с честта да стане негова съпруга. Почина в Медѣна през 50 година от Хиджра.³⁵²

³⁴⁹ Ибн Саад, *ет-Табакѣт*, VIII, 96; Ибн Хабѣб, ел-Мухаббер, 85

³⁵⁰ Хѣким, *ел-Мустедрек*, IV, 24

³⁵¹ Бухѣрѣй, „Зекѣт“, 10; Муслим, „Фезѣилу'с-Сахѣбе“, 101; Ибн Саад, *ет-Табакѣт*, VIII, 108

³⁵² Ибн Саад, *ет-Табакѣт*, VIII, 129; Ибн Хабѣб, ел-Мухаббер, 91

Меймуне (*радияллāху анхā*). Името ѝ бе Берра, но любимият ни Пейгамбер я нарече Меймуне. Съпругът на Меймуне почина по време на поклонението умра, което бе извършено след завземането на Хайбер. След това тя бе удостоена с честта да стане съпруга на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*). През 53 година от Хиджра се разболя в Мекка. Помоли да я изведат от Мекка, защото Расуллоллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) ѝ съобщи, че ще умре извън Мекка. Изведоха я и тя умря на мястото, където се бе състояла сватбата ѝ със Султана на вселената.³⁵³

Мāрийе (*радияллāху анхā*). Бе наложница на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*), прие исляма и бе удостоена с честта да бъде неговa съпруга. Мāрийе бе подарена на Мухаммед (*aleyхисселām*) от Мукавкис и затова потеклото ѝ не се знае. Родил му син – Ибрāхим. Бе много тиха, спокойна. Почина през 637 г. (16 г. от Хиджра), в последните години от управлението на халиф Омер. Погребана е в гробището Бакй'.³⁵⁴

Райхāне (*радияллāху анхā*). Бе наложница на любимия ни Пейгамбер, прие исляма. Бе от юдеите от племето Бенй Курайзā. Не е известно точно кога е родена. Почина преди Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) през 631 г. (10 г. от Хиджра) в Медйна. Погребана е в гробището Бакй'.³⁵⁵

В един от благословените хадиси се казва: „**Всичките ми бракове и омъжването на дъщерите ми бяха с позволението на Всевишния Аллах, донесено от Джебрāил** (*aleyхисселām*).“

Една от основните причини за многоженството на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе оповестяването на ислямската религия. Преди да бъде низпослано знаменieto, засягащо покриването на жените, те отиваха при любимия ни Пейгамбер и му задаваха въпроси. Когато отиваше в къщата на някого, идваха и те, сядаха и го слушаха. След като бе низпослано знаменieto, засягащо покриването на жените и бе забранено на жените да сядат и разговарят с мъжете, спря да ги приема и им заповяда да получат отговори на въпросите си чрез допитване до благословената му съпруга Хазрети Аише. Но въпросите бяха толкова много, че тя не успяваше да отговори на всички. За да улесни това нейно важно дело и за да облекчи бремето ѝ, сключи толкова бракове, колкото бяха необходими за предаването на тези фини познания, отнасящи се до жените. Ако имаше една единствена жена, нямаше да е възможно тя да отговаря на техните въпроси. Расуллоллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) прие товара на многоженството върху плещите си с цел оповестяване на религията на Всевишния Аллах.

Деца та му

Любимият ни Пейгамбер имаше седем деца: три момчета и четири момичета. Всички, с изключение на Хазрети Фāтима, починаха преди него. Родът на Султана на вселената продължи чрез нея. Потомците на Хазрети Хусейн се наричат сеййид, а на Хазрети Хасан – шериф. Уважението към техните потомци

³⁵³ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 140

³⁵⁴ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 216

³⁵⁵ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 130

е уважение към Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). Това уважение и тази любов към тях ще помогнат на вярващите да отдадат последния си дъх с вяра.

Кāсим. Най-големият син на Мухаммед (*алейхисселām*), затова Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе наричан Ебӯ Кāсим (баща на Кāсим). Родил се в Мекка преди Аллāху теāлā да удостои Мухаммед (*салляллāху алейхи ве селлем*) с пророческата мисия. Неговата майка е Хадйдж (*радияллāху анхā*). Почина на седемнадесет месечна възраст.³⁵⁶

Зейнеб. Най-голямата дъщеря на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Родил се, когато Мухаммед (*алейхисселām*) бе на тридесет години. Омъжил се за Ебӯ Āс бин Рабй, син на сестрата на майка на Хазрети Хадйдж.³⁵⁷ В началото той не приел ислям. В битката при Бедр бил пленен, но след това, при условие да изпрати съпругата си в Медйна, бил освободен. Изпратил я заедно с брат си, но неверниците я върнали обратно. Тогава Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) изпратил в Мекка Хазрети Зейд ибн Хāрисе, който успя да я отведе в Медйна. След случката в Худейбийе Ебӯ Āс приел ислям и Хазрети Зейнеб му била дадена отново. Почина през осма година от Хиджра, на тридесет и една години. Имал две деца – Али и Умāме. При завладяването на Мекка синът ѝ Али бил върху камилата на Султана на вселената, седнел зад него. Дъщеря ѝ Умāме впоследствие станала жена на Хазрети Али.³⁵⁸

Рукаййе. Втората дъщеря на Пратеника на Аллāху теāлā. Родил се, когато Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) бил на тридесет и три години. Била много красива. Сгодена била за Утбе, сина на Ебӯ Лехеб. След като била низпослана сӯра „Теббет“, Утбе се развел с нея преди сватбата. Всевишният Аллах я отредил за жена на Хазрети Осмāн. Два пъти заедно се преселили в Хабаша. Преди битката при Бедр, когато била на двадесет и две години, се разболяла. На Хазрети Осмāн била заповядано да не участва в битката, а да остане да се грижи за жена си. Била погребана в деня, в който новината за победата достигнала до Медйна.³⁵⁹

Умму Гулсум. Третата дъщеря на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Тя била сгодена за другия син на Ебӯ Лехеб – Утейбе, но след като била низпослана сӯра „Теббет“ той се развел с нея и наговорил обидни думи на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*), а той го прокле, казвайки: „О, Господарю! Изпрати ми един от Твоите зверове!“ По пътя за Шам Утейбе бил разкъсан от един лъв. След смъртта на Рукаййе (*радияллāху анхā*), Всевишният Аллах отредил и Умму Гулсум (*радияллāху анхā*) за жена на Хазрети Осмāн. Почина през деветата година от Хиджра. Любимият ни Пейгамбер извършил погребалната молитва дженāзе и заставайки до гроба ѝ, плакал за нея.³⁶⁰

³⁵⁶ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 16

³⁵⁷ Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 229; Абдурреззāk, *ел-Мусаннеф*, VII, 171; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 31

³⁵⁸ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 31

³⁵⁹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 36

³⁶⁰ Ибн Асāкир, *Тārīху Димашик*, XXXIX, 37

Фāтима. Най-малката дъщеря на Расūлюллах. Бе жена на Хазрети Али и тъща на Хазрети Омер. Когато се омъжи бе на петнадесет години³⁶¹, а Али (*радияллāху анх*) бе на двадесет и една. Майка ни Фāтима бе много красива, кожата ѝ бе бяла. Родила се в Мекка, тринадесет години преди Хиджра. Почина през единадесета година от Хиджра, на двадесет и четири години. Имаше три-ма сина – Хасан, Хусейн и Мухсйн и две дъщери – Умму Гулсум и Зейнеб (*радияллāху теāлā анхум еджмайн*).³⁶² Родът на Султана на вселената продължи чрез Фāтима. Зейнеб се омъжи за Абдуллах бин Джа'фер Таййар и му роди две деца – Али и Умму Гулсум. Те се наричат **Шерйф-и Джа'ферй**.

Абдуллах (Таййиб или Тāхир). Последното дете на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) от майка ни Хазрети Хадйдже. Роден след като на Расūлюллах бе съобщено пророчеството и почина като кърмаче. След неговата смърт неверникът Āс бин Вāил започна да обижда любимия ни Пейгамбер, казвайки: „Мухаммед е ебтер“, т.е. родът му прекъсна. Всевишният Аллах отговори на този неверник със сūра „Кевсер“.³⁶³

Ибрāхим. Третият от синовете на любимия ни Пейгамбер (*алейхиссалāту весселām*) и последното от всичките му деца. Син е на Мāрийе, която бе подарена на Пророка от Мукавкис, управителя на Египет. Роден през осма година от Хиджра и почина на година и половина. По време на болестта му Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) го взимаше на ръце и от благословените му очи се стичаха сълзи. Когато почина имаше слънчево затъмнение и казаха, че причината за това явление е неговата смърт. Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*), когато чу това, каза: „Слънцето и луната са две създания на Всевишния Аллах, показващи Неговото съществуване и единство. Тяхното затъмнение не се случва нито заради смъртта, нито заради живота на някого. Като видите тези явления сещайте се за Аллāху теāлā.“ Когато Ибрāхим почина каза: „О, Ибрāхим! Смъртта ти много ни натъжи. Очите ни плачат, сърцето ни боли, но не можем да кажем нищо, което да огорчи Всевишния Аллах.“³⁶⁴

Семейството му

Членовете на семейството на любимия ни Пейгамбер се наричат **Ехл-и бейт**. Това са благословените му съпруги, дъщеря му Хазрети Фāтима и Хазрети Али, Хасан и Хусейн (*радияллāху анхум*), и техните деца, а също така и благородният род Хāшим, към който принадлежи.

Всевишният Аллах в Свещения Корāн казва, меāл: „Аллāху теāлā иска да отмahне от вас всякакви недостатъци и нечистотии, и иска напълно да ви пречисти.“ (сūра Ахзāб: 33)

Сподвижниците попитаха: „О, Пратенико на Аллах! Кои са Ехл-и бейт?“ В това време пристигна имām Али (Хазрети Али). Пратеникът на Аллāху теāлā го

³⁶¹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 22

³⁶² Ибн Исхāк, *ес-Сйре*, 231; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 26; Ибн Кесйр, *ел-Бидāйе*, V, 293

³⁶³ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 16

³⁶⁴ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, VIII, 212-215

взе под благословеното си наметало. След това дойде Хазрети Фāтима, след нея Хасан и Хусейн (*радияллāху анхум*). Взимайки и тях под наметалото си, каза: „Ето това са членовете на моето семейство.“³⁶⁵

Любовта към членовете на семейството на Султана на вселената помага на хората да предадат душите си като вярващи и да се спасят. Вярващите са длъжни (фарз е) да ги обичат и да ги почитат. Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: „Моят Ехл-и бейт е като кораба на Нūх (*алейхисселām*). Които ги последват, ще се спасят, останалите ще бъдат погубени.“³⁶⁶

Толкова много са достойнствата и съвършенствата на хората от дома на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), че е невъзможно да се изброят. Езикът е безсилен да опише техните благородни качества и да ги възхвали. Тяхната възвишеност, тяхното величие може да се разбере само чрез знаменията (свещените āйети).

Имām Шāфий съобщава това по най-хубав начин, казвайки: „О, Ехл-и бейт-и Расул! Всевишният Аллах в Свещения Корāн повелява да ви обичаме. Това, че не се приема молитвата намāз на онези, които не са отправили ду'ā за вас по време на намāз, показва вашето благородство и величие. Вашето достойнство е толкова голямо, че Всевишният Аллах ви приветства в Свещения Корāн.“

Хазрети Енес казва: „Попитаха Пратеника на Аллāху теāля: „Кого най-много обичате от Ехл-и бейт?“ Отговори им: „Хасан и Хусейн.“³⁶⁷

Ебū Хурайра (*радияллāху анх*) казва: „Бях при Пратеника на Аллāху теāля. Дойде Хасан. Каза: „О, Господарю! Аз го обичам и Ти Го обичай. Обичай и тези, които го обичат.“ Друг път пък каза: „Хасан и Хусейн са моите благовоения на земята.“

Любимият ни Пейгамбер казва: „След мен ви оставям две неща. Ако се придържате към тях, няма да се отклоните от правия път. Първото е по-голямо от второто. Първото е Книгата на Аллāху теāля – Свещения Корāн – здраво въже, простиращо се от земята до небето. Второто нещо са членовете на моето семейство (Ехл-и бейт). Тези две неща са взаимосвързани. Който не ги следва, ще се отдели от моя път.“³⁶⁸

Веднъж Хасан и Хусейн (*радияллāху анхум*) се разболяха. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза на Хазрети Али и Хазрети Фāтима да дадат някакъв обет за тях. Хазрети Али и майка ни Хазрети Фāтима, и наложницата им Фидда се обрекоха да говеят три дни. Двете благоухания на Дженнета оздравяха, обаче в къщата им нямаше нищо за ядене. Хазрети Али взе на заем от един юдей три крини ечемик и тримата изразиха намерение да говеят. Хазрети Фāтима смля едната крина от ечемика и опече пет питки (заедно с децата бяха пет души). Когато настъпи времето за разговяване майка ни Хазрети Фāтима сложи по една питка пред всеки, но в този момент дойде един беден, нуждаещ се човек и каза: „О, хора на дома на Пратеника на Аллāху теāля! Аз съм един беден мюсюлманин. Всевишният Аллах да ви възнагради с богатата на Дженне-

³⁶⁵ Хāким, *ел-Мустедрек*, II, 451

³⁶⁶ Хāким, *ел-Мустедрек*, II, 373

³⁶⁷ Ибн Асāкир, *Тārīху Димашик*, XI, 153

³⁶⁸ Тирмизий, „Менāкиб“, 32; Ибн Ебй Шейбе, *ел-Мусаннеф*, VI, 309

та, дайте ми нещо за ядене!“ Дадоха му питките си, а самите те разговяха с вода. На другия ден пак възнамериха да говеят. Слугинята смля още една крина ечемик и опече отново пет питки. Когато се приготвиха за разговяването (иф-тара), дойде едно сираче. И петимата дадоха питките си и зарадваха сирачето. Самите те разговяха с вода. На другия ден пак възнамериха да говеят. От последната крина ечемик опекоха отново пет питки и ги поставиха пред себе си. Когато настъпи времето за разговяване, дойде един пленник и каза: „Гладен съм от три дни. Завързаха ме и не ми дадоха да ям нищо. В името на Аллāху теāлā, съжалете ме!“ И петимата му дадоха питките си и отново разговяха с вода. Тогава бяха низпослани следните āйети, меāл:

„Те изпълниха обета. Страхуват се от Деня (на Къямет), злото на който се разпростира навсякъде. И (за да спечелят задоволството на Аллāху теāлā) дадоха храна – въпреки че (и те имат нужда от нея) и те я искат – на бедни, сираци и пленници, и казаха: „Храним ви в името на Аллāху теāлā. Не искаме от вас нито отплата, нито признателност.“ Затова Дженāб-и Хак (Аллāху теāлā) им даде да пият от чиста напитка.“ (сūra: 7-9, 21)

От Ебӯ Хурайра (*радияллāху анх*) се предава, че Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: „Добрите сред вас са онези, които след мен правят добро на членовете на моето семейство.“

От Хазрети Али се предава, че Пейгамберът ни (*aleyхиссалāту весселām*) е казал: „В Деня Къямет ще се застъпя за онези, които правят добро на членовете на моето семейство (Ехл-и бейт).“, „От Моста Сърāt, без да им се подхлъзнат краката, ще минат онези, които обичат много членовете на моето семейство (Ехл-и бейт) и моите сподвижници (Есхāб).“

В един хадīs, сведен от имām Раббāнī, се казва: „Който обича Али, несъмнено ще е обичал мен. Който се отнася враждебно към него, несъмнено ще се е отнесъл враждебно към мен. Който го огорчи, несъмнено ще е огорчил мен. Който огорчи мен, несъмнено ще е огорчил Всевишния Аллах.“

Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: „Всевишният Аллах ми повели да обичам четирима и ми съобщи, че и Самият Той ги обича.“ Когато го попитаха: „Бихте ли ни казали кои са те?“, отвърна: „Али е от тях, Али е от тях, Али е от тях, Ебӯ Зерр, Микдād и Селмāн.“

В един от благословените хадīsи се казва: „За оскърбилите ме заради семейството ми, ще има сурово наказание.“

В друг благословен хадīs се казва: „Фāтима е част от мен. Който огорчи нея, ще огорчи и мен.“

Ебӯ Хурайра (*радияллāху анх*) казва: „Пратеникът на Аллāху теāлā каза на Али: „Фāтима ми е по-любима от теб, но ти си ми по-ценен от нея.“

В друг благословен хадīs се казва: „Затова, че съм ви донесъл ислямската религия, не искам нищо в замяна. Искam само да обичате членовете на моето семейство (Ехл-и бейт).“³⁶⁹

Ислямските учени съобщават, че за да предаде един човек душата си като явяващ, е нужно да обича членовете на семейството на любимия ни Пейгамбер

³⁶⁹ Хейсемй, *Меджмау'з-Зевāид*, IX, 100; Ибн Асāкир, *Тāрйху Димашк*, XXXXII, 125

(*салляллāху алейхи ве селлем*), защото в тях се съдържат частици от него. Всеки мюсюлманин е длъжен да ги цени и да ги уважава.

Великият ислямски учен имām Раббāнī (*рахметуллāху алейх*) казва: „Баща ми беше голям учен във всички науки. Винаги ни съветваше и ни насърчаваше да обичаме членовете на семейството на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*). Казваше: „Тази любов ще помогне на човека да отдаде последния си дъх с вяра.“ В последните му мигове бях до него. Когато съзнанието му отслабна, му напомних тези съвети и го попитах как му действа тази любов. Дори и в това състояние успя да ми каже: „Плувам в океана на любовта на Ехл-и бейт.“ Веднага прославих Всевишния Аллах.“ Любовта към членовете на семейството на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) е капиталът на Ехл-и суннет. Този капитал ще донесе всички печалби за Āхирета.

Ехл-и бейт се разделя на три групи. Към първата група спадат роднините на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*), например лелите му. Към втората – благословените му жени. Към третата – слугините, вършещи къщната работа. Вършещите работата извън дома, четящият призова за намāз (езāн) Билял, и Селмāн, и Сухейб (*радияллāху анхум*) също се хранеха в дома на любимия ни Пейгамбер.

Хазрети Фāтима и нейните потомци до Къямета се отнасят към Ехл-и бейт. Трябва да се обичат, дори да са непокорни. Да се уважават, да им се окаже морална и материална помощ. Тази любов ще помогне на мюсюлманина да предаде душата си като вярващ. (В сирийския град Хама имаше съдилище за сеййидите и децата, родени от този благословен род се регистрираха в присъствието на двама свидетели, но впоследствие то бе премахнато от верния приятел на англичаните Мустафā Решīд Паша.)

Сподвижниците на Пратеника на Аллāху теāлā

Това са другарите на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). Всеки един мюсюлманин – мъж или жена, дете или възрастен – който е видял, дори и само за малко, поне веднъж Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*), всеки незрящ човек, който е разговарял веднъж с него и е умрял като вярващ се нарича „сāхиб“ или „сахāбī“. Тяхното множество се нарича „ес-хāб“ или „сахāбе“ или „сахб“.

Човек, който е неверник, когато вижда Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), но след смъртта му приема исляма, или, който го вижда като мюсюлманин, но впоследствие се отвърща от исляма, не може да бъде сподвижник. Но онзи, който го вижда като мюсюлманин, след това се отвърща от религията и след смъртта му отново приема исляма също става сподвижник. Тъй като любимият ни Пейгамбер е пратеник и на джиновете, то и джиновете могат да бъдат сподвижници.

Сподвижниците са най-големите авторитети по религиозните въпроси, защото научиха Свещения Корāн от самия Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) и предадоха тези свои знания на хората след тях. Онова, което се знае за делата и думите на Султана на вселената, се опира на предаденото от тях. Те станаха свидетели на предадените от тях знания.

А предаденото от тях съставя основата на благословените хадйси. Единодушието на ислямските учени (иджмā*) бе най-съвършено и пълно в епохата на сподвижниците. Всеки един от сподвижниците е учен муджтехид, всяка тяхна дума е доказателство в исляма. Те превъзхождат муджтехидите след тях.

Ислямските учени са разделили сподвижниците на три групи по отношение на тяхната високопоставеност:

1. Мухāджири: Това са преселилите се от Мекка и от други места в Медйна, преди превземането на Мекка. Те оставиха своето имущество, близките си и родината си заради исляма. Някои от тях дойдоха като мюсюлмани, а други приеха исляма, пристигайки в Медйна и заставайки пред Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). Един от тях бе Амр бин Āс (*радияллāху анх*).

2. Енсāри: Това са мюсюлманите от Медйна или от околностите му, а също така и от двете племена Евс и Хазрадж. Те дадоха дума, че ще помагат по всякакъв начин на Султана на световите и преселилите се от Медйна мюсюлмани, че ще жертват живота си и богатството си за разпространението на религията, и удържаха на думата си.

3. Други сподвижници: Приелите исляма по време на превземането на Мекка и след това. Те не могат да се нарекат мухāджири и енсāри, а само сподвижници.

Най-високопоставените сред сподвижниците са четиримата халйфи на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) – **Хазрети Ебў Бекр, Хазрети Омер, Хазрети Осмāн и Хазрети Али**. След тях са останалите шест души от десетимата благовестени с Дженнета приживе – Талха, Зубейр бин Аввām, Абдуррахмāн бин Авф, Саад бин Ебў Ваккās, Са'йд бин Зейд, Ебў Убейде бин Джеррāх (*радияллāху анхум*), също така и внуците на любимия ни Пейгамбер – Хасан и Хусейн (*радияллāху анхум*). След тях са първите четиридесет души, приели исляма. След тях – треста и тринадесетте сподвижници, участвали в битката при Бедр. След тях – седемстотинте храбреци от битката при Ухуд. След тях – хиляда и четиристотинте сподвижника, дали клетва под дървото през шестата година от Хиджра, наречена „**Клетвата под дървото**“.³⁷⁰

Броят на сподвижниците по време на превземането на Мекка бе около десет хиляди, по време на похода към Тебўк – седемдесет хиляди, по време на прощалния хадж – деветдесет хиляди, по времето на смъртта на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) – повече от сто двадесет и четири хиляди. Има и други предания по въпроса за броя на сподвижниците.

Последните починали сподвижници са следните: Абдуллах бин Евфā – почина в Кўфа през 705 г. (86 г. от Хиджра), Абдуллах бин Йеср – почина в Шам през 706 г. (88 г. от Хиджра), Сехл бин Саад – почина в Медйна на сто годишна възраст през 709 г. (91 г. от Хиджра), Енес бин Мāлик – почина в Басра през 711 г. (93 г. от Хиджра), Ебў Туфейл Āмир бин Вāсиле – почина в Мекка през 718 г. (100 г. от Хиджра).

³⁷⁰ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 59; II, 101, 120; Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 315; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, I, 279; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 97

Сподвижниците останаха верни на дадената дума и след смъртта на любимия ни Пейгамбер. По време на управлението на четиримата халифи те, напускат родните си места, се разпръснаха по целия свят. Повечето от тях не се завърнаха обратно никога. Много от тях, оставяйки по тези места до края на живота си, се сражаваха в името на Аллāху теāлā и разпространяваха исляма. По този начин за кратко време бяха превзети много държави. В превзетите страни ислямът се разпространи много бързо.

Всички сподвижници бяха справедливи. Всички те участваха в оповестяването на исляма и събирането на Свещения Корāн. Благословените хадиси на Пратеника на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*) бяха предадени от тях.

(Множество книги са написани, разкриващи техните добродетели, достойнства, примерните им жития, заслугите им за разпространяването на религията и имената на всеки един от тях. Книгата **“Есхāб-и кирām”**, разпространявана от **Хакйкат Китāбеви**, е много ценна.)

След пейгамберите и най-високопоставените мелāйкета, те са най-достойните от всички създания. Името на всеки един от тях трябва да се произнася с уважение.

Всеки от тях е по-високопоставен от който и да е член на тази общност. Всеки повярвал в Мухаммед (*алейхисселām*), без значение на цвят, потекло, род или местожителство, се нарича негов уммет (общност).

Меāлите на āйетите, разкриващи техните достойнства, са:

„Вие сте най-добрата общност.“ (сūra Āл-и Имrān:110)

„Аллāху теāлā е доволен от първите от мухāджирите и енсāрите, и онези, които ги следват. Те също са доволни от Аллāху теāлā. Той приготви за тях Дженнети. Дженнети, под чиито дървета реки текат. Там ще останат вечно.“ (сūra Тевбе:100)

„Мухаммед (*алейхисселām*) е Пратеника на Аллāху теāлā. А онези, които са заедно с него (т.е. сподвижниците), са силни към неверниците и милостиви помежду си. Виждаш ги много пъти в рукū и суджūd. Искат от Аллāху теāлā да даде на хората всяко добро и превъзходство (в земния и отвъдния живот). Пожелават Ридвāн, т.е. довольството на Аллāху теāлā. По лицата им проличава, че правят много суджūd. Техните състояния и достойнства бяха посочени в Теврāt (и Инджйл). Както се съобщава в Инджйл (Евангелието), те приличат на посев. Както той подава тънък филиз и дебелее, расте, така и те, въпреки че бяха малобройни и слаби, се разпространиха наоколо за кратко време. Изпълниха всичко наоколо със сиянието на вярата. Както всички виждат състоянието на филиза и казвайки: **“Как за кратко време израсна!” се чудят, така и тяхното състояние и слава се разпространи из света, и свидетелите се зачудиха и неверниците се ядосаха.“** (сūra Фетих:29)

И Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллаллāху алейхи ве селлем*), в своите хадиси разкрива величието и възвишеността на своите сподвижници, казвайки:

„Не злословете по адрес на моите сподвижници! Ако един сред онези, които дойдат след моите сподвижници, даде като милостиня (садака) зла-

то, колкото планината Ухуд, не ще може да получи севāба или дори половината севāб на един от Есхāба (сподвижниците) ми, дал шепа ечемик.”³⁷¹

„Моите сподвижници са като звездите на небето. Ако последвате, който и да е от тях, ще намерите напътствието.“

„Вздържайте се от вражда към моите сподвижници. Бойте се от Аллах! Онзи, който ги обича, ги обича заради мен. Враждата към тях е вражда към мен. Който ги оскърбява, оскърбява и мен. А който оскърбява мен, несъмнено оскърбява Всевишния Аллах.“

„Най-добрите от моята умма са онези, които живеят по мое време. След това тези, които ги последват, и след това тези, които последват и тях. Огънят на Джехеннема не ще изгори онези, които са ме видели и онези, които са видели тези, които са ме видели.“³⁷²

Тези свещени āйети и благословени хадйси показват ясно и открито достойнствата и съвършенствата на сподвижниците.

СУННЕТ-И ЗЕВĀИДИТЕ НА ПРАТЕНИКА НА АЛĻĀХУ ТЕĀĻĀ

Брадата и косата на Пратеника на АлĻāху теāĻā (*салĻĻāху алейхи ве селлем*)

Попитаха Енес бин Мāлик (*радиялĻāху анх*):

- Каква беше благословената коса на Расūлюллах?

Хазрети Енес отговори:

- Не беше много къдрава, не беше и много права. Беше нещо средно между двете. Дължината ѝ беше между ушите и раменете.³⁷³

Ибн Аббāс (*радиялĻāху анх*) разказва: „Султанът на вселената пускаше благословената си коса над челото. Впоследствие започна да я разделя на път.“

Ислямските учени казват: „Разделянето на косата на път е от суннета (сунна) на любимия ни Пейгамбер, защото започна да прави така впоследствие. Джāиз е и пускането над челото, и разделянето на път, но разделянето на път е за предпочитане.“

Майка ни Хазрети Āише разказва: „Косата на Пейгамбера ни стигаше над джумме и под вафра.“³⁷⁴ (Джумме е косата, стигаща до раменете, а вафра – косата, стигаща до месестата част на ухото.) От думите на майка ни Āише (*радиялĻāху анхā*) се разбира, че косата на Пратеника на АлĻāху теāĻā (*салĻĻāху алейхи ве селлем*) била толкова дълга, че била под месестата част на ушите, но не достигала до раменете му.

³⁷¹ Бухāрй, “Фезāйлу’с-Сахāбе”, 5; Ебў Дāvўд, “Сунне”, 11; Тирмизй, “Менāкиб”, 70; Ибн Мāдже, “Мукаддиме”, 31; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 11; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 116

³⁷² Бухāрй, “Рикāк”, 7; Муслим, “Фезāйлу’с-Сахāбе”, 319; Несāй, “Ймāн”, 29; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 438

³⁷³ Бухāрй, “Либāс”, 68; Ебў Дāvўд, “Тереджджул”, 9; Тирмизй, “Шемāил-и Шерйф”, 31

³⁷⁴ Ебў Дāvўд, “Тереджджул”, 9; Тирмизй, “Либāс”, 21; Ибн Мāдже, “Либāс”, 36; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 118; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 428

Кāди Ийā (*рахметуллāхи алейх*) обяснява: „Знанията от споменатите предания могат да се обобщят по следния начин: косата отстрани на главата, откъм благословените му уши, стигаше до месестата част на ушите, а в задната част на главата стигаше до раменете.“

Пак от него се предава: „В някои от преданията се казва, че косата му е стигала до ушите, а в други – до раменете. Това означава, че в един период от време дължината е била една, а в друг период – друга. Преданията са правилни и точни. Пратеникът на Аллāху теāлй понякога оставял благословената си коса дълга, тя стигала чак до раменете му, а понякога я подстригвал до средата или до месестата част на благословените си уши.“

Умму Хāнй (*радияллāху анхā*) казва: „Веднъж Султанът на световите беше дошъл у нас. Косата му беше разделена на четири части.“³⁷⁵

Ако трябва да се обобщи, косата и брадата на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) не бе нито много къдрава, нито много права, бе вълниста по рождение. Благословената му коса бе дълга. Първоначално си оставяше перчем, но после започна да я разделя на път. Понякога я оставяше дълга, понякога я подстригваше.

Обръсването на косата или оставянето на дълга коса и разделянето ѝ на път е суннет (сунна) за мъжете. Трябва да се постъпва съобразно традициите и времето. Навиването на косата и правенето на плитки е мекрӯх*.

За благословената брада на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) Енес бин Мāлик (*радияллāху анх*) казва: „По благословената брада на Пратеника на Аллāху теāлй имаше много малко бели косми. Белите косми по косата и по брадата му не бяха повече от седемнадесет или осемнадесет на брой.“

Един ден Хазрети Ебӯ Бекр Сиддик каза:

- Побеляхте, о, Расӯляллах!

Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) му каза:

- „Хӯд“, „Вāки’а“, „Мурселāt“, „Амме йетесāелӯне“ и „Изе’ш-шемси куввирет“ („Небе“ и „Теквйр“) ме накараха да побелея.“³⁷⁶

В тези сӯри се споменава много за състоянията в Дженнета и Джехеннема. Любимият ни Пейгамбер побеля от мислене и тревожене за общността си.

Амр бин Шуайб казва: „Пратеникът на Аллах оформяше и скъсяваше благословената си брада.“

В благословен хадис сведен от имām Тирмизй се казва: „**Не е от нас онзи, който не скъсява мустациите си.**“³⁷⁷

В друг благословен хадис се казва: „**Брадата си оставете дълга, а мустациите – много къси.**“³⁷⁸

³⁷⁵ Тирмизй, „Либās“, 39; Ибн Мāдже, „Либās“, 36; Тирмизй, „Шемāил-и Шерйф“, 59; Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 279

³⁷⁶ Тирмизй, „Теквйр-Ку’ан“, 56; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 435; Тирмизй, „Шемāил-и Шерйф“, 74

³⁷⁷ Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 280

³⁷⁸ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 449; Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 280

Ибн Абдулхаким казва: „Мустаците трябва да се подстригват много късо, а брадата не трябва да се подстригва. Да се подстригва много късо не означава да се обръсне.“

Имам Невеви обяснява: „Правилното при подстригването на мустаците е да се подстригват така, че да се виждат контурите на устните.“

Учените съобщават, че подстригването на горната част на мустаците и удължаването на краищата им е мекрух.

Ибн Омер (*радияллаху анх*) казва: „Разказах на Пратеника на Аллаху теалля за огнепоклонниците. Той каза: „**Те удължават краищата на мустаците си и бръснат брадата си. В такъв случай вие се разграничавате от тях.**“³⁷⁹

Когато Ебү Умәме (*радияллаху анх*) каза на Пратеника на Аллаху теалля (*салляллаху алейхи ве селлем*): „О, Пратенико на Аллах! Хората на Писанието подстригват брадата си, а мустаците си удължават.“, той (*салляллаху алейхи ве селлем*) отвърна: „**Вие подстригвайте краищата на мустаците си и удължавайте брадата си.**“

Ислямските учени съобщават, че скъсяването на мустаците колкото дължината на веждите е суннет (сунна). Също така е суннет пускането на брада, дълга колкото една шепа (в това число се смята и брадичката), и подстригването на по-дългата от нея. Оставянето на къса брада с намерението да се подчини на сунната е бид'ат*. Харам е. Обръсването на брадата с цел разпространяване и оповестяване на религията, осигуряване на средства за прехрана и възпрепятстване на появата на фитнес* (раздор) е джаиз и необходимо. Това са оправдателни причини и не са неподчинение или изоставяне на сунната, но не са оправдателни причини за извършването на бид'ат (нововъведение).

Лягането и спането на Пратеника на Аллах (*салляллаху алейхи ве селлем*)

Пратеникът на Аллаху теалля (*салляллаху алейхи ве селлем*), когато лягаше в постелята си, лягаше на дясната си страна, слагаше дясната си длан под дясната си буза и отправяше следната ду'а:

„О, Аллах мой! Отдадох се на Теб, обърнах лицето си към Теб, поверих делата си на Теб, опрях гърба си на Теб. Страхувам се от Твоето наказание и се надявам на Твоята милост. Няма на какво друго да разчитаме като убежище, освен на Твоята милост, няма от какво друго да се пазим, освен от Твоето наказание!“

Може да се търси закрила само при Твоята милост и само с нея може да се постигне спасение.

Аз повярвах в Твоята Книга, която Ти низпосла, и в Твоя Пророк, когото Ти изпрати.

О, Господарю мой! С Твоето име легнах. Ако вземеш душата ми, бъди милостив към нея! Ако я върнеш, закрилай я така, както закриляш праведните Си раби.

О, Аллах мой! С Твоето име ще умра и с Твоето име ще възкръсна. Хамд на Аллах, Който ни храни, пои, обезпечаваш всички наши нужди и ни предпазва. Колко много са хората, чиито нужди няма кой да обезпечи и

³⁷⁹ Ибн Саад, *ет-Табакат*, I, 439; Касталани, *ел-Мевахибу'л-Ледуннийе*, 281

който ще събереш Твоите раби пред Себе Си!“

го се събуждаше казваше:

и на Аллах, Който ни съживява след като ни е умъртвил. При Него авръщането ни в Деня Къймет.“³⁸⁰

го влизаше в постелята си, отправяше следната ду'а:

ллах мой, Повелителю на небесата и на земята, Повелителю на нещото, Който разцепва семето и зрънцето, Който низпосла Теврât, и Корân! Търся закрила при Теб от злото на всеки злодеятел, заи ги държиш за перчема!

ллах мой! Ти Си Изначалният, няма нищо, което да е преди Теб! Безкрайният, няма нищо, което да е след Теб! Ти си Явният, няма свен Теб!“

го се събуждаше отправяше следната ду'а: „Няма друг бог, освен Теб! т си! О, Аллах мой! Желая да опростиш греховете ми и ме дариш с га Си.

ллах мой! Увеличи знанието ми! Не отклонявай сърцето ми, когаи показал правия път. Дари ме с милостта Си, защото Ти Си найващия.“

бин Âзиб (*радияллâху анх*) разказва: „Пратеникът на Аллâху теълй ми [реди да си легнеш, извърши частично умиване като за намâз. След гни на дясната си страна и изречи: “Отдадох се на Теб, обърнах ликъм Теб, поверих делата си на Теб, опрях гърба си на Теб. Страхувам оето наказание и се надявам на Твоята милост. Няма на какво друго да ме като убежище, освен на Твоята милост, няма от какво друго да се освен от Твоето наказание! Може да се търси закрила само при Твоята и само с нея може да се постигне спасение. Аз повярвах в Твоята Кни-о Ти низпосла, и в Твоя Пейгамбер, когото Ти изпрати.“

умреш през онази нощ, ще умреш с вродената си природа (ще ум-о мюсюлманин). Който произнесе това и умре през онази нощ, ще зродената си природа (т.е. като мюсюлманин).“

амберът ни (*салляллâху алейхи ве селлем*) казва: „Когато някой от вас щта стане от постелята си, преди да легне отново, да я изтупа леко ги, защото не се знае какво е станало след него, какви неща са и заели място там.

то поиска да легне, да легне на дясната си страна и да изрече: „О, ой! Пречист си! О, Аллах мой, с Твоето име си слагам едната страна ам) и с Твоето име я вдигам. Ако вземеш душата ми, дари я с милостта ценитето Си! Ако я върнеш отново, закрилай я така, както закриляш ите Си раби!“

то се събуди, да каже: „Хамд на Аллах, Който даде здраве на тялото ърна ми душата и ми позволи да Го споменавам (зикр).“

еникът на Аллâху теълй (*салляллâху алейхи ве селлем*), срещайки излег-о корем мъж, му каза: „Ето това е лягане, което никак не е любимо îху теълй.“

Шерїд бин Сувейд (*радияллāху анх*) разказва: „Пейгамберът ни видя един излегнал се по корем спящ човек, докосна го с върха на крака си и каза: **„Да се спи по този начин е най-нелюбимо на великия Аллах.“**“

Спящият човек бе Абдуллах бин Тахфе от Есхāб-и суффе. Той разказва: „Когато една утрин се бях излегнал по корем в джамията, някой ме докосна с крак и попита:

- Кой е този?

- Аз съм Абдуллах бин Тахфе. – отговорих аз.

И какво да видя? Султанът на вселената стои пред мен.

Каза ми:

- **Да се спи по този начин е най-нелюбимо на великия Аллах.**“³⁸¹

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) винаги бе с абдест. След отиване по нужда винаги извършваше частично умиване.

Начинът му на сядане

Ханзала бин Хизйам (*радияллāху анх*) казва, че е отишъл при Пейгамбера ни и го видял да седи по начин, който ние днес наричаме “сядане по турски”.

Джāбир бин Семўра (*радияллāху анх*) предава, че след изпълнение на утринния намāз до изгрева на слънцето Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) е седял “по турски”.

Любимият ни Пейгамбер никога не протягаше краката си срещу намиращите се пред него.

Шерїд бин Сувейд (*радияллāху анх*) разказва: „Султанът на вселената се беше отбил у нас. В това време, аз седях, поставил лявата си ръка зад гърба си и облегнат на половината си длан. Пратеникът на Аллāху теāля ми каза: **„Ти като тези, които са сполетени от гняв ли сядаш?!“** (като юдеите)

Кайле бинти Махраме (*радияллāху анхā*) разказва: „Видях Пейгамбера ни да седи със смирение, обгърнал с ръце свитите към корема си колена.“³⁸²

Когато сядаше да се храни, сядаше съвсем обикновено. Хранеше се, сядайки на земята, и казваше: **„Сядам като всеки един раб и се храня като всеки един раб. Аз съм само един раб. Не е от мен онзи, който се отвръща от моята сунна.“**³⁸³

Веднъж, когато любимият ни Пейгамбер се хранеше, облягайки се, при него дойде Джебрāил (*aleyхисселām*) и му каза: „О, Мухаммед! Значи, ти се храниш като кралете?!“ Като чу това, Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) веднага седна на земята.³⁸⁴

Един ден при Мухаммед (*aleyхисселām*) дойде едно мелāйике заедно с Джебрāил (*aleyхисселām*). То му каза: „Вашият Господ ви поздравява и ви оставя да изберете между Пейгамбер-владетел и Пейгамбер-раб.“ Джебрāил (*aleyхисселām*) му направи знак да покаже смирение и Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) отговори: **„Да бѣда Пейгамбер-раб.“** След този ден

³⁸¹ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 262; V, 426

³⁸² Бухārї, “Исти’зāн”, 34; Ебў Дāвўд, “Едеб”, 25; Хейсемї, *Меджмау’-з-Зевāид*, V, 423

³⁸³ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 381

³⁸⁴ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 380

Пейгамберът ни (*aleyhissalātu vesselām*) никога не се храни на крак или облягайки се на нещо.

Начинът му на хранене

Ебӯ Джухайфе (*радияллāху анх*) разказва: „Султанът на вселената каза: **„Аз не се храня облегнат.“**³⁸⁵

Начините на облягане са три: облягане на една страна, сядане по турски, облягане на едната ръка и хранене с другата. Третият начин на облягане се наричава.

Когато се хранеше използваше трите си пръста – показалеца и двата съседни на него.

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва:

„Благодатта на яденето е в извършването на умиване (абдест), на миенето на ръцете, преди и след ядене.“³⁸⁶

„Който заспи без да премахне миризмата на месо и масло от ръцете си, да не обвинява никого, ако му се случи нещо.“

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) имаше една каравана (меден съд), наречена гарра. След изпълнението на намаза кушлук носеха тази каравана, пълна със серид (тирид – ястие от надробени парченца хляб и много месо), и я поставяха в средата. Веднъж, когато мюсюлманите се събраха около караваната, един бедуин видя Пейгамбера ни да сяда на колене, не се съдържа и каза: „Що за сядане е това?!“ Расӯлюллах (*aleyhissalātu vesselām*) отвърна: **„Несъмнено, Аллах ме стори щедър раб, а не насилник и инат. Хайде, започнете да ядете отстрани и недейте да ядете от средата! Благодатта на яденето е в средата! Когато някой от вас иска да яде, да не яде откъм средата, а да яде откъм края, защото благодатта се спуска в средата му.“**

Омер бин Ебӯ Селеме (*радияллāху анх*) разказва: „Аз бях момче, което се намираще под възпитанието на Султана на световите. Когато се хранех, ръката ми се движеше в блюдото. Султанът на вселената ми каза: **„О, синко! Произнеси Бесмеле, яж с дясната си ръка и се храни от своята страна!“** Това стана постоянният ми начин на хранене.“³⁸⁷

Любимият ни Пейгамбер казва: **„Когато прислужникът на някого приготви ядене за него и му го поднесе, да го накара да седне и да яде заедно с него, защото той (прислужникът) е понесъл горещината и дима по време на готвене. Ако отбягва да го направи, или ако яденето е малко, да сложи в ръката му няколко залъка.“**

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) не подценяваше нито едно ядене. Ако желаше, го изяждаше, ако не желаше, го оставяше и мълчеше. Зачитахе и най-малкото благо. Не хвалеше храната, която му харесваше, нито пък критикуваше онази, която не му се нравеше.

³⁸⁵ Тирмизӣ, *Шемәил-и Шерїф*, 164; Кадї Ийәд, *Шифә-и Шерїф*, 86

³⁸⁶ Тирмизӣ, „Ет’име“, 39

³⁸⁷ Тирмизӣ, *Шемәил-и Шерїф*, 204

След поставянето на яденето в средата, Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) отправяше следната ду'ā: „Аллāхумме бāрик ленā фимā резактенā векнā азāбеннāр. Бисмиллях!“ и започваше да яде.

Майка ни Хазрети Аише (*радияллāху анхā*) разказва: „Султанът на вселената каза: **“Когато някой от вас пожелае да яде, да изрече „Бисмиллях“, да спомене името на великия Аллах. Ако забрави да спомене това преди ядене, да каже: „Започвам с името на Аллах и в началото и в края.“**“

От Умеййе бин Махшй (*радияллāху анх*) се предава, че един човек се хранел без да изрече бесмеле и Пейгамберът ни (*aleyхиссалāту vesselām*) го наблюдавал. Когато отнасял последната хапка към устата си, човекът казал: „**Започвам с името на Аллах в началото и в края.**“ Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) се засмял и казал: „**Шейтāнът продължаваше да се храни с него. Когато човекът спомена името на великия Аллах, шейтāнът повърна, не оставяйки нищо в стомаха си.**“

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), когато се обуваше, когато се сресваше, при извършване на частично и пълно умиване обичаше да започва винаги отдясно, когато взимаше нещо, го вземаше с дясната си ръка, когато даваше – даваше с дясната си ръка.³⁸⁸

„Когато някой от вас се обува, нека започне с десния крак, а когато се събува – с левия, така че десният да бъде пръв при обуването и последен при събуването!“

От Абдуллах бин Омер (*радияллāху анх*) се предава, че Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: „Когато някой от вас ще се храни, нека се храни с дясната си ръка. Когато ще пие, нека пие също с дясната си ръка, защото шейтāнът се храни с лявата си ръка и пие с лявата си ръка.“³⁸⁹

От бащата на Селеме бин Еквā се предава: „Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), като видя един мъж от племето Ешджа, когото наричаха Бушр бин Раиюл'ир, да се храни с лявата си ръка, му каза: „**Яж с дясната си ръка!**“ Мъжът излъга, като каза: „Не мога да ям с дясната, нямам сили!“ Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „**Да не ти достигат силите! Само високомерието и гордостта му го възпират да яде с дясната си ръка.**“ След това мъжът повече не можа да си вдигне ръката до устата.“³⁹⁰

Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: „Аллах, Който е Азйз и Джелйл, несъмнено е доволен от раба, отправящ Му хамд след ядене и пиене.“

Ебў Са'йд'ул'Худрй (*радияллāху анх*) разказва: „След храна Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) отправяше следната ду'ā:

„Елхамду лиллāхиллезй ат'аменā ве секāнā ве джааленā муслимйн“³⁹¹ (Хамд на Аллах, Който ни нахрани и напои, и ни стори мюсюлмани.)

³⁸⁸ Бухāрй, “Вузу”, 41

³⁸⁹ Муслим, “Ешрибе”, 142; Ебў Дāвўд, “Ет'име”, 20; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 8, 33; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 43

³⁹⁰ Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 45

³⁹¹ Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледўннийе*, 315

Ебӯ Умāметулбāхилий (*радияллāху анх*) разказва: „След храна Расӯл (*aleyхисселām*) отправяше и следната ду'ā:

„Елхамду лиллāхи кесйран таййибен мубāракен фийхи гайра мекфиййин велā муведдаин велā мустагнен анху Раббена“³⁹²

„Елхамду лиллāхиллезй кэфāнā ве ервāнā гайра мекфиййин велā мекфурин.“

От Ебӯ Хурайра (*радияллāху анх*) се предава, че след храна Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) си измивал ръцете.

Любимият ни Пейгамбер не отдаваше значение на нищо земно.

От Абдуллах бин Месӯд (*радияллāху анх*) се предава: „Султанът на вселената беше легнал върху една рогозка и заспал. От рогозката му бяха останали следи по хълбока. Когато се събуди, разтрих хълбока му и му казах: „Нека баща ми и майка ми бъдат жертвани за вас, о, Пратенико на Аллāху теāлй! Да бяхте ни казали да сложим върху рогозката нещо, което да ви предпази.“ „Една мека постеля да ви сложим?“ му казахме. Любимият ни Пейгамбер каза: **“За какво са ми земните неща? Моето отношение към земното е като отношението на конник, който остава на сянка под едно дърво известно време, след което го напуска и продължава пътя си.”**³⁹³

От Ебӯ Умāметулбāхилий (*радияллāху анх*) се предава, че Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: „Господарят ми, Който е Азйз и Джелйл, ми предложи да превърне в злато долината на Мекка. Аз казах: „Не искам, о, Господи! Нека един ден да съм сит, един ден – гладен. Когато съм сит да Ти се моля и да Те споменавам, а когато съм гладен да Те възхвалявам и да Ти благодаря.“³⁹⁴

Майка ни Хазрети Āише (*радияллāху анхā*) разказва: „Семейството на Пейгамбера ни от пристигането му в Медйна до неговата смърт нямаша възможност три вечери поред да се хранят с пшеничен хляб.“³⁹⁵ Храната им обикновено се състоеше от ечемичен хляб и фурми, и то в малки количества.

Преди смъртта си любимият ни Пейгамбер даде ризницата си като залог на един юдей на име Ебӯ Шахма в замяна на тридесет крини ечемик.³⁹⁶

Майка ни Хазрети Āише (*радияллāху анхā*) разказва: „Кълна се в Аллāху теāлй, Който е изпратил Мухаммед (*aleyхисселām*) с истинската религия и Книга, че той от началото на пророческата си мисия до смъртта си, не е видял нито сито, нито е ял хляб, направен от пресято брашно.“ А когато я запитаха: „Тогава как ядяхте ечемика?“ , тя отговори: „Издихвахме триците. До смъртта си, нито Султанът на вселената, нито семейството му, не се наядоха с ечемичен хляб два дни поред!

Кълна се в Аллāху теāлй, в къщата на Пейгамбера ни четиридесет дни, нито кандило се палеше, нито огън.“³⁹⁷

³⁹² Ибн Мāджe, “Ет’имe”, 16; Хāким, *ел-Мустедрек*, IV, 150; Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 315

³⁹³ Хāким, *ел-Мустедрек*, IV, 344; Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 334

³⁹⁴ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 381

³⁹⁵ Несāй, “Дахāйа”, 37; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 42; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 487

³⁹⁶ Бухāрй, “Буйу”, 33; “Рехн”, 5; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 160; Ибн Ебй Шейбе, *ел-Мусаннеф*, IV, 271; Тирмизй, “Шемāйл-и Шерйф”, 334; Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 307

Минаваха месеци, в нито една от къщите на Пратеника на Аллāху теāлā не се палеше огън, не се издигаше дим.

Минаваха два месеца, за семейството на Мухаммед (*aleyхисселām*) нито се печеше хляб, нито се готвеше.³⁹⁸

Когато се бяхме наситили на фурми и вода, Султанът на вселената почина.³⁹⁹

В стомаха на Пратеника на Аллāху теāлā две различни храни в един ден не са се смесвали, когато ядеше фурми, не ядеше хляб, а когато ядеше хляб, не ядеше фурми. Ето, това е, което ме кара да плача!⁴⁰⁰

От Енес бин Мāлик (*радияллāху анх*) се предава: „Пейгамберът ни, до смъртта си, не съм виждал да е ял нито нещо върху хиван, нито хляб от чисто пшеничено брашно, нито печено агнешко месо.“⁴⁰¹ (Хиван – стол или маса, върху която се поставя храната.)

От Ебӯ Хурайра (*радияллāху анх*) се предава, че Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) отправял следната ду'ā: „**О, Аллах мой! На моето семейство, на семейството на Мухаммед, дай препитание, колкото да не умрат!**“

Любимият ни Пейгамбер се хранеше върху кръгла кожена покривка.

Не казваше пригответе ми това и това. Ядеше това, което имаше в наличност. Майка ни Хазрети Āише (*радияллāху анхā*) казва: „Пратеникът на Аллāху теāлā идваше при мен и ме питаше: „**Има ли нещо за ядене?**““ Отговарях му, че няма. Тогава ми казваше: „**Тогава аз говея!**“⁴⁰²

Един ден, когато беше дошъл отново, му казах: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Донесоха ни подарък.“ Попита ме: „**Какъв е той?**“ „Хайс.“ (ястие, приготвено от фурми, масло и сирене) отговорих аз. Каза ми: „**Но аз вече изразих намерение да говея.**“

Любимият ни Пейгамбер обичаше халва и мед, тирид от хляб, тирид от фурми, зеленчукови ястия. Когато му поднасяха мляко, казваше: „**В млякото има двоен бекет.**“⁴⁰³

От Абдуллах ибн Аббās (*радияллāху анх*) се предава: „Хāлид бин Велйд, Султанът на вселената и аз отидохме в дома на леля ми Меймӯне бинти Хāрис. Умму Хуфейд беше подарила на Султана на световите чисто масло и мляко. Леля ми попита: „Да ви дам ли от млякото, донесено като подарък?“ Султанът на вселената каза: „**Може!**“ Леля ми отиде и донесе в един съд мляко. Султанът на вселената го взе и изпи от него. Аз се намирах от дясната му страна, а Хāлид бин Велйд от лявата. Подаде ми останалото мляко и ми каза: „**Изпий го ти, но ако желаеш, можеш да го дадеш на Хāлид!**“ „В изпиването на вашия остатък не бих предпочел никого пред себе си.“ казах аз. Тогава Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „**Когато Аллах нахрани, да каже: „Аллāхумме бāрик ленā фйхи ве ат'амнā хайран минху!**“ Когато

³⁹⁷ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 71; Хāким, *ел-Мустедрек*, IV, 119;

³⁹⁸ Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 306

³⁹⁹ Бухāрй, „Ег'име“, 41; Муслим, „Зухд“, 39; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 71; Тирмизй, „Шемāил-и Шерйф“, 366

⁴⁰⁰ Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 306

⁴⁰¹ Ибн Асāкир, *Тārйху Димашк*, IV, 81

⁴⁰² Тирмизй, „Шемāил-и Шерйф“, 196

⁴⁰³ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 393

Аллах напои с мляко, да каже: „Аллāхумме бāрик ленā фйхи ве зиднā минху!“⁴⁰⁴, защото никаква храна и питие не може да замести млякото.

Мюсюлманите от Медйна, когато забелязваха първия плод на финиковата палма, го занасяха на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) и той, взимайки го в ръка, отправяше ду'ā за изобилие. След това го даваше на най-малкото от децата. Казваше: „Ако в един дом не се намират фурми, то членовете на това семейство са гладни.“

Енес бин Мāлик (*радияллāху анх*) казва: „Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) обичаше ястие с тиква. Когато се поднасяше такова ястие, тиквата се избутваше откъм неговата страна. Съобщаваше, че от агнешкото месо най-вкусно бе месото от гърба.“⁴⁰⁵

Попитаха Умму Еййўб (*радияллāху анхā*): „Расўлюллах (*aleyхисселām*) живя в дома ви седем месеца. Коя беше най-любимата му храна?“ Тя отговори: „Нито съм го виждала да заповяда да му сготвят нещо, нито пък да критикува ястието, което не харесва. Готвеше си кешкек. Виждахме, че го харесва, но това ястие се приготвяше веднъж на пет, шест или десет дни.“⁴⁰⁶

От Ебў Мўсā'л Еш'арй (*радияллāху анх*) се предава: „Видях Султана на вселената да яде пилешко месо.“

Обичаше да яде ястието, останало на дъното на съда. Казваше: „Ако някой омете блюдото си, това блюдо ще се моли за неговото опрощение.“

Зелената фурма ядеше с пъпеш или с краставица. „Топлината на едното неутрализираме със студенината на другото, а студенината на едното – с топлината на другото.“⁴⁰⁷ казваше Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*).

Също така се предава, че е казал: „О, Ебў Зерр! Когато готвиш ястие с месо, сложи повече вода. Погрижи се за съседите си, като отделиш от него и за тях.“⁴⁰⁸

„Не е истински (зрял) вярващ онзи, който е сит, а съседът му гладен.“

„Служете на Аллах, хранете хората, разпространявайте приветствието (селям), за да влезете в Дженнета!“⁴⁰⁹

„Храната за един човек е достатъчна за двама, храната на трима е достатъчна за четирима, храната на четирима е достатъчна за осмина!“⁴¹⁰

От Есмā бинти Ебў Бекр (*радияллāху анхā*) се предава, че Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) препоръчвал да се захлупва яденето, докато заври и отмине парата му. Есмā е чула Расўл (*aleyхисселām*) да казва: „Това е най-голямата благодат!“

⁴⁰⁴ Ебў Дāвўд, „Ешрибе“, 21; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 284; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 397; Тирмизй, „Шемāил-и Шерйф“, 220

⁴⁰⁵ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 391-393; Тирмизй, „Шемāил-и Шерйф“, 188; Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 310

⁴⁰⁶ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 393

⁴⁰⁷ Тирмизй, „Шемāил-и Шерйф“, 213

⁴⁰⁸ Тирмизй, „Ет'име“, 30; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, V, 149; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 232

⁴⁰⁹ Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 14; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 259; Хейсемй, *Меджмау'з-Зевāид*, V, 29

⁴¹⁰ Ибн Мāдже, „Ет'име“, 2

При превземането на Мекка Расуллюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) отиде в дома на Хазрети Умму Хāнй, дъщерята на чичо му Ебӯ Тāлиб. Попита я: „Имате ли нещо за ядене?“ Умму Хāнй (*радияллāху анхā*) отговори: „Нямаме нищо, освен парченца сух хляб и оцет, но се срамувам да ви ги поднеса!“⁴¹¹ Любимият ни Пейгамбер каза: „Донеси ги и ги надроби във вода. Донеси и сол!“ Заля ги с оцет и след като се нахрани благодари на Всевишния Аллах. След това каза: „О, Умм Хāнй! Колко хубава подправка е оцетът! Не е лишен от подправка дом, в който има оцет!“

Когато го запитаха: „Кое от питиетата е по-вкусно?“, отговори: „Сладката и хладка вода.“⁴¹²

Пиеше от сладката вода, донесена от Буйутуссука, намираща се на два дни път от Медйна.⁴¹³

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: „Който яде нещо, да яде с дясната ръка. Който пие нещо, да пие с дясната ръка, защото шейтанът яде и пие с лявата ръка.“

В друг хадис-и шериф се казва: „Когато някой от вас пие нещо, да не диша в съда!“ Както забрани дишането в съда с храна и вода, така забрани и яденето и пиенето от златни и сребърни съдове.

При пиене на вода поемаше два-три пъти дъх и казваше: „Това е по-полезно и по-утоляващо.“

„Когато някой от вас пожелае да пие нещо, да не го пие на един дъх.“

„Не пийте на един дъх като камилите! Пийте на два или три дъха! Кажете „Бисмиллях“, преди да започнете да пиете, и „Елхамдулиллях“, след като си отдръпнете устата от съда с вода.“⁴¹⁴

Неуфел бин Муāвийе (*радияллāху анх*) разказва: „Султанът на вселената, когато пиеше нещо, си поемаше три пъти дъх. В началото споменаваше името на Аллāху теāля, изричайки Бесмеле, а в края, изричайки „Елхамдулиллях“ отпращаше хамд към Аллāху теāля.“⁴¹⁵

Майка ни Āише (*радияллāху анхā*) разказва: „Пейгамберът ни приготвената сутринта в мяха шира, изпиваше през нощта, а приготвената през нощта – изпиваше на сутринта.“

Измиването на ръцете преди и след храна, храненето и пиенето с дясната ръка, бяха от навичките на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). Преди храна първо младите си измиват ръцете, а след храна – възрастните.⁴¹⁶

Яденето откъм края на паницата и от своята страна, въздържането от ядене на много топла храна и помирисването му, сядането върху глезена на левия крак, изправяйки десния свит към корема, е от сунната на Мухаммед (*алейхис-селām*). Използването на сол в началото и в края на яденето е също от сунната

⁴¹¹ Тирмизй, „Ет’име“, 30; Хāким, *ел-Мустедрек*, IV, 59; Ибн Асāкир, Тāрйху Димашк, IV, 243; Тирмизй, „Шемāил-и Шерйф“, 181; Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 307

⁴¹² Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 391

⁴¹³ Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 100; Хāким, *ел-Мустедрек*, IV, 154

⁴¹⁴ Тирмизй, „Ешрибе“, 13

⁴¹⁵ Тирмизй, „Шемāил-и Шерйф“, 228

⁴¹⁶ Муслим, „Ешрибе“, 142; Ебӯ Дāвӯд, „Ет’име“, 20; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 8, 33; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 43; Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 315

и е здравословно. Султанът на вселената не одобряваше неговоренето изобщо по време на храна, защото така постъпваха огнепоклонниците.

Всеки мюсюлманин е длъжен да знае ислямските знания за хранене и пиене. Те трябва да се научават преди знанията за ибāдетите. Едно от първите нововъведения в исляма (бид'ат) е яденето до насита. Ежедневната консумация на месо е вредно за сърцето, а ограничаването му води до промени в характера и поведението на човека. Хубаво е да се яде върху софра, т.е. върху покривка, постлана на земята. Яденето на растителна храна е много здравословно. Софрата, върху която не присъства растителна храна, е оприличена на безразсъден старец.

Имām Джа'фер Сāдик казва: „Който желае много имущество и много деца, да яде много растителна храна!“

Първо трябва да се седне на софрата, след това да се донесе храната. Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: **„Аз съм раб и се храня като тях, сядайки на земята!“**⁴¹⁷

Не трябва да се яде много и без да се изпитва глад. Трябва да се стане от софрата преди да се почувства пресищане, не трябва да се смее, без да има нещо изумително. Пейгамберът ни (*алейхиссалāту весселām*) казва: **„В основата на добрините стои гладът, в основата на злините стои ситостта.“** Колкото е по-голям гладът, толкова по-вкусна е храната. Ситостта води до лесно забравяне, заслепява сърцето, опиянява като алкохолните напитки. Гладът пречиства разума, излъсква сърцето.

Не трябва да се яде и пие с хора, вършещи злини и грехове. Горещото ядене трябва да се остави да изстине захлупено. Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: **„Яжте с дясната ръка и пийте с дясната ръка!“** Хлябът взимаше в дясната си ръка, а динята ядеше с лявата.

Отчупването на хляба трябва да се извършва с двете ръце⁴¹⁸, хапките трябва да са малки и да се предъвква добре. Не трябва да се гледа наляво и надясно, или към небето, а да се гледа в храната. Да не се отваря много устата и да не се избърсват ръцете в дрехите. При кашляне и кихане главата трябва да се извърне назад.

Не е редно да се сяда непоканен на софрата, да се яде повече от всички. След храна трябва да се отправи ду'ā. Трябва да се яде бавно и с намерението енергията от храната да не се изразходва за вършене на грехове. Да се мисли за равностетката в Съдния ден. Трябва да се възнамерява с тази храна да се подсили тялото за вършене на ибāдети. Не трябва да се досажда на никого, изричайки му повече от три пъти „Яж!“ Докато не се нахранят гостите, стопанинът не трябва да спира да яде.

Любимият ни Пейгамбер ядеше малко. Отдаваше голямо значение на това.

Сърцето на човека е като пшеницата в нивата, а храната е като дъжда. Както голямото количество вода кара да гние пшеницата, така и голямото количество храна убива сърцето. **„Всвишният Аллах не обича онзи, който много яде и много пие.“** казва Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*).

⁴¹⁷ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 381; Кādй Ийād, *Шифā-и Шерйф*, 86

⁴¹⁸ Муслим, “Ешрибе”, 142; Ебӯ Дāвӯд, “Ет'име”, 20; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 8, 33; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 43; Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 315

Съветваше една трета от стомаха да се отдели за храна, една трета за вода и една трета – за въздух, т.е. да остане празен. Прекомерното ядене отключва болестите, а малкото ядене действа като лекарство. Храната за един човек е достатъчна за двама.

Гостът не трябва да очаква от стопанина нищо повече от хляб и сол. Стопанинът трябва да нагости госта си с нещо, да му полива вода, за да си измие ръцете. Халифът Хārūn Решīд поливаше на гостите си вода с ибрик. Това, което се хареса на гостенина, трябва да се даде в устата му. Ако гостенинът изпусне нещо на чисто място, трябва да се вземе и да му се подаде, но ако се е замърсило, да се остави на котките и другите животни. По този начин благодарта на дома се увеличава, че чак достига до внуците. Ако не се вземе падналото от земята, го изяжда шейтāнът. Суннет е да се избърсват остатъците от храна в съда. Върху остатъка от хошав или айран трябва да се сипе вода и разклащайки, да се изпие. Голям севāб е. Оставянето на остатъци от храната е джāиз. Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) обичаше да яде остатъка на мюсюлманина.

Почитването на зъбите след храна с мисвак или с клечки за зъби е суннет. Устната хигиена е важна за всеки. Чистотата подсилва вярата. След храна се отправя ду'ā за изобилие, милосърдие и опрощение на стопанина. След това се иска разрешение за ставане и гостът кани стопанина да им гостува.

По време на храна не трябва да се говорят отвратителни и ужасни неща; да се говори за смърт, за болести; да се поглежда към ястията, които се сервират; да се вземе втора хапка в ръка, преди да е погълната първата; да се става от софрата за нещо, дори и за намāз. Намāзът трябва да се изпълни преди храна, но ако приготвените ястия ще изстинат или ще се развалят, и ако времето е достатъчно за изпълнението му след храна, трябва да се яде преди намāза. От софрата трябва да се стане след вдигане на храната. Не трябва да се яде на крак или в движение.

Не трябва да се ляга без да се премахне миризмата от месо или друго ядене по ръцете и устата. Трябва да се измият и ръцете на децата. Не трябва да се ляга сит. Трябва да се поеме храна, колкото е необходимо. Поемането на повече от необходимото е разточителство. Приборите, в които се поставят течности и храна трябва да са с похлупак. Не трябва да се пие от река, от басейн, навеждайки се, също и от отвора на ибрик, на стомна, от счупената страна на чаша.

През лятото трябва да се пие хладка вода. Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) обичаше да пие хладък шербет. Водата земзем може да се пие на крак. Пътникът може да пие всякаква вода на крак. Не трябва да се пие вода на гладно. Водата трябва да се пие бавно.

Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) обичаше ястието кешкек. Приготвянето на това ястие, което подсилва човешкия организъм, научи от Джебрāил (*алейхисселām*). Всички пейгамбери са се хранели с ечемичен хляб. Също така обичаше сладко от тиква, супа от леща, дивечово и агнешко месо. От агнешкото месо обичаше месото от бута, гърба и плешката. От ярешкото – месото от плешката. Ярешкото месо е лесно смилаемо и подходящо за всеки.⁴¹⁹

⁴¹⁹ Тирмизий, “Шемāил-и Шериф”, 188

Месото на мъжките животни е по-лесно смилаемо от месото на женските, червеното месо е по-лесно смилаемо от бялото. От гледище на смилаемост и вкус овчето месо и краве млякото са за предпочитане. От дивечовото месо най-вкусно е месото на елена. Заешкото месо е позволено. Пейгамберът ни (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) ядеше такова месо. Помага при уриниране. Консумирането на голямо количество от него предизвиква безсъние. Птичето и пилешкото месо е полезно за всеки. От месото на домашните птици най-хубаво е пилешкото.

Пейгамберът ни (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) казва: „**Какъв хубав хранителен продукт е оцетът!**“ Оцетът е най-полезният хранителен продукт. Фурмата и гроздето са и плод, и ястие. Ядат се с хляб. Яденето на грозде с хляб, на фурми, на стафиди, на орехи, на бадеми е суннет. Да се ядат фурми самостоятелно също е суннет. Медът е лекарство. Седемдесет пейгамбера са отправяли ду'а за него.

Расуллюллах (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) много обичаше да яде фурми. Ядеше ги с пъпеш и с диня. Пъпешът и динята пречистват бъбреците, премахват главоболието, предизвикват изхвърлянето на глистите, подсилват зрение-то. Любимият ни Пейгамбер много обичаше хладките шербети.

При ядене на ястие с ориз трябва да се произнася салева̄т.

Пратеникът на Аллāху теāлй (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) препоръча яденето на баклата с шушулките. За черния кимион (хаббетуссевдā, челебитка) казваше, че **е лек за всички болести**. Яденето на орех със сирене е много полезно. Яденето им поотделно е вредно, трябва да се ядат с нещо друго. Семките на гроздето са вредни. Султанът на световите държеше чепката грозде в лявата си ръка и ядеше с дясната. Дюлята успокоява сърцето и заличава тъгата. В пъпеша, динята и нара се съдържа капка от водата на Дженната. Нарът трябва да се яде самостоятелно, без да се губи от него дори една капка. Помага при сърцебиене, подсилва стомаха. Сокът му, изстискан от зрънцата и от месестата му част, прочиства жлъчката, премахва запекa. Смокинята успокоява сърцето, премахва болките в храносмилателната система.

Яденето на краставица със сол, на орехи с фурми и мед е от сунната. Пейгамберът ни (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) препоръчваше консумирането на тученицата и патладжана и посъветва патладжана да се приготвя със зехтин. Целината (керевиз) се използва при забравяне, помага при уринирането, стимулира образуването на кръвта и майчиното мляко, пречиства черния дроб. Артишокът (ангинар) спомага за разтварянето на камъните в жлъчния мехур, изчиства кръвта, намалява симптомите при втвърдяване на вените и артериите, премахва изпотвяването и неприятната миризма.

При пристигане в чужда страна е полезно да се яде най-напред малко пресен лук. Лукът стимулира имунната система. Яденето на керевиз след лука премахва лошият дъх в устата. Растението седефче също помага при лош дъх в устата. В последното ястие на Пратеника на Аллāху теāлй (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) се съдържаеше лук. „**Лука и чесъна яжте сготовени.**“ казва Расуллюллах (*саллял-лāху алейхи ве селлем*). Мелйикетата не обичат тяхната миризма. Ряпата помага при уриниране, облекчава храносмилането.

Поведението на Пратеника на Аллāху теāлй (салляллāху алейхи ве селлем) в дома и извън него

От Хусейн (*радияллāху анх*) се предава: „Попитах баща си за заниманията на Пейгамбера ни (*aleyхиссалйту весселйъм*) в дома му. Разказа ми следното:

„Времето след влизането в дома си Пратеникът (*салляллāху алейхи ве селлем*) беше разпределил за служене на Аллāху теāлй, за семейството си и за себе си. А времето, отделено за себе си, го беше разпределил за себе си и за хората. В това време при него влизаха само най-видните му сподвижници. Чрез тях той (*салляллāху алейхи ве селлем*) предаваше на хората религиозните знания.

Времето, отделено за хората от общността си, разпределяше според техните степени и ги приемаше според това. Нуждите, проблемите на мюсюлманите бяха различни – някои идваха при него с един проблем, някои с два, а някои с повече.

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) се занимаваше с религиозните им проблеми, отговаряше на въпросите им и казваше: **„Тези, които са тук да предадат моите думи на тези, които не са тук. Съобщете ми проблемите на онези, които не могат лично, идвайки при мен, да ми ги съобщят. Несъмнено, на моста Сърāt (Сирāt) Аллāху теāлй ще стори стабилни краката на съобщаващия проблемите на тези, които не могат да ми ги съобщят.“**

При Султана на световите не се говореше за нищо друго, а и самият той не приемаше с друго. Влизащите при него, влизаха с желанието да научат нещо и излизаха изпитали насладата на най-висшата наука.“

Хазрети Хусейн попита баща си за поведението на любимия ни Пейгамбер извън дома. Разказа му следното:

„Султанът на вселената не говореше навън. Говореше само, ако думите му ще са полезни за мюсюлманите, ако думите му ще ги сблизат.

Оказваше добър прием на най-способния човек на всяко племе и го правеше управител на племето си.⁴²⁰ Не лишаваше никого от приветливото си лице и прекрасния си нрав.

Когато не виждаше някой от сподвижниците, питаше за него. Хвалеше доброто, а лошото порицаваше. Всяка негова работа беше обмислена. Не спираше да предупреждава мюсюлманите, от страх да не попаднат в нехание (гафлет). Притежаваше пълна дарба за служене. Близките нему, бяха най-достоините сред хората.

За него най-достоеен от сподвижниците и с най-висока степен беше този, който помагаше на нуждаещия се. Не сядаше и не ставаше, без да спомене името на Аллāху теāлй.

Не набелязваше място за себе си на събирания и забраняваше това да се прави. Когато влизаше при група седящи хора, сядаше най-отзад, заповядваше и на мюсюлманите да постъпват по същия начин. Оказваше такъв добър прием на седящите с него, че на всеки един от тях му се струваше, че той е най-скъп за него от всички. Проявяваше търпение към седящия до него или идващия

⁴²⁰ Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 254; Вāкидй, *ел-Мегāзй*, III, 925; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 262

при него с някакъв проблем, и го изслушваше. Когато някой поискаше нещо, не му отказваше, даваше му, или го връщаше с блага дума.

Беше милостив баща за тях. При него всички имаха равни права. Меджли-сът на любимия ни Пейгамбер беше меджлис на знанието, на свенливостта, на търпението и на сигурността. В неговия меджлис нито се говореше на висок глас, нито се обвиняваше някой, нито пък се разкриваха недостатъците и грешките на някого. Намиращите се в неговия меджлис бяха равни, превъзходството на единия над другия беше само по богобоязливост. Всички те бяха скромни.

Оказваше уважение към възрастните, беше състрадателен и милостив към малките, помагаше на нуждаещите се, закриляше чужденците.

Беше винаги приветлив, благонравен. Обичаше да прощава. Не беше коравосърдечен. Не спореше с никого. Не крещеше и не говореше лоши думи. Не порицаваше никого. Не беше скъперник. Замълчаваше, когато виждаше нещо нехаресвано от него. Не позволяваше на уповащия да попадне в отчаяние, не разкриваше недоволството си.

Пратеникът на Аллāху теālī (саллаллāху алейхи ве селлем) странеше от три неща: от спречкване с хората, от многото говорене и от занимаването с безполезни неща.

Не порицаваше никого, не търсеше недостатъците на никого, не казваше думи, от които няма благодеяние.

Когато говореше, намиращите се при него стояха неподвижно и безшумно, сякаш птичка беше кацнала върху главите им. Когато спираше да говори, всеки казваше това, което има за казване, но в никакъв случай не спореха пред него.

Когато някой говореше при него, другите мълчаха. За него думите на говорещия последен и говорещия първи бяха еднакви.

Когато присъстващите в неговия меджлис се смееха за нещо, и той се смееше с тях, когато се удивляваха пред нещо, и той се удивляваше с тях.

Търпеше грубите думи на идващите при него чужденци, за да постъпват и сподвижниците като него.

Казваше: **„Когато видите някой нуждаещ се да иска това, от което се нуждае, помогнете му да го получи.“**

Не приемаше неистинското хвалене. Не прекъсваше никого, освен в случаите, когато се потъпкваше нечие право. В такива случаи или прекъсваше говорещия, или напускаше меджлиса.

Не казваше „Не!“ за нещо, което се искаше от него. Когато се искаше нещо, което би искал да го направи, казваше, че ще го направи, но когато се искаше нещо, което не би искал да го направи, мълчеше и от това негово мълчание се разбираше, че не иска да го направи.

Пратеникът на Аллах (саллаллāху алейхи ве селлем) се грижеше за земното и отвъдното щастие на хората. Когато в една от битките го бяха помолили да отпрати ду'а за унищожението на неверниците, беше казал: **„Не съм изпратен, за да кълна или за да бъдат наказани хората. Изпратен съм, за да сторя добрини на всички. Изпратен съм, за да постигнат хората мир.“**

В 107 айет на сūra „Енбия“ се казва, меъл: **„Изпратихме те като милост за световите.“**

Хинд бин Ебӯ Хāле (*радияллāху анх*) описва походката на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) по следния начин:

„Султанът на вселената стъпваше здраво на земята, крачките му бяха големи. Не се клатеше, вървеше спокойно, наведен напред, като че ли слизаше от високо място.“

Когато искаше да види нещо, обръщаше цялото си тяло. Не се оглеждаше наоколо. Към земята гледаше повече, отколкото към небето. Към небето гледаше с крайчеца на окото си. Вървеше след сподвижниците си. При среща с някого, пръв той поздравяваше.

Ебӯ Хурайра (*радияллāху анх*) казва: „Не съм виждал друг да ходи по-бързо от Султана на вселената, сякаш земята се огъваше заради него. Ние полагаме големи усилия, за да го настигнем, а той изобщо не се насилваше.“⁴²¹

От Енес бин Мāлик (*радияллāху анх*) се предава: „Пейгамберът ни, когато се ръкуваше с някого не отдръпваше ръката си, докато отсрещният не го направи. Докато отсрещният не си отвърнеше лицето, той не отвърщаше лицето си от него.“

Пак от него се предава: „Попитахме Султана на вселената: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Да се покланяме ли едни на други?“, „**Не!**“ отговори той. „А да се прегръщаме ли?“ попитахме ние. „**Не, но се ръкувайте!**“⁴²²

От Берā бин Āзиб (*радияллāху анх*) се предава, че Пейгамберът ни (*алейхис-салāту весселām*) е казал: „**Ако двама мюсюлмани се поздравят и ръкуват при среща, ще бъдат опростени още преди да се разделят.**“

Султанът на вселената бе винаги замислен. Мълчанието му бе по-дълго от говоренето му. Не произнасяше безполезни слова. Започваше речта си с името на Аллāху теāлā и я завършваше с името на Аллāху теāлā. Говореше кратко и ясно. Използваше смислени и логични думи. Винаги казваше самата истина, не изговаряше една дума нито в повече, нито в по-малко.

Не огорчаваше и не пренебрегваше никого. Зачиташе и най-малкото благо.

Нищо земно не го ядосваше, но когато се потъпкваше някакво право, не се успокояваше, докато истината не намери своето място.

Никога не се ядосваше за себе си и не отмъщаваше за себе си. Когато искаше да покаже нещо, не го правеше с пръста си, а с цялата си ръка. Когато се удивляваше и изненадваше, обръщаше ръката си наопаки, т.е. ако дланта му бе насочена към небето, обръщаше я към земята, и обратно. Когато говореше, правеше движения с ръката си, дясната си длан удряше по вътрешната част на левия си палец. Когато се ядосваше, веднага се успокояваше и не показваше яда си.

Когато се радваше и успокояваше, затваряше очи. Не се смееше на глас, а само се усмихваше. Когато се усмихваше, се виждаха белите му като бисери зъби.⁴²³

⁴²¹ Тирмизй, „Менāкиб“, 12; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 350; Ибн Саад, *ет-Табакāт*, I, 380; Ибн Асāкир, *Тāрйху Димашк*, III, 267; Касталāни, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 282

⁴²² Ибн Мāдже, „Едеб“, 15

⁴²³ Кāдй Ийāд, *Шифā-и Шерйф*, 132

От Ебӯ Са'йд ел-Худрй (*радияллāху анх*) се предава: „Пратеникът на Аллāху теāлй даваше трева на животните, връзваше камилата, метеше, доеше овцете. Шиеше разпорените си обувки, кърпеше дрехите си.“⁴²⁴ Хранеше се заедно с прислугата си. Помагаше на слугата си, когато мелеше с ръчната мелничка. Ходеше на пазар и сам носеше покупката. При среща с беден, богат, голям или малък, пръв той поздравяваше и пръв той си подаваше благословената ръка, за да се ръкува с тях.

Отнасяше се еднакво и към роба, и към господаря, и към тъмнокожия и към белия човек. Отзоваваше се на поканата на всеки. Не омаловажаваше това, което му поднасяха, колкото и малко да беше. Обичаше да прави добро и беше в добри отношения с всеки. Беше усмихнат и сладкодумен. Когато говореше, не се смееше.

Изглеждаше тъжен, но не беше навъсен. Беше скромен, но не беше непочтен. Имаше внушителна фигура и будеше страхопочитание, но не беше груб. Беше нежен и щедър, но не беше разточителен. Беше милостив към всеки. Не очакваше нищо от никого. Който иска щастие и спокойствие, трябва да бъде като него.“

Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) е прекрасен пример за подражание и всеки мюсюлманин трябва да се старае да прилича на него.

Всеки мюсюлманин трябва да приеме морала на Аллāху теāлй, защото Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: „**Приемете морала на Аллāху теāлй.**“. Едно от качествата на Всевишния Аллах е Сеттър, т.е. Прикриващ греховете. Мюсюлманите също трябва да прикриват недостатъците, пороците на своите братя. Всевишният Аллах е Опрощаващ греховете. Мюсюлманите също трябва да си прощават. Всевишният Аллах е Щедър (Керйм) и Милостив (Рахйм). Мюсюлманите също трябва да са щедри и милостиви.

Прекрасните черти на Расӯлюллах (*алейхисселām*) са многобройни. Всеки мюсюлманин трябва да ги научи и да се стреми да бъде такъв. Единствено така ще бъде възможно за един човек да се сдобие с щастието и в двата свята и със застъпничеството на Султана на двата свята.

Облеклото му

Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) имаше една одежда от хибера (йеменски плат на раета, изтъкан от памук и лен), която много обичаше да носи. Имаше и два изара (изар – парче плат, с което се обвива тялото от кръста надолу). Имаше и вълнен изар, върху който бяха изобразени линии, наподобяващи камилски седла. С него излизаше и навън.

От Ебӯ Бурде (*радияллāху анх*) се предава: „Когато посетихме Хазрети Аише, тя ни извади една дреха от сплътсена вълна, наричана мулеббеде, и един дебел йеменски изар и заклевайки се, каза: „Ето с тези дрехи беше облечен Пратеникът на Аллāху теāлй, когато му беше взета душата.“⁴²⁵

⁴²⁴ Тирмизй, „Шемāил-и Шерйф“, 343

⁴²⁵ Муслим, „Либāс“, 57; Ебӯ Дāвӯд, „Либāс“, 7; Ибн Мāдже, „Либāс“, 1; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 453; Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 326

В студените нощи Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) изпълняваше молитвата намаз с вълнен изар, който не бе нито грубо тъкан, нито пък фино тъкан.

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) съобщи, че мъжете мюсюлмани могат да пуснат изара си до средата на крака и малко по-надолу, но не трябва да го пуснат до глезените. Съобщи, че в Деня Къямет Всевишният Аллах няма да погледне с милосърдие мъжете, влачещи изарите си от високомерие. На Джабир бин Сулейм (*радияллāху анх*) каза: „**Вдигни изара си до средата на крака! Ако не можеш, го пусни до глезените си! Въздържай се от това, да го пускаш толкова дълго, че да се влачи по земята. Защото това е признак на надменност, а Аллах не обича надменността!**“⁴²⁶

Затова Абдуллах бин Омер пускаше изара си до средата на краката си, ризата си пускаше върху него, а върху ризата си обличаше рида.

Дължината на хадрабийската рида, която Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) обличаше при приемане на делегации, бе четири аршина, ширината ѝ – два аршина и една педя, а стойността ѝ бе един дирхем. Цветът ѝ бе зелен. Тази одежда по време на управлението на халифите се увиваше с плат и се съхраняваше при тях. Халифите я обличаха в празничните дни.

Имаше две одежди и една риза, произведени в Сухар (град в Оман). Ризата се наричаше Сухарй. Любимата дреха на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) бе камис – риза, изработена от плат, изтъкан само от памучни нишки. Дължината на ръкавите на ризите му бяха до китката на ръката.

Имаше и риза от йеменски плат, изтъкан от единични памучни нишки. Ризите от тази тъкан, която се произвеждаше в Сухул (селище в Йемен) се наричаха Сухулия. Сред даровете, изпратени му от негуса, имаше една риза и едно долно бельо.

Имаше и бяла одежда. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: „**Обличайте белите от дрехите ви! Живите от вас да обличат бели дрехи, а починалите увийте в бели савани, защото те са най-хубавите ви дрехи!**“⁴²⁷

Обличаше и зелена одежда. От Ебӯ Римсе (*радияллāху анх*) се предава, че е виждал Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) в зелена одежда, състояща се от две части.⁴²⁸

Обличаше и червено (шарено) хуллe (облекло, състоящо се от две парчета плат на червени райета). От Берā бин Āзиб (*радияллāху анх*) се предава: „Не съм виждал сред облечените в червено (шарено) хуллe и с коса, стигаща до месестата част на ушите, по-красив от Пратеника на Аллāху теāлā.“⁴²⁹ Имаше и едно червено джуббе, което обличаше в петъчните и в празничните дни, едно йеменско джуббе и едно джуббе с тесни ръкави, произведено в Шам, което обличаше във военните походи.

А джуббето, изработено от използващата се за направата на дрехите на персийските шахове тайласанска тъкан, с атлазено парче на яката и атлазен кант

⁴²⁶ Ебӯ Дāvӯд, “Либās”, 27; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 325; Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуниййе*, 321

⁴²⁷ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 449

⁴²⁸ Тирмизй, “Едеб”, 48; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 450; Тирмизй, *Шемāил-и Шерйф*, 97

⁴²⁹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 450

на ръкавите, обличаше в битките, при среща с врага. До смъртта на Хазрети Аише това джуббе се намираше при нея. След това го взе Есмā бинти Ебӯ Бекр (*радияллāху анхā*). С водата, в която потапяха това джуббе, се къпеха болните и намираха изцеление.⁴³⁰

Владетелят на Думетулджендел Укейдир изпрати на любимия ни Пейгамбер атлазеното джуббе на убития си брат Хассан, извезано с палмови листа от златна сърма. Пейгамберът ни (*салияллāху алейхи ве селлем*) го облече, качи се на минбера и седна. След малко, без да промълви нито една дума, слезе от минбера. Мюсюлманите докосваха джуббето, гледаха го и му се възхищаваха. Расӯлюллах (*салияллāху алейхи ве селлем*) ги попита: „**На неговата красота ли се удивлявате? Много ли го харесавате?**“, „Не сме виждали по-хубава дреха.“ казаха те. Султанът на вселената отвърна: „**Кълна се в Аллāху теāля, в Чиято Длан е съществуването ми, че кърпите на Саад бин Муāз в Дженнета са по-красиви и хубави от това, което виждате.**“

Веднъж облече подарения му атлазен кафтан и отиде в джамията, за да изпълни намāз. Като се върна оттам, веднага го съблече с погнуса и каза: „**Не подхожда на богобоязливите да обличат такава дреха!**“ След това изпрати тази дреха на Хазрети Омер. Попитаха го: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Защо толкова бързо съблякохте тази дреха?“, „**Джебрāил ми забрани да я обличам.**“ отговори той. Омер (*радияллāху анх*), плачейки, дойде при Султана на вселената и му каза: „О, Расӯляллах! Изпратили сте ми дреха, която не искате да обличате. Какво да я правя?“ Пейгамберът ни (*aleyхиссалӣту vessеля̄м*) му каза: „**Аз не съм ти я изпратил, за да я обличаш, а за да я продадеш.**“ Тогава Хазрети Омер продаде дрехата за две хиляди дирхема.

Византийският император пък подари един атлазен кюрк с дълги ръкави, извезан със златна сърма. Когато го облече, хората го попитаха: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Това от небето ли слезе за вас?“ Пейгамберът ни (*салияллāху алейхи ве селлем*) им каза: „**Много ли го харесавате? Кълна се в Аллах, в Чиято Длан е съществуването ми, че дори и една кърпа от кърпите на Саад бин Муāз в Дженнета е по-хубава от него.**“

След това изпрати този кюрк на Джа'фер бин Ебӯ Тāлиб (*радияллāху анх*) и когато той го облече, Султанът на пейгамберите му каза: „**Аз не съм ти го изпратил, за да го обличаш!**“ Тогава Хазрети Джа'фер попита: „Като няма да го обличам, какво да го правя?“ Пейгамберът ни (*aleyхиссалӣту vessеля̄м*) каза: „**Изпрати го на негуса!**“

Също така му бе подарена една дреха от копринен плат с жълти линии, наречена Сийера, която се състоеше от две части. Пратеникът на Аллāху теāля (*салияллāху алейхи ве селлем*) я изпрати на Хазрети Али. Когато видя, че Хазрети Али я е облякъл, по лицето на Пратеника на Аллāху теāля се забеляза, че се ядоса. Каза му: „**Аз не съм ти я изпратил, за да я обличаш, а за да я разкъсаш за направата на забрадки за жените.**“ Тогава Хазрети Али я разкъса на парчета и тези парчета разпреди между жените от семейството на любимия ни Пейгамбер.

Сред даровете, изпратени от негуса, имаше и едно египетско палто.

⁴³⁰ Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 327

Пратеникът на Аллāху теāлй (салляллāху алейхи ве селлем) обличаше и черна вълнена одежда. От Хазрети Аише се предава: „За Пратеника на Аллāху теāлй беше изработена една вълнена черна одежда. Когато я облече, се изпоти и усети миризмата на вълна. Веднага я съблече и я остави, защото той харесваше само приятния аромат.“

Хазрети Омер видя на пазара, окачена на вратата на джамията, да се продава една копринена одежда от две части, донесе я на Пейгамбера ни (салляллāху алейхи ве селлем) и каза: „О, Расūляллах! Купете това и го обличайте в петъчните и в празничните дни, и когато пристигат делегации.“ Любимият ни Пейгамбер каза: **„Това е одеждата на онези, които са лишени от дял в отвъдния живот. Обличат я само лишените от дял в отвъдното.“** След това изпрати на Хазрети Омер едно атлазено джуббе. Получавайки това джуббе, той отиде при Султана на вселената и му каза: „О, Пратенико на Аллāху теāлй! Чух ви да казвате: „Това е одеждата на онези, които са лишени от дял в отвъдния живот. Обличат я само лишените от дял в отвъдното.“ А сте изпратили на мен това джуббе!?“ Пейгамберът ни (салляллāху алейхи ве селлем) му каза: **„Не съм ти го изпратил, за да го обличаш, а за да го продадеш и със спечеленото от него да си обезпечиш нуждите.“**

Пейгамберът ни (салляллāху алейхи ве селлем) казва:

„Аллах се отвръща от обличащия се с цел известност и показност, докато не престане (да върши това). В Съдния ден ще му облекат дрехата на унижението!“

„Онзи, който облича дреха с цел известност и показност, в Деня Къямет Аллах ще го облече с подобна дреха.“ „После ще я запали.“

От Сехл бин Саад (радияллāху анх) се предава: „Една жена донесе на Расūлюллах (aleyхисселām) ръчно тъкан плат бурде (плат, с който се покрива тялото) и каза: „О, Пратенико на Аллāху теāлй! Изтъках го със собствените си ръце и го донесох, за да ви облека.“ Пратеникът на Аллāху теāлй прие нейния подарък, защото имаше нужда от него. След това излезе при нас, покрит с него. Един човек от джемаата докосна с ръка наметалото и каза: „О, Расūляллах! Много хубаво наметало! Може ли да ми го дадете?“ „**Може**“ отговори Пратеникът на Аллāху теāлй. След като поседя в джамията, се прибра в дома си. Сгъна наметалото и го изпрати на този човек. Хората укориха човека, казвайки му: „Не постъпи правилно! Поиска нещо, което Пратеникът на Аллāху теāлй обличаше и имаше нужда от него!? А знаеш, че Расūлюллах не отказва на искания.“ Човекът им отговори: „Кълна се в Аллāху теāлй, аз не го поисках, за да го обличам, а за да ми послужи за саван в деня на моята смърт. И наистина, в деня на неговата смърт този плат му послужи за саван.“⁴³¹

Връхната дреха, дадена на Кааб ибн Зухейр

Когато в Тебўк Пратеникът на Аллāху теāлй (салляллāху алейхи ве селлем) сключи мирно споразумение с народа на Ейле, гарантиращо тяхната сигурност и безопасност, им подари в знак за сигурността им една връхна дреха. Впос-

⁴³¹ Ибн Мāдже, „Либās“, I; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, V, 333; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 454; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 346

ледствие тази връхна дреха бе купена от Ебӯл Аббас Абдуллах бин Мухаммед от рода Аббас за триста дирхема и се предаваше от поколение на поколение. Когато в празничните дни халифите излизаха навън, обличайки тази одежда и взимайки в ръка тоягата на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), сърцата на мюсюлманите настръхваха и им причерняваше пред очите.

Известният арабски поет Кааб бин Зухейр отиде при Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*), за да се извини и да приеме исляма, и когато прочете своята касида „Банет Суад“, съдържаща следното двустишие: „Без съмнение, Пратеникът на Аллāху теāля е светлина, показваща правия път и меч от острите мечове на Аллāху теāля, изтеглен от ножницата, за да премахне всяко зло.“, любимият ни Пейгамбер съблече връхната си дреха и я облече на него.⁴³²

По време на своето управление Хазрети Муāвийе отправи молба до Кааб бин Зухейр да му продаде тази дреха на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) и му изпрати десет хиляди дирхема, но Кааб бин Зухейр отказа с думите: “Относно обличането на наметалото на Расӯлюллах, не бих предпочел никого пред себе си!”.

След смъртта на Кааб бин Зухейр, Хазрети Муāвийе я купи от синовете му за двадесет хиляди дирхема. След това дрехата се предаваше от халиф на халиф.

След края на управлението на Омаядите връхната дреха бе купена от първия халиф на Аббасидите Ебӯл Аббас Сеффāх бин Абдуллах бин Мухаммед за триста дирхема. Халифите я обличаха в празничните дни. При убийството на халиф Муктедир тази одежда бе изцапана с неговата кръв. По-късно Аббасидите я занесоха със себе си в Египет. Когато Селим I Явуз завладя Египет и стана халиф, връхната дреха, заедно с други свещени реликви, бяха пренесени в Истанбул.

Днес връхната дреха на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) се съхранява в „Двореца Топкапъ“. Тя е изработена от черен вълнен плат. Дължината ѝ е 1,24 см. и е с широки ръкави. Подплатена е с грубо тъкан кремав вълнен плат. В дясната страна на предната ѝ част липсва парче с размери 0,23 x 0,30. В десния ръкав също има липсващо парче. Съхранява се, уви-то с множество платове, в златно чекмедже с размери 0,57 x 0,45 x 0,21, с отварящ се отгоре капак. Съществува и един златен сандък със същите размери, изработен по заповед на султāн Мурāд III. Този сандък, представляващ едно изключително красиво произведение на ювелирното изкуство, бе украсен с изумруди.

Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) имаше и едно наметало, боядисано с шафран. Обличаше го в домовете на благословените си съпруги.

Преди да се разболеے любимият ни Пейгамбер изпълняваше молитвата намаз върху хамиса (черен вълнен плат с шарки от двете страни). От Хазрети Аише се предава, че веднъж при изпълнение на намаз върху тази хамиса погледът му се спрял върху шарките. След като свършил изпълнението на намаза,

⁴³² Ибн Хишām, *ес-Сйре*, II, 514; Хāким, *ел-Мустедрек*, III, 673; Бейхакй, *ес-Сунен*, I, 381

казал: „Занесете тази хамиса на Ебӯ Джехм, защото тя преди малко отвлече вниманието ми от намāза и ми донесете неговата енбиджания, намираща се при Адий бин Каб.“ (Енбиджани – вълнено наметало без шарки, изтъкано в град Енбиджан.)

Ебӯ Джехм попита Султана на вселената: „О, Пратенико на Аллāху теāля! Защо ми изпратихте тази хамиса?“, „По време на намāз погледът ми спря на шарките върху него.“ отговори той (*салляллāху алейхи ве селлем*). Тази хамиса му бе подарена от Ебӯ Джехм.

Имаше и една друга овехтяла хамиса, която получи при разпределянето на трофеите, придобити в Хайбер. Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) изпълняваше намāз и върху нея. При последното му боледуване, когато болките му се усилваха, покриваше с нея лицето си, а когато му ставаше тягостно, я махаше от лицето си.⁴³³ Заради влажната почва на Медйна, след смъртта му дъното на гроба му бе постлано с тази хамиса.

През деветата година от Хиджра Хāнй бин Хабйб, от пристигналата в Медйна делегация на племето Бенй Дār, подари на любимия ни Пейгамбер дреха, извезана със златна сърма, а той я даде на чичо си Хазрети Аббās. „Какво да правя с тази дреха?“ попита той. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „Разпори златните конци и направи от тях украшение за жена си или ги използвай за прехраната ви, а атлазеният плат го продай и вземи парите.“ Тогава Аббās (*радияллāху анх*) продаде тази дреха на един юдей за осем хиляди дирхема.

От Енес бин Мāлик (*радияллāху анх*) се предава: „Крал Зийезен подари на Пратеника на Аллāху теāля една одежда хулле, купена от него срещу тридесет и три стари женски камили. Пратеникът на Аллāху теāля я прие.“

От Исхак бин Абдуллах бин Хāрис (*радияллāху анх*) се предава: „Расӯлюллах подари на Зийезен дреха, купена от него срещу двадесет и девет млади камили.“

Хулле е одежда, съставена от две части – рида и изар, изработени от йеменска или друга тъкан. Само едната част на тази одежда не може да се нарече хулле.

Златният пръстен, изпратен от негуса

Сред даровете, изпратени от негуса на Етиопия Есхаме (Асхама), имаше и един златен пръстен с камък. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) повика внучката на Ебӯл Āс (*радияллāху анх*) Умāме и ѝ каза: „О, дъще! Ти носи това!“⁴³⁴

Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) съобщи, че за мъжете е позволено да носят само сребърен пръстен. Носенето на пръстен от злато, желязо и жълт месинг е забранено. Самият той, до края на живота си, носи само сребърен пръстен.

⁴³³ Бухāрй, “Салāт”, 19; Ебӯ Дāvӯд, “Салāт”, 93; Дāримй, “Салāт”, 101; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, I, 269; Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 468

⁴³⁴ Ебӯ Дāvӯд, “Хатим”, 8; Ибн Мāдже, “Либās”, 40; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 119; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 407; Тирмизй, *Шемāил-и Шерйф*, 121

попакота поставяше и на лявата. Поставянето на пръстен на дясната и на лявата ръка е джаиз. Поставя се на малкия пръст и на пръста до него (безименният пръст). Поставянето на пръстен в празничните дни е мустехаб*, поставянето за показност е забранено (харам).

Един ден при Пратеника на Аллаху теалля (салляллаху алейхи ве селлем) дойдоха зрети Ну'ман бин Бешир. На пръста му имаше златен пръстен. Пратеникът на Аллаху теалля (салляллаху алейхи ве селлем) му каза: „**Защо си сложил жинетско украшение преди да си влязъл там.**“ Извади го и започна слага железен пръстен. Като видя това любимият ни Пейгамбер му каза: „**О носиш джехennemска вещ?**“ Ну'ман бин Бешир (радияллаху анх) извади този пръстен и си сложи бронзов. Като видя това Пратеникът на Аллаху теалля (салляллаху алейхи ве селлем) каза: „**Защо усещам миризма на идол у теб?**“ а той попита: „Какъв пръстен да си слагам, о, Расуляллах!“ Султанът на арабите отвърна: „**Може да си сложиш сребърен пръстен, чиято тежест да надвишава един мискал (4,8 гр) и го сложи на дясната си ръка!**“

Амр бин Шуайб (радияллаху анх) се предава: „Пратеникът на Аллаху (салляллаху алейхи ве селлем) ни караше да извадим златните и железните, а за сребърните нищо не казваше.“

Султанът Пейгамберът ни реши да изпрати писма до хосроя на Персия, до императора на Византия и негуса на Хабаша, му бе казано:

„Пратенико на Аллах! Те няма да четат това писмо без печат.“

Султанът Расулюллах (салляллаху алейхи ве селлем) поръча да му направят сребърен пръстен-печат. На печата бе гравирани надписа: „**Мухаммедур Расулюллах.**“ Надписът на пръстена-печат бе изписан отдолу нагоре на три реда на долния ред – „Мухаммед“, на средния – „Расул“ и на горния – „Аллах“.

Един ден Амр бин Са'ид (радияллаху анх) отиде при Пратеника на Аллаху (салляллаху алейхи ве селлем). Когато видя пръстена на ръката му, любимият ни Пейгамбер го попита: „**Какъв е този пръстен на ръката ти?**“ Хазретите бин Са'ид отговори: „О, Расуляллах! Това е една халка. Аз я направих, **както е гравирано на него?**“ попита Султанът на пейгамберите. „Мухаммедур Расулюллах“ отговори той. Пратеникът на Аллаху теалля (салляллаху алейхи ве селлем) взе от него този пръстен и го използва като личен печат и за изписването на тези думи върху други пръстени.⁴³⁶

Този пръстен бе на ръката му, когато почина. Обикновено този пръстен влизаше на малкия пръст на лявата си ръка. На дясната също го поставяше. Дясната му част обръщаше към вътрешната част на ръката си. Преди да умира по нужда го сваляше.

Султанът Любимият на Аллаху теалля почина, този пръстен се намираще на ръката му. След неговата смърт го носи Хазрети Ебу Бекр, след него Хазрети Осман, а след него Хазрети Осман.

Султанът Осман, по време на своето управление като халиф, един ден като умира до кладенеца Ерис, го извади от пръста си и като го въртеше в ръката

* Саад, *ет-Табакат*, I, 471, 473; Тирмизи, *Шейх-и Шейх*, 123

† Саад, *ет-Табакат*, I, 474

си, го изпусна в кладенеца. Кладенецът бе пресушен и претърсен три дни, но пръстенът не бе открит.⁴³⁷

Изписването на надписи върху камъка на пръстените и използването им за печат продължи и след смъртта на Пейгамбера ни (*aleyхиссалѧту весселѧм*). Върху пръстена на Хазрети Ебӯ Бекр имаше следния надпис „**Ни’мел кѧдир Аллах**“ („Аллах над всяка неща има сила“), на Хазрети Омер – „**Кефѧ бил мевт вѧ’изан ѧ Омер**“ („Смъртта е достатъчна като наставление“), на Хазрети Осмѧн – „**Ле насбиране**“ („Разбира се, че ще бъдем търпеливи“), на Хазрети Али – „**Ел мулку лиллях**“ („Владението е само на Аллах“), на Хазрети Хасен – „**Ел иззету лиллях**“ („Величието е присъщо за Него“), на Хазрети Муѧвийе – „**Раббигфир-лѧ**“ („О, Господарю, опрости ни!“), на Ибни Ебӯ Лейлѧ – „**Ед-дунѧ гарѧрун**“ („Земният живот е мамещ, лъжлив“), на имѧм а’зам Ебӯ Ханѧфе – „**Кул ил хайр ве иллѧ фескут**“ („Или кажи добра дума, или мълчи!“), имѧм Ебӯ Йѧсуф – „**Мен амиле би-ре’ѧйхѧ недиме**“ („Действащият по свое усмотрение ще съжалява“), на имѧм Мухаммед – „**Мен сабере зафире**“ („Търпеливият постига победа), на имѧм Шѧфѧй – „**Ел берекету фил канѧ’а**“ („Благодатта е в доволството от това, което имаш“).

Постелята му

Постелята на Пейгамбера ни (*саллѧллѧху алейхи ве селлем*) бе от кожа, пълна с палмови влакна. Възглавницата му също бе от кожа, пълна с палмови влакна.

От майка ни Хазрети ѧише се предава: „При мен дойде една жена от енсѧрите. Като видя постелята на Расѧл (*aleyхисселѧм*), отиде и изпрати постеля, пълна с вълна.

Расѧл (*aleyхисселѧм*) дойде при мен и ме попита: „**Какво е това?**“, „О, Пратенико на Аллѧху теѧлѧ! При мен беше дошла една жена от енсѧрите. Като видя постелята ви, си отиде и ви изпрати това.“ отговорих аз. Пратеникът на Аллѧху теѧлѧ ми каза: „**Веднага ѧ върни тази постеля!**“ Но аз не я върнах. Бях я харесала в стаята си. Расѧл (*aleyхисселѧм*) повтори тези свои думи три пъти. Накрая ми каза: „**О, ѧише! Кълна се в Аллѧху теѧлѧ, ако бях пожелал, Аллах щеше да накара златните и сребърни планини да се движат до мен.**“⁴³⁸

Миндерът на Пейгамбера ни (*aleyхиссалѧту весселѧм*) се състоеше от два груби вълнени плата. Една нощ, когато дойде при мен, аз бях прегънала този миндер. Заспа върху него. Когато се събуди, ме попита: „**О, ѧише! Защо тази нощ постелята ми не беше както обикновено?**“, „О, Расѧлѧллах! Прегънах миндера и го направих по-тесен заради вас.“ отговорих аз. Тогава Пратеникът на Аллѧху теѧлѧ ми каза: „**Върни го в стария му вид!**“⁴³⁹

⁴³⁷ Бухѧрѧ, „Либѧс“, 50; Несѧй, „Зѧнет“, 82; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, II, 22; Ибн Саад, *ет-Табакѧт*, I, 476-477; Бейхаки, *ес-Сунен*, II, 239; Хейсемѧй, *Меджмау’з-Зевѧид*, V, 184

⁴³⁸ Ибн Саад, *ет-Табакѧт*, I, 465

⁴³⁹ Ибн Саад, *ет-Табакѧт*, I, 465

Пак от Хазрети Ёише се предава: „За курайшите в Мекка нямаше нищо похубаво от това да спят върху серир (дървено легло). Когато Пратеникът на Аллāху теāлā пристигна в Медина и се настани в дома на Ебӯ Еййӯб, го попита: **„О, Ебӯ Еййӯб! Вие нямате ли си серир?“**, „Кълна се в Аллāху теāлā, нямаме.“ отговори той.

Саад бин Зурāра от енсāрите, като разбра за това, му изпрати един серир с дървени крака, покрит с рогозка. До преместването в дома си, Пратеникът на Аллāху теāлā беше спал върху него. И след това до смъртта си също спа върху него.

Когато тялото на Расӯлюллах (*aleyхисселām*) беше измито и увито със саван, го положиха върху този серир и погребалният намāз беше извършен по този начин. След това хората го искаха от нас, за да пренасят с него починалите си роднини. Тялото на Ебӯ Бекр и Омер също беше пренесено с него.“

Пак от нея се предава: „Расӯл (*aleyхисселām*) имаше една рогозка, която през нощта използваше за изпълняване на намāз, а през деня седеше с хората върху нея.“⁴⁴⁰

Тоягата му

При произнасяне на проповеди (хутбе) в петъчните дни, любимият ни Пейгамбер се подпираше на тояга или на лък, а по време на военните походи се подпираше на лък.

Казваше, че подпирането на тояга е от нрава на пейгамберите. Самият той се подпираше на тояга и съветваше и другите да се подпират.

По време на управлението на халиф Муāвийе бин Ебӯ Суфян тоягата на Пратеника на Аллāху теāлā (*саллялāху алейхи ве селлем*) се намираше при Саадул'Караз. През 50 година от Хиджра Муāвийе бин Ебӯ Суфян (*радияллāху анх*) отиде на поклонение (хадж) и пожела да премести минбера от джамията на любимия ни Пейгамбер в Шам. Поиска и тоягата, намираща се при Саадул'Караз. Джāбир бин Абдуллах и Ебӯ Хурайра (*радияллāху анхум*), отивайки при халифа, му казаха: „О, Емйрул муминйн! Няма да е правилно да се премести минбера и тоягата на Расӯл (*aleyхисселām*) в Шам.“ Тогава Хазрети Муāвийе се отказа от желанието си и им се извини.

Любимият ни Пейгамбер заведе Абдуллах бин Унейс (*радияллāху анх*) в дома си, даде му една тояга и каза: **„О, Абдуллах бин Унейс, съхрани тази тояга при себе си!“** Когато Хазрети Абдуллах бин Унейс излезе с нея пред хората, го попитаха: „Каква е тази тояга.“ Той им каза: „Даде ми я Расӯл (*aleyхисселām*) и ми заповяда да я съхраня при себе си.“ Казаха му: „Ще се върнеш ли при Расӯл (*aleyхисселām*), за да го попиташ защо ти е дал тази тояга!“ Тогава Абдуллах бин Унейс (*радияллāху анх*) се върна при любимия ни Пейгамбер и го попита: „О, Пратенико на Аллāху теāлā! Защо ми дадохте тази тояга?“ Пратеникът на Аллāху теāлā (*саллялāху алейхи ве селлем*) каза: **„Тази тояга в Деня Къямет ще е знак между нас. Тогава много малко ще са хората в Дженнета, подпирани се на тояга. В Дженнета ти ще се подпираш на нея!“**

⁴⁴⁰ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 468

Хазрети Абдуллах бин Унейс (*радияллāху анх*) я носи винаги заедно с меча си. Когато вече бе на смъртно легло, каза на семейството си след смъртта му да сложат тази тояга в савана му и да го погребат заедно с нея. Завещанието му бе изпълнено.

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) притежаваше един михджан (тояга с извит край), дълъг един аршин или малко повече. Насочвайки тази тояга към Черния камък, го поздравяваше отдалеч. Когато се качваше на камилата си, я закачваше пред себе си.

Притежаваше и една михсарра (тояга), наречена Урджун. Когато отиваше в Бакиулгаркад я носеше със себе си и се подпираше на нея, а когато седеше, я въртеше в ръката си. С тази тояга произнасяше и проповед.

Имаше и една тояга (кадиб), изрязана от планински дървета. Тя се наричаше Мемшук. Един ден, когато Хазрети Осмāн произнасяше проповед с тази тояга на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*), Джахджах бин Са'йд или Джахджах бин Кайс се приближи към Осмāн (*радияллāху анх*), взе тоягата от него и я счупи с коляното си. Хората започнаха да му се карат, а Хазрети Осмāн слезе от минбера и отиде в дома си. След стореното от Джахджах, Аллāху теāля го беляза с болестта екиле (сърбеж на ръката или коляното му) и след като Хазрети Осмāн бе сторен шехїд, в рамките на една година умря от тази болест.

Седемте неща, които носеше със себе си

Любимият ни Пейгамбер по време на военен поход или в мирно време не отделяше от себе си следните предмети: гребен, огледало, мисвāк, розово масло, антимон (сюрме) и ножица.

От Хазрети Āише се предава: „За военните походи приготвих розовото масло, гребена, огледалото, двете ножици, антимона и мисвāка на Расул (*aleyхисселām*).“⁴⁴¹

Майка ни Хазрети Āише казва: „По време на военен поход и в мирно време Расул (*aleyхисселām*) не оставяше седем неща: шише розово масло, гребен, огледало, антимон, мисвāк, две ножици, кост за разделяне на косата си.“⁴⁴¹

Султанът на вселената сресваше брадата си два пъти на ден.

От Енес бин Мāлик (*радияллāху анх*) се предава: „Расул (*aleyхисселām*) много често слагаше на главата си розово масло и вчесваше брадата си с вода.“⁴⁴²

Отдаваше особено значение на порядъка

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) отдаваше голямо значение на чистотата и на реда. Казваше: „**Който има коса, да я поддържа добре!**“

Когато се намираше в джамията, влезе един човек с рошава коса и брада. Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „**Този човек и розово масло ли няма, за да си оправи косата?**“, накара го да излезе и му посочи с ръка да си оправи косата и брадата. Човекът се оправи и когато влезе

⁴⁴¹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 484

⁴⁴² Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 484

любимият ни Пейгамбер каза: „**Кое е по-добре – някой от вас да дойде в това състояние или с рошава коса и брада като шейтāн?**“

Любимият ни Пейгамбер скъсяваше и оформяше брадата си. Преди да отиде на петъчния намаз подстригваше мустаците си и режеше ноктите си. Заповядваше и на мюсюлманите да го правят.

Когато се поглеждаше в огледалото, отправяше хамд на Всевишния Аллах и казваше следната ду'а: „**О, Аллах мой! Така, както си ме създал в прекрасен облик, по същия начин ме дари и с прекрасен нрав.**“

Всяка вечер, преди да заспи, си слагаше три пъти антимо́н на очите. Три пъти слагаше на дясното си око и три пъти на лявото. Любимият ни Пейгамбер казваше: „**Слагайте си антимо́н, защото то придава блясък на очите и спомага за поникването на веждите!**“⁴⁴³

Ислямските учени съобщават, че мъжете могат да си сложат антимо́н на очите само с лечебна цел, но не и за показност.

Расу́люллах (*саллялля́ху алейхи ве селлем*) отдаваше голямо значение на използването на мисва́к. Винаги го носеше със себе си. Казваше: „**Почиствайте зъбите си с клонче от дървото ера́к (мисва́к).**“ Мисва́кът премахва лошия дъх.

Пратеникът на Аллах (*саллялля́ху алейхи ве селлем*) казва:

„**Мисва́кът е и на мен, и на пейгамберите преди мен.**“

„**Ако нямаше да затрудня общността си, без съмнение щях да им заповядам да използват мисва́к преди всеки намаз.**“⁴⁴⁴

„**Много силно ви препоръчвам използването на мисва́к.**“

„**Мисва́кът е чистотата на устата и задоволството на Господаря ми.**“

Първата работа на любимия ни Пейгамбер, след влизането в дома му, бе почистването на зъбите с мисва́к.

Не заспиваше без мисва́к до себе си. След като се събуждаше от сън първо си почистваше зъбите. Почистваше ги и през нощта, когато ставаше за изпълнението на намаза текеджд. ⁴⁴⁵

От Хазрети Аише се предава: „Пейгамберът ни (*алейхисселя́м*) след събуждане от сън, било то през деня или през нощта, не се е случвало да не е използвал мисва́к преди обредно умиване (абдест).“

Мечовете и копията му

Пейгамберът ни (*саллялля́ху алейхи ве селлем*) имаше девет меча. Мечът, останал от баща му, бе единият от тези мечове. Наричаше се Месур. При преселението му в Медйна този меч се намираще при него.

Мечът, който се наричаше Абд му бе подарен от Саад бин Убаде (*радиялля́ху анх*) и в битката при Бедр бе при него. ⁴⁴⁶

⁴⁴³ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 485

⁴⁴⁴ Тирмизй, „Тахāрет“, 18

⁴⁴⁵ Ибн Мāдже, „Тахāрет“, 7

⁴⁴⁶ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 484; Тирмизй, *Шемāил-и Шерйф*, 135; Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 245

Мечът Зулфиқър бе на езичника Мунеббих бин Хаджадж или на Ёс бин Мунеббих. В битката при Бедр, след бягството на езичниците от бойното поле, техните оръжия и всичко, което носеха със себе си, остана на бойното поле. Сред трофеите бе и този меч. Заради цепнатините на гърба си, той бе наречен Зулфиқър. Султанът на вселената го подари на Хазрети Али. Дръжката, халките и верижката му бяха от сребро.⁴⁴⁷

След смъртта на Пратеника на Аллāху теāлй (салляллāху алейхи ве селлем) Хазрети Аббās пожела да вземе този меч от Хазрети Али. Обърна се за съдействие към Хазрети Ебў Бекр, но той му каза: „Този меч винаги съм го виждал в неговата ръка. Не е хубаво да се вземе.“ Тогава Хазрети Аббās се отказа от желанието си и го остави на Хазрети Али.

Три копия бяха придобити като трофеи от юдеите от рода Бенй Кайнука̄. Едното от копията му се наричаше Мусви, а другото – Мусна. Имаше също така едно дълго копие, наречено Бейза и едно късо, наречено Анезе.

Копието, наречено Наб'а, бе дадено на Зубейр бин Аввām (радияллāху анх) от негуса на Хабаша. При завръщането от битката при Хайбер Пратеникът на Аллāху теāлй (салляллāху алейхи ве селлем) го взе от него.

Три копия (Анезе) му бяха изпратени от негуса на Хабаша Асхама. Едното от тях остави за себе си, второто даде на Хазрети Али, а третото – на Хазрети Омер.

В празниците Рамазāн и Курбан байрам Билял Хабешй (радияллāху анх), вървейки пред любимия ни Пейгамбер, носеше копието му до мястото за изпълнение на намāз и го забиваше пред него. И Пратеникът на Аллāху теāлй (салляллāху алейхи ве селлем) ръководеше празничния намāз, заставайки в посока към копието.

След неговата смърт, в празничните дни Билял (радияллāху анх) вече носеше това копие до мястото за изпълнение на намāз пред Хазрети Ебў Бекр и го забиваше пред него.

По време на управлението на халиф Омер (радияллāху анх), след него и на халиф Осмāн (радияллāху анх), тази длъжност бе изпълнявана по същия начин от муеззина Саад ул-Караз. Мединските валии също правеха това.

Лъковете и щитовете му

Пейгамберът ни (салляллāху алейхи ве селлем) имаше шест лъка. Три от тях – Равха, Бейза, Шафра бяха придобити като трофеи от юдеите от рода Бенй Кайнука̄. Лъкът, наречен Шафра бе направен от дървото неб.⁴⁴⁸ От същото дърво бе направен и лъкът, наречен Кетум. В битката при Ухуд този лък се счупи. Счупеният лък бе взет от Катāде бин Ну'мāн (радияллāху анх). Другите му лъкове се наричаха Седед и Зевра.⁴⁴⁹

Пратеникът на Аллāху теāлй (салляллāху алейхи ве селлем) имаше три щита. Върху единия от тях – щита, наречен Зелук, имаше изображение на овнешка глава. Този щит му бе подарен, но заради изображението върху него, любими-

⁴⁴⁷ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 484; Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 245

⁴⁴⁸ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 489; Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 246

⁴⁴⁹ Касталāнй, *ел-Мевāхибу'л-Ледуннийе*, 246

ят ни Пейгамбер не го хареса. На сутринта това изображение бе заличено от Аллах.⁴⁵⁰

Ризниците му

Любимият на Аллāху теāля имаше седем бронирани ризници:

Затулфудул – бе подарена от Саад бин Убāде (*радияллāху анх*) преди да се отправят към Бедр.⁴⁵¹

Садийе и Фидда – тези две ризници бяха придобити като трофеи от юдеите от рода Бенй Кайнука. Ризницата Садийе бе историческа – това бе ризницата, която Дāвуд (*aleyхисселāм*) облякъл, за да се сражава с Джāлут.

В битката при Ухуд Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) облече две ризници една върху друга – Фудул и Фидда.

В предната и задната част на ризницата му се намираха две сребърни халки.

Преди смъртта си Пратеникът на Аллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) даде една от ризниците си като залог на един юдей на име Ебū Шахм в замяна на тридесет крини ечемик. Тази ризница бе Затулфудул.⁴⁵²

Другите му ризници бяха Затулвишах, Затулхавши, Бетра и Хирник.⁴⁵³

Ризниците Затулфудул и Садийе облече в битката при Хунейн.⁴⁵⁴

Шлемовете му

Мувашишах – този шлем бе сред придобитите трофеи от юдеите от рода Бенй Кайнука.

Зуссубуг или Мешбуг – шлемът, който се счупи в битката при Бедр и две от халките му се врязаха в лицето на Пратеника на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*). При превземането на Мекка любимият ни Пейгамбер също носеше шлем.

Знамената му

Знамето на Пейгамбера ни (*aleyхиссалāту vessелāм*) бе черно, а флагът – бял.

Освободеният роб на Мухаммед бин Кāсъм – Йўнус бин Убейд казва: „Мухаммед бин Кāсъм ме изпрати при Берā бин Азиб, за да го попитам за знамето на Пратеника на Аллāху теāля. Берā бин Азиб ми каза, че е направено от черно четиригълно немире (вълнена тъкан с черно-бели линии).”

Знамето на Султана на вселената се намирало при Хазрети Али. В битката при Хайбер Пратеникът на Аллāху теāля (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: „Знамето ще дам на такъв храбрец, който обича Аллах и Неговия Пра-

⁴⁵⁰ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 489

⁴⁵¹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 487

⁴⁵² Бухārй, “Буйу”, 33; “Рехн”, 5; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, VI, 160; Ибн Ебй Шейбе, *ел-Мусаннеф*, IV, 271; Тирмизй, *Шемāил-и Шерйф*, 334; Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 307

⁴⁵³ Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 246

⁴⁵⁴ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 487; Тирмизй, *Шемāил-и Шерйф*, 138

теник и когото Аллах и Неговият Пратеник обичат!“⁴⁵⁵, извика Хазрети Али и му даде знамето.⁴⁵⁵ Хазрети Али се сражаваше героически, докато Всевишният Аллах го дари с победата.

Върху флага (ливā) на Мухаммед (*алейхисселām*) имаше надпис: „**Ля иляхе иллялāх, Мухаммедур Расūллāх**“.

В похода към Харрар завърза бяло знаме за Саад бин Ебў Ваккās (*радиял-лāху анх*). При изпровождането на Хазрети Али в Йемен завърза една чалма на върха на копието и каза: „**Знамето трябва да е такова!**“

Знамето се носеше само от командващия войската. В битката при Ебвā и Веддан бялото знаме на ислямската войска носеше Хазрети Хамза, в битката при Буват – Саад бин Ебў Ваккās (*радиял-лāху анх*), при преследването на Курз бин Джāбир’ул-Фихрй – Хазрети Али, в битката при Зул’усейра – отново Хазрети Хамза.

При отправянето на ислямската войска към Бедр бялото знаме бе дадено на Хазрети Мусаб бин Умейр, а Хазрети Али носеше черното знаме (Укаб) пред Пратеника на Аллāху теāля (*саллял-лāху алейхи ве селлем*).

При отправянето им към крепостта на юдеите от рода Бенй Кайнука бялото знаме носеше Хазрети Хамза, в битките при Каркарат-ул-кудр, Ухуд и Бедрулмевид го носеше Хазрети Али, а в битката при Ухуд – Зейд бин Хāрисе (*радиял-лāху анх*).

С бялото знаме на любимия ни Пейгамбер бе превзета и Мекка.

В похода към Тебўк най-голямото знаме повери на Хазрети Ебў Бекр. Друго голямо знаме връчи и на Зубейр бин Аввām (*радиял-лāху анх*).

Конете му

Първият си кон Пейгамберът ни (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) купи в Медйна от един бедуин от рода Фезāра. Бедуините наричаха този кон Дарис, но Пратеникът на Аллāху теāля (*саллял-лāху алейхи ве селлем*) му даде името Секб. В битката при Ухуд се намираще върху него.⁴⁵⁶ На устната на коня имаше бяло петно. Бяло петно имаше и на трите му крака, а единият десен крак бе без петно. Секб се движеше много бързо, като течаща вода.

Конят Муртеджиз купи от един бедуин от рода Мурра. Този кон бе много хубав, цвилеше хармонично, като че ли изпълняваше стихче.⁴⁵⁷

Конят Лизаз му бе подарен от Мукавкис – владетеля на Египет. Този кон се движеше много бързо.⁴⁵⁸

Конят Зариб бе подарен от Ферве бин Умейр’ул-Джузами. Зариб бе много силен и издръжлив кон.

Конят Лахиф (или Лухайф) бе подарен от Рабйā бин Ебў Бера’ул-Келбй. Опашката на този кон бе толкова дълга, че достигаше до земята.

Муравих бе състезателен кон. Движеше се като вятра. Убейд бин Йāсир му го подари в Тебўк.

⁴⁵⁵ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, II, 80

⁴⁵⁶ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 489

⁴⁵⁷ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 490; Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 247

⁴⁵⁸ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 490; Касталāнй, *ел-Мевāхибу’л-Ледуннийе*, 247

Мирвах – този кон бе подарен от пристигналите през десетата година от Хиджра в Медина представители на рода Бенй Раха. Когато го яхнаха пред Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) и го накараха да се движи, той много го хареса.

Верд – бе подарен от Темйм-и Дārй. Цветът му бе тъмночервен. Любимият ни Пейгамбер го подари на Хазрети Омер и той се сражава върху него по пътя на Аллāху теāлй.

Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) състезаваше три от конете си – Зариб, Лизаз и Секб. Върху коня Зариб седнаше Сехл бин Саад, а върху Лизаз – Ебӯ Усейд’ус-Сāидй. Най-отпред се движеше Лизаз, след него Зариб, и накрая Секб.

Пейгамберът ни (*aleyхиссалйту весселйъм*) имаше и едно сиво магаре и едно сиво муле. Тези животни му бяха изпратени от Мукавкис – владетеля на Египет. Мулето се наричаше Дулдул, а магарето Яфур или Уфейр.⁴⁵⁹ Мюсюлманите за пръв път видяха муле със светла козина. Дотогава в Арабия те не бяха виждали муле с такава козина.

В битката при Хайбер Султанът на вселената яздеше това сиво муле, а в битката при Хунейн – другото си сиво муле. Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) пришпорвайки мулето си, се впусна сам срещу атакуващата ги войска на племето Хевāзин. Хазрети Аббās, хващайки мулето за юздите, а Суфян бин Хāрис (*радияллāху анх*) – за стремето, се опитваха да намалят скоростта му и да му попречат да се вреже във врага. Също така се предава, че в битката при Хайбер Пратеникът на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) е яздел и магарето Яфур, слагайки седло на гърба му и поставяйки на главата му юзда от палмово въже.

След завръщането на Расӯл (*aleyхисселйъм*) от прощалния хадж Яфур почина, а Дулдул живя до времето на Хазрети Муāвийе. След смъртта на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) Дулдул остана при Хазрети Али. Яздеха го и Хазрети Али, след неговото преселение в отвъдния живот и Хазрети Хасан, след това и Хазрети Хусейн, а след него и Мухаммед бин Ханефийе (*радияллāху анхум*).

Камилите му

Камилата Кусвā – наричаха я и Джед’а и Адба. Тази камила бе от животните на Бенй Кушайр бин Кааб бин Рабйа бин Āмир или на Хурайш бин Кааб. Хазрети Ебӯ Бекр я купи за четиристотин дирхема и на същата цена я продаде на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*), според друго предание – я подари.

Любимият ни Пейгамбер се пресели в Медина, възседнал камилата си Кусвā. Качвайки се на нея, се отправи и на умра. При превземането на Мекка също се намираше върху нея. Седнал върху нея произнесе и прощалното си хутбе в Арафāt.

Расӯл (*aleyхисселйъм*) съревноваваше камилите и нито една камила не можеше да надмине Кусвā, освен двегодишната камила на един бедуин.

⁴⁵⁹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 491

По време на управлението на Хазрети Ебӯ Бекр (*радияллāху анх*), камилата Кусвā бе оставена в гробището Бакй' и там умря.⁴⁶⁰

Сред трофеите, придобити в Бедр, бе и камилата на Ебӯ Джахл. Тази камила бе взета от Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) и до поклонението Худейбийе се отправяше на военни битки върху нея. Тази камила бе белязана да се пренесе в жертва. Езичниците поискаха да я откупят срещу сто камили. Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) им каза: „**Ако не бяхме я белязали, щях да изпълня искането ви.**“

Мухаммед (*aleyхисселām*) имаше седем дойни камили – Ханна, Семра, Урайс, Са'дийе, Бегум, Йесира, Дебба'. Семейството му се препитаваше с издоеното от тях два мяха мляко, което им се носеше всяка вечер.⁴⁶¹

По време на смъртта на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) от тези камили не бе останала нито една.

Домът му

След издигането на стените на месджид на Пратеника (Месджид-и Небй) в Медйна, към тях за любимия ни Пейгамбер пристроиха и две помещения от кирпич и ги покриха с палмови клони. Вратата на помещението, предназначено за Хазрети Аише се отваряше към пътя за джамията, а на Хазрети Севде – към третата врата на джамията, наречена Ал-и Осмāн.

Впоследствие, след женитбите на Пейгамбера ни (*aleyхиссалāту vesselām*), броят на тези помещения се увеличи. Някои от тях бяха от кирпич, някои от камък, а някои от палмови клони, измазани с глина и покрити също с палмови клони.

От Хасан бин Ебӯлхасан (*радияллāху анх*) се предава: „Когато бях в пубертета, бях влязъл в дома на Пратеника на Аллāху теāлй, протегнах ръката си и докоснах тавана.“

Имām Бухārй предава, че вратата на Пратеника на Аллāху теāлй била без халка, чукало се с върха на лъка.“

Мухаммед бин Хилял и Атаул'Хорасāнй видяха помещенията на съпругите на Пейгамбера ни (*aleyхиссалāту vesselām*) и казаха, че помещенията били от палмови клони, а за врати били използвани пердета от груба тъкан, изработена от черна козина.

Според думите на Дāvӯд бин Кайс, опиращи се на видяното от него, ширината на всяко едно от помещенията била 6-7 лакътя, а дължината – приблизително десет лакътя.

Хазрети Севде завеща след нейната смърт стаята ѝ да остане за майка ни Аише (*радияллāху анхā*), а стаята на Сафийе (*радияллāху анхā*) бе продадена на Муāвийе бин Ебӯ Суфян за сто осемдесет хиляди или двеста хиляди дирхема, при условие да остане в нея до смъртта си.

Когато в Медйна бе прочетено писмото на халйф Абдулмелик за отчуждаване на помещенията на съпругите на Пратеника на Аллāху теāлй (*салляллāху алейхи ве селлем*) и включването им към джамията, много от жителите на Ме-

⁴⁶⁰ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 492-493

⁴⁶¹ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 494

дйна не успяха да сдържат сълзите си и плакаха, както плакаха в деня на смъртта на любимия ни Пейгамбер.⁴⁶²

Са'йд бин Мусейиб разкри мъката си по следния начин: „Кълна се в Аллāху теāля, колко много исках помещенията да си останат така, както си бяха. Новото поколение на Медйна и чужденците, пристигащи в Медйна, щяха да видят с какво се е задоволявал Пратеникът на Аллāху теāля и нямаше да желаят много имоти и да се хвалят с това.“

Вакъфските имоти

Първото дарение (вакъф) в исляма бе направено от падналият като шехид в Ухуд Мухайрик (юдейски учен и един от най-богатите юдеи, приели исляма), който завеща да се предадат на Пратеника на Аллāху теāля (*саллялāху алейхи ве селлем*) следните му седем градини: Мисеб, Сафийе, Делал, Хусна, Бурка, А'ваф, Мешребе.⁴⁶³

Вакъфите в Медйна бяха главно от недвижимите имоти на Мухайрик. Ибн Хумейд казва: „Халиф Омер бин Абдул'азиз беше поискал да се донесат фурии от вакъфските градини на Мухайрик. Донесоха му в една паница.

Омер бин Абдул'азиз каза: „Ебӯ Бекр бин Хазм ми писа, че тази фурия е от палмовото дърво от времето на Пратеника на Аллāху теāля и че той е ядял от него.“ Тогава аз му казах: „О, емйрул муминйн! Разпреди ги между нас!“ Разпреди ги и на всеки един от нас се паднаха по девет фурии.“

От Омер бин Абдул'азиз се предава: „Когато в качеството си на управител на Медйна влязох в тази градина, ядох от фурмата на това дърво. Не съм ял по-сладка, по-вкусна фурия от тази.“

От Амр бин Мухāджир се предава: „Имуществото на Расӯл (*алейхисселām*) се намираще в една стая при Омер бин Абдул'азиз и той всеки ден го гледаше. В тази стая водеше и събиращите се при него курайши и обръщайки се към това имущество, казваше: „Ето го наследството на човека, с когото ви удостои Аллāху теāля.“ А това са били:

- Едно дървено легло (серир), покрито с рогозка, изплетена от палмови листа.
- Една кожена възглавница, пълна с палмови влакна.
- Една голяма паничка.
- Една чаша за вода.
- Една дреха.
- Една ръчна мелачка.
- Един колчан за стрели.
- Един кадифен юрган.

Проникналата върху юргана пот от главата на Расӯлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) ухаеше по-приятно и от благовоние.

Омер бин Абдул'азиз, когато се разболяваше, се миеше с неговата вода и получаваха изцеление. Омер бин Абдул'азиз бе от Табийн* от Медйна, имām*, факйх*, учен-муджтехид*, който много добре знаеше сунната. Неговата майка

⁴⁶² Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 499

⁴⁶³ Ибн Саад, *ет-Табакāt*, I, 503

Умму Ёсъм бинти Ёсъм бин Омер бин Хаттāб бе пример за справедливост и страх от Аллāху теāлй.

Имām Шāфий казва: „Хулефā-и Рāшидйн са петима: 1. Ебӯ Бекр, 2. Омер, 3. Осмāн, 4. Али, 5. Омер бин Абдул’азиз.“ Омер бин Абдул’азиз в правосъдието бе като Хазрети Омер, в страха от Аллāху теāлй като Хасан’ул Басрй, в науката като имām Зухрй.

РЕЛИГИЯТА ИСЛЯМ

Ислям – това е религията, низпослана от Всевишния Аллах на Любимия Му пейгамбер Мухаммед (*aleyхисселйм*), посредством мелйикето Джебрāил (*aleyхисселйм*). Религията е съвкупност от правила и норми, чиято цел е да покажат на хората пътя на щастието както в земния, така и в отвъдния живот. Той събира в себе си всички видими и невидими добрини на всички предишни религии. Всеки успех и всяко щастие са скрити в него. Състои се от нравствеността и от основите, които биха били приети от здравомислещите хора.

Никой разумен човек не би го отрекъл. В него няма никакво зло, извън него пък няма никакво добро, не може и да има. Търсенето на добро извън исляма е като търсене на вода в миража на пустинята. Ислямът повелява развитието на страните, радостта и благоденствието на хората, почитането на повелите на Всевишния Аллах и състраданието към всички създания.

Ислямът категорично повелява потребността от земеделието, търговията и изкуството и отдава голямо значение на науката, техниката, индустрията. Повелява взаимопомощта между хората. Зачита правата, задълженията и отговорностите на служителите, на децата, на родителите, на обществото. Той е Сеāдет-и дāрейн, т.е. събрал е в себе си щастието на земния и отвъдния живот.

Ислямът е донесъл принципи, осигуряващи по най-съвършен начин духовното и материалното благоденствие на хората. Човешките права и задължения са уредени чрез система от закони.

Накратко казано, ислямската религия съдържа в себе си основите на: вяра, ибāдет, мунāкехāt, му’āмелйāt, укӯбāt.

Вяра (ймāн)

В исляма “ймāн” означава да се вярва на факта, че Расӯл-и екрем (*саллал-лāху алейхи ве селлем*) е Пратеникът на Аллāху теāлй; че той е Небй, вестоносец, избран от Него, и да се казва всичко това с пълна убеденост; и да се вярва накратко в онова, което е съобщил накратко и в детайли на онова, което е съобщил в детайли; и винаги да се произнася Келиме-и шехāдет. Силната вяра е такава, че, както знаем със сигурност, че огънят изгаря, змията убива със своята отрова и бягаме от тях, така трябва да се вярва в Аллāху теāлй и в Неговите качества с цяло сърце, да се стремим към Неговите задоволство и лик, и да се пазим от Неговите гняв и мъчения, и да се настани здраво тази вяра в сърцето като надпис върху мрамор.

Основите на вярата са шест:

1. Първото от шестте е да се повярва, че Аллāху теāлй е вāджиб-ул-вуджӯд и че Той е истинският бог, и че е създателят на всички същества.

Трябва да се повярва, без капка съмнение, че само Той е създал от нищото всичко и в този, и в отвъдния свят, когато е нямало време, материя или образец. Той е творецът, създателят, собственикът и абсолютният господар на всичко. Трябва да се повярва, че никой не доминира и не властва над Него, нито пък има по-високопоставен от Него. Всички превъзходства и всички качества на съвършенство принадлежат Нему. Не притежава недостатък и никакво качество на несъвършенство. Той е в състояние да направи това, което пожелае. Това, което върши, не го прави, за да е полезно за Него или за другите. Не прави нищо за отплата. Заедно с това във всяко Негово дело има мъдрости, ползи и добрини.

Аллāху теāля не е длъжен да дава доброто и полезното на рабите Си, нито пък да дава севāби (награди) на едните и наказания на другите. Дори да въведе в Дженнета всички грешни и разпътни раби, то това би подходило на Неговото великодушие, а ако хвърли в Джехеннема всички покорни и служещи раби, това няма да е несправедливо, но Той е пожелал и е съобщил, че мюсюлманите и служещите ще въведе в Дженнета и ще ги дари с безкрайни дарове и добрини, а неверниците ще хвърли в Джехеннема и ще ги остави вечно в мъчение. Той не се отмята от Своята дума. Ако всички същества повярват и Му се подчинят, Той няма да има полза от това. Ако целият свят се изпълни само с неверници, бунтовници и угнетители, то те с нищо няма да Му навредят. Ако Аллāху теāля пожелае, ще прости на всеки, извършил голям грях и умрял без разкаяние, освен ако не е извършил нещо, водещо до неверие или съдружаване. Но ако пожелае, ще даде наказание дори и за малките прегрешения. Казва ни, че на умрелите като неверници и вероотстъпници няма да прости никога и вечно ще ги изтезва.

Мюсюлманин, който е умрял, имайки отклонения от суннитското вероубеждение, и който не се е покаял, ще отиде в Джехеннема, но няма да остане вечно там. Такива мюсюлмани се наричат новатори или **ехли бид'ат**.

Да се види Всевишният Аллах в земния живот е джāиз, но никой не Го е виждал. В Деня на Къямет (Съдния ден), на сборището Махшер, Той ще бъде видян от неверниците и греховните мюсюлмани с Неговите ярост и слава, а от праведните мюсюлмани със Своята доброта и красота. Аллāху теāля ще бъде видян в Дженнета от мюсюлманите. Ще Го видят и мелйикетата, и жените, но неверниците ще бъдат лишени от това. Достоверни са сведенията, че и джиновете ще бъдат лишени от това.

Аллāху теāля не е обект на време. Не подлежи на промяна, не може да се каже, че е бил такъв и онакъв. Няма подобен Нему и няма си Той съдружници. Той не прониква в нищо. Не се съединява с нищо. Той няма противоположен, съдружник, подобен, помощник или пазител. Няма съпруга, майка, баща, син или дъщеря. Той винаги е заедно с всички, заобикаля ги и ги вижда. По-близо е до човека дори от вената на шията му. Но Неговите близост, присъствие, заедност и заобикаляне не са по начин разбираем от нас. Човешкият ум не може да разбере същността на тези неща. Аллāху теāля е неповторим в своите личност и качества, които не претърпяват никаква промяна.

Имената на Аллāху теāля са безкрайно много. Известни са хиляда и едно имена, т.е. Аллāху теāля е съобщил на хората само толкова. В религията (ше-

рй'ата) на Мухаммед (*алейхисселѧм*) са известени деветдесет и девет от тях. Наричат се **Есмѧ-и хуснѧ**.

2. Вярв в мелѧкететв.

Мелѧкететв сѧ телесни (материални) създѧния от светлина. Невидими сѧ с просто око. Лошите кѧчества не сѧ присъщи зѧ тях. Те сѧ живи, съществувѧт. Притежѧват ум и способността дѧ приемѧт всякѧкъв облик. Кѧкто газовете сѧ втечнѧват, ѧ след товѧ и сѧ втвърдѧват и при втвърдѧване приемѧт нѧкаквѧ форма, тѧкѧ и мелѧкететв имѧт способността дѧ приемѧт всякѧкъв прекрасен облик. Те не сѧ духове, отдѧлящи сѧ от телѧтѧ нѧ великите хора, кѧкто считѧт христѧнните. Не сѧ и нематериални същества, кѧквито сѧ силѧтѧ и енергиятѧ, кѧкто вярѧли част от древните философи.

Думѧтѧ мелѧк означѧвѧ вестител, послѧник или силѧ, мощ. Множественото число нѧ тѧзѧ думѧ е мелѧке. От всички създѧния нѧй-нѧпред сѧ сътворени мелѧкететв. Зѧтовѧ вѧрѧтѧ в мелѧкететв предхождѧ вѧрѧтѧ в книгите. Те сѧ създѧдени пѧрѧви сред живите същества и зѧтовѧ вѧрѧтѧ в тях е поставѧнѧ нѧ второ мѧсто след вѧрѧтѧ в Аллѧху теѧлѧ, ѧ вѧрѧтѧ в книгите е преди вѧрѧтѧ в пейгѧмберите. Условиятѧ нѧ вѧрѧтѧ сѧ изредѧни в тѧзѧ последовѧтелност в Корѧн-и керѧм.

Мелѧкететв сѧ рѧби нѧ Аллѧху теѧлѧ. Не сѧ Негови съдружници, не сѧ Негови дѧщѧри, кѧкто считѧт неверниците и езичниците. Аллѧху теѧлѧ е доволен от всички тях. Подчинѧват сѧ нѧ волѧтѧ нѧ Аллѧху теѧлѧ, без дѧ му сѧ противопоставѧт. Изпълнѧват заповѧдите без нѧкакво възражение. Не вършѧт грехове. Нѧмѧт пол, не встъпѧт в брак и нѧмѧт деца. Живи сѧ. Когѧто Аллѧху теѧлѧ им е съобщил, че ще създѧде хората, мелѧкететв Го попитѧли: **“Нѧмѧ ще създѧдѧш тѧм нѧкой, кѧйто ще сѧе по неѧ разѧлѧ и ще лѧе кърѧи?”** Тѧзи въпроси (наречѧни зелле) не вредѧт нѧ тяхнѧтѧ невинност и безгрешност.

Мелѧкететв сѧ нѧй-многобройните създѧния. Технѧят брой не зѧне нѧкой, освен Аллѧху теѧлѧ. Нѧ небесѧтѧ нѧмѧ празно мѧсто, кѧдето мелѧкететв дѧ не изпълнѧват ибѧдет. Всички кѧтчѧтѧ сѧ пълни с мелѧкетѧ, намиѧщи сѧ в рукѧ и суджѧд. В небесѧтѧ, нѧ земѧтѧ, в трѧвѧтѧ, в звездите, в живите и неживите същества, в дѧждовните капки, в листѧтѧ нѧ дърѧветѧтѧ, вѧв всякѧ молекула, вѧв всеки атом, вѧв всякѧ рѧкѧция, вѧв всякѧ движение, вѧв всякѧ нещѧ имѧт зѧдължения мелѧкететв. Те изпълнѧват повелите нѧ Аллѧху теѧлѧ нѧвсѧкъде. Те сѧ посредници междѧ Всевишнѧ Аллѧх и Неговите създѧния. Нѧкои от тях командѧт другите, нѧкои – известѧват пейгѧмберите, нѧкои – вдѧхват красиви мисли в сърцѧтѧ нѧ хората (илхѧм), нѧкои от тях пѧкъ нѧмѧт нѧкаквѧ предстаѧ зѧ хората и останѧлите създѧния. Всякѧ едно от тях си имѧ свое определѧно мѧсто, кѧето не може дѧ напусне. Мелѧкететв нѧ Дженнетѧ сѧ намиѧт в Дженнетѧ. Нѧй-главнѧят измеждѧ тѧзи мелѧкетѧ е **Ридѧн**. Мелѧкететв, намиѧщи сѧ в Джехеннетѧ сѧ наричѧт **Зебѧнѧ**. Те изпълнѧват възложените им в Джехеннетѧ зѧдѧчи. Огънѧт нѧ Джехеннетѧ не е опасен зѧ тях тѧкѧ, кѧкто морѧто не е опасно зѧ рѧбите. Главните зебѧнѧтѧ сѧ деѧтнѧдесѧт нѧ брой. Нѧй-главнѧят от тях сѧ наричѧ **Мѧлик**.

Чѧтирите мелѧкетѧ (дѧвете, идѧщи през дѧнѧ, дѧвете – през нощѧтѧ), кѧито зѧписѧт всички добри и лоши дела и постѧпки нѧ хората сѧ наричѧт **Кирѧмен кѧтибѧн** или мелѧкетѧ **Хѧфѧзѧ**. Нѧкои учѧни кѧзѧт, че мелѧкететв Хѧфѧзѧ сѧ различни от Кирѧмен кѧтибѧн. Мелѧкетѧто, кѧето стои от дѧснѧтѧ стрѧнѧ нѧ

човека записва добрите му дела и е ръководител на мелйикето, стоящо от лявата страна на човека, което пък записва лошите му дела.

Съществуват мелйикета, подлагащи на мъчения неверниците и грешните мюсюлмани в гроба и мелйикета, чиято задача е да задават въпроси на мъртвците в гроба. Разпитващите в гроба се наричат **Мункер и Некър**, задаващите въпроси на вярващите пък се наричат **Мубешшир и Бешър**.

Мелйикетата се различават един от друг по превъзходство. Най-главните мелйикета са четири. Те са: 1. **Джебраил** (*алейхисселъм*) – неговата задача е да пренася откровението (вахий) от Аллāху теālā до пейгамберите. 2. **Исрафил** (*алейхисселъм*) – неговото задължение е да протръби два пъти с Рога (Сър). При първото протръбяване всички живи същества освен Аллāху теālā ще умрат, а при второто – ще се съживят отново. 3. **Микāил** (*алейхисселъм*) – задачата му е да движи всяка материя. Също така той отговаря за оскъдицата и плодородието. 4. **Азрāил** (*алейхисселъм*) – задачата му е да отнема душите на хората.

След четирите главни мелйикета следват мелйикетата **Хамеле-и Арш** (мелйикетата, носещи Арша). Те са четири, но в Деня Къямет ще станат осем. Мелйикетата, приближени на Аллāху теālā се наричат **Мукаррабйн**. Главните наказващи мелйикета се нарича **Керубийн**. Мелйикетата на милостта се наричат **Руханийн**. Всички тези мелйикета са най-високопоставените сред мелйикетата. Те са по-високопоставени и от хората, с изключение на пейгамберите. Праведните мюсюлмани и приближените на Аллāху теālā (евлий) са по-високопоставени от обикновените мелйикета. Обикновените мелйикета пък са по-високопоставени от грешниците сред мюсюлманите.

3. Вяр в свещените книги, низпослани от Аллāху теālā. На някои от пейгамберите Всевишният Аллах е изпратил тези книги чрез мелйике, на други – в отделни страници, на трети – без посредничеството на мелйике. Всяко едно от тези книги е Слово на Аллāху теālā и не са създания. Те са изначални и вечни. Не са слова на мелйикетата и пейгамберите. Всички те са истински.

Свещеният Корāн заменя законите на всички предшестваша го книги. До Деня Къямет той ще запази своята същност – никога няма да има никакви промени в него. Всички минали и бъдещи знания са поместени в Корāн-и керйм и затова той е над всички - по-ценен и високопоставен от другите небесни книги. Свещеният Корāн е най-голямото чудо (дадено) на Пратеника на Аллāху теālā (*саллаллāху алейхи ве селлем*). Всички хора и джинове, събрани заедно, не са в състояние да измислят слово, подобно на най-късата сūra от Свещения Корāн.

Известни са ни сто и четири небесни книги. Десет сухуфа (малки книги) са низпослани на **Адем** (*алейхисселъм*), петдесет на **Шйт** (*алейхисселъм*), тридесет на **Идрис** (*алейхисселъм*), а десет на **Ибрāхим** (*алейхисселъм*). **Теврāt** (Тората) била дадена на Мūsā (*алейхисселъм*), **Зебур** (Псалмите) на Дāvūd [Давид] (*алейхисселъм*), **Инджил** (Евангелието) на Йсā (*алейхисселъм*), а **Корāн-и керйм** на Мухаммед (*алейхисселъм*).

4. Вяр в пейгамберите. Пейгамберите са изпратени, за да покажат на хората правия път. По природа, характер и ум те превъзхождат всички хора на времето си. Те са уважавани, почитани личности. Не притежават никакви лоши качества. За пейгамберите е характерно качеството **исмет** (непорочност). Не вършат малки и големи грехове преди или след като им се съобщи, че са изб-

рани за пейгамбери. При тях не се появяват недостатъци, като слепота и глухота, от момента, в който им се съобщи, че са пейгамбери, до разпространяването на тази вест навсякъде. Задължително трябва да се вярва, че всеки пратеник притежава следните седем качества: **емāнет** (вярност), **съдк** (правдивост), **теблиг** (известяване), **адāлет** (справедливост), **исмет** (безгрешност), **фетāнет** и **емнул-азл**, т.е. никога не се премахват от списъка на пейгамберите. Фетāнет означава много развит ум.

Пейгамберите, изпратени от Всевишния Аллах с нова религия се наричат Расул. Пейгамберите, които не са изпратени с нова религия, а призовават хората към предишната, се наричат **Небй**. По отношение на призоваването на хората към религията на Аллāху теāля, няма разлика между “Расул” и “Небй”. Трябва да се вярва във всички пратеници, без да се прави разлика между тях, да се знае, че всеки един от тях е говорил истината. Отричане на един от тях е равносилно на отричане на всички.

Пророчеството не може да се придобие с труд, с гладуване, с мъка и с много служене. Възможно е само с избиране от страна на Аллāху теāля. Чрез тях са изпратени религиите, предпазващи хората от всякакво зло и призоваващи ги към щастие, както в земния, така и в отвъдния живот. Въпреки многобройните си врагове, подигравките на неверниците и мъченията, на които били подложени, пейгамберите без никакво колебание и без да изпитват страх продължили своето велико дело – известяването на повелите на Аллāху теāля. Всевишният Аллах, за да покаже тяхната правдивост (истинността на техните думи), ги подкрепил с чудеса. Никой не бил в състояние да отрече тези чудеса.

Тези, които са приели даден пейгамбер и са повярвали в него се наричат негова умма (уммет, общност). В Деня Къямет на пратениците ще им бъде позволено да се застъпят за грешниците от своята умма и застъпничеството им ще бъде прието. Също така ще бъде позволено и прието и застъпничеството на ислямските учени, праведниците и приближените раби на Аллāху теāля. Пейгамберите са живи в гробовете си, но този живот е непонятен за нас. Земята не разлага благословените им тела. По повод на това в един от благословените хадйси се казва: „**Пейгамберите изпълняват намāз в гробовете си.**“

Докато благословените очи на пейгамберите (*aleyhimusselām*) спят, сърцата им остават будни. Всички пратеници са еднакви в изпълняването на пророческата си мисия. Всички те притежават споменатите по-горе седем качества. Тяхното пророчество не може да се отнеме. Но приближените на Аллāху теāля могат да загубят високите си степени. Пейгамберите (*aleyhimussalewātu wetteslīmāt*) са от хората. Джиновете, мелйикетата и жените не могат да бъдат пейгамбери. Джиновете и мелйикетата не могат да се извисят до степенята на пейгамберите. Пратениците имат превъзходства един над друг. Например последният пейгамбер Мухаммед (*aleyhisselām*) превъзхожда другите пророци с многобройността на своята умма, с големината на територията на народа, на който е изпратен, със знанията и уменията си, с многото чудеса и със специалната милост и благодат. Пратениците, които са Расул са по-високопоставени от онези, които са Небй, а тези, които са Улюл-азм са над пейгамберите Расул.

Точният брой на пейгамберите (*aleyhimusselām*) не се знае. Известно е, че са повече от сто двадесет и четири хиляди. Триста и тринадесет или триста и петнадесет от тях са Расул. Шестима измежду тях са по-извисени. Тези пей-

гамбери се наричат „Улюл азм“ и това са ʿАдем, Нӯх, Ибрāхим, Мӯсā, Йсā и Мухаммед Мустафā (*aleyhimussalytu vesselym*).

Ибрāхим (*aleyhisselym*) е Халїлуллах, защото в неговото сърце не съществувала никаква друга любов, освен любовта към Аллāху теāлā. Мӯсā (*aleyhisselym*) е Келїмуллах, защото е разговарял с Аллāху теāлā. Йсā (*aleyhisselym*) е Рӯхуллах и Келїметуллах, защото се е родил без баща, само с Божията повеля „Бъди“, и е предал пълните с мъдрост слова на Всевишния на хората.

Мухаммед (*aleyhisselym*) – причината за сътворяването на създанията и най-почтения, най-достойния от хората, е Хабїбуллах. Много са доказателствата, показващи неговото достойнство и величие. В Деня Къямет най-напред той ще се изправи от гроба, най-напред той ще отиде към мястото Махшер, пръв той ще влезе в Дженнета. Невъзможно е да се изброят прекрасните му качества и човек е неспособен да ги опише.

В Деня Къямет всички пейгамбери ще се съберат под неговото знаме. Всевишният Аллах е повелил на всеки един от пейгамберите Си: „Ако доживеете до времето, когато ще бъде известно пророчеството на Моя избраник и любимец Мухаммед (*aleyhisselym*), повярвайте в него и му помагайте!“ Всеки един от тези пейгамбери е заповядал същото на своята умма. Мухаммед (*aleyhisselym*) е „**Хāтемул енбийā**“ – след него няма да има други пейгамбери.

5. Петото условие на ймāна е **вярата в ʿАхиретския ден**. Началото на този ден е смъртта на човека и продължава до края на Къямета. Причината да се нарече „последен ден“ е фактът, че след него няма да следва нощ, или пък защото идва след този свят. Времето на Къямета не е известно, никой не знае кога ще настъпи, но Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) ни е предупредил за неговите признаци. Някои от тях са следните: на земята ще се появи Хазрети Мехдї, Йсā (*aleyhisselym*) ще слезе от небето в Шам, ще се появи Деджāl, ще се появи Йе’джудж и Ме’джудж, слънцето ще изгрее от запад, ще се случат големи земетресения, религиозното знание ще изчезне, ще се увеличи злото, ще управляват безнравствените, ще бъде забранено изпълняването на повелите на Аллāху теāлā, забранените неща ще се извършват навсякъде, от Йемен ще се появи огън, земята и небето ще се разкъсат, слънцето и луната ще потъмнеят, моретата ще се смесят, ще закипят и ще пресъхнат.⁴⁶⁴

Мюсюлманите, извършващи грехове, се наричат фāсък. Тях и всички неверници ги очаква наказание в гроба. Несъмнено трябва да се вярва в това. Починалият, след полагането му в гроба ще се съживи, но този живот е непонятен за нас, след което ще бъде или в блаженство, или ще бъде подложен на мъчение. В благословените хадїси ясно се посочва, че мелйикетата Мункер и Некїр, приемайки образа на страшни хора, ще дойдат в гроба и ще разпитват починалия.⁴⁶⁵ Според някои учени въпросите им ще бъдат от част от акāида*, а според други от целия акāид. Затова децата трябва да бъдат научени да отговарят на въпросите: „Кой е твоят създател? Коя е твоята религия? Към коя умма принадлежиш? Коя е твоята свещена книга? Кое е твоето кълбе? Към кой мезхеб принадлежиш по отношение на вяра и дела?“ В книгата „**Тезкире-и Куртубї**“ е написано, че тези, които не са от Ехли суннет (сунити, суннитити) няма

⁴⁶⁴ Бухārї, „Илим“, 21; Ибн Мāдже, „Фитен“, 25; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, III, 108

⁴⁶⁵ Ибн Мāдже, „Фитен“, 25

да могат да отговорят правилно на въпросите на мелйикетата. Гробовете на тези, които отговорят правилно на въпросите, ще се разширят и ще им се отвори врата към Дженнета, от която сутрин и вечер ще видят мястото си в Дженнета, мелйикетата ще ги обсипват с благодеяния и благи вести. Тези, които не отговорят правилно на въпросите, така ще бъдат ударени с железни чукове, че техните викове ще бъдат чути от всички живи същества, с изключение на хората и джиновете. За тях гробът ще се стесни толкова много, че костите им ще се вплетат една в друга. Ще им се отвори дупка към Джехеннема, през която сутрин и вечер ще видят мястото, определено за тях там и ще бъдат подложени на мъчения в гробовете си чак до Деня Къймет.

Трябва да се вярва в съживяването след смъртта. След като костите и плътта изгният и се превърнат в пръст и газове, ще се съберат отново, душите ще влязат в телата и всички ще се изправят от гробовете си. Този ден се нарича **Деня Къймет** (Съдния ден).

Всички създания ще се съберат в мястото на събирането Махшер. Всеки човек ще получи своята книга с делата. Това ще бъде извършено от Твореца на земята, на небесата, на най-малките частици, на звездите, от Владетеля на безкрайната сила – Всевишния Аллах. Това е съобщено от Пратеника на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем) и неговите слова без съмнение са истина. Това несъмнено ще се случи.

Книгите на праведниците ще им бъдат дадени от дясната им страна, а на грешниците – откъм гърба или от лявата им страна. В тези книги ще бъдат записани всички деяния на човека – и добрите, и лошите, и големите и малките, и скритите и явните. Даже и тези, за които мелйикетата Кирāмен кятибйн не знаят, ще излязат наяве с проговарянето на отделните органи и знанието на Аллāху теāлā. В Махшера всички тайни, които Аллāху теāлā пожелае, ще станат явни. Мелйикетата ще бъдат запитани: **„Какво сте правила на земята и на небесата?“**, пейгамберите: **„Как съобщихте повелите на Аллāху теāлā на Неговите раби?“**, хората: **„Как се подчинихте на пейгамберите, как изпълнихте задълженията си? Как съблюдавахте правата си?“** Вярващите, добродетелните и благонравните ще бъдат възнаградени, а безнравствените ще бъдат подложени на жестоко наказание.

Ако пожелае, Аллāху теāлā ще въздаде наказание дори за малките грехове със Своята справедливост, а ако пожелае, ще опрости и големите грехове на някои мюсюлмани, проявявайки Своята милост към тях. Ако пожелае, ще опрости всеки голям грях, с изключение на неверието и съдружаването, а ако пожелае, ще въздаде наказание и за най-малките прегрешения. Аллāху теāлā е казал, че умрелите като неверници и езичници (съдружаващи, идолопоклонници) няма да бъдат опростени никога. Неверниците с писания или без писания, т.е. невярващите в това, че Мухаммед (*алейхисселām*) е пратеник за всички хора, както и нехаресващите дори една негова заповед или забрана, ако умрат с това убеждение, без съмнение ще влязат в Джехеннема и вечно ще останат там.

В Съдния ден ще се използва непозната за нас везна, наречена **Мйзāн**, с която ще се претеглят делата. Едното блюдо на тази везна побира земята и небето. Блюдото за добрите дела ще бъде сияйно и ще е откъм Дженнета, от дясната страна на Арша, а блюдото за лошите дела ще е откъм лявата страна на Ар-

ша, откъм Джехеннема, в тъмнината. Всички земни дела, думи, мисли и погледи там ще приемат определен вид. Добрините ще бъдат бляскави, а злините - тъмни и отвратителни. Тази везна не наподобява земните везни - натежалата страна ще се качи нагоре, а олекналата ще слезе надолу. Според част от учениците везните ще са различни.

Мостът Сирāt (Сърāt) съществува. По заповед на Аллāху теālā той ще бъде изграден над Джехеннема. На всеки ще бъде повелено да мине по него. В този ден всички пейгамбери ще кажат: “О, Господарю! Спасение!” Хората за Джехеннета лесно ще минат по него и ще отидат в Рая. Някои от тях ще преминат като светкавица, а други – като вятър или като галопиращ кон. Мостът Сирāt е по-тънък от косъм и по-остър от сабя. Така е и със следването на исляма в земния живот. Стриктното придържане към исляма е като преминаването по Сирāt. Водещият борба с нефса си в земния живот ще премине лесно и спокойно по моста. Затова Аллāху теālā нарича **сирāt-и мустекīm** пътя, посочен от исляма. Тази прилика в името показва, че стриктното следване на исляма е като преминаването през моста Сирāt. Хората, определени за Джехеннема, няма да успеят да преминат моста и ще паднат в Ада.

Басейнът **Кевсер**, даден специално на пейгамбера ни Мухаммед Мустафā (*салилаллāху алейхи ве селлем*), съществува. Големината му е колкото едномесечен път. Водата му е по-бяла от млякото, а миризмата му е по-приятна от мускус. Чашите около него са по-многобройни от звездите. Който пие от него, дори да е в Джехеннема, повече няма да ожаднее.

Застъпничеството е истина. Пейгамберите, приближените на Аллāху теālā, праведниците, мелāикетата и получилите разрешения на Всевишния Аллах ще се застъпят за опрощаване на греховете на непокаялите се вярващи и тяхното застъпничество ще бъде прието.

Дженнетът (Раят) и Джехеннемът (Адът) в момента съществуват. Раят е над седемте небеса, а Адът е под всичко. Има осем Дженнета и седем Джехеннема. Дженнетът е по-голям от земята, слънцето и небесата, а Джехеннемът е по-голям от слънцето.

6. Шестото условие на ймāна е **вярата в съдбата (кадера), че доброто и лошото е от Аллāху теālā**. Всяко добро или зло, всяка полза или вреда, печалба или загуба, сполетели хората, са с позволението на Аллāху теālā. Речниковото значение на (кадер) е “измерване”, “закон”, “заповед” и “величие”. Желанието на Аллāху теālā относно съществуването на нещо се нарича кадер (**съдба**). Създаването на творението, чието съществуване е пожелано, се нарича **казā**. Понякога двете понятия се използват едно вместо друго (т.е. се използват като синоними).

Всички животни, растения, неживи създания, твърди, течни и газообразни вещества, звезди, молекули, атоми, електрони, електро-магнитни вълни, движението на всяко създание, физичните, химичните и ядрените реакции, отдаването и приемането на енергия, физиологичните промени в живите организми, съществуването или несъществуването на нещо, добрите и порицаваните дела на рабите, наказването им в земния и отвъдния живот, т.е. всичко, още в изначалността, се е знаело от Аллāху теālā. От изначалността до безкрая Аллāху теālā създава всички творения, техните особености и движения в съответствие с изначалното Си знание. Той създава всички дела на рабите, тяхната

вяра и тяхното неверие. Той е единственият създаващ и правещ. Всички следствия и резултати, предизвикани от причините, ги създава Той. Аллāху теāлā създава всичко с някаква причина.

Например, огънят има свойството да изгаря, но всъщност изгарящият е Всевишният Аллах. Огънят няма нищо общо с това, но докато огънят не се докосне до нещо Всевишният Аллах не осъществява горенето. Огънят не прави нищо, освен да повишава температурата до необходимата, за да се получи запалване. Огънят не е този, който кара въглеродът, водородът, участващи в състава на органичните вещества да взаимодействат и да се свържат с кислорода, не е този, който осигурява приемането и предаването на електрони. Тези, които не могат да видят тази истина, смятат, че всичко това го прави огънят. Изгарящият, вършещият реакцията горене не е огънят, не е и кислородът и топлината, не е и приемането и предаването на електрони. Изгарящият е само Аллāху теāлā. Всички тези неща е сътворил като причини за изгарянето. Нямащият достатъчно знания за същността на всичко това си мисли, че огънят изгаря. Завършилият начално образование няма да хареса думите: „Огънят изгаря.“, а ще каже: „Въздухът изгаря.“ Завършилият основно образование няма да приеме това и ще каже: „Изгаря кислородът, намиращ се във въздуха.“ Завършилият средно образование ще каже: „Изгарянето не е специфично за кислорода. Всеки елемент, привличащ електрони притежава свойството да изгаря.“ Завършилият висше образование пък заедно с материята ще включи и енергията. Вижда се, че с развитието на науката се вниква по-дълбоко в същността на нещата, и се разбира, че в това, което считаме за причини, се намират още много други причини. Пейгамберите, които се намират на най-високото стъпало на знанието и виждат самата истина, и ислямските учени, които следвайки тези величия постигат капки от океана на знанието, съобщават, че нещата, които днес се считат за изгарящи, за извършители, са само едни нищожни средства, едни създания, причини, които са поставени от истинския Създател, от истинския Творец. Изгарящият е Всевишният Аллах. Той може да изгори и без огън. Ако не иска да изгори нещо, няма да го изгори, дори и в огъня да се намира. Така, както не позволил на огъня да изгори Ибрахим (*aleyхисселām*) и нарушил обичая Си, защото много го е обичал.

Всевишният Аллах, ако бе пожелал, би сътворил всички неща без причини. Горенето би осъществил без огън, без поемане на храна би наситил човека. Но Аллāху теāлā е сторил добро на рабите си като е скрил Своето създаване зад причини. Своята работа, Своята Мощ скрил зад тези причини. Исканият нещо да бъде сътворено от Него, трябва да се залови за неговата причина и то ще бъде сътворено. Исканият да запали лампата използва кибрит, исканият да извлича зехтин използва преса, имащият главоболие използва аспирин, желаещият да влезе в Дженнета и да се сдобие с безкрайни блага се подчинява на исляма, стрелящият в себе си и пиещият отрова умират, пиещият вода изпотен се разболява, вършещият грехове влиза в Джехеннема. Всеки, който прибегва към някаква причина, се сдобива с това, за което тази причина е била средство. Четящият книги за исляма, го научава, харесва го и става мюсюлманин, живещият сред неверници слуша техните думи и остава невеж по отношение на религията. Много от тези религиозно необразовани хора са неверници. Човек отива там, където отива превозното средство, на което се е качил.

Ако Всевишният Аллах не бе сътворил нещата с техните причини, никой не би имал нужда от никого. Всеки би искал всичко от Аллāху теālā, без да се обръща към никого. При това положение не биха останали социалните връзки между хората като началник-служител, работник-майстор, учител-ученик, би се нарушил порядъкът на този и на отвъдния свят. Не би съществувала разлика между красиво и грозно, добро и зло, покорство и непокорство.

Ислямът иска от мюсюлманите да вярват така, както е вярвал Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) и както е известил, че трябва да се вярва. Той е известил само една единствена вяра. Всички сподвижници са вярвали така, както той (*саллаллāху алейхи ве селлем*) е вярвал, нямало никакви различия във вярата им. След смъртта на Пратеника на Аллāху теālā (*саллаллāху алейхи ве селлем*), хората научили исляма от сподвижниците, слушайки ги и питайки ги. Всички те съобщили за една и съща вяра. Тази вяра се нарича вярата на Ехл-и суннет. Към тези знания за вярата сподвижниците никога не са прибавяли свои мисли, думи на философи, желания на нефса, политически възгледи и тем подобни.

Със съвършените качества, които притежавал всеки един от тях, като прославяне на Аллах и възнасяне на Неговата святост, приемане без никакво колебание на известното от Него, да не се впускат в те'вил* на знаменията, чийто истински смисъл е неясен (мутешāбих), успели да съхранят вярата си така, както са чули от Пратеника на Аллāху теālā (*саллаллāху алейхи ве селлем*). Основете на вярата известили в оригиналния, чистия им вид.

Приемащите предаденото от сподвижниците, без никаква промяна, повярвали в това и следващите техния път се наричат Ехл-и суннет вел джамāат, отклоняващите се от този правилен и истински път на исляма се наричат ехл-и бид'ат (отклонени, еретични течения).

Всички сподвижници са били муджтехиди. Знанията за исляма получили лично от самия Пратеник на Аллāху теālā (*саллаллāху алейхи ве селлем*). Виждайки го лично и присъствайки в неговата компания, те достигнали много висока духовна зрялост. Пречистени от желанията на нефса, всички те със своя ихлāс*, с благоприличие, с прекрасния си нрав и с ирфāна* си достигнали до степента, до която не могли да достигнат нито учените, нито евлиите (любимите, приближените раби на Аллāху теālā). В един от благословените хадйси се казва, че всеки един от тях е звезда на спасението. Вярата им била еднаква. Правели иджитхād по въпроси, за които няма насс*. Всеки един от тях си имал собствен мезхеб* по отношение на делата. Извлечените чрез иджитхād постановления на повечето от тях си приличали, но иджитхāдите им не били събрани в книги и мезхебите им били забравени. Затова днес е невъзможно да се следва мезхеба на някой от сподвижниците.

И сред Тāбийна, който научил исляма от сподвижниците, и сред Тебе-и тāбийна, който пък го е научил от Тāбийна, е имало велики имāми, които достигнали до степента мутлак муджтехид (мезхеб имām). И те били имāми на свои мезхеби по отношение на амел (дела). Сборът от иджитхāдите на имām (муджтехид) се нарича негов мезхеб. Иджитхāдите на много от тези учени не били записани в книги и те се забравили. Само иджитхāдите на четиримата големи имāми били записани и съхранени от техните ученици и се разпространили сред мюсюлманите. Първият от тези имāми, показващи правия път на

мюсюлманите и предпазващи исляма от изопачаване и промени, е великият имам Ебӯ Ханйфе, вторият е имам Малик бин Енес, третият – имам Мухаммед бин Идрис Шāфий, четвъртият – имам Ахмед бин Ханбел.

Пътят на имам Ебӯ Ханйфе се нарича мезхеба Ханефй, на имам Малик – мезхеба Маликй, на имам Шāфий – мезхеба Шāфий, на имам Ахмед бин Ханбел – мезхеба Ханбелй. Днес вършенето на ибāдети, които биха довели до задоволството на Аллāху теāлй, е възможно единствено и само чрез следването на един от четирите мезхеба.

Религиозни задължения (ибāдети)

Първото религиозно задължение е изпълняване на ежедневния петкратен намāз. Всеки намāз трябва да се изпълнява навреме, съблюдавайки фарзовете, вāджибите и суннетите* при изпълнението му и отдавайки душата си на Аллāху теāлй. В Свещения Корāн намāзът се нарича **салйт**. Речниковото значение на думата салйт е отправяне на ду'ā от човек, истигфār (искане на опрощение от Аллāху теāлй) на меляикета, благослов и милост от Всевишния Аллах. Религиозното значение на думата салйт е извършване на определени действия и произнасяне на определени неща съобразно книгите илмихāли*. Изпълняването на намāза започва с встъпителен (ифтитāх) текбйр. Това е казването на “Аллāху екбер”. Мъжете първоначално вдигат ръцете си до нивото на ушите, след което започвайки да ги смъкват казват “Аллāху екбер”. Ръцете накрая се слагат под пъпа. Намāзът завършва с последното сядане, в края на което се дава селām – главата се обръща първо към дясното, а после към лявото рамо.

Второто религиозно задължение е даване на зекйт. Речниковото значение на думата зекйт е чистота, възхваляване, достигане до добро състояние. В исляма зекйт означава: притежаващият средства, надхвърлящи нуждите му и достигащи определените граници на нисāба* да отдели определена част от собствеността си и да даде на мюсюлманите, споменати в Свещения Корāн, без да им натяква. Зекйт се дава на осем групи хора. И в четирите мезхеба зекйт се дава за четири вида материални блага: за злато и сребро, за търговски стоки, за добитъка и за селскостопанските продукти. Четвъртият вид зекйт се нарича ушр (ушур) и се дава веднага след прибиране на селскостопанската продукция. Останалите три вида зекйт се дават една година след достигане на нужната граница нисāб.

Третото религиозно задължение е спазване на оруч (говеене) по време на свещения месец рамазāн. Говеенето се нарича савм. Речниковото значение на савм е опазване на нещо от друго нещо. В исляма савм означава въздържане от три неща: от ядене, пиене и полова близост. Месецът рамазāн започва с виждането на новата луна на небето, а не с предварителни календарни изчисления.

Четвъртото религиозно задължение е извършване на хадж поне веднъж в живота от онези, които имат възможност – физическа, психическа и финансова. За всеки мюсюлманин, който е в добро здраве и притежава средства, достатъчни за неговите разходи и за семейството му до неговото завръщане, е задължително извършването на тавāф, обличайки ихрām, и престояването в местността Арафāt.

Петото религиозно задължение е полагането на усилия за разпространение на исляма (джихад).

Мунāкехāt – раздел, разглеждащ въпросите, свързани с женитбата, развода, изплащането на нафака ...

Муāмеля̀т – разглежда въпросите, свързани с покупко-продажба, наем, фирми, лихва, наследство ...

Укūбāt – разглежда наказанията, които се делят на пет вида: кьсāс (кисāс), сиркат, зинā, казф и риддет (наказания, които се дават за вероотстъпниците).

Ахлāк (наука за нравствеността и доброто възпитание)

Ислямът повелява пречистването на нефса от лоши навици и украсяването на характера с прекрасни качества. Науката, даваща информация за това и сочеща пътищата за неговото постигане, се нарича **Тасаввуф**.

Както медицината е наука за здравето на човека, така и тасаввуфът е наука за пречистването на душата и сърцето от пороците. Тасаввуфът отдалечава човек от лошите дела – признаци на болното сърце и способства извършването на добри дела и изпълняването на добрите дела и ибāдетите само в името на Аллāху теāля̀.

Ислямът повелява първо да се получат знания за исляма, след което, съобразно тези знания, да се изпълняват ибāдетите (религиозните задължения) и всички тези дела да се извършват само в името на задоволството на Аллāху теāля̀. Накратко ислямът повелява знанието (илим), изпълнението на религиозните задължения (амел) и вършене на всичко в името на задоволството на Аллāху теāля̀ (ихлāс). Душевното извисяване на човека, постигането на щастие в земния и отвъдния живот ако се оприличи с летенето на самолета, то ймāна (вярата) и ибāдета (религиозните задължения) ще са като неговият корпус и двигателите му, а напредването по пътя на тасаввуфа ще е неговото гориво. За целта е нужен самолет и този самолет може да се придобие, т.е. ймāна и ибāдета могат да се придобият, а за да се задвижи този самолет е нужна енергия, т.е. напредване по пътя на тасаввуфа.

Тасаввуфът има две цели. Първата е осъвестяване на вярата (ймāна), т.е. настаняване на вярата в сърцето и непоклатимост във вярата. Вярата, която се постига с много разсъждения и доказателства, не може да е така силна. В Свещения Корāн Всевишният Аллах казва, меāl: **„Настаняването на вярата в сърцата става единството и само със зикр...“** (сūra Рад: 28) Зикр е споменаване на Аллāху теāля̀ във всяка работа, във всяко движение и вършене на всичко само в името на Неговото задоволство.

Втората цел на тасаввуфа е изпълняване на ибāдетите (съобщени от науката фъкх (фъкх, фикх)) с любов и лекота и отстраняване на трудностите, породени от нефса. Изпълняването на ибāдетите с любов и отбягването на всякакви грехове и прегрешения (изпитвайки омраза към тях) е възможно само с изучаването на науката тасаввуф и напредването по неговия път. Привързването към тасаввуфа не е с цел предаване на вести от неведомото, виждане на сияния, духове и сънуването на ценни сънища. За да се здобие човек със знанията и поведението на тасаввуфа, първо трябва да оправи вярата си, да научи повелите и забраните на исляма и да изпълнява религиозните си задължения, съоб-

разно тях. Без тези три неща е невъзможно пречистването на сърцето от лоши навици и възпитанието на нефса.

Следването на Мухаммед (*алейхисселѧм*)

Следването на Мухаммед (*алейхисселѧм*) означава подчиняване на него, вървене по неговия път. Неговият път е пътят на Свещения Корѧн. Този път се нарича **ислям**. За да се последва Мухаммед (*алейхисселѧм*), първо е нужно да се повярва, да се изучи добре исляма, да се изпълнява фарза, да се въздържа от харѧма, след това – да се изпълнява суннета и да се въздържа от мекрѧха, след това – да се следва Мухаммед (*алейхисселѧм*) и в нещата, които ислямската религия е съобщила, че са мубѧх*.

Вратата е началото на следването на пътя на Мухаммед (*алейхисселѧм*) и влизане от вратата на вечното щастие. Всевишният Аллах е изпратил Мухаммед (*алейхисселѧм*), за да призовава всички хора към щастieto. В сѧра „Себе“ се казва, меѧл:

„О, любими Мой Пейгамбере! Изпращам те, за да благовестиш всички хора с вечното щастие и да им покажеш този път на щастieto.“ (34: 28)

Спането преди обяд на придържания се към неговата сунна е много по-ценно от извършването на ибѧдет по цели нощи, непродържайки се към неговата сунна, защото спането преди обяд, наречено „Кайлѧле“, било един от благословените му навици. Неспазването на оруч (говееене) в деня Байрам, поради това, че така е повелила неговата религия, е по-ценно от спазването на оруч, който не съществува в религията. Зекѧтѧт, даден на нуждаещите се с повелята на неговата религия е по-ценна от дадената като садака злато, колкото планина.

Един ден Хазрети Омер, след изпълнение на утринния намѧз групово (с джемѧат), погледнал към джемѧтата и забелязал, че един човек отсъства. Попитал сподвижниците каква е причината за неговото отсъствие. Казали му: „По цели нощи извършва ибѧдет и сега може да е заспал.“ Хазрети Омер казал: „По-добре щеше да е, да беше спал цяла нощ и да беше изпълнил утринния намѧз с джемѧат.“

Онези, които се трудят без да се подчиняват на исляма, могат да притѧпят нефса си. Ако този техен труд се заплаща, на този свят те няма да се сдобият с нищо, освен с определени облаги, но всѧщност колко струва всичко земно, че да се отдава значение на някои улеснения в него! Те например приличат на вършещите обикновени дела, които много се трудят и се изморяват, и възнагражденията им, според извършената работа, са по-ниски от всички. А онези, които се подчиняват на исляма, са като ювелирите, занимаващи се с красиви скѧпоценни камъни и скѧпи диаманти. Работят малко, но печалбата им е много голяма. Понякога едночасовият труд им носи печалба за стотици хиляди години. Това е така, защото делата, извършващи се съобразно исляма, са много ценни и обичани от Всевишния Аллах.

Това се съобщава на много места в Свещения Корѧн. Например в сѧра „ѧл-и Имрѧн“, меѧл: **„О, любими Мой Пейгамбере! Кажете им: „Ако обичате Аллѧху теѧлѧ и искате и Аллѧху теѧлѧ да ви обикне, следвайте ме! Аллѧху теѧлѧ обича следващите мен.“** (3: 31)

Следването на Мухаммед (*aleyхисселѝм*) означава харесване на всички заповеди на Аллѝху теѝлѝ, старание в разпространението на Неговата религия, уважаване и почитане на учените и праведните раби и необичане на неследващите и неуважаващите исляма.

Всевишният Аллах не обича и не харесва нещата, които не съответстват на исляма. А дава ли се награда за това, което не се харесва? Напротив – за него има наказание.

Постигането на щастие в земния и отвѝдния свят е възможно единствено с подчинение и следване на пътя на Предводителя на двата свята – Мухаммед (*салляллѝху алейхи ве селлем*). А за това е нужно да се повярва, да се изучи ислямската религия и да се изпълняват повелите на Всевишния Аллах.

Спасението от Джехеннема е отредено само за подчиняващите се на Пратеника на Аллѝху теѝлѝ (*салляллѝху алейхи ве селлем*). Всички добри дела, всички открития, всички знания и състояния ще имат стойност само ако се следва Мухаммед (*aleyхисселѝм*). А добрите дела, извършени от неподчинилите се на Пратеника на Аллах (*салляллѝху алейхи ве селлем*), ще си останат само на този свят и ще предизвикат разруха в отвѝдното. Всѝщност техните добрини изглеждат като такива, но всѝщност не са нищо повече от истидрѝдж*.

За да се подчини човек напълно на Мухаммед (*aleyхисселѝм*) е нужно да го обича напълно. Признакът на тази любов е отбягването на неговите врагове и тяхното необичане. Двучиетието не подхожда на обичащите. Влюбените са луди по своите любими и са готови да изпълняват всички техни заповеди. Те не могат да бъдат на едно място с противящите се на тях. Любовта на две противоположности не може да се смести в едно сърце.

Благата на този свят са временни и лъжливи. Това, което един човек притежава днес, утре може да е в ръцете на друг. А благата на отвѝдния свят са вечни и могат да се придобият на този свят. Ако този краткотраен живот се прекара, следвайки сунната на изпратения като милост за световите Пратеник на Аллѝху теѝлѝ (*салляллѝху алейхи ве селлем*), се очаква вечно щастие и спасение. Ако не се следва неговата сунна, всяко добро би останало на този свят. И най-малката частица на подчинението е много по-ценна от благата на този и отвѝдния свят.

Основното правило за следване на Расѝлюллах (*салляллѝху алейхи ве селлем*) е придържането към един от четирите мезхеба. Вярата в Мухаммед (*aleyхисселѝм*) и приемането на това, което е донесъл, придържането към неговата сунна, вслушването в неговите наставления, отдаването на почит и уважение към него е задължително (фарз) за всеки мюсюлманин. Във връзка с това в Свещения Корѝн се казва, меѝл:

„Вярвайте в Аллѝху теѝлѝ и в Неговия Пратеник – неграмотния Пророк, и го следвайте, за да сте напѝтени!“ (сѝра „А’раф“: 158)

„А за онези, които не вярват в Аллѝху теѝлѝ и Неговия Пратеник – Ние сме приготвили див огън за тези неверници.“

В благословените хадѝси се казва:

„На мен ми беше повелено да се сражавам с хората (неверниците) докато свидетелстват, че няма друг Бог освен Аллѝху теѝлѝ и повярват в мен и в това, което съм им донесъл. Когато направят това, те ще спасят от мен живота си и имуществото си, с изключение на наказанията, които са из-

вършили като мюсюлмани (т.е. ако извършат престъпления, ще бъдат наказани, дори да са мюсюлмани). (А за скритите си дела) ще отговарят пред Всевишния Аллах.“

„Който се подчини на мен, той се е подчинил на Аллāху теāлā. Който ми се противопостави, той се е противопоставил на Аллāху теāлā. Който се подчини на моята заповед, той се е подчинил на мен. Който се противопостави на моята заповед, той се е противопоставил на мен.“

„Състоянието на този, който се подчинява на мен и приема донесеното от мен, и на този, който се противи на мен и опровергава донесеното от мен, прилича на състоянието на човек, който си е построил къща, пригответил хубави, различни гозби (за да даде пищно угощение) и е възложил на някого да покани хората. Отзоваващият се на поканата, влиза в къщата и яде, колкото си иска от пригответените ястия, а неотзоваващият се, не може да влезе в къщата и да яде от пригответеното. Къщата е Дженнетът (пригответен за богобоязливите, отзоваващи се на поканата на Пратеника на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*)), а отправящият поканата е Мухаммед (*aleyхисселām*). Който се противи на Мухаммед (*aleyхисселām*), се противи на Всевишния Аллах. Мухаммед (*aleyхисселām*) е разграничаващият хората на мюсюлмани, които го потвърждават, и неверници, които го опровергават.“

„Придържайте се към моята сунна и сунната на Хулефā-и рāшидйн. Придържайте се стриктно и с всички сила. Пазете се от нововъведенията (в религията, които нямат място в Корāн-и керīm, суннета, иджмā-и уммет и къяс-и фукахā*), защото всяко нововъведение (бид’ат) е заблуда.“⁴⁶⁶

От Енес бин Мāлик (*радияллāху анх*) се предава, че Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: „Онзи, който съживи моята сунна (действа съгласно нея и я разпространява), ще е съживил мен (ще е възвеличил моята слава, ще е разкрил моята заповед). А който съживи мен, ще бъде заедно с мен в Дженнета.“

Пратеникът на Аллāху теāлā (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал на Билял бин Хāрис (*радияллāху анх*): „Който направи едно суннет-и хасене* в исляма, ще получи отплатата му и отплатата на онези, които го прилагат. А който въведе суннет-и сеййие*, ще получи този грях и греха на онези, които после го прилагат.“⁴⁶⁷

Хазрети Омер бин Абдул’азйз е казал: „Пратеникът на Аллāху теāлā въведе хубав път. След него неговите халифи въведоха добри пътища. Придържането към неговата сунна и сунната на халифите след него означава да се действа съобразно Книгата на Аллāху теāлā. Подчинението на Аллāху теāлā и Неговия Пратеник е подсилване на религията на Аллāху теāлā. Никой няма право да изопачава и променя исляма. Не е джāиз следването на думите на онези, които противоречат на сунната.

⁴⁶⁶ Ибн Мāдже, “Мукаддиме”, 6; Дāримй, “Мукаддиме”, 16; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 126; Хāким, *ел-Мустедрек*, I, 174; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 422

⁴⁶⁷ Ибн Мāдже, “Мукаддиме”, 36; Дāримй, “Мукаддиме”, 44; Ахмед бин Ханбел, *ел-Муснед*, IV, 361; Бейхакй, *ес-Сунен*, II, 136

Придържащите се към сунната на Пратеника на Аллāху теāлā (салляллāху алейхи ве селлем) и сунната на неговите сподвижници са намерили напътствие. От тях, който е поискал помощ, я е получил. Противоречащият на сунната е тръгнал по път, различен от този на мюсюлманите. Всевишният Аллах ще го хвърли в Джехеннема. Джехеннемът е най-лошото място, където може да се отиде.“

Ахмед бин Ханбел (*радияллāху анх*) е казал:

„Един ден се намирах сред множество хора. Те се съблякоха чисто голи и влязоха във водата, а аз, подчинявайки се на благословения хадīs: **„Който вярва в Аллāху теāлā и Āхиретския ден, да не влиза в хамāма** (без да закрива срамните си места).“ не се съблякох. През нощта в съня ми един глас ми каза: „О, Ахмед! Радвай се, защото Всевишният Аллах те опрости, заради това, че се подчини на сунната на Пратеника на Аллāху теāлā. Направи те имām. Хората ще те следват.“ Попитах го: „Кой си ти?“ Отговори ми: „Аз съм Джебрāил.“

Не може да бъде вярващ онзи, който във всяко свое дело не следва Мухаммед (*алейхисселām*). Ако не го обича повече от самия себе си, вярата му няма да е пълна. Той е пратеник на Аллāху теāлā към всички хора и джинове.

Вāджиб е за всеки народ да следва Мухаммед (*алейхисселām*), независимо в кой век живее. Всеки мюсюлманин трябва да помага за разпространението на неговата религия, да се стреми да придобие чертите на неговия характер, да споменава често благословеното му име, да чете салевāти, когато чуе или спомене неговото име, да изгаря от желание да го види, да обича и да уважава до-несения от него Свещен Корāн и неговата религия.

ХРОНОЛОГИЯ

571 Хазрети Мухаммед (*алейхисселām*) се ражда. (12 рабīу’л-еввел - 20.04. 571г.) Бива даден на дойката Халīме.

574 Хазрети Халīме връща Мухаммед (*алейхисселām*) на майка му.

575 Майка му Āмине умира. Той остава да живее при дядо си Абдулмутталиб.

577 Абдулмутталиб умира. Мухаммед (*алейхисселām*) остава да живее при чичо си Ебū Тāлиб.

578 Пътуване до Сирия с Ебū Тāлиб.

583 Пътуване до Сирия с Ебū Тāлиб. В Бусрā монахът Бахйра вижда признаците по Мухаммед (*алейхисселām*) и разбира, че той ще бъде последният пратеник.

588 Пътуване до Йемен с чичо му Зубейр.

595 Тръгва за Шам като пълномощник на търговския керван на Хазрети Хадїдже.

596 Жени се за Хазрети Хадїдже.

606 Поставя Хаджеру’л-есвед на мястото му след ремонта на Кяабе.

610 Първото откровение в пещерата Хиρā.

613 Качва се на хълма Сафā и за пръв път съобщава публично, че е избран за пейгамбер.

615 Преселение на част от мюсюлманите в Абисиния.

616 Хазрети Хамза и Хазрети Омер стават мюсюлмани.

619 Хазрети Хадїдже и Ебў Тāлиб умират.

620 Нощното възнесение (Ми'рāдж). Първото съглашение при Акабе.

621 Второто съглашение при Акабе.

622 Преселението (Хиджра).

623 Сражението и победата при Бедр. Къблето бива преместено от Месджид-и Аксā в Кяабе-и Муāззама. Женитбата с Хазрети Āише.

624 Дъщеря му Хазрети Рукаййе умира. Хазрети Фāтима се омъжва за Хазрети Али.

625 Битката при Ухуд. Хазрети Хамза пада шехїд. Хазрети Хасан се ражда (месец рамазāн). Хазрети Хусейн се ражда (месец шāбāн). Мухаммед (*aleyхисселй̄м*) се жени за дъщерята на Хазрети Омер - Хазрети Хафса.

627 Битката при окопа.

628 Договорът от Худейбийе. Изпращането на писма до владетели и управници с цел призоваването им към исляма. Превземането на Хайбер.

629 Битката и победата при Мўте.

630 Превземането на Мекка. Смъртта на дъщеря му Хазрети Зейнеб. Ражда се синът му Ибрāхим. Смъртта на Хазрети Ибрāхим. Битката при Тебўк.

632 Прощалното хутбе и обръщението към Есхāба, надхвърлящ сто хиляди. Посещаването на гробището Дженнету'л-Бакї'. Смъртта на Ра-сўлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) (понеделник - 08.06.632 г.)

РЕЧНИК

А

Акāид – Обхваща неща, в които трябва да се вярва. Това са знанията за вярата.

Алейхисселй̄м – Мир нему. Използва се след изричане или изписване на имената на пейгамберите или най-главните мелй̄кетата. Ако са двама се казва “алейхимесселй̄м”, а ако са повече – “алейхимусселй̄м”.

Арасāt – Сборището Арасāt (Махшер). Това е мястото, където ще бъдат събрани всички създанията след възкресението. Нарича се още “Мевкиф” или “Махшер”.

Арш – Аршът е най-голямото творение на Аллāху теāлй̄, което се намира над седемте небеса и над Курсей. Той е краят на материалния и началото на нематериалния свят. Нарича се още “Аршуллах”, “Арш-и меджїд” или “Арш-и а'лй̄”.

Āхир заман – Времето преди края на света.

Б

Бейт'ул Ма'мўр – Място, което се намира на небето и около което непрестанно обикалят мелй̄кетата. Това е тяхното къбле.

Бид'ат – Вероубеждения, дела и думи, които не са съществували по време на Мухаммед (*aleyхисселй̄м*) и четиримата му халифи, а се появили след тях.

В

Ваджиб – Заповеди, които категорично трябва да се изпълняват, също като фарза. Доказателствата на ваджибите в Корън-и керъм не са така ясни, както на фарзовете. Към тази категория спадат кланянето на намъзите витир и байрам, коленето на курбан от богатите и даването на садака-и фътр. Силата на ваджиба е като на фарза.

Г

Гази – Убитите във война по пътя на Аллăху теълă се наричат шехиди, а оцелелите гази.

Д

Джăиз – Позволено е, може да се извърши и не е грях.

Джихăд – Джихăдът не е правене на революция, неподчинение към държавните органи, въставане, тероризъм, нанасяне на побой, осъществяване на насилие или нагрубяване. Всички тези неща ислямът ги определя като поразяване на фитне (вж. Фитне). Това довежда до причиняване на страдания на самите мюсюлмани, до вкарването им в затвори и забраняване на разпространяването на ислямските знания. Остава се с напълно грешно впечатление за исляма. Затова предизвикващите фитне са прокълнати от Расуллăху алейхи ве селем).

Джихăдът е борба с враговете на Аллăху теълă с различни средства. Нашият нефс е най-големият враг на Мевлă (Аллăху) теълă, затова борбата с него се определя като “голям джихăд”.

В Корън-и керъм никъде не се говори за насилване на хората, за да приемат исляма. Напротив, това е порицано, категорично забранено и е голям грях. Джихăдът се прави с цел разпространяването на исляма, на ислямските знания, а не с цел да се накара някого да ги приеме насилно. В Книгата на Аллăху теълă се повелява милост към хората, меъл: **“Няма принуждение в религията.”** (сўра Бакара: 256) Хората, незачитащи тези повели, напускат исляма.

Джихăдът е повеляване на повеленото и възбраняване на забранените от исляма неща. Джихăдът е запознаване на немюсюлманите с исляма, за да могат да повярват доброволно. Джихăдът е съобщаване на илмихăла на мюсюлманите, за да може те да се предпазят от харăмите. При повеляване на повеленото и възбраняване на забраненото е забранено да се поразява фитне.

Джихăдът е три вида. Първият вид джихăд е извършваният с тялото. Тук влиза воденето на война и този джихăд се нарича “малък джихăд”. Такъв джихăд се води единствено и само от държавата, а не от отделните хора. Нападенията, осъществявани от отделните личности, не се наричат джихăд, а варварщина.

Вторият вид джихăд е разпространяването на исляма чрез медиите. Този джихăд се върши от ислямските учени. Когато липсват такива, джихăдът се извършва от мюсюлманите, като се разпространяват книгите на суннитските учени. Това е най-ценният джихăд на нашето време.

Третият вид джихăд е правеният с ду’ă. Това е джихăдът, задължителен за всеки мюсюлманин.

Джин – Джиновете са невидими създания, сътворени от пламъка на огъня. Могат да придобиват всякакви форми.

Дланта (ръката) на Аллāху теāлй – Йед (букв. длан, ръка). Въпреки, че думи от този род се срещат в āйетите и хадйсите, те не се използват в смисъла, който разбираме ние. Такива āйети и хадйси се наричат (**Мутешāбихат**).

Аллāху теāлй вижда, но не с око. Чува, но не с ухо. Думата “Йедуллах” не означава органа ръка. Ислямските учени не са казали: “Аллāху теāлй има ръка, но не знаем каква е!”, а са казали: “Само Аллāху теāлй знае същността на тези неща!” Ако се оприличи на ръката на някое съзнание, оприличаващият напуска исляма. Това е куфр (неверие).

Е

Ебдал – Група евлии.

“Сред общността ми винаги ще има четиридесетима души. Техните сърца са като сърцето на Ибрāхим (aleyхисселям). Аллāху теāлй премахва бедите от рабите Си, посредством тях. Те се наричат “Ебдāl”. Те не достигнаха до тези степени чрез намāз и оруч.” Ибн-и Месūd (*радияллāху анх*) попита: “О, Расūляллах! А с какво достигнаха?” **“С щедрост и наставляване на мюсюлманите.”** – отговори той (*салияллāху алейхи ве селлем*).” (Хадйс-и шерйф, Хилиет-ул-Евлий)

Есхāб-и кирām – Това са сподвижниците на Пейгамбера ни (*aleyхисселям*).

З

Зелле – Всички пейгамбери са безгрешни и притежават качеството исмет. Нито един пейгамбер не е вършил малък или голям грях, но понякога не са избрали най-правилното от всички правилни варианти. Това се нарича зелле и не е грях. Зелле е вършене на дело, но не по най-правилния начин, без в това да има лош умисъл.

И

Ибāдет – Служене на Аллāху теāлй.

Идол – Статуя на човек или на животно, на която езичниците се кланят, обожествявайки го.

Иджмā – Третата част от Едилле-и шер’ийе (източниците, от които се извличат ислямските знания). Иджмā е съвпадение на иджитхāдите на мутлак муджтехидите, т.е. големите ислямски учени, живели в един и същи век.

Тъй като след четвърти век по Хиджра не остава мутлак муджтехид, не останата и иджмā. Поради тази причина като се каже “иджмā”, се има предвид иджма по време на Есхāб-и кирām (мюсюлманите, видели Мухаммед (*aleyхисселям*)), Тāбийн (големците, видели Есхāб-и кирām) и Тебе-и тāбийн.

Иджтихād – Извличане на закони за неща, които не са ясно съобщени в Корāн-и керйм и хадйс-и шерйфите, чрез тяхното оприличаване на ясно съобщените. Големите ислямски учени, способни да вършат иджитхād, се наричат муджтехиди. Знанията, получени от муджтехидата чрез неговия иджитхād, се наричат “негов мезхеб”. Грешката в иджитхāда не е грях. В хадйс-и шерйф се казва: **“Учен ако сгреши в иджитхāда си получава един, а ако улучи – два севаба.”**

Иджтихадът и къясът не са бид'ати, защото те разкриват значенията на насоките (айетите и хадис-и шерифите), а не нещо друго. (имам Раббанӣ)

Илмихал – Книга, която предава знания за вярата, ибадетите и нравствеността, необходими за всеки мюсюлманин.

Имām – Думата има няколко значения:

- 1) Човек, който води намаза на мюсюлманите;
- 2) Ислямски учен, достигнал до най-високата степен на ислямските знания;
- 3) Държавен глава на мюсюлманите. Използва се като синоним на думата халиф.

Ирфān – Използва се като синоним на думата мāрифет. Подобаващо познаване на качествата и имената на Аллāху теāля.

Същността на мāрифета е обичане на Аллāху теāля от сърце, споменаване на името Му с език и губене на надежда от всичко, освен от Него. (Ахмед бин Хадравейх)

Истигфār – Искане на прошка от Аллāху теāля.

Истидрāдж – Необикновените, свръхестествените явления при пейгамберите се наричат чудеса (мўджизета), а същите тези явления при евлиите (приближените раби на Аллāху теāля) се наричат керāмети, а при хора, които открили вършат грехове или при неверници, се наричат истидрāдж.

Ихляс (Ихляс) – Вършене на всичко само в името на задоволството на Аллāху теāля.

Ихрām – Две парчета бял памучен плат, които се обличат по време на хадж и умра.

К

Казā – Желанието на Аллāху теāля относно съществуването на нещо се нарича кадер (съдба). Създаването на творението, чието съществуване е пожелано, се нарича казā. Понякога двете понятия се използват едно вместо друго (т.е. използват се като синоними).

Касйде (касйда) – Поетичен жанр с арабско-персийски произход. Произведенията са моноримни, без определен брой на стиховете.

Керāмет – Необикновените, свръхестествените явления при евлиите (приближените раби на Аллāху теāля) се наричат керāмети.

Кефен – Бял плат, с който се увива тялото на покойника.

Къям (киям) – Стоеж в изправено положение по време на намаз.

Къбле (къбля) – Посоката, към която се обръща човек, когато извършва намаз, т.е. към Кыабе в гр. Мекка.

Къяс-и фукахā – Извличане на закони за неща, които не са ясно съобщени в Корāн-и керīm и хадис-и шерифите, чрез тяхното оприличаване на ясно съобщените.

Къяс може да се прави само от учените муджтехиди (учени, които могат правилно да разбират значенията на айетите и хадис-и шерифите). Другите не могат. След четвърто столетие по Хиджра не остана учен, който да прави къяс. (Ибн-и Абидйн, имām Газālӣ, Йўсуф Небхāнӣ)

Къямет (Киямет) – Когато Аллāху теāля повели, Исрāфил (*алеихисселām*) ще протръби с Рога и всички живи същества ще умрат, всичко ще изчезне. Това се нарича Къямет. С второто протръбяване всичко ще се върне към живот.

М

Макъм Махмӯд – Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще се застъпи на шест места. След първото му застъпничество, известно като „Макъм Махмӯд“, хората ще се спасят от мъчението на дългото чакане в Съдния ден, когато всички ще чакат да започне Равносметката.

Махшер – вж. Арасāt.

Меъл – Смисълът на айетите, даден съгласно тefsйрите (разясненията) на ислямските учени.

Мевлид – Означава „рождение“. Рождението на Пейгамбера ни (*aleyхисселāм*) е празник за всеки мюсюлманин.

Расӯлюллах (*aleyхисселāм*) е устройвал угощения на своите сахāбии в нощта на рождението си, разказвал е за чудесата по време на рождението си, за детството си. Това се е правело и по време на управлението на Хазрети Ебӯ Бекр. Голям севāб е в тази нощ да се слушат, четат, учат или споменават необикновените явления по време на раждането на Султана на вселената. Ислямските учени отдават изключително значение на тази нощ. Хазрети Мевлянā казва: „Белите се премахват от местата, където се чете мевлид.“ Тази нощ е най-ценната в исляма след нощта Кадр, а според Имām Шāфий и някои други учени е по-ценна и от нощта Кадр.

В книги, като „Ел-мугни“, „Ел-мияр“ и „Тенвиру-л-кулюб“, се споменава, че най-ценната нощ в исляма е нощта на рождението на Султана на двата свята. (**Ед-дурер-ул-месун**)

Ислямските учени столетия наред са писали и чели книги за мевлида. Има многобройни касйдата, възхваляващи Мухаммед (*aleyхисселāм*). Една от най-известните е тази на Сюлейман Челеби, написана през 15-ти век. Това, че е писана след смъртта на Расӯлюллах (*aleyхисселāм*), не означава, че е бид’ат (нововъведение), защото да се възхвалява Слънцето на двата свята е ибāдет. По всяко време могат да се пишат такива касйдата. Четенето на мевлид-и шериф се прави с цел споменаване на раждането на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*), неговия живот, ми’рāджа (възнесението), както и с цел неговото възхваляване. Всеки вярващ много обича Мухаммед (*aleyхисселāм*) – обичта към него се поражда от вярата. Силната любов към него е признакът на зрелия мюсюлманин. В хадйс-и шериф, предаден от имām Бухārй, се казва: **“Не може да е вярващ онзи, който не ме обича повече от майка си, баща си, детето си и всички останали.”** Не е грях да се чете мевлид, грях е по време на четенето да се вършат забранени от исляма неща.

В хадйс-и шериф, предаден от Дейлемй, Расӯлюллах (*aleyхисселāм*) казва: **“Човек, ако много обича нещо, разбира се, че го споменава много.”** Човек, обичащ много Мухаммед (*aleyхисселāм*), го споменава много често.

В друг хадйс, предаден пак от Дейлемй, Мухаммед (*aleyхисселāм*) казва: **“Споменаването, сещането за пейгамберите е ибāдет.”** По-въздействащо е, ако този ибāдет се направи чрез стихове.

Расӯлюллах (*aleyхисселāм*) много е обичал стиховете на Хассāн бин Сāбит. Заповядал е дори в месджиди да се постави минбер за този поет. Хазрети Хассāн се е качвал на минбера и оттам четял стихове, възхваляващи

Алляме Захйруддйн бин Джа'фер споделя подобни знания, но допълва, че е голям грях, когато се вършат изброените неща, да се използват и музикални инструменти.

Голям севāб е да се чете мевлид без да се извършат харāми. (**Алляме Нāсируддйн**) Подобни неща пише и в шерха **С. Ибни Мāдже**.

В една от най-ценните книги на ханефитския мезхѐб – „Дурру-л-мухтāр“ пише: “Позволено е да се чете мевлид в името на задоволството на Аллāху теāля.”

Да се вършат бид'ати при четенето на мевлида не означава, че и самото четене е бид'ат. Четенето на мевлид в днешно време е съпроводено с многобройни бид'ати. Например жени и мъже се събират на едно място, дават предимство на мевлида пред Корāн-и керйм, използват музикални инструменти. Някои хора изпадат в заблуда, като наричат мевлида бид'ат, вместо да кажат, че гореизброените неща са харām.

Не е правилно да се казва: “Мевлидът е бид'ат”, но може да се каже: “Когато се чете мевлид в днешно време се вършат и много бид'ати.”

Мезхѐб – Съвкупността от знанията, които учен муджтехид е постигнал чрез иджитхāд, се наричат негов мезхѐб.

Мекрӯх – Неща, които Аллāху теāля и Мухаммед (*aleyхисселям*) не харесват и заличават севāбите от ибāдетите.

Мекрӯхът е два вида:

Тахриймен мекрӯх: Това е неизпълняването на вāджиба и е близък до харāма. Вършенето на този тип мекрӯх води до мъчение.

Тензийхен мекрӯх: Дела, които са близки до халйла или дела, за които е по-добре да не се извършат, отколкото да се сторят.

Мелйикѐ – Ангел.

Месджид – Място, където се прави ибāдет.

Мехир (мехр) – Имущество, пари или нещо друго, което мъжът дава на жената, когато сключват брак.

Муджеддй̄д – Голям ислямски учен, който изчиства нововъведенията (бид'атите), разпространява ислямските знания, без да добавя нищо от себе си, и връща исляма в чистия му вид, както по времето на Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Пратеникът (*aleyхисселям*) казва: **“Във всяко столетие ще се появи по един муджеддй̄д.”**

Муджтехид – Голям ислямски учен, който е събрал и записал в книги ислямските знания, които са ясно посочени в āйетите и хадйсите, а знанията, които не са ясни ги е разбрал и разяснил по разбираем начин.

Муеззин – Човек, който чете езāн и призовава мюсюлманите към намāз от минаретата.

Мутевеккил – Уповаващ се на Аллāху теāля; поверяващ всяко дело на Аллāху теāля.

Мубāх – Неща, които не са нито повелени, нито възбранени. Т.е. ислямът не е съобщил, че са грях или подчинение. Ако те се изпълнят с добро възнамерение – носят севāб, а с лошо възнамерение – стават причина за мъчение.

Мустехаб – Нарича се още мендӯб или едеб (благоприличие). Той е като суннет-и гайри муккеде. Това са неща, които Пейгамберът ни (*салляллāху*

алейхи ве селлем) е извършил един-два пъти през живота си или пък нещата, които той е обичал и харесвал.

Н

Насс – Айети и хадйс-и шерифи.

Нефс – Думата има различни значения:

- Самият човек, неговото тяло;
- Същина. Зла сила, която е характерна за хората и джиновете, и е източникът на желанията, несъответстващи на исляма – нарича се още нефс-и еммаре.

Нисаб – Това е определена граница, под която човек в исляма е беден, а ако я превиши става богат и трябва да даде зекят.

Нур – Светлина. Тук не се има предвид познатата ни светлина. Ен-Нур е едно от имената на Аллāху теāля. Ен-Нур е Онзи, Който осветява земята и небесата, създава всичко, дарява хората с напътствие, осветява истинния път, разкрива всичко, украсява небесата със слънцето, луната и звездите, а земята – с пейгамберите (*алейхимусселām*), учените, мюсюлманите или с растенията и дърветата.

Р

Радияллāху анх – Аллāху теāля да е доволен от него.

Радияллāху анхā – Аллāху теāля да е доволен от нея.

Расул – Пратеник, пейгамбер.

Расулюллах – Пратеникът на Аллāху теāля.

Рахмāн – Едно от имената на Аллāху теāля - Който дава препитание и безброй блага на всички създания и хора (независимо дали са мюсюлмани или неверници) на този свят.

Религия – Пътят на спокойствието и щастието, съобщен от Аллāху теāля посредством пейгамберите.

Ръката на Аллāху теāля – Виж “Дланта на Аллāху теāля”.

Рукӯ – Поклон в намāза, при който дланите на ръцете се опират върху коленете. Един от фарзовете на намāза.

С

Салляллāху алейхи ве селлем – Аллāху теāля да го благослови и с мир да го дари.

Севāб – Награда, която в отвъдното Аллāху теāля ще даде на човек, който върши ибāдети и добри дела в земния живот.

Сехв – Неволен пропуск.

Сидрат-ул мунтехā – Дърво, което се намира на седмото небе.

Сърāt (Сирāt) – Мостът Сирāt е истина. По заповед на Аллāху теāля ще бъде изграден над Джехеннема и на всекиго ще бъде повелено да мине по него. За същността на моста не се знае.

Суджуд (седжде) – Поклон, при който челото, носът, дланите, коленете и пръстите на краката опират в земята.

Суннет (сунна) – Думата суннет носи различни значения в зависимост от контекста:

- Когато се каже: “Книгата и Сунната”, тука под “Сунна” се има предвид хадис-и шерифите на Расуллоллах (*саллялляху алейхи ве селлем*);
- Когато се каже: “фарз и суннет”, тука под “суннет” се има предвид делата, които не попадат в категорията фарз.
- Ако се използва самостоятелно, тогава се има предвид ислямската религия.

Суннет-и сеййие – Неща, които се появяват след Пейгамбера ни (*aleyхисселлям*) и четиримата му халифи, и са забранени от исляма (и се вършат с цел ибадет). Бид’ат. (Вж. Бид’ат)

Суннет-и хасене – Добри и полезни дела, които ислямът позволява и дори повелява, чиято основа е съществувала през първи век (по време на Мухаммед (*aleyхисселлям*) и неговите сподвижници), но впоследствие са получили по широко разпространение и развитие, като строежа на училища и минарета, и написване на книги.

Съдружаване (ширк) – Приписване на съдружници на Алляху теалля или на подобни или равни на Него.

Т

Табийн – Поколениято, което се е учило непосредствено от Есхāба.

Тавāф – Седемкратно обикаляне около Кяабе. Тавāфът започва от Хаджеру’л-есвед (Черния камък).

Таквā – Отбягване на забранените неща, страхувайки се от Алляху теалля.

Те’вил – Разясняване на айетите от страна на ехли суннитските учени, съобразявайки се с тефсирите на Расуллоллах (*саллялляху алейхи ве селлем*) и Есхāб-и кирām.

Тесбих - Споменаване и възхваляване на Алляху теалля.

Тефсир – Значението на Корāн-и керим е разбрано и съобщено единствено от Мухаммед (*aleyхисселлям*). Тефсир се наричат знанията, които Пейгамберът ни (*aleyхиссалляту весселлям*) е предал на Есхāб-и кирām, те на Табийн, които от своя страна на Тебе-и табийн и така достигнали до нас чрез достоверни източници.

У

Улюл азм – Това са най-високопоставените пейгамбери - Āдем (*aleyхисселлям*), Нұх (*aleyхисселлям*), Ибрāхим (*aleyхисселлям*), Мұсā (*aleyхисселлям*), Йсā (*aleyхисселлям*) и Мухаммед Мустафā (*саллялляху алейхи ве селлем*).

Ф

Факйх – Учен по фикх.

Фарз – Неща, които Алляху теалля ги заповядва по ясен и категоричен начин в айетите. Тяхното неизпълняване е харām.

Фейз – Сияние, духовно знание.

Фетвā – Отговор, даден от ислямски учен, в който се съобщава дали въпросното нещо съответства на религията (исляма) или не.

Фитне – Разединение, анархия, размирица. Дело, което кара хората да страдат.

Фъкъх (фикх, фъкх) – Наука, която съобщава нещата, които трябва да се вършат и отбягват.

Х

Хадйс-и кудсй – Хадйс, чийто смисъл принадлежи на Аллāху теāлā, а думите и изразът му са на Пейгамбера ни Мухаммед (*aleyhisselām*).

Хаджеру’л есвед – Черният камък, който се намира при един от ъглите на Кяабе.

Хазреги – Титла, която се слага пред имената на велики личности, с цел почит и уважение.

Халиф – Водач на мюсюлманите.

Хамд – Възхваляване на Аллāху теāлā по най-възвишения начин.

Харām-и шерйф – Джамята, в която се намира Кяабе.

Хора на писанието – Евреите и християните.

Хурӯфй – Човек, който принадлежи към отклонената секта, основана от евреина Фадлуллах Хурӯфй. Фадлуллах го приемат за бог.

Ш

Шехйд – Човек, който е загинал, борейки се по пътя на Аллāху теāлā.

БИБЛИОГРАФИЯ

- 1 **Корāн-и керйм**
- 2 **Абдурраззāk, ел-Мусаннеф** – Абдурраззāk, Ибн Хеммām, ес Сан’āнй (211/827), *ел-Мусаннеф*, (Хабйбуррахмāн ел-А’замй), I-XI, Бейрут, ел-Меджлисул-Илмй, 1983.
- 3 **Аджлūнй, Кешфу’л-Хафā** - Аджлūнй, Ебул-Фидā Исмāил ибн Мухаммед (1162/1749), *Кешфул-Хафā ве музйлул-илбāс аммештехара минел-ехāдйс алā елсинетин-нāс*, (Ахмед Калаш), Халеб, Мектебетут-Турāсил-Ислāmй.
- 4 **Ахмед бин Ханбел, ел-Муснед** – Ахмед, Ибн Ханбел (241/855), *ел-Муснед*, (Хамза Ахмед ез-Зейн), I-XX, Кайро, Дāрул-Хадйс, 1416/1995.
- 5 **Бегавй, ел-Енвār** – ел-Бегавй, Мухйиссунне ел-Хусейн ибн Мес’уд, ел-Енвār фй Лемаилил-Мухтār, (Шейх Ибрāхим ел-Йакūбй), II тома, Бейрут, Дāруз-Зийā, 1989/1409.
- 6 **Белязўрй, Енсāб** – Белязўрй, Ебул-Аббāс Ахмед ибн Яхия ибн Джāбир, (279/892), *Енсāбул-Ешрāф*, (Рийаз Зирикли, Сухейл Заккар), Бейрут, Дāрул-Фикх, 1996/1417.
- 7 **Бейхакй, Деляил-ун-Нубувве** – ел-Бейхакй, Ахмед ибн ел-Хусейн (384/994), *Деляил-ун-Нубувве ве ма’рифету ахвāли сахибуш-шерйа*, Бейрут, Дār’ул-Кутубил-Илмийе, 1985.
- 8 **Бейхакй, ес-Сунен ----- ес-Суненул-кубрā**, I-X, Хайдарабад, Дāиретул-Меāрифил-Осмāнийе, 1344-56.
- 9 **Бейхакй, Шу’абул-Имāн ----- Шу’абул-Имāн**, (Ебў Хаджер Мухаммед Заглул), Бейрут, Дār’ул-Кутубил-Илмийе, 1990.

- 10 **Беззър, ел-Муснед** – Беззър, Ебӯ Бекир Ахмед ибн Амр ибн Абдулхалък ел-Басрӣ, (292/905), *ел-Бахруз-Заххър-Муснедул-Беззър*, (Адил ибн Саад), Медйна, Мектебетул-Улум вел-Хикем, 2006/1427.
- 11 **Бухәрй, ел-Бухәрй**, Мухаммед ибн Исмәил (256/870), *ел-Джәмиус-сахїх*, (Муhibбуди́н Хаби́б), I-XIII, Кайро, Дәрур-Реййән лит-Турәс, 1986.
- 12 **Бухәрй, ел-Едебул-Муфред** ----- *ел-Едебул-Муфред*, (Мухаммед Фуад Абдулбаки), Бейрут, Дәрул-Бешаирил-Ислямийе, 1409/1989.
- 13 **Дәре Кутнӣ, ес-Сунен** – ед-Дәре Кутнӣ, Омер ибн Ахмед (385/995), *ес-Сунен-уд-Дәре Кутнӣ* (Абдуллах Хәшим Йемәнӣ Меденӣ), I-IV, Медйна, Дәрул-Мехәсин лит-Тиба’а, 1966.
- 14 **Дәримй, ед-Дәримй** – Абдуллах бин Абдуррахмән (255/869), *ес-Сунен-уд-Дәримй*, (Превод: Абдуллах Айдынль), I-VI, Истанбул, книгоиздательство “Медве”, 1994-96.
- 15 **Речник на религиозните термини, вестник “Тюркийе”** – Речник на религиозните термини, I, II, Истанбул, вестник “Тюркийе”.
- 16 **Ебӯ Дәвӯд** – Сюлеймән ибн ел-Ешас (275/888), *ес-Сунен*, (Мухаммед Аввәме), I-IV, Бейрут, Муессесет-ур-Реййән, 1419/1998.
- 17 **Ебӯ Нуайм, Хилйет-ул-Евлия** – Ебӯ Нуайм, ел-Исфехәнӣ (430/1039), *Хилйетул-евлия ве табакәтул-асфийә*, I-X, Кайро, Матбәтус-Се’әде, 1394-99/1974-79.
- 18 **Ебӯ Йа’лә, ел-Муснед** – Ебӯ Йа’лә, Ахмед ибн Али ел-Мусенна ел-Мосули, Муснеду Ебӣ Йа’лә ел-Мосули, (Хусейн Сәлим Есед). Димешк (Шам), Дәрул-Ме’мӯн лит-Турәс, 1984.
- 19 **Езракй, Ахбәру Мекке** – ел-Езракй, Ебул-Велйд Мухаммед ибн Абдуллах, (250/865), *Ахбәру Мекке ве мә джәе фйхе минел-әсәр*, (Рушду ес-Салих Мелхесе), Бейрут, Дәрус-Секәфе, 1979.
- 20 **Фәкихй, Ахбәру Мекке** – Фәкихй, Ебӯ Абдуллах Мухаммед ибн Исхак ибн ел-Аббәс, (272/885) *Ахбәру Мекке фй Кадймид-Дехр ве Хадйсих*, (Проучил; Абдулмелик ибн Абдуллах ибн Дехиш), Мекка, Матбәтун-Нахдатил-Хадйсе.
- 21 **Газәли, Ихйә** – Газәли, Худжетул-ислям Зейнуддин, (505/1111), *Ихйә-у Улюм-ид-Дйн*, (Превод: Ахмед Сердароглу), Истанбул, Книгоиздательство “Бедир”, 1975.
- 22 **Хәким, ел-Мустедрек** – Хәким, ен-Нишәбӯрй (405/1014), *ел-Мустедрек алес-сахйхайн*, I-IV, Хайдарабад, Дәрул-Кутубил-Илмийе, 1915.
- 23 **Хейсемй, Меджмәиз-Зевәид** – ел-Хейсемй, Нӯреддин Али ибн Ебӣ Бекир (807/1405), *Меджмәиз-Зевәид ве менбаул-февәид*, I-X, Бейрут, Дәрул-Китәбил-Арабй, 1967.
- 24 **Хузәй, ет-Тахриджд** – Хузәй, Ебул-Хасен Али ибн Мухаммед ибн Ахмед ел-Ендулюсй, (789/1387), *Тахрйджуд-Деләлетис-Сам’ийе*, (Проучил: Ахмед Мухаммед Ебӯ Селаме), Кайро, Визәретул-Евкәф, 1981.
- 25 **Ибн Абдилбер, ел-Истиәб** – Ибн Абдилбер, ен-Немарй (463/1071), *ел-истиәб фй марифети’л-асхәб*, (издал: Али Мухаммед Биджави), I-IV, Кайро, Дәру Нахдати Миср, 1969.

- 26 **Ибн Асāкир, Тārйх-и Димашк** – Ибн Асāкир, Ебул-Кāсим Али ибн Хасен ибн Хибетуллах (571/1175), *Тārйх-и медйнети Димашк*, (Издад: Мухиббуди́н Ебу́ Сайд Амравй), I-LXXIV, Бейрут, Дāрул-Фикх, 1415-1421/1995-2001.
- 27 **Ибн Ебй Шейбе, ел-Мусаннеф** – Ибн Ебй Шейбе, Ебу́ Бекир (235/850), *ел-Мусаннеф фил-ехāдйс вел-āсār*, (Издад: Камал Йўсуф Хут), I-VII, Бейрут, Дāрут-Тадж, 1989.
- 28 **Ибн Хабйб, ел-Мухаббер** – Ибн Хабйб, Ебу́ Джа’фер Мухаммед (245/860), *Китāбул-мухаббер*, (Ilse Lichtenstander), Бейрут, Меншурад Дāрил-Афāкил-Джедйде.
- 29 **Ибн Хаджер, ел-Исāбе** – Ибн Хаджер, ел-Аскалāнй (852/1448), *ел-Исāбе фй’темйизис-сахāбе*, I-IV, Багдат, Матбātус-Сеāде, 1328.
- 30 **Ибн Хиббāн, ес-Сахйх** – Ибн Хиббāн, Ебу́ Хāтим Мухаммед Ибн Хиббāн Ибн Ахмед ет-Темймй, (354/965), *Сахйху Ибн Хиббāн*, (Шуейб Арнаут), Бейрут, Муессесетур-Рисāле, 1984.
- 31 **Ибн Хишāм, ес-Сйре** – Ибн Хишāм, Джемалюддйн Абдулмелик (213/829), *ес-Сйретун-Небевиййе*, (Сухейл Заккар), I-II, Бейрут, Дāрул-Фикр, 1412/1992.
- 32 **Ибн Исхāк, ес-Сйре** – Ибн Исхāк, Мухаммед Ибн Исхāк ибн Йесār (150/768), *ес-Сйре*, Конйа, ел-Вакф лил-Хадеметил-Хайриййе, 1401/1981.
- 33 **Ибн Кесйр, ел-Бидāйе** – Ибн Кесйр, Ебул-Фидā (774/1373), *ел-Бидāйе вен-нихāйе*, I-XIV, Бейрут, Мектебетул-Меāриф, 1981.
- 34 **Ибн Кесйр, ес-Сйре** ----- *ес-Сйрет-ун-небевиййе*, (Мустафā Абдулвāхид), I-IV, Бейрут, Дāрул-Марифе, 1396/1976.
- 35 **Ибн Мāдже** – Ибн Мāдже, Мухаммед Йезид ел-Казвйнй, (273/887), *Сунен-у Ибн Мāдже*, (Мухаммед Фуад Абдулбāкй), I-II, (Дāру Ихйаи Турасил-Арабй).
- 36 **Ибн Саад, ет-Табакāt** – Ибн Саад, *ет-Табакātул-Кубрā*, I-VIII, Бейрут, Дāру Садър.
- 37 **Ибнул-Джевзй, ел-Вефā би-ахвāлил-Мустафā** – Ибнул-Джевзй, Ебул-Фередж Джемāледдйн Абдуррахмāн ибн Али, (597/1201), *ел-Вефā би-ахвāлил-Мустафā*, (Мустафā Абдулвāхид), Бейрут, Дāрул-Марифе, 1966.
- 38 **Ибнул-Есйр, Усуд-ул-Гāбе** – Ибнул-Есйр, Иззеддйн Али ибн Мунаммед (630/1233), *Усудул-гāбе фй марифетис-сахāбе*, (Мухаммед Ибрāхим Беннā), I-VII, Кайро, Дāруш-Ша’б, 1390- 93/1970-73.
- 39 **Кāдй Ийāд, Шифā-и Шерйф** – Кāдй, Ийāд, *еш-Шифā би Тāрикил-Мустафā*, (Нāим Ердоган-Хюсеин С. Ердоган), Истанбул, книгоизда-телство “Чиле”, 1977.
- 40 **Касталāнй, ел-Мевāхибу’л-Ледунниййе** – Касталāнй, Ебул-Аббāс Шехāбеддйн Ахмед ибн Мухаммед, *ел-Мевāхибу’л-Ледунниййе бил-Минāхил-Мухаммедиййе*, (разяснение: Махмūd Абдулбāкй, превод: Ихсāн Узунгюнгор), Истанбул, Хикмет Газетеджилик, 1972.
- 41 **Кеттāнй, ет-Терāтибул-Идāриййе** – Кеттāнй, Мухаммед Абдулхай ибн Абдулкебйр ибн Мухаммед. (1382/1962). Хазрети Пейгамберин

- Йонетими, (превод: Ахмед Озел), I-II, Истанбул, Из Йайънджълък, 2003.
- 42 **Килйй, ел-Иктифā** – ел-Килйй, Ебур-Раби Сюлеймāн ибн Мўсā, (634/1237), *ел-Иктифā би тазамменеху мин мегāзи Расўлиллāх ве селясетул-хулефā*, (Камāладдйн Иззеддйн Али), Бейрут, Алемул-Кутуб, 1997/1417.
- 43 **Макризй, Имтāул-Есмā** – ел-Макризй, Такиййуддйн (845/1442), *Имтāул-есмā бимā лин-небиййи минел-ахвāли вел-емвāли вел-хафāдāти вел-мутлаи*, (издал: Мухаммед Абдулхамйд ен-Немис), I-XV, Бейрут, Дāрул-Кутубил-Илмийе, 1999/1420.
- 44 **Мунāвй, Фейзул-Кāдир** – ел-Мунāвй, Абдуллах (1031/1622), *Фейзул-кāдир шерхул-Джāмиис-сагйр*, I-VI, Бейрут, Дāрул-Марифе.
- 45 **Муслим** – Муслим, Ебул-Хюсеин ибн ел-Хаджадж ел-Кушейрй (261/875), *Сахйху Муслим*, I-V, Кайро, Дāру Ихйāи Кутубил-Арабй, 1955.
- 46 **Несāй, ен-Несāй, Ебў Абдуллахмāн Ахмед ибн Али ибн Шуйейб** (303/915), *ес-Сунен-ул-Кубрā*, (Абдулгаффār Сюлеймāн ел-Бундарй-Сеййид Кусревй Хасан), I-VI, Бейрут, Дāрул-Кутубил-Илмийе, 1411/1991.
- 47 **Сафедй, ел-Вāфй** – Сафедй, Ебус-Сафā Селāхуддйн Халйл ибн Айбек ибн Абдуллах, (764/1363), *ел-Вāфй бил-Вефайāt*, Нешрийтул-Ислямийе, 1988/1408.
- 48 **Сухейлй, Равзу'л-унуф** – ес-Сухейлй, Абдуллахмāн (581/1185), *ер-Равзул-унф фй шерхис-Сйретин-небевиййети ли-ибни Хишām*, (издал: Абдуллахмāн ел-Бекйл), I-VII, Кайро, Дāрун-Наср лит-Тибā, 1967.
- 49 **Суйўтй, Джāмиул-Ехāдис** – ес-Суйўтй, Ебул-Фазл Джелāлуддйн Абдуллахмāн ибн Ебў Бекир, Джāмиул-Ехāдис, (Абулхалим Махмўд, Ахмед Аббāс Сахр, Ахмед Абдулмеджйд), Матбāту Хаттāб.
- 50 **Суйўтй, ел-Леāли'л-Маснўа** – ел-Леāли'л-Маснўа фй ехāдисил-Мевзўа, (Ебў Абдуллахмāн Салах ибн Мухаммед ибн Увейза), Бейрут, Дāрул-Кутубил-Илмийе, 1996/1417.
- 51 **Суйўтй, Евсāфун-Неби** ----- *Захрул-Хамāир алеш-Шемāил (Евсāфун-Неби)*, (Мустафа Ашур), Кайро, Мектебетул-Кур'āн.
- 52 **Шемседдйн Шāmй, Субул'ул-Худā** – Шемседдйн, Шāmй, Ебў Абдуллах Шемседдйн Мухаммед ибн Йўсуф ибн Али, (942/1536), *Субул'ул-Худā вер-Решād фй Сйрети Хайрил-Ибад*, (Мустафā Абдулвāхид), Кайро, Визāратул-Евкāф веш-Шу'ўнил-Ислямийе, 1990.
- 53 **Таберāнй, ел-Му'джемул-Кебйр** – ет-Таберāнй, Сюлеймāн ибн Ахмед (320/971), *ел-Му'джемул-Кебйр*, (издал: Хамди Абдулмеджйд Селефй), I-XXV, Бейрут, Дāру Ихйāит-Турāсил-Арабй.
- 54 **Таберй, Тāрих** – ет-Таберй, Ебў Джа'фер Ибн Джерйр (310/923), *Тāрихул-умем вел-мулук*, (издал: Мухаммед Ебул-Фазл Ибрāхим), I-XI, Бейрут, Дāру Суейдан, 1967.
- 55 **Тирмизй, ет-Тирмизй, Мухаммед ибн Йсā ибн Севре** (279/892), *Сунен-ут-Тирмизй*, (издал: Мухаммед Фуад Абдулбāкй), I-V, 1396/1976.
- 56 **Тирмизй, Шемāил-и Шерйф** ----- *Хадислерле Пейгамберимизин Гюзел Ахлйкь (Шемāил-и Шерйф)*, (Превод: Ходжа Рāиф Ефенди, опрос-

- тил съдържанието: Махмут Озаккаш), Истанбул, Издателство “Хисар”, 1984.
- 57 **Вāкидй, ел-Мегāзй** – ел-Вāкидй, Мухаммед ибн Омер (207/823), *ел-Мегāзй*, (издал: Марсден Джонс), I-III, Бейрут, Алемул-Кутуб, 1404/1984.
- 58 **Якубй, Тāрих** – Якубй, ибн Вазих Ахмед ибн Исхак ибн Джа’фер, (292/905), *Тāрихи Якубй*, Бейрут, Дāру Садър.
- 59 **Зехебй, Сийер** – ез-Зехебй, Шемсуддйн Мухаммед ибн Ахмед (748/1347), *Сийеру еа’лямин-нубеля*, (издал: Шуюейб Арнаут), I-XXIII, Бейрут, Муессеетур-Рисāле, 1401-1405/1081-85.

Използвани са още следните източници: **Тефсйр-и Мазхарй** – Се-нāуллах Пāнипютй; **Тефсйр-и Куртубй** – Имāм Куртубй; **Тефсйр-и Бейдāвй** – Кāдй Бейдāвй; **Тефсйр-и Кебйр** – Фахруддйн Рāзй; **Тефсйр-и Хāзин** Аля’уддйн Багдāдй; **Рūху’л-Бейāн** – Исмāил Хаккъ Бурсевй; **Сахйх-и Бухāрй** – Имāм Бухāрй; **Сахйх-и Муслим** – Имāм Муслим; **Сунен-и Тирмизй** – Имāм Тирмизй; **Муваттā** – Имāм Мāлик; **Ел-Му’джему’с-сагйр** – Имāм Таберāнй; **Сйрету’н-Небй** – Ахмед бин Зейнй Дахлāн; **Ес-Сийеру’л-Кебйр** – Имāм Мухаммед; **Шерху’с-Сийери’л-кебйр** – Имāм Серахсй; **Делйилу’н-Нубувве** – Ебў Нуайм Исфехāнй; **Шевāхиду’н-Нубувве** – Мевлянā Адбуррахмāн Джāмй; **Превод на Меāриджу’н-Нубувве** – Алтъпармак Мухаммед Ефенди; **Кисас-и Енбийā** – Ахмед Джевдет Паша; **Мир’āt-и Кйинāт** – Нишанджъзāде Мухаммед Ефенди; **Мевлид-и Шерйф (Весйлету’н-неджāt)** – Сюлейман Челеби; **Исбāту’н-Нубувве** – Имāм Раббāнй; **Мектūбāt** – Имāм Раббāнй; **Мектūбāt** – Мухаммед Ма’сūм Фāрўкй; **И’тикāднāме** – Мевлянā Хāлид-и Багдāдй; **Джāлийету’л-екдār** – Мевлянā Хāлид-и Багдāдй; **Кимйā-и Сеāдет** – Имāм Газāлй; **Ет-Табакāту’л-Кубрā** – Абдулвеххāб Ша’рāнй; **Тāриху’л-Ислāм** – Имāм Зехебй.

Изпратихме те като милост за световете.

(Енбий: 107)

Ако не беше ти, ако не беше ти, нямаше да създам нищо.

(Хадїс-и кудсї)

Всеки пейгамбер е по-съвършен във всяко едно отношение от който и да е човек по негово време, а Мухаммед (*алейхисселѧм*) е по-съвършен от всички създания във всяко едно отношение от създаването на земята до нейния край. Никой, в нито едно отношение не е над него. Това не е нещо трудно. Аллѧху теѧля, Който създава каквото пожелае, го е създал такъв!

Никой човек няма силата да го възхвали. Никой човек няма право да го критикува. Ако този няколкодневен живот премине в следване на него, то вечното щастие то би било постижимо. В противен случай, ако не се следва Мухаммед (*алейхисселѧм*), всичко е едно нищо. Ако не се следва той, всяка добрина остава тук, а в отвѧдното човек остава с празни ръце.

Сеййид Абдулхакїм Арвѧсї

Ислямските учени казват: прѧстта на гроба, която докосва благословеното му тяло, е по-ценна от всичко друго във вселената, дори от Кябе, Арша и Женнета.

Изпратихме те като милост за световете.

(Енбий: 107)

Ако не беше ти, ако не беше ти, нямаше да създам нищо.

(Хадїс-и кудей)

Всеки пейгамбер е по-съвършен във всяко едно отношение от който и да е човек по негово време, а Мухаммед (*алейхисселѧм*) е по-съвършен от всички създания във всяко едно отношение от създаването на земята до нейния край. Никой, в нито едно отношение не е над него. Това не е нещо трудно. Аллѧху теѧля, Който създава каквото пожелае, го е създал такъв!

Никой човек няма силата да го възхвали. Никой човек няма право да го критикува. Ако този няколкодневен живот премине в следване на него, то вечното щастие би било постижимо. В противен случай, ако не се следва Мухаммед (*алейхисселѧм*), всичко е едно нищо. Ако не се следва той, всяка добрина остава тук, а в отвѧдното човек остава с празни ръце.

Сеййид Абдулхакїм Арвѧсї

Ислямските учени казват: прѧстта на гроба, която докосва благословеното му тяло, е по-ценна от всичко друго във вселената, дори от Кяабе, Арша и Дженнета.

Ако не беше ти, ако не беше ти,
нямаше да създам нищо.

(Хадис-и кудси)

Ислямските учени казват: пръстта на гроба, която
докосва благословеното му тяло, е по-ценна от
всичко друго във вселената, дори от Кяабе, Арша и
Дженнета.

